

NICOLAVS
DE
COMPOSITIO.

1541

B 4

629/9/13

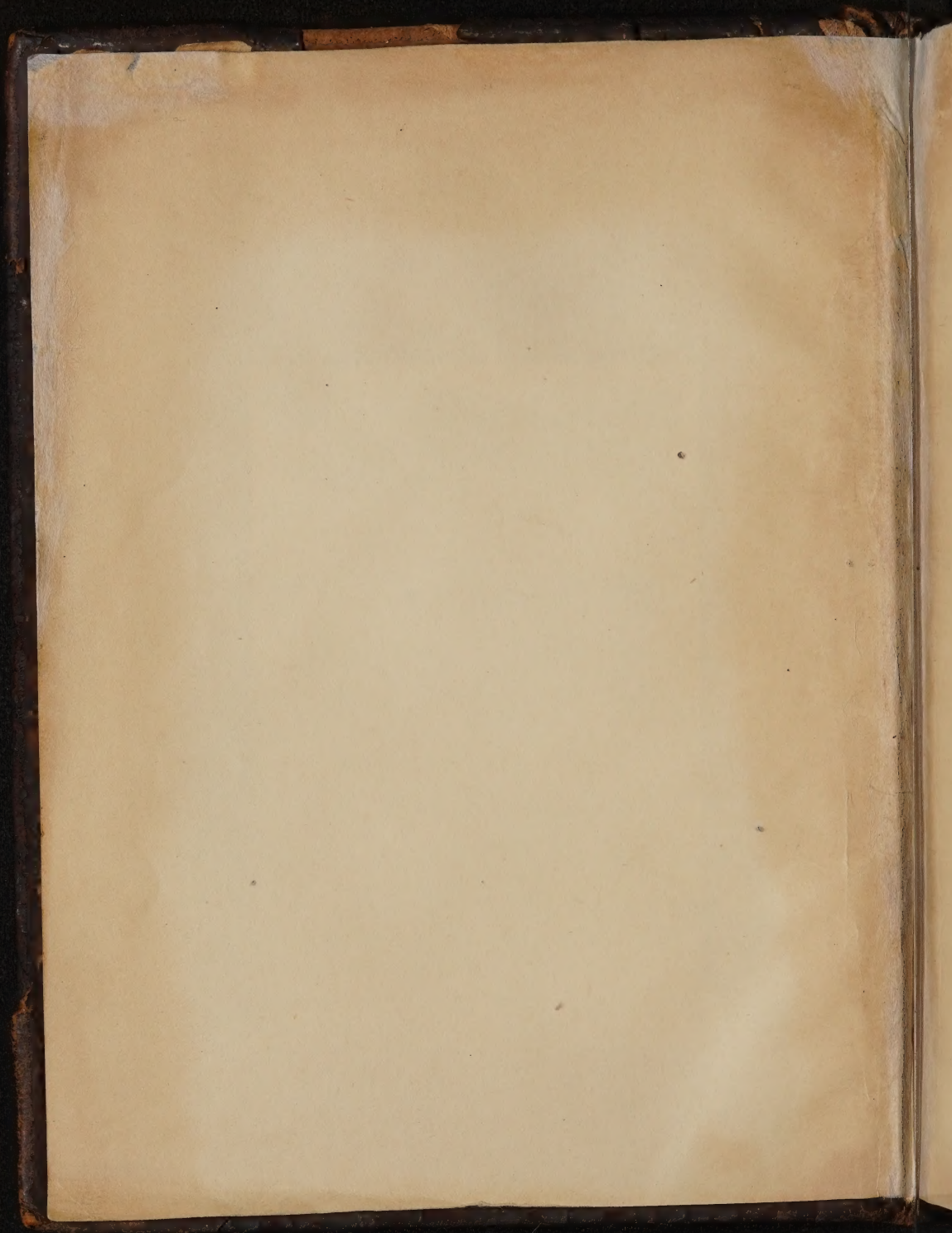
The Library of the
Wellcome Institute for
the History of Medicine

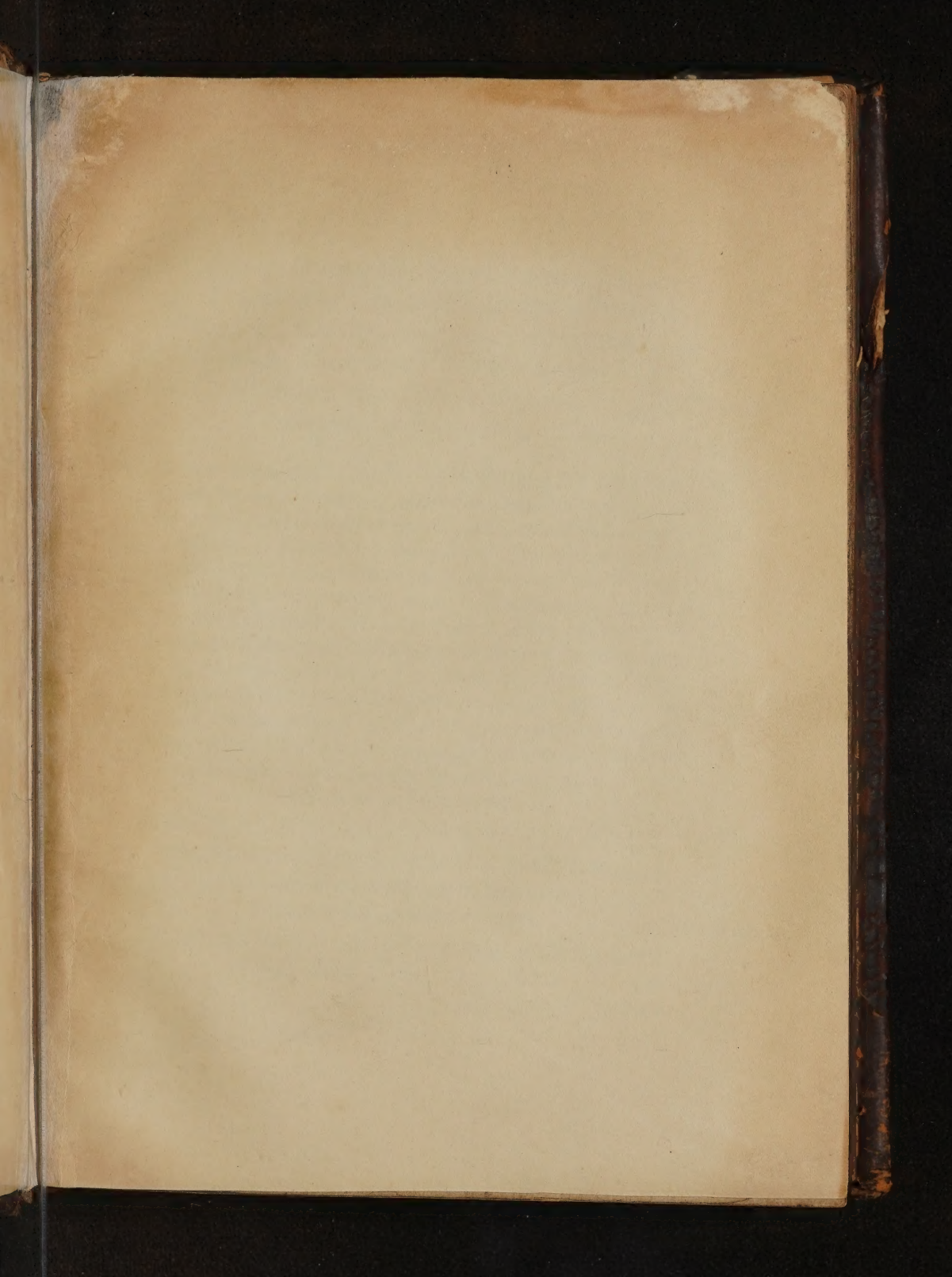
MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

Accession Number

Press Mark

MYREPSUS, N.

II₄

NICOLAI ALEXAN-

DRINI MEDICI GRAECI VETVSTISSIMI

liber de Compositione Medicamentorum secundum

loca, Translatus è Græco in Latīnum à Nicolao

Rhegino, Calabro ante hac nusquam im-

pressus, Cum breuissimis annotatio-

nibus locorum difficiliū Ioannis

Agricolæ Ammonij.

*Borington**1650.*

HABES CANDIDE LECTOR NICOLAI ALEXAN-
drini librum integrum & in sexcuplo maiorem q̃ hactenus habere licuit. Siqui-
dem hic perscripsit capitula Mille & centum, quanq̃ nonnulla plura comple-
ctuntur medicamenta q̃ unum: non quidem passim & absq; iudicio, sed probatissi-
ma, et à probatissimis medicis Hippocrate, Galeno, Sorano, Oribasio, Alexan-
dro & horū similibus descripta atq; in uniuerso orbe celebrata. Quæ res mouit
Nicolaum Rheginū Calabrum Galeni translatores, ut librum hunc utilissimū
in latinam linguam conuerteret. Superuenit tertius Nicolaus Præpositus uulgo
dictus, qui ex immenso Codice tantum 150. capitula excerpfit & edidit. Cuius
libro non quidem infœliciter nituntur usq; in hodiernum diem officinæ & me-
dici uniuerse Europæ. Arbitrati igitur sumus ego & eruditissimus uir Adol-
phus Occo medicus Augustanus: quorum auspicijs iam renascitur Nicolaus:
nihil amplius desyderaturos ubi librum hunc non frustil-
latim, sed intègre sint accepturi.

SACRAE CAES. MAIESTATIS PRI-

uilegio cautum, ne quis aut hoc, aut aliud per nos

excudendum exemplar intra decennium

impune præsumat imprimere.

INGOLSTADII IN OFFICINA ALEXAN-

dri Vuëssenhorn. M. D. XLI.

Lo 1

LONDON: MEDIC

REVERENDIS

SIMO IN CHRISTO PATRI AC DOMINO

Domino, Pancratio, diuino fauore Episcopo

Ratisbonensi integerrimo, Domino

atq; patrono suo colendissimo.

S. P. D.

INVITATVS TOTIES PRO NATI-
tura humanitate ad aulam tuā Integerrime Præsul, non secus q̃ si ex cognatorū aut amicorum tuorum coniunctissimorum numero essem: committere non potui, quin beneficiorum memor saltē epistola testandam putarim apud tuam reuerendam dominationem animi mei gratitudinem. Magna semper fuere in me, ingenue fateor, immerentē merita tua, quibus me es prosecutus, & curam mei nuncq̃ non habuisti, ut quoties per nuntios licuerit, etiam in summa dignitate constitutus, uel ad me aliquid scripseris, uel certe uerbis amicis salutaueris. Ego uero semper D. T. dignā ratus sum, priusq̃ etiam tanto honori præficeretur, in quam omnes pro impetrandis supremis fastigijs passim sua conferrent suffragia. Prosapia tam nobili, ad hæc & omni uirtutum genere ita cōspicuo merito deberi semper existimaui hoc supremi muneris. Quis enim ignorat Germanorū equitum de Sinczenhoffen stirpem esse omniū nobilissimā? Quæ generosa familia plures integros & probatos uiros q̃ hæc uestra propago generosissima protulit? Ecquod stemma offertur, quo cum uetustate & gloria rerum gestarum
aa ij starum

*Nobiles de
Sinczenhoffen.*

EPISTOLA

starum, & aliquot sæculorum enumeratione non plausibiliter contendere possit: Ostendunt aperte hæc, quæ traduntur de domino Othone de Sintzenhoffen ex Leonbergo: itē quæ de Henrico de Sintzenhoffen Equite aurato: Testes sunt eiusdem elogiū Berchtoldus & Ioannes de Sintzenhoffen & Leonbergo. Friderichus de Sintzenhoffen, & Georgius de Sintzenhoffen & Leonbergo. Memorabile illud profecto & non reticendum, quod ante annos tercentum, quum maxime floreret urbs Ratibona, & nemo isthic præter nobiles uiros in senatorem deligeretur, nobiles de Sintzenhoffen primas tenuerint, ceteris imperitauerint, & senatus semper fuerint pars magna, ut quibus dignitas & administratio præcipua deberetur. Iam seriè longa auorū proauorumq; protensa, Vdalrichus parens pientissimus ex Vualpurga de Vuirsperg suscepit pueros unum supra uiginti. Ex charis illisce pignoribus Reuerendo tibi Presuli castra duo in Norico munificentissima Hohenburgi nomenclatura celebrā obtigere, quorum alteri tanti episcopi exortum debemus. Tertiū his accedit elegantissimum atq; instructissimum contra uiolentiam omnem Vuerdiacum in ripa Danubiū. Eodē pertinet Becholora urbs Austriaca, quæ annuos census & reditus suppeditat affluentissimos, quod oppidū olim, ut est apud historiarum scriptores longè maximum fuisse constat. Ioannes frater amœnissimas prosapiæ uestre arces occupat Teiblitiz & Leonbergum in Norico proxime Lengueldam illustrissimi Bauariæ principis, & Palatini Comitissæ Philippæ aulā. Intercapedo inter arces geminas, & collibus surgens & uallibus depressa, frumētis exuberans, & pratis & nemoribus una cū uigenis capaci,

Ratibona.

Hohenburg.

Teiblitum.
Leonbergū.

NVNCPATORIA.

pacissimis piscinis tota Ioanni est subiecta. Quarū quę ad Leonbergum pertingit amplissima magno lacui exequari potest, cui & mons incumbit ferri puri uenis diues, & comprimunt a uicinis ferri conflatoribus impetrata fuerit eiusdem metalli conficiendi facultas, solus ille mons lucrum inestimabile, diuitias Croesi ministrare poterit Ioanni fratri, filijsq; parentem strennue imitantibus Leonardo & Christophoro. Quorum parens iam natu grandior uarijs terris peragratis, tanta inclaruit rerum experientia, ut illustrissimus princeps Philippus domi & militię nunq̃ non illius uti opera & consilijs consueuerit. Ludouicus autem natu maximus mœrore & fletu immodico lugendus esset omnium charissimus & inopinato lætho uobis iam primum ereptus, nisi bona commutatio esset facta, qua domus ipsum a mundi huius miserijs ad cœli gaudia transferre uoluit. Nam exactis annis & deuoratis exantlatis laboribus, maturo duce & auspice CHRISTO receptus est in olympum. Debeatur hoc premij uiro egregio qui a teneris in Gallię regis aula ob rerum uariarum prudentiam comparandam diutius uersatus, quo nomine deinde & Cæsareas aulas est amplexatus, innumeros terrarum tractus uidit, linguas diuersas didicit, opera strennua et industria genuina quicquid humano ingenio fieri potuit fecit & assecutus est. A cuius uestigijs frater Leonardus Sinszenhoffer ex Teibliz & Leonberg adeo nihil degenerat, uti eidem Illustrissimi Baviarę principes ob rerum experientiam et natiuam industriam ualidissimorum propugnaculorum oppidi Ingolstadiensis curam omnem ut Architecto summo commendauerint. Quę magnifica structura profecto admiranda nulli relatu effabilis, sed cum

Vallum, fossæ,
aggeres et propugnacula noua
urbis Ingolstadiensis.

EPISTOLA

stupore adspicienda est. Ingoldstadium namq; Germanie urbium facile clarissima quanq; plana situ tamen opera moleq; faciunt ut ardua firmata uideri queat. Quoniam in immensum ædita mœnia ipsam claudunt, quæ turribus innumeris & inter se paribus spaciorem interuallis distantibus prominent. Propugnacula polygonata alta cel situdine fornicata, moles solidata quadratis lapidibus, conspicuo fastigio attolluntur. Aggeres immani dorso una cum proprijs muris, labore & opera singulari erecti ambiunt cætera. Fossæ præterea uastissimæ & in preceps eximie profundæ in quibus undarum fluctuantium uis immensa, tum citra tum ultra aggerem fieri curantur, relicto passim non uno peribolo siue ambitu, qui ad prode ambulationes animi gratia admittendas non possunt nō esse amœnissimi, Hactenus de ornamentis urbis nostræ æternis.

Quod autem ad libri authorem Nicolaum attinet integerrime Præsul, quem edendum in publicum & breuius scholijs enucleandum suscepimus, quod idem non possit non pluribus in omnium generum morbis percussandis integer & nitori suo restitutus esse utilissimus, qui hactenus mancus & truncatus & uix pro octaua parte extans, tot Medicis & seplasiarijs medicorum ministris incredibiliter commodauerit. Complexus est enim Nicolaus noster capitula mille & centum, quum uulgatus Nicolai codex, in quem Platearius minor commētarios scripsit uix centum & quinquaginta in uniuersum compositiones habeat.

Nicolaus de
Compos. Mez
dicam.

Novi autem nasutulos nobis obiecturos esse fati iam
medicas

medicaminum per Aetium, Paulum Aeginetam, Aetium Amidenum, Scribonium Largum, Cornelium Celsum & similes authores descriptorum, studiosis esse propositum. Quod equidem non eo inficias; quoniam uero ante biennium Simplicium Medicamentorum syluulam exhibuimus Candidis lectoribus legendam, nunc quoque Composita pharmaca usu longo comprobata ministrare iisdem uoluimus. Galeno Paulo & alijs nihil detrectatum cupimus, sunt. n. summis preconijs dignissimi, sed iam arripienda promptius nobis uidebantur quæ certa experientia sunt clarissima: quum omnia quæ sunt apud Galenum, Paulum, Aetium et similes uiros nec consequi nec experiri possimus, quæ quum ignoremus, & ad manum habere non liceat, faciunt ut semilacera tantum migmata illorum conficere concedatur. Nicolaus itaque noster hactenus delituit, quoniam extiterunt priscis sæculis qui abominati prolixitatem plurima authorum monumenta decurtarunt. Quam aleam sensit Liuius per Florum, Trogus Pompeius per Iulianum, cui morbo obnoxius etiam factus est hic Nicolaus. Quem ego uixisse arbitror ante Paulum Aeginetam, siquidem hic citat Nicolaum quem primam Medicamentorum scriptorem libro septimo in medio capitis decimi septimi. Nouique authorem hunc ipsum Græce occultari ab Italis adeoque in ipsa urbe Roma, quæ nunc uel inuiti cogentur communicare mortalibus. Simon Genuensis qui ante annos ducentos & quinquaginta quinq; Romæ uixit in aula summi Pontificis Nicolai quarti, translatione hac nostra usus est, quod deprehendimus in dictione apoquimatos, ubi appellat hunc Nicolai librum

Epitomatum
scriptores.

Nicolaum Compositorem Nicolaus Præpositus accusum et mutilum reddidit.

Nicolaus descriptus Græce in urbe Romana. Supprimatur.

70
 Librum de Compos. Medicam. vniuersalem, eo quod ue-
 luti in mare quoddam medicamentorum, mixturas illas me-
 dicas ferme uniuersas complectatur. Rursum ita appellat
 in Oxyreo, in Colena, in fasce Gallico in Prologo &
 sexcentis alijs locis. Syluaticus nominat librum de com-
 posit. Medicam. Virilem, in dictione Mabatematici et rur-
 sum in Rosagine, sed corrupte: quum enim antiquaculi
 tribus literis scripserint Vle, & legerint uniuersale, Sylua-
 ticus hoc minus intellecto legit uirile, Quum hic liber cō-
 modum uniuersalis dici queat, hoc nomine quod omnis
 generis μεμιγμένα pharmaca cōtineat cum sumptuosa et
 preciosa pro opulentioribus hominibus, tum uili precio
 redimenda a tenuioribus. Nam ut Galenus li. 6. ca. 3. De
 Comp. Medic. κατὰ τόπους. Quemadmodum diuitibus
 inquit, ita etiam pauperibus scribere nos medicamenta or-
 portet.

Hippocratis
 monumenta
 Græce excusa
 sunt Doctoris
 Adolphi Occo-
 nis opera, qui
 Græcum codi-
 cem Typogra-
 phis ministra-
 uit.

Communem porro nobis fecit hunc præclarum librū
 eruditus uir amic⁹ noster summus Adolphus Occo Me-
 dicus Augustanus, qui una cū Ambrosio Iung Gereone
 Seylero Augustanis medicis ornatissimis eruditissimisque,
 cum Ioanne Cuphnero Trochoreo Physico Hallensis op-
 pidi in conuallibus Oeni, cumque pluribus alijs Medicis
 celeberrimis certatim me inhortatus est ad libri huius edi-
 tionem. Qui renouatus prodijt ex illa Doctoris Adol-
 phi Medici Augustani bibliotheca, in qua paucis supra
 diebus Hippocratis medicinales libri in qua author lin-
 gua scripsit, reperti, Germaniæ Chalcographis commoda-
 to datifunt excudendi. Siquidem Adolphus Adolphi
 parens natione Phrysus & raræ eruditionis uiri Rodol-
 phi Agricolæ discipulus Græce & latine eruditissimus,
 omnium

NVNCVPATORIA.

omnium primus Græcanicam linguam Germaniæ nō
stræ inuexit. Seruanturq; in eadem bibliotheca libri ali
quot tum Græci tum latini nondum excusi uspiam, quos
si gratos hos labores futuros studiosis simulatq; cognos
uerit, non grauabitur identidem communicare bonis om
nibus. Præterea in Nicolao quantum exigere necessitas
uidebat abstrusa & difficiliora uocabula enucleauimus:
nam omnia simplicia medicamenta interpretari ut infinit
um sit, ita non opere precium iudicauimus. Manent ta
men dubia quedam in quibus diuinare non erat nobis in
tegrum, donec Græcum codicem quod breui fiet ha
bere contigerit; atq; horum catalogum iam exhibe
bimus in Paralipomenis nostris. Vale bene

Preful ornatissime. Datum Ingolstadtj

Idibus Augusti, Anno a nato orbis

seruatore CHRISTO

domino. M. D.

XLI.

M. TATII AL.

PINI POETAE LAVREATI ORATORIAE

atq; Poëtices professoris publici in librum de Compositione Medicamentorum κατὰ τὸ πάθος Nicolai Alexandrini mendici uetustissimi, Elegia.

Vergilianū est
Elysios ab Eri-
dano irrigari.

Venerat Eridani uitreas Nicolaus ad undas
Forte per Elysios expatiatus agros.
Intuitusq; suos delapso in flumine uultus,
Et stupet & membris plurima abesse dolet.
Mox alta ex imo ducens suspiria corde
In genua ad solem talia flexus ait.

Nicolai Alex-
andrini oratio
Menelaus cū
deiphobum ita
nominarat.

Phœbe augur, lucis, uitæ, medicæq; repertor,
Qui facis, & largus corpora facta foves.
Quis Deus, aut se uo crudelior hostis Atrida,
Misit inhumanas in mea membra manus?
Turpauitq; meos tam cautis ictibus artus,
Ne comitaretur uulnera facta dolor?
Ne quisq; lesum per tot me sæclâ referret.
Sed solus spectrum Manibus ipse forem.
Ah, si unq; ipse tuis colui non segniter artes,
Hisue tili affectis officiosus opem.
Exue me turpi Medicator maxime forma,
Seu noua mors detur, seu noua uita mihi.

Platoniciū est
mortuos post
certū tempus
superas euade-
re ad auras.
Phœbi oratio.

Certe ego non longe praescriptum tempus abesse,
Quo mihi uita foret restituenda, reor.
Audijt Arcitenens, pressisq; innixus habenis,
His solaturus uocibus, orsus ait.
Hanc & apud superos referunt tua scripta figuram.
Vultus in inspectis quam tibi reddit aquis.
Passaq; communem, & monumenta, & forma, ruinam,
Iam diu utroq; gerunt tam mutila ora loco.
Nam quum traiceret Stygias te portitor undas
Iamq; pijs iunctus Manibus ipse fores.

Alter

Alter item lingua celeberr Nicolaus utraq;
 Rheginæ natus gentis alumnus, erat.
 Qui tua ad Ausonios transmittens scripta nepotes,
 Cuncta, sed haud adeò pulchra, Latina dedit.
 Tertius accessit, qui nomine dictus eodem.
 Præcipua euellens è cute membra tibi.
 Sola euulsa ea concessit mortalibus egris,
 Quæ, truncata licet, grata fuisse tamen.
 Quod cito tollendis compertum è pectore morbis
 Perfectum truncis robur inesse tuis.
 Vnde nec hi mendas sensere, nec ipse dolores,
 Integer his pariter usus, & ipse tibi.
 Sed quia nunc pater Eridanus tua prodidit ora,
 Consilium, moestus quo reparare, cape.
 Currunt fatales uoluendis mensibus anni,
 Ad uitam post quos hinc licet ire tibi.
 Iuppiter humanos sed adhuc tibi denegat artus,
 Dignior es q̃ qui constituare pecus.
 Viuida doctorum spirant monumenta uirorum,
 Humanusq; illis fertur inesse uigor.
 Ergo redi, propiusq; indutus membra papyris,
 In terris pro te sis liber ipse tuus.
 Finit Apollo, nec hic Diuo parere moratus,
 Librum, q̃ mutilum, pulchrius esse putat.
 Ergo liber factus, superas euadit ad auras,
 Mœniq; Augustæ Vindelici alta petit.
 Hic uir Patricius, doctrina magnus in omni,
 Ac celeberr Medicus, Doctor Adolphus agit.
 Qui noua conspiciens prisco ornamenta decori
 Addita Præpositi rite nitere sui.
 Excipit, exceptumq; utrisq; amplectitur ulnis,
 Ac placide amplexum sub sua tecta refert.
 Hic oculis totum à summo perlustrat ad imum,
 Et quo plura uidet, plura uidere iuuat.

Nicolaus Rhoginus.

Nicolaus præpositus.

Pythagoricū
est animas in
alias immigra
re animantes.

Doctor Adol
phus Occo.
physicus Reiz
pub. Augusta
ne.

Noucrat innumeris manca illa doloribus apta
Haud dubio ægotis sæpe fuisse bono.
Ergo quo euectura homines hæc integra dicat,
Quæ certam tulerint Manca salutis opem?
Non equidem latura ullos noua sæcula morbos,
Quin hic expulsos protinus author agat.
Si uulganda forent alicui modo tradita prælo
Scripta, Machaonijs ista terenda uiris.

D. Adolphi cā
dor.

Doctor Ioan.
Agricola.

Vir pius ergo sui bona, reddit publica, iuris,
Quæisq; inhiare unus quiuerat, edit opes.
Quid? quod ea Agricola (quo non præstantior alter
Doctor apud Medicos) expolienda dedit.
Qui Graijæ, Latineq; simul doctissimus artis,
Omnia Naturæ munera mente tenet.

Allusio ad no-
men Hammo-
nius.

Hunc fratrē genere, hunc & nomine Iuppiter Hammon,
Hunc medica Clario fecit in arte Deo.
Contulit ergo frequens, glabrumq; excusit ad unguem,
Mendula per totum ne foret ulla librum.
Falsaq; mutauit ueris, obscuraq; clavis,
Omnia nota tibi Lector amice parans.
Quid speres iam cernis, ubi modo plurima paucis,
Nudaq; uestitis commoda uersa uides.

FINIS.

IN MEDICINAE COMPOSITAE OSO-
rem M. Stephani Viglij Pacimontani Epigramma.

MOs uetus est medicis simplex componere doctis
Non hodie inuentum est inuidiose tace.
Plinius & Paulus, Scribonius atq; Galenus
Idq; alij innumeri constituere uiri.
Frustrari medicum qui ignoret migmata, quum non
Succurrat morbis omnibus Helleborum.

Sunt

Sunt morbi uarij nec causa est unica semper,
 Compositis morbis composita exhibeas.
 Non calidam poterit membrum sufferre medelam,
 Commixto melius ni moderere bono.
 Quis precor Absinthii succos hauriret amarus,
 Aut tantum rutham, aut semina Santonici?
 Si linguae uitium medicamine simplice cures,
 Conuictio fueris magnus Apollo mihi.

PARALIPOMENA QVIBVS LOCI NON PAU-
 ci excutuntur obscurissimi: ad hæc & erratula quædam
 inter excudendum admissa emaculantur, indicantur
 turq; nonnulla quorum non occurrebat
 expositio, quæ requirunt diuinationem
 nem atq; inuestigationem
 candidi lectoris.

Castaneolam, qua nonnunq; utitur Nicolaus. Gene *Castaneola.*
 mestum uocari tradit Isaacus li. 3. Practicæ, & pauxillum de ea sumptum uomitorium esse, lethargicis opitulari, immodicam uero eius dosin occidere, rem simillimam plane uocatae Nuci uomicæ delinians. Animaduertendum etiam Nicolaum non raro Gifastera non herbam Stellam terræ quæ lunaria dicitur, sed Terram Samiam *Samius aster.* appellare. Siquidem hæc Samius aster cognominatur. De quo & Lemnia Sphragide consulendus est Galenus li. 9. ca. 5. Simplic. Sphragis enim in uniuersum est uiribus efficacioribus Samia. Cap: 5. pro semine lini lege seleni. Ibidem, blactæ, lege bratei idest Sabine, ca: 8. drach: 6. lege unc: 6. cap: 9. drach: 15. seminis, lege & semis, ibidem *Lemnia sphragis.* Brateum. drach: 4. & seminis, lege semis, Adde Amomi drach: 2. &
 bb ff dosis

EXPLICATIO.

Pentadactylus.

Cici.

Croton.

Catapucia.

Carduncellus.

dosis sint drach:3. Caput:12. thym lege thymi. Caput:14. scrup:3. lege scrup:2. Cap:16. adde opij, libani, myrrhæ ana drach:18. & scrup:2. laseris, lege laseris Cap:24. & 25. scrup:4. lege scrup:2. Cap:46. Pentadactylus, ut testatur translator antiquus Dioscoridis in cap: de sesamo, & in cap. de cici, est ricinus frutex, quem Græci cici & crotonem. Mauri keruam, officinæ catapuciam maiorem uocant, de qua Diosc. agit lib. 4. cap:167. iuxta uersionem Ruellij, Pentadactylus dictus est a quinque digitis, quia folium eius in humanæ manus effigiem articulatur. Vnde nonnulli palmam Christi appellant. Effertur etiam sub nomine Custodis horti, heliotropij, solsequij & Priapi. Cæterum Carduncellum uulgo omnium mensum, & Germanice aller Monat plomblin uocat. Ca:81. pro drach: unc:1. Cap:96. pro drach:2. aliq unc:2. Cap:110. drach:30. lege 20. ibidem drach:16. lege 15. Cap. 122. canini lege canini Cap. 131. adde Chamædryos, capparis, senaticinis, cinamomi ana drach:3. Cap. 137. limmas, scriptus codex habet lemnias Ca.140. lege uncias pro drachmis per integrum capitulum, ca:144. drach:2. lege unc. 2. ca. 146. lege muscelij ca:151. opij dra:1. Codex noster habet unc:1. cap:184. corcicis lege corticis, ibidem pro 40. lege 150. ca:188. Syracis, addit noster codex moschatae ca:189. lege Sandali albi & rubri ca:193. micis lege nucis cap:198. drach:208. lege Crocodilus ca:237. lege succi corticum ca:247. peucedani, ibidem, post hyperici adde, Cyclamini radicis corticis rubi radicis funci, raphani ana dra:2. confitæ constantinopolitanæ, ladani, myrrhæ, gummi hedere, agarici, lapidis Agapis, salis Ammoniaci, rosarū, Alexandri, eboris, chamæpitryos, centaurij ana drach:1. Ibidem

LOCORVM DIFFICILIVM.

Ibidem Scini legendum Schoeni, & ad marginem, Schoe *Schoenos.*
 ni idest Schoenanthous cap: 113. semen comidionis cap:
 122. rande cap: 248. hydriana ibidem drach: 22. lege 12.
 Cap: 256. drach: 10. lege 100. Cap: 257. Gileui. Caput
 260. seminis, lege sanguinis draconis. Cap: 260. Malexi
 tola herba. Ibidem Malachæ, hoc est malua. Cap: 274. *Malacha.*
 lege ana drach: 7. Cap: 277. lege anethi. Cap: 278. Scrip
 tus liber habet diagridij & zingiberis ana unc: 3. Caput
 279. lege saccari candi unc: 4. Caput 280. adde carpobali
 sami dra: 8. Ca: 290. Exemplar scriptum bis habet Chal
 canthum, quare pro altero galbanū reponendū est. In mo
 do enim conficiendi fit mentio chalbanes. Ibidem in mar
 gine pro efficere, lege efferre ca: 298. lege libani unc: 3. &
 drach: &c. Caput. 301. lege balauftiorum unc: 2. Caput
 317. panis Apher caput 353. Buga, caput 360. fabaros
 la caput 363. pro uncia lege phyalam unam caput 372.
 pro libris centum lege drachmas cētum caput 415. codex
 uetulus addit laseris drach: 12. caput 416. lege cinamomi
 drach: 3. caput 426. liber manuscriptus in hiera Iosephi
 addit reubarbari drach: 4. ibidem lege Cyparissia caput
 430. Alithimon cap: 447. & 448. Mobaric caput 456.
 lysopum, legendum fortassis Lysippium caput 464. ra
 dix collidiāmis, samei, centum folium, speriti caput 478.
 magicis caput 510. 512. morgellina caput 536. Tere
 buncula herba, ciminilia genus mensuræ. Ciminellam au
 tem pandectarius docet hypericon esse. Caput 551. penu
 cla caput 581. umbilicus marinus. Marula nonnunq̃ uti *Marula.*
 tur Nicolaus, quā Simon ostendit esse Scariolam ca: 478
 ana 4. lege drach: 4. Caput 598. absinthij &c, adde ana
 drach: 1. caput: 474. Kekabram exponit Nicolaus per *Kekabra.*
cardamomum

EXPLICATIO

Pisia.

cardamomum Cap:658. uersu ultimo Pisie uidentur ant
pustulas significare. Cap.689. ad marginem adscribe hec
uerba. Impressus codex aprilegit pro capri. Cap:668.
Hyporiston. Eldagamar. Cap:602. molybdi, lege melini.
Cap:620. adde fœni græci, farinæ ordeï, orobi, cymini
ana unci: 1. Cap:658. pulicaria. Cap:668. Berraginis suc
ci, adde phialam. 1. Cap:673. lege drach:4. Cap:697.
pro sesquidrachma lege, drach:31. & semis. Cap:703. pro
unci:4. lege unci:7. Cap:706. pro q.x. scriptus liber habet
q.unci: Ibidem ambra superfluo accessisse uidetur. Cap:
711. Samum. Cap:719. Armiri. Cap:714. lege radicis
Sicydos cap:720. Vnc:7. lege unci:70. cap:743. Oenan
thinum lege Mantinum. & inde, florum œnanthes Lege
florum manti cap:749. legendum, Ammoniacy, epithy
mi ana drach:18. calami aromatici myrobalani &c. Cap:
787. adde pentaphylli in. 1. Cap:784. tres careni ca:788.
pro salonica herba codex alter habebat Salmoneam. Vi
debatur Saliunca reponi posse. Quanc̃ reperitur herba,
quæ Salamonica dicitur, apud auicennam li:2. & colligi
tur in montanis Hispaniæ anetho assimilis folia maluæ si
milis produciens cum pomis paruulis, & implicatur arbo
ribus instar uolubilis, cum aceto Nomas & Erysipelata
percurans cap:793. agarici lege amaraci cap:794. Adde
Myrobalanorum Citrinorum, colocynthidos anisi ana
drach:12. Cap:803. adde amyli drach:3. Cap:870. adde.
Nardi, costi, castorei piperis nigri & longi, anisi, petroselin
i ana drach:1. sinoni, syriacy ana drach:semis. Cap:871.

*Salonica.
Salmonea.*

*Caput 874. bi
ceps est.*

amomi macis, fortassis legendum Ammoniacy. Ca:874.
duas licet non perfectas habet compositiones, quod ex al
tero codice deprehendimus, quarum prima Scliriphilon
altera

LOCORVM DIFFICILIVM.

altera Susanum ab oppido sic appellatum continet. Sclirophili uera cōfectura hæc est. Recipe Styracis, cinnamomi, spicæ, zingiberis, xilobalsami, castorei, costi, pyrethri, myrrhæ, terebinthinæ, sagapeni, opopanax, galbani, dauci, hyoscyami, piperis, petroseliniana drach; 8. Caryophyllorum, opij ana drach; 4. Balsami drach; 1. Mellis quod sufficit. Dosis drach; 1. Susanum autem mire prodest maniacis, melancholicis, linguam morfu tentantibus & immodice timentibus, quantq̃ & lapides confringit & expellit. Componitur autem in hunc modum. Recipe balsami, castorei, brathei, piperis ana drach; 6. Libani drach; 5. Reubarbari, spicæ, zingiberis, euphorbij, myrrhæ, pyrethri, cynoglossæ, hyoscyami ana drach; 3. Olei nardini, reliquum quod huc spectat uide inferius Capite 874. nam Susano conuenit in uniuersum. Capite 879. lege piperis nigri unc; 5. Zingiberis, piperis albi, cymini ana unc; 4. Cinnamomi &c. Capitibus 884. & 923. & 946. pro myrrha lege Myrthum. Admonendus etiam uidebatur lector candidus, quod Mantum nusq̃ inuestigare quierimus, cuius toties Nicolaus facit mentionem in capitulis 313. 330. 625. ubi miscet cum adstringentibus, & capite 713. uidetur Myrthum uocare manthum, & rursum Capite 832. Capite autem 804. florum manthi meminit. Coniecto igitur corrupte dictū esse pro anthos, quo nomine rosmarinum appellatur, aut si id non placet, pro flore schoeni, idest rotundi odorati iunci, quem Schoenanthum, & nostrates auctoritate M. Varronis, qui primus ita dixit, squinanthum nominare adsueuerunt. Noris tamen quod Pandecarius prodit Manthum esse nihil aliud q̃ puluerem Thuris, quo

Sclirophili cōpositio.

Susani electuarij confectura d Susis metropolis Susiane regionis Persiæ, appellatur.

Mantus. Manthus. Mantis. Flores māthus Mannus.

quoniam corrupte legit Manthum pro Manna Thuris.

Zopyrion. Adnotandum præterea iudicauimus tantopere laus
datū illud Zopyrion, cuius Nicolaus ad calcem libri sui
meminit, paulo aliter describere Galenum nostrum libro
2. Antidotorum, cuius hæc sunt uerba iuxta uersionem
Guinterij Andernaci, De Zopyrio, quod ualeat ad læta
lia medicamenta, & omnium serpentum ictus huiusmo
di quippiam fertur, quod Zopyrus per epistolam Mi
thridatem adhortatur ad antidoti probationem transmi
tens ei hominem morti adiudicatum, ut letale huic medi
camentum daret, inde antidotum offerret, mox letale pro
pinaret. Id ipsum hortabatur & in serpentibus, uel etiam
toxicis factitaret, quæ cum ita fierent, contigit ut homo
nulli periculo fuerit implicitus. Valet etiam stomachicis,
ad acidos ructus, sanguinem spuentibus, coeliacis, tormi
nosis, iecinorosis, lienosis, comitialibus, nephreticis, uteri
& uesicæ affectus sanat, mortuos foetus educit & retentas
secundas. Recipit Opobalsami drach: 3. Nardi Indicæ,
myrrhæ troglodytidis, iunci rotundi floris, cinnamomi
characij, costi, piperis longi, hypocistidis, polij, piperis
pyriatici, scordij, meucretici, cardamomi ana drach:

4. Thuris, opobalsami, dictamniana drach: 6. Pe
troselinij, cassiæ rubræ ana drach: 7. Croci dra:

8. Mellis Attici quod satis est. Datur

nucis auellanæ instar, si febris

abest ex uino, febricis

tantibus cū hy

dromelis

te.

FINIS PARALIPOMENON.

Nico

NICOLAUS A²

ALEXANDRINVS MEDICVS VETVSTISSI-
mus, De Compositione Medicinarū secundum
Loca translatus, e Græco in Latīnum a
Nicolao Rhegino Calabro.

NICOLAUS CANDIDIS LE-
ctoribus. S. P. D.

AEPE MVLTVMQVE FATIGA-
tus sum precibus eorum qui artem me-
dicam perdiscere, & cum honore et salu-
te ægrorum hominū tractare desydes-
rant: quo uidelicet iuxta artis præcepta
ipsis componendi, dispensandi, & quæ-
libet in certum ordinem redigendi modum traderem, si-
xamq; & firmam doctrinam, per quam compositionum
quæ sunt in usu, unam uel duas aut plures etiam libras
possent conficere. Minime insuper destiterunt adhortari
ut libro complecterer, qua apponderatione singula adsu-
merent ad subscripta medicamenta, siue gummi siue her-
bas seu semina dicas, seu puluisculos, adderemq; morbos
quibus mederetur, & quibus essent comprobata. Victus
itaq; illorū precibus, ad scribendum appuli animū meū,
tum quod honestus illorum fuit conatus, tum quod quo-
uis bene merendi genere de salute hominū promerendū
esse iudicaui semper. Principio autē ad cōpositionē medi-
camentorū cōperiebam tria esse summopere necessaria.

cc ij Primum

Ad componen-
da pharmaca
tria requiri.

Mellis idonei
observatio.

Primum ut omnia rite ponderentur, gummi, puluisculi
& herbae, & similia omnia iuxta debitam stateram suam.
Secundum ne uetustate sint uitiata, neue suum uigorem
amiserint simplices medicinae, e quibus conflare medica-
men compositum anniteris. Tercium ut radices, herbae
& semina aptis locis & temporibus lecta sint, reponan-
turque in locis & thecis congruis, custodianturque a fumo
seorsum, ab humectatione & udo loco: nam alioqui cor-
rumperentur & fatua redderetur uirtus ipsorum. Porro
ad componendum rursus tria praequiruntur. Mellis
puritas, puluisculi cribratio, & apponderatio decens & sy-
rupi ad aquae omnis absorptionem decoctio. Mellis ite-
rum puritatem duo arguunt alterum ne sit aquosum, al-
terum ne sit nimis decoctum, sed quod satis est: ut uideli-
cet aptum sit, & leuorem medicamentorum conglutinas-
re atque eundem longo tempore conseruare. Siquidem mel-
le propter tres causas utimur in medicamentis: conseruat
namque, mundificat magnopere, & mitigat dulcedine sua
specierum contritarum amarorem. In leuorem iterum res-
diguntur medicamina bifariam: uel enim in tenuissimum
puluerisantur ueluti in uocatis electuarijs, uel in crassiore
sicut in alijs medicinis, & potissimum in medicamentis
solutiuis & aluum cientibus. Ceterum artis huius inae-
stimabilis utilitas est: hac enim adiutus compositionem ali-
quam concinnare tibi poteris quacunque opus fuerit, siue
integram uelis, siue portiunculam saltem aliquam. Artis
uero inexpertes ingenti precio sibi necessaria medicame-
ta comparare coguntur, nonnuncque uero corrupta & uitiata
addoque minus diligenter composita. Quibus incommodis ob-
noxij sunt persape, qui confecturas ignorat ipsi. Plurima
autem

autem manent commoda eum qui nouit compositiones
conflare, nam hoc demum pacto medicina bona & non
adulterata siue mendosa apparatur: quæ impendijs etiam
constat minoribus, & quæ si corpori exhibebitur certius
& perfectius operationem suam exeret. Qui uero nouit
quantum uniuscuiusq; simplicis medicinæ ad quamlibet
confecturam assumatur, idem facile deprehendere animo
poterit emendi uendendiq; medicaminis rationem, iustū
precium, & modum rite dispensandi medica-
menta quæ uelis construere.

ADNOTATIONES IOANNIS AGRI-
colæ Ammonij in prologum Nico-
lai Alexandrini medici
diligentissimi.

IN hoc prologo statim ab initio palam facit integrum, & liberum esse ei
qui compositum aliquod medicamen conficere uelit, siue totam compo-
sitionem absoluere, siue portunculam illius tantum. Fuere tamen qui hoc ca-
lumniari soliti sunt, quia putarent medicamen suis uiribus minus pollere, si
non integra compositio iuxta totam descriptionem ab autore aliquo splen-
dido proditam, sed eius qualicunq; particula & quanta alicuius instituto
necessario expeteretur, conficeretur. Quem opponamus illorum sententiæ
habemus in hac arte exercitatisimum Nicolaum nostrum, qui adserit alia
quem compositionis cuiuspiam unam aut duas aut etiam plures libras posse
conficere, Et paulo inferius: compositionem tibi concinnare poteris siue
integram uelis siue portunculam saltem aliquam &c.

Medicamenta non sunt uetustate uitiata. Hinc ait Dioscoridis in proce-
mio libri primi ex uersione Marcelli. Sciendum illud etiam, ex herbarum

cc iij medis

medicamentis durare ad multos annos solum candidum & nigrum uerum, reliqua ad triennium tantum habere usum. Quam materiam uberius tractatam require apud Petrum Aponum quaestione 210.

Radices Herbae & semina aptis locis & temporibus collecta sint. Quod in citato loco Dioscorides docet cum ait. Illud ante omnia curandum est ut tempestiue carpantur & seruantur omnia. Ex hac siquidem obseruatione efficacia sunt, aut euanescent medicamenta omnia, & paulo inferius. Res fert magnopere a siccitate aut imbribus id fecisse, quemadmodum montanis, uentosis, frigidis, nec uliginosis locis ea legisse: efficaciores siquidem omnium his locis uires erunt: quae uero in campestribus, uliginosis, umbrosis, nec uento perflatis plerumque sunt ignauiora. Multoque magis quae non suo tempore & importune lecta fuerint, aut infirmitate distabuerint. & c. Et rursum. Fruticosa omnia qualis est trixago, abrotanum, absinthium, hyssopus: suis seminibus praegnantia legenda sunt, flores antequam decidant: semina cum siccari inceperint, antequam delabantur: fructus maturi: succus ex herbis colligendus in noua caulium productione: eodemque modo ex folijs liquores lachrymaeque, sectis integra etate caulibus excipiendi. Radices quas seruari oporteat, radicumque succi & cortices, incipiente in plantis illis foliorum defluio, eruendi, excipiendi & auferendi sunt.

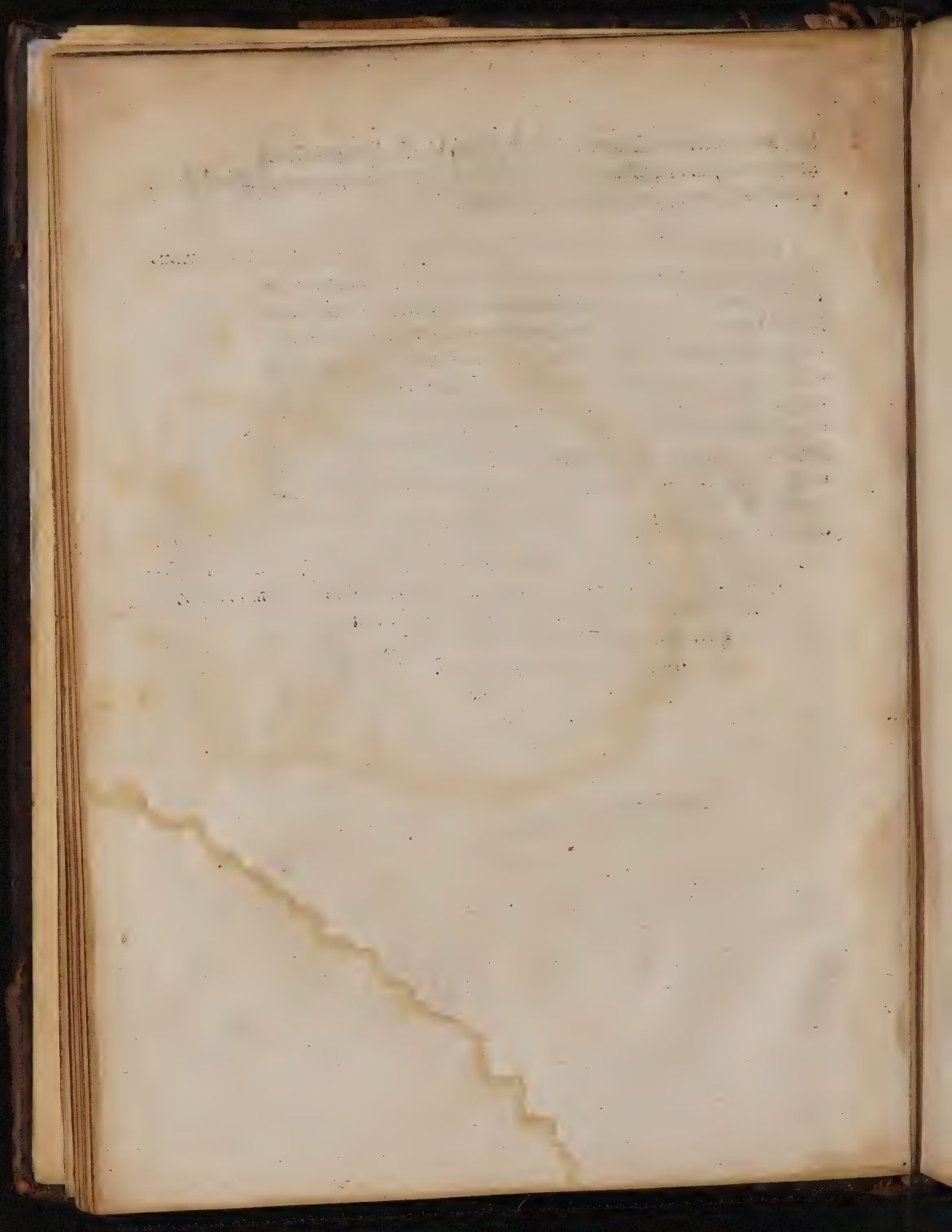
Fruticosa quā
do legenda.
Flores.
Semina.
Succus.
Radices.

Reponantur in locis & thecis congruis. Diligenter hoc docet Dioscorides, flores dicens, seruandi sunt, similiter & omnia odorata, tiliagineis, neque humorem admittentibus scriniolis, chartis aliquando etiam folijsue, ad seminum in illis conseruationem utiliter inuoluuntur: Ruellius clarius hoc reddidit, nonnunquam dicens, charta aut folijs semina ut perennent apte inuoluuntur. Liquidis medicaminibus densior materia, argentea, uitreā aut cornea conuenit. Fictilis etiam si modo rara non sit accommodatur, & lignea, praesertim e buxo: sed etiam uasa liquidis oculorum medicamentis, quae aceto, pice liquida aut cedria componuntur. Adipem autem & medullas stagnae uasis recondi conuenit. Omnia copiosius persecutus est prae-tritisissimus autor Seruator, quod nomen ego fictitium esse credo, quoniam eius liber

Flores quomodo
seruandi.
Semina.
Liquida.
Collyria.
Adeps.
Seruator.

liber totus reperiatur alias per scriptus. Equidem hic est uigesimus octauus
liber Elluchasemi Elimitharis medici de Baldath, quem uirum apparet ē Elluchasemus.
quibusdam librorum suorum libris fuisse Indum.

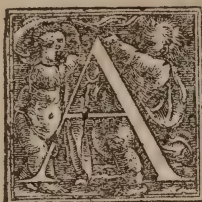
Mel purum ne sit nimis aquosum. Galenus nanq; li. 7. ca. 6. Methodi Mel optimum.
Curandi, Quod mel inquit, colore flauo est & odore suauis, tum purum a-
deo, ut totum pelluceat, ac gustanti acutum iucundissimumq; præterea tam
sibi coherens, ut si digito attollatur, continuum sibi, nec intercisum ad hu-
mum defluat, id omnium est optimum. Si uero abrumpitur, nec demissum
ad terram usq; continuitatem seruat, id aut crassius iusto est, aut tenuius,
aut partium dissimilium, quod Græci Anomiomeres uocant. Si crassitudi-
nes aut humiditates habere innatantes deprehendes quæ nec inter se sunt
similes nec etiam toti. Cerosum magis mel est quod crassius est & cui ta-
les quæpiam crassitudines innatant. Excrementosum uero ac perfici con-
coquiq; difficilius, tum quod totum humidum est, tum in quo multe in par-
tibus sparsæ apparent humoris guttæ. Porro in quo uel cere qualitas ali-
qua, uel propolis, uel id genus alia gustu deprehenditur, adeo non est Propolis ho-
die cera uirgi-
neâ dicitur.
optimum, ut etiam malum sit. Quippe nullam penitus alte-
rius cuiusq; rei eminentem in se continere qualitatem
debet. Quo circa quod thymum plane redolet,
non probo. Est. n. id parum con-
summatum, nec plane
quodam modo
mel. etc.

NICOLAI MEDI

CI PERVETVSTI A NICOLAO RHEGINO

Calabro in linguam latinam conuersi, De Compositione me-
dicamentorum κατὰ τὸ πρῶτον. Caput primum.

VREA ALEXANDRINA CON-
ducibilis est fluoribus capitis : capitis ses-
dat dolorem, oculorum adstringit lachry-
mas: dentium dolorem mitigat non mo-
do epota uerum etiam externe illita. Mo-
mentanee subuenit Epilepsiae : compe-
scit Manian & omnibus cephalicis causis medetur. Pro-
dest etiam tussientibus, Phthisicis, suspiriosis, cardiacis
& sanguinem per os reijcientibus. Siquidem his & para-
lyticis mirabiliter opitulatur. Confert etiam omnibus las-
terum & renum doloribus. Nam & lapides frangit, stran-
guriam & dysurian soluit &c. Valet enim plurimum ad
fluxiones capitis, ad aures, gingiuas, & palatum, ex causis
frigidis. Ad cuius usum anteq̃ se quis ad somnum com-
ponat, sub drachmæ unius pondere in uino calido propi-
natur. Recipit autē Asari, carpobalsami, hyoscyami, ana-
drach. 2. & semissem, garyophyllorum, opij thebaici, myr-
rhæ troglodyticæ, Cyperi singulorum drach, 2. Balsami
cinnamomi, folij, cedoariæ, gingiberis, costii, corallij, Cas-
siae lignæ, euphorbij, Tragacanthi, thuris, meu, styracis,
calamitici, saluincæ, cardamomi, seseleos, napi, saxifragæ,
anethi, anisi, ana drach, 1. xilaloos, rheubarbarici, alyptæ,
castorei, spicæ, galangæ, opopanacis, anacardi, mastiches,
sulphuris uiui, pæoniæ, Eringij, rosæ, thymi, acori, pulegij
aristolochiæ longæ, gentianæ, corticis mandragoræ, cha-
medryos, phu, baccarum lauri, ameos, dauci, macro & leu-
copiperis, xilobalsami, caroe, amomi, petroselinii, seminis

A ligustici

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ligustici, ruthæ, seminis sinonis ana sesquidrachmam, auri puriputi, argenti synceri, margaritarum albarum, blactarum bizantiarum, ossis cordis ceruini, ana scrupulum 1. grana 13. scobis eborimis, calami aromatici, pyrethriana grana 9. Mellis quod satis est, exhiberi potest febrientibus cum calida aqua ad quantitatem castaneæ; non febrientibus cum uino calido.

IOHAN. AGRICOLAE ANNOTATIO.

Non licuit nobis integre describere hanc Alexandrinæ cōpositionem quod situ squalleret prima charta libri uetustissimi. Erant enim literarum characteres non pauci usu longo consumpti. Proinde mihi confugiendum ratus ad ueteres autores, qui huius quoque Alexandrinæ meminissent. Et inueni quod instituto nostro abunde satisfacit apud Zachariam Actuarius quod desyderabam. Est enim hic medicus inter posteriores Græcos non postremus: quoniam libro de Composit. Medicam. Ruellio interprete tradit in hunc modum. Antidotum aureum Alexandri contra defluxiones capitis frigore conceptas efficax: oculorum lachrymas exiccat: dentium dolores lenit: aduersus capitis cruciatum summopere prodest, illitum fronti: comiciales, insanos, uertiginosos, & in uniuersum omnem capitis noxam mulcet, tabidis, tussiculosi, humorem à pectore reicientibus, cordiacis, sanguinem excreantibus præsentem est auxilio, datum & Ischiadicis, coli et renum cruciatibus: aduersus iliorum noxam, difficultatem urine & eiusdem stillicidium ualet: calculos comminuit: omni uentris affectu liberat: quotidianis & tertianis febribus circa acceptionis initium, sufferu factio stoechadis iusculo eximie medetur. Ad hæc addemus etiam confecturam huius aurei antidoti, quoniam ex translatione Ioan. Ruellij simplicia à Nicolao assumpta ad hoc antidotum commodius intelligi & agnosci possunt. Recipiuntur itaque Asari, fructus balsami, Apollinaris herbe singulorum duella, scrupuli duo, garyophyli, lachrymæ, papaueris, baculorum myrti, cyperi, singulorum duella: balsami, cinnamomi, folij, zudaris, zingiberis, costi, corallij, lingni casia, euphorbij, ciheris (id est tragacathæ) thuris, styracis, mæi, cardamomi, fefelis, saxifragi, apij, nardi celticæ, anisi ana sextula: xiloloes,

rhaxi

Alexandri Aureum
antidotum
ab Actuario
descriptum.
Duella est ter-
tia pars uncie

NE MEDICAMENTORVM.

rhæi castorei, nardi, galangæ, lachrymæ panacis, anacardi, mastiches, sulphuris, pæomæ, eringij, thymi, acori, haliacabi, aristolochiæ longæ, gentianæ, corticis mandragoræ, trixagrinis, phu, baccarū lauri, ammis, luphiæ cōpositæ (siue quod idē est alyptæ) dauci, piperis longi, ligni balsami seminis petroselini, seminis libystici, ruthæ, hyssopi, succini amomi ana sextula dimidium, idest scrupuli duo: auri, argenti, unionum (quos margaritas uocant) blattij (seu onychis) ofsis ceruini cordis ana duella scrupuli duo eboris, calami odorati, pyrethri singulorum drachmæ sex.

Sextula. quid.

ANTIDOTVM ARGIVORVM.

Caput. 2.

Confert tussi antiquæ, lumborum dolorem & colicū cum cruciatum curat, stranguriā & ischuriā soluit, calculos tam renum q̃ uesicę ocyus frangit atq; expellit, sanguinis fluxum unde quaq; prorumpens compescit, flatu expuldit, sudorem prouocat, brachiorum & coxarū imbecillitati sæpius acceptum medetur, ad paralyfin cum succo elefiphaci potum optimum auxilium est. Recipit autem crocomagmatis, idest, croci spissamenti, hedychroi ana drach 22. opobalsami, Cinnamomi, galangæ, spicæ, costi, opij, carnis dactylorum, anisi ana drach 12. garyophylli, schoenāthos, petroselini drach 10. croci, glycyrrhizæ, cedoariæ, styracis calamitici galbani, myrrhæ, thuris, pyrethri, asari, petroselini, agrestis, fefelis, piperis albi, sinoni, macedonici, apij, ana drach. 8. rhaponticæ, mandragoræ, castorei ana drach. 6. ligni aloes anthophylli, folij, cassiæ ruffe, anacardi, mastiches, tragacanthæ, euphorbij, serapini, therebinthinæ, sanguinis drachonis, celticæ gentianæ, roris syriaci, macro & melanopiperis, carpobalsami, limini, erucæ, fileris, amomi, asphalti ana drach. 2. Mellis quantum satis est. Propinatur febrientibus cum aqua tepida, non febrientibus cum uino.

A ij Adnotas

NICOLAVS DE COMPOSITIO.

Alterum autē
exemplar cla-
rissimi uiri D.
Ambrosij lun-
gij Antidotum
hoc omnino nō
habet.

ADNOTATIO Agricola. Antidoti huius inscriptio ambigua etiamnum apud nos est. Quoniam codex manu scriptus ex pergamento uetustissimus eruditissimi uiri Adolphi Occonis Physici Augustani, non quidem blattis & tineis corrosus, cognomen huius antidoti nobis ademit: sed quia extimum illud libri primum folium per tot lustra toties in manibus uersatum, & contrectatum fuerat, ut in titulo antidotarij descripti tantum tres priores literas arg. oculis peruidere licuerit. Inclinat itaq; primū eō animus, ut putarem antidotū hoc ab excellentia argenteum fuisse nuncupatū olim sicut Alexandri aureum: adumbratio tamen elementorum latinorum ad magis arguorum quā argenteum alludere postremū uidebatur. Ceterū qui uim & uirtutē medicaminis expēdere uelit, in usum familiarē uocare illud facile poterit utcumq; appellauerit. Admonere tamē uoluimus candidū lectorem scrupuli quē penitus discutere ob caligantem oculorum aciem & longo usu consumptam scripturam nequiuimus.

ANTIDOTVM HADRIANVM.

Caput. 3.

HAdrianum appellatur ab Hadriano Imperatore Romanorum, qui primus hoc fertur composuisse. Efficax autem est ad omne capitis uitium quod conciliauit frigiditas, ad oculorū caligationem, ad hemicraniam. Exhibetur porro cum uīno excalefactio in quo saluā decocta sit uesperī instar auellanae. Vtiliter etiam porrigitur quartanarijs cum decoctio gentianae uel origani ante inuasionem. Quod si in lithiasi dare uelis, uīno oportet admisceas in quo bulierit saxifragum uel lithospermon. Habet autem opij Thebaici drach. 3. Casiae lignae hyoscyami ana drach. 2. & semis, Euphorbij, piperis albi ana drach. 2. & gra. 6. fefelis, seminis apij ana drach. 1. scrupulum semis gran. 2. folij, origani ana drach. 1. scrup. 1. Opobalsami, petroselinī, macis, styracis, calami, zingiberis, xilobalsami, cyperi, carpobalsami, macedonici ana drach. 1.

Lithospermon
id est, lapido-
sum semen, ho-
die milium so-
lis appellatur.

NE MEDICAMENTORVM.

Moschi gra. 6. seminis fœniculi scrup. 2. & gra. 8 Calami,
aromatici, drach. 2. gran. 2. Cinnamomi, costi, croci, rhæi
pōtici pirethri, acori, dauci, cretici, anisi, ana drach, semis.
gran. 6. Castorei drach. 1. & semis. Serapini, Myrrhæ, ro-
sæ, cardamomi, amomi, ruthæ agrestis, ammis ana scrup.
1. gran. 4. Cassiæ fistulæ scrup. 1. Quidam addunt Elelis
phaci drach. 2. Mellis quantum sufficit.

*Manuscriptus codex addit quod ad omnes uitæ desperationes præua-
leat, ad epilepsiam, melancholiam cum decocto costi, ad scotoma cum uino
albo, cephalalgiam, cum aqua tepida. Ad dolorem & frigiditatem uentricu-
li cum posca calida, uel cum absinthij decocto: iecinorosis cum apozimate
eupatorii, spleneticis cum decocto capparum: nephreticis cum apozimate
xilocassiæ, stranguriosis cum decocto lithospermi & melonis & citrulli
seminis. Calculosis cum decocto saxifrag. Colicis cum uino in quo cumi-
num uel castoreum fuerit decoctum. Periodicis febribus ante horam inua-
sionis in apozimate pigani eius namq; uirtutem sapientes plurimi sunt ex-
perti, Accipiebant equidem gallum morsum à serpente, & ei in os uel au-
rem instillabant antidotum hoc & continuo liberatur.*

ANTIDOTVS HADRIANI PO.

sterior. Caput. 4.

R Ecipit piperis drach. 20. seminis hyoscyami albi
drach. 20. opij drach. 10. Croci drach. 5. spice nardi
euphorbij, amomi, pyrethri, cyperi, cardamomi, phylli, ru-
tæ siccæ, cassiæ, castoreij, seminis dauci, Myrrhæ, petroselinij
ana drach. 1. rosarum siccarum drach, unam & dimidiā
seminis apij drachmam & dimidiam, zingiberis, opobals-
amij ana drach. 2. Mellis quod satis est.

*Apertissimū est hoc antidotum cephalalgicis, scotomate laborantibus, epi-
lepticis cum hydromelite, denium doloribus, thoracem purgat, iecinorosis*

A iij iſtericis

NICOLAUS DE COMPOSITIO=

ictericis cum Oenomelite si febris absit, pleuriticis cū hydromelite: omnes causas renum laborantium cum tepida administratum curat. Calculos cū apozimate apij frangit & expellit. Secundas educit cum hydromelite. Periodica frigora cum decocto gumi hædere emendat, propinātū ante horam inuasionis. Morsus à uenenatis inflixos cum hydromelite potum & plagæ impositum percurat. Actius libro. 13. cap. 108. addit dari ad summum nuncis ponticæ magnitudine de hoc antidoto, minimum uero fabæ Aegyptiæ modo. Facit autem, ut habet Cornarij translatio ad colicos ante somnū data ex aqua calida, Stomachicis & qui reuomunt cibum ex posca, in urinæ stillicidio ex aqua calida. Hemoptoicis ex posca, dysentericis, eam in catapocia redigito, & ab eorū deglutitione modicam poscam absorbendā præbeto. T abidis ad noctem cum hydromelite dato: aride uero tussientibus cū melle delingendam exhibeto. Morsis à phalangijs & uiperis cū uino mulso, Educit & menses cum uino mulso accepta in quo pulegium aut calaminthe aut ruta sit incocta. Colicis cum aqua mulsa datur.

ANTIDOTVS ACHARISTOS.

Caput. 5.

SIc appellata est quod ei nemo gratias satis dignas reſſerre poſſit. Magna eſt enim hæc antidotus & admirabilis ad perſanandos arthriticos, tuſſientes morbos peſtoris & pulmonum, ad uomiturientes perpetuo, ad diſcrasſian iecinoris ratione ſpiritus flatuoſi, lienis ad intemporum lienem propter cronicum morbum. Ad hæc pleuritidi, ileo id eſt uoluulo, nephritidi & ſtranguiriæ peculiatiter medet. Inſuper Hemoptoicis & dyſpnoicis ſummū remedium eſt, itidem & torminoſis, colicis & omnibus uenenofiſ morſibus.

Edoctus hoc à
Galeno qui tū
alibi tum li. 7.

Nicolaus ſtatim exigendam mercedem arbitratur, quia Achariſti nomen non ſine munere interpretari poſſit, & pharmacum hoc ſemper & in quauis cauſa ſuum euentum ſortiat. Recipit itaq; coſti, galbani, opij, phoenicon

NE MEDICAMENTORVM.

phoenicon Indi, hyssopi, sem. lini ana drach. 6. spicæ, croci, xilobalsami, ca-
sise, fistule, xilocasie, calami aromatici, reupontici, Myrrhæ, styracis cala-
mitici, oppopanacis, bdelij, armoniaci, libani, cicidon id est gallarum, celti-
cæ, abrotani, acori, asari, blactæ, roris syriaci, scyllie, daphnidon, pyrethri,
amomi, anisi, psillij, ozimi, dauci, libystici, maratri, meconis, trium piperu
ana drach. 4. floris syriaci drach. 4. Helenij drach. 3. Veratri nigri, zing-
beris ana drach. 2. Mellis quantum sufficit. Exhibeatur drach. 1. febricitan-
tibus cum calida, non febricitantibus cum uino. Hactenus Nicolaus.

Phoenica palmā appellāt Græci, ut est apud Diosco. li. 1. cap. 119. na-
scuntur in Agypto, Syria, & Romæ etiam fructus palmarum Dactili ha-
bentur & sunt Thebaicæ palmule & Tamarindi. CECIDA Græci ap-
pellant gallam de qua consule Dioscor. li. 1. cap. 127. BLACTAE. Scri-
ptus in pergameni codex excellentissimi doctoris Adolphi Oeconis non
blactæ sed brathi habebat, & putamus hanc esse lectionem genuinam. Si-
quidem Dioscor. octogessimum nonum caput libri primi, ita orditur iuxta
translationem Virgilij. Brathy, sunt qui barython & qui borathon uocēt,
Romani herbam Sabinā dicunt. MECON Græcis significat papauer. HE-
LENIVM uero nostri tum Enulam tum Inulam appellant.

ca. 5. De com-
po. secundum
loca, tradit me-
dicamina opti-
ma non prius
esse danda quā
mercedē acce-
peris, alij Seli-
ni id est apij.
Manuscriptus
codex p duab.
cassijs, habet
tantū cassiam.

Sabina.

ANTIDOTVS ACHARISTOS AL- tera. Caput. 6

Confert hæc ad omne uicium quod interne in corpo-
re humano nascitur ad scotoma, tumefactos, tussien-
tes, ad apostema pectoris & pulmonis, ad pleuritida, desic-
cat & purgat, ructum malum curat, coctionem uentris iu-
uat. Ileon & nephresin sanat. Hemoptoicis medetur ad-
ditis tribus guttulis oxyrei id est olei acetosi. Datur & mu-
lieribus quæ non purgantur si non sint impregnatæ. Re-
cipit autem myrrhæ, cassiæ fist. ana drach. 9. & scrup. 1. cro-
ci drach. 7. spicæ drach. 4. & dimidiam seminis libystici
drach. 3. anisi drach. 2. & dimidiam castorei, galbani ana
drach. 2. costi, piperis albi & nigri ana drach. 1. Mellis
quantum

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

quantum sufficit. Exhibeatur instar auellanæ febricitibus cum tepida non febricitibus cum uino.

AETIVS libro 13. cap. 109. paulo aliter disposuit hoc antidotum, latus equidem factus inquit Acharistos Antidotus habet Cassiæ, myrrhæ, piperis albi & nigri, castorij, galbani, styracis, croci, cosci, opij, spicæ nardi, singulorum par pondus. Mellis quantum satis est. Datur magnitudine fabæ: facit ad omnia diuturni tēporis purulenta in thorace, & ad hepaticos cum aqua mulsa, et ad colicos eodem modo, ad splenicos cum aceto mulso. Reperias autem ipsam & ad alias plurimas affectiones approbatam.

ANTIDOTVS ATHANASIA
magna. Caput. 7.

HAE est eximie admirabilis. Curat enim dolorem capitis, oculorum & aurium cum succo accommodo instillata: stomachicis opitulatur & cibum non concoquentibus. Sanguinem e naribus erumpentem compefcit cum succo pentaphylli dissolutum & fronte illitū uel naribus instillatum, Sanguinis anabrosin diastomosin & diapedesin sistit, siue ex pectore, pulmone uel iocinore sistat comixta cum polygonati id est proserpinace succo. Cū posca pota potenter arcet menses muliebres: cum uino in quo uerbena decocta est pota potēter astringit. Vter susfo cationi, gonorrhææ, diabeti, & omnibus uisicæ immo dicis fluctionibus medetur, coeliacis, cholicis cum aqua in qua amilum infusum est opitulatur. Dysentericis cum decoctione gallæ, lienum uitij cū apozemate balaustrorum, apostematicis cum aqua tragacanthæ & ijs qui uenum absorpserunt cū oleo & melle, a serpentibus morsis cum decoctione Aristolochiæ auxiliatur. Porro in cōfectura recipit Cinnamomi, cassiæ fistulę ana drach. 10. et

scriuo

NE MEDICAMENTORVM.

scrupulos 2. Croci, schenantos, styracis, phu, sileris, hyoscyami, apij, dauci, anisi, opij, ana drach. 9. & scrup. 1. spicæ, folij, castorij, myrrhæ troglodyticæ, auripigmenti, asari, a cori, mandragoræ, corticis, polleos, lauri, meu, piperis longi & albi petroselinij ana drach. 3. Mellis quod sufficit. Dosis usq; ad drach. 3.

ANTIDOTVS ATHANASIA MINOR

Cap. 8.

Conducit nausæ, foetenti ori, empyis, hemoptoicis, iecinorosis, spleneticis, pleureticis, nephreticis & colicis, morsibus canis rabiosi & uenenatorum aliorum. Recipit autem spicæ, croci, costi albi, myrrhæ, phu, amomi, dauci, petroselinij ana drach. 6. piperis nigri drach. 2. Mellis quod satis est. Dosis in quantitate nucis myristicæ. Febrientibus cum tepida non febrientibus cum uino.

AGRICOLA. Hactenus Nicolaus Athanasias prodidit. Variat autem nonnihil Aetius & Paulus Aegineta. Aetius. li. 13. ca. 150. Aegyptiorum inuentum esse tradit, & fieri ex croci, spicæ nardi, phylli, costi, sceni græci, glycyrrhizæ, radicis eupatorij, petroselinij, styriacis, casia, opij singulorum partibus equalibus, Mellis. q. s. Dariq; ad summum nucis auelanæ magnitudine hepaticis si non febrant cum uino mulso, febrientibus uero cum aqua mulsa, ad dies ex ordine septem. In angina cum melle delin-genda, in affectionibus pulmonis & pleuriticis cum aqua mulsa. Stomachicis & qui non cōcoquūt cibum cū posca. In fluxionibus uero stomachi & alui in cata pocia informatam dandam, quibus deglutitis aquam frigidā bibendam. Ad exulceratam uesicam & uulnam cum tepida aqua in morbo arquato, hydrope & rhenum morbo cum uino mulso. Ad febres diurnas per circuitum redeuntes summe auxiliatur ante accessionē accepta,

B his

NICOLAUS DE COMPOSITIO

his qui diuturna oculorum fluxione laborant datur ad noctem & frons ex ea illinitur, Hemoptoicis & Dysentericis ex posca ante somnum exhibetur. PAVLVS autem lib. 7. cap. 11. uocat Athanasiam anodynā uel Pleureticā Oribasij, nomen uero ab immortalitate sorte sunt omnes Athanasia, Placat hæc oribasij Athanasia dolorem costalem, & est conflata ex Casia drach. 3. spica nardi, amomi, croci, opij, styracis, myrrhæ, costi ana drach. 4. mellis despumati quod satis est. Adultis datur nucis auellana quātitate, minoribus natu fabæ instar, pueris ciceris magnitudine. Reperitur insuper Antidotum Mytridatis Athanasia dictum, aduersus loetifera uenena & animantium ictus, quæ uirus ciaculantur efficax: stomachicis & quibus in uentriculo cibus coacescit, sanguinem excreantibus, tussi longa conflictatis, iecinorosis, lienosis, uteri & uesicæ affectibus, & recipit piperis candidi grana 40. mai, asuri, acori, dauci, petroselini, nardi Indica, negyritæ calculi, ana semunciam: costi, myrrhæ ana unciani, cinnamomi, casia ana drach. 12. Mellis quantum erit satis: in quibusdam Agaricum & scordium adduntur.

Athanasia
Oribasij.

Athanasia
Mythridatis.

Antidotus
quid significet

HIC OBITER animaduertendum propter uarij generis antidota, quæ Nicolaus hæcenus descripsit, et posthac allaturus est: quod priusci autore Paulo Aegneta Antidotos appellabant facultates, quibus morbis succurritur, non quæ extrinsecus imponuntur, sed quæ intro in corpus sumuntur: quarum tres enumerant differentias. Quædam enim lætaliū medicamentorum gratia offeruntur. Quædam propter feras ictu uel morsu uirus ciaculantes. Quædam deniq; affectionibus ex praua uictus ratione prouenientibus opitulantur. Nonnullæ uero tres commoditates promulgant, e quorum numero etiam Antidotus quæ Theriaca uocatur, esse creditur.

ANTIDOTVM AVRELII CAPVT. IX.

EXpertū ad dolorem stomachi, Epatis, Splenis, etiā Hydropicis in modum Auellanae oblatum, si quis febricitauerit, cum tepida, si non febricitauerit cum uino.
Et postq̃

NE MEDICAMENTORVM.

Et postq̃ accep̃erint, leuiter exercitentur, quod Calendis Septembris, usq̃ ad Calendas Iulij septem diebus continuis per mensem accipiatur, & qui hoc ita usus fuerit Antidoto, non tentabitur a suspirio tullis, neq̃ dolore cordis & iecinoris, & colic tormento, ab Ylij dolore, renū & colic neq̃ Ischij dolorē, nec spasmus patietur. Recipē Castiæ, Origani, Abrotani, Sabinæ, Chamedrios, barbae louis, Eupatorii, Cyperi, Serpilli, Gentianæ, Aristolochiæ longæ, Radicis Agrimonix, Radicis Draconij, Acori, Saniculi, Leuco piperis, Marathri, Cimini Thebaici, Pilonis, Petroselinij, Seminis Citri, Seminis rapæ, Astranciæ, Seminis lunci, Lapsanæ, id est rape agrestis, Seminis rutæ Agrestis, Seminis Harmoraciæ, Seminis Arnoglossæ, ana drach. 9. Mellis quantum sufficit.

Laxana à uerbo lapsa quod lambere significat nominata est: quia folijs humum lambat, Syluestre olus est, & prodit altitudine pedali, tribus hirsutis folijs, cætera Napi similis, nisi quod flos est candidior, Vulgus Brassicam syluestrem uocat. Vide Dios. li. 2. Galen. et Plinium. li. 20. ca. 9.

ANTIDOTVM ASCLEPIADEVM

Maius. Caput. 10.

Antidotū, hoc est mirabile, quoniā facit ad oēs passionēs pectoris, & stomachi, & Phthificis non febribus confert, Renum & colic dolorem emendat. Periodicis passionibus singulariter medetur, Ante horas accessionis cum erucæ succo potatum, sed maxime hoc medicamento in Quartanarijs utimur, eo quod in longum pertrahuntur, nam ut multum in cōtraria potione sanantur. Recipē Opij Thebaici drach. 3 1. Spicæ, Myrrhæ, drach.

B ij 19.&

NICOLAUS DE COMPOSITIO

19. & scrup. 2. Schoenantus, Melano piperis, Apij, Sionis Syriaci ana drach: 18. & scrup: 2. Seminis Anethi. drach. 15. Seminis Costi drach: 10. & scrup. 1. Croci, Leucopiperis, Petroselini, ana drach: 9. & scrup. 1. Styriacis calamitæ, Croco magmatis, Afari, ana drach: 6. Reupontici, Cassiæ fistularis, Macro piperis, ana drach: 4. & Seminis Cinnamomi, Sefelis, ana drach: 4. Mellis quātum sufficit, dosi eius drach: 1. in febricitantibus cum tepida, non febricitantibus cum uino.

ANTIDOTVM ASCLEPIADEVM Minus. Caput. 10.

Antidotum hoc est aptum Pleuriticis, Nephreticis, Colicis, & Calculosis, menstruis imperat, Hydropticis prodest, & Periodicis passionibus utile est. Recipe Cinnamomi drach: 12. thiu apyru drach: 7. Costi, Euphorbij, Mandragoræ, Aristolochiæ longæ, ana drach: 3. Myrrhæ, Opij, Libani, Melano piperis, Cardamomi, Hyoscyami, ana drach: 2. Mellis quod sufficit, Detur in modum Auellanæ, febricitantibus cum tepida non febricitantibus cum uino.

Theion apyrō sulphur appellat Graci, uinum, eo quod ignem non est expertum: qd quidem est habendum probatissimū Diosc. li. 5. ca. 78.

ANTIDOTVM APOLLONII Laodicensis. Caput. 11.

Congruit dyspnoicis, Anhelosis, & antiquæ tussi, ad dolorem pectoris, stomachi, & interaneorum ita expertum, ut in huiusmodi passionibus ceterorum medicaminū uirtutes uincat, & ægros infra tertium diē quietos reddat

NE MEDICAMENTORVM.

reddat. Recipe Leucopiperis drach: 20. Croci drach: 6.
Cinnamomi, Hyoscyami ana drach: 4. Azari drach: 2.
mellis quod sufficit, Dosis eius in modū nucis myristicæ.

ANTIDOTVM AVGVSTINI.

Caput. 12.

QUod facit ad uertigines capitis, ad frigiditatem pectoris, & ad duritiem, & dolorem, & inflammationem uentriculi: digestionem procurat, pallorem auferit & colorem bonum facit, Dolorem interaneorum soluit, Hepatis & Splenis uentositatem expellit, & bonum appetitum procreat. Recipe Zinziberis drach: 32. Spicæ drac. 32. & scrup. 1. Amomi, Baccharis drach: 32. Leuistici, Petroselini ana drachmas 16. Melano piperis, Thyni ana drach: 4. & scrup: 1. Mellis quantum sufficit, detur in modum Auellanæ cum tepida.

ANTIDOTVM QVOD HELENÆ

Augustæ Conficiebatur. Caput. 13.

FACit ad uertiginem capitis, & faciei tumores, tussim stridorem pectoris sanat, & debilem uocem corroborat, Stomachi dolorem & duritiem cum tepida oblatum emendat, Hepatis & splenis tumorem deponit, Tensionē laterum & puncturas intestinorum sæpius sumptum auferit. Stranguriam & Dysuriam soluit, Menstrua deducit & conceptum confirmat. Recipe Cinnamomi, Zinziberis, Leucopiperis, ana drach: 8. Galangæ, Libystici, ana drach: 6. Caroi, Petroselini, Macedonici, Apij, Seminis
B iij Marathri

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Marathri, ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Dosis eius
drach: 3. cum tepida.

CAPVT. XIII.

Antidotum aptum Epilepticis, & ad Cartarchum,
& tussim ueterem, stomachicis, Epaticis, Pleureti-
cis, Nephreticis, Colicis, Coeliacis, & ad Hemoptoicorū
dolorē prodest. Recipe Spicæ, Croci, zingiberis, Cassiæ,
Macropi piperis, ana drach: 27. & scrup. 3. Gentianæ, Se-
minis Selini, ana drach: 18. & scrup. 2. Opij, Leuco pipes-
ris, anisi, ana drach: 9. & scrup. 1. Mellis quod sufficit. Des-
tur in modum Auellanæ cum tepida.

*Selinū Græcæ
Latinis Apiū di-
citur, quasi E-
lus seuomenon
hoc est, paludi-
bus impulsū.
Quare Home-
rus Eleothre-
pton Apiū cog-
nominat, quod
paludosis enas-
tū latius exur-
gat.*

CAPVT. XV.

Antidotum aptum Ortopnoicis, & ad clarificandā
uocem, & ad omnia quæ secundum frigidam distē-
perantiam superueniunt impedimenta. Recipe Seminis
ruthæ drach: 18. & scrup. 2. zingiberis, Melano piperis,
Petroselini, ana drach: 9. & scrup: 1. Aceti Phialam unā,
Mellis quod sufficit. Conficitur sic. Acetum cum melle
ad consumptionem buliatur, & inte Antidotum tempe-
retur, in modum nucis myristicæ cum tepida.

CAPVT. XVI.

Antidotum probatissimum ad capitis dolorem, Sco-
toma, ad sanguinem, & oculorum dolorem, lachry-
mas potenter stringit, & uisum clarificat, humoresq; in
capite malos congestos desiccatur, stomachum calefacit &
cōfortat, Recipe Aristolochiæ drach: 27. & scrup. 2. Spis-
cæ,

NE MEDICAMENTORVM.

cæ, Costi, Croci, Hyoscyami, Cynoglossæ, ana drach: 9. et
scrup. 1. Melano piperis drach: 4. Lasersis scrup. 2. Mel-
lis quod sufficit, Dosis eius drach: 3. cum tepida.

CAPVT. XVII.

ANtidotum probatissimum ad diuersas infirmitates
corporis, ad maniacos, Epilepticos, Lunaticos, &
solitudinem amantibus, & timidis medetur. Recipe Am-
bari id est ambræ, Mosci, Styracis, Galbani, opoponacis,
Lasersis, Myrrhæ, Castorei, Bituminis iudaici, sanguinis
Draconis, Vertrus, Veronicæ, Splenis equi, Cordis tal- *Fortassis legē-*
pini, Petrolei, Ana drach: 30. mellis quod sufficit, Alij ad- *dum Veratri.*
dunt Scammoneam secundum libitum dentur drach: 3.
triginta diebus continuis, cū drach: duabus pulueris ona-
grini cerebri, cum tepida si febrierint, si non febrierint cū
vino.

*Ambram Ambaron Græci appellant. Annotauit autem Hermo, Bar-
barus in li. 1. ca. 119. Diosco, Ambram illam, succium orientale commodè
appellari, incompertumq; ueteribus Aëtio excepto, & multis locis scatue-
riens bituminis aut sulphuris modo.*

CAPVT. XVIII.

ANtidotum quod facit ad passiões capitis. Asthma-
tics, Empyicis, Pleureticis proficit. Causas Renū
& colī compescit, Periodicos typos emendat. Eius Anti-
doti uirtus non est parui pendenda. Præcedit enim alia
Antidota in uirtute. Recipe Selini drach: 10. Croci, Cas-
storei, Opij ana drach: 9. & scrup. 1. Myrrhæ, drach: 8.
Melano piperis, Petroseliniana drac: 7. Spicæ, schoemā-
thus

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

thus, Cassiæ Fistulæ, Anisi ana drach: 6. Styracis, Costi, Nitri, Asari, Sinonis, ana drach: 3. Macro piperis, Sile-
ris, Amomi, ana drach: 2. mellis quod sufficit. Detur in
modum auellanæ cum tepida.

CAPVT. XIX.

Antidotum, quod medetur Astmaticis, tussientibus,
phthificis & pleureticis ex calido & sicco patienti-
bus, quod Recipe Penidiarum drach: 50. Pincarum pur-
gatarum, pascularum, enuclearum, amigdalorum car-
nis dactylorum, Glycyrrhizæ, zingiberis ana drach: 7.
Amyli, Tragachantæ, Thuris, Mastichæ, fabæ farinæ cō-
midionis, Seminis lini ana drach: 4. mellis quod sufficit,
Conficitur sic, Penidiæ cum melle lente igne coquantur,
& inde Antidotū temperetur. Detur ex eo mane seu ues-
peri, dosis eius drach: 3.

*Commidion Simon. Genuensis scribit esse gummi quodcumq; Apud
Græcos uero exotica haberi omnia nomina neutrius generis in i præter
meli tradit Athenæus. Existimo autem hinc Nicolaum nostrum hic loqui
de gummi Arabico: plerq; enim suis descripsit ex Græcis, Quoniam de-
prehendimus ferè Galenum et alios medicos uetustiores simpliciter cōmi,
ita enim appellant gummi pronunciare, absq; Arabici adiectione, uel ar-
boris etiam unde colligitur.*

CAPVT. XX.

Antidotum aptum tussientibus, Phthificis & perios-
dicæ febrientibus, Recipe Croci Orientalis & Hor-
tensis, Glycyrrhizæ, ana drach: 8. Cinnami, Spicæ, Sty-
racis, Opj, Myrræ, Galbani, Anisi, Apj, Dauçi, Hyo-
scyami

NE MEDICAMENTORVM.

ſeyami ana drach:3. mellis quod ſufficit: Datur in modū
nucis cum calida.

CAPVT. XXI.

Antidotum congruens tuſſientibus, & ad dolorem
ſtomachi, & Pleuræ, eilioſis, Nephreticis & Colicis
optimū eſt, Quartanarios abſq; mora ſanat. Recipe Thi-
bapyri, Opij, Melano piperis, ana drach: 1 8. & ſcrup. 2.
Spicæ, Croci, Caſſiæ, Xilobalaſami, Euphorbij, Caſtorei,
Pyretri, Iridos Celticæ, Aniſi, petroſelini, apij, Hyoſcy-
mi, Sinoniſis, Dauci, Alexandri, ana drach: 9. & ſcrup: 1.
Cariophylli drach: 6. Mellis quod ſufficit, detur in modū
auellanae cum calida.

Thibapyrum
corrupte dixit
pro thio apy-
ro ideſt ſulphu-
re ignē non ex-
perto quemad-
modum ca 10.
annotauimus.

Alexandri. Vtitur non raro Nicolaus Alexandri diſtione, iuxta idio-
ma gentis ſuæ Italicæ, quæ alio nomine hoc idem ſimplex medicamen uo-
cat Maceronem quaſi Macedonem dicere uelit Dioſco. li. 3. ca. 72. ita me-
minit huius ſimplicis. Smyrmum dicens Cilices Petroſelinon id eſt in pe-
tris naſcens apium dicunt etc. Ioan. Manardus li. 9. epiſt. 3. breuibus dilu-
cidat Smyrnum dicens, quicquid alij ſentiant, mihi eſt id, quod nunc Ale-
xandrum uocāt, uoce ab oluſatro deſlexa Florentiæ Macerones, corrupti
& ipſa à Macedone nominatione.

CAPVT. XXII.

Antidotum, quod facit ad flatuoſitatem & frigida-
tē ſtomachi & præcordiorum, Hydropicis & nephre-
ticis ſalutē præſtat, & cauſis ueſicæ medetur. Recipe zing-
iberis, Hyſlopi, Leuco piperis, & Melano piperis, petro-
ſelini, Sileris, ana drach: 4. Helenij, Macropiperis, ameos,
Aniſi, Marathri ana drach: 2. mellis quod ſufficit, Doſis
drachmæ tres cum tepida.

C Caput

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

CAPVT. XXIII.

Antidotum quod facit ad rheumatismum faucium, & uix, arteriacis ex catharro tussientibus prodest, ad lingus & dolorem, seu stridorem pectoris & stomachi aptum est, uomitum abscindit, coctiōem procurat Hepatis & splenis, dolores & tumores resoluit. Renes & uesicā calefacit & purgat. Recipe zingiberis Dactylorū, Ameos. Carui, libyistici, apij, Fœniculi ana drach: 19. & scrup: 2. Cinnamomi, petroselini Macedonici ana drach: 9. & scrup: 1. mellis quod sufficit, detur in modum auellane cū uino seu cum aqua diuretica.

CAPVT. XXIIII.

Antidotum ad pectoris frigiditatem & stomachi duriciem: interaneorum apostemata purgat, anhelitū bonum facit, & defectis corporibus pristinas uires reuocat. Recipe Seminis Lini assī, nucleī purgati, ana drach: 36. & scrup: 4. Cinnamomi, zingiberis, Pyrethri, Leucopiperis ana drach: 7. Ameos drach: 5. Apij drach: 4. mellis quod sufficit, detur in modum nucis myristicæ cum mulla.

CAPVT. XXV.

Antidotum ad stomachi & præcordiorum dolorem, Hæmoptoicis, & Coeliacis auxiliat, Colicis & Hæmorrhoidagij omnibus extemplo succurrit, & periodica frigora emendat. Recipe Costi drach: 36. & scrup: 4. Cinnamomi, Castorei purissimi, leucopiperis, Opij Apulī, ana drach: 18. & scrup: 2. Moschi drach: 2. mellis quod sufficit.

NE MEDICAMENTORVM.

sufficit, Dentur de eo drach: 2. mane uel uesperī, si febris non fuerit cum uino.

ANTIDOTVM PYTHAGORAE.

Caput. 26.

Quo Pythagoras Samius utebatur contra omnia quæ in stomacho dolent, hoc Antidotum multos ab hoc uitio liberauit, & expertum dilectis communicauit. Recipe Iridos drach: 18. & scrup. 2. Gencianę drach. 5. zingiberis drach: 4. & semis. Melano piperis drach: 4. mellis quod sufficit. Datur in modum nucis febrientibus cum tepida.

CAPVT. XXVII.

Antidotum quod peculiariter curat Phthisicos ex catarrho factos, pectoris causas mitigat, & tussim cōpescit. Recipe zingiberis, pegani, Iridos, Abrotani, narcissi, Betonicę, prassij ana drach: 9. & scrup: 1. Pulegij drach: 4. & scrup. 2. Thuris, Opoponacis, Opij, ana drach: 2. Melano piperis et leuco piperis ana drach. 1. laferis scrup: 2. Mellis quod sufficit. Datur in modum auellanę cum uino in quo decoctum est papauer.

ANTIDOTVM IMMORTALE

Caput. 28.

Quod facit ad tumorem, & dolorem & tussim hepatis dicitur enim immortale. Recipe Eupatorii drach: 36. & scrup: 1. Spicę, Cassię, Costi, ana drach: 12. Glycyrrhizę drach: 6. Reupontici, Asari, ana drach: 4. Cario phyllorū, croci, Folij Syracis optimi, Petroseliniana drach: 2. mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum tepida.

C ij Caput

NICOLAUS DE COMPOSITIO

CAPVT. XXIX.

Antidotum ad collectiōem Hepatis & tussē, educt ex cerebro per nares pituitā, & malos humores ibidē collectos. Recipe Costi, Croci, aloes, Syracis, Mirrhæ, amigdarum amararum, Gencianæ, absinthij, Ciperi, Daphnidon coctiarum, Melano piperis, petroselinij, anisi, Feni græci, ana drach: 10. mellis quod sufficit, datur in modum auellanæ cum tepida.

Daphnides
Junt lauri bac-
cæ, ut Dios. li.

1. cap. 91. &

Cor. Celsus. li.

5. ca. 19. de E-

pispastico em-

plastro ad ex-

trahendū. pol-

lente. & Dia-

daphnidon id-

est ex baccis

lauri confecto

insinuant.

CAPVT. XXX.

Antidotum optimum ad splenis dolorem & uentositatem ex duritia: quod omnium interaneorū tormina curat, & Enphraxim aperit. Recipe Spicæ, Schoeanthus, Cassiæ lignæ, Reupontici, Laccæ Polij, Radicis capparis, aristolochiæ longæ, Aloes Hepatice ana drach: 5. mellis quod sufficit. Alij addūt de aloes ad pondus omnium spetierum, datur in modum nucis myristicæ cum tepida si autem necesse est subpurgare, addatur Diagridij drach: 1. uel dimidia.

CAPVT. XXXI.

Antidotum quod facit ad uentositatem & duritiem splenis. Recipe periclymeni drach: 5. Cardamomi drach: 4. Scylle asse drach: 18. & scrup: 2. Costi drach: 9. myroalani, Chebulorum, Foliorum myricæ, Herbæ scolopendriæ ana drach: 6. Umbilici Veneris, Cotyledonis. Xyridis, Hyperici, Baccarum Hederæ nigræ, ana drach: 2. Lachrymarū ammoniaci drach: 1. mellis quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. mane cum Oxymelitē uel aceto Scylico.

Xiris est iux-

ta. descriptio =

nem Dios. Gla-

diolus luteus,

uel Iris silue-

stris inter se-

pes proueniēs

Vide Dios. 4.

Et. 24.

Suspico

NE MEDICAMENTORVM.

Suspitor Umbilicum ueneris ad seriem orationis additam esse exposi-
tionis gratia. Est enim unum & idem simplex medicamen Cotyledon si-
ue Cymbalion. Romanis Umbilicus Veneris appellatum. Apud Diosco li.
4. ca. 87. in Ruellij uersione ca. 93. Quidam apellant Acetabulum uene-
ris.

ANTIDOTVM CONTRA FLUXVM SAN- guinis & Vomitum & debilitatem Stomachi CAPVT. 32.

Recipe Succī Citoniorum & corticis Citri, & inte-
grimali Granati ana drach: 37. & Scrup. 1. Caryo-
phylli Amyli, Mastiches ana drach: 18. & Scrup: 2. Ma-
ceris Cinnamōi, Coralli, Acatia, ana drach: 9. & Scrup:
1. Ligni Aloes, Gallia Moschata, Croci, Seminis Basilis-
ci, Seminis quinq; neruia, ana drach: 4. & semis, Cam-
phure scrup: 2. Moschi scrup: 1. Mellis rosei quod sufficit.
Conficitur sic, Succī cum melle lento igne ad spissitudi-
nem decoquantur, & inde puluis terendorum temperes-
tur, datur mane & uesperī cum aqua pluuiali.

Caphura, ut Aetius prodidit arbor in India tanta magnitudine uisitur,
ut sub eius umbra hominum centuriæ condi possint Nascitur in montibus
mari uicinis materia Leui, ferulacea, quæ gummi aut lachrymam fundit,
eiusdem quo arbor nominis. Quum frequentibus coelum fulgetris chorus-
scat & tonat uel terra motu concutitur, largioris huius prouentus augu-
rium est.

CAPVT. XXXIII

Antidotum quod facit contra omnes fluxus uētris,
Dysenteriacis & Lientericis Summum remedium
C iij est.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

est. Proficit Hemoptoicis, & eis qui ex internis sanguine fundunt. Recipe Mastiches, Caryophylli, Cinnamomi, Costi, Opij, ana drach: 10. Laccæ, Acaciæ, Boli, Balauſtiæ, Myrthæ ana drach: 8. Galliæ Lemniæ, Sanguinis Draconis, Roris Syriaci, Succi Hypocistidos ana drach: 4. Dragacanthæ, Thuris, Seminis Psyllij, foliorum quinque neruiæ ana drach: 2. Plantaginis, Polygoniæ, quinque foliæ Pegani, Turionum senticis uerni, ana manipulum 1. mellis rosei quod sufficit. Conficitur sic, Herbas omnes biduo in melle infunde, tertio uero die læto igne decoque, & cola, & inde puluerem terendorum tempera, dabuntur ex eis drach: 2. uespери, si sine febre fuerit cum uino myrtino.

Marginalis annotationis habebat pro Boli. Polij. Coniicio Sigilla Leuonij legendum esse de quo Dioscoridi. 5. c. 67. Galienus. 9. ca. 3. Simplicius, Medica. Rhodomeli per mel Roseum intelligit hic & pluribus locis sequentibus.

CAPVT. XXXIIII.

Antidotum quod facit ad Hydropicos ex frigida te Ex Enphraxi splenis & Hepatis laborantes. Recipe Cinnamomi, Schoenanthus, Asari, Mastiches, Absinthij, Anisi foeniculi ana drach: 6. Reubarbari, Spicæ Aristolochiæ longæ, Petroselinij, ana drach. 4. Caryophylli Croci, Calami Aromatici, Cardamomi ana drach: 2. mellis quod sufficit Dentur de eo drach: 4. cum tepida.

CAPVT. XXXV.

Antidotum quod prodest Pleureticis. & Empycis, ad tussim uero ita probatum est. ut sub una portione liberet ægrotantem. Recipe Castorei, Opij, ana drach: 4. Fecis Balsami, Cinnamomi, Spicæ, Succi Mădragoræ,

NE MEDICAMENTORVM.

re, Amomi ana drach: 2. Croci, Cassie, Dauici, ana drach: 1. & semis, Costi, Myrræ, Galbani, Leucopiperis ana drach: 1. mellis quod sufficit, datur in modum auellanæ cum tepida.

CAPVT. XXXVI.

Antidotum expertum ad Ilij dolorem, Lapides Renum & Vesicæ frangit & expellit, arenas discutit, & Urinam prouocat. Recipe Margaritarum, Caryophyllorum Lapidis lyncis, Aluminis Aphricani, radices caparis, & asparagi, Saxifragæ, Alexandri, seminis Petroselinii, Cucumeris purgati, seminis citri, Carnis dactylorum purgatæ ana drach: 9. & scrup. 1. mellis quod sufficit. Dissis eius drach: 3. cum tepida in balneo.

De Alexandro
Scripsimus in
Caput. 21.

CAPVT. XXXVII.

Antidotum quod facit ad Ilij dolorem & in nephreticis lapides renum & Vesicæ frangit & expellit. Recipe Glandularum purgatarum drach: 20. Lapidis Gagatis Granorum milij solis, Seminis libyistici. Saluatici, Saxifragæ ana drach: 18. & scrup: 1. uel 2. Galangæ, Zingiberis, Cimini, Petroselinii, Aneti, Radicis Brusci, & Asparagi, ana drach: 9. & scrup: 1. Cinnamomi, Spice, Costi, Melæopiperis, ana drach: 4. & semis Balsami, Olei pulegini ana drach: 1. mellis quod sufficit, datur in modum auellanæ cum tepida.

Gagates lapis est niger squalens & crustaceus nullius fere ponderis, & in urendo bituminis odore sentitur. Miscetur acopis & podagricorum remedijs. Nascitur in Lycia prope flumen Gagam iuxta Plagyopolim urbem. Diosco. li. 5. ca. 99.

Antidotum

NICOLAUS DE COMPOSITIO
ANTIDOTVM AD DOLOREM RENVM
Coli & Vesice. Caput. 38.

R Ecipe Croci, Hyoscyamiana drach: 8. Opij, Thuris, ana drach: 7. Myrre drach: 5. Physalidos, Saxifragæ, Petroseliniana drach: 4. Euphorbij Cyperi dauci, Anisi, ana, drach: 2. Conij drach: 1. mellis quod sufficit Datur in modum nucis myristicæ febricitantibus cū uino Amineo tepido.

Physalis Halicacabus latine dicitur Arabes corrupte Al Ke Kengos uocant quasi halicacabum dicere uellent. Est. n. secunda Solani species quam Plin. Vesicariam appellat. Nasciturq; passim apud nos in croceis uesculis.

Commeon puto Corrupte nonnihil pro Gummi Nicolaum ponere. Commes. n. dicendum erat, quo generatum intelligitur Gummi Arabicum.

CAPVT. XXXIX.

A Ntidotum anodynum ad Nephreticos, & ad ulcera renum & Vesicæ nam statim dolorem tollit. Recipe Amigdalarum amararum, drach: 20. Leuco piperis, Hyoscyamiana drach: 20. Croci Opij, ana drach: 10. Euphorbij, Pyrethri, Seminis Apij, Cucumeris domestici, Seminis Lapathi ana drach: 6. Seminis Conij, Coriandri ana drach: 4. Mellis quod sufficit, Datur in modum auelanæ cum tepida.

Conion Græci Cicutam appellant. Qua res suspicor esse legendum Corij id est coriandri. Nicolaus enim passim affectat uocabula Græca: id quod in plerisq; patres nostri fecerunt in rebus medicis.

CAPVT. XL.

Antidotum

NE MEDICAMENTORVM.

Antidotum quod facit ad Renū dolorem & vesicæ, calculos frangit, & dysuriam soluit. Recipe Spicæ, Costi Glycyrrhizæ, Agarici, Cyperi, Hyssopti, Helenij, Mei, Melano piperis, Saxifragæ, Petroselinij, Betonicæ, ana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum decoctione granorum solis, & troximæ.

Solem Cichorium ne uocet, quam sponsam solis etiam appellant, an Heliotropion quam solarem nominant an neutram prorsus ignoro, fortassis autem quid sit uersati in medicina Arabum diuinabunt.

Troximam uero scribit Genuates esse Taraxacon Endinæ syluestris speciem. Scariolam alij uocant quæ spinosos aculeos habeat in dorso &c.

Redeo ad Solis grana, quæ aliquando grana baccarum lauri putabã esse. Eo quod hæc arbor Apollini à poetis tribueretur, et per pharetratum Phœbum, solem nobis exprimerent, Amboq; hæc Antidota 40. & 41. ad urinam prouocandam et lapillos comminuendos prosunt, ad quæ etiã lauri bacca ualent Attamen Simon Barbaricæ medicinæ non ignarus, annouit Lithuspermon, milium Solis uocatum, & grana Solis idem esse medicamen. Proinde neq; in hoc Antidoto 41. separari debent, sed alterum alteri pro expositione connectendum est.

CAPVT. XLI.

Antidotum quod facit ad eos, qui urinam cum cruciatu reddunt, lapides Renum, & Vesicæ frangit & expellit. Recipe Caryophyllorum, anthophylli galange, cicadarū siccarum, Granorum Solis, Melano piperis, petroselinij, Seminij Asparagi, Lithu Spermatos, libystici, Saxifragæ, ana drach: 3. mellis quod sufficit, Dentur ex eo drach: 2. diebus 15. continuis. cum lacte. Et si uolueris de puluere antidoti dare, cū lacte utilissimum est. Huius Antidoti efficaciam si quis probare uoluerit, hoc modo

D probet

NICOLAUS DE COMPOSITIO

probet. In ampullam uitream infra puluerem calculū recondat, & ibidem die & nocte dimittat, octauo die mane cum requisierit, inueniet eum comminutum.

ANTIDOTVM AD FRIGIDITATEM LVMBORUM & uenereos actus & ad defectionem seminis. Caput. 42.

Recipe Peniditarum, Pinearū, Auellanarū, Amygdalarum, nucum, Pistaciarum, Sesami, Seminis lini alli, Satyrionis ana drach: 15. Galangæ zingiberis Secacul, Caudæ Stinci, Radicis Asparagi, Anisi, Seminis papaueris albi & Bauciæ, Bulbi Vturalis, Seminis urticæ & erucæ ana drach: 7. & semis, Been albi & rubei, Melanos piperis, feniculi ana drach: 3. & semis, Cariophyllorū, nucis moschatae, Cardamomi, Fructus Nere, ana drach: 3. Mellis quod sufficit, Datur in modum Auellanae, ieiunis cum uino.

Secacul Itali Fraxinellam uel geniculatam uocant & Diosco. Polygonaton, Hoc sibi mulieres faciem extergunt & fucant: sed & radix scharo conditur ad rem ueneream. An. Musa & Manardus li. 5. episto. 1.

Bulbum Auicenna uocat cepe syluestre: Serapio cepe campestre coisum adaugens: habet cepulas similes cepulis Croci, flores ut uiola, folia instar porri, Vide Diosco. li. 2. ca. 161.

Bauciam interpretantur esse idem quod Staphylinon agrion, id est. Pastinacam agrestem, Vide Diosco. li. 3. ca. 54.

ANTIDOTVM AD FRIGIDITATEM Renum & excitandam libidinem.

Caput. 43.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Satyrion, Enulæ, Melano piperis, Sinonis
ana drach: 18. & scrup. 2. Opobalsami Cinnamomi
zingiberis, Euphorbii, Sileris, Nitri, Erucae, ana drach:
10. Caudarum Scingi, Saturegiæ, Sanfuci ana drach: 9. et
scrup. 1. Seminis porri, Coriandri, Seminis nasturcij, St
napis ana drach: 4. & semis, Mellis quod sufficit, Dosis
eius drach: 3. cum tepida.

ANTIDOTVM AD LIBIDINEM
retinendam. Caput. 44.

R Ecipe Agni florum, Seminis Ruthe, ana drach: 20.
Foliorum matris syluæ & seminis, drach. 15. Castor
rei Cimini ana drach: 10. mellis quod sufficit, Datur in
modum auellanae uesperis, cum decoctione Pegani.

ANTIDOTVM AD LVXURIAM
Amputandam. Caput. 45.

R Ecipe Corticis Mandragoræ, Spodii, Periclymeni,
ana drach: 9. & scrup: 1. Reupontici, Costi, Opj, *Andrachne. n.*
Violarum, Seminis Andrachnes, & Hyoscyami, Caphu: *hoc est, portu-*
ræ ana drach: 2. Diacodion & Rosei mellis quod sufficit, *laca Veneris*
Dentur ex eo drach: 3. in meridie & uesperis cū aqua plu: *impetus inhi-*
bet autore Dio
uiali. *scō. li. 2. c. 117.*

ANTIDOTVM AD DOLOREM VTERI

Ex pituita uel frigiditate. Caput. 46.

R Ecipe costi, cassiæ, Opj, Galbani, castorei, Melano
piperis, Leucopiperis, Seminis Pentadactyli, Sese: *Calefaciūt nā*
leos ana drach: 6. Opopanacis, drach: 2. mellis quod suf: *que radix et se*
ficat, dentur de eo drach: 2. uel 3. cum Apozemate cala: *mē seseleos &*
profunt stran-
minthes uel Artemisiæ. *gulatu Vulue*
concidentibus,
Dios. li. 3. c. 55

D ij Antido

NICOLAUS DE COMPOSITIO
ANTIDOTVM AD FILIOS PRO-
creandos. Caput. 47.

Recipe Leucopiperis grana ducenta, Tussilaginis, Auellanae, Physalidos, Seminis Opij, Mandragoræ, Coaguli Caprini & leporini, ana drach: 4. Cinnamomi, Spicæ, Sanguinis draconis, ana drach: 2. mellis quod sufficit, Bibant in balneo in modum nucis Pontice, in die purgationis cum uino repido.

ANTIDOTVM AD CONCEPTVM ET
Filios procreandos. Caput. 48.

Recipe Euphorbij, Epithymi, ana drach: 4. Galbanij drach: 2. Crocomagmatis, Croci Orientalis, Myrrhæ, Mastiches, Opopanacis, Castorei, Elenij, Corticis Mandragoræ, ana drach: 2. Melanopiperis, Amomi, libyatici seminis, ana drach: 1. mellis quod sufficit. Detur de eo drach: 1. Viro & mulieri mane diebus 7. continuis, tempore mensiũ, cū uino optimo, & ieiunet mulier ad quartam uel quintā horam, & uesperis similiter utriq; accipiat, & circa septimā noctis horā a marito in utero concipiat.

CAPVT. XLIX.

Antidotum ad coxendicis dolores probatissimum, porro prius exige mercedem, quia ex medicamēto hoc semel propinato multi persanati sunt. Recipe Bratheï, Chamedryos, ana drach: 2. uel 3. Myrrhæ, Melanopiperis, foliorum hederæ, ana drach: 2. mellis quod sufficit. Dētur ex eo drach: 2. cū uino in quo decocta est Chamedrys, quod si uolueris medicamen melius efficere, sine melle de solo puluere drach: 1. cum supra scripto Apozermate dabis.

Caput

Crocomagma
Dios. cor. de-
scribit li. 1. ca.
26.

Brathy Bary-
thon et Boru-
thon herbā Sa-
binam appella-
ri tradit Dios.
li. 1. ca. 89.

NE MEDICAMENTORVM

CAPVT. I.

Antidotū ad dolores coxendicis & Arthriticos mag
nopere aptum. Recipe Euphorbiꝝ, Costi, Agarici.
Castorei, Zingiberis, Melanopiperis ana drach: 6, mellis
quod sufficit, Detur cum mulsā.

ANTIDOTVM EXPERTVM CONTRA FRI
gidam podagram & omnes pedum
dolores. Caput. 51.

Recipe Hermodactylorum, Diagridij ana drach: 60
turbith, Euphorbiꝝ, ana drach: 20. Cariophyllorū,
Nardi, Cinnamomi, Zingiberis, Galangæ, ana drach: 10.
Aristolochiæ Longæ, Costi cyperi, Saxifragæ, Milij solis,
Seminis Brusci, Asparagi, & urticæ, ana drach: 7. Zedoa
riæ, Myrrhæ, Cimini, Melanopiperis, Dauri, Seminis Ci
tri, ana drach: 4. Mellis quod sufficit, Dentur ex eo drach:
3. uel 4. in balneo cum condito.

CAPVT. LI.

Antidotum contra guttam & Podagram calidam
probatissimum. Recipe Hermodactylorum, Man
næ, uiolearum ana drach: 10. Medullæ Castiæ fistulæ, Mi
robalani Citrini corticis, olei Rosæ ana drach: 4. Mi
robalani, Chebuli Indi, Bellirici, Emblyci, Cuscute, ana drach
3. Tamarindi, Seminis Marathri & Scariolę ana drach:
2. Syrupi Rosacei quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum
tepida.

D iij Guttam

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Guttam recentiores medici generatim appellant dolorem omnem qui accidit ligamenti & nervis iuncturarum siue ex affluxu substantiæ siue ex intemperie, siue ex statuofo spiritu. Cuius species quatuor faciunt: Arthritida, podagram, chiragram & Ischiada.

ANTIDOTVM ANDRONIS.

CAPVT. LIII.

*Zermaidē sig-
nificat quod
Impetigo, sicut
Simon ex sen-
tētia Cassij For-
licis docet.
Quamquā re-
centiores eam
tantum impeti-
ginem hoc no-
mine uelint ac-
cipiendā, quæ
ad hunc per-
uenit, falso ta-
men, ut Manar-
dus li. 7. Epist.
2. testatur.*

Quod facit Maniacis, Cephalalgicis, Melancholicis, Lethargicis, & eis qui per somnum mortem mediantur, ad oculorum passionem & aurium Surditatem, dentiumque dolorem, & ad omnia cerebri uitia optimum est. Apoplecticis, Arteriacis, Asthmaticis, Orthopnoicis perfecte purgat, Stomachi uitia, Hepatis, Splenis, Renumque auferit, Ictericis, & decoloratis proprios reddit colores, Colericis Coeliacis, Dysentericis quibus purgari necesse est medetur. Paralyticis, Arthriticis, Ischiadicis Subuenit. Lepras & Zermas mundat, febres interaneorum uitia medicatur. Recipe Diagridij, Coloquintidæ interioris, Agarici, Ammoniæ Scyllæ assæ, Hellebori nigri, Hyperici, Sylphij ana drach: 10. Cassiæ, Bdelij, Epithymi, Polypodij, Chamedryos, Succij brassicæ, ana drach: 7. Cinnamomi, Opopanacis, Castorei, Myrrhæ, Serapini, Aristolochiæ, Absinthij. Melanopiperis, Leucopiperis & Macropiperis, Petroselinij ana drach: 4. Aloes drach: 3. mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. febrientibus cum tepida, non febrientibus cum uino.

CAPVT. LIIII.

Antidotum

NE MEDICAMENTORVM.

Antidotum proprium ad causas capitis, & ad oculorum caliginem, ad tinnitum aurium & faucium tumorem, utile est, Stomachi querelam & omnia interaneorum vitia emendat, Renes & Vesicam purgat, menstruis, imperat, & matricis causis medetur. Recipe Aloes Amomi, Macis, Colocynthis, ana drach: 36. & scrup: 2. Diagridij, Opopanacis, Galbani, Serapini, Myrrhæ, Absinthij, ana drach: 28. Hellebori nigri, drach: 23. & scrup. 1. Cassiæ Fistularis, Schoenanthus, Agarici, Elatterij, Salis Amoniaci, Hyperici, Sileris ana drach: 18. & scrup: 2. Caryophylli, Costi, Reupontici, Carpobalsami, Scyllæ coctæ ana drach: 14. Cinnamomi, Spicæ, Cyperi, Acori, Laureolæ, Hellebori Albi, Melano piperis, Leucopiperis, & Macropiperis, Cardamomi, Fœniculi, Apij, Affusi, Dauci, Alexandri Coccignidij ana drach: 9. & scrup: 1. Balsami drach: 4. & semis, Mellis quod sufficit. Datur in modum Auellanæ febricitantibus cum tepida non febricitantibus cum uino.

Fortassis Asa-
rū intelligit Nā
ita interpreta-
tur in Synony-
mis suis Ste-
phanus affas-
sum.

Laureola à Græcis daphnoides appellatur, & lac non emittit, habetq; feruentem & erodentem gustum. Mezereon ab hac diuersa est, quæ chamelea dicitur progignitq; fructum coccognidum appellatum, constatq; laetariam esse herbam.

ANTIDOTVM CHRISVN IDEST AVREVM.

CAPVT. LV.

Quod prodest Melancholicis, Cephalalgicis, Timidis, ex Cholerico incendio factis, & oculorum doloribus medetur Enphraxin Hepatis habētibus, & Ictericis optimū est, Cotidianarijs, Tertiāarijs, bis uel ter datū salutare prestat. Recipe Myrobolai citrii, Chebuli, Indi, Sātali Citrini,

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Citrini, uiolarum, ana drach: 3. Reubarbari, Gallie Moschate, Bellyrici, Emblyci, Cuscute, Schoenanthus, Tragacanthæ, Mastiches, Senæ, Turbit Agarici Epithymi, Asari, Absinthij Ammij, Rosarum ana drach: 2. Cinna momi, Caryophyllorum, Ligni Aloes, Spicæ, Cassiæ lignæ, Salis Gemmæ, Terræ Lazuli, Seminis Marathri ana drach: 1. Syrupi quātum sufficit. Deinde Recipe Zachari, Libras 4. Aquæ 2. Radicum Foeniculi Apij & Troximæ ana drach: 5. Capilli Veneris, Seminis lactuce, ana drach: 2. Et Conficitur sic, omnia commixta cū aqua decoquantur, & diligenter colentur, deinde Zacharum in eadem aqua soluaturs & iterum bullire dimittatur, donec aqua consumatur, cumq; percoctum fuerit, inde puluis specierum temperetur. Dosis eius drach: 3. Febrientibus cum tepida non febrientibus cum uino.

CAPVT. LVI.

Antidotum optimum ad eos qui post acutas passiones dolorem capitis, et tinnitum aurium patiuntur, facit ad caliginem oculorum, ex calido ardore, & cruciatum Stomachi, Hepatis & Intestinorum, uentrem depouendo extirpat, Ictericos & ueros Tertianarios perfecte purgat, Recipe uiolarum drach: 50. Myrobalani Citrini, Chebuli, Indi, ana drach: 16. Radicum Troximæ. Polytrych, ana manipulum .1. Syrupi Violati, quod sufficit, Mox conficitur sic, In aquæ libra. 1. radices Troximæ & Polytrychum coquantur & colentur, deinde medulla cassiæ fistulæ, Ibidem manibus soluta cum Syrupo. lento igne iterum ad consumptionem aque bullire dimittatur, &
ita

DE MEDICAMENTORVM.

ita puluis spetierum ammiscetur, Datur in modum ca-
staneæ cum tepida & Syrupo uiolato.

ANTIDOTVM AD EXPELLENDOS

lumbicos latos longos & rotundos.

Caput. 57.

R Ecipe Diagridij, colocynthidos interioris, Eupato-
rij Aristolochiæ rotundæ, Baccarū lauri ana drach:
9. & scrup: 1. Nitri salis, Salis ammoniaci, Gencianæ, cy-
peri cardamomi, nigellæ, Seminis canabis, pulueris cor-
nuceriui uisti, ana drach: 2. Lactis Tithymali, & mellis
quod sufficit. Dentur drach: 2. uel 3. cum decoctione fo-
liorum Persici.

ADNOTATIO.

Haftenus Nicolaus Antidotos recensuit quas efficaciores deprehene- Antidotis quā
derat & laudabiliores. Nam Antidota raro sed præcipue interdum neces- do utendum.
saria sunt, sicut scribit Cornelius Celsus li. 5. ca. 23. quia grauissimis casib.
opitulantur, ea recte quidem dantur collisis corporibus. uel per ictus, uel
ubi ex alto deciderunt, uel in uiscerum, laterum, faucium, interiorūq; par-
tium doloribus. Maxime autem desideranda sunt aduersus uenena, uel per
morsus uel per cibos, aut potiones nostris corporibus inserta.

ANTIDOTVS AMBROSIA.

Caput. 58.

H Is tamen adijciendum putauimus Antidotū quod
citato loco C. Celsus describit sub nomine Ambrosi-
æ quod zopyrus regi Ptolomeo dicitur cōposuisse, atq;
Ambrosiam nominasse, ex his constat, costi, Thuris mas-
culiana denarijs 5. Piperis albi denari: 3. Floris iunci ros-

E tundi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

*Crocus Cory-
eius omnium op
tims.*

tundi, denar. 2. Cinnamomi dena: 3. Cassiæ nigræ denar:
4. Croci Cilicij denar: 4. Myrrhæ, quam Stacten nomis
nant denar: 5. Nardi Indici denar: 5. Quæ singula cōtrita
melle cocto excipiuntur. Deinde ubi utendū est, id quod
Aegiptiæ fabæ magnitudinem impleat, in portione uini
diluitur.

ARTERIACA ANDROMACHI.

Caput. 59.

Quæ facit ad uocis amputationem, & ad omnia uis
tia arteriarum. Recipe amygdalarū drach: 5. Myr
rhæ, Leucopiperis ana drach: 6. Tragacanthæ drach: 4.
Croci, Vuarum passarum enucleatarū ana drach: 1. passi,
& mellis quod sufficit.

ARTERIACA SCRIBONII.

Caput. 60.

Faciens ad raucedinem uocis & asperitatem faucium
ex phthisica passione effectam. Recipe Nucleorum
pini 30. Amygdalarum recentium 24. Ouorum assorū
uitellos 6. Seminis lini, costi, drach: 4. Tragachantę drac:
1. Passi, mellis quod sufficit.

CAPVT. LXXI.

Arteriaca quæ arterias lenit, tussim siccam compe
scit uocem ex acuta febre debilitatam, aut ex phthis
ica claram reddit. Recipe amygdalarum, pinearum semi
nis, Comidionis, ana drach: 6. Tragacanthæ, Succij Gly
cyrrizæ, Gummi Arabici ana drach: 4. zingiberis, Anisi,
Seminis Citrulli, Melonis & cucurbitæ purgatæ drac: 1.
Penidiū

NE MEDICAMENTORVM.

Penidij quod sufficit, detur in modum Fabæ, sub lingua retinendo.

ADNOTATIO.

In exemplari Scribonij Lari hæc Arteriaca aliter paulo leguntur. Quoniã compositione 110. Arteriacam Scribonij Ruellius ex septimo de compositione secundum locos ita restituit. Recipit Radicis dulcis, denarios 8. Myrrhe denar: 24. Terebinthina denar: 32. Tragachanthæ denar: 38. Singula sicca seorsum tundito & cernito, Resinãq; in pilam coniecta excipito. Vbi in unitatem coierunt in formulâ digerito, quæ Aegiptiæ fabæ magnitudinem æquent, & in umbra siccato, cumq; usus poscet unam aut alteram sub linguam tenendam dato, ut illi quæscens deuoretur. Hæc enim Arteriaca quod sub lingua teneatur Hypoglossis appellatur, et facit ad abscessionem uocis. Altera Arteriaca à Largo describitur cõpositione 74 quæ conducit ad fluorem & rauicitatem arteriæ, Item ad tussim, & abscessum sonum uocis. Tragacanthi denarios. 6. Commis alexandrine denarios. 5. Myrrhe denar: 1. Thuris denar: 2. Croci denar: 1. Piperis albi grana. 20. Cariotarum recentium trium pulpas medias, detracta exteriore cute, interioribusq; uenis, uel Væ passæ nouæ & incorruptæ, purgatis interioribus granis. 8. commis & tragacanthum. passo Cretico uno die & una nocte macerari oportet & postero die pila & pilo mundo contundere & cætera trita mortario curiose admiscere, Inde dare fabæ magnitudinem, globulum sub lingua tenere deuorantem quoad liquefactum fuerit. Hoc medicamentum, pipere detracto, & ad tumorem arteriæ facit. Seruandum autem pyxide buxæ. Tertia arteriaca à Scribonio omnium optima esse asseritur, & refertur ab Asclepiade & facit ad omnia superius dicta efficacius, & quicquid in Arteria uitij est, constat ex his. Myrrhe optimæ pinguis denarios. 24. Tragacanthi candidi denarios. 28. Glycyrrizæ, radicis denarios. 18. Resinæ terebinthinæ ueræ, denar: 18. tragacanthum sicut est contundere, & per cribrum tenuibus foraminibus cijeere oportet. Deinde Myrrham tritam seorsum admiscere, & rursus utraq; quantibus.

Hypoglossis
Arteriaca.

Arteriaca Scri
bonij altera ad
rauium Arteriæ
asperæ condu
cibilis.

Arteriaca As
clepiadis.

Vide plures ar
teriacas apud
Alexandriū Be
nedictum li. 8.
ca. 23. & se
quentibus.

E ñ in

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

in unum diu terere, atq; ita in pilam conijcere & ibi cum cōualuerint ictu
pili terebinthinam paulatim misce, donec omnium unitas fiat, postea gly
cyrizam contusam & cribratam, mortarioq; nihilominus tritam sensim
aspergere oportet. Vbi hæc bene mixta fuerint, dum calet medicamentum,
plures accedant, & pilulas faciant magnitudinis fabæ. Fit enim durissima
hæc arteriæ, & hoc ipso præcedit ceteras: quia lingua subiecta non facile
soluitur, & ita diutius exhibet suum effectum.

ANGELO CALON IDEST NVNCIVM bonum. Caput. >2.

Datur patientibus acutas febres cum Syropo uis
laceo, uel aqua frigida datur Tertianarijs & dupli
ci Tertianæ obnoxijs, cum scrup: 2. aut 3. boni Reubar
bari & aqua tepida contemperatum, & bibitum mirabis
liter medetur, & datur contra caliginem oculorum patien
tibus ex fumo & calore uel ex acuta febre, Hepaticis, Ict
ericis, datur cum succo Scariolæ uel sceniculi, aut cum des
coctione capillorum Veneris. Recipe Myrobalanorū ci
trinorum chebulorū corticis ana drach: >. Schoenāthus,
Seminis portulacæ, Violarum, Scariolæ, ana unciam ses
mis, Belliricorum Emblicorum ana drach: 1. & grana >.
Mastiches, drach: 2. & scrup: 1. Tamarindorum uncias 3.
Floris Nymphet, Berberis, Ben Rubei, Reubarbari ana
drach 1. & grana 4. Medullæ cassiæ Fistularis unc: 4. con
ficitur sic. In duabus libris aquæ pone Syrupi Violarum
unciam semis, & bulliat donec nonnihil transpiret aqua,
postea ab igne deponatur, & aliquantulum infrigidari
permittatur, & deinde coletur de eadem aqua, acci
piatur quod sufficiat ad abluendum Cassia fist. & Ta
marindos Cola per catiam, & cum alia aqua addatur.
Libra.

Libra 1. & semis Zuchari, & bulliat usq; ad aquæ consumptionem, postea addatur lotura Cassiæ fistulæ, & Tamarindorum, & iterum bulliat ad spissitudinē. Si uis probare num coctum sit, ponatur super marmore, & si adherat quasi mel rite, coctum est, & tunc ab igne deponatur & aliquantulum infrigidari permittatur. Deinde supra dictarum specierum puluis super inspargatur, & cum spatula agitetur, donec incorporetur. Dosis eius est drach: 3. ut superius dictum est; uesperi & mane cum aqua tepida datur.

ANTIMORON IDEST CONTRA
Mortem. Caput. 73.

Quod facit Cephalalgicis, Lethargicis, Stomaticis, Ischiadicis, Podagricis, & e matrice laborantibus, Dilcoloratis, Nephreticis, & omnibus qui multum tenui aut uiscoso Phlegmate affliguntur, & his qui cibos non digerunt, Phlegma & Choleram purgat & aquosos humores cum uentositate; 8. pars confecta est libra 1. Recipe Aloes drach: 5. & semis, & grana 6. Cassiæ Fistulæ drach: 1. & grana 6. & semis, Marathri, Mastiches, Asari, ana scrup: 2. & gra: 5. Croci drach: semis. Xylobalsami scrup: 2. & gra: 2. & semis, Cinnamomi scrup: 2. & gra: 5. Iridos drach: 1. Ari. Dracontij ana scrup: 1. et gra: 2. et semis, Agarici, Coloquintidæ, Nitri, Euphorbij Castorei ana scrup: 2. et gra: 5. Alexandri. Apij, Petroselinij ana scrup: 2. et gra: 5. Hellebori nigri drach: semis. Diagridij scrup: 2. & gra: 5. Coccognidij scrup: 2. grana: 5. Mellis quod sufficit, dat i modū castaneæ, cū aqua calida uesperi.

E iij Antidotum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ANTIDOTVM HEMAGOGVM IDEST SAN-
guinem Menstrualem Ducens.

Caput. 74.

Valens ad multas mulierum passiones matricis: quæ non solito purgantur, purgat mirabiliter, menstrua educit & factum in utero occisum extorquet, et post partum quæ non sunt purgatæ expurgat, et ad salutem reducit, petram in uelica rumpit, & expellit, urinam mouet, Stranguriam sanat, Hepatis Enphraxim curat, Sclerosim in splene persanat, et ad omnia interiora multum adfert commodi, & ad stomachi indigestionem, & eorum sopit dolores qui Colicam patiuntur, Nephreticis prodest: hoc enim qui biberit, sanitatem obtinebit. Hemorrhoidas prouocat, meatus totius corporis aperit, & foetum mortuum & secundas educit, & uescicam purgat, stomachum calidum reddit, Ventositatem consumit, uomitum compescit Neque quicquam pro mulieribus inuenitur fortius ad omnia quæ illis sunt salutaria: propter quod cauendum est patientibus Hemorrhoidas, aut fluxum uentris aut Dysenteriam, non pars confecta est libra 1. Recipe Asari, Acori, Amomi seminis Atriplicis, Marathri, ana scrup: 1. & gra: 6. Anisi, scrup: 2. Aristolochiæ longæ, artemisiæ, Cassiæ fistularis, ana scrup: 2. & gra: 14. Centauræ Minoris scrup 1. & grana 6. Centauræ Maioris, Dauci Cretici ana scrup: 2. Elenij scrup: 1. Foliorum Lauri scrup: 1. & semis & gra: 3. Glycyrrhiæ drach: 1. & scrup: 1. Lupinorum drach: 2. Melanij scrup: 2. Myrrhæ scrup: 2. & grana: 14. Orobis scrup: 1. Sytypteriæ scrup: 2. Macedonici scrup: 2. et grana: 14. Pyrethris scrup: 2, et grana: 14. Piperis, drach: 1. et scrup:

NE MEDICAMENTORVM.

ſcrup:2.& grana:7. Seminis Rutæ, Spicæ, Pulegij ana
ſcrup:2.& gra:14. Peoniæ ſcrup:1.& gra:6. Cyperi, radi-
cis capparis, Cimini, Zingiberis ana ſcrup:1. Sinonis
ſcrup:2. Schoenanthus ſcrup:1. grana:13. Gari ſcrup:2.
Apj Sabinæ, ana ſcrup.2.& gra. 13. Xilobalsami ſcrup:
1.& gra.14. Mellis quod ſufficit: datur in modum auellæ
næ maioris cum aqua calida poſt balneum Si febris in-
feſter. Si uero abſit febres cum uino aut mulſa dabis.

Melanis ſcriptus habebat codex. Melan. autem Græcis dicitur quod
nobis atramentum ſcriptorium eſt, ut teſtatur Dioſcor. li. 5. ca. 103. Cete-
rum Melanthium legere malim ideſt uigellam. Hæc enim pota menſes, uri-
nam & lac prouocat ut tradit idem Dioſco. li. 3. ca. 84.

Stypterian Græce appellauit Alumen eo quod ualidiſſime adſtringit,
apud Dioſco. li. 5. ca. 77.

Garum eſt liquamen ex piſcibus carnibuſq; maceratis: habetq; uim pro-
ritandi & exulcerandi ſicut prodiſt Dioſco. li. 2. ca. 71.

CAPVT. LXXV.

APOZEMA quod prodeſt ad capitis dolorem,
& melancholiam, Recipe Myrobalanorum citrino
rum drach:27. Mirobalanorum Chebulorum drach:18.
Mirobalanorum Indorum drach:9. Cinnamomi, Spicæ,
Schoenanthus, Coſti, Epithymi, Agarici, uiolarum, ana
ſemiuntiam, aquæ quod ſufficit, Conſice ſic, ſpecies om-
nes tritas, in aqua ſufficienti die & nocte infunde. alio uo-
ro die ad lentas prunas paulatim ad medietatē decoque
& diligenter cola, cumq; opus fuerit, mane & meridie
cum Violaceo Syrupo uel Zucharo plenam Phialam
propina.

Annotatio.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ANNOTATIO.

Propomata. Actius li. 13. ca. 125. potiones ex melle & uino confectas Propomata appellata fuisse prodit, ita Trallianus li. 3. ca. 43. propomata facit ex aniso, apio, althæa, absinthio, malis medicis mastiche ad colli dolorem repellendū: quæ potiones syruporum locum tuebantur. Aliquando autem in inflammationibus iocinoris Trallianus potiones ex aqua per decoctionem exhibuit, loco syruporum, ut ex apij decoctione, & uocarunt hæc Apozemata. Quibus potionibus humores concoquebant, quia calorem naturalem augent. Potest autem apozema interpretari Defrutum uel deferuesfactum: erantq; ex herbis uel radicibus decocta, & frequenter post catapocia exhibebantur.

Apozema.
idest feruesfactum.
Defrutum.

APOZEMA AD OS MALE OLENS ET
Colorem bonum faciendum.

Caput. 26.

R Ecipe Caryophyllorum, Cinnamomi, anisi, ana drach: 10. Spicæ Zingiberis, Caroi ana drach: 8. Ligni Aloes, Basilici et seminis Marathri ana drach: 6. aquæ et rosei mellis quod sufficit. Confice sic, In aqua sufficiens et melle puluillos subtilissime tritos per dies 3. infunde, quarta uero die lento igne ad medietatē decoque deinde per sacculum diligenter cola, cumq; infrigidatum fuerit, mane et meridiē plenum calicem offerre libebit.

CAPVT. LXXVII.

A Pozema quod proficit tussientibus ad causas pectoris et pulmonis. Recipe Aquæ fontanæ, Phialas. 15. mellis 1. Carnium Dactylorum, Amygdalarum, zingiberis, papaueris Gallici seminis ana drach: 12. Croci, Styracis

NE MEDICAMENTORVM.

Styracis optimi, Tragacanthæ albæ, Melanopiperis, Cimini, ana drach: 7. Thymi, Pulegij, Hyssopi coleni, Pegami, Iridis Illyricæ, ana fasciculum 1. Confice sic. Herbas dactylos amigdalas & nucleos contrita & puluerem specierum subtilissime tricoscinatum tribus diebus in aquam infunde, quarto uero die, Phialam mellis adiunge, & ad medietatem bullire facias & cum tepescere ceperit per sacculum guttatim cola, & inde quotiens opus fuerit, plenâ phialam porrige.

*Coscinos et co
scinō cribrum
significat. In
de coscinizin
idem est quod
cribrare.*

CAPVT. LXXVIII.

A Pozema ad dolorem & tumorem uentriculi & hepatis. Recipe aquæ phialas 15. Betonicæ Celticæ, Foliorum Apij similiter cum radicibus ana fasciculos 3. Iridis, Eupatorii, Basilici ana fasciculos 2. Absynthij, Silybrij Elenij ana fasci: 1. Cinnamomi Galangæ, Spicæ, zedoariæ, anisi, Carui, Sefelis, Sinonis, seminis Marathri, ana semiuntiam, mellis quod sufficit. Confice sic, In aqua contusas herbas, radicesq; & puluerem specierum seminumq; diebus duobus cōtinuis infunde, tertia autem die lenes ad prunas ad medietatem decoque, & diligenter cola, & cum opus fuerit mane & uesperî phialam unam tepide propina.

CAPVT. LXXIX.

A Pozema ad tumorem & dolorem & calorem Hepatis, & stomachi & præcordiorum. Recipe Betonicæ, asari, Eupatorii, polytrichi, Hepaticæ herbæ, Foliorum apij & radicū, ana fasciculos 2. Cinnamomi, Spicæ, Reubarbari uel pontici, xilobalsami, Schoenanthus anisi
F Marathri

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Marathri, Dauçi, Basilici seminis, ana semiunciam aquæ & mellis quod sufficit, Confice sic, Herbas omnes contusas die & nocte in aqua infunde, alio autem die ad medietatem decoque & cola, deinde puluerem specierum præter cinnamomum et reubarbarum decoctioni adde ut die ac nocte bene cōmixta infundantur. Alio autem die exiguum bullire permittas, & diligenter cola, Ad ultimum uero cinnamomi & Reubarbari subtilissimum puluerem adde, optimeq; commisce, & cum opus fuerit, inde mane & meridie patienti Phialam. 1. offeras.

APOZEMA QVOD CONDVCT AD
Ictericos & calorem Præcordiorum.
Caput. 80.

Recipe aquæ phialas. 12. zuchari, Mellis rosci Babilonici ana uncias 6. Rosarum optimarum, Violarum ana uncias. 4. Diagridij optimi unc. 2. Sandali albi & rubei spodij, seminis peponis, & anguriarum ana unc. 1. Succij Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, seminis portulacæ, ana semiunciam, Polytrichi, Radicum Troximæ ana fasciculos 2. Camphuræ scrup. 4. Confice sic, in aqua rosas, Violas, Polytrichum, Troximæ radices & semina zaccarum et mel quatríduo infunde, quinto uero die lento igne bullire procures, ad medietatē decoquendo. Deinde puluerem specierum & Diagridij admisce, iterūq; bullire facias, Ad ultimum camphorā in rodostomate solutam adde, & optimo uase reconde, Cumq; opus fuerit patienti, mane plenam Phialam da, & ieiunet ad quatuor horas mox insequentes.

Mel

NE MEDICAMENTORVM.

Mel Plinius li. 11. cap. 13. & Dios. li. 2. ca. 74. optimū esse docent quod ab Hymetto monte Atticæ Hymetiū appellatur. Deinde ex Cycladibus insulis & ex Sicilia quod Hybleum à ciuitate Hybla dicunt, & puto tamen Nicolaum hic de Manna locutum esse, quæ est ros supra folia arborum in India scæliciq; Arabia & monte Libano coagulatus. De quâ uidetur Dios. tractare nihil. Galen. in 3. Aliment. in Græcia raro in monte autem Libano quotannis persepe mannam pluere scribit, uocariq; id roscidū mel, aut aëreum. Hinc est quod Platearius cap. 2. Mannam in India & alicubi in Græcia inueniri tradit. Manardus huc refert antiquorum saccharum li. 2. epist. 2. Zuccharum autem in plante pulpa latere in Sicilia & Canariæ insulis, arundini similis. Hodie etiam apud Calabros colligitur trium generum unum supra folia omnium perfectissimū et dicitur Manna de folio. Alterum supra lignum & caudices arborum tertium in terram candit, ceteris deterius, ut scribit A. Musa. Et est Manna liquida ut mel. Tereniabini autem est Manna coagulata, granulosa supra lapides & terram cadens, & affertur ex Oenotria.

APOZEMA AD DOLOREM ET TVMO- rem splenis. Caput. 81.

R Ecipe Radicum uiridium capparis frondium asplenij urticarū. Polypodij Mercurialis. Tamaricis ana fasciculos 3. Absinthij, Eupatorij, Buglossæ Carthami, Apij, Epithymi, Chamedrios, ana fasci: 2. Xilo cinnami Myrobalani citrini, Chebuli, Agarici, Anisi, Seminis scœniculi, ana drach: 1. Galangæ, Zingiberis zedoariæ, Melanopiperis, ana semiunciam, Aquæ & mellis quod sufficit. Confice sic. Herbas omnes contritas & semina in aqua die & nocte infunde, Alio uero die lenes ad prunas, ad medietatem decoque & diligenter cola, abiectisq; herbis, mel & subtilissimum puluerem terendorum decoctioni adiunge, iterumq; modicum
F ij bullito

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

bullito, & ab igne depositum in uase reconde, cūq; opus fuerit diebus nouem continuis mane phialam 1. propina & ieiunet ad tres horas.

APOZEMA QVOD CONFERT HY.

dropicis Hypōsarcicis & Asciticis.

Caput. 82.

Alypias ē Chamælea, quam vulgus Mezerion uocat. De cuius admiranda uirtute non nulla habetur apud Alexan. Tralliannū li. 1. ca. 21. Paraglypho. 11.

Magatis corrupte scriptū arbitror pro megalis, ut intelligat esulā maiorem.

R Ecipe Scyllæ interioris, alypiados, Radicis Esulæ Magatis corticis medianæ, radicum tenerimarum Tithymali, ana fasciculos 2: uel 3. polypodij, Iridis, Chamedryos Mercurialis, Vrticę foliorum, ana fascicu: 2. zingiberis, Melanopiperis, anisi, petroselini, Marathri seminis ana uncia 1. Cinnamomi, Galangæ, Spicæ, Xilobalsami, afari, ana semiunciam, aquæ partes duas uint Amisnei. 1. mellis quod sufficit. Confice sic. Herbas omnes & semina cōtrita in aqua & uino dieb. tribus infunde, quarto die ad tertiam decoque & cola, Deinde puluerem spectierū addito melle modico, decoctioni adiunge, exigūq; bullire curabis, et optimo uase reconde, Cumq; opus fuerit mane patienti diebus nouē alternatis diebus phialā 1. propina, ieiunet ad 3. horas.

APOZEMA AD ILII DOLOREM.

Caput. 83.

R Ecipe aquæ phialas 9. polypodij, alypiados, afari, Mercurialis, Betonicæ, Saxifragæ, ana fasci: 1. Diagridij, Euphorbij, Schoenanthus, Cyperi, Grana solis, petroselini Macedonici, Seminis urticæ ana unciam semis, Mellis quod sufficit. Confice sic. Herbas omnes in aqua

NE MEDICAMENTORVM.

aqua ad lenes prunas ad tertiam decoque & cola, abieciſ
q̃ herbis, mel & puluerem ſpecierum admiſce, & iterum
bullire patiare modicum & inde patienti phialam i. tepu
dam mane propina & ieiunet ad tres horas.

APOZEMA VTILE PLEVRITICIS.

CAPVT. LXXXIIII.

R Ecipe aquæ Phialas 10. Hyſſopi faſci: 4. Pegani,
Thymi ana faſci: 1. Afari, Iridis, Glycyrrhizæ, ana
ſemiunciam, mellis quod ſufficit, Conſice ſic, In aqua om
nes herbas die & nocte infunde, altero uero die lento igne
ad medietatem decoque, & cola deinde mel & puluerem
terendorum admiſce, iterumq̃ pauxillum bullito & inde
quotienscunq̃ patiens uoluerit bibat.

APOZEMA QVOD PROFICIT NEPHRETICIS & calculoſis. Caput. 85.

R Ecipe Betonicæ, ſaxifragæ, Phu, Meu, Siſymbrij ana
na faſciculos 3. Baſilici, Senationis, apij, Frondium
Vrticæ, Macedonicæ ana faſcicu: 2. Hedere terreſtris bac
carum, Granorum ſolis, ſeminis citri, Cucurbitæ, Citruli,
Melōis ana dra: 1. cinnamomi, anthophylli, Nardi, Schoe
nanthus, Xilobalfami, Melanopiperis ana ſemiunciam,
Aque uini et mellis quod ſufficit. Conſice ſic, Herbas om
nes, Baccas Hedere, Grana ſolis, Citri, Cucurbitæ, Citru
li, Melonis ſeminis ſemoti cōtriti et in aquæ partibus dua
bus & uini una pridie infuſi lento igne ad medietatem de
coque & cola. Abieciſq̃ herbis decoctioni mel adde ad
ultimum uero myſtitarum puluerem percribratum in
F in funde,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

funde, modicumq; bulli & cum opus fuerit in balneo patienti calicem plenum diebus septem continuis ieiuno porrige.

Cucumeres citri nos Itali suos cucumeres Citrulos uocant quasi citrinos dicere uellent à colore quem habent quum maturuerint. Et sunt plinio li. 19. ca. 5. teste qui in uarias formas à Columella componuntur: aquam amant, & refugiunt oleum, & si in cannam flos ponatur fiunt longissimi. A. Musa.

CAPVT. LXXXVI.

Apozema quod salutare est ad Stranguriam, Dysuriam & difficultatem urinæ. Recipe Ciceris Albi drach: 2. Herbar capillaris, Radicum graminis, Asparagi, Libylici, Petroselini, Alexandri apij & Pastinacæ, ana fasci: 1. anisi, Dauci, Citruli, Melonis, Seminis Neræ ana semiunciam. Olei muscelini, Nardini, Sambucini, uel opobalsami, ana drach: 2. Aquæ pro fluentis & mellis quod sufficit. Confice sic, Herbas omnes in aqua biduo infusas, lento igne ad tertiam decoque & diligenter cola, abiectisq; herbis decoctioni semina bene cocta die & nocte infunde. Sequenti uero die manibus fricando commisce, oleisq; super fuis subtilissimo linteolo cola, cumq; opus fuerit, calicem plenum patienti diebus tribus continuis propina, insidenti & se calefacienti in aqua decoctionis misce graminis maluæ Hortensis lini seminis & feni græci addito modico oleo & caueat ne admittat frigus.

Nere iuxta Isacum & Syluaticū est Cerasus syluestris cuius cortice adulteratur cassia.

Fortassis legendum musci, quam recentiores Vsnem & Dios. li. 1. ca. 2. Bryon appellant.

CAPVT. LXXXVII.

Apozema

A Pozema ad menses ciendos, & secundas expellendas. Recipe Periclymeni, Hellenij, Calaminthæ peganiana fasciculos tres, artemisiæ, Brathei, Glechonis, Brancæ ursinæ ana fasciculos; 2. Cinnamomi Spicæ zingiberis, Nitri, Melanopiperis, ana unc: 1. aquæ & mellis quod sufficit. Confice sic, Herbas omnes contritas in aqua lento igne ad tertiam bulli & cola deinde mel & puluerem specierum adde & super encathisma decoctionis Calaminthes, Brancæ Ursinæ, & Maluæ cum opus fuerit calicem plenum propina Ieiunis, diebus quinque continuis.

Encathisma appellant medici infestationem à uerbo καθίζω hoc est sedeo. In hoc sedetur umbilico tenus facto decocto herbarum radicum & aliorum Huius usus nalet in affectibus renum, uesicæ intestinorum, sedis & uteri.

CAPVT. LXXXVIII.

A POZEMA quod confert ad sitim & siccitatem, in magnis febribus. Recipe Glycyrrhizæ & succi eius, ana drach: 20. Seminum cucurbitæ, Citruli, Melonis, ana drach: 15. Tamarindorum medullæ Cassiæ Fistulæ ana drach: 10. Tragacanthæ Amyli ana drach: 5. Aquæ & Syrupi Rosacei quod sufficit, confice sic, Semina omnia diu trita & Glycyrrhizam in aqua in qua siliqua Aegyptiæ & Tamarindi liquentur pridie infusa ad medietatem decoque & diligenter cola, Deinde Glycyrrhyzæ succum, Tragacanthum Amylum in puluerem redacta cum Syrupi decoctioni adde, & iterum lento igne modicum bulli, & uase optimo conde, cumque opus fuerit omnibus horis ægroti eo utantur.

Acopum

Glechona mascula
luit dicere mon
re patrum nos
strorum, qui
nunquam non
Græca rebus
medicis miscu
erunt, quâ pul
legium, quod
Græci uocant
Glechona uide
Dios. li. 3. ca. 31
Brancam apud
Dioscoridem
li. 3. ca. 18. Acā
thum appella
tum contendit
eruditi.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ACOPVM DE CAMERON IDEST EX DECEM
Partibus Conflatum. Caput. 89.

Acopa sunt
discutiendis las-
situdinibus di-
cata medicamē-
ta, reficiunt enī
tedia earum.

Que Gal. li. 6.
Salubrium ap-
pellat euaporā-
tia.

Mirabile ad dolorem & frigiditatem capitis, pectoris & stomachi, appetitum incitat, digestionē procurat Vomitum depellit, Morbis Lumborum & Vesicæ peculiariter subuenit. Venereos actus proritat, affectus matricum componit, partum accelerat & secundas educit. Typica frigora crurum pedumq; emendat. Recipe Balsami Olei nardiniana drach: 12. Nucis Myristicæ, Cera, ana unc: 2. Spicæ, Mastiches, ana unc: 1. Alij addunt Stryacis & Euphorbij ana unc: 3. Confice sic, Oleum ceram Terebinthinam Simul solutam omni cum diligentia cola, deinde puluerem terendorum subtilissime Tricoscinatum pedetentim insperge, et exagitando sine intermissione commisce, et cum coagulatum fuerit, uase argenteo siue crystallino conde, cumq; opus fuerit ad supra scripta utere. Est namq; præciosissimum, ocyus odoris suauitas confortat, calorem reparat, et delicata uiscositas cadentem naturam releuat.

ANNOTATIO.

Aetius li. 12. adscribit Decameron hoc Oribasio, & componit ex spicæ Nardi, folij, Euphorbij, Piperis, Costi, Adarces, singulorum uncia. 1. Mastiches sesquuncia, Opobalsami quadrante Cera sexcunce Vnguenti Nardiniani Libra. 1.

Adarce que et
adarcos et lim-
nesis dicitur
ut est apud
Gal. li. 6. salu-
brium. Et est
ueluti gelata
salsugo in pa-

ACOPVM DIA OPVBALSAMV.
CAPVT. XC.

Optimū ad omnes frigiditates et dolores totius corporis, casum Stomachi componit, Renum et uesicę uitia

NE MEDICAMENTORVM.

uitia excludit, & Typica frigora ante horam accessionis ad ignem inunctū emendat. Recipe Opobalsami, Olei Nardini, Amaracini, uel malabathrini ana unc: 24. Cere, Spicæ, Nardi Celticæ, ana unc: 12. Olei Irini, folij, amborum unc: 6. Amomi, Piperis ana unc: 4. Hyssopi Hygri, medullæ ceruinæ, ana unc: 3. Euphorbii, Terebinthinæ, ana unc: 2. Styracis optimi, Myrrhæ electæ, ana unc. 1. Confice sic, In Amaracino & Irino oleo Hyssopum, per tres dies infunde, Quarto uero die simul cū Terebinthinæ & cera lenes ad prunas bulli, spatha non deficiente, cūq; omnino bene commixta fuerint, omni cum diligentia cola, & sic puluerem terendorum oleumq; Nardinum defuper affunde, & exagitando optime commisce, ad ultimum uero decoctioni balsamum infunde. & cum commixtum fuerit & reperfum, optimo uase conde, cumq; opus fuerit ad supra designata utere.

ACOPVM VIRIDE CAPVT. XCI.

Quod præstat Paralyticis, arteticis, Hidropicis, Ne-phreticis, Ischiadicis et podagricis et ad omnia quæ ex frigore corpori damnum adferunt. Recipe Olei Muscelini, Populini, Sicyoni, Scyllitici, amaracini, Glechoris, Tenerimarum frondium Danidis, Minoris calamenthæ ana unc: 12. Elelisphaci, Libanotidos floris, Sabinæ Herbæ paralytis, Euphorbii, aphronitri, Salis Gemmæ, Melanopiperis, Sinapis ana unc: 8. Styracis, Mastiches, Galbani, Guttæ amoniacæ, Medullæ Ceruinæ, Costi, zingiberis, pyrethri, adarces ana unc: 6. Basilici, Balsamitæ, Myrrhe, Libystici, Foliorum millefolij, adipis phocæ, seui ursini, seui ceruini & lupini ana unc: 4. Olei Hispani

lustribus locis proueniens, tota specie molli & inani Halcyonio, estq; ueluti palustre Halcyonium. Dio. li. 5. c. 61. Hyssopum Hygron id est humidam Hyssopum appellat, more quorundam recentiorum, sordidam ouilana, quæ eruditi ocypium uocant. Vide Diosc. de lanis li. 2. ca. 66.

Oleum muscelini dicitur, ut Iacob. Mālius scribit, qā moschū recipiat, cuius confectura require in Lum. magno.

Fortassis legēdum Myrthi.

G &

NICOLAUS DE COMPOSITIO

& Cere Aphre quantum sufficit. Confice sic herbas omnes. species. & semina contrita diebus 7. in sufficienti oleo infunde, octauo uero die lento igni sufficienter decoque & cola, Gummi omnia cum Sicyonio & Scyllitico oleo solue & coctioni adde, sic adipēs & Axungias solutas & colatas super affunde. Postremo uero in Nardino & Populino oleo ceram liquefactam funde, & indeficienti spatula omnia commisce bene, cumq; tepefactum fuerit, uase optimo conde, & usui referua.

Daphnini olei legendum esse puto pro Danidis, Sic autem appellatur oleum laurinum. Vide Dios. li. 1. ca. 39.

ACOPVM DIACASTORII

Caput. 92.

Proficiens Paralyticis Contractis, & ad diuturnos membrorum dolores. Recipe olei ueteris, cere ana unc: 9 Olei Styracini, Medullæ ceruicæ ana unc: 4. Hyssopi, Ceroti Terebinthinæ ana unc: 3. Ammoniæ, Galbani, Opopanacis, Castorei, adarces, aphronitri, Euphorbiæ, Leucopiperis ana unc: 2. Confice sic. Hyssopum, ceruinam medullam, & Gummi cū oleo & cera lento igne solue & cola, deinde puluerem terendorum subtilissime tricoscinatum decoctioni adde, Ad ultimum uero, Irinum, populinum, Styracinum superfunde & modicum bulli & conditum usui referua.

ADNOTATIO.

Acopum ex abietino semine non erat hic prætereundum, Eo quod aptissimum est ad omnem lassitudinem, seu sponte ortam, seu alia quauis ratione contractam. Vti namq; eodem expedit his, qui in carne & tota corporis mole succos congefferunt, qui aut concoqui desyderent aut per halyum digeri. Compositionē Vide li. 4. Salubrium circa finem.

Acopum

NE MEDICAMENTORVM.

ACOPVM CHLORON IDEST VIRIDE

Caput. 93.

Quod prodest Cephalargicis & Emicranicis ad pe-
 ctoris indispositionem, & ad frigiditatem uetriculi
 & omnibus articulorum doloribus proficit. Recipe Olei
 cyptini Gleucini, ana unc: 72. Olei Irini, populini Schœ-
 ninî Terebinthinæ, ammoniaci Thymiamatis, cere, ana
 unc: 12. Hyssopi, Chlori Brathei, Sansuci Aphronitri,
 Eruginis, ana unc: 6. Smyrnes, Galbani opopanax, ana
 unc: 6. uel. 4. Euphorbiî, Adarces ana unc: 2. Aceti quod
 sufficit. Confice sic. Herbas omnes in aceto triduo infun-
 de. Quarto die lento igne pene ad consumptionem aceti
 decoque. Deinde oleum Cyprinum, Gleucinum desuper
 infunde, & tamdiu bulli, donec acetum consumatur, & di-
 ligenter cola. Post hæc Gummi omnia in oleo Irino, Sci-
 nino, populino, soluta & colata adde, & sic ceram, Ad ul-
 timum autem cum tepesceri incipit, puluerem terendorû
 subtilissime tricoscinatum adiunge & indeficienti spatula
 agita donec omnia bene commisceantur, cumq; optime cõ-
 mixtum fuerit, optimo uase conditum usui reserua.

Pro Populino
 Actuarius ha-
 bet oleum lau-
 rinum.
 Chloron Bra-
 theum Actua-
 rius non habet
 sed eius loco le-
 git Thuris in-
 pōdere hyssop-
 i et Eruginis.

ADNOTATIO.

Actuarius in lib. de Compos. medica. describit inter Acopa hoc ipsum
 Chloracopon. Gleucinum autem oleum Aetius li. 12. cap. 44. absoluit tra-
 ditq; ex 39. fere rebus cōstare eius confecturam. Porro ipsum dolores &
 lassitudines neruorum q̃ maxime sedat. Habet enim uim calefactoriam re-
 laxantem, facit ad affectiones uulue & ad omnem neruorum per consen-
 sum affectionem, ad rigores per circuitum repetentes quotidianæ & quar-
 tane febris. Omni enim acopo præstantius est.

Testatur insu-
 per et Gale. li.
 3. Salubrium
 Gleucinū oleū
 esse acopum et
 relaxans.

G ij Acopum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ACOPVM DIA CISV CAPVT. XCIII.

Quod utile est ad dolorem scapularum coxarum ge-
nuum ex frigido prouenientem. Recipe Cerę unc:
36. Olei nardini unc: 27. Gummi hederæ adarces ana
unc: 3. Euphorbię, Syracis ana unc: 2. folij, nardi, amos-
mi ana unc: 1. Confice sic. In oleo Syracem solue et cola,
deinde ceram immisce, ad ultimum uero puluerem terē
dorum decoctioni adiunge & certatim agita, donec eadē
miscella fiat, & cum tepescit fuerit, uase optimo recōs-
de & usui referua.

ACOPVM DIA HALOSANTHVS

Caput. 95.

Conueniens conuulsis ex repletionē, stupida mem-
bra ad sensibilitatem reuocat, proficit Hydropicis,
Spleneticis, arthriticis, Ischiadicis et podagricis summum
remedium est. Recipe Olei Populini unc: 24. Olei Irini,
Ceræ, ana unc: 12. Olei Gleucini, Laurini Terebinthini,
ana un: 6. Halosanthus idest, Floris salis Euphorbię ana
unc: 4. Axungię salicę, Mannus Opopanacis nitri, pros-
polidos, Castorię, coccognidij, costi, Tibapyri Melanopis
peris ana unc: 1. Confice sic. Axungiam solutam oleo pos-
pulino commisce, deinde Opopanacem & Terebinthi-
nam in laurino, Irino & Gleucino oleo soluta & bene cor-
lara præscripto oleo adiunge, sic Halosanthus & ad mī-
tiores carbonēs bulli modicum, post ceram immite, & cū
liquefactum fuerit sic puluerem terendorum adiunge des-
nig; commisce cumq; refrigeratum fuerit reconde & usui
referua.

Pro tipapya
legendū ē thiū
apya idest sul-
phuris ignē nō
expertū.

Pro

NE MEDICAMENTORVM.

Pro mannis autem puto reponendam esse mannam. Siquidem manna uti in acopis receptum fuit priscis, ut patet in Anthi uiridi acopo apud Acetium li. 12. ca. 44. Noluimus tamen immutare probe expressis literis exarata lectionem.

ACOPVM ISCHIADICON.

CAPVT. XCVI.

Quo Troilus Archita utebatur contra omnes dolores & frigidas passiones totius corporis. Recipe Cucumeris Agrestis poma 30. Ceræ Sulphuris uiui, Terebinthinæ Diptami ana unc: 6. Euphorbiæ, Thapsiæ ana drach: 2. Pyrethri Staphysagriæ, Nitri, Caroi, ana unc: 1. Olei ueteris sextarium 1. Confice sic, poma in oleo sufficienti coque & abiectis pomis ceram adde deinde Terebinthinam, ad ultimum terendorum puluerem adiunge, & cum mixtum fuerit conde & usui reserua.

ACOPVM DIADAPHNIDON.

CAPVT. XCVII.

Vtile ad lumbos debiles in frigidatos & ad frigiditatem Vesicæ, & Verretri, & ad eos qui congregi cum muliere non possunt, siue ex debilitate ætatis, seu ex Paralyfi Renum Coli & uesicæ, reuocat enim stupida membra ad sensum, Renibus, Pectini, inguinibusq; iuxta ignem inunctum. Recipe Olei ueteris unc 20. Ceræ unc: 6. Olei Laurini Peganini, Pulegini, Sulphuris uiui, salis, fimi columbini sicci, Lauribaccarum, Seminis Eruce, Melanopiperis seminis Nasturtij ana unc: 3. Euphorbiæ, Nitri, Terebinthinæ, ana unc: 1. confice sic, in oleo ueteri ceram, &

Daphnides
Græci baccas
laurinas appel
lant.

G iij Terebinthinam

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Terebinthinam solue, & cum condensari incipit puluerem terendorum adiunge, & diu exagitando admisce. Deinde oleum Laurinum Puleginum & peganinum tepidum supermitte, cumq; bene commixtum fuerit conde et Usui referua.

ACOPVM PENTAMERON. CAPVT. XCVIII.

Quod facit ad frigidum dolorem, uentositatem Stomachi, Hepatis & Interaneorum omnium, dolorē Illi placat, Renes debilitatos & Vesicam corroborat. Recipe Olei Nardini unc: 12. Balsami ceræ ana unc: 4. Mastiches unc: 3. Styracis Calamitæ unc: 2. Confice sic, in oleo Nardino ceram lento igne solue deinde puluerem Mastiches immitte donec liquefiat bulli, ad Vltimum uero Styracem in Balsamo solutum decoctioni adde & bene commixtum in optimo uase conditum usui referua.

ANNOTATIO.

Actius li. 12. ca. 44. Pentameron hoc est quinquemembre illud unguentum similiter Nicolao describit iuxta translationem Cornarij, dicēs. Recipe Styracis unc. 1. Mastiches sextantem, ceræ albæ quadrantem, opobalsami trientem, unguenti nardini quincuncem. Ceram cum nardino super prunas liquefacito, styracem uero cum opobalsamo terito & ad ceratum una cum mastiche inijcito. Liquefactaq; percolato ac in mortario diligenter terito donec quam albißima fiant. Vtiitor.

BLANCA MAIOR CAPVT. XCIX.

Vtiles Cephalalgicis, & oculorum doloribus & sanguinolentis tumoribus & lippis optime facit contra

NE MEDICAMENTORVM.

tra omnia quæ offendūt imaginationem rationem & me- Blancam inter
 moriam Paralyticis Hydropicis & Splenicis Tremens pretatur Pla-
 tibus & Epilepticis singulariter medetur. Recipe Opo- tearius cōmen
 panacis, Therebinthinæ, Galbani, Ase, Sagapeni, Casto- rator quasi al-
 rei Antimonij, Sulphuris bdellij Aspalathi, Ammoniaci bam significet,
 Styracis liquidi, carnis Leōis, Diagridij, Euphorbij Aga- quoniam pur-
 rici, Coloquintidæ interioris, Hellebori nigri, polypodij, get albos humo-
 Thapsiæ, pyrethri, Schœnanthus, peucedani, Afari, Cy- res. Vocabulū
 peri, peoniæ, Betonicæ, Chamedryos, polij, Amomi, Li- barbarum &
 bystici, seminis rutæ, sanguinis draconis ana drach: 9. & Italicum.
 scrup: 1. Cinnamomi, Carryophyllorum, Macis, Carda-
 momi, Anisi Marathri, Balsami ana drach: 1. & semis, am-
 bræ scrup: 2. Mellis quod sufficit, dentur de ea drach: 3.
 uel: 4. Febrientibus cum tepida non febrientibus cum
 uino.

BLANCA MEDIA CAPVT. C.

VSualis quam alij Feridam uocant, optima Epilepti-
 cis si detur cum recenti sanguine statim occisi lepor-
 ris, Melancholicis cum anacardi decoctione, Maniacis
 & paralyticis cum uino in quo Elelisphacus & Castore- Dendrolibani
 um infusum fuerit. Quartanarijs, Dendrolibani & pega- uel potius den-
 ni apozimate proficit Hydropicis Splenicis & Nephre- drolibanotida
 ticis. Recipe Terebinthinæ, Opopanacis, Galbani, Ase, rosmarinum
 Serapini, Ammoniaci, Aspalathi, Antimonij, Castorij, uocarunt non-
 Sulphuris, Styracis liquidi, Aloes, Diagridij, agarici, Co- nulli, de qua u-
 loquintidæ, Bratheos, Scordij dentis equini ana drach: de Diosco. li. 3.
 9. Alij addunt Sanguinis Draconis, Anacardi, Li- ca. 79. 80. 85.
 bystici, & Simon Ge-
nuensem.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

bystici, Petroselini, Balsami ana drach: 9. & scrup: 1. mellis quod sufficit. Detur de ea in modum nucis mane, aut uesperis cum decoctionibus supra scriptis.

Scordion nascitur in locis montanis folia chamædrys similia habens maiora tamen alij odorē referētia, subamara uirgulas quadratas à quibus flos subrubens dependet Huius tanta uis est, ut quacunq; occisorum corpora in prelio supra illud ceciderant manserint incorrupta uide Manardū li. 5. epist. 3. & li. 6. Epist. 3.

Dens equinus uel caballinus est tusilago idest hyoscyamus autore Sylluatico, & Genuates ab Arabibus appellari Bengi quoq; insinuat. Alibi tamen esse Sulphuracam tradit, plantam uidelicet quæ pone flumina nascatur.

BLANCA MINOR CAPVT. CI.

QUæ bene facit Paralyticis, Cardiacis, Nephreticis et Podagricis subuenit. Recipe Hiere, Picre drach: 10. Pegani drach: 6. Opopanacis Ammoniā Aloes cognidij ana drach: 5. Zingiberis, Costi, Pyrethri Macropiperis baccarum ana drach: 3. Euphorbij drach: 2. Galāgæ, Salis gemmæ, seminis apij ana drach: 1. mellis quod sufficit Dentur de ea drach: 3. mane.

BARBATI ANTIDOTVM.

CAPVT. CII.

QUod confert Cephalalgicis, Maniacis, Hepaticis, Splenicis, Hydropicis, Nephreticis, Podagricis, Ischiadicis auxiliatur, Recipe Euphorbij. Aloes, Nitri, Aristolochiæ, Polypodij ana drach: 1 8. & scrup: 2. Zingiberis Myrrhæ Mastiches. Acori, Melano piperis, Cimini,

NE MEDICAMENTORVM.

ni, Petroselinii Hyoscyamiana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit, Dentur ex eo drach: 3. Febrientibus cū tepida non febrientibus cum uino.

BASILICON ANTERI CAPVT. CIII.

Quod optime purgat capitis imaginationem rationem & memoriā restaurat & omnia quæ intra uentriculos capitis nocent exterminat. Phthisicis, Cardiacis, Hepaticis mirabiliter subuenit, Iecinoris, Iliorum & matricis uentositatem sine molestia expellit & omnia quiete agit. Recipe Diagridij, zaccari ana drach: 20. Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, Spicæ, zingiberis, Costi, Croci, Schoenanthus, Xilobalsami, Turbith, agarici, Sennæ, corticis Miobalani citrinæ Tragacanthæ, mastiches, Iridos Rosarum Melano piperis, Carui, anisi, foeniculi, ana drach: 2. Mellis phialas. 2. Lactis Tithymali 1. Conficitur sic. Lac cum melle lento igne coquatur donec rubescere incipiat, & ab igni amoto iā tepefacto eo puluere terendorum temperetur, & exinde drach: 3. mane uel uesperis cum tepida seu cum uino dentur & si uolueris inde catapotia facere cum lacte Tithymali informa quorū noſ uem deglutienda exhibebis.

BEN PONTICA CAPVT. CIIII.

Benedictam hanc uocant fragmenta impressa, quæ optime purgat Peripleumoniacos stomachicos, hepaticos, ad dolorem & plenitudinem Renum saluberrima est, Proficit etiam podagricis & arteticis. Recipe Turbith, zaccari drach: 20. Diagridij drach: 10. Rosæ, Hermodactyli, Cariophyllorum, Spicæ, zingiberis, croci, Saxifragæ

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Selinon latine xifragæ, Macropiperis, amomi, seminis selini, Salis gemmæ ana drach: 2. Alij addunt Galangæ, Macis, Carui, seminis sceniculi, seminis asparagi, seminis Brusci, grana solis ana drach: 2. dentur ex ea drach: 4. mane uel uespere cum calida.

ANNOTATIO.

Benedictam ponticam scribendum autumo, quandoquidem ut habet codex impressus Benedicta meretur appellari expensis diligenter operationibus ad quas usurpatur præstandis. Habet tamen liber impressus par pondus esule cum turbit, cardamomi cum amomo, & petroselinon pro Selino.

BESTIANVM ANTIDOTVM

Caput. 105.

Meminit Acti
li. 10. cap. 6.

QUod cohibet subuersionem stomachi, Hepaticos Spleneticos, & Hydropicos purgat calculos in renibus & uesica mirabiliter confringit, & expellit, stranguariam & dysuriam aperit & dissoluit. Recipe Euphorbij, Saxifragæ, ana drach: 18. & scrup: 2. Cinnamomi, Spice, Folij, Costi Zingiberis, Schoenanthus pyrethri Cassiæ fistulæ, asari, acori, Meu, cyperi, Ellenij, Capparidis corticis Pegani Hyssopi, Glechonis, Melanopiperis Leucopiperis, & Macropiperis, carpobalsami, seminis citri, apij, anethi, libystici, Petroselini, Alexandri, marathri, cimini, Dauci, Baccarum lauri, Hedera & Iuniperi. Sanguinis Hirci, secundum disciplinam dynamidorum compositi balsami ana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Datur mane uel uespere cum decoctione seminis citri et apij, Macedonici. Citroli & melonis apozemate.

Bis

NE MEDICAMENTORVM.

Bis sanguinem hirci in lithiasi docet exhibere. In hoc enim instituto efficacissimum remedium existit. Sumitur autem in Augusto sanguis hirci annorum quatuor ad ollam rite lotam, dimittitur donec coaguletur, deinde sectus in frusta et linteis suspensus sub dio donec queat puluerisari, et scrupulus unus in uino bono effervescit, uel in aqua apij porrigitur iuxta Aui cennam. Serapionem & alios. Rasius idem pollicetur de sanguine cerui.

BESTIANVM ANTIDOTVM ALTERVM

Caput. 106.

Quod facit Hepaticis, Nephreticis, Calculosis & ad uesticæ uitia optimum est. Recipe Spice drach: 10. Myrrhæ, Cimini ana dra: 8. Cinnamomi Schoenanthus, Cassiæ fistulæ, Elenij Rosarum, ana drach: 4. Hyssopi, Carpobalsami, Petroselini, Alexandri ana drach: 2. uel 3. Croci, Costi, Saxifragæ, Seminis anethi, ana drach: 2. Folij, acori, asari, Meu, Leucopiperis, Dauçi, Balsami, ana drach: 1. & semis, Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum Posca aut cum aceto Scyllitico.

BORGOTON ANTIDOTVM

Caput. 107.

Hoc conducit ad Rheuma capitis & ad omnia quæ articulis incommodant ex Rheumate, orthopnoicis, Tussientibus sine mora succurrit. Recipe Scylle drach: 5. 4. & scrup: 2. Orobi pollinis drach: 2. 7. & scrup: 2. Lilij syluatici drach: 1. 8. & scrup: 2. opopanax drach: 9. & scrup: 1. ammoniaci drach: 3. & semis. Acori drach: 1. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum uino seu tepida.

H ij Barba

NICOLAUS DE COMPOSITIO

BARBARION ANTIDOTVM.

Caput. 108.

HOc competit ad omnem imbecillitatem & Enphra
xim stomachi hepatis & Splenis Renes & Vesicā,
si ex frigidis membris supra scriptis distemperantia super
uenerit, calefaciendo confortat & aperit. Si uero ex san
guine & Colerico incendio contigerit, Diuretica uirtute
aperit & purgat, maxime ea quæ in Sima hepatis contin
gunt. Recipe Reubarbari drach: 44. & scrup: 2. Cinna
momi. Caryophyllorum Nucis Muscatae, Folij, Spicæ,
Galangæ, Croci, Costi, zingiberis Xilobalsami. Schoenā
thus, Laccæ, Mastiches, Myrrhæ, Asari, Aristolochiæ lō
gæ, Phu, Iridis, Gentianæ, absinthij, Carpobalsami, Car
damomi, amomi, Macropiperis, anisi, Marathri, petroseli
lini ana drach: 2. mellis quod sufficit. Dentur ex eo drac:
3. mane & uesperī febrientibus cum tepida non febrien
tibus cum uino.

Iridem duplicem distinguunt recentiores lilium coeleste uocant alterū
cuius magna copia in uiridarijs uulgo reperitur, alteram Illyricam odora
tam habemus peregrinam nempe apud nos inodoram tantum reperibile,
idest fere inutile, yreos dicitur à nostris inepte. Pandectarius de hac scri
bit dicens. Alia species est lilij agrestis quæ dicitur yreos herba folia habes
idest uirgas similia Iridis, florem croceum uel album saporis amari parū,
semen molle, & radicem odoram digitalis spissitudinis: prouenitq; sub ar
boribus & locis umbrosis.

BOTANICON CAPVT. CIX.

HOc prodest Melancholicis & his qui expauescunt,
Hypochondriacis & Splenicis prodest, & cōtra oīa
uicia

NE MEDICAMENTORVM.

uitia quæ ex Melancholia proueniunt optimum est. **Re**
cipe Aquæ Phialas 6. Iusubarum, Damascenorum sicc
orum ana drach: 10. Radicū scariolæ & sceniculi ana drach:
6. Myrobalani Citrini drach: 5. Tamarindorum, Passulas
rum ana drach: 4. & semis, Violarum drach: 7. Maluæ, me
dullæ Cassiæ fistulæ, Epithymi ana drach: semis. Rosas
rum, Absinthij, seminis Citruli, Melonis, Cucumeris, ana
drach: 2. Fumi terræ Myrobalani Chebuli, Indi Anisi,
Fœniculi, Schoenanthus ana drach: 1. Reubarbari scrup:
2. Mastiches scrup: 1. Adianti, Borriginis ana manipu
lum: 1. Zacchari quod sufficit. Confice sic Radices scario
le, Fœniculi, Violas, Rosas, Epithimum, Absinthium, co
que in aqua lento igne ad tertiam, & cola & abiectis her
bis decoctioni Adiantum, Borriginem, Iusubas, Damas
scena, Passas, semen Citruli, Melonis, Cucumeris, fumum
terræ adhibe, & iterum ad medietatem bulli & acuratus
per linteolum cola, & sic puluerem Myrobalani, Citrini,
Chebuli, Indi, Anisi, Fœniculi Schoenanthus Reubarba
ri Mastiches in succo toto die ac nocte infunde, Alio uero
die diligenter cola, & Tamarindos, Mannam, Cassiam fi
stularem in eodem succo manibus fricando solue, & cola,
Deinde Zaccharum quantum sufficit adde & inde Phia
lam 1. & semis aut quod sufficit mane patienti propina tes
pidam & ieiunet ad sex horas.

BVPHAGON ANTIDOTVM.

CAPVT. CX.

Hoc utile est ad omnes Rheumaticas passioes. Asth
maticis, & suspiriosis prodest. Tussim antiquā & res

H iij centem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

centem potenter emendat. Peripneumoniacis, Phthificis, Pleureticis & uniuersis Empyis peculiariter medetur. Recipe Butiri recentis nouies abluti, Caricarum pinguium, passularum ana drach: 36. Carnium Dactylorum, Nucleorum pini, Amygdalarum amararum ana drach: 30. Succu Glycyrrhizę, Tragacanthę, Hyssopi ana drach: 16 Iridos, Thymi, Satureię ana drach: 12. Prassij, Glechonis Peganii ana drach: 10. Cinnamomi Zingiberis Pyrethri ana drach: 9. Caryophyllorum, Galangę, Melanopiperis ana drach: 3. Ligni Aloes, Nucis Myristicę, Spicę, ana drach: 1. & semis. Mellis & aquę quod sufficit. Confice sic in uase æneo stagnato aquę Libras: 4. Cariculas passulas & dactylos ante in mortario bene tritos diebus tribus infunde, & circa diem quartum, lento igne ad medietatem decoque, & per sacculum uiolenter exprime. deinde butirum in ipso tepido succo puris manibus fricando solue et additis mellis lib: 6. iterum lenes ad prunas ad mellis spissitudinem bulli, & uice secundaria, deinde amygdalas pineasq; in modum electuarij tritas decoctioni adde & in mortario sine intermissione terendo commisce, ad ultimum uero terendorum subtilissimum puluerem superinsperge & diutius admiscendo confice. Cumq; bene confectum fuerit congruo uase conde & usui referua, & cum opus fuerit, mane & uesperis cochleare unum cum mulla decoctionis Hyssopi propina.

BVPHAGON CAPVT. CXI.

HOc prodest ad affectus pectoris & pulmonis: Asthmaticis, & suspiriosis medet. Recipe Butiri Abluti drach:

NE MEDICAMENTORVM.

drach: 18. & scrup: 2. Cinnamomi, Galangæ, Zedoariæ, Zingiberis, Glycyrrhizæ, Libystici, ana drach: 9. & scrup: 1. Anisi Hyssopi, ana drach: 4. & scrup: 2. Caryophyllorum. Spicæ, ana drach: 2. mane uel uesperis cum uino tepido.

BECHICON ASCLEPIADEVM.

CAPVT. CXII.

EXpertum ad tussē ueterem & nouam aridam & siccam. Recipe Myrrhæ, Pegani, Iridos, Thymi, Hyssopi, Melano piperis Anisi ana drach: 10. Mellis quod sufficit datur in modum Auellane mane uel uesperis cum uino tepido.

BECHICON CAPVT. CXIII.

Quod optime conducit ad Xerobechen arterias exasperatas lenit, siccis Phthisicis & Peripneumoniis *Hoc est ad tussim siccam.* cis medetur. Recipe Amygdalarum purgatarum, Amyli ana drach: 18. & scrup: 2. Tragacanthæ albæ, succi Glycyrrhizæ, & radicis, fabæ Pollinis, seminis comidionis, seminis bombacis, portulacæ, Cucurbitæ, peponis, Angurij ana drach: 4. & scrup: 2. Seminis lini scrup: 3. Syrupi Rosacei, quod sufficit. Datur in modum nucis myristicæ mane uel meridie cum frigida.

BECHICON CAPVT. CXIIII.

Quod confert ad tusses & affectus pectoris et pulmonis ad Stomachi dolorem, Hepatis & Splenis utilissimum est, Nephreticis & Arteticis auxiliatur, & urinam prouocat. Recipe Aristolochiæ rotundæ, Cyperi, Origanii, pulegij, Eupatorii, Chamedryos, Gencianæ, Melano piperis, Anethi, Fæniculi, saluæ montanæ, Cimini, ana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Detur in modum

NICOLAUS DE COMPOSITIO
dum nucis maioris mane uel uesperis cum uino calido.

BECHICON CAPVT. CXV.

Aptum ad tussim et pectoris & Stomachi & intera-
neorum dolorem. Recipe Carniū dactylorum, Pi-
nearum, Cinnamomi, Spicæ, Costi, Mastiches, Hyssopi,
Origani, Thymi, Pulegij, Melano piperis & baccarum
Lauri ana drach: 25. mellis quod sufficit. Datur in modū
auellanae cum tepida.

BECHICON. CAPVT. CXVI.

Hoc facit ad tussim ueterem & nouam, et uitia pecto-
ris emendat. Recipe Galbani, Opij, Terebinthinae,
ana drach: 6. Styracis drach: 4. Iridos drach: 3. Myrrhae
drach: 2. Mellis quod sufficit.

CEPHALICON MAGNUM

Galen. Caput. 117.

Hoc prodest ad omnia uitia capitis, Lachrymas strin-
git Paralytim oculorum labiorum & linguae emen-
dat & debilem Stomachum confortat, & Cardiacis Ar-
thriticis & Podagricis peculiariter subuenit, Typicisq; fri-
goribus prodest. Recipe Hermodactylorum drach: 27. &
scrup: 2. Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, Reu-
barbari, Spicæ, Folij, Costi, Zingiberis, Zedoariae, Xilo-
balsami, Croci Orientalis, Cassiae, Pyrethri, Calami Aro-
matici, Coralli rubei & albi, Melano piperis, Leuco pipe-
ris, & Macro piperis, Cardamomi, Anisi, Carpobalsami,
Succi Glycyrrhizæ, ana drach: 12. & scrup: 2. Euphorbij,
Agarici

NE MEDICAMENTORVM.

Agarici, aloes Colocynthidos, anacardi, Turbith, Opopanacis, Styracis Calamitæ, Galbani, Sagapeni, asæamoniaci, Myrrhæ, Castorei, Libani, Mastiches, Styracis rubei, Tibappiri, lapidis Lyncis, Bdellij ana drach: 12. & *Legendū thiu* scrup: 2. Rheupontici Celtici, Mandragore corticis, Cio *apuru idest sul* peri, Caudæ Hypposetæ, Saxifragæ, Seselîs, Granorum *phuris ignē nō* solis, sanguinis Draconis ana drach: 11. Balsami, Moschi, *experti.* Camphoræ ana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanae cum tepida.

Hipposetam uocant quam Græci Hippurim et latini appellant Equisetum & caudam equinam, de qua assatim consyderat Diosco. lib. 4. ca. 44. & 45.

CEPHALICON IVSTINIANI.

Caput. 118.

HOc appositum est ad capitis dolorem & tinnitum aurium ex anathymiasî factum. Dosis eius drach: 3 *Anathymiasîs* cum tepida. Nephreticis, Calculosis, Colicis, sumptum in *idest euaporas* modum castanæ cū Diagridij scrup: 3. mirabiliter pro *tio eleuata sur* dest. Recipe Cinnamomi, Folij, Spicæ, Costi, Lignæ *sum uersum.* Cassiæ, aristolochiæ longæ & rotundæ, Hyssoi, Pulegij, Elenij, artemisiæ, pentaphylli, Leucopiperis Saxifragæ, Orobi, Petroselini, Libyistici, Olusatris, Seminis asparagi, Seminis urticæ, Iuniperi, Sileris, Apij, Fæniculi, seminis rutæ, Baccarum lauriana drach: 8. & scrup: 1. Mellis quod sufficit.

CEPHALICON STREPHOLOGIVM.

Caput. 119.

HOc accomodatum est ad impedimentum linguæ, quicquid per guttam Paralyticam a capite descendit

NICOLAUS DE COMPOSITIO

derit & in ea collectum fuerit tribus potationibus emendat, Aufert dolorem Hepatis & splenis, & Strophos deponit, arteticis, Nephreticis, Ischiadicis & Podagricis peculiariter medetur. Recipe Hermodactylorū drach: 54. & scrup: 6. Aloe Hepaticę drac: 27. & scrup: semis, Diagridij, Hellebori nigri, Polypodij, Croci, Melanopiperis ana drach: 18. & scrup: 2. Scyllę interioris agarici, myrti, aristolochiæ, Betonicę, castorei, centaureę, chamedryos, cimini, ana drach: 9. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Datur drach: 2. cum mulla.

Strophis sunt graves dolores qui in anteriore Homine à stomacho usque ad umbilicam torquent, & tormina latine dicuntur. Coniicitur leuogēlu esse scrup: semis p. scrup: 6

CEPHALICON LEVCADIVM Caput. 120.

OPrimum Epilepticis sensibilibus & insensibilibus, Melancholicis, Maniacis subuenit. Recipe Diagridij, Euphorbij, aloes, agarici, cassię fistulę, colocynthidos Bdellij, Sagapeni, Hellebori nigri, Scyllę astę, cinnamomi, croci orientalis, aristolochiæ rotundę, prassij, melanopiperis, Dauci cretici, petroselini ana drac: 9. mellis quod sufficit, Detur in modum auellanę, aut secundum vires ægrotantis cum calida.

CLIMAX HERMAICVS QVAE DICITVR Dieta uel Cyriaca. Caput. 121.

QUæ collecta est apud Heliopolim in ara Solis scripta literarum cilicum characteribus, cōstat autem ex speciebus 60. & ideo climax appellatus est, quod drachmate ab una drach: ad quindecim ascendit, ita tamen ut per singulos gradus quaternas species componat in hūc modum

NE MEDICAMENTORVM.

modum pensantes a prima drach : usq; ad 15. Quæ per
fecte facit ad caliginem oculorum & uulnera oris & fau
cium & his qui ex nigra cholera uel uino multo amentes
sunt . Omnes dolores stomachi cum uino decoctionis ci
mini semel potatus curat, Hemoptoicis phthisicis cum ca
lida subuenit morbo regio, Spleneticis, Nephreticis, &
Calculosis ex causis frigidis medetur ad pleumatofin &
Tormina præcordiorum & intestinorum cum hydrome
lite exhibitus, extemplo liberationem præstat, Ischiadicis
& podagricis cum aqua assumptus auxiliatur, His qui
uenena biberint, uel ab aliquo terrestri aut marino anima
li commorsi fuerint potatus uel uulneribus superpositus
cum omni celeritate succurrit, ex quotidiano tertiano, seu
quartano Typo laborantibus cum Apozemate Pegani,
uel calaminthes bibitus opitulatur, & adhuc aliud mira
bile operatur quod si potatus fuerit, infecti aeris mali odo
res, neq; diuersarum aquarum potationes, corporib. ali
quid nocuenti inferre præualent. Recipe Opopanacis
Castorei, Myrrhæ, Thuris ana drach : 1. Euphorbi cro
ci, Lazeris seminis Balsamiana drach : 2. Hyssopi, Abs
inthij, Petroselini, Macedonici, Seminis sinapis ana
drach : 3. Pyrethri, Aristolochiæ, Gentianæ, prassij ana
drach : 4. Centauræ, Melanopiperis, Anisi, Sefelis,
ana drach : 5. Chamomillæ, Iridis, Chamedryos, Sym
phyti ana drach : 6. Scillæ asse, foliorum baccarum Lauri,
Citri, seminis salicis ana drach : 7. Anchusæ radicis Ori
gani Thymi Silphij ana drach : 8. Cinnamomi, Spicæ,
Cassie fistularis, amomi ana drach : 9. Frondiū lauri, coc
cognidij, carpucareos, cimini, ana dra : 10. Lithargyri alu
minis scissi, Balaustia, seminis selini ana dra : 11. Aluminis
I ij rotundi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

rotundi, amyli cyperiana drach: 12, Terebinthine, Succimali citri, pegani, marathri, ana drach: 13. Radicis Eringij, proniae, Radicis Rubi & coccu ana drach: 14. Elenij, artemones, Mille folij, Artemisie ana drach: 15. Mellis quod sufficit, cauendum est autem ne species pro speciesbus mutantur, aut in hac miscella aliquid augeatur, uel minuatur.

Per coccu in-
telligit fructu
& grana, uel
baccas rubi.

Hac ut testa-
tur Simeon. Se-
thi fons solis et
urbs solis di-
cta est, ubi tra-
dit Balsame li-
on hoc est O-
pobalsamum
colligitur ex
arbusculo paruo
quod duos cu-
brios non ex-
cedit.

Heliopolis una narratur fuisse in Cilicia, Chrysippi Stoici patria de qua fortassis autor hic noster intelligendus est, & Plinius li. 17. ca. 1. Crocinum unguentum in urbe Solis Cilicie diu maxime laudatum fuisse scribens. Altera in Aegypto fuit mille millibus passuum ab Alexandria distans.

Tradit etiam Volateranus in Heliopoli Solis templum fuisse ubi in septo quodam Meium bouem nutrierim sicut Memphite isidem uaccam.

Pneumatosis appellant Graeci uentositatem & flatuosos spiritus ut est apud Gal. li. 1. de feb. ad Glauco. Trallianum in tractatione Antidotorum ad uentriculum frigidum, Testatur autem Corinthus in Dialectis quod duos cubios peripleumoniam & peripneumoniam per commutationem l & r recte dici posse.

CLIMATION CAPVT. CXXII.

Hoc ualde in multis rebus expertum est & magnū quoniam conuenit ebrijs, Scotomaticis, asthmaticis, Phthificis, Hepaticis, Splenicis, Hydropicis, atq; Pleureticis contra uenenum quoq; et morsum reptilium, quadrupedumq; animalium ita expertum est ut hora illa qua accipitur aut plagis superponitur ab omni dolore uel tumore patientem liberet. Recipe Libani, Prassij, Centauriae, Stoechados, Saniculae, Rande, Radicis Cucumeris Agrestis, Agni Floris, Seminis Porri cum nini

NE MEDICAMENTORVM.

nini ana drach: 1. Costi, Croci, Betonicae, Eringi, Ele-
nii, Ungulae equi, mellis piperis, Vrticae seminis ana drac:
2. Spicae, Scillae Asiae, Chamædraeos, seminis Appii; Ses-
seles, Aneti, Marathri ana drach: 3. Zedoariae Brathel,
Polij, Argemones, Peoniae, Saxifrage, Seminis Fraxini,
Fenu Græci ana drach: 4. Galangæ, Zingiberis, Myrrhe
Daphni Cocci, Gencianæ, Aristolochiæ rotundæ Pegani,
Diptami, ana drach: 6. Mellis quod sufficit. Detur in mo-
dum auellanæ cum tepida.

Ungulam ca-
ballinam intela-
ligit per ungu-
lam quæ &
ungula asini,
Tussilago, fara-
fara et Bechi-
on dicitur li. 3.
ca. 17. apud
Diosco.
Daphni cocco
affectate appel-
lat baccas lau-
ri.

CLIMAX ALEXANDRINVS.

CAPVT. CXXIII.

Hic optime confert ad tusses & grauitatem pectoris
Hex Rheumatismo factam, Hæmoptoicis potenter
subuenit, Stomachi inflammationem amputat. Digestio-
nem procurat, fastidium aufert & interaneorum uitij
peculiariter medetur, Venerem irritat & menses prouocat
Recipe seminis Erucae drach: 1. Melanopiperis drach: 2.
Feniculi drach: 3. Elenij drach: 4. Mellis quod sufficit,
Alij addunt in primo gradu anisi, Sileris montani ana
drach: 1. In secundo, Spicae, Sinoni Syriaci, ana drach: 3.
In tertio, Galangæ, Petroselini ana drach: 3. In quarto
Cinnamomi, Amomi, ana drach: 4. Vnde distemperans
tiam Stomachi ex frigido ortam uigore caloris extirpat
& imbecillitatem eius aromatica suauitate confortat.

CLIMAX MERCVRIALIS.

CAPVT. CXXIIII.

Vtillissimus Epilepticis Melancholicis, Arteriacis,
Tussietibus, ad dolorem & frigiditatem Stomachi,
I in Hepatis,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Hepatis, & interaneorum omnium optimus est. Recipe
Zingiberis, Castorei, Thuris, Hyoscyami seminis ana
drach: 1. Opopanacis, Opj, Croci, Euphorbij ana drach:
2. Hyssopi, Absinthij, Petroselinij, sinapis ana drach: 3.
Galbani, Pyrethri, Gentiane, Aristolochiae ana drach: 4.
Centauriae, Melano piperis, Anisi, Scelis ana drach: 5.
Elenij, Iridos, Chamæmeli, Chamædryos ana drach: 6.
Mellis quod sufficit detur cum uino tepido.

CLIMAX. BOTANICVS. CAPVT. CXXV.

Qui optime congruit ad omnem frigiditatem capi-
tis, Asthma, Tussim & ad omnes affectiones pecto-
ris & pulmonis frigiditatem & dolorem Stomachi am-
putat, appetitum conciliat, Enphraxim Hepatis, Splenis
& Renum aperit & mulierum mensibus imperat. Recipe
Melano piperis, seminis Eruce, Sileris mōtani ana drach:
1. Zingiberis, Hyssopi, Sinoni, ana drach: 2. Spicæ, Amo-
mi, Fæniculi ana drach: 3. Galæge, Elenij, Petroselinij ana
drach: 4. Mellis quod sufficit. Detur mane & sero cum tes-
pida seu cum uino.

CALISTI ANTIDOTVM ANO-
dinum. Caput. 126.

Somnum præstat. Asthmaticis & suspiciosus subue-
nit, Tusses, & dolores pectoris & Interaneorum au-
fert. Pleureticis & Colicis mire opitulatur. Recipe Styra-
cis, Myrrhæ, Bdellij, Opj, Hyoscyami, ana drach: 8. Gal-
bani, Olibani ana drach: 3. mellis quod sufficit. Detur in
modū auellane mane uel uesperij cum tepida, seu cū uino:

CHARAPOEON CAPVT. CXXVII.

Mirabiliter

NE MEDICAMENTORVM.

Mirabiliter soporem inducens, peculiariter medetur Dolori Stomachi & anatrope, Pleuritida & Illorum dolorem compescit, Ventositatem intestinorum expellit, Renum & Coli causas curat, Quotidianos et Quartanos typos placat, et ad alia multa facit datur in modum nucis Myristicæ cum uino tepido post cænam. Recipe Melano piperis, seminis Hyoscyami ana drach: 5. Opii drach: 2. & semis, Opobalsami, Nardi, Costi, Pyrethri, Styracis, Mastiches, Euphorbij, Litargyri, ana drach: 2. Croci Orientalis, Mellis quod sufficit. Huius Antidoti uirtus non est parui pendenda, mirifice enim omnia supra scripta complet & præstat.

CONDITVM CAPVT. CXXVIII.

Expertum Asthmaticis, Conducit etiam optime ad diuersas tusses & uitia pectoris. Recipe uini libras: 12 Mellis 2. Thymi, Hyssopi, Ambra, Glechonis, pegani, Elelisphaci, Calamithes uiridis Zingiberis, pyrethri, Melano piperis Fœni Græci, Cimini ana drach: 2. Cinnamon, Caryophyllorum, Spicæ, Elenij, Iridos Glycyrrhizæ, ana drach: 1. Anisi, Libystici, Fœniculi ana drach: semis. Confice sic Herbas omnes contritas & Ciminum, & Fœnum Græcum similiter in uino & melle biduo infunde, Tertio uero die ad lenes prunas modicum bulli & diligenter cola, deinde puluerem specierum subtilissime tricoscinatum decoctioni commisce & inde omni die mane & uesperimeridie quoq; patienti phialam 4. propina.

Tricoscinatum nunquā non ponit Nicol. pro κενος κινισµένον id est, cribratum, semel igitur huius admonuisse satis sit norintq; lectores hūc ne uum identidem esse in sequentibus emendandum: qui non ex ignauia autoris sed culpa describentium irrepsisse uidetur.

Conditum

Anatrope est euerfio uel subuersio, anastrophe reuerfio, anatrophe nutrimentū. Nūc hoc nūc illo nī colaus uititur, proinde hic placuit admonere ne quis græcarum literarum rudis idem per omnia significari arbitraretur.

Conditum quid sit uide inferius ca. 618. scriptus codex uidetur hic p drachmis uncias uisurpasse.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

CONDITVM QVOD CALDA
Vocatur. Caput. 129.

VTilissimum ad tussē ex frigido Rheumatismo & ad omnem frigiditatem pectoris & Stomachi maxime conducibile est mulieribus post partum si quotidie eo utantur. Recipe Vini optimi Libr: 5. Mellis 1. & semis, foliorum Pegani Viridium & amaraci, Pinearum purgatarum ana drach: 4. Elelisphaci, Basilici uiridium, amygdalarum purgatarum ana drach: 2. Cinnamomi Caryophyllorum, zingiberis ana drach: 1. Galangæ, Spicæ Melano piperis ana drach: 2. Confice sic Pineas, amygdalas simul diu contusas & bene contritas uino & melli tota die infunde & lento igne ad medietatem bulli & cum omni diligentia cola, & abiectis herbis Subtilissimum puluerem adde, Cumq; opus fuerit post prandium & canā calicem propina.

CONDITVM. CAPVT. CXXX.

Polygonon à diligentiorib. herbularijs cōuincitur esse herba que sanguinalis & centi nodia uel etiā pro serpinaca uulgo dicitur. Sed polyganton indicant

EXpertum Hæmoptoicis, Phthificis & Empycis. Recipe Vini optimi lib: 10. mellis 1. Polygoniæ, Senticis. Neræ. Pentaphylli, Arnoglossæ, succi lymphytiani ana drach: 3. amyli, seminis Meconis, seminis Hyoscyami & Abrotoniani ana drach: 2. Macis Xilocinnami, Caryophyllorum, ana drach: 1. et semis, Croci, Thuris masculi, Galie, Balauſtiæ, ana drach: semis. Opij purissimi drach: 2. Confice sic, succos omnes in uino & melle lento igni semel bulli. deinde opium in sufficienti aqua solutum adde & iterū donec misceantur bulli, & ab igne depositum diligenter cola

NE MEDICAMENTORVM.

cola ad ultimum uero specierum certarum puluerem subtilissimum tricoscinatum d. super insperge & per facellū stillando guttatim in uase collige & cum opus fuerit patiens mane & uesperī Phialam 1. accipiat.

esse eā quæ Salomonis sigillū uel Mariæ sigillum et Senecacul appellatur.

CONDITVM CAPVT. CXXXI.

Quod compositum est ad tumorem & inflammationem Hepatis & Splenis maxime accommodū auriginolis. Recipe uini aminei optimi lib: 9. Mellis, Tenerarum urticarum ana li: 1. Absinthij Eupatorii, Spicæ, zingiberis, Melano piperis ana drach: 3. Schoenanthus, asari, xilobalsami, anisi ana drach: 4. Carui, seminis marastri, Dauci, libystici ana drach: 2. Confice sic herbas omnes tulas in uino pridie infusas lento igniculo bulli & cū omni diligentia excola & sic mel decoctiōi admisce, ad ultimum uero subtilissimū puluerem specierū super insperge & inde cū opus fuerit in balneo calicem plenum tribus diebus cōtinuis patiens accipiat & coopertus quiescat donec ad sudorem perueniat, & hoc quater in mense faciat.

CONDITVM CAPVT. CXXXII.

Vtillissimum Illois omnes uentositates utrorumque Illiorum et dolorem expellit semel aut bis potatum: quadrat etiam nephreticis & ijs qui lapides in renibus & uesica habent, Stranguriōis & Colicis medetur. Recipe uini optimi lib: 9. mellis unc: 8. mercurialis drach: 6. Polypodij Iridis Illyricæ radicis uiridium & foliorum Alypiados ana drach: 3. Euphorbij, Cyperi asari, Schoenanthus seminis petroselini, grana solis, Seminis Saxifragæ, Diagridij ana drach: 1. Galangæ zedoariæ, zingiberis ana drach: 6. Cōficitur sic, Herbas radicesq; tulas in uino
K pridie

NICOLAUS DE COMPOSITIO

pridie infusas lento igni ad tertiā decoque & summo studio cola deinde melle addito puluerem specierum asperge, & patiens in folio merlus, tribus dieb. inunctis in hepdomada calicem plenum accipiat & ieiunet ad sextam.

CONDITVM EXPERTVM QVOD VIRIDE dicitur, Caput. 133.

*Manuscriptus
Codex legebat
Pipinella.*

Citra molestiam purgat flauam bilem ex stomacho Hepate, Renibus & uesica. Recipe uini rubri optimi lib: 20. mellis. 3. Radicis polypodij. & Iridis Illyricæ, succi frondium Mercurialis & succi laureolæ ana drach: 5. Succi saxifragæ, phu. Meu, Violæ ana drach: 3. amaraci, Basilici, Betonice, pimpinelle succi ana drach: 2. abrotani Fragulæ, millę folij succi, ana drach: 1. cinnamomi, cario phyllorum, Spicæ, zingiberis ana drach: 15. Galangæ, Folij, zedoariæ Melanopiperis ana drach: 8. Confice sic, succos omnes cum uino & melle diutissime commisce, deinde adde specierum puluerem subtilissime tritum & simul omnia die & nocte dimitte, post hæc lento igni aliquandiu bulli, ad extremum sacculo infunde & inde guttatim stillando in uase collige, Et cum opus fuerit dabis ex eo calicem 1. ante prandium & in medio prandij & post prandium.

CONDITVM CAPVT. CXXXIIII.

Vtillissimum ad expellendos lapides & arenas de renibus & uesica. Recipe uini Aminei lib: 5. Mellis drach: 8. Betonice, Saxifragæ, phu. Basilici, polypodij uiridij ana drach: 3, Cinnamomi, Spicæ, Schoenanthus feminis

NE MEDICAMENTORVM.

seminis petroselinis, seminis urticę, & Asparagi ana drach:
8. Galangę, Folij, zingiberis, Cassię lignę, Melanopi-
peris, ariltochię longę ana drach: 4. Confice sic. Her-
bas in uino infusas lento igni ad medietatem decoque, &
cola, deinde mel commisce, & sic puluerem specierum de
coctioni adiunge, cumq; opus fuerit inde patiens omni
diluculo poculum plenum tepidum accipiat.

CONFECTIO ACETI SCYLLITICI

Caput. 135.

QUę apposita est Epilepticis si ex eo cyathos 2. sor-
beant ieiuni, & si quotidie morbus solitus est ue-
rare tribus uicibus, uel quatuor, per singulas uices tantũ
dem bibant, quoniam aufert surditatem, oculos clarificat,
Polypos de naribus eiicit, si gargarizatũ fuerit, & os male
olens si ex eo lotum fuerit iucundius redolere facit: uocę
purgat, suspiriosis prodest, Phthisicis cum paululo aquę
uel uini dulcis ieiunis mire prodest, uenas pulmonis & ar-
terias expurgat, & uelociter respirare facit, in stomacho
cibos ascendere non permittit, sed acidos ructus Garga-
rizatum emendat, nauseam compescit, ad uomitum pro-
ficat ut facile quis uomere possit, huic intendentes cibos
& potus quos ingerere uolumus securius accipimus, &
eos bene digerimus. Si quis autem aquam intercu-
tem habuerit, morbus terminabitur per urinam tam
expedite, ut patiens non sentiat, & si a iecore morbus
fuerit cum Mellis uel passi cyatho. 1. & huius confectio-
nis cyatho commixto porrigitur, Si uero a splene cito ex-
tenuabitur. Hoc etiam quibus uenter uel crura turgida
fuerint tepidum ieiuni sumant, uentositatem de tumoribus

K ij ribus

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ribus exterminat, colorem optimum facit & quotidie acceptum incolumitatem præstat. Conficitur sic. Scyllā sume, in qua durissima & tenerrima quæq; abscinde, & medium per aliquot dies dimitte ut arescat post ex ea Lib: 1. & drach: 6, sume & in aceti sextarijs 12. macerari sinas ad solē 21. diebus quibus expletis per sacculū diu extilla, & abiecta scylla in uase uitreo cōde & ad supra scripta utere.

Scylla alba purgata suspenditur per dies 40. deinde mina in optimi aceti 12. sextarios mergitur & dies 8. soli exponitur, post exprimitur & acetum defecatū transfunditur. Actuarius in cap. de liquoribus medicatis.

CONFECTIO PVSCAE FRIGIDE

Caput. 136.

*Fuscas aut du-
as Aetius li. 3.
ca. 81. describit
uētris mollito-
rias & contra
ria puscæ ope-
ratione pollen-
tes. Similiter
& Paulus lib.
7. c. 10. et c. 11.
Et Actuarius
in cap. de Ele-
ctuarijs pur-
gantibus.*

HAec est admodum utilis Hemoptoicis uniuerfis & ad omnes uentris fluxus. Recipe puscæ usualis lib: 6. Succī Plantaginis & Polygoniæ & capitis papaueris hortensis ana dra: 3. Acatix amyli, Tragacathæ, ana dra: 1. Croci, Mandragoræ corticis, Hyoscyami seminis ana drach: semis. Confice sic terendorum puluerem cum puscā & succis triduo commixtum & infusum lento igni indefinenter exagitando ad medietatem decoque & cola, cumq; colatum fuerit in uase stanneo reconde & cū opus fuerit dabis Hemoptoicis mane & uesperī cyathos 3. cū pulueris upupe & Ematitidis drach: 1. Seu Coralli, & pulueris cornu ceruini usti, Coeliacis cum decoctione Balaustiarum.

CONFECTIO PVSCAE CALIDE.

Caput. 137.

Hæc

NE MEDICAMENTORVM.

HAec est utilissima ad Rheumatismum uuae & faucium ex frigida causa, Gargarizata, ad dentium dolorem cum Licro, in ea soluto & tepefacta & in ore retenta optima est, Hemoptoicis & Cœliacis cum omni celeritate succurrit. Recipe Puscae usualis lib: 5. Succum mororum immaturorum & baccarum Myrthi, Cicoreæ, Symphyti ana drach: 2. Thuris masculi, Mirrhæ, Dragacanthæ, aluminis ana drach: 1. Sandaracæ Limmas Pyrethri *Vel Adarcen* Opij ana drach semis, Confice sic. Puluerem terendorum *quæ Limnesis* in pusca & succo biduo infunde, tertio uero die in mortario ad solem diutissime exagitando commisce & sic in uase *dicitur intelligi* sili lento igni ad medietatē decoque & diligenter cola, & in uase piccato reconde, cumq; opus fuerit dabis Hemoptoicis cyathos 3. mane meridiē & uesperī cum uino in quo pridie puluis hæmatitidis infusus fuerit, Cœliacis cum decoctione alapsæ. *Sigillum.*

CONFECTIO VIANINA.

CAPVT. CXXXVIII.

HAec facit ad distemperantiam uuae & faucium Gargarizata Hemoptoicis auxiliatur, ad frigiditatem, imbecillitatem, fastidium & indigestionem stomachi optima est, Vomitus stringit, Hepar & Splenem confortat & fluxibus uniuersis medetur. Recipe uini optimi Veteris lib: 10. Radicis Lilij purgatæ siccæ unc: 8. myrthi cassiæ Amomi, Opobalsami ana unc: 1. Confice sic. Species rum puluerem & radicis Lilij subtilissime tricoscinatum cum uino & Balsamo tempera & in optimo uase reconde Cumq; opus fuerit cyathos 2. uel 3. patientibus mane & uesperī propina.

*Alapsa nonnū
quam progala
la usurpatur?
S. Genuensis.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

CONFECTIO SAPAE CAPVT. CXXXIX.

Sapa hæc composita appellari potest. Nam Plinius lib. 14. ca. 9. Sapa, uel Siræon, uel hepsēma mustum uocat, ad tertiam partem decoctum uocat, duabus partibus per cocturam consumptis. Defrutum uero eodem ad dimidiam redacto. Hepsēma tamen aliquando pro decocto, & non pro sapa ponitur. Fit tamen nonnunquam sapa ex resolutione unius partis ex tribus & uocatur Caloenum, ut putauit Anto. Musa.

Mirifica Asthmaticis tussientibus & Empycis, purgat omnia uulnera in intestinis facta. Recipe musti statim ab uuis expressi lib: 50. Nucleorum pinearum recentium Caricarum pinguium, pinearum purgatarum succi malorum Citoniorum ana unc. 20. Hyssopi Thymi, Pulegij ana drach: 1. Xilobalsami ligni Caryophyllorum, feni Græci ana drach: 2. Confice sic carnes ficuum & nucleos pini diutissime tritos cum succo malorum & musto manibus refricando commisce & simul omnia die & nocte in uase stagnato reserua, alioquidem die pineis integris additis lento igne in eodem uase donec quinta pars musti consummatur, percoque & exinde diligenter cola & uase optimo conde & usui reserua, cumq; opus fuerit dabis patientibus mane & in meridie uesperu uel quoties necesse fuerit cyathos 5. tepidos.

CONFECTIO CARENI CAPVT. CXXXX.

Hæc subuenit tussientibus, Phthisicis, Hemoptoicis, Celiacis & Dispnoicis summum remedium est. Recipe Musti fortissimi statim ab uuis expressi lib: 60. succi Baccarum Myrthi & sorbarum immaturarum ana uncias: 40. Succi malorum Citoniorum, seminis hyoscyami, ana

NE MEDICAMENTORVM.

ana uncias: 20 . Acatia drach: 6 . Xilocinnami optimi
drach: 3 . Ligni Caryophyllorum drach: 2 . Confice sic,
subtilissimum puluerem terendorum cum succo & mus-
sto, manibus diu fricando commisce, cum autem bene om-
nia commixta fuerint, in uase eneo stagnato die & nocte
dimitte, Alio uero die in eodem uase lenes ad prunas de-
coque indefinenter exagitando donec succi & quarta pars
musti consumatur, ad ultimum autem per sacculum gna-
uiter cola & conditum usui reserua, Cumq; opus fuerit da-
bis ex eo post cœnam tussientibus calicem: 1. cum deco-
ctione Hyssopi, Hemoptoicis, cum Apozemate planta-
ginis cœliacis & Dyspnoicis cum decoctione Cecidon.

*Cecida hoc est
gallâ quâ fert
quercus Cœli-
acis, & dysen-
tericis apposi-
tam in puluerē
redactam, aut
etiam potatam
utilem esse tra-
dit Diosco. li.
I. ca. 37.*

Carenum Isidorus scribit esse eam Sapam quæ sit per resolutionē uni-
us partis musti ex tribus, quia tertia parte careat A. Musa reclamatione
Calenū dici oportet à Caleno oppido in Caleno monte olim nō procul à ca-
pua campaniæ metropoli sito ubi uina sunt suauissima, unde etiam phaler-
na uina nigra dulcia & spumantia proueniunt, adeo ut fictitium Calenum
facere uolentes Ferrarienses cogantur ex quinque partibus uini, quatuor par-
tes resolvere per decoctionem, fortassis autem hic quoque pro quarta parte
quatuor partes legendum est.

CONFECTIO HYDROMALI.

CAPVT. CXXXXI.

QUæ proficit febricitantibus & his qui ex longa æ-
gritudine non conualescunt, sanguinem spuētibus
& Cœliacis remedium est. Recipe Aquæ cœlestis quæcum-
q; post caniculares cœlitus descenderit: lib. 10. Malorū Ci-
toniorū intra & extra purgatorū lib: 5. Conficit sic. Aqua
ipsa in uase mūdo suscipiat, & in umbra posita sepius trās-
fusa colat, tūc citonia iuxta maturitatē interseptis mēbra-
nosis seminib. purgata & in frustra cōcisa, aqua imergat &
tam

NICOLAUS DE COMPOSITIO

tam diu cum ea relinquantur donec in succum transisse
malorum uini colore deprehendatur. Hæc diligenter li-
quata, & uase piccato diffusa huiusmodi loco seruari ne-
cesse est.

*Paul. li. 7. ca. 15. fieri docet in hunc modum Recipe malorum cydo-
norum mundorum contusorum sextarios 2. Mellis sextarios 3. Aquæ sex-
tarios 6. Coquito despumans usq; ad tertias. Arabes ferè Miuram Cito-
morum ita parant nisi quod pro aqua uinum apponunt uide Mesueum.*

CONFECTIO RHODOMELITOS.

CAPVT. CXXXXII.

Quod est utile Phthificis Stomaticis et Hepaticis ex
calorifica causa. Recipe Aquæ fontanæ lib: 5. Ro-
sæ uiridis purgatæ lib: 1. Mellis 3. Confice sic, aquam in ua-
se stagnato lento igni ad tertiam feruefacito & in eadem
aqua feruenti rosas inmitte & diligenter uase cooperto to-
ta die & nocte in feruenti aqua maneat, alio uero die rre-
colabis, & abiectis rosis iterum aquam effervefacito & in
eadem aqua feruenti aliam libram recentium rosarum su-
pra scripto modo die & nocte conde, sequenti uero die
diligenter curabis expressum, abiectisq; rosis decoctioni
feruenti, aliam libram rosarum adiunge iterumq; supra
scripto modo die & nocte manere dimitte, Deinde Zaco-
chari lib: 1. & mel decoctioni appone, & manibus rosas
fricando bene commisce, iterum ad lenes prunas ad mel-
lis spissitudinem decoque, & sic pulueris Camphoræ
scrup: 3. superasparges & ab igne deposito uase uitreo con-
de & ului reserua. Cumq; opus fuerit mane & meridie uel
uesperi cum Rhodostomate uel aquæ frigide cochlearijs:
2. dabis.

Actuarius

NE MEDICAMENTORVM.

Aetnarius in capitulo de liquoribus Rhodomeli commune continere dicit libras 12. rosarum & mel sufficiens, arterie scabriciei & asperitatis utile. Nec plura ostendit Dioscor. li. 5. Sed Aetius li. 5. ca. 137. inquit, Succum rosarum partes tres, mellis partem unam calido soli pluribus diebus exponere Aut cribro setaceo excolabis & mitioribus carbonibus decoques si nubulum sit coelum.

CONFECTIO OMPHACOMELITOS

CAPVT. CXXXXXIII.

CVM Pusca frigida Gargarizata & in ore retenta fau-
cibus & Gingiuis opitulatur, Eruptioni uenae & Paulus li. 7. ca. 15. iubet accipere succi Omphaciae id est, uuae acerbae sextarios tres & mellis sextarium unum
Empycis potata presentanee subuenit, Vomitus abscindit. Dyspnoeis & fluxui matricis medetur. Recipe Vuarum immaturarum succi ante caniculares dies expressi mellis optimi despumati ana lib: 5. Conficitur sic in uase eneo stagnato succum & mel bene commisce & lento igni ad consistentiam succum decoque, & uase optimo conditum usui referua. Restrigit autem omnes fluxus sanguinis, superne aut inferne factos. Paulus ad 40. dies soli iubet exponere. Hodie syrupum de agresta eodem modo conficiunt, saccarum tamen loco mellis apponunt ut est apud Mesum.

CATAPLASMA ADDOLOREM TOTIVS CAPITIS uel partis alicuius. Caput. 144.

FACIT etiam ad suffusionem & dolorem stomachi ex frigido Rheumate uel ex frigida distemperantia. Recipe Olei Pulegini, Populini, Scyllitici & muscelini ana drach: 3. Pegani, Amaraci, Calaminthae minoris Vrticae foliorum uiridium ana drach: 2. Lumbricorum terrestrium, cimini Aegyptiaci, Libystici, Floris salis ana drach: 1. Mellis quod sufficit. Confice sic, herbas omnes simul diutissime tritas & lumbricos in melle & oleis decoque. Des

L inde

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

inde puluerem terendorum admisce, & cum decoctū fuerit ad mellis densitatem præraſo capiti tepide ſuperpone ſæpius immutando.

CATAPLASMA CAPVT CXLV.

*παραγορεω
ſignificat idem
quod conſolor
lenio & miti-
go, idē fortassis
et παραγορεω
portendit, quo
nunq̃ non uti-
tur Nicolaus.*

HOcauxiliatur Cephalalgicis, Hemicranicis & dolore ſupercilij patientibus ex frigido, optime etiā dolorē Pleureſis paragorizat. Recipe Olei Peganini, Populini Pulegini ana drach: 2. Sabinæ, Libanotidos, Saturreie, Abſinthij comarum uiridium ana uncias. i. zingiberis, Pyrethri, Cimini, Libyſtici, ana unciam ſemis, mellis cocti colati quod ſufficit. Cōſice ſic, Herbas omnes tritas in melle & oleis lento igni diutiſſime coque, deinde puluerem terendorū inſperge iterumq; lenes ad prunas bulli donec condensari incipiat in Alapſa lanea ſtatim præraſo capiti calidum fronti & temporibus impone.

Alapſam Genuates inueniri pro galla poſitam ſcribit. Sed puto Nicolaum intelligere hapſum qui ſignificat ſacculum, aut uelamen aut tectoriū aliquod ſacculi modo factum. De quo diximus li. 7. Methodi ca. 4.

CATAPLASMA CAPVT CXLVI.

Optimum ad dolorem diuerſarum partium capitis, & ad ſuffuſionem oculorum ex frigido Rheumate factam. Recipe foliorum Pulegij, Colenæ, Cimini ana dra: 3. Muſcellinæ Saponis muſcati. ueteris Labdani ana drach: 2. Mellis quod ſufficit. Conſicirur ſic, Labdanū & Saponem in muſcelio & melle pridie mollitum ſolue, deinde puluerem herbarum & cimini decoctioni adde iterū ad densitatem bulli. & cum opus fuerit in balneo præraſo capiti cū uino decoctionis calaminthes loto in Alapſam laneam

NE MEDICAMENTORVM.

Ianeam in ductum impone & liga, & ne auferas usq; ad tertium diem, & iterum simili modo post tertium diem patiens ad balneum ductus faciat usq; ad completam sanitatem.

Colenam ueteres nonnulli Origanum appellarunt ut tradit Genuensis.

Muscellina herba in Sicilia reperiuntur, ubi muliercule eadem pro fūco utuntur, Et est Buglossa similis prædita radice rubra Lactuca asini dicta, Pandectarius.

CATAPLASMA CAPVT CXLVII.

Quod opitulatur dolori capitis stomachi & splenis & ad diuersas scabies & ad ebullitiones & minutas pustulas in corpore factas confert. Recipe Olei laurini, populini, raphanini, Sabinini, ana uncias: 3. Itæ minoris, psillij, Calaminthes, foliorum Carthami ana drach: 2. Foliorum pulegij, Strychni, Senticis Turionum, punice fistum ana drach: 1. Pyrethri Mastiches Nitri Cimini ana drach: semis. Mellis quod sufficit. Conficitur sic, puluerem specierum in oleis triduo infunde, Herbas autem probe contritas triduo in melle infusas lento igni ad medietatem decoque, & sic olea cum supra scripto puluere affunde iterumq; aliquantulum bulli, & cum opus fuerit patientibus bis in die super impone. Tertio uero die cum uino decoctionis calaminthes ablue & iterum atq; iterum fac donec ad pristinam sanitatem perueniat.

Itæam Græcæ
maluit appella
re Salicē q̄ lati
ne id qd̄ innu
meris ferē lo
cis facturus est
inferius.

CATAPLASMA CAPVT CXLVIII.

Ad dolorem capitis ex calido & ad ardorem stomachi, prodest etiam ad uulnera calore confusa & om
L ij nium

nium locorum furiosos dolores temperat. Recipe Pollinis Hordei Liliorum radicum pollinis, sebiaricini recens tis nouies in frigida abluti ana drach: 3. Succus Strychni, Papaueris agrestis, Succus Hyoscyami ana drach: 2. Spodij, plumbi uisti & loti, Psimithij ana drach: 1. Olei rosacei quod sufficit. Confice sic, Pollines & specierum puluerem in sebo & succis in pila marmorea sine intermissione contunde, deinde oleum rosaceum sufficienter superfunde, iterumq; cū omni sollicitudine biduo terendo cōmisce, & in uase uitreo siue corneo conde. cumq; opus fuerit frondibus colocasie stratum loco patientibus sapius murando & renouando superimponere.

Colocasie est faba Aegyptia atra amaro odore & sapore in caule admodū spinoso nascēs. Radix eius Colocasium appellatur Vide Dio. l. 2. c. 97

CATAPLASMA LIXOPERITVM

Caput. 149.

AD dolorem capitis ex calido, facit enim ad ignem sacrum & ad Erysipelatodea uulnera. Recipe Alaphiti lenticulae & abrotoni, seminis pollinis ana drach: 3. Olei rosacei, uiolarū & Mandragorati ana drach: 1. Spumae infusionis Seminis lini quod sufficit. Confice sic, Pollines & specierum subtilissimum puluerem in pila marmorea cum ferreo stilo cum oleo & sufficienti succo diebus duobus cōmisce, cumq; permixtum fuerit uno die dimitte, & iterū quarto die partibus 2. Succis & Rosis 1. supermixtis diu exagitando tere & in uase uitreo conde. Cūq; opus fuerit in alapsa statim locis dolentib. superimponere.

Alphiton Medici vsurpant non pro alia farina q̄ pro ordeacea fricta, Lingua tamen communi quae libet farina alaphiton appellatur.

CATAPLASMA AD DOLOREM PLEURIS & Iliorum & Renum Caput, 150.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Calcis uiuæ, tartari, Cimini ana drach: 2.
Thuris Baecarum Lauri excorticatarū seminis sis
napis ana drach: 1. mellis quod sufficit. Confice sic. Calcis
& omnium specierum subtilissimum puluerem biduo in
melle infunde & in uase fictili sæpius exagitando lento ig
ni ad mellis spissitudinem decoque & duplici linteo inuo
lutum calidum quantum uidelicet patiens sustinere po
terit patientibus superimponere probatissimum est.

CATAPLASMA AVREVM CAPVT. CLI.

P Robatum contra omnem caliditatem & inde dolo
res factos, Phreneticis quietem momentaneam indu
cit, phlegmons in loco patientibus & Renibus cum oleo
rosaceo solutū & iniectū optatā Anesin doloris & somnū *Anesin hoc est*
præstat, prodest etiam ad ignem sacrū & ad Erysipelato
dea uulnera. *remissionem.*
Recipe papauerū uiridiū capitū, olei uiola
cei, Rodostomatis ana dra: 3. Radicū uiridiū Lilij dome
stici, frondium tenerrimarum Hyoscyami, Sebi arietini re
centis cū apozemate Hedere terrestris septies ablute ana
drach: 12. Amyli, acatiæ, Cirre Croci ana drach: 1. Amei *Coniicio legē*
Masticis, Opij ana drach: 1. Olei Omphacini quod suf
ficat. Capitū papaueris in oleo triduo infusa, lento igni ad *dū esse Cirro*
tertiā decoque & diligenter excola, radices Lilij & fron
des Hyoscyami in Rhodostomate ad consumptionem *rum croci.*
Rodostomatis decoque & in pilā marmoreā funde & ad
dito sebo tamdiū simul cōtere donec ad unum corpus re
dīgantur: post hæc adde subtilissimū puluerem specierū
& superfusa sufficienti omphacitide exquisite terendo cō *Fortassis Om*
misce, cūq; percoctum fuerit conde & usui reserua & cū *phacino legen*
neceffe erit in alapsa purpurea stratū loco patiēti impone. *dum.*

L iij Rho

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Rhodoſtoma ſecundum aliquos eſt mel roſaceum. Quod ego non approbo, quoniam in deſcriptione pilularum de Cynogloſſa & Trochyſcorum de uſulis medicinarum conſiſtores rhodoſtoma interpretantur eſſe & quam roſaceam eſt igitur rhodoſtoma nihil aliud quam Aqua roſacea laſcob. Manlius.

COLLYRIUM TRYPPERON. CAPVT. CLII.

Quo Archiater Alexander utebatur ad Phlegmonē oculorum & dolorem. Et conuenit natura debilibus & delicatis cū muliebri lacte & tenui albugine ouorū ſolutum & oculis inſtillatum. Recipe Cadmiæ uſtæ & in lacte muliebri extinctæ drach: 45. Pſimithij drach: 36. Pompholygis drach: 18. Opij drach: 9. Tragachanthæ Drach: 4. Aquæ pluuiæ quod ſufficit. Conſiceſc, ſpecies omnes in ſubtiliſſimum puluerem redige & cū aqua, dragmea collyria informa & ad umbram ſicca. Cūq; opus fuerit cum præſcriptis liquaminibus ſolutum guttatim in oculos inſtilla.

COLLYRIUM TRYPPERON. CAPVT. CLIII.

*paremptosis
quæ incidentia
latine dici po-
teſt, ſit ubi in
meatum, qui in
oculum uidendi
facultatē de-
fert humor ali-
quis apertus uſ-
que incidit, quæ
obturat.*

Hoc maxime prodeſt in initio paremptosis oculorum diſtemperatorum & ſanguineis ſuſuſionibus, conuenit his qui malorū medicaminū mordicationes ſuſſerre nequiuērūt in Rhodoſtomate uel ſucco perſiſtere oīs ſolutum in oculis Enchymatizatum. Recipe Pſimithij loti drach: 16. Cadmiæ uſtæ, mulierisq; lacte extinctæ & lotē drach: 8. Croci drach: 4. Tragacanthę drach: 2. Opij drach: 1. aque pluuiæ quod ſufficit. Cōficiū ut ſuperius.

COLLYRIUM DIAEMERON. CAPVT. CLIIII.

Vtiliſſimum ad omnes dolores oculorū & tumores & palpebrarū uſturas, Lachrymas ex ſubtili Rheumate ad

NE MEDICAMENTORVM.

mate adstringit, suffocationesq; sanguinis mitigat in aqua fontana uel Aizoi succo oculis enchymatizatum. Recipe psimithij lori, Tragacanthæ ana drach: 72. Amylirecētis & odorati drach: 54. Gummi drach: 26. Opij drach: 2 Aqua pluuiialis quod sufficit. Conficitur ut superius.

διημερῶς hoc est, collyrium ex mitigantibus et mansuetioribus, atq; anodynis medicamentis. Vel διημερῶς id est ex desideratis confectum.

COLLYRIVM DIAIMERON NAR- coticum. Caput. 155.

OPrime paragorizat fortissimos dolores & ignitos calores in aqua pluuiali solutum & Enchymatizatum. Recipe psimithij drach: 12. Cadmiæ ustæ in lacte asini no extinctæ drach: 11. Gifasteros, Gummi, Amyli hordea ceī succi lactucæ ana drach: 2. ouorum albumina subtilissima quod sufficit. Conficitur sic subtilissimum puluerem specierū cū albugine ouorū collige in aqua, drachmea collyria informa quib; ad umbrā siccatis cū opus fuerit utere.

Gifaster quæ latinis stella terra dicitur est luti species quod Arabes Talchum uocant gypso simile, sed tamen diaphanon omnino & transparens, in laminas prætenues sectile. Adustum autem amittit illam pellucidā transparentiam, & trahit colorem argenti, Vide plura in libro nostro de Medicina herbaria, & in Examine herb. A. Musæ.

COLLYRIVM POLIDEVCOS, HOCEST POL- lucis medium apocrusticum. Caput. 156.

IN initio doloris inunctū reprimēs Epiphoras & acres Rheumatismos & cicatrices antiquas extinguit & purgat, et cicatrizat mirabiliter in albumine ouorum solutum & enchymatizatum. Recipe Opij Glaucij āa drach: 36. sarcocollē, dra: 18. croci, tragachathē, gūmī ana drach: 9. succi

ci

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ci rosacei quod sufficit. Conficitur sic, Tragacanthum in succo rosæ solue & sic glaucium solutum admisce, deinde sarcocollam, ad ultimum uero aliarum specierum puluerē cumq; bene commixtum fuerit inde collyria informa & ad umbram siccata usui referua.

Epiphora est humorū ad oculos impetuosior influxus. C. Celsus pituitæ cursum nominat & uulgus, lachrymam.

COLLIRIVM DIARHODON.

CAPVT. CLVII.

AD ea ipsa mirabiliter expertum cum Rhodostoma te solutum & oculis enchymatizatum. Recipe Rosæ faciei mellis drach; 15. Gummi drach; 7. Opij puri, Spicæ nardi ana drach; 2. Aquæ pluuiialis quod sufficit. Conficitur sic. Rosas rosidas donec deformētur tere cum quibus ceterarum specierum puluerē commisce & pluuiali aqua sufficienter addita similiter omnia cōfice, cumq; bene omnia commixta fuerint inde drachmea collyria informa & ad umbram siccata usui referua.

*Vide alia tria
collyria Dia-
rhodon apud
Paulum li. 7.
ca. 16.*

COLLYRIVM MACHARION.

CAPVT. CLVIII.

Satis Apocrusticum ad omnē chymosim idest Rheumma oculorum, egregie facit ad Bothrya & Myocephala & staphylomata: detrahit etiam membranas, oculis innascentes: & lippos sanat, cum lacte mulieris solutum & enchymatyzatum. Recipe Gummi drach; 32. Cadmiæ drach; 20. Chalcukekaumenu drach; 15. Medicaminis drach; 16. Aquæ pluuiialis quod sufficit. Confice sic. Me-
dicamen

NE MEDICAMENTORVM.

dicamē cuius immiffurus es dra: 16. hoc modo fit. Succū centaureæ partes 2. Sapæ Creticę partem 1. coque in olla noua lento igni ex lignis uitis, donec ad spiffitudinē redigantur. & exinde drach: 16. in collyrium immitte & cū bene confectum fuerit, drachmea collyria informa & ad umbram ficcata ufui referua & cum uolueris utitor.

Bothryon est cauum anguftum ulcus Corneæ, Latinis *foffula* dicta. *Auicen.* uocat annulum.

Myocephalon est procidentia uulue ab erosione ruptioneue corneæ cōtingens quum adhuc exigua est & muscæ capiti afimulatur. *Auicen.* formicæ rupturam uocat.

Staphyloma dicitur idem malum quū auctum fuerit, ita ut acino uulue conferri poffit. *Auicen.* uueam nominat.

COLLYRIVM DIAPOMPHOLYGOS PARAGORICŪ hoc est doloris mitigatiuū. Caput. 159.

Hoc pdest ad acres rheumatismos tumores & phlegmonas & intolerabiles dolores curat sine mordicatione, cuius ufus optimus est ad omnes cholicas diftemperantias potiffimum quia narcotica non accipit quemadmodum alia, neq; mandragoræ succum uel his fimilia, quæ sunt narcotica quorum ufus perniciofus est. Recipe Gummi drach: 40. Pāmmithij loti, plumbi ufti & loti Amyliana drach: 25. Pompholygos loti dra: 20. Aquæ quod fufficit. Conficitur fic, Vnumquodq; eorum quæ uruntur lauari oportet donec acrimonia uftionis abeat nec aqua infecta appareat & post hæc ficcentur & ficte rantur feptem diebus fine intermiffione deinde tritura Amyli & Gummi cōmittantur, ut fimul omnia comprehendantur ad ultimum cum fufficienti aqua colligantur, & inde collyria drachmea informantur.

M Diamari

NICOLAUS DE COMPOSITIO

DIAMARGARITON CAPVT CLX.

MAgnum & preciosissimum contra omnes debilitates cordis & distemperantiam stomachi, fastidium aufert, coctionem procurat, astmaticis. Dispnoicis opitulatur phthisicos & eos qui ex longa ægitudine extenuati sunt reficit & renutrit, subito deficientes magna cū celeritate releuat & ad miraculū usq; recreat. Recipe Cinnamomi, Ligni aloes Caryophyllorum, Spicæ, Galangæ Glycyrrhizæ, Trochiscorum Diaui idest uisolarū & Diarhodon ana dra: 15. Nucis myristicæ, aliptæ zedoariæ, Nardī, Macis reubarbari, Styracis ana drach: 10. Margaritarū integrarū & perforatarū, ossis eboris, ossis de corde cerui, zingiberis, Blactæ Bisantiæ ana dra: 5. Moschi, ambari, Cardamomi, seminis libyfici Basilici ana drach: 3. Camphoræ drach: 1. Mellis rosei quod sufficit. Dentur de eo drach: 2. mane & in meridie aut cum opus fuerit.

TROCHISCVS DIARHODON.

REcipe rosarum uiridium dra: 20. Spodij dra: 10. Sandali rubri dra: 8. Sandali albi dra: 6. Croci dra: 4. Camphoræ dra: 1. Rhodostomatis quod sufficit in marmorea pila recentes rosæ sine intermissione terantur, deinde ceterarum specierum subtilissimus puluis immittatur, & cum sufficienti rhodostomate conficiatur, ad ultimum adhibita camphora inde trochysci informentur, & ad umbram siccati usq; referuentur.

Hac compositio Trochyscorum diarhodon est Nicolai. Mesueus omnino aliter cōponit. Proinde obseruandum ne temere utranq; cōfundamus.

TROCHISCVS DIANI VEL DIAVI

At uero rectius Diaion.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Florum uiolarum drach: 15. Amyli drach: 9. Leucoion, est
 seminis papaueris albi drach: 5. Reubarbari drach: 5. seminis plantaginis dra: 3. Balsami dra: 1. Rhodosto
 matis qd sufficit. Cōfice ad exēplū proxime p̄cedentiū.

DIACAMERON MAGNVM CAPVT CLXI.

H Oc commodat Astmaticis, tussientibus, Phthificis
 & omnem imbecillitatem stomachi emendat, debi
 les lumbos confirmat, uenerem proritat & omnia quę in
 Diarhodon Iulij laudantur foeliciter praestat. Recipe an
 tofili, zingiberis ana drach: 56. Cinnamomi, Caryophyl
 lorū ana dra: 46. & scrup: 2. Carnis dactylorum drach: 36
 Galangę, Spicę zedoarię, costi, Pirethri, Coralli, Traga
 canthę, reupontici, Saliuncę, anacardi, ossis dactylorum,
 Carpobalsami, anisi Fructus ammi, ana drach: 28. Leuco
 piperis, Macropiperis ana dra: 18. & scrup: 2. Limaturę
 auri puri & argenti, ossis de corde cerui ana dra: 9 & scrup:
 1. Moschi, rasurę eboris ana drach: 4. & semis, Ambaris
 drach: 3. Mellis quod sufficit, Dentur de eo drach: 3. ma
 ne & uesperi.

uiola alba: ex
 albis aut uiolis
 trochiscos hos
 cōficere oportet,
 De quibus
 lib. 3. cap. 129.
 Dios. consyderat.

Anthophali et
 anthosolij mā
 lius legit, &
 interpretatur
 garyophillos
 grossos esse ul
 maiores. Vide
 tur autem an
 thophyllos es
 se legendum.

DIACAMERON MINVS CAPVT CLXII.

A prum Dispnoicis & ad omnes affectus pectoris &
 stomachi, Hydropicis & Nephreticis conuenit &
 omni imbecillitati medetur. Recipe Cinnamomi, Caryo
 phyllorū Galangę, Nardi, Zedoarię, zingiberis, Costi,
 Pyrethri, rheupontici, Celtici, ana dra: 12. Anacardi, Me
 lano piperis, Macropiperis, Cardamomi, Anisi ana dra: 6
 Pulueris ossis Eboris, ossiū dactylorū, ossis de corde cerui
 coralli ana dra: 3. Moschi, Balsami ana dra: 1. mellis rosei
 qd sufficit. Dosis eius ad modū nucis Myristicę cū uino.

M ij Diacos

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Diacomeron Actuarius appellat ubi Antidota describit. Animaduertimus autem Spicam pro uno simplici censi apud Actuarium, & nardum Celticam itidem pro uno, quam Nicolaus distinguit.

DIAMARGARITON MINVS.

Caput. 163.

QUod paratum est ad omnes debilitates cordis & stomachi & ad omne vitium vitalium optimum est. Recipe Cinnamomi caryophyllorum, Galangæ, Glycyrrhizæ, ana drach: 38. Candi, ligni aloes, Nucis myristicæ, Spicæ, Macis ana drach: 18. & scrup: 2. Aliptæ Styracis Calamitæ, Margaritæ albæ integræ & perforatæ Trochiscorum uiolarum, Trochiscorum rosarum ana drach: 9. & scrup: 1. Seminis Basilici, zingiberis, zedoariæ, Rasuræ Eboris, Seminis libyistici ana drach: 4. & semis, Ossis, de corde cerui, Blactæ, Bisantiae, ana drach: 3. Camphore scrup: 3. Moschi scrup: 6. Rhodomelitos quod sufficit datur mane & uesperti in modum auellanae.

Blattium Byzantinum appellat graeci Omichem, et latini Vnguë odoratum. Vide Dioscorid. li. 2. ca. 8.

Animaduertimus ad hanc compositionem neque Aliptam neque Candum assumi tum apud Actuarium tum apud Iacob: Manlium & alios. Consulto igitur omitti possunt.

DIA PRASSIV MAGNUM.

Caput. 164.

SANAT capitis uertigines, oculorum caligines abstergit, Spalaturn & arterias purgat, Destillationem uix adstringit, dentiū dolorem mitigat, asthmaticis & suspiriosis peculiariter opitulatur, pectoris & pulmōis causas facile amputat, Stomachi et hepatis dolorē & debilitates sedat, Spleneticorū & Pleureticorū angustias paragonizat omnium

NE MEDICAMENTORVM.

nium interaneorum vitijis prodest. Inflationes & Torsiones ab eis aufert. Nephreticos, Calculosos, Stranguriosos, & Cholericos purgat, & dolorem releuat, sæpius autem sumptum colorem pallidum emendat, menses deducit & in ordinem debitum redigit, Typos quotidianarios & quartanarios reprimat; Qui autem hoc electuario usus fuerit a multis conseruabitur morbis. Recipe prassij uiridis, drach 100. Tragacanthæ. Pinearum purgatarum, Amygdalarum, Pistaciorum, Dactylorum carniū ficuum pinguium, Passularum enucleatarum ana drach; 63. Cinnamon, Caryophyllorum nucis muscatæ, Macis, Ligni Aloes, Galangæ, Spicæ, Zedoariæ, Zingiberis Glycyrrhizæ, Reupontici, Anacardi, Styracis optimi, Mastiches, Myrrha, Galbani, Terebinthine, Iridos, Aristolochiæ rotundæ, Radicis Capparis, Gentianæ, Melanopiperis, Anisi Apij, Foeniculi, Anethi, seminis Macedonici, Saxifragæ ana drach; 36. Hermodactylorum, Origani, Peucedani, Schoenanthus, Cardamomi, Leucopiperis, Carui, Libystici seminis, Vincetoxici ana drach; 28. Balsami, Pulegij, Diptami, Costi Pyrethri, Saturegiæ, Basilici, Peoniæ Radicis, Macropiperis Amomi, Sinoni, Orobi, ana drach; 18. & scrup; 2. Xilobalsami, Cassiæ, Corallij, Rasuræ Eboris, Carpobalsami Dauci Cretici ana drach; 9. Moschi, Ambra, Ossis de corde cerui ana drach; 4. Pineas integras cum rasura sua, numero 4. Mellis despumati quod sufficit. Confice sic, Pineas, Amygdalas pistacia, carnes Dactylorum in mortario diutissime tere, simulq; iunctis cum optimi uini Phialis 4. commisce, post hoc passas bene tritas cum prassio & pineis integris in mel impone, & M iij lento

NICOLAUS DE COMPOSITIO

lento igni ad perfectam decoctionem agitando cum spatula pini indeficienter bulli, deinde per sacculum cola, & reliquias prassij & ficuum & passularum, pineasq; ipsas abijce. & colato melle, confectioem nucleorum amygdalarum pistaciorum, dactylorum similiter cum uino commisce & leniter bulli cum spatula pini indeficienter exagitando, Terebinthinam cum modico melle calefactam, & per linteolum colatam supra scripto melli adijunge, post hoc inde puluerem specierum in mortario diutissime confice, Styracem uero cum modico melle liquefactum confectioem admisce sine intermissione, ad ultimum Balsamum, Moschum & Ambram appone & iterum sufficienter commisce & usui reserua detur ex eo in modum auellane maioris cum aqua calida, aut cum uino.

DIA PRASSIV MINVS CAPVT. CLXV.

Vide Diapras-
sin Tertium
apud Actuarius
um in cap. de
Antidotis.

FAcies Asthmaticis, Tussientibus, Phthisicis, Perispleumonicis, Ventositatem Stomachi, Hepatis, Splenis & Intestinatorum potenter emendans. Recipe Carnis Dactylorum, Ficuum pinguium, passularum enucleatarum, Nucleorum purgatorum Amygdalarum, Butyri sine sale ana drach: 36. Iridos Hyssopi, pulegij, Origani, Calaminthæ, Scillæ ana drach: 39. & scrup: 2. Cinnamomi, Caryophyllorum Galangæ Spicæ Zedoariæ, zingiberis, Glycyrrhizæ ana drach: 9. Reubarbari, Galicæ, pyrethri, Tragacanthæ, Corallij, Styracis Calamitæ, Melanopiperis Cardamomi, Anisi ana drach: 4. & semis Balsami & Moschi, ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Confice sic. Herbas omnes virides, Dactylos, Ficus, passulas, Fenum Græci

NE MEDICAMENTORVM.

Græci, semen lactuæ mediocriter cōtrita in sufficienti aqua per triduum infunde, quarto uero die lenes ad prunas donec omnia decocta sint bulli, & per sacculum uiolenter exprime abiectionisq; strigmentis adde succo butyrum, mel, Amygdalas & nucleos bene tritos & lento igni ad mellis spissitudinem decoque, & exinde puluerem specierum tempera & usui reserua, detur de eo in modum auelanæ mane & uesperis cum calida uel cum uino.

DIA CIDONIV MAGNYM.
CAPVT. CLXVI.

Vtilissimum Asthmaticis tussientibus & phthisicis, Vomitus cohibet, digestionem procurat uentositatem præcordiorum emēdat & stomachi colorem bonum facit, et debiles refocillat. Recipe Cinnamomi, Cariophyllorum, Spicæ Zingiberis, Melano piperis, ana drach: 9. Ligni Aloes, Macis, Galangæ, zedoariæ, Glycyrrhizæ ana drach: 4. & semis Mellis Libri 5. Succu Citoniorum Libri 3. Confice sic. Succum cum melle in uase stagnato lento igni ad spissitudinem decoque, & sublato ab igne puluerem immitte & bene commisce, cumq; tepesactū fuerit optime in uase conde dentur de eo drach: 3. mane uel uesperis.

DIA CIDONIV MINVS CAPVT. CLXVII.

Aptum ad fastidium, Digestioni proficit, & ad omnia quæ magnum diacidoniū facit. prodest. Recipe zingiberis, Glycyrrhizæ, Melano piperis ana drach: 18. &

NICOLAUS DE COMPOSITIO

18. & scrup: 2. Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, Spicæ, Zedoariæ, ana drach: 9. Mellis libro: 10. Malorū citoniorum lib: 6. Confice sic, Mala Citonia in aqua plurali sufficienti elixata & intus & extra purgata in marmorea pila in modum electuarij tere. Cumq; contrita fuerint adde mel, & bene commixta in uase æneo stagnato lenes ad prunas decoque donec inspissari incipiat. Cumq; diligenter coxeris ab igne deponito, & sic puluerem specierum admisce & exagitando optime commisce & cum infrigidatum fuerit frondes Lauri intertexe & usui referua.

DIABVTYRV MAGNVM. CAPVT. CLXVIII.

FAcies Arteriacis, Asthmaticis, Dispnoicis, Stomatiticis Phthisicis, Pleureticis & ad omnem tussē siccā Apostemata quæ infra corpus nata sunt maturat rumpit & purgat. Recipe Butyri recentis sine sale nouies abluti Carnium Dactylorum, Nucleorum Pinearum ana drach 8. Ficum pinguium, passularum enucleatarum amygdalarum amararum ana drach: 4. Succī Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, Medullæ Cassiæ fistulæ ana drach: 3. Cinnamomi Caryophyllorum Spicæ Zingiberis ana drach: 2. Galangæ, Zedoariæ, Hyssopi, Thymi ana drach: 1. & semis Cardamomi Anisi, Saturegiæ, Fænu Græci ana drach: 1. Syracis Mastiches, Petroselinī seminis, Fœniculi ana drach: semis. mellis quod sufficit, Coque sic, Butirum Amygdalas, Ficus, Passulas & herbas omnes uirides & fænum grecum seorsim contusa in aqua sufficienti die & nocte simul reponito postridie in stagnato uase lēto igni ad

NE MEDICAMENTORVM.

ad tertiam decoque & per sacculū cū omni diligentia cola
abieciscq; siliquis in succo medullā cassiæ fistulæ, manibus
frica donec liquefiant, & iterum cola abieciscq; seminibus
adde succo mellis libras 2. & iterū lenes ad prunas ad meli
lis spissitudinem bulli deinde carnes dactylorū & nucleos
in modum electuarij tritos & puluerem terēdorū cum
eodem melle in armorea pila cōfice, tam diu tractando
donec optime commisceantur, cumq; tepesactum fuerit,
conde & usui referua.

DIATRION PIPEREON MAGNUM

Galenī. Caput. 169.

O Primum Rheumaticis, Artericis, Astmaticis, Tuss
sientibus facit ad causas pectoris pulmonis, Phleg
monem stomachi digerit, Digestionem procurat, frigidit
atē & dolores in eo factos amputat, Hepaticis, Splene
ticis, Hydropicis maxime ictericis conuenit. Hypochon
drijs tumentibus, Renū & uesicæ affectionibus utiliss
imum est, menstruis imperat, Quartanarios & Quotidia
narios typos emendat. Recipe Nardustachyos Amomi,
Melano piperis, Marathriana drach: 8. zingiberis, Hyss
opi, Petroselinī, Leucopiperis ana uncias 3. Croci, Cassiæ,
Hedichroi, Epithymi, Elenij, Betonicæ, Pegani, Sinoni
ameos, Seseleos, libystici, ana unciam 1. mellis quod suffi
cit. Deur in modum auellanæ cum repida.

DIABVTIRVM MINVS

Caput. 170.

Quod facit ad tussē & ad Rheuma pectoris & cō
stipationē eius quā maxime proficit Pleureticis ad
Natus

NICOLAUS DE COMPOSITIO

maturandum atq; purgandum rheuma. Recipe Butiri recentis sine sale, Glycyrrhizæ, carniū Daçylorum, anethi, ana dra: 4. Cinnamomi, Spice, Pinearum ana drach: 3. zingiberis anisi, Fœnu Græci ana drach: 2. Caryophyllorum, Pyrethri, Carui, libystici, seminis lini, ana unciam 1. Mellis quod sufficit. Confice confectura iam proxime prodita dentur de eo drach: 3.

DIATRION PIPERON MINVS

Caput. 171.

Quod peculiariter facit ad omnem imbecillitatem Stomachi, & dolorem ex frigidityte & uentositate factum tanta celeritate emendat, ut quasi quoddam magici esse uideatur, phlegma & apostematū humores potenter desiccet, Nephreticis unice subuenit, menstruis imperat, & typos quartanarios paragorizat. Recipe Caryophyllorū, Folij, zingiberis, amomi, petroselini, dauci, Eleonij, azari, Hyssopi, Cyperi anisi, apij, Seseleos, ameos, Costi, Spicæ ana drach: 4. Leucopiperis, Melanopipers ana drach: 3. Macropiperis dra: 2. Mellis quod sufficit, Detur in modum auellanæ cum tepida.

Paulus lib. 7. ca. 11. addit ad tria genera piperis Anisum tantum zingiber, & thymū Similiter Aesculus li. 2. ca. 24

DIACIMINVM MAGNVM

Caput. 172.

Optimum ad omnes frigiditytes capitis pectoris stomachi tussis ueteres & recētes cōpescit, Stomachū ad digerendum componit, hepatis & splenis Enphraxim solū. uentositatē interaneorū cōpescit, & Typica frigora cum decoctione carui emendat, Recipe Cimini pridie in aceto infusi & sicci drach: 100. Cinnamomi, Caryophyllorū ana dra: 30. zingiberis, Melanopiperis ana dra: 25. Calangæ, Tymbræ, Calaminthes ana dra: 20. Nenoche, Libystici

NE MEDICAMENTORVM.

Libyftici, ana drach: 15. & ſemis, Macropiperis drach: 12
Nardi, Caryos myriftici ideſt nucis muſcatae ana dra: 10.
Mellis quod ſufficit. Doſis eius dra: 3. cū uino decoctiois
Pegani.

*Nenocha et ne
nucha reperi-
tur idem uale-
re qd' Ammi.
S. Genuates.*

DIAPYRETHRV MONOIDES

Minus. Caput. 173.

Quod facit ad omnes frigiditates, appetitum excitat,
nauseam ſtomachi compescit, renes debiles confir-
mat, v enerem potenter irritat, Coli dolorē placat. Quos
tidianarios & quartanarios paragorizat. Recipe pyrethri
optimi drach: 100. Detur in modum nucis ponticae,
qui ſenili moleſtantur humore, mellis quod ſufficit.

DIACIMINV MINVS

Caput. 174.

Vtiliſſimum arteriacis, Diſpnoicis, tuſſientibus do-
lorem & uentofitatem ſtomachi emendat, digeſtio-
nem procurat, & anhelitum bonum facit. Recipe cimini
drach: 50. cinnamomi, Nardi, zingiberis, Melanopiperis
Ambre ana drach: 10. Iridos, cyperi, cardamomi, ſeminis
pegani, libyftici ana drach: 5. mellis quod ſufficit. Datur
in modum auellanae dormituriēti.

DIAPYRETHRV MAGNV M PYRO- ticum. Caput. 175.

Quod paratur aſmaticis tuſſientibus, & ad omnem
frigiditatem & dolorem ſtomachi, pectoris & ſple-
nis & renum lapides frangit, Diſſuriam & Stranguriam
ſoluit & menſtruis imperat. Recipe Pyrethri noui purga-
ti drach: 100. cinnamomi, Spicae, Aniſi, ſeminis marathri
ana dra: 23. Mellis quod ſufficit. Dentur de eo mane uel
ueſperi natura frigidis drach: 3.

*Si diuinare li-
cet pro Pyroti
co Pyrrhonis
legendum cen-
ſemus.*

N ij Dia

NICOLAUS DE COMPOSITIO

DIAZINGIBEROS MAGNUM

Caput. 176.

Optimū contra omnes raucedines & arteriarū asperitates. Idoneum est Astmaticis, sicce tussientibus, Sitim & ardorē stomachi potenter emendat, pleureticos & apostematicos purgat. Recipe zingiberis drach: 100. Succī Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, Penidiarum, Seminīs uisualis Colocynthidos ana dra: 15. Mellis uisualis quod sufficit. Datur in modum auellanæ mane uel in meridie in ore tenendum.

DIACALAMINTHES MAGNUM

Caput. 177.

Hoc cōgruit ad frigiditatem capitis, & supercilij dolorem, Tussē & pituitam pectoris emendat, Frigiditatem & dolorem stomachi amputat, uentositatem interaneorum excludit, calculos frangit, & menstruis imperat. Quartanarios & Quotidianarios cum Diagridij scrup: 2. & Euphorbij 1. in modum nucis ponticæ ante duas horas accessionis in apozemate pegani uel rosmarij ni sumptum mirabiliter liberat. Recipe Calamint hæ, pullegij, Melanopiperis, Seseleos, petroselinī ana drach: 54. Libystici drach: 18. Seminīs apij drach: 4. & semis, Mellis quod sufficit. Dentur de eo dra: 3. Alij addunt amecanethi Thymi Cinnami zingiberis ana unciam. 1.

DIAZINGIBEROS MINVS

Caput. 178.

Valentissimum ad tussē & rheumatismos pulmonis, stomachi phlegmonē pyrosin & sitim cōpescit. Recipe zingiberis dra: 100, zedoariæ, Marrubij uiridis ana

NE MEDICAMENTORVM.

ana drach:20. Mellis despumati quod sufficit. Confice sic. Marrubium in melle decoque & cola & abiectionis retri-
mentis inde puluerem terendorum tempera, dentur ex co
cum opus fuerit mane uel in meridie drach:2. uel 3.

DIACALAMINTHES MINVS.

CAPVT. CLXXIX.

Quod pituitatem thoracis de capite descendentem
exterget, tussientibus auxiliatur, Digestionem pro-
curat, dolorem Stomachi, & cordis pulsum paragorizat,
duritiem Hepatis & Splenis soluit, Lapides frangit, Uri-
nam prouocat & mēstruis imperat. Recipe Calaminthes
drach:18. Melano piperis, Zingiberis, Hyssopi, Pulegij,
Thymi, Libyistici, Seseleos, Petroselini Apij, ana drach:6.
Mellis quod sufficit Datur in modum auellanæ cum ui-
no ut auidius sumatur in primo gradu additur cinnamo-
mum in secundo Cariophylli, Galanga, Nardus, Anisus.

Vide plura a-
pud Galenū 4.
de sanit. tuēda
Auicē. Electu-
arium de Cala-
mintha appel-
lat. Et recipi-
unt Calamin-
tham fluuiati-
lem hoc est mē-
tistrum. Ad-
dunt porro &
Calamintham
montanam ab
alijs dictam
Nepitam. Vi-
de Aetium li.
9.ca.23.

DIOSPOLITICVM MAGNVM.

CAPVT. CLXXX.

Hoc appositum est ad omnes causas pectoris, tussē
antiquam placat, Stomachi dolorem & frigiditatē
destruit, digestionem componit, Pleurētici in quietudini
bus mirificum est. Recipe Pegani, Hyssopi uiridium, Me-
lanopiperis, Cimini ana drach:36. Mellis quod sufficit,
Conficitur sic Ciminum in acri aceto die & nocte infun-
de, & ad solem uel ad ignem sicca, & sic ceteris speciebus
in subtilissimum puluerem redactis, deinde peganum &
Hyssopum ad modum electuarij tempera & supersperso

N in puluere

NICOLAUS DE COMPOSITIO

pulvere cum sufficiente melle cōfice, dentur ex eo cū opus fuerit drach: 3. uel 2.

Actuarius loco hyssopi zingiber ponit, & addit omnino addendum tantundem Nitri uide Gal. li. 6. de ualet. tuend. Recentiores recipiunt omnia in aquali pondere. Nonnulli ueterum accipiebant rutha partes tres, & singulorum aliorum partem unam. Appellatur à quibusdam Diapeganu etc. E. de Rutha.

DIAOROBV MINVS CAPVT. CLXXXI.

HOc competit tussientibus, Phthificis, Peripleumosis, & cibum auersantibus, & male concoquentibus. Recipe Orobi Melano piperis, Cassiæ, Elenij ana drach: 15. Iridos, Hyssopi, Pulegij Ameos, ana drach: 3. Mellis quod sufficit, detur in modum auellanæ cum tepida.

Aliud Diorobon uide apud Actuarium in cap. de Antidotis ijsdem uiribus cum hoc presenti pollens.

DIACITRV MAGNVM CAPVT. CLXXXII.

HOc optime congruit ad dolorem stomachi, nauisam compescit, digestionem procurat. Recipe Carnium citri purgatarum drach: 30. zingiberis drach: 20. pyrethri drach: 15. Cinnamomi, Caryophyllorum ana drach: 10. mellis uiolacei quod sufficit. Conficitur sic, carnes citri bene contritas in aqua sufficiente in uase stagnato lento igni ad tertiam efferuefacito, deinde mel adde & iterum bulli, donec inspissari incipiat & amoto ab igne sic puluerem specierum subtilissimum adde, & cum spatula indefinenter exagitando optime commisce. Cumq; bene commixtum fuerit in marmoream tabulam uel ligneam, oleo uiolaceo

NE MEDICAMENTORVM.

violaceo illitam effunde & cum refrigeratum fuerit cōde
& usui referua.

DIALACCA MAGNVM CAPVT. CLXXXIII.

Appositum est ad omnem frigiditatē Stomachi En-
phraxin: tumorem & duriciem Hepatis & Splenis
emendar, & ad omnia quæ Hydropem minantur proficit
Nephreticis & calculosis subuenit & mensuris imperat.
Recipe Succī Glycyrrhizæ drach: 18. Spicæ drach: 12.
Costi, Melanopiperis, ana drach: 10. Laccæ, Croci, zinz-
giberis, Galbani, Dauici, Seseleos, Petroselinī, ana dra: 8.
Calami Aromatici, Cassiæ lignæ, Mastiches, Bdelli, *Dialachan duas
as compositio-
nes Iaco. Man-
lius habet non
parū diuersas
à Nicolai con-
fecturis, licet
in multis etiā
conueniant.*
Carpobalsami, ana drach: 7. & semis, Cinnamomi, Caryo-
phyllorum, Amygdalarum amararum rubeæ ana drach:
5. Aloes Hepaticæ, Myrrhæ Hyssopi, Phu. Meu, Came-
pitheos ana drach: 4. Balsami Thuris masculi, Seseleos
ana drach: 3. Reubarbari, Schænanthus, polij ana drach:
2. Gencianæ, Aristolochiæ rotundæ ana drach: 1. Mellis
quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum apozema-
te sub scripto, quod. Recipit Aprij radicks fœniculi & Tro-
ximæ ana drach: 10. Glycyrrhizæ, Absinthij, capilli Ves-
neris, Hyssopi, Calaminthe ana drach: 3. Iridos. Eupa-
torij, Aprij, seminis Libystici, ana drach: 1. Confice sic.
Omnia tusa in aquæ Lib: 3. infusa ad medietatem deco-
quantur, gnaui terq; colentur & usui referuentur.

*Nicol. impres-
sus pro rubea
rutham legit.*

DIACITRV MINVS CAPVT. CLXXXIIII.

Vtilissimum ad digestionem stomachi, Vomitū ab-
scindit. Recipe Rhodostomatis dra: 300. Corcitis.
Citri

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

Citri uiridium cum modico de carnibus drach: 40. Cinna-
momi Caryophyllorum Zingiberis, Melanopiperis ana
drach: 20. Galangæ, Nardi, Pyrethri, anisi, ana drach: 10.
mellis rosei quod sufficit, Confice sic. Cortices Citri mis-
cutim concisos in Rhodostomate lento igni ad tertiam
feruescant, deinde melle sufficienter adhibito iterum ad ei-
usdem mellis spissitudinem bulli, ad ultimum uero pulue-
rem specierum adiunge & bene commixtum in optimo
uase conde, Dentur de eo drach: 3. post prandium & post
cenam.

*Diacitri non Antidotum Actuarius appellat id est e citrinis factum.
Et pro Rhodostomate Ruellius stillaticium rosarum liquorem reposuit, ut
iam certum uideri possit Rhodostoma esse aquam rosaceam.*

DIALACCA MINVS. CAPVT. CLXXXV.

Quod omnes obstructions stomachi, Hepatis &
splenis aperit uentositatem Hypochondriorum &
interaneorum potenter emendat, & omnia quæ minantur
Hydropem. Recipe Laccæ drach: 15. Cinnamomi, Reu-
barbari, Costi, Cassiæ Lignæ Aristolochiæ longæ & ros-
tundæ, Carpobalsami ana drach: 9. Caryophyllorum,
Nucis muscatæ Cubebarum, Eupatorii, Gencianæ, Polij
Anisi, ana drach: 3. Mellis quod sufficit. Detur ex eo dra-
1. & semis cum Apozemate supra scripto.

*Dialachan uocat Actuarius & recenset omnia simplicia medicamen-
ta, quæ Nicolaus repetit. Animaduertendumq; quod ubi Nicol. cubebas le-
git, Actuarium habere Carpesium.*

DIASVLPHVR MAGNVM CAPVT. CLXXXVI.

Quod

NE MEDICAMENTORVM.

Quod conuenit Hemoptoicis & tussientibus, colles-
siones Thoracis ex Catarrho factas, Empicos &
Pleureticos optime purgat, Quartanarios & Quotidia-
narios omni celeritate curat, datis duabus aut ut plurius
tribus potiōibus ante horam accessionis cum decoctione
Pegani uel Cacrei. Recipe Thuris Myrrhe, Opopanacis
Sagapeni, Asæ, Opij, Cardamomi, Seminis Hyoscyami
ana drach: 18. & serup: 2. Spicæ, Croci, Tragacanthæ,
Sulphuris uiui, Aristolochiæ longæ, Euphorbij, Leuco-
piperis & Melanopiperis seminis nasturcij, Costi drach:
7. Corticis Mandragoræ drach: 4. Macropiperis drach:
1. mellis quod sufficit. Detur in modum auellanae.

DIASULPHVR MINVS.

Caput. 187.

Hoc procliue est anhelosis, Suspiriosis, Tussientibus
renum, coli & uesicæ passionem placat, Typica fri-
gora potenter emendat. Recipe Myrrhæ, Thuris, carda-
momi, macropiperis, Hyoscyami seminis ana drach: 12.
Croci, Opij ana drach: 10. Sulphuris uiui drach: 6. Co-
sti, aristolochiæ longæ, corticis mandragoræ, Euphorbij
ana dra: 2. Mellis qd sufficit. Dosis eius dra: 3. cū tepida.

*Diathiu id est
è sulphure an-
tidotum tertiu
Vide apud A-
ctuarium, ubi
de uarijs scri-
bit Antidotis.*

DIARHODON IVLII.

Caput. 188.

Potentissimum Arteriæ, Asthmaticis, Dispnoicis,
Tussientibus, & ad omnia quæ ex frigida causa pe-
tori & pulmōi nocent, stomachi debilitatem confortat,
Anatropam reuocat, dolorem mitigat, cardiacis summū
remedium est, Hydropicis & spleneticis medetur, debiles

Orenes

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

*Anthophylli
sunt Garryo =
phylli maiores
Celtica hoc est
spica Celtica.*

Renes confortat, refrigerata calefacit, & perditam uenerem miro modo reducit. Recipe cinnamomi, caryophyllorum, Anthophalli, Galangæ, Nardi, zingiberis carnis dactylorum ana dra: 3. Ligni aloes, reubarbari, nucis myristicæ, macis, zedoarie, Folij, Styracis ana drach: 2. Pyrethri, ciperi, costi, Iridos, Celticæ, Tragacanthæ, Anacardi, Cardamomi, Amomi, Anisi, seminis Basilici ana drach: 1 & semis, Ossis Eboris, Ossis de corde cerui, ossis dactylorum, Corallij, Thymi, Thymbre, Hyssopi, Abrotani, Melanopiperis, Leucopiperis, Macropiperis, Amei ana dra: 1. Limaturæ auri puriputi, & argenti meri, Margaritarum perforatarum & integrarum Hyacinthi, Berilli, Blacij Bisantis, Ambre, Moschi, Balsami, ana drach: semis, mellis quod sufficit. Confice sic. Carnes dactylorum purgatas a crustulis suis. diutissime tere, & cum Styraçe in calidissimo melle indefinenter subige, cūq; ad unum corpus redactum fuerit, per rarum linteolum accuratissime cola, hoc toties fac donec uirtutes specierum mel respiscat quod elicitur, & abiectis retrimenis succum mellitum setua. Margaritas autem Berillum & Hyacinthum, & Corallū quater in marmorea pila tere, & cribrata in subtilissimum puluerem redige, & sic in sufficienti rhodostomate per totum diem uel noctem macera, sequenti uero die inter diuolentissima marmora tamdiu ducito. donec nullus pulueris strepitus percipiatur. Deinde ossa dactylorum migmata testa fictili incende, & cum Eburneo osse tere, donec inde subtilissimum puluerem confeceris, ceteras autem species simul tere, & cribra, & cum succo carnis dactylorum & Styracis tempera, & sic puluerem ossis dactylorum & Eboris admisce. Deinde margaritarum puluerem cum sufficienti

NE MEDICAMENTORVM.

cienti roseo melle, sicut & aurum & argētum subtilissime limatum confectioni adde. Ad ultimum uero Ambram, Moschum, in calido Balsamo soluta superfunde, & omnibus bene commixtis in uitreo uase conde miscellam hanc & usui reserua: dosis eius drach: 3. mane uel uesperī cum uino seu cum calida.

DIARHODON MAGNUM.

Caput. 189.

Optimum ad calorem Stomachi Hepatis, Splenis, Pulmonis & totius corporis. Proficit cardiacis, diaphoreticis & stranguriosis, oēs debilitates ex calido provenientes potenter aufert. Recipe Rosarum drach: 60. Sandali albi drach: 1. Spodij, Reubarbari, Croci, Succī *Sandali fortasse* Glycyrrhizæ, Mastiches, Tragacanthæ, Ligni aloes cin- *sis drach: 7.* namomi, Caryophyllorum, Spicæ, Galiz Moschata, Xilobalsami, Schoenanthus, Carpobalsami, Cardamomi, Basilici, seminis Fœniculi, seminis citruli, Melonis, Cucurbitæ ana drach: 109. Camphoræ scrup: 4. Syrupi Rosacei quod sufficit, Detur mane & in meridie aut cū opus fuerit cum frigida.

DIARHODON GILEVI.

Caput. 190.

Faciens contra colyricam passionem, & omnem totius corporis Enphraxim Hepatis aperit, Ictericis, Phthisicis, cardiacis, & Diaphoreticis insigniter prodest. Recipe rosarū dra: 20. Sandali rubei & citrini ana dra: 12. Sandali albi, Spodij ana drach: 8. cinnamomi, caryophyllorū ligni aloes, reubarbari, macis, croci, Spicæ, Violarum
O ij ana

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

ana drach: 4. Berberis, Ozymi Anisi, Marathri, Seminis portulacæ, Lactuæ, seminum citruli, melonis, cucurbitæ purgatorum ana drach: 3. margaritarum, Galie mellehatæ, nucis myristicæ, Glycyrrhizæ, asari, mastiches, Tragacanthæ, cardamomi, amei ana drach: 2. camphorę scrup: 3. moschi scrup: 2. Syrupi Gileui quod sufficit, datur mane & uesperis cum frigida.

DIAMILON MAGNUM.

Caput. 191.

HOc accomodatum est ad diuersas distemperantias stomachi, appetitum irritat, digestionem procurat, nauseam compescit, olentes ructus aufert, ex longa ægritudine debilitatos reficit, pulchrum colorem uindicat, & hilaritatem inducit. Recipe malorum dulcium, Rhodostomatis idest aquæ rosæ ana drach: 36. Saccari drach: 50. cinnamomi, caryophyllorum, macis, zingiberis, Glycyrrhizæ ana drach: 20. ligni aloes, Galangæ, nucis myristicæ, spicæ, zedoariæ ana drach: 10. cardamomi, carui, anisi, seminis Basilici ana drach: 2. mellis rosei quod sufficit. Confice sic. Mala intus & extra purgata in modum electuarij trita, in rhodostomate & sufficienti melle idonea decoctione decoque, cumq; ad mellis consistentiam inspissata fuerint, puluerem terendorum appone et optime commisce. Cumq; permixtum fuerit in pilam marmoream infunde & addito Saccaro sine intermissione contere & in optimo uase conde. Dentur de eo drach: 3. mane uel uesperis aut quoties opus fuerit.

DIAPENIDION MAGNUM.

Caput. 192.

Hoc

NE MEDICAMENTORVM.

Hoc opitulatur Asthmaticis, Arteriacis, sicce tussien-
tibus, Vocem perditam ex calido perfecte reparat, *Diapenidion*
Peripleumoniceis subuenit. Recipe Penidiorum libr: 1. *hoc Antidotū*
nearum. Amygdalarum purgatarum, seminis papaueris, *Actuarius de*
albi ana drach: 20. Cinnamomi, Caryophyllorum, Zin-
giberis, succi Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, Gummi Arabi-
ci, Amili, seminum Citruli, Melonis, Cucumeris, Cucur-
bitæ purgatorum ana drach: 10. Camphoræ scrup: 3. Sy-
rupi Violacei quod sufficit. Confice sic, Penidie cum syru-
polento igni aliquantulum bulliant & inde puluis terens-
dorum temperetur, Detur mane & sero cum tepida. *pingit inter an-
tidota licet mu-
tilum, quem lo-
cum licet resar-
cire ex Nicos-
lao.*

DIAMELON MINVS.

Caput. 193.

Quod conuenit Febricitantibus Phthificis, ad calidita-
tem stomachi & sitim optimum est. Recipe Rhos-
dostomatis drach: 300. Malorum dulcium drach: 150. Sac-
cari drach: 100. Sandali albi & rubei, Succi Glycyrrhizæ,
Rosarum ana drach: 12. Citruli, Melonis, Cucumeris,
Cucurbitæ ana drach: 9. Syrupi Rosacei quod sufficit.
Conficitur sic. Mala intus & extra purgata cum Rhodos-
stomate lento igni ad tertiam decoque, & cum cocta fue-
rint in pila marmorea in modum electuarij tere & ea resis-
duo Rhodostomati commisce & sufficienti syrupo adhibi-
to lenes ad prunas quantum res exigit decoque & cū spiss-
sari ceperit in marmoream pilam & addito puluere sacca-
rum indeficienter commisce, & tepefactum uase optimo
conde, usuiq; referua. Dentur de eo drach: 3. mane & ues-
peri.

O iij Actuarius

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Actuarius loco citato describit hoc Antidotum & rursus pro Rhodostomate Ruellius reposuit, liquorem rosarum stillatitium: pro 12. drach. Santali & sacchari etc. 9. legit. Proq; seminibus Melonis cucumeris etc. Cardamomi galange micis moschatae, spicae, zudaris ana drach. 1. Sem. basilici drach. dimidiam.

DIAPENIDION MINVS.

Caput. 194.

Diapenidion
tertium querc
inferius in linc
ra. P.

Faciens ad uulnera quae intrinsecus maturanda sunt omnes putredines expurgat & constipata pectoris mollit. Recipe Penidiorum drach: 80. Papaueris Zingiberis Tragacanthae, Pinearum purgatarum, Amygdalarum, Anisi, seminis Citruli Melonis Cucurbitae, ana drach: 12. Spicae Croci ana drach: 6. Mellis Rosei quod sufficit. Detur mane & uesperis cum tepida.

DIAMICONIVM MAGNVN.

Caput. 195.

Mirabile Hemoptoicis, Tussientibus, Phthysicis ex catharro factis, Vomitu aufert, nauseam compescit & uentris fluxum sistit. Recipe Conidionis albi drach: 100. Macis, Amili, Anantis florum ana drach: 15. Cario phyllorum Croci Boliana drach: 10. Cinnamomi sanguinis Draconis, seminis Arnoglossae ana drach: 8. Syrupi Rosei quod sufficit Dentur de eo drach: 3. Hemoptoicis cum uino infusionis Hemathitidis pulueris, Coeliacis cum Rhodostomate in quo Cici confracti & decocti, fues

Cici est Cro
ton siue Ricis
nus Mauri Re
ruam alij cata
putiam maiorē

DIAMICONIVM MINVS. CAPVT. CXCVI.

Vile

NE MEDICAMENTORVM.

Vtile cōtra omnes acutas febres præter Lethargum, *uocant Germa*
 somnū inducit & calorem deponit sitim temperate *ni Wnderbau.*
 & urīnam prouocat. Recipe Conidionis albi drach: 80. *Vide Dioscor.*
 succi Glycyrrhizæ seminis citruli, Melonis, Cucurbitæ *li. 4. ca. 158.*
 ana drach: 20. Camphoræ drach: 1. Syrupi uiolacei quod
 sufficit. Dentur de eo drach: 3. cum frigida.

DIACHLORIZON CAPVT. CXC VII.

Hoc competit ad Catarrhum & faucium repletio-
 nes, & cui pus in pectore residet. Peripleumoniceis,
 sicce uel humide tussientibus & qui aridum os uel Stoma-
 chum sentiunt. Recipe Tragacanthæ albæ drach: 100.
 Succilint & fœnu Græci, succi Glycyrrhizæ ana unc: 6.
 Cariophyllorum Cinnamomi, Spicæ, Zingiberis, Pyre-
 thri, Carui, ana uncias 2. Thymi Hyssopi Calaminthæ Po-
 lygonij Macro piperis Anisi Marathri ana uncia. 1. Mel-
 lis qd sufficit. Dabis ex eo ieiuno uel post cibos cochlearet.

DIACODION GALENI CAPVT. CXC VIII.

Optimum ad Rheumatismum acrem qui in Trache-
 am arteriam & pulmonem descendens commouet
 tussilem Phreneticis & uigilantibus somnum præstat, Fe-
 brientibus refrigerium, & in fluxu uentris aneticam con-
 strictionem. Recipe Caput papaueris non nimis uiridi-
 um neq; ex toto siccatorum 150. Rosarum drach: 28. Cro-
 ci Acaciæ, Ligni Glycyrrhizæ ana drach: 9. Mellis rosei,
 & aque pluuiialis quod sufficit confice sic. Capita papau-
 rum integra & Acaciam & Glycyrrhizam contritam,
 pluuiali aqua sufficiente per biduum infunde, tertio
 uero die

NICOLAUS DE COMPOSITIO

uero die lento igni ad medietatem decoque & cola & abiectionis recrementis & melle adhibito iterum ad eiusdem mellis spissitudinem bulli & in uase uitreo conde, datur de eo drach: 4. aut 6.

Diachodion à Codijs idest capitibus papauerum dicitur differunt autē Meconium & Opium: Succus enim & Meconion uocatur, qui decocto uel crudo papauere exprimitur. Lac uero & opium quod inciso caule manat ē papauere nigro cum turgescit.

DIACODION CITONOS.

Caput. 199.

Hoc competit Phthysicis Empycis, Pleureticis, tussis humida mirabiliter adstringit & somnum reconciliat. Recipe Caput papaueris, 200. mellis libr: 2. Sapa 1. Glycyrrhiza, Amygdana drach: 20. Syracis optimi Tragacanthæ, Croci, Acatie, ana drach: 10. Opii drach: 2. Aquæ pluuiæ quod sufficit. Confice sic. Capita papaueris integra & cætera contrita in aqua sufficienti per biduum infunde, tertio uero die lenes ad prunas ad medietatem decoque, & per sacculum cola & abiectionis recrementis melle & sapa adhibitis iterum ad spissitudinem decoque & uase conditum usui reserua.

DIASTROBILION CAPVT. CC.

Strobili sunt nuclei pinei.

Valeat ad frigiditatem & Rheumatismum pectoris & pulmonis, Stomachum debilem confortat, Vomitum abscindit, appetitum irritat digestionem procurat ex longa ægitudine debilitatos reparat & decoloratos ad bonum colorem reducit. Recipe Strobilorum purgatorum drach:

NE MEDICAMENTORVM.

drach: 200. Cinnamomi, Cariophyllorum, Galange, zingiberis ana drach: 20. Ligni aloes, Nardi, zedoariae, Glycyrrhizae, Melanopiperis, ana drach: 15. Macis, nucis myrticæ, aliptæ, Xilobalsami, Cardamomi ana drach: 10. Moschi drach: 1. Mellis rosei quod sufficit. Confice sic. Strobilos purgatos integros cum melle ad spissitudinem bulli, cūq; conspissari cœperit, specierum puluerem super funde, & cum spatula bene cōmisce, ad ultimū Moschū in Rhodostomate solutū adhibe, & uase optimo absconditū usui referua.

DIACOSTV CAPVT CCI.

Hoc prodest ad dolorem stomachi & hepatis, quin etiam Hydropicis, Splenicis, Nephreticis & straguriosis optimum est. Recipe asari, anisi, apij ana dra: 33. Schoenanthus, myrrhæ, melanopiperis ana dra: 20. costi drach: 18. Cinnamomi, Cassiæ lignæ ana dra: 15. & scrui 2. mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cū uino calido.

Codex impres-
sus addit Reu-
barbari Croci
Aristolochiæ
lon. & rot. se-
repondus du-
plum uniuscu-
iusq; ad ppor-
tionem costi

DIATRION HERODIS REGIS UTILIVS

Diatrion Galeni. Caput. 202.

Hoc utile est ad frigiditatem & dolorem Stomachi, Digestionem procurat, Enphraxim Pneumatosis Hepatis Splenis, & omnium interaneorum soluit, matricis & uesicæ affectum componit. Recipe melanopiperis & macropiperis ana dra: 28. Zingiberis, Costi, Hyslopi, Leucopiperis, carui, Petroselini, libystici, Sileris ana dra: 9. mellis quod sufficit. Datur in modum auellanæ cū tepida seu cum uino.

DIATHYMV CAPVT CCIII.

DIATHYMV CAPVT CCIII. P. Oritur

NICOLAYS DE COMPOSITIO

tiētes & enixas optime purgat. Recipe leucopiperis dra: 9. zingiberis drach: 8. Carui, libyfici, ana drach: 6. Petro selini macedonici, amei, Fœnugræci ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Dentur in modum auellanæ cum tepida.

DIASATYRION CAPVT CCVIII.

Optimum ad omnes debilitates renum, libidinē potenter prouocat, & ex aliqua occasione perditā sine mora restaurat. Recipe Satyrionis testiculorum radicum uiridiū Bauciæ pinearū enucleatarū ana dra: 100. zingiberis, anisi seminis Erucæ ana drach: 50. Cinnamomi, caudatum scingi uiridium, seminis bulbi ana dra: 20. Moschi dra: 1. Mellis quod sufficit. Confice sic. Testiculos & Baucias in modū electuarij trita in melle decoque, & caudas scingi & seminis bulbi purgati cū modico melle bene cōtrita decoctioni adde, & ab igne deposito puluerem terendorum immitte, & diu terendo optime commisce, cumq; tepesactum fuerit uase idoneo conde, detur ex eo mane et uesperī, cum condito uel careno.

DIAHYSSOPV CAPVT CCIX.

Hoc accomodatum est ad capitis querelā ex frigido, Humam exiccat, arterias purgat, tussē compescit, omnes frigiditates pectoris & stomachi emēdat. digestionem procurat, Pleureticis & Empycis mirabiliter opitulatur. Recipe hyssopi, Iridos, Thymi, Melanopiperis ana dra: 20. Glechonis, Thymbre, Hygru Pegani, cimini ana dra: 20. Carnis dactylorū, Tragacanthæ, Passularū enucleatarum, seminis marathri ana dra: 10. zingiberis, anisi, Carui, libyfici ana drach: 5. Mellis acapni quod sufficit. Dosis eius dra: 3. mane uel uesperī cū uino seu cū tepida.

Dyspnoea

Scingus quem officina Stin- cum appellant est Gocodilus terrestris, de quo agit Dios. li. 2. ca. 59.

Pegani hygru id est humida, uel uiridis ru- the.

NE MEDICAMENTORVM.

DYSPNOEA CAPVT. CCX.

HOc conuenit ad Rheumatismum capitis, Asthma & suspirium emendat, Tracheam arteriam & spiritalia poros purgat, dolores pectoris mitigat, & tussim potenter arcer. Phthisicis Peripleumoniacis & Empycis peculiariter medetur. Recipe Cinnamomi, Caryophyllorum, Spicæ Pyrethri Mastiches Pulegij Saturegiæ, Anethi, Macedonici. ana drach: 12. Costi Reupontici, Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, Calaminthe, Thymi, Melanopiperis ana drach: 8. Galangæ, nucis Myristicæ, Croci, Zingiberis, zedoariæ, Iridos, Styracis rubri ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Detur mane uel uesperis in modum auellanae cum tepida.

DAVID REGIS POTIO MVLTORVM SAPIENTIA & medicorum consilio inuenta. Caput. 211.

Est autem probatissima & mirabilis ad multas infirmitates. Adeoque maniacis, Melancholicis & Epilepticis qui spumant & dentibus strident, Hemoptoicis phthisicis, & Peripleumoniacis auxiliatur, Illois cum celeritate subuenit, ut una portione uirorum & mulierum uentositatem expellit, Nephreticis et Ischiadicis subuenit, calculos frangit mēstruis imperat, Syringem desiccet, podagricos bibita iuuat & nolentibus accipere locis dolentibus inuncta mirabiliter operatur. Recipe Sagapeni drach: 16. Cinnamomi drach: 13. Opii drach: 12. Ligni Aloes, Folij, Spicæ, Croci, Xilobalsami, Pyrethri, Casia fistulæ, Aristolochiæ lōgæ, Myrrhæ, Cardamomi, Amomi, Carui, Dauidi
P iij Cretici,

Syringē Neoterici ulcus fistulosum seu fistulam uocat.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Nā Macis extra in nuce miristica nascitur. Cici dam Gallam appellat Nicolaus. Rhodon xerō idest rosarum siccarum.

HOcappositum est ad Dysentericos, Lientericos ad Tenesmon & ad omnes conatus audaciter datur. Recipe Macis, cici dæ, Balaustiorum, ana drach: 9. Syracis, Myrrhæ, Opij, Acaciæ, Hypocisthidos roris Syriaci, rhodoxerō ana drach: 4. & semis. Libani coralli, Arnoglossæ, succi cymarum rubi ana drach: 2. Mellis quod sufficit, de quo patiens accipiat drach: 3. cum calida sedens in soleo uel in tina in cuius aqua bullierint cortices mali granati aut florū eius libra semis, Hypocisthidos Polygoniæ plan taginis, cymarum rubi, Agrimonix, Marathri, foliorum Myrthæ, Oleastri, Lauri, Roris marini, caliculorū cytonij & Lentis ci ana manipulus. 1. & tam diu patiens ibi sedeat quam diu uaporē eius sustinere potuerit & hoc ter faciat aut quater.

DIACISSV. CAPVT. CCXVI.

Cisson hederā & Opuncissu succum hederæ appellat Nicolaus. Vis de Dioscor. li. 2. c. 4. 171.

Optimum ad Paraly sim linguæ quæ cōtingit ex per cussura est facta, ita ut non loquatur & ad Epilepsi am iuuat. Recipe Opuncissu drach: 16. Costi, Myrrhæ, Carei, Opopanacis, Antimonij, Radicis Peoniæ & Dipsami, Macropiperis ana drach: 8. Mellis quod sufficit. De tur in modum auellanae cum succo saluæ.

DIACERASEON CAPVT. CCXVII.

Quod conuenit ad Cholera, Stomaticis & Hepaticis prodest. Recipe Succu Cerasorum lib: 4. Mellis lib: 1. Diagridij dra: 28. Cinnamomi, Mastiches ana drach: 4. Confice sic, succus cum melle lento igni ad spissitudinem decoquatur & inde puluis terendorum tempere tur.

NE MEDICAMENTORVM.

tur. Dentur de eo drach: 3. mane patienti & ieiunet horis tribus.

DIAMARATHRV CAPVT. CCXVIII.

EXpertum, celeriter purgans uentrem, & sine periculo
lo. Recipe Diagridij drach: 16. Succij Marathri dra:
12. Epithymi drach: 10. Zingiberis, Leucopiperis ana
drach: 8. Macedonici drach: 6. Hellebori nigri drach: 2.
Mellis quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. mane cum te
pida.

Aetius describit li. 3. ca. 94. Cuius titulus diamarathrum id est, perfoeni culu quod pasim conficitur.

DIABVLBON CAPVT. CCXIX.

Faciens Arteriatis, Phthisicis, tussim lenit & thoracē purgat. Recipe Bulbi mundati & cocti drach: 54. Iridos, Hyssopi, Melanopiperis ana drach: 6. Croci drach: 3 Mellis heminam. 1. Acetisemis, Confice sic, mel & Acetum lento igni ad spissitudinem decoque & inde bulbos in modum electuarij tritos cum puluere terendorum confice. Dabis de eo in modum nucis ponticæ eunti dormitum.

DIA THIV APYRV HOCEST, EX SVLA
phure uiuo confectum, Caput. 220.

Hoc competit Asthmaticis, tussietibus & ad omnes typicas febres quod Philagrius sympepticen appel
lauit. Recipe Melanopiperis drach: 32. Costi, Casia fistula, Rute hortensis uiridis ana drach: 10. Styracis, Myrrhe Troglodyticæ, Opij, Sulphuris uiui, Cardamomi, seminis Hyoscyami albi ana drach: 8. Croci Euphorbij ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Datur ante horam accessio-

Philagrius. Sympeptica medicina dicitur quæ condicit ad coquendum. Apud Paulum li. 7. ca. 17

Q nis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

nis cum pulsa calida in modū fabæ Aegyptiacæ. Describitur accuratius ab Aetio li. 13. ca. 110. & omittitur Euphorbium.

DIACAREON CAPVT. CCXXI.

Optimum ad uulnerationem faucium & Synanchē. Recipe Corticis nucum uiridium lib: 6. Mellis lib: 1. & semis, Smyrnes drach: 3. Croci, Omphacij ana dra: 2. Aluminis scissi drach: 1. Coque sic. Succum cum melle in uase stagnato lento igni ad spissitudinem decoque cū puluere terendorum, & conditum usui referua, cumq; opus fuerit, de eo palatum & fauces cum penna illine aut cum oxymelite ad Gargarizandum dabis.

DIABISARA CAPVT. CCXXII.

Diachelidonō
Oribasius hoc
Eclegma ap-
pellat à pulue-
re hirundinū.

Expertum ad tumorem faucium & Synanchem, fluxum uentris stringit & menstrua erumpentia ultra modum naturæ, sistit. Recipe Cineris recentis pullorum hyrundinis uncias: 3. Crocomagmatis, Thuris, Cassiæ, Rosarum siccarū ana uncias: 2. Croci schænanthus, stiporæ idest Bisaræ, Iridos, Ammei, Anisi Apij ana unciam: 1. Nardostachij, Amomi. Alapsæ ana drach: 1. Mellis optimi quod sufficit. Dosis eius drach: 2. cum pulsa calida seu œnomelite.

Bisara aut Besara est rutha syluestris, ut Oribasius & Trallianus in cap. de Synanche testatur. Appellatur & besasa & harmala nominibus Arabicis, sed quibus tamen Aetius, Galen. Diosco. & alij Græci libenter utuntur.

DIAMORON BATV CAPVT. CCXXIII.

Amoris

NE MEDICAMENTORVM.

A Moris celsi sic appellatum, quod prodest ad omnes causas palati & gutturis, cadentem uuam subleuat & humorosam desiccatur. Recipe Succī mororum bati lib: 2. Mellis lib: 1. Sapa semis. Cōfice sic, succum cum melle & sapa in uase æneo stagnato ad prunas suauiter decoque, si autem uolueris scire utrū decoctum sit, pone de eo guttam unam super marmor & regirato in marmore si se retinuerit instar mellis probe coctum est, & uase stagnato conditum usui referua. Cumq; opus fuerit ex eo palatum & uuam unge aut Gargarizandum exhibe.

DIASYCAMINON. CAPVT. CCXXIII.

Hoc opitulatur ad tumorem faucium & ad indignationem palati & linguæ. Recipe succi mororū lycaminorum cotylas 6. Mellis cotilam 1. Aluminis scissi dra: 4. Myrrhæ, Hypocisthidos ana drach: 2. Croci, Acaciæ, ana drach: 1. Confice sic. Succum lento igni ad terciam decoque, & addito melle iterum modicum bulli, deinde puluerem terendorum immitte, & bene commixtum conde, cumq; opus fuerit illine & ad Gargarizandum exhibe.

Sycaminea mora apud ueteres uocabantur mora nigra. Quæ extant apud nos, et uulgo Celsi mora uocantur, quæ recentes putant ob arboris celsitudinem celsi mora nuncupata esse. Sed apud antiquos absoluto uocabulo mora dicuntur, & cum mora dicuntur hæc intelligunt, quæ etiam appellant Sycamina Musa in lib: de Syrupis.

DIAPENTE. CAPVT. CCXXV.

Auxiliatur Asthmaticis, tussientibus & omnibus affectionibus pectoris & pulmonis. Recipe Styracis optimi, myrrhæ tragacanthæ, Galbani, Opij ana dra: 6. balsami aut olei Nardini quod sufficit. Detur in modum auellanæ.

DIANTHVS. CAPVT. CCXXVI.

Q ij Quod

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Dēdro libanus
est Rosmari-
nus.

Quod fit de floribus Dēdro libani uiolarum & Rosarū ana, ualet tristibus, Macilentis, Cardiacis, multum letificat & conualescentes ex aegritudinibus miro modo confortat. ʒ. pars confecta est libr: 2. & semis. Recipe Florum roris marini unci: 1. Rosarum, Violarum, Glycyrrhizæ ana drach: 6. Caryophyllorum, Spicæ, nucis moschatae, Galangæ, Cinnamomi Zingiberis, zedoariæ, macis, Ligni Aloes, Cardamomi, Anisi, Anethi ana scrup: 4. Mellis quod sufficit, datur mane & uesperī febricitantibus cum frigida, non febricitantibus cum uino.

DIAPRUNORVM VEL DIADAMAS-
cenon, Caput. 227.

Dicitur a prunis quæ compositionem ingrediuntur, Datur acutas & peracutas patientibus & maxime Causum & Synochum in principio & augmento & statu aegritudinis, confectio eius est libr: 2. & semis. Recipe Prunorum Damascenorum uiridium numero 100. quæ poni debent in uase stagnato & tantillo aquæ ut probe cooperiantur, bulliant donec dissolui uideantur, tunc ab igne deponantur & cum aliquantulum infrigidata fuerint ab aqua eximantur & in cribro super catinum posito pruna ponantur & manibus tandiu fricentur, ut nihil præter ossa & cortices in cribro remaneant, in aqua autem illa in qua decocta fuerint pruna ponatur, drach: 1. Violarū & iterum bullire permittatur & exemptis uiolis ponantur ibi libr: 2. Saccari & libr: 1. de pulpīs prunorū & coquantur ad spissitudinem adde unci: 1. Tamarindorum & casis fistulæ medullæ unci: 1. dissolutæ & colatæ cum supra dicta decoctione prunorum, Memento tamen ut in aqua prunorum

NE MEDICAMENTORVM.

prunorum bulliat unc: semis Violarum ut dictum est & cum ad perfectionem decoctionis peruenerit semper agitando cum spatula, postea superspargatur puluis subscriptarum specierum. Recipe Sandalorum alborum & rubrorum, Spodij, Reubarbari Cinnamomiana drach: 3. Rosarum, Violarū, seminis portulacæ. Scariolæ seminis, Berberorum succi Glycyrrhizæ Tragacanthæ ana drach: 2. Seminum Citruli Melonis & cucurbitæ mundatorū ana drach: 1. datur omni hora diei cū frigida sine Diagridio ad modum castaneæ. Si laxatiuum facere uolueris ponatur in unaquaq; libra drach: 3. Diagridij, quando ab igne deponitur datur in declinatione februm laxatiuū ad purgationem in matutinali hora ad modum castaneæ cum aqua calida.

DIATRAGACANTHVM CAPVT. CCXXVIII.

A Tragacantho nomen accepit. Sanat autem omne uitium pectoris & pulmonis quod fit ex calore & siccitate, Maxime phthisicis, hecticis, Pleureticis, Peripleurmonicis & ad omnem tussim quæ fit ex caliditate, uel siccitate, ad omnem linguæ & gutturis asperitatem conueniens, cum uero sumitur tamdiu in ore teneatur donec ibi dissoluatur: medietas est libr: 2. Recipe Tragacanthæ albæ unc: 2. Gummi Arabici albi unc: 1. drach: 2. Amyli unc: semis, Glycyrrhizæ drach: 2. Seminis Melonis, Citri Cucurbitæ ana drach: 2. Penidiarum unc: 3. Camphoræ scrup: semis syrupi Violacei quod sufficit. Cōficiendi ratio est ut semina cum aqua ponantur super Saccharum. tātū autem de aqua ut possit Saccharum cooperiri, & bulliant.

Q iij liant.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

stant usq; ad dissolutionem saccari, postea colentur per pā
num rarissimum, & colatum ad decoctionē syrupi coqua
tur postea tundatur in mortario bene miscēdo puluerem
specierum.

DIAIRIDOS CAPVT. CCXXIX.

Dicitur ab Iride & prodest Dyspnoicis Arteriācis
tussientibus, uocem perditā restaurat si fuerit ex fri
giditate: 12. parsest libr: 3. Recipe Ireos unc: 1. Pulegij,
Hyssopi, Glycyrrhizæ ana drach: 6. Tragacathæ, Amyg
dalarū, Pinearum, Cinnamomi, Zingiberis, Piperis, ana
drach: 3. Caricarum, carniū dactylorum, passularū enu
cleatarum ana drach: 3. & semis, Styracis rubri drach: 2.
& scrup: 1. mellis quod sufficit summatur uesperī cum ui
no calido.

DIASENE CAPVT. CCXXX.

Dicitur quia plus de sene ponitur ibi quā de alia spe
cie. Valet proprie Melancholicis, Maniacis, Cardia
cis & tristibus tota cōfectio appōderat lib: 1. Recipe Se
næ unc: 3. Auellandarum assatarum numero 50. Serici cō
busti dra: 2. Lapidis armeniāci drach: 1. Lapidis Lazuli
drach: 3. Saccari unc: 6. Cinnamomi unc: 1. Caryophyllo
rū, Galangæ, piperis, spicæ, ozimi, zingiberis, folia caryo
phyllorum, Cardamomi, croci, zedoariæ, floris roris maris
ni macropiperis ana dra: 2. Mellis quod sufficit. Detur cū
aqua in qua infusa sunt folia sene per noctē sub diuo. Cō
ficitur sic, cū melle Auellanæ bene puluerisatæ despuma
to melle ad ignem decoquātur, deinde puluis specierū ad
miscetur quod ualet quartanarijs & magis spleneticis.

Diacuro

NE MEDICAMENTORVM.

DIACVRCVMA CAPVT. CCXXXI.

COnuenit ad Hepatis passionem & ad frigiditatem Stomachi, & ad uitium Splenis. Recipe Curcuma Cinnamomi, Spicæ, Asari Casia ana unc: 1. Costi Schænanthus, Myrrhæ drach: 1. Mellis quod sufficit, Datur cū oxy zaccara.

DIAGALANGA CAPVT. CCXXXII.

QVæ utilis est ad nimiam debilitatem Stomachi & eius uentositatem, digestionem procurat & Stomachum confortat. Renes frigidos calefacit, & omne superfluum phlegma a Stomacho dissoluit & expellit oppilationem Splenis & Hepatis aperit, sensum acuit hominē hilarem reddit, canos ante tempus retardat, & omnibus frigidam naturam habentibus conuenit. Recipe Galangæ, Zingiberis Caryophyllorum spicæ, Cardamomi, Cinnamomi, Carpobalsami nucis moscatae unc: semis. Costi, ligni Aloes, Macis, Mastiches, Tragacanthæ, Succi Glycyrrhizæ ana drach: 1. Moschi scrup: 1. Saccari scrup: 12.

DIAMANNA CAPVT. CCXXXIII.

VTile est ad purgandum sanguinem, ad choleram reprimendam & Melancholiam, ualet etiam ad Hepar calefactū & corpus uniuersum perpurgat. Recipiatur de eo unc: semis in aurora cum calida & ad multa alia corporis incommoda ualet plurimū. Recipe manne, saccari, uiolarū, casie fistule ana unc: 4. Thamarindorū saccari rosarū ana unc: 1. hæc omnia dissoluantur in aqua decoctionis, capilli

NICOLAUS DE COMPOSITIO

capilli ueneris, Scolopendriæ, Hepaticæ ana unc: 3. Seminum frigidorum mundatorum uiolarum ana unc: 1. Prunorum numero 20. Colaturæ addantur Saccari libr: 3. et coquatur ad spissitudinem, in star trypheræ Sarracenicæ & tunc addantur istæ species, Recipe Seminum frigidorum mundatorum uiolarum Nenupharis, Scariolæ, Lactuacæ Portulacæ ana unc: 1. Reubarbari Foliorum Sene Anisi ana unc: 1. & drach: 1. Sumatur ut dictum est superius.

DROPAX SORANI CAPVT. CCXXXIII.

Pro drachmis
lectio altera habet uncias.

Optimus Cephalalgicis & Epilepticis, facit ad dolorem & tumorem Splenis & Pleuresim & ad omnes dolores totius corporis. Recipe picis drach: 24. Olei perganini Cere ana drach: 12. Nitri Calcis fecis ana drach: 6 Sulphuris uiui Baccarum Lauri, Cacrei, Melanopiperis, Sinapi ana drach: 3. Strutij, Sanfuci ana drach: 2. Confice sic. Picem, oleum, & ceram lento igni solue deinde nitri & fecis puluerem adde, & cum modicum bullierit sulphuris & calcis puluerem immitte. Ad ultimum uero ceterorum puluerem adhibe & bene commisce & cum optime permixtum fuerit in concham frigida aqua plenâ in fundo & cum refrigerascit manibus perunctis oleo diu ad ignem malaxa & compositis magdalionibus conde & usui referua dropacem saluberrimum.

DROPAX CAPVT. CCXXXV.

Aptus Epilepticis, Maniacis & Cephalalgicis. Recipe Picis siccæ, Resinæ fricæ ana drach: 36. Croci dra: 18. pyrethri Staphisagriæ Adarcæ, Baccarum lauri &

NE MEDICAMENTORVM.

& Hellebori albi ana drach: 5. Galbani, Sulphuris usui,
Olei Stcyonij & ueteris ana drach: 4. Euphorbij, Castorei ana drach: 3. Confice sic, quæ soluenda sunt cum oleo
& cera solue lenes ad prunas, deinde puluerem terendorum immitte, & cum opus fuerit, in uas cum aqua frigida infunde, & cum tepuerit manibus oleo perunctis apud ignem diu malaxa & factis magdalionibus usui reserua.

Dropacem recentiores pro unguenti genere usurpant quo corpus illinitur ut glabrum fiat à pilis, quod olim effeminans erat studio. Veteribus est medicamentum, quod à distribuendo in corpus alimento nomen inuenit, & nutriendo corpori conuenit, ut hic apud Nicolaũ & Galenum li. 5. de San. Tuend.

DROPAX CAPVT. CCXXXVI.

VTilissimus Cephalalgicis, paralyticis, Arteticis, & omnibus rheumaticis passionibus, Recipe Olei Stcyonij drach: 6. Resinæ pitumæ, picis Asphalti, Adarces Nitri, Sulphuris, Castorei, Euphorbij ana drach: 4. Myrrhæ, Cerae, Colophonix, Pyrethri ana dra: 2. Confice sic, quæ soluenda sunt cum oleo leui igniculo solue, & sic cæterarum specierum puluerem immitte, & cum tepescit fuerit oleo diu ad ignem manibus perunctis malaxa & compositis magdalionibus usui reserua.

Nota quosdam in capitulis his 235. 236. 237 pro drachmis legere uncias.

DROPAX CAPVT. CCXXXVII

Oprimus Synanchicis & colli tumoribus. Facit hydropticis & Spleneticis peculiariter. Recipe Resinæ fixæ, Picis Bruciæ ana drach: 36. Resinæ pitumæ, Asphalti

R phalti

NICOLAUS DE COMPOSITIO

phalti, succi corticis nurum ana drach: 24. Struthij drach: 12. Opopanacis drach: 10. Lithu asiani, olei sicyonij ana drach: 6. Pyrethri drach: 5. Staphisagriae drach: 4. Confice sic, in oleo picem solue, & sic succum iniice & cū subieo igni efferbuerint, opopanacem adlunge, deinde resinā pituinā & lithum asianum sic resinam frixam, ad ultimum puluerem cæterarum specierum adiunge, & cum percoctum fuerit in frigidam aquā infunde, & manibus oleo perunctis iuxta ignem diu malaxa, & factis magdalionibus conditum usui referua.

Lapidis Asij de quo apud Gal. in lib. de Compos. Medica. secundum Locos, quem & Diosco. li. 5. ca. 95. colore pumicis describit, fistulosum non ponderosum & fricabilem, uim habentē astringentem & leuiter exedentem, hūlcera uetusta ad cicatricem perducere, et carniū excrescētiā reprimere & c.

Resina pituma est resina pityos, idest pini arboris. De qua Dios. lib. 1. cap. 78. Bonitate omnes uincunt resine quæ ex picea & abiete distillant, odorata. n. sunt & thuris similes. Ex teda pinu & cupresso ad omnia eadem in usu sunt licet minore efficacia.

DENTIFRICIUM CAPVT CCXXXVIII.

AD dentes nigros dealbandos & ad exesas gingiuas & ad os male olens optime conuenit. Recipe Cini namomi, Caryophyllorū, Antophylli, Nardi, Mastiches, Thuris, frumenti albi sicci pedum cancri ossis Dactylorū & oliuarum ana dra: 1. Confice sic, omnia tere & in subtilissimum puluerem redige, & inde uulnerata loca frica.

DENTIFRICIUM AD DENTES

Scabros. Caput. 239.

Et ad

NE MEDICAMENTORVM?

ET ad os uulneratum, & gingiuas comelas & humefas, phlegmonas faucium, palati & gingiuarum sanat. Recipe cinnamomi lenticulæ seorsum infusorum in aceto per diem & noctem, & ad solem siccatorū ana drach: 5. Croci, balaustiorum, Acaciæ, ana drach: 5. Ossium olis uarum, cancrorum fluuiialium ustorum rosarum Folij peculiariter usti ana drach: 3. Confice sic, omnia hæc in subtilissimū puluerem tere, & exinde os, dentes, & gingiuas frica.

DENTIFRICIUM ALIUD AD SUPRA
scripta. Caput. 240.

Recipe corticum quercus radicis, citoniorum corticis, cineris Spodij, Mororum immaturorum Omphacij ana drach: 6. Croci, Rosarum, Balaustiorum ana drach: 3. quibus diligenter tritis & in subtilissimum puluerem reductis inde fauces palatum & gingiuas frica, & os de lycio soluto in sapa & posca supra scripta loca ablue, & in ore diutissime teneatur.

DENTIFRICIUM CAPVT CCXLI.

AD dentes nigros ut albescant. Recipe pumicis usti, drach: 10. Salis drach: 5. Cinnamomi Folij Antophylli ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Confice sic, pumicem & sal cum melle sufficienti commisce, & in linteū crassum diligēter cōstringe, & in patina cudi calida super carbones expone donec incendantur, simulq; cum cæteris speciebus in subtilissimum puluerem redige, & cum opus fuerit inde dentes fricentur.

R ij Dentis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

DENTIFRICIVM AD DENTES

labentes & nigros. Caput. 242.

Recipe Corticis pumicis sicci drach: 5. foliorum Lentisci siccatorum. Mastiches ana drach: 1. Confice sic, omnia mixta in puluerem redige & inde quotidie dentes fricentur.

DENTIFRICIVM CAPVT CCXLIII.

AD decoloratos dentes & commotos. Recipe Ciceris usti, Marmoris usti, ossis sepia ana drach: 9. Mastiches, salis communis drach: 4. Folij. Costi. Amomi, ana drach: 1. Confice sic, omnia hæc tere, & in puluerem redige, & inde dentes fricentur.

DENTIFRICIVM CAPVT CCXLIIII.

AD dentium dolorem, & confirmandos eos si commoti fuerint. Recipe Salis ammoniaci drach: 40. Costi drach: 14. Melanopiperis drach: 4. Folij drach: 2. Confice sic, in ollam sufficiens salingere et super carbones constitue donec ignescat, & cū refrigeratum fuerit, cum cæteris speciebus tere, & in puluerem redige, & inde dentes & loca uulnerata medicare.

DENTIFRICIVM CAPVT CCXLV.

AD oris ulcerationem, & cancerosas gingiuas. Recipe Cucurbitæ sicca, pumicis usti carnis Dactylo- rum ana drach: 9. Mastiches, Balaustiorum, Melanopiperis ana drach: 1. His tritis & in puluerem redactis cum opus fuerit utere.

ESDRA MAGNA CAPVT CCXLVI.

Quam

NE MEDICAMENTORVM.

QVam Esdras propheta in Babylone exulans composuit contra omnes corporis molestias, prodest Maniacis cum sapa calida sumpta, melancholicis cum apozemate Gentianæ, Epilepticis cum decoctione castorei dolori capitis cum careno & farina hordei admixta fronti superponitur ad dolorem aurium & putredinem cum sapa liquata instillatur, ad lachrymas oculorum cum uino calido detur, & mixta cum armeniaco bolo, croco, & farina ueniosa equo pondere & succo perditali soluta fronti per dies septem insternitur, dolentibus dentibus superposita prodest, uua demersam cum aqua calida gargarizata medicatur, ad Synanchem cum sapa gargarizata prodest, Rhagades labiorum sapus inuncta sanat, anhelosis & uetuste tussientibus cum Hydromelite bibita, hemoptois, Empycis, phthysicis cum Amyli parte accepta, Cardiacis cum aceto, dolorem & inflammationem stomachi & hepatis cum Apij decoctione detergit, Ictericos cum urtica Apozemate, Spleneticos cum mulla curat, Iliosis, Nephreticis & calculosis cum citri semine uel milio solis parte accepta subuenit. Dysuriam & Stranguriam cum opij decoctione accepta soluit, paralyticis & Ischiadicis cum Eleliphaci uel calaminthe apozemate bibita proficit, ad dolorem post partum, & duriparturienti cum Arthemisia succo soluta, & sub umbilico inuncta potenter operatur. Podagricis cum uino dulci sumpta cum oleo rosaceo soluta patienti loco illita medelam infert, ad lepram albam cum uino dulci, quotidianarijs & quartanarijs cum calida ad morsus serpentis aut alicuius reptile proprie cicatrizat & moribus imposita opem praestat. Recipe Alypte, Myrrhae, Saccari, foliorum ruthae, seminis apij, Chames

R iij dryos

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Impressus nico
laus habet Go
lenen, & est
origanum.

Confita est sex
styracis liqui
di, thus iudeo
rum uulgo ap
pellatum.

In excusolis
bro habetur tā
tum ponderis
Castorei.

Alij Pultri.
Impressus Ni
colaus habet
Plotacini.

Alij Agapitis

Alij Muscelij
muscelini.

Alij Margarit
tarum.

Alij Sambaci.

Alij pro Am
moniaci habet
uini Antionij.

dryos, Foeni Græci ana drach: 54. Eboris, seminis Pega
ni, Elelisphaci, Colenæ Balauſtiorum ana drach: 45. Cins
namomi Caryophyllorum, Xilo Aloes, Spicæ, Zedoa
riæ Lacæ Rosarum Capparis, Pulegij Abrotani Mela
nopiperis, Petroselinii ossium dactylorum, ana drach: 36.
Galangæ, zingiberis, Croci hortensis, Anacardi, litho de
monis, (Lithos demonis dicitur esse lapis niger ex India allatus uim ha
bens conglutinandi lapides & urceos.) Mandragore Acori, Peo
niæ Thymi Hyslopi, Roris Syriaci, (Roris Siriaci, id est floris
Orni. uel potius sumachij.) Basiliconis, Dauçi, seminis fœnicus
li seminis Altheæ, Oliuarum uini optimi ueteris ana dra:
27. Balsami, Croci Orientalis, Folij galliæ Costi, Calami
Aromatici, Casiæ Fistulæ, Myrobalani, Nardi Celticæ,
Xilobalsami, Tragacanthæ, Corallij albi & Rubei, Con
fite rubæ, Bdellij Galbani, Opopanacis Asphalti, Tere
binthine, Mastiches, Theriaces Andromachi, Splenis de
Polytro, uetris Merguli Reupōtici, Afari, aristolochiæ
longæ, Hermodactylorum, Meu, Iridos, Pyrethri, Peuce
dani, Gétianæ, Epythymi, Violarum, arthemisiæ. Cimo
leæ, Foliorum Citrij, Laureolæ, Mente, Malabatri, Quin
q; folij, Carpobalsami, anisi, amomi, Cimini, seminis me
conis, Ozymi Platocimini, seminis ruthæ hortensis, bac
carum Lauri sanguinis draconis, Lapidis Magnetis, La
pidis agapis. Ossis de corde cerui, Muscelij, Petrolei ana
drach: 18. Camphoræ ambaris, Gemmarum albarum
non perforatarum, Blacæ Bisanciæ, Sambuci, Styracis
Calamitæ Sagapeni Sulphuris ului, Amoniaci, antimo
nij, acaciæ, Betonice, Caballi marini, Hypocisthidos,
Macis, Lycij Schænanthus, Herbæ Syriacæ, floris Oles
andri,

NE MEDICAMENTORVM.

andri, Phu, Marrubij, Sulphuracæ, absinthij Alexandri, *Actius addit*
 Euphorbij Cardamomi Cartami seminis anethi, amme i *stercus reper-*
 Git Libystici seminis Citri, Leucopiperis, & Macropipe *tum in uentre*
 ris, Nigellæ Vxifur, idest Gennabari, corticum nera, idest *mergi. Vxifur*
 cerasi syluestris. Mabathematici, aquæ uitis, ana drach: 9. *est cinabrium.*
 Litargyri amyli, Opj Radicis iunci, calaminthæ, Hyoscy *Scrapio ex po*
 ami ana drach: 4. & semis, mellis quod sufficit. Detur de *nit Minium.*
 eo drach: 1, uel 2. *Alij Mabathe*
maticon et est
succus caulis
agrestium.

Annotatio.

Esdra in numera beneficia require apud Actium libro. 17. cap. 101.
in Antidotorum tractatione. Apud P. Aeginetam libr: 7. cap. 11. qui Poly *Polychreston.*
chreston appellat, hoc est quod multis affectibus cõgruat, & esse ex nume
ro eorum quæ longe plurimum exiccant, licet in consecutura non undiq;
cum Nicolao concordet. Habet. n. uentrem mergi, non habet splenem de
polytro, nec habet Magnetem & Agapidem, sed lasspidem tantum. Idem
addit etiam Hedychroi unguenti sesqui scrupulum. Et pro Oleandro legit
Nerium florem quod Albanus Torinus ueluti lobum ac siliquam esse tra *Nerij flos.*
dit, unde oritur rosa. Aduertendum tamen Actuarij. Esdram penitus dis
ferre ab illa communi, & Nicolai Esdra quæ ad conficiendi rationem uls
tra 123. simplicia medicamenta requirat. Actuarius uero in uniuersum ha
bet uix 20. simplices medicinas: Lapis autem. Agapis uulgo lapis Aga
risti uocatur, colore similis pelli leonis ad scorpij morsum utilis apud
Diosco.

Caballus marinus est equus piscis marinus caput equi cætera pisci
similis.

Esdra

Mirabilis ac iam pridē experta, ad ueteres passiones, Conducit Melancholicis, Epilepticis cum uino decoctionis Castorei, Cephalalgicis, Hemicranicis cum uino sumpta ad Phlegmonas aurium & dolorem soluta cū rosīs & infecta succurrit, ad rheumatismum uuæ & uitia palati cum mullā Gargarizata, dolentibus dentibus & canceratis gingiuis cum sapa illita medetur. Defectus pulmonis & ueteres tusses cum uino emendat, Hemoptoicos cum hematiidis infusione dolorem & uentositatem stomachi & præcordiorum cum uino decoctionis Pegani et Glechonibibita aufert. Hepaticis, Spleneticis Hydropicis, Hypochondriacis cum Apozemate Apij bibita subuenit similiter. Nephreticis, Colicis cum decoctione Cimini uel, Calaminthæ. Satyriasin & Lithogoniam cum plantaginis uel polygoniæ succo accepta curat. Coeliacis & Dysentericis cum balauistijs uel Alapsa, uitæ salutem prestat, nocumento matricis cum periclymeni uel Cyperi decoctione bibita componit. Recipe Arceutidis drach: 33. Opobalsami, Cinnamomi Caryophyllorum Basilici Saxifragæ Hyoscyami, Trochyscorum Diamantu ana drach: 20. Galangæ, Spicæ, Tragacanthi, serici combust. Opij dracontij, Scyllæ Aslæ, Diptami, comarum cypressi, seminis Lactuæ Meconis Marathri seminis, Trochyscorum Diareu ana drach: 8. anthophylli, Zedoariæ, Calamiaromatici, Styracis, Mandragoræ, Hermodactylorum, Serpylli Leucopiperis. Macropiperis & Melanopiperis ana dra: 4. Lignialoes, Nucis Myrysticæ, anacardi,

Alapsam simō
nonnunquam
pro galla usur
pari tradit.

Arceutidos
fructus iunipe
ri sunt apud
Dioscor. 2. tral
lianum in cap.
de pilorum de
fluuiō quāquā
serapio fructū
Cedri uel iuni
peri sic appella
lari dicit.

asar

NE MEDICAMENTORVM.

Asari, Castorei, Caricarum pinguium, brassicæ radices, se-
minis Asparagi, seminis Cissi, & seminis Citri ana drach:

4. Moschi, Folij, Zingiberis, Bdellij, Galbani, Opopana-
cis, Sagapent, Asphaki, Thuris, Thiu apyru Hypocisthi-
dos, Dracæ, Radicis Cymbalariae, Betonicae, Arno-
glossæ, Roris Syriaci, Anisi, Selinis, seminis cicuta ana
drach: 2. Gemmarum albarum perforatarum, Crytalli,
Hiacynthilapidis, Baccæ Basantiae Costi, Xilobalsami,
Myrobalani, Glycyrrhizæ, Reupontici, Purpure accen-
se, Dimeroxi combusti, Mastiches, Corallij, Amyli, Alu-
minis scissi, Boli Armenici, Sanguinis Draconis, Calcitei
Cartethumi cõbustæ, Cornu ueruecini, uentris merguli,
Hyssopi Ceroti, nitri Alexandrini, Ammoniaci, Terebin-
thinæ, Aphronitri, Resinæ, Sanguinis anatis, fellis tauri-
ni, Lasæris Dactyli, Nuclei dactyli, Vuæ passæ, Amyg-
dalæ amaræ, Gesamiæ, Sarcocollæ, Calchanti, Cyperi Iri-
dos, radicis sambuci, corticis antipharmacij, Saryionis,
herbæ sanguinariae, radicis Sturcij, Lilij Bulbi cocti in pa-
ne, Thapsiæ Peucadani, Hyperici radicis peoniae, Aspho-
deli, radicis capparis, Aristolochiæ rotundæ, radicis pa-
nacis, Meu, Phu, rosarum, Violarum, Pulegij Scini floris
Foliorum ruthæ agrestis, foliorum celsi, ustorum plantæ
ginis, Buglossæ, Argemoniæ, Origani, Flomi, Floris cha-
mæmille, Saturegiæ, Abrotoni, Cacreos, cynoglossæ, Se-
ridis Hyssopi, Pegani, Balaustiorum, Herbæ centinodiæ,
herbe semper uiuæ, Sisymbrij, Polij, Succini, Pentaphyl-
li, Calaminthæ Marrubij, Stêchados, Polytrichi, Sanfuci
Daphnucocci, Strichni, Trifolij acuti, Chamedryos, Gê-
tiana, Saluiæ, Lasis, Acatia, Cîmoleæ, Mellis Solfilli,
Hydriana, millefolij, Pimpinellæ, matrissyluæ, Bryoniae,

Thiu apyru id
est sulphuris ige-
nè nò experti.
Dimeroya cõ-
busti. Simon ci-
tat huc locum,
sed non expli-
cat.

De Calciteo
uide Genuens
sem in Chalci-
tide.

Cartæ combu-
stæ legendū ui-
detur pro Car-
tethumi.

Gesamiam uo-
cat Stellā ter-
re, de qua iam
in Gistere di-
ximus.

Fortassis Stru-
thij legendum
Idest Schoenā
thus.

Dioscorid. Ar-
gemonē appel-
lat.

Phlomi, idest
uerbasci fortas-
sis legendum.

S Staphis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

*Cenchry dici-
tur semē roris-
marini, Simon
legit cenchrys
Daphnu coc-
con lauri bac-
cam uocat.*

Staphidis Agriæ, Eringij Cymarum Ramni Sisymbrij
Bractei, Acori, Thymi Sandaracæ, Malabathri, Aman-
thi, Vaginæ Oleandri, Succiartemisiæ, Scorpionis, Eu-
phorbij, Cardamomi, Amomi, Anisi, Carui, seminis iun-
ci, seminis portulacæ seminis Erucae, Anethi, seminis ca-
ryotæ, Croci, seminis achantis, seminis Aegyptiaci, semi-
nis Gongilidis idest rapæ, seminis lini, Diadore seminis,
seminis Scordij agrestis, Libystici, Seselei, psillij ammei,
Fabæ pollinis, Orobi pollinis, ana drach: 2. Ambræ drach:
1. & semis, Camphoræ, croci orientalis, Macis, Schoenans-
thus, Casiæ fistulæ, pyrethri, amomi, petroselini, Dauci,
Alexandri seminis Fæni Græci ana drach: 1. Mellis quod
sufficit, dentur de eo drach: 2.

ELECTVARIVM DA MARA

Maius. Caput. 248.

HOcappositum est cephalalgicis asthmaticis, & tuss-
sientibus ad frigiditatem & dolorem & uentositatē
stomachi, Hepatis, laterum & uulue probatissimum adiu-
torium est cum balsamo sumptum partum accelerat, cum
succo cicoreæ, enixas purgat cū calaminthes apozemate,
mēstruis imperat peculiariter, oib. matricis uicijs medet,
quotidianarios, tertianarios & quartanarios potenter li-
berat. Recipe succi calaminthe drach: 27. Chatmel, Reu-
pontici aristolochiæ longæ, Cyperi ana drach: 20. Aloe
rosacæ Hellebori albi, nigellæ ana drach: 22. Spicæ, Cro-
ci, Olibani Mastiches, Meliloti, Carpobalsami, Melanos-
piperis ana drach: 10. Caryophyllorum, zingiberis costi,
Casiæ, Opij ana drach: 6. zedoariæ, Doronæ ana dra: 4.
mellis.

*Harmel pro-
Chatmel legē-
dum uidetur.*

*Doronici put-
legendum esse*

NE MEDICAMENTORVM

Mellis quod sufficit, succus cum melle lento igni ad spissitudinem efferuescat, & inde puluis specierū temperetur, dentur ex eo drach: 5. cum tepida uel cum uino.

ELECTVARIVM DA MARA

Minus. Caput, 249.

PRobatissimum ad omnia uicia matricis maxime menses muliebres euocat mirabiliter. Recipe croci, Styra-
cis ana drach: 18. Fœni Græci drach: 12. Spicæ Zedo-
ariæ costi casie ligneæ, Doroneæ, castorei, Asphalti, Opo-
panacis, Opj, Hyoscyami seminis, Melanopiperis, Ma-
cropiperis, ana drach: 9. Margaritarum albarum non per-
foratarum drach: 3. Mellis quod sufficit. Detur ut su-
perius.

ELECTVARIVM PLIRISARCOTICON.

Caput. 250.

Contra omnem distemperantiam & ex melancholis-
co Epilepticis & caducis, uentriculum anteriorem
purificando, perditum saporem restaurat, melancholicis
morosis & inquietis rationem recuperat, maniacos, & le-
thargicos, animalis spiritus uias aperiendo ad propriam
reducit memorandi facultatem, Tristitiæ hilaritatem cō-
mutando aufert timorem securitatem faciendo expellit,
in stomacho sine anathymia, appetitum irritat, digestio-
nem procurat, & omnes debilitates corporis ad pristinam
uirtutem reformat. Recipe cinnamomi, caryophyllorum
ligni aloes, Galangæ, Spicæ, Nucis muscatæ, Zingibe-
ris, Spodij, Schœnanthus, cyperi Rosarum Violarum
S ij ana

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

ana drach: 10. Glycyrrhizæ, Folij, Cardamomi, Macropiperis, Myrtilli, Styracis, Mastiches, Sansuci, Balsamitæ Basilici, Citri corticis ana drach: 6. Gemmarum Been albi & rubei Coralli Syrici cōbusti ana drach: 3. Camphoræ scrup: 2. Syrupi rosacei. Detur mane & sero febrientibus cum tepida, non febrientibus cum uino.

ELECTVARIVM CAPVT CCLI.

Optimum contra spumantes Melancholicos, ad memoriam quam reuocat statim, ubi ad nares applicatum fuerit. Prodest Melancholicis timidis & debilibus cardiacis, tristes letificat, debiles confortat, concoctionem iuuat, & ex longa ægritudine consumptis uigorem naturalē restaurat. Recipe Myrobalani, Chebuli corticis, borraginis rosarum ana dra: 10. Ligni aloes, Spodij, corallij rubei, Teecrabæ berberis Tere Armeniæ ana drach: 5. Schoenanthus reubarbari, Serici combusti, Mastiches, seminis basilici, Caryphyllorum & citrati Margaritarū ana drach: 1. Moschi Camphoræ, Cinnamomi, Folij, Macis, Nucis muscatæ, Galiæ zedoariæ, Caculi maioris & minoris, Afari, Betonicæ lapidis lazuli, Amomi ana drach: 1. Moschi drach: semis, mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 2. uel 3. febrientibus cū rhodostomate, non febrientibus cum uino amineo.

Carabæ legendum.

ELECTVARIVM CAPVT CCLII.

Quod opitulat melancholicis timidis, Cardiacis, Hemoptoicis & male digerentibus, fluxū uētris cōfortando sistit, uētositatē interaneorū educit, & debilibus cōfortationem præstat. Recipe Macis, Ligni Aloes, Cinnamomi

NE MEDICAMENTORVM.

momi, Caryophyllorum, Nardi, Spodij, Sandali albi, Glycyrrhizæ, Teecrabæ Rosarum ana drach: 6. Nucis moschatae, Zingiberis Costi Asari Sumach. Mastiches, Anisi ana drach: 3. Galangæ, Galliæ moschatae, Cyperi Casiæ lignæ, Cubebæ, Cardamomi Libystici Myrtilli, Fœniculi ana drach: 1. Moschi, Camphoræ ana scrup: 2. Mellis Rosei quod sufficit. dentur de eo dra: 3. cū frigida.

Tarathit Arabes appellant fungū quinas-
citur in radice
rosæ canine.

Quod si Nico-
laus Teecrabā
in alio signifi-
cato usurpat,
ingenue fate-
mur nos illud
ignorare.

ELECTVARIVM AROMATICVM.

Caput. 253.

OPrimum contra omnem debilitatem Stomachi, car-
diacos releuat, & ex longa ægritudine debilitatos
ad proprium uigorem reducit atq; pristinum colorem ip-
sis inducit. Recipe Saccari Candi Rhodostomatis ana
drach: 6. Strobiliorum purgatorum, carniū dactylorū
ana dra: 4. Cariophyllorum, Cinnamomi Galangæ ana
drach: 2. Ligni Aloes, Nardi, zedoariæ ana drach: 1. & se-
mis, nucis myristicæ, Macis, zingiberis ana drach: 1. Car-
damomi Anisi seminis Basilici ana drach: semis, Cam-
phoræ drach: 1. Moschi drach: 2. Mellis rosei quod sufficit.
Confice sic. Strobilia & carnes dactylorum nocte & die
in Rhodostomate infusa, & inde sublata in marmorea pis-
la sufficiēter tere. Deinde saccharum & candum in reliquo
Rhodostomate madefacta, trituræ ad iunge diligenterq;
subactis puluerisatam camphoram immitte, deinde cæte-
rarum specierum subtilissimum puluerem, & cum suffici-
enti Rhodomelite ad perfectionem confice. Ad ultimum
Moschum in particula Rhodostomatis solutum adhibe,
& bene commixtum uase optimo cōde, dabisq; ex eo ma-
ne uel uesperī drach: 3.

Nicolai codex
scriptus etiam
in hoc capite
uncias p dra-
chmis scriptas
habere uideba-
tur.

S in Electua

NICOLAUS DE COMPOSITIO

ELECTVARIVM CAPVT. CCLIIII.

Cacreum uide
in Esdra Hyspa
na.

Auxiliatur arteriacis, Dyspnoicis & Tussientibus,
uitia pectoris & pulmonis emendat. Recipe Calam
minthæ, Pegani uiridis foliorum ana drach: 60. Cimini
drach: 36. Hyssopi, Betonicæ Thymi ana drach: 27. Cin
namomi, Caryophyllorum Zingiberis, Pyrethri, Mela
nopiperis & leucopiperis, Amaraci, Macropiperis, Elelis
phaci, Cacrei marrubij ana drach: 9. Mellis quod sufficit.
Confice sic, calamintham & Peganum, trita cum melle le
to igni ad spissitudinem decoque, & diligenter cola, & in
de puluis specierum temperetur. Dentur de eo drach: 3.
post prandium & cœnam cum uino tepido.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLV.

Aptum Asthmaticis tussientibus & Peripleumonis
cis dolorem & uentositatem stomachi & Hepatis
emendat & menstruis imperat. Recipe Iridos, Elenij, Pe
gani Viridis Hyssopi, Glechonis, Thymbra zingiberis,
Melanopiperis ana drach: 18. Cimini, anisi, carui, Apij,
Sileris ana drach: 9. Cinnamomi, caryophyllorum, pyre
thri ana drach: 6. Mellis quod sufficit, confice sic. Peganū
ut sit idoneum pro electuario teratur, & ceterarum specie
rum puluere addito cum melle coquatur: Dentur de eo
drach: 3. cum uino tepido.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLVI.

Eximie aptum contra tristitiam & Melancholicos tri
stia mores. Recipe emblycorum drach: 10, Rosarum dra:
6.

NE MEDICAMENTORVM.

6. Caryophyllorum, Nardi, ciperi, asari, mastiches, ana drach: 3. Cinnamomi zedoariæ ana drach: 2. Nucis myrticæ, macis, cardamomi, camphoræ, moschi, ana drach: 1. Syrupi rosacei uel rhodomelitos quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT CCLVII.

IDoneum arteriacis & raucis ex calida distemperantia: & sicce tussientibus. Recipe amyli recentis, amygdalarum purgatarum ana drach: 18. Tragacanthi albi, Glycyrrhizæ & succi eius ana drach: 9. Fabæ pollinis, papaueris albi, seminis portulacæ, seminis Bombacis Peponis cucurbitæ, Anguriorum cucumeris ana drach: 4. & seminis, seminis lini drach: 3. Camphoræ scrup: 1. Syrupi Gileuti quod sufficit. Detur ex eo sub lingua tenendum in modum Aegyptiacæ fabæ.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLVIII.

Optimum contra tussim siccam & exasperatas arterias, & contra raucedinem ex calido. Recipe Penidiarum, succi Glycyrrhizæ ana drach: 16. Amygdalarum purgatarum, nucleorum pini, passularum enucleatarum, Tragacanthæ ana drach: 8. Rhodomelitos quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLIX.

Expertum Dyspnoicis Asthmaticis & suspiriosis, purgat etiã, pfecte spirituales poros. Recipe seminis,
 lini

NICOLAUS DE COMPOSITIO

lini drach: 5. Butyri dra: 4. & semis, Succi Glycyrrhizæ Amygdalarum purgatarum, ligni Glycyrrhizæ, ana dra: 4. Croci, Nardi, Tragacanthæ, Anisi, Cumini, fœnigræci, ana drach: 3. Reubarbari scrup: 2. Alij addunt zingiberis drach: 5. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum tepida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLX.

A Deruptionem uenæ, & sanguinis fluxum. Recipe Spodij, succi Glycyrrhizæ, seminis portulacæ, pepo-
nis angurij, Cucumeris, cucurbitæ ana solidos quaternos, Tragacanthi, Gummi arabici, amyli, rosarum, Comidionis, seminis Lactuæ & Muluchiæ, ana solidos binos, Myxiarum malorum citoniorum seminum, seminis herbe ma-
lexitolæ ana solidum unū & semis. Boli, Acatizæ, seminis Draconis Hemathitidis, Kecube, corallij, cornu ceruini, Croci orientalis ana solidum unū, Carenī uel Sapæ quod sufficit, dabisq; ex eo drach: 3. cum aqua pluuiali.

Diuino Malaz-
chie idest mal-
ua esse legen-
dum.

Myxarum pro
mixiarum pu-
to legēdū quo
nomine Greci
appellant Sebe-
sten fructum.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXI.

Contra sanguinis fluxum expertum siue superius siue inferius fluentis. Recipe Caryophyllorum, Ma-
cis, Corallij, comidionis ana drach: 10. Cinnamomi, croci, Boli, seminis Hyoscyami ana drach: 8. Spodij, amyli, aca-
ciæ, Syriaci ana drach: 6. Tragacanthæ, sanguinis Draco-
nis, Opij, seminis nasturcij ana drach: 4. camphoræ dra: 1. Diacodion quod sufficit Detur mane uel uesperī in mo-
dum nucis ponticæ cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXII.

Ad

DE NE MEDICAMENTORVM.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXII.

AD conseruationem totius corporis, colorem bonū faciens, odorem corpori & sudorem optimum præstans, anxietatem cordis & timorem cōpescit, & qui hoc assidue utitur, ut plurimum eius mens dilatatur ut hilari perseveret. Recipe pinearum purgatarū drach: 100. Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, Nardi, zingiberis, Rosarum ana drach: 6. Macis, Ligni Aloes, Cyperi Babilonici, Asari, Mastiches, Melanopiperis ana drach: 3. Nucis moschatae, Zedoariae, Cardamomi, Anisi, seminis Basilici, Foeniculi, ana drach: 2. Moschi drach: 1. Mellis quod sufficit. Dentur ex eo drac: 3. quotienscumq; opus fuerit cum uino amineo.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXIII.

Optimum cardiacis, facit ad totius corporis debilitatem & uomitum stringit. Recipe Rhodostomatis drach: 30. succi malorum citoniorum & mente ana drach: 15. Macis, Caryophyllorum, Antofali, Cinnamomi, Nardi, Spodij, Sandali, Citrini, Mastiches, rosarum ana drach: 4. Ligni aloes, Nucis myristicae, Galie moschatae, Zedoariae, Zingiberis, Anisi, Foeniculi ana drach: 2. Croci, Calami aromatici, Xilobalsami, Asari, cyperi, cubebarū, cardamomi, carui, cimini, Thebaici, Myrtilli ana drach: 1. & semis, mellis rosei quod sufficit. Confice sic. Succos cum rhodostomate & melle lento igni ad spissitudinē decoque & inde specierum puluerem confice. Dabis ex eo drac: 2. cum rhodostomate uel aqua pluuiali.

Alias Anthos
phylli.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXIII.

T

Contra

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Contra omnem caliditatem corporis, maxime cōtra Phthisicorum, Hecticorum, & Synticorum caliditatem, sitim sedat, & debilitatem ex longa ægitudine reparat. Recipe rosarum, Cinnamomi, Glycyrrhizæ, Sacchari, seminis cucumeris ana drach: 30. Florum uiolarum, Cariophyllorum Spodij candi, seminis melonis ana drach: 20. Croci, Nardi, Sandali rubei, Tragacanthæ, seminis citruli ana drach: 10. Reubarbari, ligni aloes, macis, Sandali albi, seminis cucurbitæ ana drach: 5. Camphoræ drach: 2. Syrupi quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXV.

Vtillissimū ad dolorem Stomachi, Hepatis, Splenis & totius corporis, sitim amputat, & siccitati Phthisicorum medetur. Recipe Rosarum, Spodij, Sandali albi & rubet, Sacchari ana drach: 10. Reubarbari, Margaritarū, succi Glycyrrhizæ, Tragacanthi albi, Candi ana drach: 7. seminis citruli, melonis, cucumeris, cucurbitæ, & papaue ris ana drach: 5. mellis rosei quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. mane & meridie cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXVI.

Quod facit ad distemperantiam stomachi & Hepatis, & ad Biliosos, & obortum calorem infrigidando temperat, uentositatē eructuando educit, morfus & tensiones uiscerum lenit. Recipe Syrupi rosarum drach: 40. De acido pomi citri drach: 200. Sacchari, succi Pili ana drach: 10. Confice sic. Acidum citri tere & cola, & de succo drach: 200. & Pili succo & Syrupo manibus fricando commisce, & sic in stagnato uase, lenes ad prunas ad spissitudinē decoque

NE MEDICAMENTORVM

decoque, & cum spissari ceperit, puluerem terendorum adde, & indeficienti spatula commisce. Ad ultimum puluerem immitte, & cum permixtum fuerit, uase optimo conde & usui reserua, dabisq; ex eo mane & meridie drac: 3. cum frigida.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXVII.

Conducit contra omnia, quæ secundum frigidū stomachum nocent, nauseam compescit, uomitum cohibet, dolorē & uentositatē omnium præcordiorū excludit, renes & Vesicam a frigore temperat, uteri defectiones cōponit. Recipe Cinnamomi, Cariophyllorum, Galangæ, Nardi, Zingiberis, Ciperi, Leucopiperis, Macropiperis, & Melanopiperis, Anisi. ana drach: 8. ligni aloes, macis, nucis moschatae, calami aromatici, asari, mastiches, cardamomi ana dra: 4. Galiae, xilobalsami, costi dulcis, xilocassiae, carpobalsami, carui, foeniculi, mirtilli ana dra: 2. mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum tepida.

ELECTVARIVM. CAPVT CCLXVIII.

Contra omnes distemperantias stomachi, Hepatis, Renum & Vesicæ Enphraxin solum interaneorum omnium uentositatem mire excludit, & menstruis impetrat. Recipe cariophyllorum Cinnamomi, Galangæ, Croci, Spicæ, zingiberis Glycyrrhizæ, Anisi, Foeniculi ana drach: 8. Mastiches, rosarum ana drach: 6. Ligni aloes xilobalsami ana drach: 4. Macis, Folij, nucis moschatae, zedoariae, calami aromatici, costi, Schoenanthus, Pyrethri, Cubebarum, Calaminthæ, Thymbrae, Amomi, Cardamomi, Ammeos, Cimini, Apij ana dra: 2. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum tepida.

T ij Ele

NICOLAUS DE COMPOSITIO.
ELECTVARIVM. CAPVT. CCLXIX.

AD uentositatem stomachi & totius corporis. Recipe Glycyrrhizæ, Mastiches, Anisi, Carui, marathri ana drach: 8. mellis quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. cum uino tepido.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXX.

Valde expertum ad dolorem stomachi ex uentositate calida factum, & ad tormina intestinorum. Recipe Sacchari drach: 20. Myrobalani, chebuli, ana drach: 8. Ammeos, Carui, Anisi, Fœniculi ana dra: 6. Caryophyllorum, ligni aloes, Galliæ moschatæ, mastiches, cyperi, asari ana drach: 4. Syrupi rosacei quod sufficit. Detur mane & uespri cum calida uel uino.

ELECTVARIVM. CAPVT. CCLXXI.

EXpertum ad dolorem stomachi & anatropan sistendam, appetitum irritat, digestionē procurat, & nauoseam aufert. Recipe sacchari, rhodostomatis, succi citoniorū, succi menthæ, ana drach: 10. Caryophyllorum, macis, Nardi, cinnamomi, mastiches, rosarum ana drach: 4. Ligni aloes, Sandali citrini, Spodij ana drach: 3. Zingiberis Anisi, seminis fœniculi, ana drach: 2. Cyperi, carui, myrtilli ana drach: 1. & semis, Moschi, camphoræ, Nucis myristicæ, Calami aromatici, Galliæ moschatæ, Croci orientalis, cubearum, cassiæ lignæ, Asari, cardamomi ana drach: 1. Mellis Rosei quod sufficit. Confice sic. Saccharum in succo & rhodostomate solue diligenter. & cū rhodomelite lento igni ad spissitudinem decoque, & inde Electuarium tempera, ad ultimum Camphoram in rhodostomate

NE MEDICAMENTORVM.

dostomate solutam et moschum confectioni adde dabisq;
ex eo post prandium drach: 3. cum uino stiptico.

ELECTVARIVM CAPVT CCLXXII.

EXpertum ad oxyrheuma, & ad Frigiditatem stoma-
chi dolorem excitatem, bonos ructus facit, & oris o-
dorem. Recipe Cinnamomi, caryophyllorum, zedoarie,
zingiberis, Glycyrrhizæ, Ossis Eboris ana drach: 4. Ga-
langæ, nardi, rosarum libyfici ana drach: 2. Mellis quod
sufficit. Detur in modum auellanæ cum tepida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXIII.

AD dolorem & uentositatem Renum, & uesicæ, dy-
suriæ, & Stranguriam & Lapides de uesica exclu-
dit. Recipe Nardi, meu, saxifragæ ana drach: 27. Cinna-
momi, Carpobalsami, Dauci, ana drach: 8. xilobalsami a-
sari, Cyperi, anisi, nenochæ, apij, ana drach: 18. & scrup: 1.
croci, schænanthus, reupontici, chamæpityos ana drach: 9
Mellis quod sufficit. Detur mane & uespero cum aqua de
coctionis Basilici, aut saxifragæ.

*Nenuchâ Ara-
bes pro semine
Ammi ponūt.*

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXIIII.

AD modum expertum calculosis. Dolorem lumbos-
rum tollit stranguriam aperit, & mēstruis imperat.
Recipe reubarbari, Galangæ, nardi, zingiberis, schænan-
thus, carpobalsami, cardamomi, ana drach: croci, costi, gly-
cyrrhizæ, aristolochiæ longæ, cyperi, cassiæ lignæ, Bdel-
lij, celticæ Gentianæ, carui, seseleos, anisi, apij, ammeos a-
na drach: 5. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellæ

T iij na

NICOLAVS DE COMPOSITIO-
næ cum uino decoctionis Calaminthæ.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXV.

AD frangendos & expellendos Lapides de renibus
& Vesica. Recipe Reubarbari. Cinnamomi, spicæ,
schænanthus, Casia lignea, xilobalsami, Galangæ, Zin-
giberis, Costi, Glycyrrhizæ, Cyperi, Croci, Celticæ, Aris-
tolochiæ rotundæ, Acori Gentianæ, Saxifragæ, Carpos-
balsami, Cardamomi, Anisi, carui, ammeos, seseleos, apij,
Bdellij ana drach: 8. Mellis quod sufficit. Dosis eius dra-
3. cum decoctione graminis.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXVI.

AD frigiditatem renum & debilitatem ueneriei actus
expertum. Recipe radicum bauciæ, satyrionum uir-
ridium testiculorum, nucleorum pini ana drach: 100. Ga-
langæ, caudarum uiridiū scingi, ana drach: 50. Caryophyl-
lorum zedoariæ, seminis Eruce ana drach: 25, Blenij, ma-
rathri, Asparagi seminis, ana drach: 12. Ligni Aloes Cin-
namomi, Sinoni, ana drach: 6. Balsami, moschi ana drach:
3. Mellis quod sufficit. Confice sic. Nucleos Bauciarum
radices & Satyriones, stincorū caudas, tamdiu tere donec
ad modum electuarij redigas, cætera subtilissime pulueris-
sa, & sic omnia, cum despumato melle tempera. Ad ultis-
imum uero moschum in Rhodostomate solutum adde, &
sic Balsamum superfunde. Dabis ex eo drach: 3. dormi-
tum eunti.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXVII.

Expertum

NE MEDICAMENTORVM.

EXpertum ad digestionem & uentositatem stomachi quod, Renes & uescicam optime purgat. Recipe Seminis apij, anehi, & troximæ ana drach: 5. Galangæ, zingiberis pyrethri, Melanopiperis, macropiperis, ana dra: 4. Cinnamomi, caryophyllorum, spicæ, folij, schænanthus, Costi, Asari, cyperi, cubebæ, cardamomi, Mastiches ana dra: 3. Carui, anisi, cimini albi, seminis Marathri ana dra: 1. Mellis quod sufficit. Dentur ex eo drach: 2. post prandium uel cænam.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXVIII.

Optimum ad purgandū omnes partes capitis & stomachi, & splenis & renū: dolores quoq; in eis factos mire sanat, & uentositatem expellit. Quotidianū & quartanum typum, ante horam accessionis curat, additis Euphorbij scrup: 2. Recipe Diagridij, zingiberis ana drach: 3. Cinnamomi, Pyrethri, Anisi, Fœnigræci, seminis mēte ana drach: 2. Nardi, Thymi, Origani, Calaminthæ, foliorum lauri amomi, macropiperis, amei, dauci, Petroselinij, ana unciam: 1. Caryophyllorum, Apij, seminis Nasturcij, ana unciam: semis. Mellis quod sufficit. Datur in modum nucis myristicæ cum tepida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXIX.

Magnopere aptum Stomatiscis, maxime, Anatrope patientibus Pleureticis & Iliosif mirabiliter subuenit. Recipe Saccari, & candi ana drach: 4. Cinnamomi, Caryophyllorum, Nardi, Cimini ana drach: 1. & semis. galangæ, zingiberis costi, Glycyrrhizæ, Pyrethri, corallij, Melanopiperis,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Melanopiperis, anisi, Petroselini, aneti, seminis marathri, ana drach: 1. Moschi drach: 1 & semis, mellis rosei quod sufficit, confice sic, saccharum & candum in Phialam aquæ roseæ solue, & simul cum rosis, mel ad spissitudinem decoque, & inde electuarium tempera. Dosis eius drach: 3. mane uel uesperis cum tepida.

ELECTVARIVM CAPVT. CCLXXX.

Quod principalibus conuenit mentibus, purgat Caput, Stomachum, Hepar, renes, Vritides, & seminales poros competenter. Recipe diagridij, Turbith, Saccari, Opi Titymali ana drach: 20. Cinnamomi, nardi, Galangæ, Zedoariæ Schænanthus, xilobalsami cardamomi, ana dra: 8. zingiberis, Costi, cyperi, asari, xilocasie, phur, meu, melanopiperis, anisi ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Confice sic. Opon Titymali cum melle sufficienti, lecto igni ad densitatem decoque, & primum diagridij, Turbith, Saccari puluerem inde confice, deinde cæterarum specierum lomentum addens commisce, cumq; competenter commixtum fuerit, uase optimo conditum usui reserua. Dabis ex eo drach: 2. uel 3. pro uiribus ægrotantis mane cum tepida, uesperis cum uino.

ELECTVARIVM DIAMILAC
magnum Caput. 281.

Aptum optimatibus & proceribus, & delicatis uiris. Quod optime conducit splenicis, Nephreticis, Ichtiadicis, Podagricis, et omnibus pene ossium doloribus, Ventrem reddit sine omni angustia. Recipe Diagridij drach:

NE MEDICAMENTORVM.

drach: 2 8. Cinnamomi, zingiberis ana drach: 1 8. Nardi, costi, ad cādeste idest Pyrethri, Euphorbij, Bdellij, Croci, *Ad cādesta quid.* Macropiperis, ana drach: 9. Mastiches, casia, xilobalsami ana drach: 4. & semis, Corticis myrobalanorum Bellyris corum, chymu chelidoniae, idest succi chelidoniae, ana drach: 2. Agarici, Epithymi, carpobalsami, ana drach: 3. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 2. uel 3. mane uel uesper cum mulla.

ELECTVARIVM AD VOMITVM.

Caput. 282.

Q Vod purgat Melancholicos, Maniacos, Spleneticos, & Hypochondriacos, & omnia mala quae ex cholera nigra fiunt detergit. Recipe Tapsiae drach: 100. Elaterij castiniole corticum cataputiarum purgatarum, *Rapum satiuū Græci uocant. Gongylen, & Gongylida.* Hellebori albi ana drach: 27. xilocinnami, croci hortensis Ellebori nigri, condisi, Gongylidon seminis & chrysolachani ana drach: 1 8. Mellis quod sufficit. Si autem fortiter uolueris purgare dabis drach: 4. Si uero debiliter 2. *Chrysolacha non idest aureum holus, quo nomine dicitur atriplex, apud Diosco. lib. 2. ca. 110.* uel 3. mane cum calida.

ELECTVARIVM AD VOMITVM.

Caput. 283.

Q Vod sine angustia purgat omnes humores. Recipe cataputiarum purgatarum, Saccaria ana drach: 12 Ellebori uiridis cū radicibus asari uiridis, Sicidos, succi anguriorum uiridium ana drach: 6. xilocinnami, condisi, Croci Aphricani ana drach: 4. Radicis gongylidon, seminis Chrysolochani ana drach: 2. Mellis uiolacei quod sufficit. Confice sic, Elleborum & asarum contrita, & in

V Phya

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Phyalis aquæ 3. pridie infusa lento igni ad medietatem decoque, & diligenter cola, abiectionibus retrimentis succum anguriorum decoctioni adiunge, & cum melle lento igni ad spissitudinem decoque, deinde cataputias cum saccharo ad modum electuarij tritas terendorum addito puluere cum supra scripto melle confice, dabisq; ex eo drach: 3. mane ieiunis cum tepida.

Adnotandum hic rursus Nicolaum manu scriptum pro drachmis uncias reposuisse, ob exesos tamen uetustate characteres non potuisse id undiquaq; certo deprehendi.

ELECTVARIVM AD RELEVANDVM STOMACHUM, & uomitum sistendum. Caput. 284.

Dubita-
mus
num et in hoc
capite p drac:
reponenda un-
cia, id quod fer-
me codex an-
tiquus præ se
ferre uideba-
tur.

R Ecipe Mellis rosei drach: 48. Succi Cydoniorum drach: 24. Saccari, Rhodostomatis ana drach: 11. Succi mentæ & succi uiridium corticum granatorum ana drach: 6. Macis, Caryophyllorum, Myrtillorum uel succi eorum ana dra: 3. Galangæ, zedoariæ rotundæ, Spodij ana dra: 2. Cinnamomi, Ligni aloes, Sandali albi & rubei, rosarum ana dra: 1. Moschi Camphoræ ana scrup: 2. Confice sic. Cortices cytoniorum contritos in rhodostomate, & succum Menthæ in mellis rosei libris duabus ad medietatem decoque, & diligenter cola, deinde succum Cydoniorum & alias duas libras mellis decoctioni adde, & lento igni ad spissitudinem decoque, & inde terendorum puluerem confice, ad ultimum saccharum optime tritum adde, & sine intermissione commisce, cumq; bene commixta fuerit, Camphoram & Moschum in sufficienti Rhodostomate soluta superfunde, & optimo uase conde, cumq; opus fuerit dabis ex eo dra: 2. uel 3. cum succo Mente uel rubi Cimarum.

Emplastrum

NE MEDICAMENTORVM.
EMPLASTRVM APOSTOLICVM.

Caput. 285.

QVod Alutę inductum & superpositum optime auxiliatur ad nimium cervicis dolorem & Scrophas, quas læpius usurpatum maturat, rumpit & cicatrizat, ut indicium cicatricis non appareat, Aliquando etiam Diaphoresim faciendo tales collectiones sine eruptione sanat. Apostemata in pectore seu in pulmone in stomacho, aut in hepate in diaphragmate uel sub costis nata, assidue inductum maturat & rumpit, tumores & duricies splenis soluit, Rheumatismos cum tumore & dolore factos desiccant. Ad omnia uulnera recentia siue antiqua, & ad nervos præcisos uel musculos, ad puncturas uel morsum terrestrium animalium uel mariuimorū peculiariter congruit, educit ab eis humores & putredines intime immerfas, & concavitates earum pura carne replet, & repletis absq; detrimento cicatricem inducit. Sagittas calamos & similia alius membris infixæ sine dolore extrahit, Cancrenas & fistulas exsiccando curat. Recipe Litargyri drach: 18. Ceræ rubræ, Colophonix ana drach: 6. Propoleos, Visci quercini ana drach: 3. Ammoniæ, Lapidis Calaminaris 1. Thuris ana drach: 2. Mastiches, Mummix ana drach: 1. & semis Terebinthinæ, Galban, Bdellij Myrrhæ, Calucecaumeni, Sarcocollæ, Lepidos Calcis, Opopanacis, Diptami, Aristolochix, Prassij uiridis ana drach: 1. Confice sic. Litargyrum in subtilissimum puluerem redige, & cum oleo in sartagine noua sæpius exagitando donec conspissari incipit decoque, si autem scire uolueris, utrum coctum sit, guttam unam super marmor instilla, quæ si ut mel congelatur coctum est.

Et hic p drach
mis quidā habent
uncias.

Lepidos calcu
legendū uideatur,
hoc ē squā
mæ eris.

V ij Deinde

NICOLAVS DE COMPOSITIO

Deinde ceram, Galbanum, Terebinthinam, Propolida,
& Colophoniam seorsim adde, & modico interuallo fas-
cto, Calcicecaumenum & lapidam calaminarem immi-
te, & sæpius exagitando commisce, cumq; competenter
bullierit, Opopanacem, Amoniacum, Bdellium Viscum
myrrham, Libanum, mastichem, sarcocollam lepida cala-
cu cum modico aceto in mortario trita, & in lactis simili-
tudinem ducta decoctioni commisce, & certatim spatula
subige, ad ultimum uero Diptami & aristolochiæ pulue-
rem super insperge, & cum ad perfectam decoctionē bul-
lierit, in frigidam aquam infunde, & manibus balsamo
perunctis contra ignem malaxa, & factis magdalionibus
conde.

EMPLASTRUM CEROMA.

Caput. 286.

Optimum ad scapularum dolorem & pectoris, cons-
fert ad hepatis et splenis phlegmonas, Anasarcidia,
Asciten, & Timpanitidem, Hydropicos curat, dolorem
Ilij & tormina intestinorum placat, renum & Vesicæ dis-
temperantias, lumborum & pectinis sæpius superimpo-
situm emendat, Inflationibus & doloribus matricis sub-
uenit, arteriacis, Ischiadicis & podagricis medetur, typice
febrientibus, stomacho inductum subuenit, & moribus
rabiiosi canis, & serpentis ictibus adpositum auxiliatur.
Recipe picis, ceræ, ana drach: 5. Sagapeni drach: 6. Am-
moniæ, Terebinthinæ, colophonix, croci ana drach: 4.
Aloes, Thuris, myrrhæ ana drach: 3. Styracis calamitæ,
mastiches, aluminis, Foeni græci ana drach: 2. Confite-
Bdellij, ana drach: 1. Lithargyri drach: semis. Confice sic.
Lithars

NE MEDICAMENTORVM.

Lithargyrum in subtilissimum puluerem redactum cum oleo sufficienter decoque, deinde picem adde, qua liquefacta ceram adde, post cuius liquationem gummi colata nēpe Ammoniacum, Terebinthinam, Sagapenum, Opopanaxem, Galbanum, Confitam & Styracem calamitam iniice, & spatula bene cōmisce, deinde Colophonix, mastiches, Olibani & Bdelli puluerem, sic Aluminis, Myrrhae, Foenigræci puluerem immitte, & spatula optime cōmisce, caue autem ut supra dictas species nō continuatim sed quodam interuallo competenti immittātur. Cum autem coctum fuerit in aquam infunde, & inde magdalionibus factis usui reserua.

Ceroma quod etiam patos appellatur est oleum quo luctaturi se profundunt licet Patos proprie sit cœnum atq; lutum Ceromati permixtum, cui si sudor accefferit con salos appellatur ut Gal. ait Hinc factum ut præsens Emplastrum putem ceroma appellatum.

EMPLASTRVM OXYCROC ceum Caput. 287.

Quod optime competit ad omnes fracturas ossium, & quassationum tumorem, & Scrophas, & Glandulas, Diaphoresin faciendo dispergit, Doloribus, tumoribus & duricie stomachi, Hepatis splenis & Renum subuenit, plagas serpentis uel alterius animalis morsibus super impositum desiccando purgat, replet & Cicatrizat omnium membrorum furiosos dolores mitigat, & Apoptemata intra uel extra oborta, inductū maturat rumpit, & erupta purgat & cicatrizat. Recipe Cerae, Picis, Colophonix, Croci ana unc. 12, Terebinthinæ, Galbani Am.

V in montanæ,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

moniaci, Myrrhæ, Libani, Mastiches ana unc: 4. Aceti Phialam 1. Confice sic, picem cum aceti parte in olla noua ad consumptionem aceti decoque, & sic Ammoniacum & Libanum cum reliqua parte aceti in mortario tritum & solutum ad decoctionem adde, & indeficiēter exagitando commisce, cauens ne acetum ex olla profiliat, cum autem ad aceti consumptionē decoctum fuerit Galbanum Myrrham, Mastichem adhibe cumq; effueruē factū fuerit Crocum puluerizatum admisce, & resoluta omnia in mortarium funde & factis magdalionibus usui referua.

EMPLASTRUM VSIA.

Caput. 288.

*Vsias alias
quare inferius
Capitulo. 986
& sequentibus.*

APrum ad dolorem capitis patientibus locis appositum oculorum Reumatismo uel narium fluxui siōti inductum medetur, quorum uulnera dissolutum & induratum emendat, de collo scrophas, & de faucibus Synanchas discutit, collectiones & suppuraciones mamillarum mulierum uel aliorum locorum sanat, uentositatem & dolorem stomachi, Hepatis, splenis, & Præcordiorum omnium aufert, Hydropicis, Torminosis, Coeliacis, & in lecto se permingentibus subuenit, uniuersorum articulorū dolorem paragorizat, putridas plagas & humectas fistulas desiccet, Cancrenas & herpæras serpere non patitur, & omnia diuisa desiccando consolidat. Recipe Picis nigre unc: 32. Galbani, Calcitidis unc: 7. Colophonix, ceræ, Olei ana unc: 6. Opopanacis, confitæ rubeæ, Libani, uisci querciniana unc: 4. Styrcis Calamitæ, Lithargyri, Calchanti, Aluminis, Floris eris, corticis capparis, Propolidis,

NE MEDICAMENTORVM.

polidis, ana unc: 2. Antimonij, Cerusæ ana unc: 1. Confice sic. Lithargyrum in puluerem redactum cum oleo lenes ad prunas bulli, deinde ceram & picem adde, quibus liquefactis, metallica omnia spatula bene commisce, post Viscum Propolin, Galbanum Terebinthinam, cõsitam, Stryacem calamitam adhibe, sic colophoniam, Antimonium, & Asphaltum, deinde Opopanacem, aluminis & capparis puluerem insperge & in aquam effunde, manibusq; oleo Laurino peruncis, contra ignem malaxando magdaliones informa & usui referua.

EMPLASTRVM DIDASCALIA.

Caput. 289.

HOc usus est Imperator Adrianus. Cephalicum, & Hemiraneum dolorem fronti appositum aufert, la-
chrymas & Rheuma oculorum sistit, dolorem aurium cū
rosaceo solutum & instillatum placat, fracturam narium
& aliarum cartilaginum glutinat. Polypos & cacœtica
uulnera in eis facta cum aceto liquatum emendat. uicia o-
ris cum melle Synanchæ, collo. & gulæ emprosthotoni-
cis & suspiriosis pectori inductum medetur, Phlegmonis
& mammillarum duritijs mire facit, Stomachi scirosim
reprimat. Hepaticis, & splenicis adhibitu cū spongiola,
uino & oleo uel pulca infusa et superligata auxiliatur, pro-
minentem umbilicū subtiliat, coeliacā et dysenteria strin-
git, Nephreticis, colicis & Tinasmon patientibus cū oleo
cyprino

Hadriani Ce-
saris emplac-
strum.

Simon Genuen-
sis mentionem
facit huius em-
plastri in dicti
one Apoquis-
matis.

Cypriño aut Rutaceo lumbis adhibetur, Gonorrhœam patientibus, Satyriacisq; subuenit cum oleo nardino, lumbis & pectini adpositum, ad rhagades sedis & ad uentris affectus cum rosaceo molliter apratur, Glandulas inguinum uel alterius membri diaphoretica uirtute usurpatū euocat, Arteticorum & Podagricorum, furiosos dolores paragorizat, ramosos & Hydrocelicos potenter exiccat, Chyronia uulnera & humectas fistulas purgat, membra luxata reponit & confortat, fracta ossa consolidat, & eorū fragmenta educit, plagas ueteres & nouellas purgat rum pit & cicatrizat, & si altius in eis aliquid infixum fuerit, ut est sagitta, calamus uel aliquid huiusmodi celeriter & sine periculo euellit, morsibus terrenorum uel maritimorum animalium singulare præsidium est, Paronychia crescere non finit & ungues leprosos idest scabros sanat, magnificum est autem & a multis probatum. Recipe Cadmiæ, Libani, Myrrhæ, Colophonix, Dracontij, Radicis Chamaeleontis, Centauræ, Papaneris ana drach: 16. Terebinthinæ, Aloes, Calcececaumeni, Aluminis scissi & rotundi, Sarcocollæ, Cera, Aristolochiæ rotundæ, Iridos ana drach: 14. Galbani, Calchanthi, Lepidos chalcu, Radicis Capparis, Gentianæ ana drach: 8. Sanguinis Draconis, Calcitei, Acatix, Cicidos, Psidie floris, Tamaricis, Propolidis, ana drach: 5. Laccæ, Gennabari, Visci, Apoquimatos idest Sordiminis nauis, aut succi cyclamini, ana drach: 5. Oxyrei, Olei, ana unc: 10. Confice sic. Terendorum speciesum subtilissimum puluerem diebus septem cum oxycero sine intermissione tere, Octauo uero die, Ceram Terebinthinam, Galbanum, Ammoniacum, Colophoniam, Viscum, Propolin lento igni cum oleo soluta in mortario tere,

Cicida Gallam
uocant medici
uel Cecida ita
litera in e uersa
sa Dios: li. i. ca.
127.

NE MEDICAMENTORVM.

tere, species & acetum insuper adde, & terendo ad perfectam commixtionem cōmiscē; & repositum usui reserua.

Gennabari Nicolaus, uel Translator Nicolai superius usus est pro cinabrio.

Apoquima idem Translator appellat picem naualem quā græci Zopissam uocant, resinam uidelicet cum cera derasam nauigijs. Dicitur & Hypochyma, quod marino sale maduerit discutiendi uiribus præditum. Dios. li. 1. ca. 83. Paul. li. 7.

Oxyreon Simon citat & non enucleat. Syluaticus tradit esse forte acetum.

EMPLASTRVM DIADIPTAMV.

Caput. 290.

VTilissimum ad lachrymas & suffusionem oculorū reprimendas, si fronti per dies septem applicatum fuerit, putredines aurium cum Nardino uel rosaceo instillatum emendat, Parotidas Scrophas & glandulas sepius usurpatum Diaphoretica uirtute, eliminat, ex. rementiscias humiditates pectoris & pulmonis, spiritualiumq; pororum Enphraxim thoraci impositum amputat, Stomachi, Hepatis & splenis prismata, tumores & Scleromata præcordijs & lumini inductum digerit, reprimat & malaxat frigiditatem & dolorem matricis aufert. Infantem uiuum & mortuum, atq; secundas subsumigatū absq; mora educit, & menstruis imperat. affectibus sedis & uentri mirabiliter prodest, ossa fracta & neruos incisos consolidat, contusionibus uniuersorū membrorum medetur, Chroonia uulnera, & fistulas desicando ad Paracollesin ducit. Apostematibus & malis pustulis liberationem præstat. Sagittas, surculos & aliaqua horū similia membris affixa

Prismata ap-
pellat inflatio-
nes. Hesy chius
ωχρεν expo-
nit ἐκγοντες.
ὅτι ἐξ ἀλγερ
idest, inflant
& accendit.

Paracollesin
agglutinatio
nē Græce μα-

X potenter

NICOLAUS DE COMPOSITIO

*luit Transla-
tor quā latine
efficere.*

*De lapide aga-
pide diximus
in Esdra.*

potenter euellit, morsus rabidi canis, serpētis uel alicuius
scorpionis ictus, locis patientibus appositum curat. Stom-
macho & renibus ante horam accensionis aptatum, typi-
carum febrium maliciam mitigat, eiusq; subfumigatione
uenenosa animalia in domibus latentia fugantur. Recipe
Lithargyri, drach: 50. Colophonie, Olei ueteris ana dra:
50. Diptami, Resinæ pituinæ ana dra: 35. Aristolochiæ
longe drach: 26. Ammoniaci Thymiamatis, Gesampelis
tidos uel picis ana drach: 25. Chalcanthi, drach: 24. Les-
pidos calcu, Calucecaumeni, ana drach: 19. Zaliæ, uel
Nardi, Terebinthine, Chamomillæ, ana drach: 14. Cere,
Psimithij libani, Sanguinis Draconis, lemnæ sphragi-
dos, Propolidis, Gentianæ, Centaureæ, Prassij, Chamæ-
dryos, Polij, ana drach: 12. Chalcanthi drach: 10. Chamæ-
pityos drach: 8. Opopanacis, Myrrhæ, Agapis, Cyperi,
Iridos ana drach: 6. Aloes, libanothidos ana drach: 6.
Strychni drach: 5. Artemisiæ, Pentaphylli ana drach: 2.
cum oleo lento igni donec mittet colorem decoque, & sic
admisce Gesampelitida uel picem, & cum se colligere ce-
perit, ceram immitte, deinde pituinam, colophoniam &
amoniacum, sic lepida calcu, Chalcucecaumenō, Chalcā-
thum, lemniam sphragidem, Sanguinem draconis & psim-
ithium post libanothidem, Myrrham & Aloem, deins-
de Terebinthinam, Galbanum & Opopanacem adhibe,
& indeficienter spatula bene commisce & amoto ab igne
sic cæterorum puluerem insperge, Ad ultimū uero Cha-
momillam, absq; spatula optime commisce, conde & usui
referua.

*Amelitis terra est quā pleriq; Pharmacitum uocant in Syria Seleu-
sia nascens, exiguus picarū carbonibus similis, trita parū olei insperge-*

luc

NE MEDICAMENTORVM.

tur & liquefcit. Difijciendi & refrigerandi vires habet. Vitibus illita uer-
mes in illis nascentes. Dios. li. 5. ca. 101.

Zaliam Simon zalienum legit. Citat enim hunc locū sed non explicat.
Videtur autem zalienum credidisse Nardum esse. Licet Rasis & Sera-
pio zelen & zelu piper æthiopicum esse tradant, Nardum uero appellari
Sumbel.

Emplastrum hoc integrum non est. Vide breuiorem eius compositionē
apud P. Aeginetam li. 7. ca. 17.

EMPLASTRVM DIAÆRON ANO- dinum. Caput. 291.

Optimum ad Cephalicos & Hemicranicos dolores,
fronti inductum lachrymas & suffusiones oculorū
mirabiliter stringit. Rheumatismū gingiuarum, seu den-
tium dolorē subtili linteolo inductum & applicatū arcet,
Hæmoptoicis optime medetur, Phlegmones & pessimas
mamillarum durities melius omnibus reprimat. Calidi-
tatem & Sclerosim Stomachi, hepatis, & splenis sine mor-
ra emendat. Gonorrhæam patientibus pectini superposi-
tum succurrit Exochades uel aliquas inflationes in eo fas-
cias, alutæ inductum & sæpius applicatum sanat, Chro-
nica uulnera, uel sanguinolenta recentia purgat & replet,
& si aliquo irrutente intolerabili calore molestantur oleo
rosaceo molitum & applicatum competenter infrigidat.
Recipe lollij Pollinis unc: 24. Cerae albæ unc: 12. Resinæ
pituinæ unc: 8. Olei rosacei unc: 6. Boli, Aceti, ana drac:
4. Asphalti unc: 3. Iridos unc: 1. Confice sic. Ceram cum
oleo liqua & sic resinam immitte, deinde pollines lollij, &
admixto aceto competenter decoque, & ab igne deposito,
Boli, Asphalti, & Iridos puluerē adhibe & diu agitando
cōmisce, cūq; optime subactū fuerit cōde & usui reserua.

X ij Diaæron

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Dixerunt hoc est ex lolijs et lolicacea farina confectum Emplastrum hoc appellatum est. Paulus loco citato describit, qui tamē pro bolo asphaltō & Iride habet picem & bitumen.

Exochades sunt qualibet particularum eminentia. Meminit Paulus li. 3. ca. 59.

EMPLASTRUM MESSALINAE Vespasiani. Caput. 292.

Efficax ad Scrophas & glādulas, quas saepius superpositum Diaphoretica uirtute dispergit, & sine incisione curat, Parotidas & ignitos colli tumores sanat, collectionibus in hepate, Splene & latere factis ita medetur, ut collectiones humorum per uentrem egredi faciat. Ramicosos & hydrocœlicos emendat, putredines uerendorum cum rosaceo solutum & illitum abstergit, & eorum tumores deponit calidos & aufert, oleo rosaceo solutum, & uice pessarij usurpatum matricis affectus & feruores amputat, neruos & musculos præcisos consolidat, fluētes fistulas & cancerata uulnera mirabiliter cicatrizat, & ea a feruore uindicat. Sagittas & surculos altius in membris infixos potenter euellit & Apostemata putrida desiccant & Glutinat. Recipe Gutte ammoniacæ unc: 42. Olei ueteris unc: 8. Floris Aeris, Lithargyri ana unc: 4. Terebinthinæ, Galbani, Bdellij, Myrrhæ, Spumæ Argenti, Aluminis, Mannæ, Thuris Croci ana unc: 1. & semis. Opopanacis. Sanguinis Draconis, Aristolochiæ longæ, Balaustiorum ana unc: 1. Confice sic. Spumam argenti & Lithargyrum cum oleo lento igni coque, deinde cerā immitte, qua liquata ammoniacum & Terebinthinam & Galbanū post Colophoniam, & cū spatula frequenter agitando

NE MEDICAMENTORVM.

tando aliquantulū bulli, dehinc alumen, mannamthus, Myrrham, Bdellium: quibus solutis Opopanacem infunde & amoto ab igne semotim florē aris, Crocum, sanguinem Draconis & Balauſtia inſperge, Ad ultimum puluerem Ariſtoloſchiz, & ſpatula optime commiſce, cum autem commixtum fuerit, in marmoream pilam oleo roſaceo peruncto in funde, & factis magdalionibus conde & uſui reſerua.

EMPLASTRVM BARBARAE

Classis. Caput. 293.

Quod confert ad omnia uulnera recentia, proficit etiam ad neruorum muscutorumque contusiones, & luxata intumescere non patitur, Articulos incisos iungit, et omnium hominum periculosissima uulnera mirifice sanat, interne prius iniectum, postea extrinsecus appositum, & sinus ueteres & fistulas consolidat, Recipe Ceræ Resinæ frizæ Picis Bruciæ, Bituminis ana unc. 5. Cerusæ, mānæ Thuris, Aluminis scissi, Eruginis campanæ ana unc. 3. Opopanacis, aluminis rotundi, Vitrioli, Croci, Gallæ Syriacæ, Olei ueteris ana unc. 2. Confice sic. Puluerem terendorum cum sufficiente aceto in mortario sine intermissione tere, Solubilia cum oleo & cera, & soluta medicamini adhibe, & sufficienter commiſce, cum autem commixtum fuerit, compositis Magdalionibus, conde & uſui reſerua.

Barbarū emplastrū à cuius similitudine hoc appellatum uidetur, habet eruginis rase denarios 12. spumæ argenti denar. 20. aluminis picis aridæ resinæ pineæ aridæ ana denar. 1. quibus adijciuntur olei & aceti singulæ hemina Celsus li. 5. ca. 19. Paul. li. 7. ca. 17.

X iij Emplas

EMPLASTRUM MUSAE APHRAE QVOD
Ennea dicitur. Caput. 294.

Enneapharma
cum emplastrū
aliud ex nouē
rebus cōponen-
dum eodē loco
describit Cel-
sus quod ualet
ad pus mouen-
dum et ad pur-
gandum: Con-
stat autē cera
melle seuo resi-
na myrrha ro-
sa medulla cer-
uina uel bubu-
la hyssopo &
butyro ana par-
tibus aequis.

Mirificum ad omnia uulnera maxime ad capitis fra-
cturas, sinus & Syringias, Cartilagine incisas, &
ossa fracta mirabiliter glutinat, Cancerosa uulnera & hu-
mentes fistulas desiccatur, & ad cicatricem ducit. Sanguinē
uoluentibus in duabus alutis inducitur, & ante super pec-
tus & stomacho usque ad umbilicum & retro supra capu-
las applicatum potenter subuenit. Durities Splenis, uel
alterius membri superimpositum malaxat & digerit, mor-
sus omnium animalium & calidam plagam dissipatam
appositum sine labore curat. Recipe Ceræ Olei, Picis, Re-
sinæ, Bituminis, Asphalti, ana unc: 12. Magnetis unc: 6.
Plimythij, Chalcanti, ana unc: 4. opopanacis unc: 2. alij
addunt Malantiæ unc: 4. Confice sic. In Cacabo lento ig-
ni ceram & Asphaltū cum oleo & moderato aceto asperso
soliqua, deinde picem & resinam immitte, cumque liquata
fuerit, ab igne deponere, & cum tepescere incipit Chalcanti-
thum in competenti aceto mollior macera, exagitandoque
optime commisce, & lento igni supposito modice bulli,
cauens ne acetum de cacabo resiliat, iterumque ab igni sub-
lato & tepescente, Opopanacem pridie in sufficienti aceto
solutum adhibere, & sic Magnetis et Plimythij puluerem
superaspargere & operose commisce, tandem igni apponito,
& modice bulli ut se colligat, cumque collectum fuerit in
marmoream pilam oleo peruncto effunde, & factis mag-
dalionibus usui reserua.

Emplas

NE MEDICAMENTORVM.

EMPLASTRVM CATAGMATI-
cum. Caput. 295.

Aptum fracturis & contusionibus, & Luxationibus
benefacit, & ad eos qui in carnificinis et questionibus
civilibus torquētur, & ex alto cadunt, qui hoc emplastrum
habuerit, alterius medicaminis nō indiget auxilio.
Recipe Terebinthinæ, Libani ana unc: 10. Ceræ unc: 5.
Aluminis scissi unc: 2. Galbani, Opopanacis, uiti id est
succi siccorum ana unc: 1. & drach: 2. Picis, Lithargyri, se-
ui Vitulini ana unc: 1. Olei Veteris cotylam 1. Confice
sic, Ceram, Picem, Terebinthinam lento igni solue, deinde
Lithargyrum cum oleo in alia olla competenter liqua-
tum & seuum decoctioni admisce et optime subige et de-
posito ab igne Galbanum adde uitum Opopanacem et
libanum in mortario trita cum aceto decoctioni admisce
et diligenter subige, iterumq; igni committe, et modicum
bulli, attendens ne acerum de olla exiliat, cumq; collectū
fuerit in marmoream pilam Sambacino peruncto funde
et compositis magdalionibus usui referua.

Paulus li. 7.
ca. 17. appellat
Catagmaticū
Oribasij et pro
uito interpre-
reposit uuas.
reliqua omnia
conueniunt.

EMPLASTRVM DIAGALBA-
nes. Caput. 296.

Quod facit ad omnia Apostemata quæ rodunt, do-
lorem Hepatis et duritiem et febrem emendat. Re-
cipe Cere unc: 12. Oliueteris Rosacei, Visci ana unc: 6.
Syracis, Galbani, Resinæ frixæ Libani, Sinopidis ana
unc: 2. Confice sic, Viscum cum oleo coque, deinde ce-
ram adhibe, qua liquata Syracem aliquantulum cum
spatula

NICOLAUS DE COMPOSITIO

spatula exagitando bulli, & sic Galbanum adhibe, post ea puluerem resinæ, dehinc Libani ad ultimum puluerem si nospidis adde & agitando optime commisce, & cum percoctum fuerit in aquam effunde & factis magdalionibus usui reserua.

Galbanum nullam omnino decoctionem sustinet, sed eo quod impollutū reddit emplastrum tollere ab igne expedit & mollicando ipsum inijcere Paul. li. 7. ad finem cap. 17.

EMPLASTRUM DIAZIMIS.

Caput. 297.

Apprime aptum parotidibus glandulis & tumoribus ex putridis factis humoribus, si iam ad pus conuersi fuerint, rumpit enim purgat, & nouissime cicatrizat, Si uero ad pus non fuerint cōuersi, Diaphoresin facit, & humores pertenuos, & inuisibiles poros educit, Anodynum est, & mitigat furiosos humores. Recipe Zimi, Pituinæ, Picis, ana unc: 6. Opj, Salis communis, seu Taurini ana unc: 4. Galbani, Halosanthus ana unc: 1. Confice sic. Sesuum picem atq; ceram lenes ad prunas solue, & sic Zimū & saponem commisce, deinde sal, post Galbanum, ad ultimum puluerem Opj & Halosanthus adhibe, & inde sufficienter subige, cumq; infrigidari ceperit, pilæ marmoreę infunde & factis magdalionibus conde & usui reserua.

*Videtur à fer-
mento appella-
tum, Nam græ-
ci zimin appel-
lant fermentu-
tum.*

EMPLASTRUM ARIOBARZA

num. Caput. 298.

Conueniens ad multa, tumores digerit, schlirosin ma-
laxat Apostemata rumpit & purgat, & uulnera ca-
lore

NE MEDICAMENTORVM

lore dissipata cōpetenter mitigat. Recipe Lithargyri unc:
37. & semis, Olei ueteris, aque marinæ, ana unc: 20. Psim
mythij, unc: 17. Ceræ ruffæ unc: 9. Ostreæ marinæ uisæ
unc: 6. & Terebinthinæ unc: 6. Libani unc: 4. & drach: 1
& semis. Confice sic, puluerem lithargyri & psimythij
cū aqua & oleo in marmorea pila sine intermissione subti
ge, deinde in ollam nouam infusum lento igni applica, &
bulli, cumq; efferbuit, ostreæ puluerem, ad ultimum uero
& libanum adde et indeficienter spatula cōmisce, & post
quam coctum fuerit, marmori oleo peruncio superfund
de, & facis magdalionibus conde & usui reserua.

Ariobarzanius ille describitur ab Actio & Paulo li. 7. ca. 17. & pro
ostreis marinis legunt buccines crematos, Actiusq; priuatim ap̄pellat Ari
obarzanium ex combustis buccinis.

EMPLASTRVM DIASTYRACOS

Caput. 299.

HOc conducit ad omnes affectus Stomachi, Hepatis
Splenis, renum & coli, Ictericos superpositum stō
macho mirifice iuuat, omnibus Hydropicis utile est, om
nes dolores & inflationes Hypochondriorum & illorum
optime paragorizat, furiosos dolores arteticorum, Ischia
dicorum & podagricorum compescit, neruorum contras
tiones emendat, typice febricitibus, & hemitritæicis pro
ficat. Recipe uini optimi, Aceti acris ana unc: 48. Picis,
Ceræ, ana unc: 30. Ammoniæ, Terebinthinæ, Resinæ
frixæ, libani, ana unc: 6. Stryacis, Sagapeni, Asphalti, Ar
senici, Aloes, Opij, Mannis, Mastiches, ana unc: 2. Opo
panacis, Galbani, Myrrhæ, Bdellij ana unc: 1. Confice sic.
In uase ficuli, picem & ceram & uinum lenio igni ad uini
Y consum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Consumptionem decoque, sic ceram liqua, & cum soluta fuerint, Amoniacum, Opopanacem, Stryracem, Bdelliū, libanum & Mannam, Thuris cum aceto in mortario trita ad mellis spissitudinem, super adde, & diligenter commisce, atendens ne acetum foras exiliat, deinde galbanū & sic terendorum puluerē super adde, & sufficienter subige, cumq; percoctum fuerit, in concham plenā aqua funde, & contra ignē magdaliones manibus oleo perunctis, informa & usui referua.

EMPLASTRUM ACOPVM HYGIEINON.

Caput. 300.

Hygieinon Acopum salubre acopum, idest discutiedis lassitudinibus confectum medicamentum.

PRobatissimum Asthmaticis, Hydropicis, Splenetidis, Arteticis, & ad omnem torius corporis uentositatem. Recipe ceræ unc: 2. Picis, Colophonix, Adipis Taurini ana unc: 18. Libani, Salis Amoniaci ana unc: 8. Hygieinuacopi, Nitri, Cimini, Fœni Græci ana unc: 6. Cyperi, Iridos, Cardamomi, Anisi, Baccarum lauri ana unc: 4. Sandaracæ, Aristolochiæ lōgæ, Staphisagriæ ana unc: 2. Aristolochiæ rotundæ, Euphorbij ana unc: 1. Olei Cyprini quod sufficit. Confice sic. Picem ceram, adipem & oleum in uase fictili, lenes ad prunas solue, deinde colophoniam immitte. Posthac cæterarum specierum subtilissimū puluerem adhibe, subige diligenter, cumq; percoctum fuerit, in marmor oleo prælitum effunde, & factis magdalionibus conde & usui referua.

EMPLASTRUM DIAMANNES.

Caput. 301.

Magnos

NE MEDICAMENTORVM.

M Agnopere operatiuum, Anatropam, debilitatem Stomachi, & Diaphoreticum sudorem emendat, Ciliacam sistit, & interaneorum calorem temperat, Caecotica uulnera, & humectas fistulas desiccatur & glutinat. Recipe ceræ, picis, olei Myrtini ana unc: 12. Roris Syriaci unc: 4. Nardi, Myrrhæ, Aloes, Stipteriæ rotundæ, chalcanthi, Balaustiorum ana unc: 12. Omphacii, Acatiae, Manthus, Rosarum, Gallæ asianæ ana unc: 1. Aceti amineo quod sufficit. Confice sic, puluerem terendorum cum sufficienti aceto amineo in mortario competenter tere, solubilia autem cum oleo igniculo soluta confectioni adde, & gnauiter subige, cumq; percoctum fuerit & tepesactum, optimo uase conde & usui referua.

EMPLASTRVM DIANETHV.

Caput. 302.

Quod facit ad eos qui ex macronosis tabescunt, & per febrem exarescunt, omnia quæ extenuata sunt humectando reparat et sterea idest solida membra corporis resumendo confortat, nam acute febrientibus in septimo die statim appositum subuenit. Recipe Olei Sabinini, Rosacei, Violacei, ceræ albæ, adipis porcini recentis, ana unc: 24. Medullæ ceruinæ, adipis anserini. Scyllæ uiridis, Chamomillæ, Melilothi, anethi ana unc: 6. Styracis, Mastiches, anchusæ ana unc: 2. Confice sic, herbas omnes in aquæ Phyalis tribus triduo infusas, lento igni ad consumptionem aquæ decoque, & diligenter cola, sollicite attendens ne herba aduratur, abiectionisq; recrementis Styracem cum oleo Sabinino liquatum & colatum adde, sic medullam cum oleo uiolaceo superiori disciplina aptato, deinde adipem omnes

Y ij cum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

cū rosaceo solutos infunde, tandem puluerem Mastiches adhibe, & diligenter subactum mortario excipe, cumq; refrixerit, utili uase conde.

EMPLASTRVM DIALEVCVPIPEREOS

Caput. 303.

*Stypteria est
alumen.*

FAcies ad hulcera senum, & molles carnes habentiū, maxime sceminarum & Eunuchorum, polypis qui nascuntur in naribus optime medetur, & his qui humida uulnera et scorticatras in tibijs habent, sanitatem tribuit, genua & ossa quæ nudantur carne replet. Recipe lithargyri, Psimmythij ana unc: 12. Ceræ albæ unc: 6. Terebinthinæ, libani ana unc: 3. Stypteriæ scissilis, leucopiperis ana unc: 1. Olei ueteris & aquæ quod sufficit. Confice sic. Lithargyri & psimmythij puluerem in oleo & aqua sufficienti lento igni decoque, deinde ceram & Terebinthinā adhibe, quibus liquatis & bene commixtis, Aluminis, libani & piperis puluerem supersperge, & diligenter commisce, & ab igne depone, cumq; tepesieri cœperit, maris moris frigido præloro infunde, & uase optimo conde.

EMPLASTRVM DIACHYLON.

Caput. 304.

AComodatū est ad dolorem & tumorem manuum & pedum, seu aliorum locorum: proficit etiam solutum cum lentiscino ut chamæmelino seu rosaceo oleo ad intestinorum dolorem ad neruum incisum siue contractū in linteolo inductum & superimpositum expertum ad tutorium est. Cacoetica uulnera desiccāt, replet & cicatrizat. Recipe Olei ueteris unc: 42. Spumæ argenti, unc:

NE MEDICAMENTORVM.

unc: 36. Radicis Maluæ Agrestis & Euisci, Fœni Græci, Seminis lini, ana unc: 12. Confice sic. Radicem & semina in aquæ Phialis tribus triduo infusas lenes ad prunas ad medietatem decoque & diligenter cola, abieciſq; retrimētis de succo lib: 1. commisce oleo & aliquantulū bulli, deinde puluerem spumæ argenti adhibe, & indefinenter spatula subige, donec competenter decoquatur, Quod si uolueris rescire quando coctum sit medicamen, diligenter attende, & cum in eo uesiculas ebullire & subsilire uideris, scias probe esse coctum, & cum refrixerit utili uase conde & usui referua.

EMPLASTRVM DIAPSIMMY-

thii. Caput. 305.

Conueniens uiris delicaram carnem habentibus, maxime mulieribus optime facit, ad mamillarū & crucrum uulnera difficiliter cicatrizanda, patientia loca competenter infrigidat noua carne replet & ita conglutinat, ut naturali colore uindicato non appareat cicatrix. Recipe Adipis porcini recentis, ceræ ana unc: 24. Olei rosacei Radicis uiridium liliorum ana unc: 6. Psimmythij, unc: 4. Lithargyri uel plumbi usti & loti, mastiches ana unc: 2. Confice sic, In sufficienti aqua radices liliorum, pusillo igni in oleo pleniter decoque & inde amotas in marmorea pila ad modum electuarij tere, cumq; diligenter pertrueris oleum rosaceum adde, deinde subtilissimum puluerem terendorum, Ad ultimum uero axungiam & ceram lenito igni solutas superfunde, & indeficienter subige, cumque coagulari cœperit, optimo uase conde & usui referua.

Emplastrum
de Cerussa.

Y iij Emplas

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

EMPLASTRUM DIAPHOENICON GALE-
ni uel diachalciteos. Caput. 306.

QVo utebatur ad sanguinolentas difficulter cicatrizandas, cum oleo et cera solutum, mamillarum can-
cros cæterorumq; membrorum erysipelata competenter
infrigidat, replet & purgat, Arteticorum & Podagricorū
feruentes tumores & furiosos dolores reprimat & ad uorū
paragorizat. Inguina, Sphigmata & phygethla, Herpes-
tes, Cancrenas, ulsturas, & omnes Rheumaticas passiones
cum oleo liquatum absq; dubio curat. Cum autem solui-
tur medicamen ad curam plagarum difficulter cicatrizan-
darum, mensura medicaminis ceræ & olei sit æqualis ad
cæteras causas medicaminis decem partes sint olei octo, et
hoc estate fiat. Recipe Lithargyri, Olei ueterisana unc: 36
Adipis porcini ueteris sine sale unc: 24. Chalcitheii uel me-
lantia seu Sinopidis unc: 4. Confice sic. Chalcitheum cū
oleo in mortario diu tere, deinde subtilissimum puluerem
Lithargyri asperge & ad solem tribus diebus indefinens-
ter commisce cum oleo per tot dies humectandi causa per-
maneat, nouissime medicamini axungiam eliquatam sus-
perfunde & optime terendo subige, cumq; bene commis-
cueris olle sicili infusum lento igni applica, & cum spatu-
la Phœnicea uiridi decorticata eadem die de talea abscisa,
assidue moueto, ut de ea medicamen nonnihil humoris
attrahere ualeat, Pars autem spatulæ quæ siccata fuerit ab-
scindatur, & uiridis assumatur, & hoc toties fiat, quoties
opus fuerit ut succum sæpius renouatæ spatulæ medica-
men obtineat, cumq; percoctum fuerit ab igne subleua &
tepefactum optimo uase conde, atq; usui reserua.

Emplas

Actius & Ga-
lenus de comp
med: secundū
genera, li. i.
ca. 4.

Chalciteum
Translator po-
nit pro Chalci-
tide.

Ramus palme
in modum ru-
dicule uel spa-
the usurpan-
tus.

NE MEDICAMENTORVM.

EMPLASTRVM ADAMANTII.

Caput. 307.

HOc conuenit gutturosis, & Enterocælicos recens ruptos patienti loco superpositum mire consolidat & custodit ne iterato intestina profluât. Recipe Colle Bo li Armenici, Alapsæ, picis ana unc: 8. Cera, Lithupiritis, Aluminis, Bituminis, Sandaracæ ana drach: 4. Vini Thallassij uel sapæ quod sufficit. Confice sic, terendorum subtilissimum puluerem, cum uino uel sapâ sufficienti in mortario subige diligenter, cumq; optime subactum fuerit, solubilia lento igni remissa, cum omni diligentia superfunde & exagitando commisce, & cum tepesceri cœperit contra ignem manibus malaxa, & factis magdalionibus conde & cum opus fuerit alute inductum patienti loco applica & per dies nouem ne remoueas.

Pyritem lapideam intelligit ex quo conflatur æs. apud Diosc. li. 5. ca. 59. concretum sanguinem dissoluit apud Paulum. Arabes lapidē marchasitā appellant.

ELECTVARIVM DVICIS.

Caput. 308.

Dicitur quia Abbas de curia illud cōposuit ad opus ductis Rogerij filij Roberti uiscardi propter indigestionem & uentositatem stomachi & intestinorum & illij dolorem & uitium lapidis, duodecima pars uniuersę cōfecture lib: 1. Recipe Ani dra: 2. & grana 15. Glycyrrhizæ, mastiches ana scrup: 2. & grana 5. Chamædryos, zingiberis, Cinnamomi, Calami, Marathri, Carui ana scrup: 1. grana 15. Xilocasæ, Calaminthes. Dauci, Pyrethri, Piperis albi & Longi, Cyperi, Schoenanthus, Iridos, Amomi, Folij, Asari, ana scrup: 1. Spicæ, Croci, Gummi

Rogerius dux Robertus Viscardus.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Gummi Arabici, Tragacanthi, seminis Anethi, Calami Aromatici, Cubebarum, carpobalsami, Iuniperi, Alexandri, Sileris, Pentaphylli, seminis Asparagi, Curi, acorinas, dicis ameos rubeæ indi uertice Reupontici, nucis myrtillicæ, ligni aloes, Basilici, Milij solis, Saxifragiæ, seminis citruli, Melonis, cucumeris & cucurbitæ, scariolæ, Petroselinii, Been albi & rubei, Styracis calamitæ Cardamomi ana grana: 15. Penidiorum unci semis & scrup: 2. & semis Mellis quod sufficit, datur post prandium & ad cenam cum uino calido si datur contra lapidis uitium sumatur cum decoctione mille foliorum uel scolopendriæ.

ELECTVARIVM DE SVCCO ROSARUM. Caput. 309.

EXpertum est contra guttam calidam, choleram rubram purgat, conualescentes ex agitudine scilicet quotidianarios & tertianarios purgat sine molestia, & reliquias malorum humorum potenter educit, quæ remanserint tertia pars libr: 2. Recipe Sacchari, succi, Rosarum ana lib: 1. & unc: 4. Sandali albi, & rubei & Citrini ana dra: 6. Spodij drach: 3. Diagridij drach: 12. Camphoræ scrup: 1. Tempera ad modum electuarij cum Syropo lacto de eodem saccharo, & succo rosarum, Datur cū aqua calida mane in modum castaneæ.

ELECTVARIVM COPHONIS FRIGIDUM. Caput. 310.

Quod optime tertianarios & quotidianarios & erraticas febres purgando sanat, & etiam habentibus stomachum

NE MEDICAMENTORVM.

Stomachum Cholericum peculiariter cōducit, tertia pars
 confecta est lib: 4. Recipe Sandalorum alborum & rubeo-
 rum & spodij, Tragacathi, Gummi Arabici, Amyli, Ra-
 suræ Eboris, reubarbari, Senæ, rosarum, Violarum, semis
 nis fumi terræ, Berberis, Sebesten, seminis portulacæ,
 Marathri, anisi ana drach: 3. Embli unc: 1. Conficitur sic.
 Psilij unc: 8. ponantur in sufficienti aqua feruenti in qua
 bulierit libr. media Polypodij Quercini uiridis mundati
 & triti, omnes herbæ Dyureticæ uiolæ & pruna & tam-
 diu dimittantur donec probe refrigerentur, deinde coles-
 tur fortiter per saccum ad meliorem uero muscilaginis cō-
 strictionem intromittatur in sacculum aliquantulū aquæ
 feruentissimæ & colaturæ addantur, Scammoneæ unc: 6
 puluerizata prius tamen cum aqua frigida inter manus
 confricate, & bene cum eadem muscilagine fricentur ma-
 nibus, deinde apponantur saecari lib: 4. dissoluti prius cū
 sufficienti aqua decoctionis Polipodij & cæterarum her-
 barum Diureticarum, & colati, deinde super ignem possi-
 tum bullire permittatur, cumq; ad medium decoctionis
 peruenerit, addantur unc: 2. Tamarindorum & unc: 2.
 Casiæ fistulæ dissolute prius in sufficienti aqua decoctio-
 nis prunorum & prædictarum herbarum Diureticarum,
 & per caciā colatæ usq; ad perfectam coctionem bulli-
 re permittatur, signum autem decoctionis est quod super
 marmor positum & infrigidatum aliquantulum uiscosum
 fuerit, & digito adherescit, agitatione tamen baculi ab
 ipso decoctionis principio non cessante. Cumq; coctum
 fuerit ab igne deponat, & in mortario posito, puluis præ-
 dictarum specierum superspargatur, & cum pistillo bene
 conteratur, usq; ad ipsius uiscositatis et gumositatis remo-

Z tionem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

tionem, deinde recondatur, detur a colatura Cassiæ fistulæ uesperis uel mediâ nocte.

ELECTVARIVM PSYLLITICVM

Caput. 311.

A Psilio dictum probatum cōtra cholera rubeam, tertianarijs acute febrientibus, Empycis, Ictericis omnino subuenit, medietas est libr: 1. Recipe Psilij lib: 3. & aquæ feruenti impone per triduum, postea coletur, & in colatura admisceantur Scammoneæ unc: 3. & Saccari lib: 3. & per duos dies dimittantur, & postea coquantur, deponantur ab igne & puluis istarū specierum admisceatur qui Recipit Sandali albi & rubei rotundi, Reubarbari, Spodij, Tragacanthæ, Gummi Arabici, uiolarū, berberis ana scrup: semis. Portulacæ, Scariolæ ana drach: 3. in estate detur ante somnum, in Hyeme circa mediâ noctē in utroq; tempore, cum aqua calida ad modum castaneæ.

ELECTVARIVM LETIFICANS.

Caput. 312.

R Ecipe Melissæ, corticis Citri, Caryophyllorū, Gallicæ Moschatæ, Mastiches, croci orientalis, Cinnamonomi, Cardamomi, Neheremisch, idest seminis peoniæ, Been albi & rubei Zedoariæ daronici loco eius ponitur semi pondus Galangæ Ozimi & Ozimi Caryophyllati ana unc: semis. Moschi quantum est decima pars unius supradictorum, deinde sumantur chebuli 20. Emblici 30. et terantur in tribus libris aquæ, coquantur donec ad unā redeant, & colentur, colaturæ uero immittatur lib: 1. mel
lis

NE MEDICAMENTORVM!

lis, coquito donec consumpta sit, postea ex hoc melle cōficiatur puluis prædictarum, in triplo excedat mel species, de quo cum necesse fuerit sumatur ad magnitudinē auelanæ. Hoc medicamen lætitiā & coloris pulchritudinē & digestionis bonitatem operatur & canos retardat.

Neremisch est flos rosæ asininae. Iuxta Auerroem li: 5. rosæ asini est peonia. Gentilis reluctatur solus. Arculanus tamen in cap. de Melancho. Auicenna ad finem sui Antidotarij & P. de Ebano quæstione penultima, omnes constanter adserunt Neremisch esse florē peoniæ aut semen ipsius.

EPITHEMA POLYARCHION

maius. Caput. 313.

Hoc cephalalgicis præfalo capiti impositum mire facit, frigiditates & dolores pectoris et pulmonis Enphraxim thoraci per dies decem applicatum aufert, pneumatosin dolorem tumorem & sclerosim Stomachi & Hepatis curat, debilitatem renum & libidinis ad maniam ex congestione humorum factam, Dysuriam & stranguriā ex constipatione pinguium humorum, lumbis & pectini sæpius inductum emendat, & omnibus interaneorum uitijis peculiariter medetur. Recipere ceræ unc: 24. Balsami Pol'yarchia bina, uide apud P. Aeginetanz li. 7. ca. 18. ad initium, in quibus tamē Pau. cū Nicolao nō per omnia cōcordat.

Olei nardini ana unc: 12. Terebinthinæ unc: 9. Bdellij, Libani, Cassiæ, Amomiana unc: 8. Olei cyprini unc: 4. Nardi, Styracis, Amoniæ, Mastiches ana unc: 2. Folij, zingiberis ana unc: 1. & semis. croci, colti, crocomagmatis, Schoenanthus, Aloes, Ladani, Galbani, Opoponacis, celtici, cassami, Bratheï, Mantis ana unc: 1. & dra: Cassemū alia bas lib. 10. pro Key sin usur =

1. Xilobalsami, cyperi ana drach: 6. Confice sic. In oleo cyprino Styracem & Ladanum lento igni solue, deinde

Z ij Tere

NICOLAUS DE COMPOSITIO

pat quod est li Terebinthinam, Guttā ammoniacam, Galbanum, Opo
gusticū. Cas- panacem in duplici uase liquefacta & colata, itidem & ce
mū autem est ram & oleum Nardinum, dehinc puluerem terendorum
Cyclaminus q̄ adde, & diligenter commisce. Ad ultimum uero Balsa
etiā panis por mum diffunde, & ab igni amotum acurate subige, cumq̄
ci & Arcani- tepefactum fuerit, probe uase conde & usui referua.
ta dicitur.

EPITHEMA POLYARCHION

Minus. Caput. 314.

HOc quidem optimū est & efficax & ad omnes pas
siones interaneorum, & ad omnia quæ ducunt in
firmum ad desperationem. Recipe Olei Nardini, Gleu
ciniana unc: 24. Olei melini, cerę Terebinthinę ana unc:
12. Resinæ frixę unc: 10. Balsami, Syracis, Amoniāci,
Bdellij, Mastiches, medullę ana unc: 3. Nardi, Folij, me
lanopiperis, Foeni gręciana unc: 2. Crocomagmatis, Co
sti, Schoenanthus, Celtici, Cyperi, Iridos, Casiæ, Aloes,
Myrrhæ, Melilothi, Carpobalsami, Cardamomi, Amos
mi ana unc: 1. & semis uini quod sufficit. Cōficitur ut Po
lyarchion maius.

EPITHEMA DIASPERMATON.

Maius. Caput. 315.

Diaspermaton **O**ptimū contra omnes uentositates interaneorū, op
hoc malagma timū autē est ad dolorē & frigiditatē stomachi, hes
ex seminib. cō patis, Splenis, & ad omnia quæ minantur Hydropisim.
stans describit Aperit Enphraxin urinaliū pororū, Torsiones Iecinoris,
Paulus lib. 7. & laterū, & quæ per Enphraxin uentositates fiunt. Re
cap. 18. cipe olei Cyprini, cerę Terebinthinę ana unc: 24. Mellis
unc: 18. Syracis, Libani, Medullę casię fistulæ, Celticæ,
Melilos

NE MEDICAMENTORVM.

Melilothi, Sanfuci, Selini, Cacrei, Myrti, Baccarum Lauri ana unc: 12. Opopanacis, Nitri, Cyperi, Cardamomi, Anisi, Fœnigræci ana unc: 3. Vini & Aceti quod sufficit. Confice sic, puluerem terendorum cum uino & aceto in mortario optime commisce, medullam Casæ fistulæ manibus fricando cum melle & oleo liquefacito, & cola, & leni igniculo in cera & cæteris solubilibus solue & trituræ adde, & tamdiu terendo subige donec ad densitatem Cæroti redigatur, cum autem permixtum fuerit, optimo uase conde & usui referua.

EPITHEMA DIASPERMATON

Minus. Caput. 316.

MAlaxat dura frigida calefaciens, dolentia interanea, Morum optime mitigat, & Apostemata purgat & impedimentum urinæ soluit. Recipe Olei Cyprini, Melis Aceti ana unc: 12. Seui taurini unc: 4. & semis, Opopanacis unc: 3. & drach: 3. Cerae unc: 2. & drach: 6. Iridos, Fœnigræci ana unc: 2. & semis, Cardamomi, Anisi, Apij ana drach: 1. & semis Conficitur ut Diaspermaton maius.

EPITHEMA DIADAPHNIDON.

Caput. 317.

Optimum ad multa, Stomachi namq; debilitatē confortat erigit, nauseam prohibet, Vomitus cohibet, Fluxum uētris peculiariter sistit, Hepatis & splenis phlegmonem digerit, & sclirosin malaxat, tumorem articularū & pedum decem diebus impositum mirandum in modū deponit, Recipe Panis Aphri mundi unc: 36. Cerae, Tes

Z iij rebinthinæ,

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

rebinthinę, colophonię, Psimmythij, Lythargyri ana unc
24. Ficum pinguium, Dactylorum & uisciradicis, folio
rum Daphni, ana unc: 12. Chamæmeli, Fœnigræci, se
minis lini ana unc: 8. Confice sic. Dactylos & ficus, her
bas & semina in uino optimo triduo infusa lento igni pes
ne ad consumptionem uini decoque, ita tamen ut cætero
rum substantia non exuratur & diligenter reprime abies
tisq; retrimentis adde oleum & iterum lenes ad prunas
bulli, donec succus cōsumatur, deinde Lithargyri & psim
mithij puluerem adiunge & aliquantulum coque donec
emolliri incipiat. Postea ceram & Colophoniam, & Tere
binthinam adhibe, & diligenter subige, Ad ultimum ue
ro puluerem panis Aphri supersperge & agitando op
time commisce, cumq; tepelactum fuerit optimo uase
conde.

EPITHEMA DIAPHOENICON.

Caput. 318.

Stomachum confortando excitat, uomitum inhibet et
fluxum uentris stringit. Recipe Olei Rosacei, Myrtis
ni, uini malorum granatorum, ana unc: 12. Cera, Maltis
ches, Acacię, Pinguium carniū Dactylorum, malorū
macianorum intus & extra purgatorum ana unc: 6. Alo
es sanguinis Draconis, Omphacij, ana unc: 3. Ammonia
ci, Myrrhę, libani, bdellij, stipterię, croci, rosarum, hypos
cisthidos, Oenanthes, Balaustrorum, floris lentis, Absin
thij pontici, Gallarum non perforatarum ana unc: 2. Cō
fice sic, puluerem terendorum in mortario cum uino ma
lorum granatorum competenter tere, deinde dactylos &
mala maciana triture commisce, ceram & Ammoniacum
cum

Oenanthe uo
catur uitis syl
uestris fructus
cū floret, idest
fructus labru
scę Dioscor.
li. 5. ca. 5.

NE MEDICAMENTORVM.

cum oleis lento igni solutum confectioni adde, & diutere do optime subige, cum autem in frigidatū fuerit, optimo uase conde & usui referua.

Maciana mala medici hispanica uoce appellant poma syluestria ut ostēdit uetus Translatio Dioscoridis li. 1 ca. 136.

EPITHEMA DIAMELILOTV.

Caput. 319.

Laudatissimum est ad tussē ex catarrho factam & pulmonis uitia pectori applicatum emendat, Phlegmonis & doloribus Stomachi, Hepatis & Splenis medetur, Iliorum & iecinorum crudos flatūs expellit, Enphrazim renū & uesicā aperit, tumores podagricorum compescit & dolorem mitigat. Recipe Cerae, Ammoniāci, ana unc: 18. Resinē frixę unc: 9. Olei rosacei, cyprini, ana unc: 6. Crocomagmatis, Spicę, Myrrhę, Bdellij, Cyperi, Meliloti, ana unc: 4. Croci, Iridos, cardamomi ana unc: 2. Vini quod sufficit. Consice sic, ceram cum oleis lenes ad prunas solue sic guttam amoniācam in duplici uase liquatam adde, deinde refinam, ad ultimum terendorum puluerem cum uino sufficienti subactum adhibe, & ad mullissimam misce cumq; percoctum fuerit ab igne amoue, & tepescitum idoneo uase conde, atq; usui referua.

EPITHEMA HEBDODECAS.

Caput. 320.

Vtillissimum Choeradibus & malis glandulis, Tensionēs & duricies præcordiorum mollit, Stomachum

Nomen inuenit hoc Epithema à numero suorum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

componētium
siquidem decē
& septem me-
dicinæ simpli-
ces ipsum cōsti-
tuunt.

chum confortat, Vomitus stringit, & Dyscrasijs qualia
buscunq; medetur, Renum turgiditatem & dolorem res-
primit, tumores genuum & pedum ex Rheumatismo sa-
ctos emendat & amplius Rheumatizare non permittit.
Recipe Ceræ, Colophonix ana unc: 12. Opopanacis, am-
moniæ, carnium Dactylorum ana unc: 6. Styracis, Tere-
binthinæ, Propoleos ana unc: 3. Libani, Mastiches, Myr-
rhæ, Aloes ana unc: 2. Croci, Crocomagmatis, Cardamo-
mi ana unc: 1. & semis, Folij. Nardi, Bdellij, ana unc: 1.
Confice sic. Carnes Dactylorum ad modum electuarij in
mortario tere, & post pulverem terendorum diligenter
commisce, tandem ceram, Terebinthinam & Colophoni-
am ad ignem commixta confectiōi adiunge, & malaxan-
do tam diu confice donec inspissetur, cumq; bene commix-
tum fuerit repositum usui referua.

EPITHEMA DIADECAEX IDEST
Sedecim Malacticum.
Caput. 321.

HOc prodest ad omnia Apostemata quæ intrinsecus
fiunt, locis patientibus impositum; malaxat enim et
ad eruptionem adducit & rupta desiccant. Recipe Olei cy-
prini, Mellis, Resinæ ana unc: 12. Ceræ, Terebinthinæ
ana unc: 7. Nitri, Iridos, Radicis panacis, Petroselinij, As-
meiana unc: 6. Hyssopi Ceroti, Sanfuci ana unc: 3. Cal-
siæ, Celticæ, Radicis dauci cretici, cardamomi ana unc: 1.
& drach: 7. Vini odorati quod sufficit. Confice sic. Pulve-
rem terendorum in mortario cum uino sufficienti compe-
tenter tere, Ceram, Resinam, Terebinthinam Hyssopi
cerotium

DE MEDICAMENTORVM.

Cerotum cum Opio & Melle dissoluta trituræ adhibe, diligenterq; commisce, cum autem commixtum ad modum ceroti fuerit, in uase optimo cōpone & usui referua.

Hysopum cerotum practici Medici usurpant pro sordida pinguedine lanarū ouium, quam Græci Oesypon uocant, uocis. n. similitudine decepti, hanc appellant hysopum humidam, ne quis existimaret loqui de hysopo herba. Vide Dios. li. 2. ca. 68.

EPITHEMA MICTAONOS.

Caput. 322.

QUod mirabiliter spleneticis auxiliatur, Hypochondriorum tensionem soluit, omnemq; duritiem relaxat, & ad difficilem articulorum motum optimum est. Recipe Ammoniaci Thymiamatos, ceræ ana unc: 16. Terebinthinæ unc: 8. Galbani, Myrrhæ, Bdellij, Libani, olei Ciprini ana unc: 4. Vini aut aceti quod sufficit. Confice sic Myrrham, Libanū, Bdellium, Galbanum, et Ammoniacum in uino aut aceto sufficienti in mortario oleo Cipryno peruncto competenter tere, deinde ceram & Terebinthinam in oleo Cyprino soluta confectioni adde & induriter subige, cumq; permixtum fuerit, usui referua.

EPITHEMA DIALOES STOMACHICUM.

Caput. 323.

Faciens ad dolorem & Phlegmonem atq; duritiē stomachi, & ad debilitatem uiscerum ex macronosia factam. Recipe Ceræ, Olei ana unc: 12. Mastiches unc: 2. Aloes unc: 1. Floris absinthij unc: 6. Olei Melini aut Nardini quod sufficit. Confice sic. Ceram si febricit Melino

Id est ex morbo chronico et diuturno.

a siue

NICOLAVS DE COMPOSITIO

siue Oleo Nardino solue, & puluerem specierum ceroto
commisce, & similiter tere, & in linteolum crassum indu-
ctum in crepusculo stomacho impone, & tertia diei hora
sumoue hoc per triduum facito.

EPITHEMA CHRYSOON HOC EST
aureum. Caput. 324.

HOc Diaphoreticos & Hemicranei dolorem loco
impositum sanat, quibus nervus in ceruice contra-
hitur, & Emprosthotonicis subuenit, Choerades, glan-
dulas & Parotidas Diaphoresin faciendo curat, duritiem
Splenis malaxat, apostemata omnia, malas excrecentias
& carbunculos dispergit, ab omni calore liberat, infantium
renes super inductum consolidat, callum pedis subtilian-
do consumit. Recipe olei, Thuris, Stipteriae, Arsenici ana
unc: 5. Terebinthinae, Colophoninae, Resinae ana unc: 4.
Aceri quod sufficit. Confice sic. Thuris, Arsenici, Stipte-
riae, subtilissimum puluerem in mortario cum aceto suffi-
cienti diutissime tere, deinde Colophonina, Terebinthina
& resinam cum oleo lenes ad prunas solutas adde & dili-
genter commisce, cum autem permixtum fuerit absconde
& usui reserua.

EPITHEMA DIABVRZON, HOC
est omnibus Valentius.
Caput. 325.

HOc Emprosthotonicis, & asthmaticis pectori appo-
situm, & datis quinque pillulis de eo, omnibusque ner-
uis contractis subuenit, dentium dolorem ac tumorem ex
Rheumatismo factum in subtile linteolum instratum &
appli-

NE MEDICAMENTORVM.

applicatum mirabiliter emendat, Parotidas & Glandulas diaphoresin faciendo desiccant, Humores induratos instar ossis aut uenę turgescantis cum inflatione in collo hominis seu equi conflatos dissipat, omnia apostemata maturat, rumpit & purgat. Recipe Colophoniam, Asphaltum, ana unc: 4. Thuris, Arsenici cum aceto forti in mortario competenter tere, deinde aliorum puluerem cum melis ^{Diuinari po-} paruo optime trita adhibe, & diu terendo sufficienter ^{test legendum} misce, cumq; commixtum fuerit, optimo uase repone, & ^{esse cum melle} esse cum melle cum uolueris uti cum aceto dissolue, & linteo inductum ^{pauco.} impone.

EPITHEMA DIAPTISANES.

Caput. 326.

Diaphoreticum & egregie malacticum, Glandulas, Choerades, & Parotidas Diaphoretice operando soluit, omnes durities & Phlegmonas malaxat, & omnia pyrotica infrigidat, maxime acutas febres. Recipe olei ueteris unc: 36. Ptisanę, Foenigręci, seminis lini, ana unc: 12. Cerę, seu taurini, Radicis Euiscii ana unc: 6. Meliloti unc: 2. Galbani unc: 1. Confice sic. Ptisanā, Foenū gręcū, semen lini, Melilotū & radices Euiscii in aqua sufficienti pridie infusa lenes ad prunas, ad perfectam decoctionem decoque & fortiter exprime. De succo autem lib: 3. Oleo adde, & iterum lento igni ad consumptionem succi bulli, deinde seuum, ceram & Galbanum adde, & molliter bulli, donec ad unum corpus redacta sint, & ab igne depositū coagulari permitte, & conditum usui reserua.

EPITHEMA DIACYDONION

Tonicum. Caput. 327.

a ij Quod

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Tonicum hoc
est corroborati-
uum & con-
firmatiuum ul
nigoriatiuum.

QUod facit ad debilitationem et inflammationem stomachi & Hepatis, Vomitus etiam bene stringit, & febrem amputat. Recipe Malorum cydoniorum intus & extra purgatorum unc; 26. Olei chamemelini, Aloes, Mastiches ana unc; 12. Carnium Dactylorum, unc; 6. Confice sic, mala & Dactylos cum uino sufficienti lento igni coque, donec pene uinum consumatur, deinde mortario immissa diutissime tere, cumq; probe contriueris mastiches & aloes puluerem adpone, & optime terendo commisce, post ceram cum oleo resolutam adiunge, & iterum terendo subige et conditum usui referua, cumq; opus fuerit linteolo inductum locis passis impone, & si contigerit ut medicamen desiccetur cum oleo rosaceo in mortario dissolue & utere.

EPITHEMA LEXIPYRETON

Caput. 328.

QUod acute febrientibus caliditatem aufert fronti inductum, dolores capitis ex febre factos amputat, pulsibus inductum somnum infert, & optatam quietem defectis præbet. Recipe olei rosacei, aquæ, ana unc; 36. Olei uiolacei seminis, papaueris albi ana unc; 12. Cerae unc; 8. Baccarum scissæ, seminis Hyoscyami ana unc; 3. Mastiches, Opj, Xiri ana unc; 1. Confice sic. Semen papaueris conquassatum in aquam impone, Baccas scissæ, & semen Hyoscyami similiter contrita in oleo uiolaceo triduo infunde, quarto uero die infusionem seminis papaueris lenes ad prunas ad medietatem decoque & diligenter excola, & abiectis retrimentis colaturam hanc, iterum lento igni ad medietatem bulli, Cumq; percocta fuerit

NE MEDICAMENTORVM.

fuerit diligenter cola, deinde succo oleum Rosaceum infunde & ad succi consumptionem pene bulliat, sic ceram adhibe qua liquata, Mastiches & opij subtilissimum puluerem asperge, & indeficienter ab igne depositum exagitando commisce, & cum tepesceri ceperit uase optime exceptum usui reserua.

Ambrosiam lexyreton appellat Aegineta lib: 7. cap. 18. ad finem atq; unam tantū lexyreton describit, quæ habet lithargyri librā unam ad-
ipis porcini succi seminis lini ana uncias sex Cere de albata uncias nouem,
rhodini librā unam mellis unc. 3. Croci unc. 1. Quidam lutea ouorum de-
cem cruda adiungunt.

EPITHEMA LEXIPYRETON.

Caput. 329.

HOC confert acute febrientibus, Siquidem Stomachi, Hepatis & præcordiorum intollerabiles caliditates amputat. Recipe Olei Rosacei, Violacei, Succiseminis lini ana unc: 12. Cere unc: 6. Seuigallinacei unc: 3. Confice sic, succum cum oleo Rosaceo & Violaceo lento igni ad tertiam decoque, deinde seuum gallinaceum cum cera remissum adhibe, & cum percoctū fuerit in marmorream pilā funde & sic puluerē spodij & Amyli super sparge & indefinenter subige, & cum coagulari ceperit uitreo uase conde, & in frigidissimam aquā uas ipsum per decem dies suspende, & cum opus fuerit patientibus locis impone.

EPITHEMA LEXIPYRETON.

Caput. 330.

a iij Vtile

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Vtile ad continuas febres, Stomachi & aliorum uiscerum ardorem auferens. *Recipe* Olei rosacei unc: 12. Cerae, seu igni recentis ana unc: 4. Spumæ argenti, florum manti ana unc: 2. Ouorum albuminis quod sufficit. Confice sic, puluerem spumæ argenti & manti florum cū albumine in mortario, donec ad pinguedinis consistentiam perueniat commisce, deinde seuum et ceram cum oleo liquata trituræ adhibe, & indefinenter exagitando subige, cumq; conspissari ceperint uase uitreo exceptum usui reserua.

EPITHEMA. CAPVT. CCCXXXI.

AD uomitum optime expertum, Alaple inductum & stomacho impositum. *Recipe* Olei raphanini, sicyonij ana unc: 24. Elaterij, succi Ellebori ana unc: 12. Catapuciarum purgatarū radicis & seminis ana unc: 6. Succī fabæ Lupinæ, Castaliolæ corticis ana unc: 3. Succī Tithymali, seminis Chrysolachani ana unc: 1. Confice sic. Succos omnes & catapucias conquassatas & seminū puluerem in Raphanino & Sicyonio oleo, quadriduo infunde, quarto uero ad lenes prunas ad medietatem decoque, cumq; bene coctum fuerit, diligenter cola, abiectisq; reurimentis ceram adde, & cum remissa fuerit, in marmoream pilā funde, & addito elaterij subtilissimo puluere tam diu terendo commisce, donec coagulari ceperit, cumq; condensatum fuerit conde & usui reserua.

Castal Arabice castanea dicitur S. Genuates.

Chrysolacha = non idest holus aureum Atriplicem esse constat apud Dios. li. 2. ca. 110.

EPITHEMA AD VOMITVM STRINGENDUM Expertum.

Caput. 332.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Olei rosacei, omphacitidis, ceræ ana unc: 8. Mastiches, Boli, Albuminis ouorum ana unc: 5. Sanguinis Draconis, Tragacanthæ, Pollinis Hordei ana unc: 3. Croci, Mannæ Thuris acatiæ ana unc: 2. Confice sic. Boli, Sanguinis Draconis, Croci & acatiæ subtilissimū puluerem & pollines hordei cum albumine ouorum in mortario diu terendo commisce, Deinde, Mastiches, mannæ, Thuris & Tragacanthæ tricoscinatum puluerem cū oleis lento igni competenter decoque, Posthac ceram immitte, cumq; remissa fuerit trituræ adhibe, & tam diu subige donec conspissetur, & cum constiterit uase conde & usui referua.

EPITHEMA RINOTICVM AD SOLVTIONEM
uentris. Caput. 333.

Q Vod stomacho & umbilico alutæ inductum & applicatum uentrē sine mora soluit, ante prælotis locis aqua decoctionis Mercurialis uel Sticij. Recipe Olei Sicyonij & Scyllitici ana unc: 12. Olei Cucumerini, ceræ ana unc: 8. Lactis Tithymali, fellis taurini ana unc: 6. Terebinthinæ Diagridij ana unc: 4. Euphorbij, seminis Cichidos ana unc: 2. succi mercurialis, Coccugnidij ana unc: 1. Confice sic. Succos omnes in Sicyonio & scyllitico oleo lenes ad prunas ad medietatem decoque, deinde Terebinthinam cum felle Taurino adde, post modicū interuallū terendorum subtilissimū puluerem triduo in Cucumeratio oleo infusam decoctioni adhibe & optime exagitando commisce. Ad ultimum uero ceram immitte, & tam diu bulliat donec liqueat, cumq; percoctum fuerit in marmoream

*Sicyon & sicyon
on Græci cucumerē
appellāt, uide Diosc.
li. 2. cap. 124.
Paulum li. 7.
in suis simplicibus.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

marmoream pilam effunde, ibiq; diligenter donec coagulari incipiat subige repone & ului referua.

EPITHEMA. CAPVT. CCCXXXIIII.

AD lumbricos expellendos in Alapsam inductum, uentriculo & toti sumini impositum. Recipe Olei unc: 24. Cere unc: 8. Aloes, Pollinum Nigellæ, Fœnigræci, Lupinorum amarorum, & Gitana unc: 3. Foliorum Cētauræ uiridis, Carthami, Absinthij & Persici ana unc: 1. Confice sic. Herbas cōtusas in oleo triduo infusas, lenes ad prunas ad medietatē decoque & exacte cola, abiectisq; herbis puluerem Aloes & pollines adde & bene cōmisce deinde ceram adhibe, cumq; percoctum fuerit, conde & ului referua.

EPITHEMA AD VENEREM PRORITANDAM. Compertissimum. Caput. 335.

Recipe Balsami, Olei Pulegini, Aquæ camphoratæ, cere ana unc: 2. Fellis Passerum, caudarum Scingi, Testiculorum uiridium Satyrionis, Euphorbij, seminis Bulbi & Eruce ana unc: 1. Moschi unc: semis. Confice sic. Semen Bulbi & testiculos Satyrionis uiridis simul ad modum Electuarij tere, deinde passerum uel miscellæ adhibe, sic etiam Euphorbij, caudarum Scingi & puluerem seminis Eruce insperge, post, Moschum in camphorata aqua solutum affunde, & diu terendo commisce. Ad ultimum uero ceram cum Balsamo & Muscelino oleo resolutam confectioni adiunge, & diligenter subige, uitreoq; uase conde, & ad amplexus properantibus renes & uirgam perunge,

NE MEDICAMENTORVM.

perunge, & sic congregiatur, & si pertusus fuerit, ex medicamine renes ungere purpureę Alapę inductum, utriusque pulsibus applica, expertum enim est.

FAVSTINVM MAIVS

Caput. 336.

O Prime conducit ad Catarrhum, Asthmaticis & spiriosis subuenit, Tussim, peripleumoniā & pleurē emendat, Vomitum sanguinis & singultum curat, Nephreticis & Calculosis potenter proficit, Cholericis & Gemorrhoeicis medetur, & periodicis passionibus utilissimum est. Recipe Leucopiperis, seminis Hyoscyami ana drach: 20. Opij drach: 10. Sinoni drach: 7. Croci drach: 5. Casię fistulę, Dauć Cretici, Petroselini Macedonici ana dra: 4. Apij dra: 2. Nardi, Pyrethri Euphorbij ana dra: 1. Mellis quod sufficit, dabis ad pondus drachmarū triū cū calida.

*Phaustinos an
tē pastillos res
quire apud P.
Aeginetam li.
7. cap. 12.*

FAVSTINVM MINVS

Caput. 337.

Quod Nephreticis, Colicis, & Calculosis medetur, & typum quartanū emendat. Recipe Rosę, Leucopiperis, & Melanopiperis ana drach: 7. Opobalsami, Caryophyllorū, costi, croci, Asari, Acori, Dauć cretici, Hyoscyami ana drach: 3. Cinnamomi, carpobalsamiana drach: 2. Nardi drach: 1. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanę cum tepida aut uino.

FVMIGIVM AD EPILEPTICOS.

Caput. 338.

Recipe Testiculi caprini, ursini. Iecoris lupi, sanguinis Hirundinis, & lapidis in uentre earum inuenti, Mustelę

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Mustelæ Marinæ sanguinis, cochlearum Aceti ana dra:
2. Allij, cornu ceruini, & capræ ana drach: 1. Confice sic.
Hæc omnia tere, & in puluerem redige, & cum coagulo
agni in succo rutæ liquato optime commisce, inq; mag-
daliunculos informa & ad umbrā sicca, cumq; opus fue-
rit carbonibus superimpositis, fumigiū naribus applica.

FVMIGIVM AD EXCITANDOS EPI-
lepticos. Caput. 339.

R Ecipe cornu ceruini & Hircini, Hellebori albi, Pe-
gani, Euphorbij, Straphisagriæ ana dra: 2. Confice
sic. Hæc omnia tere & in puluerem redacta cū pinguibus
passulis bene committe, & inde magdaliunculos cōpone
& usu expetente carbonibus adhibitis naribus fumigium
ager excipiat.

FVMIGIVM AD OCVLORVM GRAVEDI-
nem & sanguinem. Caput. 340.

R Ecipe Fabarum dra: 3. quibus super carbones uitis
appositis perforato scabello, super quod foramē pa-
tiens caput contineat, & apertis oculis huc intueatur, do-
nec ex collecto fumo lachrymæ abundanter erumpant,
& cum se inde subleuauerit abluta facie in oculos lycium
in amineo uino solutum instilla, hoc bis in die mane & ue-
speri faciat, nulli secundum est.

FVMIGIVM AD TINIOLAS
Caput. 341.

C onfert etiam ad pediculos palpebrarum ex quibus
pruritus excitatus fuerit. Fac sic. Hysocyami capis-
tulum

NE MEDICAMENTORVM!

bulum plenum semine exteriori cortice exutum in cereâ
capsellâ include, ita ut superior pars capitis non tegatur,
& sic prunis ignitis impone desuper appposito traiectorio,
cumq; fumus erumpere coeperit, patiens oculum super
foramē traiectorij adigat, palpebris intrinsecus antea mel
le perunctis, & cum illachrymari oculus a fumo ceperit,
Tiniolæ & pediculi omni celeritate cadere incipiunt.

FVMIGIVM AD DISPNOEAM ET Tussim. Caput. 342.

R Ecipe Bardanæ ungulæ equi uiridium foliorū ana
drach:3. Lemnæ Sphragidis drach:1. Confice sic.
Herbas probe contusas testæ ignitæ impone, super quas
subtilissimum puluerem lemnæ Sphragidis insperge, &
traiectorio applicato, patiens ore aperto fumū excipiat,
cumq; a fumo tussis irritata fuerit excreando quicquid in
ore collectum fuerit expuat, & hoc mane & uesperi ad
ministretur ad dies septem.

FVMIGIVM AD VERMES DENTIVM & Gingiuarum. Caput. 343.

C Onficiatur ad hunc modum. Laminam ferream
igne candentem super patulum os uasis aqua pleni
pone. Super quam seminis porri drach:2, adurentur &
traiectorio cooperiatur, cumq; fumus erumpere ceperit,
gingiuis & dentibus ante melle fricatis, ore aperto patiēs
illum excipiat, donec sustinere poterit, & amoto traiecto
rio, Inuenies intus in aqua uermem natantem.

FVMIGIVM CAPVT CCCXLIIII.

b ij Ad

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

AD distillationem uue & ad rheumatismum fauciu.
 Recipe Styracis, Ficiu pinguium, florum amygdalarum, seminis Hyosciami ana drach:4. Fac sic. Hæc omnia trita & in puluerem redacta cū ficubus & Styrace diu terendo cōmisce, & inde Trochiscos informa, cumq; opus fuerit inditis super carbones lentiscinos traiectionū superimponere, & patiens ore aperto fumum accipiat donec sustinere ualeat, & hoc ter in die faciat, mane, in meridie & uesperis, & interpositis trib. diebus aut quinq; reitet medicamen donec conualescat.

FVMIGIVM OPTIMVM CARDIACIS ET DEBILITATEM PATIENTIBUS. Caput. 345.

REcipe Styracis optimi, Labdani purissimi, Ligni Aloes subtilissimi pulueris ana drach:8 Olei Nardini, Muscelini ana drach:2. Balsami, Moschi ana dra:1. Ambra, camphore ana drach:semis. Confice sic. Ambra cum oleo nardino & muscelino solue, & inde puluerem ligni Aloes cum Styrace & Labdano bene cōmisce. Balsamum autem & Moschum & camphoram solutam guttatim medicamini instilla, manibusq; perunctis contra ignem diutius malaxando inde magdaliones informa & respone, cumq; opus fuerit carbonibus uitis impositis, fumigium naribus applica.

FVMIGIVM APTVM PARALYTICIS
 Caput. 346.

REcipe castorei, Myrrhæ ana drach:6. Costi, Eleliphaci, Macropiperis ana drach:2. Confice sic. Hæc omnia trita et in puluerem redacta cum Styrace calamita collige

NE MEDICAMENTORVM.

collige & inde Trochiscos informa. Cumq; uti uolueris super carbones lentiscos impone & patiens integram nucem in ore teneat, ibidem insufflet, ut sumum ore recipiat, & quicquid humoris attrahitur aperto ore foras exscreabit.

FVMIGIVM AD SANGVINEM HEMOR-
rhoidon. Caput. 347.

R Ecipe Gallæ Asianæ, Melantiæ, Boli Armenici, lycij, Hæmatitidis ana drach: 3. Fac ita. Hæc omnia tere & in puluerem redige & cum sufficientia aqua Dracontea trochiscos informa, cumq; opus fuerit patientem super scabellum competentis foramine apertum sedere facies & inde cum quinquies in die suffumigabis.

*Draconteam
dracontium et
dracunculum
Translatore
et autores la-
tiores appel-
lāt uide diosc.
li. 2. ca. 155.*

*Melanthion legendum esse conijcimus: quod Recentiores quidam esse
Git statuunt, apud Dioscor. li. 3. ca. 84. Quamquam Nicolaus superius pau-
lo cap. 374. Git et nigellam uel melanthion insinuat esse diuersa.*

FVMIGIVM AD MENSES MULIEBRES
Prouocandos. Caput. 348.

R Ecipe Nardi, Calami Aromatici, Styracis, Cardamomi, Seminis Nasturtij, ana drach: 4. Fac sic. Omnibus in subtilissimum puluerem redactis cum succo Periclymeni Trochiscos compone, Cumq; opus fuerit carbonibus suppositis subfumiga.

FVMIGIVM AD MENSTRVA
cienda. Caput. 349.

R Ecipe Thiū apyrū, Bituminis, Libani, Aluminis ana drach: 5. Compone ita, in subtilissimum puluerem

b iij rem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

rem hæc omnia redige & cum sufficienti succo Symphyti Trochiscos informa & cum opus fuerit super carbones impone & patiens sublati uestibus de super sedeat.

FVMIGIVM AD MENSTRVARETINenda. Caput. 350.

R Ecipe Lentisci, Mirtæ, Cymarum rubi, Rosarum ana drach: 6. Fac sic. Omnia trita & in puluerem redacta cum sufficienti succo Trochiscos informa, & cum opus fuerit super carbones impositis secundum superiorē disciplinam subfumiga.

FVMIGIVM AD MENSES SVPERfluos. Caput. 351.

R Ecipe Castorei, succi Myrtæ, Lentisci, Cymarum, Balaustiorum, Gallæ Asianæ, Cimini, Sinoni, ana drach: 5. Fac hoc modo. Hæc omnia in puluerem redige & cum sufficienti Cymarum rubi succo Trochiscos compone, cumq; opus fuerit super Lentiscinos carbones impositis patiens dimissis uestibus subfumigetur, ita tamen ut antea ex aqua marina in qua bulliant forbæ siccæ, castaneæ integræ siccæ & cortices suberis fomentetur.

FVMIGIVM TYPICE FEBRIENTibus. Caput. 352.

Colenam quidam appellant quam alij Oripanum vocat. **R** Ecipe Castorei, Myrrhe, libani, Aristolochiæ, Brathæi ana drach: 4. Pulegij, calaminthes, pegani, Colene, Nigellæ, Platocymini Foenigræci ana drach: 2. Fac sic. Hæc omnia in subtilissimum puluerem redacta cum succo Calaminthæ collige & inde Trochiscos informa & cum

NE MEDICAMENTORVM.

cum opus fuerit subfumiga.

Platocyminum est fefeli maffiliense. sic nuncupatum quasi latum cimini. Cuius descriptio extat apud Diosco. li. 3. cap. 55.

FVMIGIVM. CAPVT. CCCLIII.

AD coniugatas quæ uiros aliquo maleficio inuicem odio habent. Fac sic. Animalculi bugæ caput & caudam sicca, & in domo in qua utriq; fuerint subfumiga & statim maleficiū soluitur, & hoc identidem cum rana sicca quæ inuenitur non de industria querendo.

FOMENTVM AD DOLOREM CAPITIS
ex febre. Caput. 354.

REcipe aquæ Phyalas 3. Papaueris hortensis & syluestris, Violarum, Hedere terrestris foliorum uiridiū ana drach: 18. Fac sic. Herbas omnes contritas in aqua lento igni ad tertiam decoque, & inde caput patientis diligenter fomenta, cauēs ne aliquo modo infrigidetur, & linteo obuolutus quiescat idem, Ita enim somnus cōciliabitur et dolor mitigabitur.

FOMENTVM AD DOLOREM CAPITIS
ex frigida. Caput. 355.

REcipe Olei Phy: 2. Pegani, Brathel, calaminthe, gléchonis, Amaraciana dra: 20. Confice ad hunc modum. Herbas omnes contritas pridie in oleo infusas lento igni ad medietatem decoque, & cola, abiectionib; retrimens inde caput diligentissime fomenta, obseruans ne frigus obledat.

Fomentum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

FOMENTVM AD DOLOREM ET PNEV-
matosin Stomachi. Caput. 356.

R Ecipe Olei Sicyonij, Peganini, Nardiniana drach:
3. Fac sic. Species in subtilissimum puluerem reda-
ctas in oleo quatrduo infunde, quinto uero die lento ig-
ni ad medietatem decoque, & cum plagellis laneis in hoc
humectatis sepius apponendo & renouando patientis sto-
machum fomenta.

FOMENTVM AD MENSTRA PRO-
uocanda. Caput. 357.

R Ecipe Aquæ Phy: 2. Artemisæ, Diptami, Barbæ syl-
uanæ, Periclymeniana drach: 18. Muscelij, Olei Pu-
legini & Irini, ana drach: 9. Fac sic. Herbas contusas in a-
qua ad medietatem decoque & cola, & abiectis retrimen-
tis oleorum pondera adhibe & iterum aliquantulum bul-
li, & ab igne deposita in semicupium infunde, super quo
patiens obuolutis pannis sedeat, ut medicaminis uapor ad
matricis Sterigomata pertingat, hoc per decem dies ter in
die faciat, eandem decoctionem sepius calefaciēdo & sup-
ponendo. Vesperī autem in eadem decoctione sedeat, dos
nec sustinere poterit, hoc enim fomentum non solum men-
strua prouocat, sed etiam secundinas reuellit.

FOMENTVM AD MENSES CITAN-
dos. Caput. 358.

R Ecipe Pegani, Pulegij: foliorum Lauri, Brathei, Ar-
temisæ ana drach: 20. Olei Daphnini, Pulegini ana
drach: 10.

NE MEDICAMENTORVM

drach: 10. Aquæ quod sufficit, Efficiatur artificio iam recitato.

FOMENTVM AD MENSTRA RETINENDA. Caput. 359.

R Ecipe Symphyti, Punicę, Cydonij, Schœni Turionum, ana drac: 30. Aluminis, Acacię, Sarcocollę, Alapsę, ana drach: 10. Aquæ quod sufficit. Fac sic. Herbas & Alapsas in aqua sufficienti lenes ad prunas ad medietatem decoque & cola, abieciſq; recrementis puluerę specierum subtilissime tritum adhibe, & iterum aliquantulum bulli, cumq; tepefactum fuerit, in semicupium infunde, & desuper mulier consideat fomentando quousq; sustinere poterit.

Turiones sunt tenerrimę suffruticationes arborum & arborum, quę uel edendo esse possint, præsertim temporibus famis, ut docet Gal. in lib. Alimentorum.

FOMENTVM AD DURITIEM ET DOLOREM matricis. Caput. 360.

R Ecipe Hibisci Faborolę Herbe uenti Dracontij, Viridium ana drac: 20. Foenigręci, seminis lini, pascularum pinguium, ana drach: 10. Aquæ quod sufficit. Confice ad hunc modum. Herbas & semina contusa in aqua sufficienti lento igni ad medietatem decoque, & inde per septem dies patiens ter in die fomentetur.

Scriptus cōdex uidebatur habere unc: et non drach:

Herba uenti habetur in Marciato, quidam Scatuncellum uocant Germanensis. Fortassis autem est Anemone.

FOMENTVM AD DOLOREM ET SANGVINEM Hemorroidon. Caput. 361.

c Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Itea idest sa-
licis.

R Ecipe aque Aluminosa phy: 2. Carenī, 1. Ompha-
comelitos drach. 36. Symphyti. Itea, Elelisphaci,
Pegani, Polygonie foliorum uiridiū ana dra: 27. Iari, Cy-
clamini Dracontij Radicū uiridiū, ana drach: 9. Loli, A-
marorum lupinorum pollinis, Gallarū, & Psidia pul-
ueris ana drach: 4. Fac ita, Herbas, Radices, & semina in
aqua Careno & Omphacomelite cōtusa & pridie infusa,
humili fōco sufficienter decoque, & semicupio infunde,
super quod mulier dimissis uestibus ter in die sedeat, & in
die patientia loca competenter fomentet, calidas etiā her-
bas sapius sedi applicet, & cum ipsis Hemorroides fricer.

FOMENTVM AD INTESTINVM
prolapsum. Caput. 362.

Pumicis for-
tassis legēdum
uenit sicut &
in cap. 359. p
pumice pumi-
cis puto repo-
nendum.

R Ecipe aquae pluuiialis & aceti ana phy: 1. Roris ma-
rini myrte, Tribuli, Senticis, radicis Cardui sylue-
stris ana drac: 18. Alapsæ, roris Syriaci, Punici, Loli, ana
drach: 9. Fac sic. Herbas contusas et specierum puluerem
in aceto & aqua lento igne competenter decoque, cumq;
tepefacta fuerint, in situlam effunde, super quam æger se-
deat, & inde ter in die fomentetur.

FOMENTVM AD TVMOREM ET SCLIO-
rosin Testiculorum. Caput. 363.

R Ecipe aque marine & aceti ana un: 1. Herbae tribus
li, Argillæ ana dra: 27. Radicis Hibisci, Dracontij
ana dra: 9. Ita confice. In aqua & aceto herbas cōtritas &
argille puluerē cōpetenter decoque & cola, cūq; tepefieri
ceperit, inde patientia loca ter in die fomentet, & herbas
probe calidas præfatis locis applicet, & in fasces colligat.
Gijnon

NE MEDICAMENTORVM.

GIINON VEL GEINON HERMETI HIERON.

hoc est terrenum Mercurio sacrum, Quod item

Icosi hepta uocatur a uiginti septem ingre-

dientibus medicinis ipsum compo-

nentibus. Caput. 364.

Conficitur secundum morē antiquorū in Hypogeis
speis, idest subterraneis spelūcis, ornatis lauro, & be-
ne redolentibus floribus in mense Aprili, cū Sol in ariete
fuerit, ita tamē ut per septē dies purificetur locus a puero
in uestibulo septē uocales canenti & ab artifice in cithara,
& lyra & fistula secundū musicæ dulcedinē pæanizante.
Ibiq; in mortario conditū per illos septē dies ab ipsis cus-
todiatur, & expletis diebus uase uitreo conditū usui refer-
uet. Facit ad Sympythios idest ad eos quos spiritus im-
mundus persequitur, Lunaticos certo lunari tēpore cum
spuma Tauri sumptū liberat, Illi uero qui per somnum ti-
more ab Ephialte grauati fuerint, & inter dormiendū ti-
mēt, linteolo inductū, simul & tēporib. in modū coronæ
circumligatū timorē aufert, et imminētē pressuram pro-
hibet, non dormientibus somnum præstat, fronti illitum,
Dolorē capitis & oculorum emendat, rheumatismum in
Thorace habentibus, & ex Catarrho tussientibus in Gar-
garismate adhibito, siue potui datū subuenit, & si faucib.
illinitū fuerit Rheuma constringit, omnia uitia mulierū
quæ eis siue per humorē siue per uentositatē contingunt,
extirpat. Recipe Spherulas idest fructus cypressi 50. Car-
nium caricarum pinguium sine granulis, passularū enu-
cleatarū, Terebinthinæ ana drach: 12. Labdani, Styracis
optimi, Myrrhæ, Asphalti, Bdelli, radicis asphodeli, El-

*Pæanizare di-
xit idioma gre-
cū secutus. Nā
pæanizin gre-
ci pro pæana,
idest cantū in
honorem Ap-
pollinis uel al-
terius diui fa-
ctū, decātare.*

c ij lenij

NICOLAUS DE COMPOSITIO

leniana unc: 7. Cardamomi unc: 5. Sabine unc: 4. Folij,
Costi, Spicæ, Rosarum factiui seminis iuniperi, ana unc:
3. Schœnanthus, Cassiæ fistulæ, Schini idest lentisci ana
unc: 2. Croci, Cyperi, Libystici ana unc: 1. Vini optimi,
& mellis quod sufficit. Confice sic. Spherulas Cypressi
conquassatas in uino optimo sufficienti triduo infusas, hu-
mili foco ad uini consumptionem decoque, & diligenter
cola, abiectisq; recrementis de uino lib: 2. lume & carnes
ficuū ad modum electuarij tritas, fricando manibus dis-
solue, cumq; perfectæ solutæ fuerint, additis mellis lib: 12
Lento iterum igni ad mellis spissitudinē decoque, & per
sacculum accurate cola. Deinde passulas enucleatas &
Dactylorum carnem & nucleos in mortario sine inter-
missione tere, ut nihil solidi aut crassi in tritura maneat, sic
Styracem, labdanum, Terebinthinam cum modico mel-
le remissa trituræ adiunge, & diu terendo commisce. Ad
ultimum subtilissimū puluerem specierum adhibe, & cū
scripto melle omni cum diligentia confice, & uase uitreo
conditum reserua. Cumq; opus fuerit dabis ex eo drach:
2. uel 3. secundum vires ægrotantis.

Sympythios obsessos cacodæmone uocat à Pythio Appolline respon-
sore impuro spiritu. Veluti in Euangelio puella Pythonis spiritū habuisse
traditum est.

Ephialtem nostri Incubum dicunt, à uiro quopiam sic appellatum.
Velut alij sentiunt à phantasia qua patientes afficiuntur, imaginatur enim
Ephialticus aggredi sese ab aliquo, Ephalesthe nanq; significat insilire al-
teri atq; irruere. Pnigaliona Themison in Epistolarū li. 10. appellat à sus-
focando, quod ægrotos prefocet. Paulus li. 3. ca. 15.

GARIOPHILLATVM MAGNVM

Caput. 365.

Quod

NE MEDICAMENTORVM.

QUod optime facit ad Enphraxim spiritualium por-
rorum, vitia pectoris & pulmonis emendat, Phthi-
siccis ex longa infirmitate debilitatis reparationem præstat,
Cardiacis & Auriginosis potenter subuenit, fastidium au-
fert digestionem procurat, Vomitus compescit, Acidus
ructus aufert, & os odoratum reddit. Recipe Cinnamomi,
Caryophyllorum, Zingiberis, Glycyrrhizæ, Rosæ ana
drach: 18. Ligni Aloes, Galangæ, Cardui, nucis Myristi-
cæ, Nardi, Zedoariæ, Violarum ana drach: 9. Reubarba-
ri, Macis, Croci, Aliptæ Costi, Cyperi, Cardamomi, Semi-
nis Basilici, Anisi, Libyistici, Eboris, ana drach: 4. et semis.
Mellis Rosei quod sufficit, Detur in modum Auellanæ
cum Rhodostomate seu frigida.

GARYOPHYLATVM MINVS.

Caput. 366.

Hoc prodest ad causas pectoris & pulmonis, Vitia
stomachi emendat & carne replet. Recipe Cinna-
momi, Zedoariæ, Zingiberis, Glycyrrhizæ ana drach:
18. Galangæ, Nardi, Confitæ, Rosarum Violarum, ana
drach: 9. Caryophyllorum, Costi, incensi Constantinopo-
litani, Rasuræ Eboris, seminis Libyistici ana drach: 4. Mel-
lis Rosei quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum frigida.

Thymiana
Constantinopo-
litanum.

GALLIA MVSCATA. CAPVT. CCCLXVII.

Recipe Mastiches unc: 2. Gummi unc: 1. Camphoræ
scrup: 1. Hæc terantur subtilissime & cribrentur,
& Trochisci inde fiant cum aqua rosata, & siccentur ad
umbram & postquam fuerint desiccati, terantur subtilissime &
misceantur

Gummi Ara-
bici.

c in

misceantur

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Olei sambuci
uel sambacini
rationem uide
apud iacob.
Manliū in an-
notatione huius
Olei folio
ultimo.

miscēatur cum unc: 4. Olei Sambuci, Bulliti & colati ad medietatem, deinde misce cum speciebus istis bene tritis. Recipe Cinnamomi, Cariophyllorum, nucis Moschatae ana unc: semis, & omnibus istis commixtis & bene manibus malaxatis fiant Trochisci in medio concaui & sigillo sigillati ad pondus unius drach: & semis, & postea iungantur cum aqua Rosata, cum moscho.

ALIPTA MUSCATA. CAPVT. CCCLXVIII.

Valeat pueris patientibus Asthma & constrictionem pectoris, & etiam non ualentibus lac retinere, sit inde optimum fumigium & odoriferum, quo utuntur uiri Apostolici, & Imperatores in tēplis suis, & assumitur etiā ad praeiosissimas medicinas & electuaria. Recipe Labdani purissimi unc: 3, Styracis Calamitae optimi, unc: 1. & semis, Styracis rubei unc: 1. Ligni Aloes optimi drach: 2. Ambrae drach: 1. Camphorae scrup: 1. & semis Moschi, scrup: semis, Aquae Rosae quod sufficit. Cōfice sic. In diebus canicularibus pone Styracem calamitā & styracē rubrum, & Labdanum in catino ad solem cooperto cum panno subtilissimo, ne possit puluis attingere & cum mollicata fuerint ad solem pone in mortario, Ex eo calefacto ad solem cum pistillo ferreo similiter calefacto fortiter simul conterantur, donec ad nigrum uergant colorem, postea addens puluerem Ligni Aloes simul fortiter conterere & camphoram similiter, postea conterere moschum in aquae Rosaceae unc: 3. & de hac aqua aliquantulum madefac marmor prius bene lotum & calefactum ad solem, & accipe unc: 1. Cum tabula planissima de eadem aqua madefacta

NE MEDICAMENTORVM.

madefacta super marmor diu agitetur donec ad subtilitatem iunci deueniat. Hoc modo facies super marmore madefacto & tabula de eadem aqua supra dicta & cum reposueris superasperge de illa aqua ualet ut supra diximus.

GALACTINON MAGNUM.

Caput. 369.

O Primum Phthisicis, & ex longa infirmitate debilitatis, affectiones pectoris & tussis recentes & Chronias curat, Empyicis & Pleureticis mire subuenit, & Periodicis passionibus medetur. Recipe Lactis caprini recens multū, mellis albi, ana unc: 24. Seui caprini recentis unc: 12. Prassij uiridis unc: 6. Reubarbari, cinnamomi, Caryophyllorum, Antophali, Galangæ Nardi, zingiberis, Pyrethri, succi Glycyrrhizæ, Styracis Calamitæ, Tragacanthæ, Melanopiperis, Anisi, Carui, libyistici Petroselinii, feniculi seminis, Apij, ammeos. Fœnigræci ana unc: 1. Cōfice sic. Semina cum Marrubio in marmorea pile in modum electuarij diutissime tere, & sic mel & lac addens manibus fricando commisce. Deinde in stagnato uase lento igni donec bene subigat decoque, & ab igne deposita diligenter cola, abiectionisq; retrimentis inde specierum puluerem tempera, dabis ex eo drach: 3. Mane uel uesperis cum lactis caprini recens multū ciatho uno.

Galatracelac significat, una de hoc medicamentum nomen claturam innuit.

GALACTINON MINVS.

Caput. 370.

O Prime purgat cholicos incēfos, & Melancholicos humores. Re. myrobalani citrini, chebuli, Indi, ana drach:

NICOLAUS DE COMPOSITIO

drach: 8. Epithymi, Agarici, Polypodij ana drach: 4. Turbith, Colocynthidos, Polij, seminis Absinthij, Fumiteræ, ana drach: 2. Cinnamomi, Schænanthus, Alari, Carpopallami, Anisi, Marathri, ana drach: 1. Mastiches, Salis gemmæ, Lapidis Lazuli, ana scrup: 2. Cōfice sic. Lac coagulatum de capris, quæ in montibus pascuntur tamdiu manibus frica, donec lique scat, dehinc cum spatula ficulnea agitando lento igni coque, donec iterum coaguletur, & cum percoctum fuerit, per lēteum purum diligēter cola & proiecto lacte, decolato sero lib: 1. Sume in quam subtilissimum puluerem specierum immitte, & ibidem nocte & die finito, postero die humili foco calefactum manibus perfricando commisce & iterum cola, abiectisq; speciebus syrupi Rosacei unc: 2. in quo sint subtilissimi pulueris Diagridij scrup: 2, adde, & ieiuno tepidum propina.

GLYCEA MAIOR. CAPVT. CCCLXXI.

Que confert Melancholicis, Epilepticis, & scotomate laborantibus, Ephialticis & timidis cum Agarici scrup: 2. & Diagridij 1. mire medetur, Hepaticis et Ictericis peculiariter subuenit, Splenicis & Hypochondriacis, torminosis & Iliosis auxiliatur, & omnem uentositatē interaneorum potēter excludit. Recipe Aloes drach: 50. Pegani, Floris pulegij ana drach: 27. Corticis radicis feniculi, Epithymi uiridium ana dra: 18. Confice sic, in sufficienti aqua herbas omnes per triduum infusas lento igni ad tertiam decoque & diligenter cola, de quo lib: 1. cū Mellis lib: 4. Misce, & iterum lenes ad prunas ad spissitudinem bulli, & cum tepesactum fuerit, puluerem Aloes super

NE MEDICAMENTORVM.

superfarge, & reconditum usui referua, cumq; opus fuerit, inde cochlearia plus minus tria secundum patientis vires dabis.

GLYCEA MINOR.

Caput. 372.

γλυκῆα for
tasis hæc ap-
pellatur, à dul-
cedine et sua
uitate.

QUæ facit cardiacis, Ventositatem splenis & Hypochondriorum expellit. Recipe aceti acris, mellis, libr: 100. Radicis Fœniculi drach: 50. Aloes drach: 27. Agarici drach: 9. Conficitur sicut superior.

GENTIANA MAGNA.

Caput. 373.

Optima Apoplecticis, & ad eos qui subitanea gutta obmutescunt, facit ad lesiones pectoris & pulmonis, dolorem stomachi & hepatis emendat, Splenicis & calculosis subuenit, Elephanticis & Hydropicis priuatim medetur, Typice febrientibus paragorian præstat, & ad eos qui uenena biberunt, & a uenenatis animalibus comor si fuerint, bibitum & locis patientibus applicatum liberationem pollicetur. Recipe Myrrhæ, Gencianæ, Diptami, Aristolochiæ rotundæ ana drach: 8. & scrup. 1. Nardi, Costi, Absinthij, Pulegij, Baccarum lauri, Petroseliniana dra: 8. mellis qd sufficit. De in modum auellane cum tepida.

GENTIANA MINOR.

Caput. 374.

Apta ad lumbricos expellendos, & cætera animalcula quæ intra corpus nocent, cum decoctione absinthij uel sabæ lupi potatum, podagricorum dolores intolerabiles, sine mora emendare dicunt. Recipe corticis Genti-
d tianæ

NICOLAUS DE COMPOSITIO

tianæ, Aristolochiæ rotundæ, Colophonæ ana dra: 27.
Myrrhæ dra: 9. Mellis quod sufficit, Dentur de eo dra: 3.
cum tepida.

GALBANES MAIUS.

Caput. 375.

Scriptus co-
dex uidebatur
habere unc: nō
drach:

Optimū Cephalalgicis & Hemicranicis, Arteri-
cis & Dyspnoicis, tussē antiquā & recentē medicat,
pituitā pectoris & pulmonis abstergit, pleuriticis & Em-
pycis potenter subuenit, calculosis & colicis auxiliū præ-
stat, & menstruis imperat. Recipe Galbani, Cassiæ, Leu-
copiperis, Opij, Styracis ana drac: 18. Croci dra: 10. Cin-
namomi, Caryophyllorum, Nardi, Costi, Xilobalsami,
Pyrethri, Euphorbij, Cardamomi, Anisi, Amomi, Dau-
ci, Petroselinī, libystici ana drach: 9. Castorei dra: 6. Mel-
lis quod sufficit, detur in modum auellane cum tepida.

GALBANES MINUS.

Caput. 376.

Hoc conducit arteriacis & tussientibus, de pulmone
& hepate humores per tussim potēter educit, pleu-
reticis & Empycis medetur. Recipe Galbani, amygdala-
rum amararum ana drach: 4. Castorei, Myrrhæ, absinthij
ana drach: 3. Croci, costi, Opij, Gentianæ, Aristolochiæ,
ana dra: 2. Nardi, cinnami, cassiæ, Glycyrrhizæ, asari, Ma-
stiches, Tragacanthæ, succi Eupatoriij, carpobalsami, anis-
i, seminis Sileris ana drach: 1. & semis, mellis quod suffi-
cit. Detur in quantitate castaneæ cum calida.

GLORIOSVM CAPVT. CCCLXXVII.

Optimum ad dolorem totius capitis & Hemicranei
cum calida sumptum, ad grauē auditū & tinnitū
cum

NE MEDICAMENTORVM.

cum decoctione cimini, & auribus instillatum mire facit,
 & ad dolorem dentium & gingiuarum tumorem, gingi-
 uis affricatum, & in amineo uino tepidū solutū, & in ore
 retentum utilissimum est, in calida pusca liquatum & gar-
 garizatum, ex frigido rheumate uuam pendentem rele-
 uat, & faucium tumorem, sputamina educit repressa, Ar-
 teriarum & spiritalium pororum aspredines lenit, uocē
 clarificat, asthmaticis suspiriosis & tussientibus cum nitri
 decoctione medetur, Stomachicis & Hepaticis, Splenes-
 ticis cum oximelitis cyatho, Nephreticis & colicis cū pu-
 sca calida, Lumbricos, uermes & tineas cum nigellæ apo-
 zemate interimit & interemptos educit. Recipe Nitri,
 Opj, ana drach: 3. Croci, Nardi, Pyrethri, Hellebori ni-
 gri, Salis lucidi, Euphorbij, Cardamomi, Leucopiperis
 ana drach: 1. & semis, Mellis quod sufficit.

GEMA EXPERTA EPILEPTICIS ET paralyticis. Caput. 378.

R Ecipe Foliorum saluiæ 100. nisculos terrestres to-
 tidem, Bardanę radicis maioris rotulas tres ponde-
 rantes unc: 1. Aquæ, Vini, Mellis, Caturimatis patientis
 ana drach: 2. Fac sic. Folia saluiæ nisculos, & Bardani
 radices, in mortario diutissime tere, cumq; bene pertrique-
 ris, sic aquam, uinum, mel, & Caturima, superfunde, & tã
 diu omnia manibus fricando commisce, donec in unum
 corpus redigantur, & in saccululum per quod pigmentū
 colatur funde & in uase coopertum lintheamine distillā-
 dum colatur ita tamen ut turbidū quod prius exit in uas
 subingredi non permittatur, donec clarescat, & inde pa-
 tienti mane & uesperī phyala una propinetur.

d ij Catha

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Catharina conijcio legendum esse. Catharinos enim & Catharina purgationem significat. Erasmus uertit subinde sterquilinum.

Onisci & oni latine millepedæ & multipedæ dicti sunt uermes qui sub aquarijs uasis nascuntur, & ad contactū se in globū contrahunt. Nisculos autem Itali uocant uermes terrenos, quasi corrupta græca uoce. Cum Græci γῆς ἐρταῖς idest intestina terræ appellare sint soliti. Appellatur hoc apud Græcos σακκίριον & σακκελίριον idest per saccum excolare. Frequenter enim crassiores decoctiones ita excolabantur, ut liquidiore fierent. Ob eandē causam etiā uina quædam per saccū colabatur.

Et in sacculū
infunde &c.

GEMA PARALYTICIS EXPERTA, maxime eis quibus lingua detinetur.

Caput. 379.

Videbatur etiam
legi posse
Nere. Itæ autem
latinis est
salix.

R Ecipe Itæ, Eleliphaci ana folia 100. Melanopiperis grana 81. Rotulæ Radicis Mandragoræ uiridis drach: 9. Castorei scrup: 9. Austeri uini & albi phyalas 9. Fac sic. Hęc omnia triduo in uino infusa lento igni ad tertiam decoque, & pereleganter cola, indeq; patienti phyl: 1 mane propinetur, & in domo obscura decubat, ut nullus præsto sit præter unū qui eum custodiat, circa uero sextā horā, pullū gallinacē elixum cū iure suo accipiat, & panē fermentatū, uinūq; leue & albū, & hoc per tridū fiat.

GEMA EXPERTA CONTRA OMNIA GENERA Paralysis, maxime contra illud quod oculos & os contorquet, & dicitur a medicis Spasmos Cynicos, idest cōuulsio canina. Ca: 380.

Spasmus Cynicus.

R Ecipe melanopiperis grana 300. Calaminthæ foliorū uiridiū, mādragoræ corticis uiridis, Castorei ana un: 4. & si inueterata fuerit passio, adde antimonij et opopanacis

NE MEDICAMENTORVM.

panacis, ana unc: 3. Vini boni Phy: 10. Ita confice. Herbas simul contusas cum uino ad medietatem decoque & cola deinde puluerem specierum adiunge & inde patiens tris duo mane Phy: 1. Accipiat & ieiunet sequentibus sex horis.

GEMA PROBATA ICTERICIS.

Caput. 381.

R Ecipe Aquæ decoctionis Lappæ, drach: 18. Corticis Myrobalani drach: 9. Succipungentium & adurentium urticarum phy: 1. Confice ad hunc modum. In decoctione Lappæ, Myrobalani subtilissimum puluerem per diem & noctem infunde, Alio die lento igni calefactio phyalam succi adde & bene commisce & sic mane patienti propina, qui ad sex horas ieiunet.

GEMA HYDROPICIS APTA.

Caput. 382.

R Ecipe Aquæ lib: 6. Mellis 2. Corticis mediani sambuci & Radicis Thymali, analibr: 1. Tartari dræ: 36. Nitri, Euphorbij ana drach: 9. Fac sic. Radicis Thymali, & sambuci cortices ad modum electuarij tritas in melle & aqua biduo infusas, humili foco ad medietatem decoque, & diligenter cola, abiectionibus herbis sic puluerem terendorum admisce, & inde calida mane phy: 1. propina & ieiunet ad sextam & hoc sæpius tribus diebus interpositis fac.

GEMA EXPERTA SPLENETICIS ET

Podagricis, Caput. 383.

d iij Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Alypiadon
Alex. Trallia-
nus uocat Cha-
malean Aliam
Alypon herbā
describit diose.
li. 4. ca. 173.

Pro plenidon
uero uidetur
asplenon legen-
dum esse. Quo-
niam uetus in-
terpres diose.
ca. 54. Spleni-
on uocat. unde
plenidon appa-
ret corruptum
formatum cor-
ruptius.

R Ecipe aquæ lib: 6. mellis 2. Radicis titymali & aly-
piados, ana lib: 2. uel 1. Capparis plenidon hellebo-
ri nigri, Hermodactyli, Viticarum radicum & foliorū ana
drach: 50. Seminis citri, asparagi, milij solis ana drach: 20.
Zingiberis diagridij, Euphorbij, agarici ana drach: 18. ad
hunc modum confice Herbas omnes & semina cōtrita in
aqua & melle per diem & noctem humili foco ad tertiam
decoque abiectisq; retrimētis sic puluerem terendorum
adiunge, & inde cum opus fuerit quater in mense phy: 1.
tepidam calide mane patienti propina, saepe diebus septē
per uices interpositis.

GEMA EXPERTA ILIOSIS ET VENTOSI-
tatem in Intestinis patientibus.

Caput. 384.

R Ecipe aquæ lib: 2. mellis lib: 1. & semis radicū Poly-
podij, & Iridis Illyrici uiridium ana drach: 8. anacar-
di drach: 20. Agarici drach: 18. Confice ita. Hæc omnia
contrita per diem & noctem in aqua & melle infusa lento
igni ad medietatem decoque & cola. indeq; tribus diebus
continuis phy: 1. propina.

GARGARISSATIO CAPVT. CCCLXXXV.

A D dolorem capitis totius & aurium surditatem &
frigidū rheuma. Recipe Aceti aminei lib: 2. Cyclas-
mini, Glechonis, Hyssopi, Coleni, uiridiū ana dra: 10. zin-
giberis, staphisagrig, Sinapi ana drach: 6. Confice ita, Her-
bas contusas in aceto pridie infusas lento igni ad mediet-
tatem decoque, & cola, abiectisq; herbis, subtilissimum
puluerem

NE MEDICAMENTORVM.

puluerem terendorum adhibe, & iterum modicum bulli,
& cum opus fuerit patiens gargarizet.

GARGARISMVS. CAPVT. CCCLXXXVI.

AD tardum dolorem capitis, & grauedinem, & oculorum hypopya & pterygia ex melancholico humore facta. Re. Sapa, acetiana lib: 1. Cissi terrestres, buglossæ, Struthij, Hellebori ana drach: 5. Conficitur sic. Herbas omnes in sapa & aceto biduo infusas, ad medietatem decoque & cum percoctæ fuerint cola, & sic puluerem terendum decoctioni admisce, & cum opus fuerit pyrotico saculo capiti applicato patiens Gargarizet.

Hypopyon est quando pus sub cornea oculi colligitur. Arabes Sanie in cornea uocāt. Perterygion autem est quando membrana neruosa ab angulo oculi maiore oritur pertingens usq; ad Iridem oculi interim etiam pupillam operiens. Unguis latinis et ungula barbaris hoc malum appellatur.

GARGARISSATIO AD TVMOREM FAV-
cum & Synanchen. Caput. 387.

REcipe Pusce, Careniana lib: 1. Succu Mororum, siccuum pinguium decoctionis ana drach: 50. Agni foliorum, Itæ Pegani ana drach: 18. Croci, Balaustioru, roris Syriaci ana dra: 9. Fac sic. Herbas & species omnes contritas & pulscam & Carenum, decoctionem siccuum, succumq; Mororum lenes ad prunas ad medietatem decoque & cola, abiectionisq; herbis inde cum opus fuerit patiens gargarizet.

Gargari

NICOLAUS DE COMPOSITIO

GARGARISMVS. CAPVT. CCCLXXXVIII.

AD Exanthemata oris & palati ex acri Rheumate facta. Recipe Aminei uini libr: 1. Croci drach: 6. Lycij drach: 6. Fac ita, Crocum & litium contritum in uino die & nocte infunde, Alio uero die in mortario diutissime commisce, cumq; opus fuerit, patiens inde ore pleno gargarizet hoc ter in die iteret, & admiraculum operabitur.

Aminea uina, quorum toties meminit, describenda uidentur Diosco. e. quidem li. 5. ca. 19. Vina inquit quæ ex Amineis uuis sunt tentant caput, noxia sunt stomacho & inflationes faciunt. Generosa namq; sunt uinæ Amineæ, fuerunt enim Aminei populi ubi nunc salernum est. Deprehendimus q; uina talia non rubra sed alba progigni.

GARGARISATIO AD VSTIONEM FAUCIUM & ENCAUSIN LINGUÆ. Caput. 389.

Recipe Aquæ fontanæ lib: 2. Violarum drach: 10. seminis lini, Psyllij, succi Glycyrrhizæ ana drach: 4. Confice ad hunc modum. Hæc omnia in aqua biduo infunde, tertio uero die competenter lento igne decoque, & cola per quam diligenter, cumq; infrigidatum fuerit, patiens inde gargarizet.

GARGARISMVS. CAPVT. CCCXC.

Granatam uis detur appellatur, quod medicum malum granatum rectius dominant.

AD propendentes uuas, & fauces oblesas ex calida distemperantia. Recipe Pusæ lib: 1. granatæ acide succi drach: 50. foliorum Rosarum, Croci, ana drach: 9. Acaciæ, Omphacij Mororum immaturorum pulueris, ana

NE MEDICAMENTORVM.

ana drach: 8. Amyli, Balauftiorum ana drach: 5. Fac sic.
Species omnes tritas, & in puluerem redactas, in succū &
pulcā pridie infusas lento igni ad medietatē decoque, &
cum infrigidatū fuerit, inde quidem patiens gargarizet.

HYGIA. CAPVT. CCCXCI.

QVæ inuenta est apud Romanos optima ad sub-
scripta, nā qui ea usus fuerit, a malis aquis & a for-
didis nebulis illesus existit, facit etiā cephalalgicis, He-
micranicis & ad supercilij dolorem, & oculorum, ad den-
tium dolorem & gingiuarum rheumatismum, & Synan-
chē in ore retēta, gargarizata seu sumpta peculiariter me-
detur, Asthmaticis, tussientibus & phthisicis opitulatur,
dolorem stomachi curat, fastidium aufert & uomitū am-
putat, Empycis & pleureticis quemadmodum cephalal-
gicis prophylacticum medicamen est, Hepaticis & Sple-
neticis & Ilios subuenit, Hydropicis & quibus crudi &
pingues humores per interanea oberrando tormentum
excitant, auxiliatur, Nephreticos & colicos dolores miti-
gat, fluxum oris sistit, podagricorum molestias ex frigido
factas temperat. Statim enī cum Epota fuerit sudorem
prouocat. Recipe seminis Hyoscyami drach: 16. Opii
drach: 10. Costi drac: 8. Myrrhæ, Opopanacis, Scordei,
Origani, ana drach: 6. Styracis calamitæ, Galbani, Aga-
rici, Gentianæ, Pegani, Stæchados, Prassij, Cardamomi,
ana drach: 5. Balsami, Nardi, Croci, Schoenanthus, Thy-
miamatis amoniaci, Terebinthinæ, Cassiæ, corticis Man-
dragoræ, Eringij radicis, Rosarum, Eupatoriij, Euphor-
bij, Carpobalsami, Melanopiperis, Libystici, Dauci cre-
tici, seminis foeniculi, seminis Trifolij, Polij ana drach: 4.

e Mellis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Mellis quod sufficit, Detur ad magnitudinem fabæ Aegyptiacæ cum tepida.

HYGIA CAPVT. CCCXCII.

Quæ proprie faucium & uiræ distemperantijs subuenit, antiquos tumores reprimat, suspirium et tussim compescit, uocem obscuram aliquo casu factam clarificat. Stomachi dolentis uitia & acidus ructus emendat, Hepatis & Splenis duritiem soluit, Auriginosis pristinum colorem reddit, pleurefis dolores, & intestinorum tormēta placat, Ilios, Nephreticis & stranguriosis opitularur. Calculos & harenas expellit, Dysentericos cū uino Myrtino data sanat infantem mortuum de utero sine ullo labore excludit, Menstrua deducit, Quotidianarios, Tertianarios & Quartanarios medicatur, & omnem tranquillitatem facit. Recipe Leucopiperis drach: 22. & mediam, Zingiberis, Petroselinī ana drach: 12. & semis. Cymini drach: 14. seminis marathri drach: 12. Pulegij, Hyssopi, Brathei, Baccarum lauri, Carui, ana dra: 11. Caryophyllorum, Costi, Pyrethri, Celticæ, Pegani, Melanopiperis, Ammeos, apij, anethi, ana drach: 9. Cinnamomi, libyistici seminis ana drach: 6. Nardi, Styracis calamitæ, seminis nastureij, nitri uisti, macropiperis ana drach: 4. & semis, Zedoariæ drach: 4. Mellis quod sufficit. Detur in modū auellane.

Hidrotopoeon
dicitur, hoc est
sudorificum et
Olympiacū ab
autore suo.

HIDROTOPOEON OLYMPIACVM.

Caput. 393.

Hoc optime somnum præstat, angustias omnes auferat, sanguinem mingentibus proficit, & omnibus nephres

NE MEDICAMENTORVM.

nephreticis & uesicæ causis cum apozemate castorei me-
detur. Prosperum autem est ad sedandas Quotidianas,
Tertianas, Quartanas, & omnes accessiones februm, su-
dorem etiam in criticis diebus prouocat. Recipe Cinna-
momi, drach: 13. Croci drac: 13. & semis, nardi, myrrhæ,
libani, Opij, corticis mandragoræ, macropiperis, anisi,
ammei, Selini. Sileris, seminis Hyoscyami, ana drach: 9.
Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3.

HIDROTOPOEON HELIOTROPIVM

Caput. 394.

COnducit ad dolorem capitis, somnificum est, tussim
sedat, Stomachi dolorem & omnes angustias com-
pescit, Quotidianarijs, Tertianarijs, & maxime Quartas
narijs ante horam accessionis oblatum cum omni celeris
tate succurrit, sudorem etiam prouocat. Recipe Croci,
anisi, ammeos, ana drach: 2. Myrrhæ drach: 9. Thuris,
Opij, corticis mandragoræ, Chamedryos, apij, petroselin-
ni seminis Hyoscyami drac: 5. Mellis quod sufficit, detur
in modum auellanae.

HIDROTOPEON CAPVT CCCXCV.

SOmnicum est, dolorem stomachi, omnes accessio-
nes & febrē placat, & sudorem prouocat. Recipe Sty-
racis, myrrhæ ana drach: 6. Thuris, Opij, mandrago-
ræ, Petroselini ana drac: 4. Croci, Galbani, Chamedryos,
Anisi, Hyoscyami ana drach: 2. & scrup: 2. Mellis quod
sufficit, detur in modum nucis myristicæ.

e ij Hydros

NICOLAUS DE COMPOSITIO

HIDROTOPOEON CAPVT CCCXCVI.

QUod prodest ad dolorem stomachi, & omnium interaneorum medetur. Ilíosis, calculosis, colicis, celiacis & dysentericis, Stranguriã soluit, Quotidianarios & Quartanarios typos emendat, somnum conciliat & sudorem prouocat. Recipe Myrrhæ, Opopanacis ana drac: 12. libani, opij, cyperi, acori, peucedani, Iridos, Mandragoræ, Celticæ, Mille folij, melanopiperis, marathri, anisi, Ammei, Sileni, Hyoscyami, Ruptiana draeh: 9. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum tepida.

Puto Selini id est Apij esse legendum.

Fortassis nigri legendum erat

HYDROGOGVM QVOD DICITVR
Diascylles. Caput. 397.

Optimū Epilepticis & Melancholicis, Dyspnoicis, cardiacis, Stomachicis, & Hydropicis subuenit, Spleneticis & colicis peculiariter medetur. Recipe Scylle coctæ, lactis Tithymali ana unc. 36. Polypodij, Alypiados, corticis capparis ana unc. semis. Nardi, Asari, Iridos Melanopiperis, petroselini ana unc. 3. Mellis quod sufficit, detur in modum auellanæ Hydropicis cum oximelite, Dyspnoicis cum mulla, Spleneticis cum uino.

Appellata uis detur Hydropicra ab eo quod amara existens aquã Intercurtem trahat.

HYDROPICRA CAPVT CCCXCVIII.

QUæ aquas maxime de tunicis uentris educit, conducit ad eos qui ex pinguibus humoribus uentositatem patiuntur, Hepar & Splenem eximie curat, Accipitur autem per dies nouem cum Hydromelite, quia nullas molestias facit. Recipe Aloes, Mastiches ana drac: 12. Nardi

NE MEDICAMENTORVM.

Nardi, Folij, Costi, Reupontici, Asari, Rododaphni, amomi ana drach: 9. Mellis partes 3. Lactis Tithymali 2. Dosis eius drach: 3. cum tepida aut uino aut mulla.

ISO THEOS MAGNA.

Caput. 399.

QUæ accommodata est Dyspnoicis, Tussientibus et Phthificis, dolorem Stomachi & Apostema in eo factum curat, Pleureticis & Hypochondriacis & Ilios subuenit, omnium interaneorū tormenta compescit, Ne phreticis & Colicis medetur, Ventre sistit & fluxum sanguinis prohibet. Recipe Dauici, Cassiæ, ana drach: 10. & scrup: 2. Balsami drach: 10. & scrup: 1. Cinnamomi, Nardi, Croci, Styracis, Opj, Libani, succi Mandragoræ, ana drach: 10. Mastiches, Roris Syriaci ana drach: 9. Castorei Amomi, ana drach: 7. & scrup: 1. Succi Glycyrrhizæ, drach: 6. & scrup: 2. Costi, Myrrhæ ana drach: 5. Mellis quod sufficit, Detur in modum auellanæ cum tepida.

Actius li. 9. ca. 32. Hæc appellat Isotheo Colicam Nicostreti, et duobus tantis lentis emptam aliquando prodit. Addit autem piper album et longum et galbanum & sagapenum.

ISO THEOS MINOR.

Caput. 400.

Optima ad Catarrhum & humidam tussim, auxilios tur Peripleumoniacis, Pleureticis, Hepaticis, Spleneticis, Celiacis & Dysentericis medetur. Recipe Balsami, Cinnamomi, Croci, Cozumbi, Opj, Hyoscyami, anisi ana drach: 12. Libani, Myrrhæ, Celicæ, Iridos, Acori, Peucedani Mandragoræ, Piperis, Ameos, Dauici, Marathri ana drach: 9. Mellis quod sufficit. Detur in modum Castanæ cum tepida.

e iij Cozumbrum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Cozumbrum alij scribunt, & tradunt esse thymiana uel incensum iudeorum uel thus Iudeorum. Docentq; cozumbrum esse feces Styracis liquidi. Est igitur styrax ruber, quo Iudei in synagogis suis pro suffitu utuntur. Licet omne bene redolens suffumigium Cozumbrum interpretari possit. Iacobus Manlius.

ARTERIACA GALENI CAPVT. CCCC I.

HAnc Arteriaca ab auctore, suo loco non expressam sed ad hunc locum transcriptam, quia Galeno eam tribuit praeterire nolimus. Cōfert enim ad tussē & faucium asperitatem, Raucedinem ex Phthisica passione natam, & sanguinis refectionem emendat. Recipe Tragacathæ, Gummi Arabici, ana drach: 13. & semis, carniū Dactylorum drach: 6. Smyrnes dra: 2. & semis, Croci drach: 2. Libani drach: 1. & mediam, succi Glycyrrhizæ, Leucopiperis ana drach: 1. Passi & mellis quod sufficit, detur sub lingua tenenda.

IUSTINVM CAPVT. CCCC II.

Est expertum ad eos qui sanguinem Vomūt, et cibos continere nequeunt, & qui fractum thoracem habet curat, Stomachicis, Splenicis, & Hydropicis proficit, Nephreticis, Calculosis, mucos mingentibus, & uesicæ ulcerationem habentibus ter exhibitum salutiferum est, Colicorum tumores & inflationes sine mora dissoluit, & ad multa alia optimum est. Recipe Folij, Costi, Petroseliniana drach: 16. Balsami drach: 14. Zingiberis, Cassiæ fistulæ asari, Meliloti ana drach: 12. Cinnamomi, Agarici, sinopidis, Leucopiperis, Amomi, Sesele, ana dra: 8. Dau-

ci

NE MEDICAMENTORVM.

ci Cretici, drach: 6. Acori, Cymini Athiopici, ana drach:
4. Mellis quod sufficit. Detur ad magnitudinem fabæ
ægyptiæ cum tepida.

IVSTINVM CAPVT. CCCCIII.

Optimum ad dolorem Renum, quod calculos frāgit
& Harenas expellit & Stranguriam soluit. Recipe
Cinnamomi, Folij, Costi, Nardi, cassiæ, Aristolochiæ ro-
tundæ, Elenij, Hyssopi, pulegij artemisiæ, pentaphylli,
Leucopiperis, Orobi, petroselinij, libystici, Olusatris, sem-
nis urticæ saxifragæ, Iuniperi, sileris, seminis asparagi, apij,
Anethi, seminis pegani, Granorum solis, seminis Citri, fœ-
niculi, Baccarum Lauri ana drac: 9. Mellis quod sufficit.
Detur ad modum Auellane cum tepida.

IDRIVM CAPVT. CCCCIIII.

Hoc auxiliatur non dormientibus, & mente aliena-
tis, Hemoptoicis & pleureticis medetur, Dyssente-
ricis & Colicis subuenit, & menstrua astringit. Recipe co-
sti drach: 1. Nardi, Libani, Myrrhæ, Opij, Reupontici,
Macropiperis, ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Dosis ei-
us drach: 3. cum tepida.

HIERA PICRA.

Caput. 405.

Facit ad diuersas capitis & aurium & oculorum distēpe-
rātiās, stomachū quoq; optime purgat, affectiōes he-
patis emendat, splenis duritiem & densitatem emollit, &
extenuat.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

extenuat. Renibus & Vesicæ prodest, & matricis distem-
perantiam emendat. Recipe Cinnamomi, Spicæ, Croci,
Schænanthus, Asari, Xilobalsami, Xilocasie, Carpobal-
sami, Violæ, Absinthij, Epithymi, Agarici, Rosæ, Turbit,
Colocynthidos, Mastiches ana drach: 9. Aloes ad pōdus
omnium specierum, uel 135. Mellis quod sufficit. Dosis
eius drach: 3. cum abstinentia in calida. Si uero in pilulas
informas, dabis 15. cum tepida.

HIERA RVPHI CAPVT. CCCCVI.

Monopagian
quidam appel-
lant dolorem
quo capitis
quarta pars la-
borat.

QUæ proficit omnibus inueteratis passionibus capi-
tis uidelicet Maniæ, Melancholiæ & Epilepsiæ, De-
struit autem antiquam Cephaleam, Hemicranicum dolo-
rem & Monopagicum: Vertiginosos, stomachicos, Ana-
lepticos & Catalepticos & eos qui fumo stomachi caligis-
nem sentiunt, ita ut in subitaneum timorem incidant uel
qui uetositate stomachica tinnitum aurium patiuntur ut
in furiam agantur usurpata ab imminentibus liberat peri-
culis. Deponit autem Cacochymiam stomachi, Hepatis,
& splenis, Impetiginosis & Elephanticis, Arteticis & Po-
dagricis summum auxilium est, & menstrua ducit, datur
quoque Rheumaticis. Recipe Aloes unc: 12. Hellebori ni-
gri et albi unc: 6. Diagridij, Colocynthidos, interioris ana
unc: 4. Nitri, Euphorbij, Polypodij, salis Ammoniaci ana
unc: 3. Piperis, Chamædryos, Croci, Agarici, Mastiches,
Epithymi ana unc: 7. Cassiæ fistulæ, Xilobalsami, Opo-
panacis, Gitteris ana unc: 1. Myrrhæ drach: 3. Mellis
quod sufficit. Dosis eius Cochlearia 2. in mulla, Epilepti-
cis diebus 12. Arteticis & Podagricis diebus 20. uel 30.
Hierā

NE MEDICAMENTORVM.
HIERA FORTISSIMA GALENI.

Caput. 407.

VTilis est cephalalgicis, Scotomaticis, idest uertiginosis, Epilepticis, melancholicis, apoplecticis, paralyticis, & his qui maniam patiuntur, alopeciae, lethargicis, & qui per somnum meditantur mortem, ad aurium tinnitus, ad oculorum passiones, fauces & arterias purgat, dentium dolorem compescit, uocem claram facit, Astmaticos, Orthopnoicos & Chronicas egritudines sanat, pleuréticos, hydropicos, Ictericos, ad duritiem Hepatis, & Splenicis prodest, Arteticis, colicis, celiacis, dysentericis medetur. Nephreticos & Ischiadicos releuat, Phlegmaticos, Quartanarios, Hemitriteticos adiuuat, febres omnes auertit, Albuginosos, Zermosos & Elephantiacos purgat, Venenis obstitit, cancriosis proficit, & mulierum uitia emendat. Recipe colocynthidos, Scyllae, agarici, ammoniaci, Heliebori nigri, Silphij idest piperis communis ana unc: 10. Dipytami, polypodij, Bdellij, chamedryos, succi Brassicae, castorei ana unc: 8. Smyrnae, Sagapeni, aristolochiae longae, piperis longi & albi, Cinnamomi, opopanacis, castorei ana unc: 7. petroselini absinthij, piperis nigri ana unc: 4. Aloes unc: 3. mellis quod sufficit. Dentur ex eo drach: 2. uel 3. mane cum aqua calida.

Albugos est species utiliginis

Annotatum erat in scripto codice Silphium esse Asam mundam.

Actius li. 3. ca. 117. Hanc Hieram miris extollit laudibus, et in nonnullis quae paucis simplicibus uariat medicinis hanc hieram componentibus.

Zerma est impetigo graecae Lichen appellata de qua nemo diligentius prodit Nicod. Leonicensi in li. de morbo Gallico.

HIERA GALENI CAPVT. CCCCVIII.

HAec est auxiliante domino praeciosissima, cui potestas & gratia data est immensa: totum corpus roboret
f randi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

randi & erigendi, & ad sanitatem perfectam reuocandi, est enim ualidior omnibus, sicut ipse Galenus affirmans ait, Tam salubris est ut possit pluribus annis hominē rite sanum conferuare, Quod si plenam & integram eam elaborandi operam impenderis secundum testimoniū eius uirtutem talem cognosces. Recipe Specierum 14. Hellebori nigri drach: 12. Colocynthidis interioris, Diagridij, Scyllæ assæ in pane, agarici, acori ana drach: 10. Aloes drach: 19. Epithymi, chamædij, prassij, cassiæ fistulæ, Hyperici, ana drach: 8. Piperis albi, & nigri, & longi, cinz namomi, opopanacis, castorei, petroselinij, aristolochiæ lōgæ, myrrhæ Troglodyticæ, ana drach: 4. Spicæ indicæ drach: 3. Amoniacy drac: 1. Mellis quod sufficit, dabis de ea in modum Castaneæ, cum tepida uel mulla.

HIERA ALIA GALENI.

Caput. 409.

HAec quasi supra scripta conficitur, humores omnes purgat sine labore, nullam inferens molestiā, neque lassitudinem aut puncturam, sed sollicite operando purgat Cephalalgicos ad Epilepsiam, Melancholiā, Maniā, & aurtum uitium proficit, caliginem resecat, Suspiriosos, Asthmaticos adiuuat, & uocem claram facit, Stomachū purgat, paralyticis auxiliatur, Hepaticis Enphraxes & duritiem Splenis, & uentositatem eradica, Hypochondria ex uentositate uel aliquo humore cōpatientia curat, Menstrua deponit, Arteticis, Nephreticis, Ischiadicis, Podagricis auxiliatur, curat imperigines et malas scabies, & Elephanticos & leprosos & alphas saptus data ieiunis cum Diagridio & Euphorbio, & communi sale purgat, Cancros

NE MEDICAMENTORVM.

Cancros & uitiosa uulnera desiccando constringit. Recte
pe Colocynthidos interioris, aloes, agarici, acori, ammo
niaci Thymiamatis, diagridij, Hellebori hyperici, Scyllæ
asse, polypodij, Euphorbij ana unc: 10. Epithymi, prassij,
Cassia ana dra: 8. Croci, chamædryos, ana dra: 5. myrrhæ
Troglydytice, Sagapeni, aristolochiæ longæ, piperis al
bi, & longi, & nigri, cinnamomi, opopanacis, castorei, pe
trofelini, Bdellij, Stæchados ana dra: 4. mellis qd sufficit.

HIEROLOGODION EMPODISTON HOC EST
impeditum, eo quod curat sermonem impedi
tum undecunq; contigerit.

Caput. 4 10.

EXterminat diuturnas & inueteratas passiones, idest
maniam, ad omnes melancholias, Epilepsias, Scoto
maticos idest uertiginosos & spumantes caducos, & qui
sibi præmordent linguam, cephalalgicos, Hemicranicos,
& qui ita uexantur ex capitalibus commotionibus, ut ui
deantur quasi demonium habere, qui appellantur Spati
ci, data purgat, ne incendium aut Lipotomia generetur
corpori quod supra scriptis passionibus subiacet, quibus
inuitis etiam medetur. Paralyticis & tremulis subuenit,
datur indigestis, Cardiacis, Pleureticis, Hepaticis, Sple
neticis, Elicit menstrua, Nephreticos, Arteticos, &
Ischiadicis subleuat, Venena & uenenatas passiones &
morsus admodum persanat, Lepras & uarias Zermas
emendat. Est autem sine ullo periculo, neq; alias mor
lestias infert accipientibus, daturq; de ea ter in mense
pondus drachmarum trium, cum mulsæ Cyathis. 3. &
Salis Cochlear: 1. Recte Colocynthidos interioris,

*Spaticus dicitur, quasi mali
gno spiritu cor
reptus, qui in
loco eodem ne
quit consistere
sed subito mor
uetur. Vtitur
Plinius li. 23.
ubi de spaticis
et repente ex
pauescentibus
facit mentionem.*

f ij Poly

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Polypodij ana drach: 20. Euphorbij, Polij, Cocognidij id est seminis laureolæ, ana drach: 17. Ablynthij, Myrrhæ Troglodyticæ ana dra: 12. Centaureæ, ammoniaci Thymiamatis agarici, folij, Scyllæ, Diagridij, Spice ana drach: 10. Aloes, comarum Thymi, cassiæ, chamedryos, Bdellij, Prassij ana dra: 11. Cinnamomi, Opopanacis, Castorei, aristolochiæ longæ, piperis albi & nigri, & longi, croci, Sagapeni, petroseliniana drach: 5. Hellebori albi & nigri ana drach: 1. Mellis optimi quod sufficit. Confice diligenter & repone in doleo uitreo, cumq; opus fuerit, utere.

HIERA LOGADII EX DESCRIPTIONE
ne Aetij. Caput. 411.

Aetius Lib. 3.
Capite. 116.

PVLpæ colocynthidis drach: 20. Scyllæ assatæ, agarici, ammoniaci Thymiamatis, Scammonia, corticis Ellebori nigri, Hyperici ana drach: 1. Epithymi, Polypodij aridi, Bdellij, aloes, chamedryos, Marrubij, Cassiæ, ana drach: 8. Myrrhæ Troglodyticæ, piperis albi, piperis nigri, Cinnamomi, croci, opopanacis, Sagapeni, castorei, petroselini, aristolochiæ, ana drach: 4. Assumito in melle exhibitio integra, drach: 4. media. 3. minima 2. Vbi uero exhibenda sit, addito salis cochlearium semis.

HIERA RVFI EX DESCRIPTIONE
Aetij libro eodem. Caput. 412.

PVLpæ Colocynthidis drach: 8. Chamaepityos, Chamedryos, agarici, marrubij, ana dra: 10. Sagapeni, cassiæ, ana dra: 5. Opopanacis dra: 8. petroselini, aristolochiæ rotundæ, piperis albi ana dra: 5. Cinnamomi, Spice nardi, croci, myrrhæ Troglodyticæ, polij, ana dra: 4. assumito in melle

NE MEDICAMENTORVM.

melle, exhibitio integra drach:4. cum Melicrato & sale, Educendo enim plurima a capite habet quod ad prudentiam cōferat, propterea uertiginosis, capitis grauitati, glaucomatibus, quæ pridem frustra tentata fuerint, Comitiali morbo, affectibusq; uniuerfis functiones animæ euertentibus, tale medicamentum exhiberi consueuit, item ad memoriam reuocandam: nam ad Melancholicos morbos nō est huius medicinae uulgaris utilitas, propterea in his sæpius iteranda est, alia profecto remedia uaria uarie componuntur, quæ sint ad certas quasdam ægritudines utiliora, id uero ad Melancholiam peculiare est, propterea ex ea *Melancholicorum curatio.* singulis diebus summendum, quantum est fabæ magnitudo, non quidem purgandi gratia, sed quod summo perē coctiones adiuuet, & flatum discutiat, porro illud mihi obseruandum uidetur, ut in purgationibus singulis seminis Maluæ drach:2. præbiantur.

HIERA LOGODION.

Caput. 413.

QVo utebatur Ptolemeus rex, & per nos re ipsa comprobatū est, contra omnia uitia quæ ex Melancholico humore gignuntur, ad lupinam maniam, Melancholiam, & omnes Epilepsias accomodum, spumantes & cōuulsos, aut linguam premordentes emendat, omnia autē qua uitia per annum datum tribus uicibus unoq; mense distantibus a se diebus decem, Accipitur autem citra molestiam & ad corporis digestionem, & ad sanitatem perducit plene & Excitat Lethargicos, & amentes sine febribus ad mentem reuocat, Prodest Stomachicis, pleureticis, hepaticis,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

paticis, Nephreticis & Ischiadicis, uenenis omnibus resistit, datur optime contra Elephantiam, morpheam & Impetigines extirpat. Recipe Piperis albi & nigri, Cinnamomi, Opopanacis, petroselini, Castorei, Aristolochiae, Colocynthidos interioris ana drach: 45. Cassiae, Chamædryos, hyperici, ana drach: 13. Agarici, Ammoniaci, Aloes, Ellebori, Scyllae assae, Diagridij, Polypodij, ana drach: 20. Epithymi, Myrrhae, ana drach: 16. Folij, Nardiana drach: 10. Bdellij, Prassij, Polij, ana dra: 8. Sagapeni dra: 5. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. uel 4. in aqua calida.

HIERA LOGODION CAPVT. CCCCXIII.

Quod opitulatur Cephalalgicis & Hemicranicis & contra omnia uitia quae ex Melancholia in Stomacho & in capite fuerint, suspensiones sine ratione & timores excludit, Contractiones neruorum & musculorum & pectoris dolorem emendat, Ventositates, Melancholias siue Phlegmonas in stomacho, Hepate & Splene dolores generantes discutit, Alphis & Impetiginosis in initio proficit, Dosis eius drach: 2. uel 3. cum multa uel calida quod si uolueris catapotia facere, poteris quidem informare addi 10 diagridio ad libitum tuum, Recipe Colocynthidos interioris drach: 20. Cocognidij dra: 15. Cinnamomi, Scyllae, Agarici, Ammoniaci, Scammoneae, Ellebori nigri, & albi, Hyperici, Epithymi, polypodij, croci, costi, fellis terrae, Absinthij pontici, ana dra: 12. Spicae, castorei, a cori, ana dra: 18. Opopanacis, Sagapeni, ana unc: 3. Elaterij dra: 10. Aristolochiae longae drach: 22. Silphij, Schœnanthus ana drach: 8. Euphorbij drach: 3. Mellis quod sufficit.

Hiera

NE MEDICAMENTORVM.

HIERA LOGODION THEODORETI
Archiatři. Caput. 415.

PVrgat humores abundātes nec angustiam facit, nec anxietatem, sed confortationem & vires corporis prestat, prodest melancholicis, epilepticis, Contractis & Spumantibus, et linguam mordentibus, spasmus & hydropicis proficit, & mēstrua educit. Recipe Epithymi, colocynthidos interioris ana drach: 16. Stechados, Ellebori nigri, Thymi, schenanthus, silphij, mastiches, costi, mei, amomi, agarici, elaterij, salis lucidi, absinthij, ammoniaci, folij, scylle coctę, scammonę, Aloes hepaticę, euphorbij, myrrhę, Cocognidij, Asari, myrobalani nigri & rubei, ana dra: 12. Polij, Casia, Chamædryos, centaureæ, Hyperici, Bdellij, Prassij, piperis albi, Cinnamomi, Opopanacis, Libani, Nardi spicæ idest, Nardostachyos Polypodij ana drach: 10. Sagapeni, macropiperis, croci, petroseliniana drach: 8. Castorei, aristolochiæ rotundæ, leucopiperis ana dra: 7. Iridos, fileris montani, seseleiphu, Hyssopi, Betonicæ, ana drach: 5. Lithi armeniacci, ceratiā: 2. Mellis despumati quod sufficit, Dosis eius drach: 3. ter in mense cum Hydromelite aut calida.

HIERA VINDICIANA.
Caput. 416.

QVæ mundat omnia Vitia, corporis maxime capitis, Confert optime ad suffusiones oculorū & imagines quas recentiores appellant, Catarractas oculorum, & dentium uitia, decoloratos ab Hepate & Splene reddit probe

Vide Theodoretum duo medicamenta apud P. Aeginetam Li. 7. ca. 11.

Ceratiā tria constituit oboli. Duo oboli scro pulum faciunt In obolo præterea chalcis sunt octo Pauli. 7. ca. ultimo.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

probe coloratos, Elephâtiam & imperigines purgat. Dosis eius infantibus drach: 2. Viris & mulieribus drach: 3. cum tepida uel mulla. Recipe Colocynthidos interioris, Aloes, Piperis albi, & nigri & longi, Chamædrysos, Scamoneæ, Cassiæ, Zingiberis ana unc: 1. Succii Absinthij drach: 5. Costi, Euphorbij, Mastiches, ana drach: 4. Cinnamonomi drach: 2. Mellis quod sufficit.

HIERA ALOETICA CAPVT. CCCCXVII.

Ab hac compositione non absolunt multum dux Aloetica descriptæ ab Actio li: 3. Ca. 103. Meminit idem quoque Aloeticis oribus, ibidem ca. 108.

Quæ conducit Cephalalgicis, Hemicranicis, & Menopagicis doloribus capitis, ad omnia uitia de nigra cholera generata, Prodest etiam ad pectoris & lateris dolorem, Renum & coli, & ad incipientem Podagram, resprimit importunos sudores & angustias subito incurrentes aufert, Opitulatur enim crudis uentriculis & qui ex Cronica ægritudine conualescunt & decolorati sunt & mulierum uitij, Est autem sine molestia, datur uerno & temperato tempore. Recipe Chamædrysos drach: 5. Agarici drach: 3. Aloes hepaticæ, Reupontici, Xilobalsami, Colocynthidos interioris, Diagridij ana drach: 3. Piperis albi & nigri, & longi, Schænanthus Gentianæ, Amomi, Costi ana drach: 1. Mellis quod sufficit. Dosis drach: 2. uel 3. cum tepida.

HIERA COLOCYNTHIDOS. Caput. 418.

Hanc compositionem Actius citato loco

Recipe Colocynthidos interioris drach: 2. Amoniaci drach: 1. & semis, Agarici, Scyllæ assæ, Diagridij, Ellebori nigri, Hyperici, Epithymi, Polypodij, Prasilij, Bdellij,

NE MEDICAMENTORVM.

Bdelliꝯ, aloes, chamædryos, casia, ana unc: i. Myrrhæ, piperis, croci, opopanacis, Sagapeni, camphoræ, petroselini, aristolochiæ longæ & rotundæ, amomi ana unc: i. Mellis quod sufficit, dabis ut supra.

appellat Hiera
râ logadij quæ
omnes has sim-
plices Medici-
nas recipit pre-
ter Amomum.

HIERA ARCHIGENIS EX EPISTOLA AD
Marsum de Melancholia, quæ sic conficitur.

Caput. 419.

Vide Paulum
Lib: 7. Cap: 8.

PUlpæ colocynthidis drach: 8. Chamædryos, agarici, marrubiꝯ, Stæchadis, ana dra: 10. Opopanacis drach: 8. Sagapeni drach: 8. Petroselini, aristolochiæ rotundæ, piperis albi, ana drach: 5. Cinnamomi, Spicæ nardi, myrrhæ Troglodyticæ, polij, croci, ana drach: 4. assumito in melle despumato, & in uitreo uase recondito, exhibitio integra drach: 4. in alio drach: 3. cum melicrato sale adiecto quantum est cochleare paruum, Melancholico enim affectu dominante, egregia huius medicinae uirtus excellit, non tantum quia magnam humorum copiam per aluum ducat, sed cum seorsum bilim atram euacuet, proprietate quadam respicit id morbi genus. Confert & pleuritidi, flatuosissq; morbis utilissima est, optimam respirationem facit, his quæ nutritionem impediunt e regione aduersatur, colorem mirifice emendat, tum quod excolet sanguinem, tum quia squalentem spiritum excitet, lucidioremq; redat, certe omnibus morbis qui ab atra bile eueniunt, præsidium huic comparandum haud facile inuenias.

HIERA IVSTI CAPVT. CCCCXX.

Hæc et Actius
li. 3. ca. 20. &
P. lib: 7. ca: 8.

QUæ ad quæcūq; præcedens utilis est. Recipe Stæchadis drach: 30. Colocynthidos interioris, Chamædryos

NICOLAVS DE COMPOSITIO

*diligenter des-
cripserunt,
quos consule-
re licebit.* mædryos ana drach: 25. Scammoneæ drach: 16. Piperis nigri, albi, & longi, ana drach: 10. Ellebori nigri, ammoniaci, Croci, aloes, absinthij pontici ana drach: 8. Myrrhæ, Ephorbiij, Libani, ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum tepida.

HIERA ASCLEPII CAPVT. CCCCXXI.

O Prima medicina & experimentis nobilitata. Recipe colocynthidos interioris, piperis longi, albi, & nigri, chamædryos, castæ, diagridij, ana unc: 1. Cinnamomi Myrrinæ, succi absinthij, guttæ ammoniacæ, Epithymi, Myrtæ nigræ, ana drach: 1, mellis quod sufficit. Dosis eius in modum auellanæ cum tepida.

HIERA PHILAGRII.

Caput. 422.

R Ecipe Colocynthidos interioris drach: 16. Chamædryos drach: 4. Ammoniaci drach: 1. Alij assumunt Cinnamomi drach: 2. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. in mulsa interdum admiscens salis communis coch: 1.

ALOETICVM PRIMVM PHILAGRII

bilem & pituitam ducens. Ca: 423.

P Vlpæ Colocynthidis, Scammoneæ, aloes, ana drach: 1. Mastichæ, Bdellij ana drach: 5. succi aut comarū absinthij, drach: 5. cum succo caulium pilulas confice ad ciceris magnitudinem, dato uigentibus drach: 1. tanq̃ medicamentum optimum.

ALOETICVM SECVNDVM VALDE

expertum tresq̃ simul humores purgās.

Caput. 424.

Aloes

NE MEDICAMENTORVM.

ALoes, Epithymi, ana drach: 2. Colocynthidos, agarici ana drach: 1. Confice cum succo caulium, & da pilulas quindecim.

ALOETICVM TERTIVM, QVOD IN
Tyro urbe conficitur. Caput. 425.

SCammonæ unc: 2. Aloes, drac: 4. Mastichæ, Bdelij, Spiperis, absinthij ana drac: 2. Confice cū succo citri & dato pilulas septem aut nouem, quod si egregie purgare uolueris habeant pilulæ exhibendæ, pondus scrup: 4.

HIERA IOSEPHI SACERDOTIS.

Caput. 426.

QVam insigni experimento confecit, iuuat dolorem capitis & maniam, & rheuma oculorum & aurium, & dentes dolore affectos, & paralyfim, & eos qui mentis excessu laborant, singulis coniunctionibus solis & lunæ: frugifera est tussientibus, stomachicis, Hepaticis & Spleneticis, mitigat febres, & frigora et uenenatas passiones extinguit, morsui quoque uenenatorum animalium, idest scorpionum uel serpentis obsistit, leprosis et imperiginosis emolumentum adfert, ad sanguinis fluxum, siue per os siue per Hemorrhoidas siue ad profluuium mulierum omnibus modis opitulatur, uentris fluxum adimit, Artericis, Nephreticis, Ischiadicis & podagricis auxilium adfert. Re. Confectionis crocomagmatis, piperis longi, rosarum, opobalsami ana dra: 32. Iridis illyricæ dra: 20. Opium, agarici, croci orientalis, aloes ana dra: 16. Glycyrrhizæ, cinnamomi, radices peoniae, libani, Piperis albi, Diptami, Epithymi, Olusatridi idest Alexandrini Olusatrum dri, peucedani, aristolochiæ longæ ana dra: 12. Syllæ assæ, quid.

g ij Nardi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Thymbra.

Pro lino uide-
batur etiam ly-
ciū legi posse.

Nardi celticæ, Schoenanthus, prassij, Stachados, chamæ-
pythios, Spicæ, ammei, Elelisphaci, ammonici, Thymbre
idest Saturegiæ, mastiches, caryophyllorum, Dauici creti-
ci, Hypocistidos Gummi Arabici, acaciæ, ana dra: 9. zin-
giberis, pentaphylli, ana dra: 6. Petroselinii, calamínthes,
Terebinthinæ, Stachados, phu, chalcitidis idest eruginis
æris, Gentianæ, anisi, cimini, carpobalsami, Tragacanthæ,
Cardamomi, Seseleos seminis piperis, Sagapeni, casto-
rei, pegani, agni, seminis meconis idest papaueris, Seidiæ,
Apii seminis, floris Myrthæ, Syracis calamitæ, Ellenij,
Gallæ, cyparassiæ, baccarū lauri, Labdani, asphalti, Gal-
bani, Hyperici, Thiu apyru, camfumelelini, seminis lactu-
cæ, Silphij, cyperiana dra: 4. Opopanacis dra: 3. Amos-
mi drach: 2. Vini ueteris optimi, sextariū medium, Mel-
lis quod sufficit. Dentur de ea dra: 2. uel 3. secundum sus-
mentis uirtutem in fluxibus cum mulla alijs cum calida.

Piperitidem legendum arbitror, quod Plinius autoritate Castoris
Siliquastrum esse scribit, caule rubro longo densis geniculis folijs lauri se-
mine albo tenui gustu piperis.

Seidam conijcio positam pro psidio idest corio mali granati. Nā quæ
nomina Arabica huc alludunt in pronuntiatione, non respondent instituto.
Seid nanq; brachij ossa significat, Sedia castam, Seedes polium, Sedis mala-
bathrum, Seedebrutham & sedine hæmorrhoidem lapidem.

ARCHIERA CAPVT CCCCXXVII.

QUæ admirandæ facultatis est ad oēs passiōes capitis
quæ ex melancholico humore & phlegmate fiunt
& ad caliginē, pficit etiā paralyticis, arteticis, Ischiadicis,
maxime podagricis et Spleneticis. Re. Diagridij dra: 20.
seminis cocognidij, elaterij, zingiberis, polypodij, hermos-
dactyli

NE MEDICAMENTORVM.

daſtyli, Ellebori, Melonis ana drach: 10. bandaleno cado ^{Bandaleno ca-}
 Epithymi, Apij, Croci, Agarici, Maſtiches, Bdellij ana ^{do balanū My}
 drach: 8. Piperis drach: 5. Lactis Tithymali maioris na ^{repſicam ideſt}
 ſcentis in locis Petroſis coquatur cum melle ſuper carbo ^{glandem ungu}
 nes, donec rubea fiat, & ad mellis ſpiſſitudinem deueniat, ^{entariam puto}
 & ſic temperentur ſupra ſcriptæ ſpecies. Doſis eius in mo ^{appellaſſe. de}
 dum fabæ uel minoris auellanæ cum calida, ^{qua Dioſc. li.}

4 ca. 154.

HIERA PICRA. CAPVT. CCCCXXVIII.

LEuat diuerſas capitis & aurium & oculorum diſtem
 perantias & Stomachum optime purgat, caſus He
 patis emendat, & Splenis duritiem & denſitates mollit &
 extenuat, Renibus & ueſicæ efficaſeſt, & matricis diſtem
 perantias tollit. Recipe Cinnamomi, Spicæ, Croci, Schæ
 nanthus, aſari, Xilocaſſiæ, xilobalfami, Carpobalfami, Vio
 larum, abſinthij, epithymi, agarici, roſarum, turbith, colo
 cynthidos. Maſtiches, ana drach: 11. Aloes ad pondus
 omnium ſpecierum, uel drach: 135. Mellis quod ſufficit.
 Doſis eius drach: 3. cum abſtinentia mane in calida, ſi ue
 ro pilulas informas dabis 15. Addito ſufficienti Diagri
 dio.

HIERA PICRA CONSTANTINI.

Caput. 429.

ADuiſum recuperandum & retinendum. Recipe
 Myrobalani Kebuli, Indi, Citrini, Violarum, Ab
 ſinthij ana drach: 4. Bellyrici Emblyci, Caſiæ, Epithymi,
 Senæ, agarici, cuſcutæ, Schænanthus, Reubarbari ana
 drach: 2. xilocaſſiæ, Spicæ, aniſi, maſtiches, xiloaloes, ni
 g iij tri,

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

tri, salis gemme, ana drach: 1. Mellis quod sufficit, datur in modum Castaneolæ.

HIERA PICRA CAPVT. CCCCXXX.

R Ecipe Schænanthus, absinthij, agarici, mastiches, Turbit, Epithymi, colocynthidos, cinnamomi, Alithimon, spice, Croci, Zingiberis, Carpobalsami, Xilobalsami, casie lignee, rosarum, Violarum, asari, Folij, Nucis muscatae, Galie Moschatae, Caryophyllorū, Stachados, Amomi, Costi, ana dra: 1. Ellebori nigri, euphorbij, Bdelij, ana drach: semis Polypodij drach: 1. Diagridij unc: 2. Aloes lib: semis, Mellis quod sufficit.

HIERA RVPHI CAPVT. CCCCXXXI.

Q uotidiano usui exposita, qua ipse crebro utebatur, quoniam ipsa absq; periculo succurrit, Valet cōtra Epilepsiam & cephalæam & Hemicraneam grauissimā præ ceteris passionibus, Dyspnoicis, Pleureticis, Phthisicis, uertiginosis proficit ad antiquos Hepatis & Splenis dolores, & ad eas quæ uidentur molas habere, Arteticis Cholericis, & Podagricis optime cōducit, & eis qui timēt carnis pænas, & lumbricosis auxiliatur, Illis autem nō dabis, qui Rheumatici sunt. Datur elephantiosis, Imperiginosis, & uirilgines habentibus, et qui uarij sunt, Scabiosis & pruriginosis, & omnib⁹ a falso chymo uexatis. Ad usus mulierum utilis quæ non purgantur & ad uentris purgationem. Recipe Diagridij drach: 8. Salis amoniaci, drach: 6. Colocynthidos interioris, piperis, Chamædrysos, Mastiches ana dra: 4. Euphorbij drach: 3. Croci, Myrrhæ, ana drach:

NE MEDICAMENTORVM.

drach: 2. Alij addunt Agarici, Xilocasie ana drach: 3. El
lebori nigri, Aloes, Casie, salis communis ana drach: 4.
Mellis quod sufficit. Dosis autem eius ut supra.

KATARTICVM CETINVM.

Caput. 432.

Quod naturaliter choleram rubeā, Melancholiam
q̄ purgat, Hepaticis, Splenicis & hydropicis mi
rabili ter subuenit, nephreticis et Ischiadicis optimum est.
Recipe enulæ, lactis Tithymali ana unc: 8. Cinnamomi,
Diagridij, Aloes Hepaticæ, colocynthidos interioris, aga
rici, Castaniolæ, elaterij, epithymi, Alipiados euphorbij,
Melanopiperis, Lateridis, Cocognidij, ana unc: 6. Ieco
ris, Ceti, Schænanthus, Bargi ana unc: 3. Mellis quod suf
ficit, detur in modum orobi cum tepida.

Hieram picrā
Galenī & Hie
rā Picrā Ale
xandrinam ui
de inferius in
Litera P. in
Picris.

Ceti iecur.

KATARTICVM ARCHONTICVM.

Caput. 433.

Quod admiraculū omnes passiones capitīs, quæ ex
Melancholico humore fiunt curat, caligines oculo
rum detergit, & splenicis optimum est. Recipe Diagridij,
Hermodactylorum, Cocognidij, ana unc: 2. & semis.
Zingiberis, elaterij, Polypodij, ellebori nigri ana unc: 2.
Colocynthidos, Croci, Agarici, Mastiches, Bdelij, epithy
mi, euphorbij, Apij ana unc: 1. Zedoariæ, Melanopipe
ris ana unc: semis. Confice sic. Mense Februario uel Mar
cio sextarij tres Lactis Tithymali nascētis in locis Petrosi
colligantur & cum mellis sextario: 1. & semis lento igne
coquantur donec rubere incipiant, & inde puluis terendo
rum temperetur, detur autem in modum sabæ uel mino
ris Auellanæ cum tepida.

Catarticum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

CATARTICVM GALENI.

Caput. 434.

Mirabile quod ipse omni tempore in usu habebat, adeoque in mense Iunio & Octobri bilem nigram & pituitam optime purgat & sine molestia ventrem laxat. Recipe anisi drach: 10. Diagridij, Euphorbij ana drach: 8. Cinnamomi, Colocynthidos interioris, agarici, aloes, pyrethri, Elaterij, Confite, chamædryos, cocognidij, ana drach: 6, croci, salis ammoniaci ana drach: 4. mellis quod sufficit. Detur in modum castaneæ cum tepida.

KATARTICVM. CAPVT. CCCCXXXV.

Optimum melancholicis, Spleneticis, maxime Elephantiosis. Recipe Diagridij, aloes, seminis anethi & Gongylidis ana drach: 18. Croci, myrobalani citrini, chebuli, Epithymi, pitiuse idest Turbith ana drach: 9. Folij, agarici, cassiæ lignæ, chamædryos, Hyperici, prassij, Polij, Scordei, sinoni, ana drach: 4. & semis, mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 3. cum tepida.

Pityusa quid.

CATARTICVM. CAPVT. CCCCXXXVI.

Hoc auxiliatur melancholicis, phthificis, Spleneticis & Hypochondriacis. Recipe Passularum pinguium enucleatarum drach: 100. myrobalani, chebuli, Indi, diagridij, ana drach: 20. cuscute, Epithymi, Polij, absynthij, Polypodij, seminis chamædryos, Fumi terræ, ana drach: 10. aloes drach: 6. nardi, cassiæ lignæ xilobalsami, mastiches, carpobalsami, seminis marathri, anisi, ana drach: 2. mellis quod sufficit, detur in modum castaneæ, ieiuno cum aqua calida.

Catar

NE MEDICAMENTORVM.

CATARTICVM IMPERIALE.

Caput. 437.

QVod optime purgat caput, os bene olens reddit, de stomacho & toto corpore utramq; bilem deducit. Recipe Diagridij saccari ana drach: 8. Cinnamomi, Nardi, Saxifragæ, Polypodij ana drach: 4. Caryophyllorum, zingiberis, celticæ, melanopiperis & macropiperis, cardamomi, amomi, ana drach: 3. Mellis quod sufficit, detur ante cœnâ, & post cœnâ in modum nucis myristicæ.

CATARTICVM SVRRENTINVM.

Caput. 438.

Optimum asthmaticis & suspiriosis, tussim pectoris & pulmonis emendat, Stomachi vitia aufert, Hepar, Splenem & renes purgat, imbecilles partes corporis robustiores reddit. Recipe Saccari, candi ana drach: 50. Diagridij, Glycyrrhyzæ, Rhodostomatis ana drach: 36. Caryophyllorum, Galangæ, Nardi, zingiberis, costi, pyrethri, corallij, anisi, anethi, petroselinæ ana drach: 9. Cinnamomi, cimini, ana drach: 18. Moschi drach: 2. Mellis quod sufficit. Dentur de eo drach: 3, mane cum tepida.

KATARTICVM CAPVT CCCCXXXIX.

Hoc mirabiliter purgat caput & stomachum, hepar & Splenē a Renibus calculos excludit, Stranguriā soluit, & corporeas vires aliqua occasione collapsas potenter erigit. Recipe Diagridij, Turbith, Saccari ana dra: 10. Cinnamomi, Nardi, folij, zingiberis, Schoenanthus, Xilobalsami, agarici, ana drach: 5. Caryophyllorum, Galangæ, zedoarie, costi, xilocasie, asari, polypodij, cardamomi,
h carpo

NICOLAUS DE COMPOSITIO

carpobalsami, melanopiperis, anisi, mastiches, ana dra: 3. Mellis quod sufficit, Detur mane uel uesperis in modum auellanae cum tepida.

KATARTICVM CAPVT CCCCXXXX.

EXpertum contra bilem ruffam, bene purgans Stomachum, Hepar maxime Ictericos. Recipe Diagridij, costi, zachari candi, rosarum ana dra: 26. Reubarbari, succi Glycyrrhizæ, Tragacanthæ, seminis portulacæ, ana drach: 6. Seminis citruli, melonis, cucumeris, cucurbitæ, ana drach: 3. Camphoræ drach: 1. Syrupi Rosacei quod sufficit, dentur de eo drach: 3. uel 4. mane cum tepida.

KATARTICVM CAPVT CCCCXXXXI.

Contra omnem guttā, maxime calidam, & prodest paralyticis, arteticis, nephreticis & podagricis. Re. Hermodactylorū dra: 45. Diagridij, dra: 20. Caryophyllorū dra: 9. Cinnamomi dra: 9. Folij, aristolochiæ longæ, Myrrhæ, seminis Ruthæ, Vrticæ & Brusci, ana dra: 4. & scrup: 1. Mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 3. ieiunis post balneum.

KATHOLICVM CAPVT CCCCXXXXII.

Opitulatur Hepaticis, & Spleneticis, datur in acutis & peracutis, quia mollificat, digerit, confortat. Recipe Senæ mundatæ, casæ, Tamarindorum, Reubarbari, ana unc: 3. Polypodij, anisi, Glycyrrhizæ, seminum cōmunium candi pænidij unc: 1. Syrii quod sufficit, in quo ponantur polypodij unc: 8. Fœniculi unc: 3. in libi: 3. aquæ, & Syrupizentur cum scrup: 2 Saccari.

*sic habet frag-
menta impres-
sa fortassis au-
tem pro scrup-
pulis uncias le-
gere oportet.*

Siri est legendum. Sapa enim duo genera sunt unū quod ebulliēdo ad tertiam partem resoluitur alterum ad dimidiam. Primum Sireum uel Hepsema latine Sapa uocatur secundum Desfrutum. Plinius li: 14. ca: 9.

Klyster

NE MEDICAMENTORVM.

KLYSTER CAPVT. CCCCXXXIII.

Qui conducit his qui ex phrenesi & syncho uel ex
Causo constrictionem uentris patiuntur. Recipe
Buboculi drach: 18. Maluæ uiolarum, ana dra: 18. Nitrī, *Buboculū latte*
Diagridij, aloes, colocynthidos, ana drach: 6. Olei uiolar *ne maluit quā*
cei phialā. 1. & mellis dimidiam. Coque sic. Herbas om̃ *Græce Buph-*
nes in aqua sufficienti lento igni ad tertā decoque & dili *thamon appel*
genter cola, abiectionē herbis succi phia: 3. Oleum & mel *lare, de quo P.*
adde, & iterum lenes ad prunas modicū bulli, cumq; pers *agit li. 7. Dio.*
coctum fuerit puluerem specierum adhibe, & bene com *lib. 3. cap. 147.*
mixtum patienti oleata Embrocha præloto administra.

KLYSTER CAPVT CCCCXXXIIII.

Qui opitulatur Epilepticis, melancholicis et mania
cis. Recipe Buglossæ, Cantabri ana drach: 36. Po *Cantabrū uul-*
lytrichī, Maluæ ana drach: 36. Myrobalani citrini, chebu *gus Practico-*
li ana drac: 16. Diagridij, Euphorbij, colocynthidos, ana *rum medicorū*
dra: 9. Agarici, Epithymi, ana drach: 4. & semis, olei uiol *furfures tritici*
lacei phia: 2. Mellis 1. Coque sic, Herbas & Cantabrū & *appellant, &*
mirobalanos pridie in aqua infusa, cōpetenti igne ad ter *cātabriciū fur*
tiā decoque, & diligēter excola, deinde tribus phialis suc *fures capitis.*
ci oleū & mel adde, iterūq; exquisite bulli, tandem pulue
rem specierū liquori infunde & sic competenti Encathisi
mate præhabito patienti inde bis uel ter in die inijce.

KLYSTER AD ILII DOLOREM.

Caput. 445.

Recipe Alypiados, Mercurialis, polypodij radicum
uifridium, cantabri, maluæ ana drac: 27. de puluere
philantropi drach: 9. Diagridij, nitrī, colocynthidos, ana
dra: 4. & semis. Olei phialā 1. Mellis dimidiam, coque ad
hunc

NICOLAUS DE COMPOSITIO

hunc modum, Herbas omnes & cantabrum in aqua fontana ad medietatem decoque & cola, deinde succo oleum & mel adde, & competenter bulli, ad ultimum puluerem specierum probe commisce, & inde ter in die phia: 1. tepidam patienti iniice.

KLYSTER OPTIMVS ILIOSIS.

Caput. 446.

*Actes & cha-
mæactes legē-
dū uidetur, sic
enim Greci Sā
bucū & Ebu-
lū nuncupant.*

R Eciperadicis Illyricæ, actes & magatis corticis mediani cōtusi, ana dra: 36, antidoti Dauid regis dra: 18. Diagridij, cocognidij ana dra: 9. Aloes, Salis ammoniaci, ana dra: 4. & semis, olei ueteris phialam 1. mellis dimidiam. Coque sic. Herbas, radices & cortices contritos in aqua sufficiēti lento igne ad medietatē decoque & cola, deinde succo oleū & mel adde, & sic puluerē specierū admisce, & inde ter in die phialam unam tepidam iniice.

KLYSTER NEPHRETICVS.

Caput. 447.

R Ecipe mercurialis, tenerrimę frondium Esulæ, ana drach: 50. Saxifragæ, herbæ uenti, maioris, mediæ, & minoris, ana dra: 27. Vrticæ, seminis asparagi, citri, mislij solis, mobaric, philanthropi, ana drac: 18. Diagridij, colocynthidos ana drach: 9. Aloes, agarici, nitri, ana dra: 4. & semis, olei ueteris phi: 2. Olei Scyllitici, & mellis ana phi: semis, Coque sic. Herbas omnes & semina trita in aqua sufficienti biduo infusa ad tertiam decoque & cola, abiectionisq; retrimētis succi phia: 3. oleum & mel adhibe, iterum modice bulli, & sic antidota & specierum puluerē adde, & tepidum quoties opus fuerit iniice.

Klyster

NE MEDICAMENTORVM.

KLYSTER NEPHRETICIS ET CALCULOSIS dicatus. Caput. 448.

R Ecipe pegani, Calaminthæ, saxifragæ, betonicæ, urticæ, ana drach: 27. Antidoti hadriani, panchresti, philanthropi, ana drach: 18. Diagridij, Euphorbij, ana drach: 9. Muscelij, Sambacæ, petrolei, nardini & pulegij ni Olei, ana dra: 3. Olei scyllitici, phia: 1. Coque sic, herbis tritas in aqua fontana triduo infusas ad medietatem decoque & cola, deinde phia: 3. succi, scylliticū & mel sufficiens adde, iterumq; aliquantulum bulli, & sic antidota & specierum puluerem in cæteris oleis liquata adhibe, & inde tepidum quoties opus fuerit injice.

Zambacam Syluaticus esse tradit Sambucum. Cæterum Arabes consuevere Leucoion idest violam albam Iesemin & sambacam appellare uelut idem docet cap. 376.

KLYSTER CALCULOSIS APPOSITus. Caput. 449.

R Ecipe sanguinis hirci secundum disciplinam Alexā *Vide Tralliani* dri Tralliani compositi drach: 1. & semis pulueris ci *num li. 3. ca. 34* cadarū in Iulio cōfecti, balsami, muscelij, nardini, petroseli *paragrapho. 6.* ni Petrolei succi Basilici, ana drach: 1. Fac sic, Sanguinē et puluerem cum Balsamo, succo, & oleo commisce & tepidum cum syringe hoc enema per uirgæ urinarium meatum injice, hoc fac quoties tibi uisum fuerit.

KLYSTER CALCULOSIS DEXTERitate Multa succurrens.

Caput. 450.

h iij Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

*Bardane legen
dum fortassis.*
R Ecipe pulueris Iustini Antidoti, drach: 3. Olei lau
rini, Sambacini, succi solatri hortensis, & radicū dar
dani, Betonice, ana drach: 2. Fac sic, puluerem cum oleis
& succis commisce & tepidum per uirgam cum Syringe
inijce.

KLYSTER CAPVT. CCCCLI.

H Is qui in uesica Lithiasin patiuntur idoneus. Reci
pe Muscelini, Petrolei albi, succi Basilici & Saxifra
gæ, ana drach: 3. Zingiberis, Melanopiperis, seminis dip
tami, Petroselinī, Dauci, Macedonici, ana drach: 2. Fac
sic. Puluerem specierum cum oleis, & succo commisce, &
tepidum per uirgam inijce ita tamen ut ante uirilia oleo et
aqua fomententur.

KLYSTER LITHIACIS ET HARE
nosus Conueniens.

Caput. 452.

*Naphtam bitu
men Babyloni
um describit
Diosc. li. 1. ca.
56. Ignoratur
ab officinis, qui
dā pro hoc ole
um Petroleum
usurpant.*
R Ecipe Pegani, Calaminthæ, Saxifragæ, Betonice
ana drach: 9. Olei Nardini, Petrolei albi, Muscelij,
Naptæ, Antidoti Hadriani, Mirridatis, Panchrestī ana
drach: 2. Olei laurini, quod sufficit. Coque sic. Herbas cō
tritas in oleo Laurino lento igni competenter decoque &
cola, de quo drach: 3. Sumens & cum oleis & Antidotis
commiscens tepidum per uirgam inijce, præstantius au
tem erit si additur balsami drach: 1.

LITHONTRIPON MAGNUM.

Caput. 453.

Præclarum

NE MEDICAMENTORVM.

PRæclarum ad indigestionem Stomachi, ex frigiditate, Iliorum lumborumque dolorem compescit, Lapidem in Renibus & Vesica potenter confringit, & indurabiliter expellit, Stranguriam & Dysuriam euestigio soluit. Recipe nardi, zingiberis, Xilobalsami, Acori, Cinnamomi, Peucedani, Mei, Melanopiperis, Leucopiperis, et Macropiperis, Saxifragæ, ana drach: 20. Opobalsami, Caryophyllorum, Costi, Reupontici, Glycyrrhizæ, Cyperei, Tragacanthæ, chamædryos, apij, amei, asparagi, seminis Basilici, urticæ, seminis citri, Alexandri, ana drach: 10. folij, croci, Schœnanthus, Casiæ lignæ, Bdellij, Mastiches Iridos, amomi, seminis libyistici, Granorum solis, petroselinij, sileris, Sinoni, cardamomi, seminis anethi, euphorbij, Lapidis lincis, Olei nardini, muscelij ana drach: 5. mellis quod sufficit, detur in modum auellanæ cum tepida aut cum uino.

*Lithontripon
ab eo dicitur
quod conterat
lapidem.*

LITHONTRIPON MINVS.

Caput. 454.

Quod purgat renes, lapides frangit & expellit. Recipe Saxifragæ drach: 2. Melanopiperis drach: 18. nardi, phu, mei, acori, asari, Betonicæ, petroselinij, Dauci Cretici, Lapidis in uentre uerris & annalis scrophæ inuenti ana drach. 2. Mellis quod sufficit, detur in modum nucis cum tepida. Quod si non liceat inuenire prædictos lapides, pro eis appone nitrum ustum, & Lapidem Iudæicum.

LONPERION CAPVT. CCCCLV.

Quod

NICOLAVS DE COMPOSITIO

QUod prodest contra malum medicamē assumptū,
& serpentis morsum, & inueteratam tussim, Ictericis
& Hydropicis proficit, ad lateris dolorem, ad Renum
& uesicæ limositatem optimum est. Recipe Myrrhæ Tro-
glodyticæ drach: 7. & semis, Nardi drach: 5. & semis. Cas-
sia drach: 4. Aloes Hepaticæ, Rosarum seminis rapæ ana
drach: 3. Croci, Schænanthus, Thuris, ana drach: 2. Leu-
copiperis & Macropiperis, ana drach: 1. Mellis quod suffi-
cit, detur in modum auellanæ cum tepida.

LISOPVM MAGNVM.

Caput. 456.

AD omnem guttam maxime Podagricam. Recipe
Hermodactylorum drach: 75. Diagridij drach: 36.
Caryophyllorū, Zingiberis, Cymini Thebaici, ana drach:
17. Turbith, Reupontici, ana drach: 9. Mellis quod suffi-
cit, Dabis drach: 2. cum tepida.

LISOPVM MINVS.

Caput. 457.

QUod conducit ad Rheuma capitis et pectoris uocē
debilitatam instaurat, Hepaticis et Spleneticis pro-
ficet, dolorē Illij, & Podagricum tanta cum celeritate emē-
dat, ut quiddam artibus magicis simile uideatur. Recipe
Diagridij, Saccari, Hermodactylorum, ana drach: 8. Mos-
chi, Caryophyllorum, Cinnamomi, nardi, zingiberis, cō-
sitæ moschata, Celticæ, Melanopiperis, ana drach: 1. Co-
cognidij, drach: 1. & mediam, mellis quod sufficit, dabis ex
eo drach: 3. ieiunis cum tepida.

Litrophilon

NE MEDICAMENTORVM.
LITROPHILON MAGNVM.

Caput. 458.

Appositum est ad debilitatem uentriculi, frigidi Iecoris perditam temperantiam reuocat, Splenis tumores & uentositatem discutit, & omnium interaneorum uitia compescit. Recipe Reubarbari, Cinnamomi, caryophyllorum, ana drach: 6. Galangæ, Folij, croci, nardi, nucis myristicæ, zingiberis, costii, Schoenanthus, xilobalsami, lacæ, mastiches, myrrhæ, asari, Iridos Illyricæ, Meuaristolochiæ longæ, absinthij, Gencianæ, cardamomi, carpopalsami, macropiperis, amomi, marathri, petroseliniana drach: 2. Mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 2. cum aqua in qua decocta sit mastiches, marathri, anisi singulorum uncia una.

LITROPHILON MINVS.

Caput. 459.

Sanans frigiditatem & omne uitium pectoris, dolorē stomachi emendat & appetitum prouocat, cruditatē auferit. Recipe cinnamomi, zingiberis, zedoariæ, melanopiperis, carui, anisi, cimini, lybistici ana drach: 18. Galangæ, Seseleos, marathri, apij, meconis, ana drach: 9. Mellis quod sufficit, detur in modum castaneæ cum tepida.

LAXATIVVM CAPVT CCCCLX.

Quod purgat choleram rubram, adustam, de capite & stomacho & toto corpore. Recipe succi sumi terræ drach: 40. Saccari, croci, uiolarum, dra: 30. Epithymi, drach: 20. Mannæ dra: 10. Myrobalanorum citrinorum chebulatorum, Indorum ana drach: 7. Diagridij drach: 4.
i Confice

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Confice sic. Saccarū & mannam in succo fumi terræ mar-
tibus fricando commisce, deinde lento igne ad spissitudi-
nem decoque, cumq; percoctum fuerit, specierum puluerem
competenti oleo spicæ & si deest, accerse uiolaceum,
probe fricatum inde tempera, & cum opus fuerit, dra: 5.
cum tepida mane propinentur.

LAXATIVVM CAPVT CCCCLXI.

Quod optime purgat melancholicum humorē. Re.
Epithymi dra: 100. Agarici, polypodij ana dra: 15
Myrobalanorum citrinorum, chebulorum, Indorū ana
drach: 10. Diagridij, salis ammoniaci, ana drach: 9. Calam-
minthes drach: 6. Mellis qd sufficit, dabis dra: 6. cū tepida.

LAXATIVVM CAPVT. CCCCLXII.

Duod proprie purgat Tertianarios ueros. Re. succi
mali granati, drach: 200. Syrupi uiolacei, Saccari
ana drach: 100. Diagridij, polypodij, ana drach: 20. Spor-
dij, Sandali albi & rubei Rosarū ana drach: 5. Galie, ligni
aloes caryophyllerū, nardi, croci, carpobalsami, berberis,
seminis portulacæ, ana drach: 3. Camphorę drach: semis.
Confice sic, succum, syrupum & saccarum in uase stagna-
to lenes ad prunas ad spissitudinem decoque, cumq; per-
cocta fuerint, inde in marmorea pila specierum puluerem
tempera, ad ultimum camphoram in rhodostomate solu-
tam superadde, dosis eius drach: 4. ante horam accessionis
cum rhodostomate.

LAXATIVVM QVOD PECV-

liariter purgat Quartanarios.

Caput. 463.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Diagridij, Colocynthidos, Stachados ana drach: 12. Agarici, Epithymi, Ellebori nigri, melas-
nopiperis, libystici, ana drach: 4. Mellis quod sufficit, da-
bis drach: 4. ante horam accessionis cum tepida.

LAXATIVVM OPTIMVM AD PVR-
gandum Quotidianas febres.
Caput. 464.

R Ecipe Coccugnidij, nitri, zingiberis, ana drach: 10.
Euphorbij, colocynthidos, pyrethri ana drach: 8.
Turbith, latheridis, nitri, melanopiperis, ana dra: 6. Aly- *Dioscorid. ui-*
pyados, Polypodij, rosarum, mastiches, salis gemmæ, aniz- *detur appella-*
si, ana drach: 3. Mellis quod sufficit. Dentur de eo drac: 3. *re lathrydem.*
uel 4. ante horam accessionis, cū libanotidos decoctione.

LIBYSTICVM CAPVT. CCCCLXV.

H Oc utile est ad catarrhum, asthmaticis & suspirios-
is subuenit, Enphraxim spiritualium pororum spu-
tamina educendo aperit, dolores interaneorum ex tumo-
re uel uentositate factos mire cōpescit, urinam prouocat,
& menstruis imperat, & lumbricos expellit. Recipe Gles-
chonis, Hyssopi, Calaminthæ, Pegani, ana unc: 3. Pyre-
thri, corticis raphani, Elenij, Scyllæ assæ, Euphorbij, me-
lanopiperis, libystici seminis, Sinapis, seminis urticæ, ana
unc: 2. zingiberis, macropiperis, Sinoni, Ammei, Cymis-
ni, Thymbræ, ana unc: 1. Dosis eius drach: 3. mane uel
uesperi cum uino aut tepida, quod si catharticum facere
uolueris adde Diagridij unc: 4. Colocynthidos & Tur-
bith, ana unc: 2. purgat enim phlegmaticum de toto cor-
pore humorem.

i ij Mithris

NICOLAUS DE COMPOSITIO
MITHRIDATVM MAGNV.

Caput. 466.

Conducens ad omnes passiones uirorum & mulie-
rum, quod sumptum in modum fabæ Aegyptiæ,
ante prandium siue de primo mane, Epilepticis, Mania-
cis, phantasticis, & timidis mirabiliter prodest, Cephalal-
gicis, Hemicranicis, dolorem Illorum patientibus, palatū
& omnia uitia tonsillarum medicatur, Synanchen soluit,
Apoplecticis cum cerussa acceptum confert, tussientibus,
Asthmaticis, hemoptoicis, peripleumoniceis, & omnibus
doloribus qui intra corpus humanum pullulant, succur-
rit, Coeliacis, Dysentericis, & lyentericis optimū est, Tes-
tanos siue Spasmos patientes, & paralyfim absq; mora
curat, Diaphragmati, Hypochondrijs, Renibus & Vesi-
cæ opitulatur, calculos frangit, menstrua prouocat, om-
niāq; uitia matricis excludit, Arteticis & Ischiasim patiē-
tibus & podagricis singulare præsidium est, Venena omnia
reprimīt, uenenatos morsus seu rabidi canis, uel cuiusq;
reptilis impositum siue bibitū cum magna admiratione
emendat. Quotidianarios ueros & nothos, nec non Hes-
mitriteos expellit, ad omnes morbos incertas passiones &
erraticas febres, seu ad omnes morbos qui ingenio medi-
corum occulti sunt mirabile est, propterea sapientes me-
dici Macedonia, statuerunt hoc esse caput omnium An-
tidotorum, uires equidem illius efficaciores sunt, quam ut
ullis laudibus consequi possis. Recipe Styracis drach: 36.
Caryophyllorū, Nardi, Xilobalsami, Orobon Leticæ id
est lacce, Tragacathæ, mastiches, Galbani, gummi Cedri,
Asphaltis, castorei, gūmi Hederæ, Bdellijs, terre figuli, me-
lilori

Macedoniū me-
dicamentum.

Alij Lentisci.

NE MEDICAMENTORVM.

liloti, labdani, Opopanacis, Amomi, Opj, sulphuris uiui *Alij amoniaci.*
 Glycyrrhizæ, nitri, hypocisthidos, acaciæ, rosarum, Cha-
 mædryos, hyperici Abrotani, Peoniæ, Hyssopi, Origani,
 Elenj, Rami Cedri, & Daphnidis idest Lauri, Aristolos-
 chiæ longæ, Epithymi, Peucedani, Centaureæ, Roris ma-
 rini, radicis Eringij, Balaustiorum, Cymarum mirtæ, Si-
 die, Romei idest Raphani, Scyllæ, Carpobalsami, Anisi, *Romeum.*
 Git, Hyofcyami, Cymini, Feniculi, Cardamomi, seseleos,
 thesapij idest seminis sinapi, amei, sinoni, libystici, seminis
 ruthe, meconis, apij, seminis Dauci, macropiperis, armini
 idest seminis urticæ, amomi, ana unc: 27. Acori, Illaseos
 idest lappæ, Cassami idest cyclaminis, fillis idest capparis,
 floris agni, rasuræ cornu ceruini ana drach: 18. Balsami,
 Cinnamomi, croci, costi, Schœnanthus, zingiberis, Folij,
 Terebinthinæ, myrrhæ, libani, cassiæ, agarici, celticæ, reu-
 pontici, Iridos, asari, diptami, prassij, colocynthidos, Cu-
 curbithæ aphricæ interioris stechados barbæ iouis, arteme-
 siæ, calaminthæ, scordei, silphij, chamæpityos, leucopipe-
 ris, Melanopiperis, seminis Ozimi, seminis petroselini, *Impressus ha-*
 Anagalda idest sumac Malabathri, cardami, Pentaphylli *bet Anagoda.*
 ana drach: 9. Daphni Coccorum, idest baccarum Lauri,
 drach: 3. Vini uetustissimi sextarium 1, Mellis quod suffi-
 cit, detur in modum auellanæ minoris febrientibus cum
 tepida non febrientibus cum uino.

Cerussa legebatur in libro manu scripto quod cum præsens sit uenenum
 commutabit in magis benedictam medicinam quicumq; hoc Antidoto uti
 uoluerit nisi extrinsecus applicare animus sit, Veluti Nicolaus impressus
 in oris uitij fieri iubet.

MITHRIDATVM MINVS CAPVT. CCCCLXVII.

i iij Optimum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Lemnius aster
nullius habetur
ut est apud
Dios. li. 5 cap.
67. Sed Sami-
us aster quod
ibidem docetur
ca. 101.

Fascem uel
fasciculum Gal-
licum uocat
Nardum Cel-
ticam, eo quod
in fasciculos de-
ligatur à Gal-
lis atq; ita diuē-
ditur.

Cinum Ge-
nuēsis autho-
ritate plinij ar-
borem esse pro-
dit i Gallia gal-
las ferentē. Itē
nonnunquā Ci-
num fortassis
apud barbaros
poni pro scino
uel schoeno.

Optimum Epilepticis, Scotomicis, & timidis ad om-
nem distemperantiam capitis, et linguæ Paralyti et
Synanchæ medetur, Sanguinis sputum omne & fluxum
corporis compescit, Nephreticis, Calculosis, & Arenosis,
Stranguriosis & Colicis peculiariter remedio est, omnia
uenena potum exterminat, morsum uenenatorum anima-
lium impositum potenter emendat, & ad omnes despera-
tos morbos quadruplici uirtute succurrit, nā qui usus fue-
rit nunq̃ a ueneno succumbere poterit. Recipe Scordei
montani drach: 30. Aristolochiæ longæ & rotundæ, ana-
dra: 20. Opij, agarici, pulueris cornu ceruini, seminis Cri-
simi, idest seminis rubi, seminis tordyli idest seminis herbæ
passerine, ana drach: 10. Melanopiperis & Leucopiperis,
Chamæpityos ana drach: 9. Cinnamomi, Myrrhæ, Saga-
peni, Meliori, Lemnij ateros, radicis eringij, malabathri,
Pentaphylli, seminis rapæ ana drach: 8. Peucedani fascis
Gallici, Cymarum Mentæ, Orobi, albi, ana drach: 7. nar-
di, radicis Peoniæ, radicis Collidiamis, Romei idest Ra-
phani, Gesapitiæ Celticæ, Calaminthæ, Cymini, Sinoni
ana drac: 6. Elenij, Sileris montani ana drach: 5. & semis,
Fellis taurini & ursini, Staphidis agriæ, ana drach: 5. Co-
sti, Cini floris ana drach: 4. & semis, Xilobalsami, succi gly-
cyrrhizæ, Thuris, Opopanacis, Samei, carnis iuniperi, ca-
siæ, seminis Staphylini idest seminis uuæ, Afari, Gencian-
næ, radicis Panacis, Stæchados, Cardamomi, Ceparum,
seminis Elelispaci, Roris marini ana drach: 4. Balsami
Bdellij, nucleorum purgatorum Galbani, Nardi, Syriac-
ci, radicis Dracontij, Abrotani ana drach: 3. & semis, Ca-
lami Aromatici, Castorei, Gummi Hederæ Cyperi, radi-
cis Symphyti, Rosarum, Pastinacæ, Meu, Conyze idest
pulicariæ

NE MEDICAMENTORVM.

pulcariae minute foliorum, Pelecini idest Personatae, radicis Pteridis idest Filicis, Polygoniae Foliorum, Macropiperis, Anisi, Amomi, Dauci, seminis lini, Feniculi, Petroselinii Macedonici, Sesami Scoriati, sanguinis anatis, Stracis ana drach: 3. Hypocistidos, Caroi, Polij, ana drach: 2. & semis, Croci, Reupontici, Terebinthinae, Iridos, Centum folij, Gummi Vermiculati minuti, Carpobalsami, Conij seminis discoriati, seminis cnici, seminis lonchitidis idest seminis Violae, seminis speriti, Psyllij ana drach: 2. Mellis quod sufficit, detur in modum fabae Aegyptiae, cum Hydromelite uel uino.

Lonchitidem
Dios. li. 3. ca.
152. describit
lanceolam &
uenercam ap-
pellari tradit.

MVSA MACHEA CAPVT. CCCCLXVIII.

COnuenit ad pectoris & pulmonis uitia dolorem stomachi amputat, uomitum coercet, dolorem Renum mitigat & sanguinem inde fluentem sistit, Quotidianarios, Tertianarios & Quartanarios ante horam accessionis data omni cum celeritate liberat, Recipe leucopiperis grana 50. Croci, libani, Myrrhae, Sulphuris transmarini, Hyoscyami ana drach: 2. Opij, Amomi, Anisi, amygdalarum amararum ana drach: 9. Carpobalsami unc: 4. & semis aristolochiae longe drach: 1. & mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 2. uel 3. febrientibus cum tepida, non febrientibus cum uino.

MVSA ENNEA CAPVT. CCCCLXIX.

Faciēs ad omnes accessiones periodicarum febrium, idest Quotidianae, Tercianae & Quartanae, Acutarum febrium angustias tollit, Porro cum dederis considera uirtutes eorum, qui patiuntur quod statim medelam sentiunt, Inflationem

Musa enneae dicitur à nouem. quae ipsam componunt, ingredientibus simplicibus medicinis.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Inflationem Stomachi emendat, suspiriosis, Phthificis, & his qui puscreant subuenit, Splenicis, Hydropicis & Colicis proficit, Lapides in uesica frangit, & urinam prouocat. Recipe Leucopiperis grana 50. Thuris masculi, myrrhæ, Gencianæ, Hyoscyami ana drach: 18. Opij, drach: 12. Croci drach: 8. & scrup: 2. Euphorbij, Aristolochiæ longæ, ana drach: 4. & scrup: 1. Mellis quod sufficit. Alij addunt corticis Mandragoræ drach: 4. Detur in modum fabæ Aegyptiæ, febrientibus cū tepida non febrientibus, cum uino.

Emplastrum Musam Enneam quere superius in Emplastris.

MUSA PROSPERITON CAPVT. CCCCLXX.

Q Væ proprie Quotidianarijs, Tertianarijs & Quartanarijs eximia est, Cephalalgicis, Suspiriosis & tussientibus prodest, contractiones & suffocationes, & inflationes Ventriculi emendat Nephreticos & colicos curat. Recipe leucopiperis grana 50. myrrhæ, thuris, seminis hyoscyami, ana drach: 13. & semis, Opij drach: 10. croci drach: 6. & scrup: 2. Thiu apyru unc: 6. Corticis Mandragoræ drach: 4. & semis, Cinnamomi, aristolochiæ longæ, gencianæ, euphorbij, ana drach: 3. mellis quod sufficit, detur in modum Aegyptiæ fabæ cum tepida.

MYSTERION MAGNUM.

Caput. 471.

Q Vod prodest ad dolorē laterū, nephreticis calculosis uesicæ uitij & colicis subuenit. Recipe Croci, Asparagi,

NE MEDICAMENTORVM.

Asparagi, Ljbyfici, granorum solis, Saxifragæ ana drach: 16. & semis. Costi, Thuris, Myrrhæ, Casiæ, Betonicæ, Pulegij, Petroselinij, Fœniculi, seminis Vrticæ, & Iuniperi ana drach: 9. Nardi, Zingiberis, Lasiris, Aristolochiæ longæ, Dendro libani, seminis marrubij Cymini ana drach: 4. & semis, Euphorbij drach: 3. Leucopiperis drach: 2. seminis Rutæ, drach: 1. Mellis quod sufficit, dabis in modum auellanæ cum tepida.

MYSTERION MINVS ANODYNVN.

Caput. 4>2.

Quod opitulatur nephreticis, & ad ulcera renum & vesicæ salutare est, nam statim dolorem tollit. Recipe croci drach: 27. Leucopiperis, Hyoscyami, ana drach: 20. Opij drach: 10. Cucumeris domesticij, apij, conij seminis, ana unc: 6. Amygdalarum amararū purgatarū, fœniculi ana drach: 3. Pyrethri, Euphorbij, petroselinij, ana drach: 1. Mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum calida.

MAGNITES CAPVT. CCCCLXXIII.

Quod prodest ad capitis, pectoris & stomachi dolores, & cardiacis subuenit. Recipe Folij, agarici ana drach: 10. Diagridij, aloes, Bdellij, Hyperici, casia, colocynthidos, Scyllæ, polypodij, aristolochiæ longæ, Prassij, Epithymi ana drach: 8. Castorei, croci, Sagapeni, Ellebori nigri, amomi, leucopiperis & melanopiperis & macropiperis, petroselinij, ana drach: 5. Cinnamomi, myrobalani, Opopanacis, ammoniaci, asari, Thymi, chamædryos, ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellane mane & sero cum tepida.

k Magnis

NICOLAUS DE COMPOSITIO
MAGNIFICVM MEDICAMEN.

Caput. 474.

Spasmus
Cynicus.

A Multis expertum ad tremores capitis & totius corporis, conducit ad eos qui percussi sunt, in capite, et quibus ex aliquo humore lingua impedit, & oculus torquetur, labium subducitur, & aliqua pars ex paralyfi afficitur, quod genus est Cynicus Spasmus. Optimū est, & mentibus timidis, & ad exundationem saluæ, & ad inflationem præcordiorum proficit, & mensibus imperat. Recipe cinnamomi, croci, nardi, costi, confitæ opopanacis, myrrha, melanopiperis, seminis ruthæ agrestis, succi abrotani, ana drach: 9. Dauri drach: 4. & semis, moschi, balsami ana drach: 1. Mellis quod sufficit, detur in modum sabæ Aegyptiacæ cum tepida.

MORENETII ANTIDOTVM.

Caput. 475.

A Comodatū est ad grauedinem capitis, & faucium affectionem, & rheuma quod de uua descendit, & tussim, Stomachi dolorem, inflationem, duritiem & acidos ructus emendat. Schirosin item hepatis & splenis soluit, tormina intestinorum & pleureticos dolores assumptum statim sedat. Iliosin, nephreticis, calculosis & stranguosis comodat, menstrua prouocat, Infantemq; mortuum expellit. Recipe Dauri drach: 7. Carui, Ameos, Libystici, ana drach: 1. Mellis quod sufficit. Dabis drach: 3. cum tepida.

MARCELLI ANTIDOTVM NARCO-
ticum. Caput. 476.

Condu

NE MEDICAMENTORVM.

Conducens ad immanissimos dolores capitis, amentes & uigilantes nephreticos & mulieres quæ ex co-
 pressione matricis amenitiam, & uigilias patiuntur mag-
 na admiratione consopit & a labore imminenti eos mo-
 mentanee liberat, & periculosis morbis, qui ex pingui-
 bus & glutinosis humoribus sunt orti. Non tamen nisi in ca-
 pitali periculo exhiberi debet, quia quamuis in præsentia
 mitigare uideatur, in posterum tamen grauius offendit,
 nam & coli dolorem una portione emendat. Recipe Hyo-
 scyami, piperis albi drach: 20. Croci drach: 1. Mellis quod
 sufficit, dabis in modum auellanæ cum tepida.

Marcellus medicus latinus, qui non contemnendum ante annos plus
 minus mille ducentos scripsit opus medicum: quod nuper I. Cornarius chal-
 cographis dedit excudendum.

MACROPIPERINON CA: CCCCLXXVII.

Oprimū ad tusses & imbecillitatem pectoris ex causa
 frigida, Stomachum calefacit, Nephreticis & colicis
 subuenit, Quotidianarios & Quartanarios typos sine
 mora soluit. Recipe Macropipereos drach: 40. Opucissæ
 drach: 16. Cinnamomi, Nardi, Thuris, myrrhæ, sulphu-
 ris uiui, asari, cardamomi, ana unc: 2. Croci, Opij, ana
 drach: 10. Costi, corticis mandragoræ, aristolochiæ lon-
 gæ, Euphorbiæ ana unc: 8. Sulphuris cocti drach: 6.
 Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanæ cum
 uino calido.

Opon cissu ap-
 pellat succū he-
 dere, uel potius
 eius gūmi.

Incertum erat
 ex attritu cha-
 racteris num-
 un: 8. aut dra-
 8. essent legen-
 de.

MOBARIC CAPVT CCCCLXXVIII.

Oprimū ad dolorem & plenitudinē, & apostemata
 renum: uentositatē Hypochondriarū & Iecinoris
 k ij expellit

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

expellit, Tensionē in peritoneo & pectine factam depo-
nit, coli & uesicæ putredinē purgat. Re: Saccari unc: 30.
Diagridij, Turbith, ana drach: 20. Cinnamomi, leucopi-
peris, ana dra: 6. Nardi, zingiberis, pyrethri, apij ana dra:
6, uel 5. Magicis macropiperis ana 4. Salis gemmæ rosæ
rum ana drach: 2. Mellis quod sufficit, datur in modum
castaneæ cum tepida.

MEDICAMENTVM SIMPLEX.

Caput. 479.

Halcyonium
Diosco. pertra-
ctat lib. 5. cap.
90. Musa bra-
sauolus cōuin-
cit hoc eē quā
in pharmaco-
polijs appella-
mus spumam
maris.

AD Alopeciam cum halcyonio usto & ueteri oleo
trito, locum perungens mirabiliter medeberis. Ad
idem pollet si caprarum sterus & ungulas ipsarum com-
bustas, & cum aceto solutas adhibueris.

MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 480.

VT capilli citius crescant, libano cum murium sterco
re equali pondere cum aceto utere, & illine sed an-
tea loca nitro laua aut frica.

MEDICAMENTVM AD ALOPECIAM

Caput. 481.

ET ut capilli generentur, ex cortice cepæ incensæ &
cum melle mixta inunge & ex Raphani cortice pul-
uerem cum melle trito similiter alline.

MEDICAMENTVM CA: CCCCLXXXII.

AD Alopeciam & ut capilli oriantur, ex cinere quer-
cus uolens idest nouellæ cum pice liquida mixto
perunge caput, & si sapius feceris, cito generabuntur ca-
pilli, similiter ex puluere ranarum & muris simi cum pice
liquida mixto, si sapius unxeris cito pullulabunt.

Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM.

Caput. 483.

AD diurnam Alopeciam & ad renascentes capillos. Ex Pyrethro trito cum felle uituli mixto sapius perunge & stercus cati quem selem appellant cum aceto illinitum idem prestat, & Euphorbium tritum cum oleo frequenter illitum mire sanat.

MEDICAMENTVM SIMPLEX.

Caput. 484.

VT capilli non defluant sed alij nascantur, ex apibus combustis et oleo mixtis loca perunge, tamen observa ne faciem attingas, & guttus ustulatus & cum aqua illitus idem prestat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 485.

AD tineam capitis compositum, Recipit adipis ursini, Adarcesana drach: 8. Picis liquidæ, muris fimi, ana drach: 3. Olei usti ex lucerna unc: 1. & semis omnibus tritis & commixtis loca ante rasa perunge, Hoc si frequenter feceris etiam diurnam curabis tineam.

MEDICAMENTVM AD ALOPECIAM.

Caput. 486.

EX lacerta uiridi combusta mixta cum axungia ueteris & oleo unge caput tineosum.

MEDICAMENTVM CAPVT. CCCCLXXXVII.

k iij

Vt

NICOLAUS DE COMPOSITIO

VT capilli in locis glabris nascantur, serpentem adprehende, & de capite & cauda unc: 3. aufer, & in cacabo nouo adure, et locis perunctis oleo aut melle supersperge puluerem.

MEDICAMENTVM.

Caput. 488.

AD Alopetiam compositum, testudines uiuas super farmenta incende. & cineres earum in cacabo nouo cum aluminis unc: 3. Et medullæ ceruinæ totidem, cum uino decoque & exinde Alopetiam frequenter frica.

MEDICAMENTVM AD TINEAM.

Caput. 489.

Recipe Calucecaumeni, Sulphuris uiui, Asphodeliana drach: 2. commisce cum ouorum uittellis & exinde caput frica.

MEDICAMENTVM.

Caput. 490.

VT capilli non excidant nec suifures in capite nascantur. Recipe Adianti, Gallæ Asianæ, Myrtæ nigrae ana drach: 2. Chalcanti, Absynthij, Arceuthidoni idest baccarum iuniperi ana drach: 3. Hæc omnia trita in oleo diebus septem infunde & cola & caput exinde frica.

MEDICAMENTVM.

Caput. 491.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD capillos deciduos uel qui calui fiūt. Recipe Adipis ursini Polytrichi uisti, Labdani, olei Lentiscini, Vini myrtini, æquali pondere, tamen Labdani paulo amplius assume ad spissitudinem & inunge.

MEDICAMENTVM.

Caput. 492.

AD eos qui calui fiunt ut capilli non effluant. Recipe Labdani, Olei Myrtini, ana unc: 4. Artemesiae unc: 3. Adianti, Tapsiae, adipis Ursini ana unc: 1. Vini Italici corylas: 3. Confice sic, quæ tundenda sunt tunde uel tere, adipem Ursinum liquato & cola & sic omnia cum uino & oleo simul commisce & illud capiti affrica.

MEDICAMENTVM.

Caput. 493.

AD capillos nigros faciendos. Recipe Gallas Asinas, Acaciam, Stipteriam, Chalcanthum, Squamam ferri æquali pondere. Confice sic. Per integrum diē in urinam pueri impubis infunde, & affunde olei corylas duas & in uase diu exagita, cumq; commixtum fuerit, caput unge.

MEDICAMENTVM.

Caput. 494.

AD denigrandos capillos, Tenerrimi frondes Lentisci, uel nigri acini Sambuci semotim in acri aceto contrita nocte uel die infundantur, caput ter in die ungatur, expertum est Hoc etiam terrestres lumbrici in oleo contriti præstant.

Scriptus liber
in Olibo uel
Olibano legebat.

Medica

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

MEDICAMENTVM APORISTON.

Caput. 495.

AD capillos denigrandos. Recipe Corticis pruni uiridis unci: 6. nucis uiridis unci: 4. In uini nigri sextarium infunde, & ad tertiam decoque, & sic adde olei myrtini sextarium unum, & repone, exinde per singulos dies utere, hoc enim confirmat capillos & nigriticat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 496.

ADrubros Capillos faciendos, Amarorum Lupinorum & Orientalis Croci decoctione ter utere in die nempe proderit si in balneo feceris.

MEDICAMENTVM ALIVD.

Caput. 497.

Asbestum passim appellat Nicolaus calcem uiuam & non extinctā.

ASbesti drach: 6. Lithargyri drac: 4. in aqua solue & tam diu agita quousq; ad mellis spissitudinem perueniat, & exinde caput unge, & post ex aqua decoctionis Bletarum caput laua.

MEDICAMENTVM ERRINON

Caput. 498.

AD Hemicranei dolorem. Fac sic. Lasar cum Bletæ purpureæ succo distemperatum, in narem eius partibus quæ dolet immitte, statimq; dolor cessat.

MEDICAMENTVM ERRINON.

Caput. 499.

AD capitis dolores. Confice in hunc modū, Ex succo hederæ cum aceto & oleo nares intus & extra perunge,

NE MEDICAMENTORVM.

perunge, & statim dolor quiescit, hoc idem cymarum rutilæ succus in narem immissus facit: ad idem porri sectilis succi cochlearia tria melli mixta auribus injice.

Errhina sunt quæ naribus indita caput purgant: commodant etiam ueteri lippitudine oculorum infestatis, faciunt & ad comitali morbo apprehensos ducunt; multam humiditatem Gale. li. 2. De Copos. secun. loca.

MEDICAMENTVM.

Caput. 500.

AD hemicraniæ dolorem, Laser cum lacte mulieris tritum tepefactum & in aurem alterius partis immis-
sum dolorem placat, succus allij cum pipere mixtus idem
facit: quod etiam dentium dolorem mitigat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 501.

AD dolorem capitis, Hederæ folia mollissima trita
cum Oxyrhodino fronti et temporibus impone, et
miraberis, hoc idem terrestris Hederæ succus cum Rosaceo
mixtus & fronti illitus facit. Chamæmelon cum oxyrho-
dino tritum & fronti inunctum idem præstat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 502.

AD eos qui ex febre capite dolent. Folia Hederæ >
cum totidem nucleis persicorum tere et cum Oxy-
rhodino coque, & exinde caput line.

MEDICAMENTVM.

Caput. 503.

AD eos qui in febribus ex nimio dolore capitis dor-
mire nequeunt. Recipe olei uiolacei un: 4. Rosacet
1 Chamæ

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Chamæmelini unc: 2. Succī mandragoræ, Hyoscyami, lactucæ, conij, opij, ana unc: 1. Cere quod sufficit. Confice sic, succos & herbas in oleo coque, & cola, & sic ceram immitte, postremo opiū in uino infusum admisce & modicū bulli, & ab igne sublatum coagulari permitte, cumq; opus fuerit pulsus brachiorum, aut nares siue frontem & tempora illine, statimq; cum magna admiratione quies conciliabitur.

MEDICAMENTVM ANACOLIZANS.

Caput. 504.

Ad dolorem capitis et lachrymas stringendas. Recipe Croci orientalis, Mastiches, Acaciæ, sanguinis Draconis ana drac: 3. cum albumine oui collige & fronti impone.

MEDICAMENTVM ANACOLIZANS.

Caput. 505.

Ad supercilij dolorē, & lachrymas stringendas. Polinis hordei partes duæ, mastiches & libani partes singulæ, puluerizata & cum ammoniaci succo temperata, patientiq; loco inducta certum remedium exhibent.

MEDICAMENTVM ALIVD ANACOLIZANS.

Caput. 506.

Recipe Aridæ farinæ drach: 3. Mastiches, croci, aloes ana drach: 1. cum oui albumine & succo Strychni collige & fronti illine.

MEDICAMENTVM.

Caput. 507.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD dolorem hemicranel, castoreum aut nîtrum trî-
tum cum oxyrhodîno mixtum et illitum placat, ad
idem cornucervinum ustum & in cinerem redactû oxy-
rhodinoq; infusum in frontem allitum dolorem tollit, ad
idem Baccarum Lauri puluerem cum Ruthæ uiridis for-
lis & terrenis lumbricis, addito aceto acri tere & bene cõ-
miske & fronti impone.

MEDICAMENTVM.

Caput. 508.

AD amblyopiam idest obtusam uisionem hoc præsi-
dio est, & ad imminentem hypochysin. lauri bacca-
rum purgatarum drach: 30. tere cum urina pueri uirginis
& cum Gummi drach: 2. inunge oculis, et quibus catara-
cta descendit, & ad idem chelidonîæ & Conyzæ succum
cum melle inungas, & succus quidem Fœniculi bene fa-
cit, utiliterq; operantur hæc medicamenta, & non solû ad
Amblyopias & inchoantem Hypochysin: sed etiam dis-
sipant & detergent antiquas ægritudines oculorum.

Hypochysis è
suffusio et uul-
go Cataracta
uocata.

Conyza qui-
busdam è hera-
ba pulicaria.

Vide Dios. li. 3
cap. 127.

*Amblyopia est obscuritas uisus, uel quia spiritus crassescunt, uel tu-
nicæ densantur, uel humores lenti fiunt.*

MEDICAMENTVM.

Caput. 509.

VT cataracta ab oculo auferatur citra ferrum, Recipe
Violæ albæ foliorû, seminis Raphani hortensis ana-
unc: 1. Amoniâci drach: 4. Istorû puluerem balsamo op-
timo commisce, & confectum medicamentum mane &
sero oculo inferere, non ambige quin mirabiliter subueniat,
Ad idem sterus corui, aut fel mixtum cum melle sine sis-
mo in oculo super maculas impositum oculus per sanat.

l ij Medicas

NICOLAUS DE COMPOSITIO

MEDICAMENTVM AD EOS QVI NON
uident. Caput. 510.

PVllos hyrundinis cum aqua cuprina in nidis suis ex-
cecabis, signabisq; ut cognoscas, et post tres dies cum
uiderint præcides earum capita ficulneo cultello, quē res-
pones in ficu, capita uero incende, & puluerem factum,
cum balsamo in oculum instillabis, & uisum restituet. Ad
idem peucedani succus cum succo fœniculi & Lycio tris-
tus, oculoq; immissus sanitatem sine dubio restituit, mors
gellinæ agrestis succus de tertio in tertium diem oculo
iniec-tus idem præstat, & etiam panum in eo factum con-
sumit.

MEDICAMENTVM AD CALIGINEM
oculorum. Caput. 511.

REcipe herbæ chelidonix, succi fœniculi uiridis ana-
unc: 1. fellis uulturis, floris ruthæ agrestis ana co-
chlearia 2. Opobalsami scrup: 2. Hæc omnia commisce
in mellis Attici, dra: 2. utere simul & eodem modo usus-
pa. Ad idem. Fel uulturis cū succo porri commixto melle
claritatem oculis præstat.

MEDICAMENTVM.
Caput. 512.

AD tumorem & calorem & sanguinem oculorum.
Margellina domestica trita cum albumine oui im-
posita mire prodest, Ad idem Cynoglossæ succus in oculos
immissus, & herba trita & super oculos imposita rite
medetur. Ad idem herba Verbena cum albumine oui tri-
ta, & super oculos imposita eximie conducit.

Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM ADSANGVI-
nem oculorum. Caput. 513.

A Bsinthium uiride tritum cum albumine oui nocte
superpositum sanat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 514.

A D tumorem oculorum & dolorem & caliditatem,
Herbam uiolariam, cymas rubi, folia papaueris, cy-
mas tenerrimas Saluix cum oleo Rosaceo tere, & super
oculos impone, mirabiliter iuuat. Ad idem maligranati
succum cum melle in uase æneo siue stagnato coque & ibi
dem dimisso cum opus fuerit utere. Ad idem, semina ma-
lorum Cydoniorum in aqua Rosacea infunde nocte &
die, & cum uolueris de succo in oculum injice, Ad idem.
Lycium in rhodostomate solutum & guttatim in oculos
instillatum dormitionis hora belle prodest.

MEDICAMENTVM.

Caput. 515.

A D pruritus oculorum & ad Sanguinem & ad cla-
rificandum uisum, Radicis Fœniculi corticis ruthæ
Basilici, Cymarum Rubi & Lauri ana manipulum 1. Ro-
sarum drach: 4. tere & coque in uase æneo cum optimo ui-
no albo, & ibidem dimisso, cum uolueris injice & ablue,
Ad idem, succum Ruthæ, cymini puluerem, cum albumi-
ne oui tempera & super impone expertum enim est, Ad
idem, Lac mulieris cum oui uitello, & oleo Rosaceo super
impositum mitigat & digerit satis igneas oculorū phleg-
l iij monas,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

monas, Crocus cum mica panis & uitello ouorum idem
præstat, Ad idem Rosarum siccarum drach: 4. Croci drach:
2. Opij drach: 1. cum sapa in qua Melilothum fuerit co-
ctum collige, & utere,

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

Aurium. Caput. 516.

Ysculos appel-
lat quos uul-
gus in sculos et
eruditi oniscu-
los uocant de
quibus superi-
us egimus ca.
378.

Ysculos idest terrestres uermes longos amfauillas
idest uermiculos latos aut araneos in oleo coque, &
exprime, & auribus tepidum infunde, & suffumiga saccu-
lo torrefacto inde repleto, Ad idem, Rutæ cymas & Cy-
minum tere, & cum lacte mulieris misce, & cola, & succū
inde exprime, tepidum auribus instilla.

MEDICAMENTVM.

Caput. 517.

Ad dolorem & ulcera & ueteres passiones aurium,
Crocī drach: 2. Castorei, Aloes, Myrrhæ, Lycij In-
dici, ana drach: 1. simul tere & cum melle collige, & resolu-
tum cum oleo Roseo & passo auribus instilla, & desuper
lanam succidam aut purpuram inuolue.

MEDICAMENTVM.

Caput. 518.

Ad aurium dolorem & uentositatem & surditatem,
cepullam albam & Allij bulbulos simul tere & ex-
prime, & de succo cum opus fuerit auribus instilla.

MEDICAMENTVM.

Caput. 419.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD dolorem aurium & Enphraxin facrum, Aphro-
nitrum ammixtum melli & Aceto tepidum tempo-
re doloris auribus iniſce, Ad idem, fel taurinum, ouinum
oleo commixtum dolenti auri inſtilletur, melius autem ſi
Amygdalinum ſit, porri ſuccus per ſe aut cum melle mix-
tus auribus tepidus inſtillatus hoc idem præſtat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 520.

AD nimiam conſtipationem & dolorem, fel capri-
num cum ſucco porri tepidum auribus iniſce.

MEDICAMENTVM.

Caput. 521.

AD aurium dolorem ex caliditate, albumen oui tepe-
factum & immiſſum dolorem ſedat, Lac mulieris
cum Opio & Croco tritum & auribus immiſſum idē præ-
ſtat & ſuccus Perdicados per ſe, aut oleo roſaceo mixtus,
ſiue aceto auxilio eſt, maxime ad ignitas & ardentes diſtē-
peratias, ſimiliter ſuccus Strychni, & Coriandri aut aſpho-
deli magnifice iuuant.

Perdicū Plia-
nius li. 21. cap.
30 Partheniū
uel muralium
facit, & naſci
in hortorum ſe-
pibus flore al-
bo, odore mali,
ſapore amaro.

MEDICAMENTVM.

Caput. 522.

AD dolorem & Calorem & tumorem aurium, raſus
ra cucurbitæ, cum oleo roſaceo Enclymatizata ſa-
nat. Lycium & Opium cum lacte mulieris commixtum
& in aurem immiſſum nimium ardentes Phlegmonas &
dolores

NICOLAUS DE COMPOSITIO

dolores mitigat, Similiter autem & Castoreum ex equo cum opio mixtum & cum sapa tritum & in aurem immisum nimios dolores paragorizat, Si tamen Opium uetus fuerit.

MEDICAMENTVM.

Caput. 523.

AD dolorem aurium sine uehementi calore, Adipis Anserini, aut gallinacei, partes 2. olei Amygdalini, ex amaris amygdalis expressi partem 1. simul misce & tepesfactum auribus instilla, præuaporatis partibus spongijs calidissimis ex aqua calida expressis atq; alternatim appositis, & postquam instillaueris iterum competenter ut supra uaporabis, molliq; lana patiëntia loca fouebis, & oportet ægrotum inani masticatione os mouere & sic medicamentum in aures assumere.

MEDICAMENTVM.

Caput. 524.

AD tinnitus & obstructionem aurium, & ad difficiles auditus, & initia surditatis, Nitrum Aphronitrum æquali pondere commisce, & aceto acri & oleo ueteri tepesfactum auribus infunde. Oleum Raphaninum cū aceto acri mixtum & auribus infusum idem præstat.

MEDICAMENTVM AD TINNITVM

aurium. Caput. 525.

Nitri scrup: 16. Croci scrup: 4. Ellebori albi scrup: 2. tere & in puluerem redige, & inde quantum opus fuerit

NE MEDICAMENTORVM.

fuert cum aceto solue & tepidum in aurem infunde. Castoreum & Conij semen cum aceto æquali pondere solutum & tepidum in aurem immisum idem pollet.

MEDICAMENTVM.

Caput. 526.

AD diurnos sonitus, Euphorbium cum oleo Cyprino tritum & calefactum in aurem immisum singulare præsidium est.

MEDICAMENTVM.

Caput. 527.

AD eos qui ex ægritudine tinnitum patiuntur. Principio aurem coctione absinthij fomenta, & sic accessu & oleum roseum aut Elleborum nigrum cum aceto injice.

MEDICAMENTVM AD SVRDITATEM

Aurium. Caput. 528.

Elaterij unc: 1. cum lacte mulieris quæ masculum lactat infantem solue. & tepidum in sole aut aqua calida auribus injice, & calidam insuper patiens in ore teneat, fel quoque taurinum cum lacte mulieris solutum & in aurem immisum idem præstat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 529.

AD difficiles auditus et surditates, ellebori albi aphronitriana drach: 1. Castorei scrup: 1. & dimidium cum aceto acrisufficienti collige & in aurem immitte.

MEDICAMENTVM.

Caput. 530.

m Ad

NICOLAUS DE COMPOSITIO

AD difficiles auditus ex ægritudine conflatos, Felle porinum cum lacte mulieris & melle solutum & repetitum, auribusq; immisum peculiare remedium est.

MEDICAMENTVM.

Caput. 531.

AD eos qui grauitè audiunt, & surdi sunt, Elleborum nigrum, & castoreum ex æquo cū aceto tritū, & auribus immisum satis iuuat, succus Hederae cum nitro confectus & auribus immisus par beneficiū præstat.

MEDICAMENTVM AD GRAVEDINEM

& surditatem aurium. Caput. 532.

FEL Veruecinum cum pari porcione butyri mixtū, & auribus immisum mirabile est.

MEDICAMENTVM AD EOS QUIBUS

auditus subito auferri uidetur.

Caput. 533.

PUlis nitri cum aceto mixtus auribusq; immisus optimus est. Quin etiam ex eo & oleo roseo & uino posteriora capitis inungantur.

MEDICAMENTVM AD EOS QUI GRA

uiter audiunt & doloris expertes sunt.

Caput. 534.

PUlis radicis Ellebori nigri cum aceto & melle mixtus & auribus immisus mirabiliter operatur.

MEDICAMENTVM AD SVRDITATEM

aurium & Enphraxim factam.

Caput. 535.

Pulis

NE MEDICAMENTORVM.

Pvluis peucedani et opium ex equo oleo Amygdali-
no siue Irino mixtus et auri immixtus prodigiole au-
xiliatur.

MEDICAMENTVM AD TINNITVM ET
surditatem aurium. Caput. 536.

Herbam quæ dicitur Terebuncula in uino forti ad
medietatem decoque & per tres uices hoc uino ca-
put ablue, eadem ipsa herba caput fascia, & tertia uice pa-
tientem ad balneum adducito. & in utraq; aures digitis
immissis ciminilia nouæ aquæ calidæ capitis patienti in-
funde, & sic subito digiti de auribus extantur, Ad idem
Artemesiam tere & succum eius aceto commisce, & inde
caput fove, & ipsa herba trita caput fasciatur ad idem in-
stitutum.

MEDICAMENTVM AD VLCERA ET

Apostemata aurium. Caput. 537.

Stipteriam scissilem cum aceto tere donec mellis spiss-
itudinem habeat, & tepidum cum lana molli in aurē
immitte, Ad idem Lycium & Meconem æqualiter cum
melle contunde, & in aurem impone.

MEDICAMENTVM AD DIUTVRNA

ulcera. Caput. 538.

Cedria cū melle mixta & in aurem immissa pari mo-
do auxiliatur. Ad idem. Absinthium maritimum
cum melle tere & utere, ad uotum ulcera purgat, Thus so-
lutum cum uino idem præstat.

MEDICAMENTVM AD AVRES PURV-

lentas fluentes & penitus humentes.

Caput. 539.

m ij Alumi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

A Luminis scissi drach: 1. & semis, myrrhæ, croci, ana drach: 1. tere & in puluerem redige, & de puluere quantum sufficit, cum uino austero aut aceto collige, & in aurem iniice.

MEDICAMENTVM AD ANTIQVVM

Vulnus, et fœtorem et dolorem au-

rium. Caput. 540.

N Vcum uiridium nucleos oleo immitte, quos in diebus Canicularibus aliquamdiu insolabis, cumq; opus fuerit, tepidum in aurem immittas præfatum oleū.

Insolare Græce ἡλιδέου & ἡλιδεῖν exponere soli significat. Columel. li. 5. Vne commodius insolata percoquantur. Gal. li. 2. Salubrium Calefiunt corpora nostra balneis & cum insolamur.

MEDICAMENTVM AD VERMES AV-

rium. Caput. 541.

C Alaminthes succus auribus immixtus Vermes necat, & dolorem amputando mitigat, succus capparis, succus Centaureæ, similiter & scammonium maceratum in aceto, aut succo Absinthij auri inditum uermes occidit.

MEDICAMENTVM QVOD SANGVI-

nem ex auribus effluentem disciuit.

Caput. 542.

R Vbus & Gallia Asiana cum aceto cocta, & apozema eorū in aurem immixtum singulare præsidium est. Ad hanc formā pertinet succus perdicados tepidus in aurem iniectus. Ceterum ut Thrombus sanguinis in aure non fiat, porri succus cum aceto mixtus, & auribus immixtus par beneficium præstat.

Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD PAROTIDAS
& Diaphoresim faciendum.

Caput. 543.

Hibiscum cum fermento confectum & impositum
mire facit, Radices Lilij domestici ablutæ & in a-
qua elixæ, cum axungia tritæ & impositæ iisdem uitijs ob-
sistunt.

MEDICAMENTVM AD DVRTIEM

Parotidum soluendam & ad Dia-
phoresin faciendam.

Caput. 544.

CAricas, adipem Porcinum, Lapathi radices simul
tere, cum aqua decoctionis Fœni græci, aut herbæ
Chamæmeli uel cum Visci radice tempera, & tepidum
imponere, Idem ualet farina triticea, & Lapathi radices in
Hydræleo coctæ & axungia porcina tepida indita.

MEDICAMENTVM AD PAROTIDAS

Quibus nimius calor increuit.

Caput. 545.

REcipe Cerae unc: 4. Olei Rosei unc: 3. Adipis por-
cini unc: 2. Lithargyri & mellis ana unc: 1. Croci
scrup: 4. succilini seminis quod sufficit, ad idem farinæ fa-
bæ unc: 4. Olei Chamæmelini & Rosacei ana unc: 2. &
semis, Cerae unciam dimidiam, ouorum utellos numero
septem confice & utere.

MEDICAMENTVM AD MOLLEM TV-

morem parotidum ex pituita.

Caput. 546.

m iij Recipi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Cimolice terre

R Ecipiuntur Cretæ partes duæ Cimolix sulphuris uiui ana pars 1. Salis modicum simul cum aceto teruntur & illinuntur. Ceterum calx uiua nouies abluta & similiter illita inflammatos tumores digerit. Item orobus Cataplasmatum cum melle siue mulla idem præstat.

MEDICAMENTVM AD MATVRANDUM Apostema.

Caput. 547.

A Dipem porcinum, Resinam Terebinthinam in aquam mullam immitte & solve, cumq; bullire cœperint, pollines triticeos adde, & in lintheum inducitur, partibus præuaporatis cum spōgia impone. Ad idem prodest Hibiscus, & Fœnum græcum decoctum cum Oxeleo & impositum. Allium & nitrum cum melle tritum & impositum idem præstat.

MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 548.

E Buli folia contusa cum pane molli infuso in uino & imposita omnes tumores solunt. Huc faciunt pollines hordei cum succo foliorum sambuci, & Ebuli temperati, & sæpius illiti tumores sedant, & si scabies aliqua innata fuerit sanant, Proxime laudantur caules ueteres tritici & exiccati cum butyro, quos, coque & sæpius impone, Præterea radix Filicis in aqua & in mortario præter lignum internum trita & iterum lacte uaccino cocta et imposita prodest insigniter.

Medic

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM APERIENS EN-
phraxin cum ad duritiem tum ad
tumorem efficax.

Caput. 549.

Faba friza sine sale, & uua passa enucleata & cum mel-
le mixta, & imposita digerit & mollit, Præcipua sunt
ficus Sicca & sterus columbinum simul trita, & cum
farina hordei mixta & in aceto recocta & alutæ inducta.

MEDICAMENTVM AD RVM-
pendum Apostema

Caput. 550.

Recipe Nitrum cum Sapone Gallico & ad spissitu-
dinem percoque mirabiliter operatur.

*Sapone Gallico utitur Aetius ad psoras li. 13. ca. 126. Est. n. sapo Galli-
cū inuētum rutilandis capillis ex seuo & cinere optimus sagino & carpi-
no, duobus modis spissus & liquidus, uterq; apud Germanos maiore in usu
uiris quam mulieribus. Plinius li. 28. ca. 12. ueneti hodie calcem sal & ole-
um addunt. Liquidus Septentrionalibus Germanis magis in usu est.*

MEDICAMENTVM AD PENVCLAS
Aperiendas & sanandas.

Caput. 551.

Nasturcium cum fermento coctum & impositum
penuclam medicatur, Ad idem sel tauri indomiti
sepius impositum idem præstat; purgat & infixa discutit.

MEDICAMENTVM AD POLYPOS

Narium. Caput. 552.

Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

R Ecipe Aluminis scissi, Myrrhæ, sandarace, ana unc:
4. Aeris usti, Gallæ ana drac: 1. diligenter trita cala-
mo in sufflabis, prælotis tamen naribus bono uino opti-
me curabitur Polypus, Emplastrabisq; diapipereos reso-
lutum cum acidî mali granati succo.

MEDICAMENTVM AD POLYPOS

Narium. Caput. 553.

A Luminis scissi unc: 3. Floris æris, æris usti ana unc:
2. cum aceto diligentissime tere, & in pyxidem ære-
am reconde & uirga ærea ad solem usq; dum exiccet agi-
ta, deinde in mortario diligenter tere, post hæc in uase fi-
ctili adserua, cumq; uti uolueris, puluerem calamo subtili
excipe, naribusq; insuffla: coctum etiam in puluerem reda-
ctum & naribus immissum bene facit, & cum melle mix-
tum & penna illitum idem præstat.

MEDICAMENTVM AD FLVXVM NA-

rium restringendum. Caput. 554.

G Ypsum cum aceto forti solue aut Argillam & frons
tem aut nares inde illine, & testiculos in aceto acri
patiens contineat, Ad idem gesentera idest lumbricos ter-
restres, commixta Thuris Mannæ cum oui albumine te-
nui contere, & fronti naribusq; impone, Ad idem, spongi-
am nouam pice liquida maceratam, cacabo nouo inclu-
de, & addito coopertorio, argilla obtura & in furno com-
bure, deinde diligenter tere. & naribus calamo insuffla: fa-
bæ nigellæ uetustæ incensæ puluis naribus injectis idem
præstat, Fibrum & Phasiolum incensum & in puluerem
redactum

NE MEDICAMENTORVM.

redactum naribus immitte mirabiliter enim operatur.

Fibrum puto Nicolaum castoreum appellare Fibri uidelicet testiculum,
& phasiolum quem Dioscor. li. 2. ca. 99. phaselum nominat.

MEDICAMENTVM AD PROFLV-
uium narium. Caput. 555.

A Nguriæ pelliculæ cinis tritus & naribus inditus op-
timus est, Ad idem ranæ rubetæ puluerē super cars-
bones appone cuius fumum patiens in aures suscipiat, ita
ut de sanguine aliquatulum ibidem fluat, expertissimū est.

MEDICAMENTVM AD DENTIVM DO-
lorem. Caput. 556.

S Taphidis agriæ, mastiches, pyrethriæ quale pondus
stere & modicum Ceræ admisce, & in uino diligenter
contunde, & rotulas inde finge, quas ad masticandum
dabis, inclinato capite, & humorem pituitosum trahent.
Ad idem, Leberidem, idest spoliū serpentis incende & *Leberis.*
cum oleo ad mellis spissitudinem contere & utere, & si ca-
uus fuerit, & intromittatur, iuuat, Origanum cum nitro
tritum et gingiuis supersparsum statim dolorem mitigat.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM
dentium ut statim dolor mitigetur.
Caput. 557.

A Llij bulbos numero 5. Libani, arsenici ana obulos
3. Myrrhæ articulos 2. sigillatim omnia tere, postea
simul in nouam ollam impone, et desuper aceti heminam
affunde, & lento igni agitando, ad tertiam decoque, & te-
pido utere per multas horas donec dolor deficiat, Ad idē
n Hyos

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Hyoscyami succi unci:4. Stipteriae Schisti, Piperis ana drach:3. Pyrethri drach:2. cum aceto coque & in ore tenendum exhibe.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM DENT-
tium & gingiuas comelas & tineas & uul-
nera oris. Caput. 558.

*Sidiam author
ut potius tras-
later more suo
dixit ppsidijs
id est malorum
granatorum cor-
ticibus.*

CApparis radicum, foliorum oliuæ, pyrethri, Gallæ, Myrobalani, Sidie corticis pondera æqualia tere, & cum aceto ad tertiam decoque, & exinde totum os lauetur. Ad idem. Acetum in quo decoctus fuerit cortex mori celsi, cum uiginti septem granis piperis, quod decoctum, tepidum in ore retentum dolorem dentium mitigat. Ad idem. Oleum in quo bullierit calamentum, Ruta & radix Hyoscyami tepidum in ore tentum mire prodest.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM
dentium. Caput. 559.

SVccus hederæ terrestris in aurem immissus in ea parte qua dolet statim dolorē mitigat. Ad idem senationis succus in aurem immissus eiusdem partis mirabiliter tollit dolorem. Ad idem succus herbe Calendulæ per nares eius partis quæ dolet attractus, dentes putridos excutit & dolorem sedat.

MEDICAMENTVM PHYSICVM AD DO-
lorem dentium. Caput. 560.

CAricas & sinapi tere & panno inducium cubito alterius partis impone.

Medicas

NE MEDICAMENTORVM.
MEDICAMENTVM PHYSICVM AD DO-
lorem dentium. Caput. 561.

Allium tritum & in pulvisibus circa manus eiusdem
partis quę dolet ligatum statim dolorem sedat, succus
allij cum pipere tritus in aurem alterius partis immis-
sus mirabiliter sedat cruciatum.

MEDICAMENTVM AD PENDVLAM
uuam. Caput. 562.

Succi corticis nucis unc:3. cum mellis unc:1. ad spissu-
tudinem coque, & cū aceto gargarizandum exhibe,
sapa in qua decoctę sunt Gallę Asianę, cortices cydonij
& Balauſtiorum gargarizata, uuam cadentem subleuat,
Ad idem, succus Betonice ex aceto coctę & colatę calis-
sus gargarizatus optimus.

MEDICAMENTVM OPOCARYON.
Caput. 563.

AD humores digerendos & pręfocationes iuxta an-
tiadas faucium. Conficitur sic. Nucū uiridium cor-
ticis succum per linteolum cola, & lento igni ad tertiā ef-
feruefacito, postq̃ inſrigidatus fuerit in mortarium mar-
moreum infunde, & tantundem mellis despumati admi-
ſce deinde Croci, Myrrhę succi Hypocistidos dimidiam
partem immitte & utere.

Opocaryo ap-
pellatur eo qđ
conficitur ex
succo Corticij
luglandij, quę
gręcis uocantur
Carya.

MEDICAMENTVM CROCATVM.
Caput. 564.

n ij Hoc

NICOLAUS DE COMPOSITIO

HOc competit eximie ad feruidos tumores faucium
sive rubicundos. Rosæ floris, croci ana scrup; 2. nu-
cleos pini 7. Vuae passæ enucleatæ grana numero 9. cum
modico passo & melle despumato tere & alline, Ad idem
succus Hypocistidos cum aluminis drach; 1. in aceto tera-
tur, & inde cum penna fauces & uua illinantur, desiccet
& subleuat & amputat calorem.

*Escharam id-
est crustā ulce-
ris adnotauit
Genuensis nō
nullos, fortas-
sis Barbaros,
appellare Sca-
ram.
Albi Græci ue-
ri preparatio.*

MEDICAMENTVM AD PV TRE-
dinem faucium & Scaras.

Caput. 564.

FImum caninum album collige, indeq; patientia loca
illine. Græcum album ita comparetur. Canis in die-
bus canicularibus sub custodia teneatur per biduum, ut
nihil manducet. Et per nouē dies nutriat solis ossibus uac-
cinis, nono uero die, id quod egerit colligatur, & secun-
dum superius scriptam doctrinam condatur.

MEDICAMENTVM AD MVLTIVGA
uulnera faucium nigra uel alba.

Caput. 566.

REcipe Balaustiorum, corticum granati siccorū ana
drach; 4. aluminis scissi, mastiches ana drach; 1. tere
& in puluerem redige, & cum decoctione Croci collige,
cumq; opus fuerit locis dolentibus illine.

MEDICAMENTVM.

Caput. 567.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD Synanchem & faucium dolorem ac tumorem *Dia ton Cheli*
 quod dicitur diatōchelidon . Recipe Croci scrup: *don.*
 2. hyrundinum agrestium exustarum, spicæ indicæ, Myr
 rhæ ana scrup: 1. mellis despumati quod sufficit. Confice
 sic, et utere ubi tumores sunt, oportet pullos hyrundinum
 paruos aqua aspergere & in ollam fictilem & crudam im
 mittere, & sic coopertos exurere. Ad idem Fœnu græci
 tritici seminis æquale pondus cum aqua mulsâ coque, &
 ex hac diamoron gargarizet, & si ualet deglutiat, Ad idē
 stercus anserinum cum axungia porcina in sartagine sol
 ue, & tepefactum quinquies in die gutturi & collo im
 pone.

MEDICAMENTVM.

Caput. 568.

AD dolorem & tumorem ceruicis, & gutturis, ex sy
 nancha factum seu ad aliorum membrorum dolo
 rem & tumorem undecumq; fuerit exortus. Recipe Cere
 olei Veteris ana libr: 2. baccarum laurimaturarum librā.
 1. Saturegiæ tenerriam in sole siccata, cymini foliorum
 Ruthæ uiridis, herbæ uerbene cum radice sua ana unc: 6.
 Confectura est hæc. Saturegiam, Rutham, baccas Lauri,
 cyminum separatim diligēter in pila tere, & in uinum dies
 bus tribus infunde, ita ut omnes species in uino contegi
 possint, deinde coque, cumq; cocta fuerint herbam uerben
 am oleo infusam cum ipso oleo cum alijs committe, &
 iterum coque, donec tota uis humoris excoquatur, postea
 cola, colatocq; oleo ceram adiunge, cumq; resolutum fue
 rit ab igne subleua, & ad omnia supra scripta utere.

MEDICAMENTVM.

Caput. 569.

n iij Ad

NICOLAUS DE COMPOSITIO

AD tumorem & dolorem Synanches, & alios qui in gutture & ceruice fieri solent dolores. Recipe Baccharum Lauri, Cymini, Pulegij, ana unc: 1. Calcis uiuæ cochlearium 1. tere & in puluerem redige & cū melle collige, & locis dolentibus superpone, & cum stuppa cooperi, Ad idem, ferulæ incensæ puluis dolentibus locis melle perunctis superparfusus & ferulæ ipsius reliquie superligatæ idem præstant.

MEDICAMENTVM AD MALAM PV-
stulam linguæ uel alicuius alterius
loci. Caput. 570.

LEberides idest exuuias serpentis incensas cum melle collige & impone, Ad idem, Steleam idest scorpium cum oleo in sartagine decoque & ex oleo ipso perûge, ex pertissimum est.

MEDICAMENTVM AD TVMOREM ET
calorem faciei seu alterius mem-
bri. Caput. 571.

ALoes hepaticæ drach: 2. cum oui albumine ad spissitudinem tere, & penna perunge, & cum exaruerit bis aut ter hoc est repetendum. Ad idem cucurbitę carnes aut Citruli cum Aloe tritæ & illitæ miraculo simile operantur, Ad idem, folia capparis trita, atq; cum oleo rosaceo mixta & peruncta, idem pollent, ad idem, Aloe cum uino albo & succo feniculi trita & illita tumorem tollit & refrigerat, Ad idem succus tenerimarum frondium Harmosraciæ sæptus illitus tumorem deponit, & frondes eius tritæ &

NE MEDICAMENTORVM.

ta & imposita, idem præstat, Ad idem succus mente cum aceto & in farina coctus & illitus mirabiliter tumorem sedat.

*Armoraciam
agrestē rapha-
num Diosc li.
2. cap. 104. ap-
pellat & ha-
bet folia satia-
uæ similia, ra-
dicem graci-
lem etc.*

MEDICAMENTVM AD DEALBAN-

das Cicatrices nigras.

Caput. 572.

Seuum Asininum cum felle hyrci aut tauri calidum factum, additis Croco Myrrha & Melle sæpius impositum nigredinem tollit, ad idem. Recipe fellis hyrcini aut tauri drach: 15. nitri drach: 12. Alcyonij, Staphidis agrie, sulphuris uiui, nitri albi ana drach: 3. quæ terenda sunt in puluerem redige, & cum felle tempera. & inde nigras cicatrices illine.

MEDICAMENTVM AD CICATRICEM

Dealbandam seu subtilian-

dam. Caput. 573.

Plueris plumbi usti drac: 8. Libani, Mastiches, myrrhæ ana drach: 1. tere & in puluerem redige, & cum oleo & aceto confice & illitum frondi hederæ super cicatricem impone.

MEDICAMENTVM AD NIMIVM RV-

beam faciem. Caput. 574.

Sanguinem Draconis cum aceto tere & unge ter in die. Nidus hyrundinis incensus & tritus cum aceto sæpius illitus idem præstat, Ad idem canabis seminis, tartari ana drach: 4. cum aceto & oleo rosaceo sufficienti tere & illine.

Medicamentum

NICOLAUS DE COMPOSITIO,
MEDICAMENTVM AD TVMORES ET

Rhagades Faciei.

Caput. 575.

REcipe Spumæ argenti unc: 4. mastiches cyathos 3.
Rosarū, seminis Hyoscyami, olei Myrtini ana unc:
2. Confice sic Terenda in puluerem redige, & cum oleo
in mortario diligenter tere, ac commisce, & cum opus fue
rit utere, Ad idem Thuris & Orobæquales partes trita,
& cum albumine oui mixta & illita idem præstant.

MEDICAMENTVM.

Caput. 576.

Ephelides quæ

AD lentigines faciei & Baraulos & ad Ephelides
idest adustiones ex sole æstiuo factos. Scyllæ succi,
Iari, Cucumeris Syluatici radicis succi ana drach: 2. nucis
nouellæ corticis succi, Gummi Hedera, ana drach: 4. con
fice cum aceto & uesperis loca perūge & mane sapone ruro
susabsterge.

Barauli uel baruli sunt pustule faciei præcipue iuuenum Ita manardus
li. 7. Episto. 2. inquit, fit in facie à crasso humore tumor exiguus & durus
uocatus Ionthos. Celsus uaros nominat. Hæc tubercula uel resoluuntur uel
exiguo ingenito pure maturantur.

Iaron Nicolaus uocat quam Diosco. Arum appellat li. 2. ca. 157.

Cucumerem syluaticum uocare Nicolaum arbitror Cucumerem sylue
strem unde fit Elaterium.

MEDICAMENTVM AD LENTIGINEM

Faciei & ad Liuorem extergens

dum. Caput. 577.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Cimolix un: 2. Saponis unc: 1. Aceti quod sufficit, omnia simul misce & utere, Ad idem, Galbanum Nitrū æquis ponderibus ex aceto ad mellis spissitudinem tere & illine, & mane faciem laua, ad idem, puluis radicis cucumeris agrestis cum aqua mixtus & illitus per triduum mire prodest, ita tamen ut medicamen aqua frigida omni mane de facie abluatur, Ad idem puluerem Cyperi cum butyro caprino misce, & faciem illine, ad idē Marruxæ quæ in herba uel arbore hærent trita & uespera illita, & mane de facie abluta mire faciunt.

Marruxæ sunt limaces.

MEDICAMENTVM AD LENTIGINES

& sugillata quæ in facie oboriuntur.

Caput. 578.

O Va integra in acerrimo aceto infunde & tādū ibi dem dimitte donec apala fiant pulueris sinapis un: 4. cum ipsis diu terendo commisce, & inde sordida loca unge & mane faciem laua, hoc sæpius fac & miraberis, Ad idem, gummi hederæ emollitum faciei illitū, & post tertium diem aqua tepida ablutum idem operatur.

Apala oua sunt tenera uel mollia oua. Translator more suo uelut stelulam Graccam uoculam interpretationi suæ addere uoluit.

MEDICAMENTVM AD NIGREDI-

nem faciei & totius corporis.

Caput. 579.

L Vpinos in aqua lixiua infunde & coque ut purgari Lixiua aqua possint, & excoriatos ad mellis crassitudinem tere, & inde bis in die & nocte loca perunge.

o Medica

NICOLAUS DE COMPOSITIO
MEDICAMENTVM AD NIGRAS CICA-
trices faciei, & totius corporis dealbandas.

Caput. 580.

R Ecipe Cryſtalli, aſbeſti, albe uere ſicidis, maſtiches,
amylī, pſimithij, ſucci Bryonię ana drach: 1. Seu
porcini albiſſimi, cere albę, olei roſacei ana drach: 3. Con-
ſicitur ſic. Seuum & ceram lento igni ſolue & ſic puluerē
ſpecierum commiſce, & repone, cumq; opus fuerit ſupra
cicatricem nigram illine, ſi autem induratum fuerit, exina-
de quantum tibi neceſſe fuerit decerpas & cum oleo roſas-
ceo tempera & ſic utere.

*Albam Sida ueram coniectura ducor Nicolauum intelligere Cucume-
rem ſauum. Cuius carnem ferē preſtare poſſe tradit Dioſ. li. 2. ca. 124.
quę Nicolaus ei tribuit.*

MEDICAMENTVM AD OMNEM SORDI-
ciem faciei & lentigines & Morpheam.

Caput. 581.

*Viticellam ui-
ticulam eſſe cō-
iſcio, quę eſt
Bryonia apud
Dioſc. li. 4. ca.
176.*

R Ecipe Mellis albiſſimi libr: 2. ſucci cyclamini un: 2.
ſucci radicis uiticellę purgatę & radicis iari & cu-
curbitini radicis ſicidis ſucci & foeniculiana unc: 1. farine
ſabę nigellę ſinapis tartari ana drach: 2. Nitri dulcis &
ſalſi, ſalis gemmę, umbilici marini, Coralli rubei & albi
ana drach: 2. Conſice ſic. Succos cum melle & ſinapi &
ſabę & nitri & tartari puluerē ſimul miſce & in uas ſtag-
natum immitte, & in ſole diebus canicularibus uiginti
ſuspende, & inde ſublato puluerem ceterarum ſpecierum
ammiſce, ſtemq; ad ſolem decem diebus dimitte & repos-
ne, & uſu expetente locis patientibus inunge a ſtate ab
hora tertia, uſq; ad nonam, mox faciem ſapone aut pane
inſuſo

NE MEDICAMENTORVM.

infuso in aqua ablue, hyeme uero in balneo, donec admodum sudet, & sic ablue, cutem subtiliat, sordida extergit, & colorem uiuidum reddit.

Cucurbitinum aliquis adposuit pro expositione Viticellæ. Transcriptiones uero contextui uerborum adiunxerunt. Est enim Cucurbitinus bryonia ut testatur Siluaticus.

MEDICAMENTVM AD FACIEM LVCIDAM reddendam. Caput. 582.

Albumen subtilissimum oui, cū aqua rosacea & cāphora sufficienti tempera, & inde faciem subtiliter inunge. Sapo Gallicus rubens & præparatus, idem præstat si de eo facies abluatur, præparatur autem sic. De eo facti magdaliunculi in sacculum mittantur & desuper bis & ter aqua calidissima fundatur, & cum perfluxerit aqua in pyxide condatur, & cum opus fuerit utitor.

MEDICAMENTVM AD FACIEM COLO-
randam & claram faciendam et rubram.

Caput. 583.

Ciceris rubri farinæ & farinæ nigellæ, Lupini amari mundati, Bryoniæ in rotulas diuisæ & siccatæ, pulueris radicis uiticellæ, Phasioli farinæ, æqualia pondera misce, cumq; uolueris faciem colorare parum de puluere cum aqua in uola manus impone, & sic faciē frica, postea ex aqua faciem laua, hoc enim rubram & lucidam faciem reddit, & glabrum facit, Ad idem uiticellæ farina cum farina lupini sola idem præstat.

MEDICAMENTVM.

Caput. 584.

o ij Ad

NICOLAUS DE COMPOSITIO

A Duitia oris, & narium & aurium uulnera expurganda, & oculorum caliginem discutiendam, Croci, Myrrhæ, aluminis scissi æqualia pondera in puluerem redacta fiūt ad mellis crassitudinē, ad supra scripta utere.

MEDICAMENTVM AD HEMOPTOICOS

quibus de uua & faucibus sanguis effluit. Caput. 585.

R Ofas siccas, lenticem uiridem myrtam nigellam siccam Gallas Omphacias, æquali pondere tere, & cū pulca coque, & gargarizandum da, ad idem, Polygonij radicem in aqua ad tertiam coque & cola & cum cymino sufficiente trito potui da, hyeme tepidum, æstate frigidū, Ad idem, Gifaster & amyllum cum pulca tritum potui detur.

MEDICAMENTVM AD IDEM

Caput. 586.

S Ymphyti radicis pulueris scrup: 2. Gifasteros, amyli Sana scrup: 1. in una dosi cum pulca frigida dentur, Ad idem bulbi aut Cochleæ elixæ, & cum aceto commestæ mirifice operantur. habent enim conglutinatoriam uirtutem. Si cum nimia tussi fuerint sputa sanguinis dabis cum pulca Trochiscum Trigonium uespertino tempore, & sanabis ægrum. ad idem, libani, amyli, Simphyti ana unc: 1. tere & in puluerem redige, & exinde cochleare 1. cum modica pulca in apozemate myrti, aut mali granati succo, aut lenticulæ exhibebis.

Trigonius par-
stillus recipit
hyoscyami, o-
pij, anisi ana
un: 1. sem. apij
sextantem, et
aqua subigitur
Actius li. 9. ca.
48.

MEDICAMENTVM AD IDEM

Caput. 587.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Gencianæ, Tragacanthi, ana drach: 14. Succi Plantaginis aut Polygoniæ q. 5. Fac Trochyscos p. Drachmæ, & da cum aqua aut succo Polygoniæ, siue Plantaginis: Ad idem. Porri succus cum Portulacæ succo & modico aceto potatus sanguinem reprimat, Reupontis cum cum Hæmatitidos & Coralli puluere propinatum, idem præstat. Ad idem, Decoctio floris Roboris & corticis ipsius membranæ cum Amyli & Boli, hausta faciat egregie.

MEDICAMENTVM HYPOCAPNI-
um. Caput. 588.

A D frigidam & humidam tussim. Confice sic. Sandaracæ, Thuris ana drach: 2. Myrrhæ drach: 1. tere & in puluerem redige & cum medullæ ceruinæ drach: 1. Confice, & exinde Trochyscos informa ad modum Lupini. & per septem dies super carbones diebus septem impone, & superposito traiectorio, patiens ore aperto fumum excipiat, tam diu donec id quod ex creatur habet fumi colorem, post hæc cōditum calidum bibat, Ad idem palmulas rosas Lenticulas pira sicca cum dulcore ad tertiam coque, & exinde patiens gargarizet, Siliqua græca in dulcore cocta, et gargarizata idem præstat, Ad idem, palmulas, Myrrham & hordei pollines cum melle & aceto sufficienti coque, & exinde iugulum scapulas & pectus cataplasmas, Ad idem amomi pulueris, Mastiches & Hypocyrtidos succum cum melle sufficienti, & carnibus palmarum coque, calidumq; sub Antereon impone.

MEDICAMENTVM AD SICCAM TVS-
sim. Caput. 589.

o iij Pulegij

NICOLAUS DE COMPOSITIO

PVlegij radicem Apij uiridis fasciculum 1. in mellis optimi duab. partibus & aceti albi una ad horas 24: infunde, & lento igni ad Mellis crassitudinem coque, & per linteolum cola. exinde cochleare unū aut duo singulariter uel cum calida appropriata dabis, Ad idem. Fœnū Græcum purgatum in aqua calida ablue, ut terrestri qualitate exuatur, & supra exiguos carbones leniter coque et cola & secundo mutata aqua iterum coque & ex eodem succo calicem unum ammixto mellis cochleari uno exhibebis.

Anterion scribit Syluaticus, & prodit esse partem sub mento, apteque idem est quod contra eleuans et Anterides sunt tibicines, id est pile lapideæ quæ adificia fulcium ediciora.

MEDICAMENTVM AD VVLNVS PVLE monis & ad timorem Phthis seos. Caput. 590.

IN secunda aqua decoctionis Fœni græci caricas pinogues Hyssopi comas Iridem Illyricam coque & cola et ammixta mellis phiala mane aut uesperī dabis, Ad idem orobum rufum die integro in aqua infunde, alio uero die in testa ignita moderate torrefac, & mola portatili molere curabis, & per angustissimum cribrum concernito, & ex ipso puluere cochleare 1. cum mulla calida ieiunis in diluculo uel uesperī exhibebis, aliquando in tribus partibus pollinis adduntur hyssopi & Iridis illyricæ, partes singulae & similiter ut supra administratur.

MEDICAMENTVM ASTHMATICIS Salutare. Caput. 591

Tempore

NE MEDICAMENTORVM.

TEmpore hyemis ex tritici farina decocta in Marrubij decoctione, cum spongia diligentissime pectus et Stomachum foue, Ad idem, Abrotonon, uiam passam, rutam in aqua coque & colatum administra sorbendum.

MEDICAMENTVM QVO VSVS EST

Galenus ad Empycos & Asthmaticos, & ad omnem tussim.

Caput. 592.

REcipe Syracis Isaurici, drach: 6. Resinæ Terebinthinæ, opopanacis, galbani, Iridos Illyricæ, ana dra: 4. Myrrhæ drach: 2. & semis, sulphuris uiui, Hyoscyami ana drach: 1. Mellis despumati, collige cumq; opus fuerit exhibe, Ad idem expertum, Radices Filicis siccæ, Stercoris Lupi, Lemniæ Sphragidis, Colophonix æqualia pondera tere, & in puluerem redige & cum uini phiala 1. uel 2. ante prandium uel post prandium propina uel post cænam.

Syracem nanq; Gabalitē uel Calamiten Pisidiacum et cilicium, ubi est Isaurus, ceteris præfert Diosc. li. 1. ca. 70.

MEDICAMENTVM AD DEBILITATEM

ex frigiditytate & dolore Stomachi.

Caput. 593.

REcipe Absinthij, Piperis ana scrup: 6. Aloe, Syracis, Mastiches ana scrup: 4. Vini ueteris hispanici quantum sufficit. Conficitur sic. Omnes species pridie infusæ in cacabo æneo stagnato coquantur donec uinum consumatur, & inde stomachus plagellis laneis intinctis diu uaporetur per triduum, & superpositis purpureis Alapsis operose fascietur.

Medica

NICOLAUS DE COMPOSITIO

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

Stomachi Mitigandum.

Caput. 594.

Cymini torrefacti seminis Apij ana drach: 2. Seminis papaueris drach: 1. Tere & in puluerem redige, & exinde cochleare 1. in haustu Vini stiptici calidi propina.

MEDICAMENTVM AD DEBILITA

tem humectationem & fastidium

Stomachi. Caput. 595.

R Ecipe Carnes tulas palmarum numero duodecim, Aloes hepaticæ, Mastiches, Absinthij ana unc: 1. & semis, Pollinis Lentis partes 3. Lini seminis pollinis partem 1. coque cum oleo Nardino & aqua calida aut Melis no si æstas fuerit & Cataplasmate hoc utitor, renouato subinde medicamine.

MEDICAMENTVM AD DVRTIEM

& tensionem Stomachi & ad difficil

lem motum articulorum.

Caput. 596.

R Ecipe Ceræ, Olei Cyprini ana unc: 4. Ammoniæ unc: 2. Bdelij, Resinæ Terebinthinæ, Galbani ana unc: 1. Thuris masculi, Myrrhæ ana unc: semis Confice & utere.

MEDICAMENTVM AD RHEVMATIS

mum Stomachi & Vomitus Con

stringendum. Caput. 597.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe absinthij pontici comæ, aloes, aluminis scissi, Croci mastiches æqualia pondera tere, & in puluerem redige exinde albumine oui stomachum illine, & sic supra scriptum puluerem insperge, purpuræ cooperi & fascia, Omphacium in uino Myrtino, aut aqua pluuiali sorbendum exhibe & idem pollet.

MEDICAMENTVM AD DEFECTIONEM
stomachi ex paralyfi. Caput. 598.

M Astiches dra: 2. Absinthij, Syracis, aloes, Schœnanthi in fortissimo uino nigello pridie infusa in uase testeo stagnato coque, & exinde spongijs nouis ante prandium alternatim uaporabis et sic purpura operiet fascia. Ad idem. Ex oleo rutaceo & butyro tepesfacto stomachum crebrius perunge, laniſq; superpositis fascia.

MEDICAMENTVM AD VENTOSITATEM
stomachi, seu inflationem & tensio-
nem. Caput. 599.

P Olycratis manipulum 1. in aqua decoque & ipsam decoctionem ieiunis exhibebis, Ad idē, Mentæ cum nepitæ decoctio cum melle, & piperis granis 30. mixta, potata par beneficium præstat.

*Fortassis poly-
trichi germa-
na lectio legen-
dum requirit.*

MEDICAMENTVM PHYLAGRII.
Caput. 600.

O Primum ad uentositatem et inflationem stomachi, Hepatis & splenis. Recipe Adipis taurini, olei nardini, mellis ana unc: 12. Ammoniæ guttæ, resinæ Terabinthinæ, ana unc: 6. Cardamomi, Cyperi, herbę Sabi-
næ, Nitri, Baccarum lauri, Casiæ fistulæ, Meliloti, Fœni
p graci

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

græci, pollinis, fascis Gallici seminis Apñ sanfucci, Anisi, panacis ana unc: 3. Terenda in puluerem redigantur, panax & guttæ ammoniaci, cum aceto soluantur, & solubilia ad ignem soluta adhiñantur, deinde puluerem specierum admisce, & bene commixtum medicamentum usui reserua.

MEDICAMENTVM AD DURITIES ET
digerendam phlegmonem hepatis in
flammati. Caput. 601.

Mala Cydonia purgata & trita cum farina hordei & fœni græci, in aqua pluuiali coque & impone, Ad idem, carnes Dactylorum cum eius æquali pondere Ceroti rosacei in mortario molybdino oleo peruncto diutere et impone.

MEDICAMENTVM GALENI AD PHLEG-
monem hepatis & stomachi probatum.

Caput. 602.

Molybdos est
plumbū. Ma-
luit autē trās-
la or Græca q̄
lana un uocis
la

REcipe Ceroti rosacei in mortario molybdino unc: 3 cum olei Nardini drach: 3. aut molybdi solue drac: 4. Puluis aloes mastiches drac: 1. Ceroto admisceatur, & cum infrigidatum fuerit utere.

MEDICAMENTVM COPTON.

Caput. 603.

Quod optimū est ad duritiem & sclerosin hepatis & stomachi, ita ut cum sepius impositū fuerit molliat & per halitū digerat. Conficitur sic in fece Nardini olei, (quod optimū est ad duritiem & Sclerosin Hepatis & Stomachi. ita ut cum fuerit sepius impositum molliat & purget

NE MEDICAMENTORVM.

purget) Propolidis unc: 6. Styracis unc: 2. lento igni solue, Hematitidis pulueris unc: 1. & dra: 4. Terebinthinæ supermisce, & cum refrigeratum fuerit in purpurea alapsa sapius hepatis superpone & miraberis.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

hepatis. Caput. 604.

Tritici farina in decoctione absinthij et aneti cocta et sacculo immissa & imposita statim dolorē mitigat. Ad idem, costum patiens bibat, ieiunus, ipsumq; liquore deglutiat, & in idē latus iacendo in cubat. Decoctio absinthij pontici idem præstat.

MEDICAMENTVM AD DVRTIEM ET

tumorem hepatis. Caput. 605.

Centauream, anetum, asphodeli radicem papaueris capita æqualia pondera in oleo & modica aqua coque & eodem oleo lanas imbutas appone.

MEDICAMENTVM AD PHLEGMONEN

hepatis. Caput. 606.

Chamemelon cum uino et melle data confestim omnem phlegmonem perfanat.

MEDICAMENTVM AD ENPHRAXIN HE-

patis & splenis expertum. Caput. 607.

Quod emollit durities magnas et soluit. Ammoniaci scr: 2. da in cōdito dieb. 3. miraculo, p̄xime accedi, nemper enim uisiosos humores per uentrē euacuat, ut qui Hydropici certo futuri sint salubriter euadant hoc medicamine accepto. Ad idem pulueris radices capparis scr: 2. dati febrientib; cū calida non febrientibus cū uino
p ij Enphra

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Inclinaret ani-
mus legendum
esse manu ap-
posita loco af-
fecto siquidem
is calor tempe-
ratus ē, et iux-
ta Serapionem
et Hugonē Se-
nensem ad ma-
turandā phleg-
monē eximie
conducens.

Enphraxim Hepatis mirifice solvunt, & qui hæc pertinen-
tant decumbant in idem latus manu supposita capiti. Ad
idem. Costi, Eupatorii, ana drach; 4. piperis drach; 2. tere
& in puluerem redige, & inde cochlearia 2. in uino Asca-
lonto diebus tribus propina mane, & qui accipit in dex-
tro latere horam dimidiam decumbat, & ad noctis crepus-
culum similiter utatur.

MEDICAMENTVM

Caput. 608.

AD eos qui ex pingui et uiscoso humore & spisso en-
phraxi Hepatis sunt obnoxij. Recipe anisi seminis
apij, asari, absinthij, amigdalazarū æqualia pondera tere
& in puluerē redige & cum aqua collige, & exinde drach-
mam apponderantes trochyscos informa, & cum ap-
propriata integrum exhibe, & si duritia cum uehementi
dolore sit in hepate & intestinis & splene, Trochyscū ama-
zonium da, Etenim constipata aperit & narcotica uirtus
teparagorizat.

MEDICAMENTVM AD SPLENIS DEBILI-
tatem & imbibitionē humoris a Græcis Citron
appellatum. Caput. 609.

REcipe resinæ frixæ un: 12. Cerae, Guttæ ammoniæ
cæ ana un: 6. Auripigmenti, aluminis scissi, olei ue-
teris ana un: 1. & semis. Aceti acrioris quod sufficit. Con-
ficitur sic. Cum aceto ammoniacum in mortario diu tera-
tur & cera in oleo soluta apponatur, Identidem specierū
puluistam diu in mortario conficiatur, donec optime cō-
mixtus fuerit, condatur, & cum opus fuerit in plagellā
inductus superponatur.

Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD DVRTIEM

splenis. Caput. 610.

THus masculum Ammoniacy guttam æquali pondere diligenter tere & succum Cauliculi ex folijs uiridioribus expressum immitte, ut in similitudinem Emplastri efficiatur & in Charta inducendum uel Aluta, Spleni appone.

MEDICAMENTVM AD EVAPORAN-

dum splenem. Caput. 611.

HEderæ folia uiridia & nepitam uiridem in aceto cōpetenter decoque et cola in ipsam decoctionem hordei pollinis, & Fœni græci & Orobi æqualia pondera immitte, modicumq; bulli & sacculo inclusis Splenem diu uapora, & post euaporationem Nitrum in Cyprino aut Irino oleo simul efferuesceto. & in lanas inducendum patientibus locis impone & fasciâ.

MEDICAMENTVM AD SPLENIS AF-

fectionem cum febre acuta.

Caput. 612.

Fœni græci pollinis partem 1. hordei partes 2. cum aqua & oleo Rosaceo & modico melle coque & instar cataplasmatidis per tres dies impone, et oximeli aut acidū Syrupum cum appropriata ieiunis administra.

MEDICAMENTVM AD SPLENIS CA-

lidityatem nileon appellatum.

Caput. 613.

p iij

Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Vide Paulum
li. 7 ca. 18. qui
pro rosaceo cy
prinum adhi-
bet, quod iam
olim laudatū
et nobile phar-
macum est, et
omnibus notū
teste Galeno,
de Com. secū.
loca libro. 2.
ca. 2. de Cata-
plasmatis Ar-
chigenis.

R Ecipe Cere, Gutte Ammoniace, Olei Rosacei ana
unci: 3. Croci, scrup: 6. Aceti quod sufficit. Confice
& utere.

MEDICAMENTVM AD CALIDAM ET
humidam distemperantiam Splenis
ab initio. Caput. 614.

P icis liquidæ & Aceti, salis floris stipij, idest Antimo-
nij, Oenanthes, Gallæ Asianæ pulueris ana drach: 3
in mortario diu terendo commisce & calefactū ad prunas
superimponere.

MEDICAMENTVM AD HUMIDVM
splenem. Caput. 615.

R Ecipe Picis siccae & Cere albe Ammōiaci ana unci:
4. Olei Rosacei unc: 1. Halosanthus, floris agni plā-
taginis quinq; folij, foliorum siccorum, Stipteriæ schisti,
ana drach: 3. Solubilia cum pice soluantur & sic terendo
rum puluis adijciatur & bene commixta in plagellam
inducta imponatur, Ad idem floris æris aut salis, Stip-
teriæ æqualia pondera cum aqua abscissæ salicis solue &
Alapsæ inductum spleni superpone, admirationi est & sæ-
lix & faustum medicamentum ad desiccandum splenem.

MEDICAMENTVM AD VENTOSITATEM
splenis. Caput. 616.

R Ecipe Piperis Cymini Ruthæ ana drach: 10. Nitri
drach: 9. Melle optimo excipe, & inde mane et Ve-
speri drach: 2. offeras. Ad idem gitteris, apij seminis anisi,
Petroselinij, Cymini, ana drach: 2. in farinæ libr: 1. pistoria
arte

NE MEDICAMENTORVM.

arte confunde, & subige, & inde panis factus comestusq[ue]
splenis uentositatem tollit, præfata uero species cum uino
trita & ebibita idem præstant. Aliud. Vinum in quo in-
fusa & trita Scolopendra & Asplenon herba fuerit sum-
tum duritiem splenis & uentositatem emendat, Ad idē,
Betonica herba trita scrup: 3. cum uini nigri Cyathis 3.
& calida tantum per tres dies aut quinq[ue] in uno mēse po-
tui datur. Ad idē Hederæ radices & Capparis radices ui-
ridis seu sicca æqualia pondera in uino stipitico sufficienti
ad tertiam decoque & exinde calicem. i. ieiunis da.

MEDICAMENTVM SPLENETICVM

& solutiuum. Caput. 617.

EBuli tenerissimæ radices fasciculus non ablutus contu-
sus, cum uino ueteri, & potu datus humorē de sple-
ne per uentrem mirifice deducit. Ad idem. Iridis illyria-
cæ radix, cum uino ueteri trita & mane epota idem præ-
stat.

MEDICAMENTVM AD EVACVANDVM

splenem. Caput. 618.

GVttæ ammoniacæ & pulegij drach: 1. cū aceto por-
rigatur. Ad idē, Chamæleæ foliorum laureolæ, Cal-
cucecaumeni & anisi æqualia pondera tere & in puluerē
redige, & inde drach: 1. cum condito aut. 2. secundum uis-
res ægrotantis exhibe, ad idem. Tartarum ablutum aqua
& insolatum tere & in puluerem redige, & inde unc: 1. in
uini phiala porrige, prodest, etiam & Picra antidotorum sæ-
pius oblatum.

Medicament

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Conditum hic & alias semper in hoc authore intelligere oportet potione factam ex propomate. Propoma autem fit ex uino & melle deffumato & recipitur ad uini sextarios quatuor mellis sextarius unus & diutius soli exponitur. Conditum autem tunc fit ubi aromata admiscantur ueluti piper cinnamomum zingiber & similia, nonnunquam mel non admiscebatur uide Palladium li. 3. ca. 32.

MEDICAMENTVM HYDROPICIS APTVM
quiduritiam et enphraxim uiscerum
patiuntur. Caput. 619.

Silleris, Spicæ Nardi Casiaæ asari ana æqualia pondera
si febriat in aqua si nō febriat in uino coque, cuius apozematis phialam 1. exhibebis.

MEDICAMENTVM HYDROPICORVM
ad confortanda & exiccanda uiscera.
ra. Caput. 620.

Absinthij pulueris & anisi Mastiches seminis Ruthgana ana unc: 1. tere & cum melle coque, & inde quoti die singula cochlearia administra.

MEDICAMENTVM HYDROPICIS AD DIAPHORESIM faciendam & reprimendos
humores & tumorem conducibile. Caput. 621.

Recipe Olei unc: 10. Psimithij, Ceræ ana unc: 7.
Chalcanthi aphronitri, aloes ana unc: 3. Aceti acerrimi quod sufficit. Terendorum puluerem cum aceto in mortario tere donec ad mellis spissitudinem abeat, Psimithium autem cum oleo coque donec mollescat & post hac ceram immitte, & in mortarium super species congere &

NE MEDICAMENTORVM.

& manibus malaxa & conde: cūq; opus fuerit utere. Hoc
medicamentum non solum ad Hydropicos uerum etiam
ad alia utilissimum est, & ut plurimum splenem euacuat,
apostemata exiccat, & in articulis coagulatos humores
dissoluit, minime uero despiciatur propter humilitatem
specierum, ut Encomio indignum, equidem eius præcos
nia nemo digno Elogio uel Demosthenico efferre queat.

MEDICAMENTVM AD REFRENANDVM
fluxum cholicum & somnum indu
cendum. Caput. 622.

Diacodion de sapa factū, & uentrem stringit & som
num inducit: Ad idem Omphacomeli cum succo
turionum in uino deuorabis.

MEDICAMENTVM HYPOCORION AD
idem. Caput. 623.

Recipe Pirorum immaturorum & malorum Cydo
niorum & malorum granatorum acidorum, & Da
cylorum immaturorum succiana unc: 1. Macis, Acaciæ,
caryophyllorum ana drach: 6. Cinnamomi, Balaustiorū
ana drac: 2. Confice sic. Succum cum mellis rosacei libra
coque donec inspissetur, & sic cæterarum puluerem ad
misce, diuq; terendo confice & usui referua, cum opus fue
rit cum aquæ cysternæ unc: 1. plus minus secundum uir
tutes patientis suppedita.

Maccē adstringere constat ex hoc medicamento. Cuius nos admonuit
etiam Doctor Geor. Leuelaticus physicus Vuasserpurgensiū. Quod uide
licet uulgus medicorum macc utatur tanq̃ soluente medicamine: quū aper
te uel Auicenna ipsorum contrarium statuatur. Macis uero oleum odoratis

q̃ limum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

simū Vuelscrij Augustani mercatores opulētissimi ex India Occidentali exportāt hodie, qđ podagrā curat ubi pedi oblitū fuerit ut prodigio asimile uideatur.

MEDICAMENTVM CAPVT. 624.

Cholericis ad uomitū & uentrē stringendū, fastidiū aufert, stomachū confortat. Mica panis in oleo rosaceo infusa, & cū lactuca & semper uiua in modum eleuati trita & imposita insigniter prodest. Ad idē Omphacī, polygonī succū palmitū uitis ana un: 1. in olei rosacei unc: 3. coque donec olei consistentiā habeat, et sic ceræ albæ un: 1. appone & cū infrigidatū fuerit utere ad supra scripta, hoc caliditatē mitigat, et cōfortat stomachū et humorē affluentē stomacho reprimat, et si cholericā uomitū oborta sit aut uētris pluuiū urgeat, scamoneā in pusca aut succo mēthę aut hydrososato, aut rhodomelite porridge, aut si imbutæ tunicæ cholerico humore fuerint mixto diagridio scđm uirtutē patiētis medicamentū tēperabis.

De potionibus
eiuscemodi uis
de Paulū li. 7.
cap. 15.

MEDICAMENTVM AD RHEVMA VENTRIS sine febribus. Caput. 625.

Lac Caprinum aut uaccinum lento igne decoctū ita ut semper agitetur, donec tertia pars cōsumatur mirabiliter iuuat, quando autem cū lapidibus aut ferro coctum fuerit, & datum idem pollet.

MEDICAMENTVM AD RHEVMA VENTRIS ex cholerico. Caput. 626.

Baccarum lauri, psidiorum radice pentaphylli, idest *Myrtina* folij ana cū oleo Myrtino sufficienti coque, & lanas inde imbutas superpone stomacho & uētri. Ad idē pulueris Cymini, seminis apij ana equalia pōdera in oleo puro sufficienti coque, & lanas inde humectas impone. Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD RHEVMA DY-
sentericum uentris. Caput. 627.

Farinæ hordei unc: 6. mannæ unc: 2. cum oleo Myr-
tino sufficienti in quo bullierint Rubi radices Psidia
aut Galla Asiana coque & instar cataplasmatidis impone.
Adidem si intestinorū tumor & dolor cum febre sint, tri-
ticeæ farinæ & lini seminis & lenticulæ ana æqualia pon-
dera cū melle & aceto sufficiēti coque, addēdo mannis psi-
diorū Gallæ asianæ ana dra: 1. locis dolētib. super impone
lor.

*Liber scriptus
uidebatur has
bere testiū dos*

MEDICAMENTVM AD FLVXVM DY-
sentericæ. Caput. 628.

VInum austerum in quo decoctum fuerit labdanum
cū drach: 1. pulueris Nardi potatū fluxum stringit,
Ex myrrhæ optima Catapotia in modū fabæ facta & po-
rata idem præstant. Ad idem. Gallæ asianæ, psidiorū, po-
lygoniæ, rubi radici & quinq; folij apozema adstringit.

MEDICAMENTVM AD FLVXVM DY-
sentericæ. Caput. 629.

Summitates rubi, myrrhæ caducæ, mali granati, Galla
rū Omphacidon ana æqualia pōdera in uino stiptico
coque & colatū potui da. Ad idē, acaciæ & gisasteros ana
æqualia pōdera in uini cochl. 1. pota similiter adstringūt.

MEDICAMENTVM AD FLVXVM ET VVL-
nera Dysentericorum. Caput. 630.

Laccaprinum optimum moderate lento igni coque,
in cacabo fictili nouo & sufficiens Amylum recens
admisce & ieiunis aliquot diebus sorbendum da, post ali-
quantulum panis sicci ad comedendum exhibe, etenim
hoc adiutorium acredinem temperat, ulcera cicatrizat &
intestinorum ac uentris asperitatem lenificat.

q ij Medicas

NICOLAUS DE COMPOSITIO

MEDICAMENTVM AD PROCIDENTIAM
intestini recti. Caput. 631.

Ericis Carpos
est fructus he-
dera quem ad-
madu exposit.
Genuesis. Ego
puto corrupte
Barbaros Eri-
cem pro hede-
ra quadā spe-
cie pronūciare
quæ dicitur es-
lix. Vide Dio.
et Hermolaū
in Coroll.

E Ricis carpi Gallarū cerussæ acaciæ, succi Hypocistis
dos, Corticis pini, Thuris masculi ana æqualia pon-
dera tere & in puluerem redige; & præloto ipso intestino
uino bono austero, aut lentisci uel Myrthi decoctiōe pul-
uerem asperge.

MEDICAMENTVM AD PROPENDENS
intestinum rectum. Caput. 632.

F Abæ nigræ, quercus, castaneæ, radicis corticis, caro-
dus syluestris lentisci, roris marini aluminis ana æqua-
lia pondera tere & in aqua pluuiali coque, & exinde inte-
stinum fomenta. Ad idem, Aluminis Galleg, Tartari, cor-
ticis quercus, Teste ouis, colophonix, Boli Gentianæ ana
æqualia pondera tere, & in puluerem redige, & fomenta
to intestino prociduo super sparge.

MEDICAMENTVM AD PLEVRETICO-
rum dolorem. Caput. 633.

P Vlegij pollen adhibitus & calidus inductus dolorē
pleurefis emendat, & tumoribus, podagricisq; dolo-
ribus obstitit, Ad idem folia nasturcij & minoris Nepitæ
cū ueteri axungia in modum electuarij trita et cū frumēti,
polenta & melle cocta & inducta mire dolorē arcent. Ad
idē, Sansuci & ruthæ agrestis folia & baccarū lauri equa-
lia pondera tere et cū melle coque, calidūq; in plagella in-
ductum locis patientibus impone tegeq; lana calida et fa-
scia. Ad idem, calcis uiui pulueris unc. i. cū mellis unc. 6.
ad spissitudinem cocta, sacculoc; immissa & calide impos-
ita subuenit eximie.

Medicat

NE MEDICAMENTORVM.
MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 634.

A Bsinthium cum Ceroto Laurino & nitro & Iride
Illyrica & Caricis ammixtum & Pleuræ superposi-
tum dolorem placat: hoc medicamentum Stomacho in-
ductum antiquissimos dolores curat exhauriendo humo-
rem amplius non reuersurum, Ad idem mulla ex decoctio-
ne Hyssopi & origani potata. Ad idē Diolibanu & Hy-
gie æqualia pondera contusa, cum supra scripta mulla da-
ta dolores reprimunt, & quietem optatam inducunt, ad
hæc eadem diapeganu & Acharistum benefaciunt.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

Ilj. Caput. 635.

Bacca Lauri una & dimidia purgata & trita cum a-
qua feniculi agrestis pota cum omni celeritate sub-
uenit. Ad idem, grana radicū Hippoſetæ, tria uel quinq̃
trita & cum aqua tepida pota, eadem hora profunt, Erin-
gi radicis succus potatus idem præstat, Ad idem, Cozum
brū cū melle coctū & impositū iuuamen adfert optatum.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

Ilj & uentositatem. Caput. 636.

Mastiches. Costi, Zingiberis, Pyrethri pulueris Eu-
phorbi ana æqualia pondera in sufficienti Ceroto
Rosaceo coque, & ex eo manibus perunctis loca dolentia
diu frica, lanisq̃ calidis superpositis fascia. Hoc medicamē-
tum & dolorem placat & Ventositatem expellit. Ad idē,
Zingiberis, piperis, seminis Apij & aneti ana drach: 3.
Euphorbij, Cocognidij, Diagrydij, ana drach: 7. tere &
in puluerem redige, & inde drach: 2. uel 3. dabis secundū

q̃ iij uirtutem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

uirtutem cum apozemate apij & petroselinī, costi & galā
gæ, Ad idem, Hederæ terrestris decoctione patiens somē
tetur, & sic caudæ uulpinæ granorum nouies ablutorum
succum patienti præbe. Lilij radici sicca pulueris scrup:
3. pulueris lapidis qui de Renibus aut uesica mingitur
scrup: 2. cum pastinacæ radici nouies abluræ apozema
resumpti dolorem Illij miraculum arceunt.

MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 637.

R Ecipe Seminis immaturi Citri unc: 1. & mediā, Sa
xifragæ uiridis fasciculum. 1. Cymini fracti drac: 1.
Mellis, uini albi quod sufficit. Semen & herbas & cymini
contusa in uino bulli & cola, & mellis parum decoctioni
adde, & potui datēpidum. Et Philantropum cum 1. drac:
Diagridij cum appropriata data soluit Diospolites & dia
trion præstat idem.

MEDICAMENTVM AD CALCULOS

in renibus factos. Caput. 638.

P Atiens somentetur ex aqua calida uel tepida & oleo
Chamaemelino, Mox apozema radici Cardui sylue
stris & apij & melli sumat, Ad idem, herbæ quinq; folij et
radici eius apozema post somentationem datum lapides
mirabiliter frangit & cum urina deducit. Ad idem, Strig
ni, Eringij, poenix apozema potatū idem operatur, Bac
carum hederæ undecim & piperis eiusdem numeri pulue
ris in aqua tepida datus idem præstat.

*Strychni lege
dum.*

MEDICAMENTVM AD EXPELLEN

dos lapides. Caput. 639.

Vesicam

NE MEDICAMENTORVM.

VEscam apri cum urina sua, & tantundem sanguinis hyrci, adiuncti siccari procura, & cum opus fuerit drac: 3. cum apozemate nardi indicii aut asari aut amomi propina, hoc enim auxilium probatum est & a multis expertum. Ad idē sanguinis triennialis aut uetustioris hyrci puluis secundum industriam medicorū preparatus & cicadarum siccarum puluis cū apozemate nardi & Cinnamomi datus eadem mirandum in modū atq; cū expeditur. Ad idem. Casiæ fistulæ, Costi ana unc: 2. Spicę nardi piperis ana unc: 1. tere & in puluerē redige, & cū aqua mane & sero cochleare 1. tribue. Ad idem. Recipe Spicę nardi, Phu, Saxifragæ, Betonicæ, asari seminis lini, Petroselinii ana drach: 8. Costi, folij ana drach: 4. facto puluere exinde cochleare 1. antehoram prandij in condito bibendum exhibe, minuit lapides & expellit, nec alios renasci patitur.

Conditum requirere ca. 618.

MEDICAMENTVM OPTIMVM AD
confringendum lapidem in Renibus
factum. Caput. 640.

REcipe carpobalsami, Lapidis qui in spongijs nouis reperitur, Pulegij sicci floris, maluæ agrestis seminis ana æqualia pondera tere & in puluerem redige, exinde cochleare 1. Cum uino tepesfacto aut condito uel passo ægrotanti ministrabis. Ad idem. Piperis, Baccarum Lauri Petroselinii, Asari æqualia pondera in puluerem redige, & inde cochleare. 1. in passo tepesfacto per triduum ieiunus bibat. Lauri cortex tritus & cum uino bibitus idem præstat, & abortum facit. Bestianum antidotum & Panacea. Lithontripon aut Iustinum cum condito usuali acceptum

NICOLAUS DE COMPOSITIO:
acceptum ad supra scripta praesentaneum remedium est.

MEDICAMENTVM AD EOS QVI
pus ex renibus mingunt. Caput. 641.

MVlta sapius data bene facit & succus sceni graeci,
cum melle potus idem praestat, & semen Cucume-
ris Domestici cum Chrysoptico et mulla sumptum auxi-
lio est.

MEDICAMENTVM AD EOS QVI VL-
cus in uestica, aut Renibus habent.
Caput. 642.

ARmenicus Bolus cum uino potus eximie operatur
& herba Hippuris & graminis cum uino accepta
idem praestat. Ad idem Lini seminis drach: 2. Amyli dra-
1. tere & cum aqua cochleare 1. potui administra, Amyg-
dalae & pineae ante prandium & post prandium cum ui-
no sumptae par beneficium praestant. Trochiscus Diaphy-
salidos cum sapa sumptus optime subuenit & Philonis
Antidotum bene facit cuius confectio haec est. Recipe
Philonis Anti Leucopiperis, Hyoscyami ana drach: 20. Cucumeris do-
dotus. mestici seminis ana drach: 6. Croci drach: 4. Conij seminis
drach: 3. Opij, Pyrethri ana drach: 1. mellis quod sufficit.

MEDICAMENTVM AD STRANGVRI-
am & calidam distemperantiam.
Caput. 643.

SEminis cucumeris & Citruli, Melonis & apij purga-
sti, ana drach: 1. trita & cum aqua tepida & miscelio te-
perata & sumpta belle prodest, Ad idem, granorum solis
pulueris

NE MEDICAMENTORVM.

pulueris drach: 2. cum aqua frigida sumantur. Ad idem, malua seminis Cucumeris & apij, ana æqualia pondera cum aqua tepida & modico Rosaceo data stranguriā sol-
uunt, argentum uiuum cum tantundem lactis per uirgā
cum cathetere immissum idem optime præstat.

Catheteres sunt infusoria instrumenta, quibus in uesicam medicamen-
aliquod inijcitur pro curandis ulceribus eius, uel pro elicenda suppressa
in ipsa urina.

MEDICAMENTVM SI EX CALIDA IN- temperie renes & uesica distemperata fuerint. Caput. 644.

LAcasinum potatum ieiunis temperat, & uulnera
purgat. Ad idem in lacte caprino & uino nucleorū
recentium cucumeris seminis, amygdalarū dulciū, amyli
ana æqualia pōdera leniter cocta & pota mirabiliter ope-
rantur, Ad idem mulieribus lac asininū & muliebri pes-
sario suppositum idem præstat. Ad idem, amyli recentis
drac: 4. seminis lini papaueris albi seminis excoriati, Tra-
gacanthæ ana drach: 2. tere & in puluerem redige, & cū
aqua collige, & Trochiscos drachmā ponderantes effin-
ge, unumq; per uices tres cum Crisoptico da, ad hoc op-
timū est Diaiteon Emplastrum, & Diaphœnicon in
aluta inductum & pectini & renibus impositum.

*Diaiteon Ema-
plastrū ex sa-
licibus cōfectū*

MEDICAMENTVM.

Caput. 645.

AD inflammationem renum & uesicæ, & ad Dysu-
riam & uulnera cū phlegmone oborta, Cucumeris
domestici seminis grana numero 40. Nuclei pini grana
r numero

NICOLAUS DE COMPOSITIO

numero 20. amyli drach: 1. in aquæ sextario 1. ad tertiam decoque, apij seminis drach: 5. & Spicæ drach: 1. in puluerem redige, & cum supra scripto apozemate admisce, indeq; cyathos duos ieiunis porrige.

MEDICAMENTVM AD STRANGVRIAM & dysuriam expertissimum. Caput. 646.

R Ecipe capparis radices, saxifragæ, macedonici, apij, peucedani radices ana fasciculum 1. seminis citruli melonis, cucurbitæ, cucumeris ana dra: 3. Sambacæ dra: 2. Conficitur sic herbas omnes contusas in aqua tamdiu coque donec uirescat aqua & cola, deinde semina omnia diutissime trita tamdiu in eadem aqua manibus frica, donec lactea fiat. Postea per linteolum cola & addito Sambaco, tepidû potui da, aut per uirgam iniice, si careas succo, uino albo sarcire idem licebit.

MEDICAMENTVM AD STRANGVRIAM ex frigida distemperantia. Caput. 647.

C Aryophyllorum salis nitri cymini, ana æqualia pondera tere & cum forti aceto per triduum ieiunis propina, artemesie succi scrup: 2. cum uino poti, uesciæ dolorum & stranguriam soluunt. Ad idem apij, Fœniculi, rutæ, Dauici seminis cinnamomi, Spicæ, carpobalsami, ana æqualia pondera in puluerem redige, & inde dra: 2. post balneû cû apozemate Macedonici, aut Senationis æger usurpet. Rhamni idest Brusci radicum & Origani decoctio pota præstat idem.

Rhamnus Persephonion dicitur Græcis & leucacantha, latinis spina alba. Ruscus autem in officinis hodie Bruscus perperam dicitur, quæ est myrsine

NE MEDICAMENTORVM.

myrsine agria idest, myrtus sylvestris apud Diosco. lib. 4. cap. 141.

MEDICAMENTVM FORTIVS AD

idem. Caput. 648.

R Adicis Tithymali fasciculum tere et in aqua ad medietatem coque, & inde duos aut tres cyathos secū, dū uirtutē exhibe extenuat enim & poros aperit & stranguriam soluit, Sanguis uulpinus calidus super Renes pectinem & genitalia sæpius illitus calculos mirabiliter frangit & stranguriam inde factam optime soluit.

MEDICAMENTVM AD COLI DO-

lorem. Caput. 649.

IN decoctione herbæ Chamæmelinæ, Hibisci radicem & pulegij, Lauri Baccarum & foliorum eius artemisij, Sanfuci & Anethi addito oleo Cyprino, Chamæmelino & anethino, Furfur triticeum aut hordeaceum coquatur & sacco in quem immissa hæc sunt loca dolentia diutius uaporētur. Ex oleo Picchelino aut Raphanino calido lanæ succidæ imbutæ renibus summini pectiniq; impositæ optime dolorem mitigant. Ex aquis sulphureis aut bituminosis calidis & salis si lauerint multum releuantur, & si inde biberint melius blandius afficiuntur.

MEDICAMENTVM AD COLVM ET DY-

suriam & Ilj dolorem. Caput. 650.

PIperis grana 30. Cymini torrefacti & salis ana scrup: 1. in puluerem redige, & cum aqua tepida bibe. Ad idem. Allei succus cū modico pipere & Coriandri folio &
r ij iure

NICOLAUS DE COMPOSITIO

iure gallinaceo & condito tritus et sumptus Colicis mirabiliter conducit, allei tres bulbi uespertino tēpore sumpti omnē uentositatē cum Phlegmatico humore deducunt.

MEDICAMENTVM AD COLICAM.

Caput. 651.

LAuri baccas purgatas nouē aut undecim tere, & cū uini cyathis 3. bibendum largire, probatum est. Ad idem succus foliorum Raphani cum piperis granis 7. aut 9. & mellis coch: 2. in solio bibendum tepide dona & miseraberis, hoc enim ad Nephreticos facit, q lapides & Enphraxim in uesica habent, & humores spissos educit. Succus petroselinī cū anīso similiter datus eadem operatur, ad idem: pulueris Origani drach: 4. cum uīno Ascalonio aut alio potæ pulcherrime subueniunt. Origani scrup: 2. uel 3. & casterei 2. febrientibus cū mulla dati, non febrientibus cum uīno & melle par beneficiū præstant.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM COLI & Enphraxim stercoreū factum. Caput. 652.

Foramineam
herbā nisi uul
gatū hypericū
ap. ellat, non
in. elligo quid
uelit, habet e
nim folia ple
na foraminib.
unde et perfo
rata passim uo
catur.

HYdræleon et mulla tepida ebibita subducunt aluū, Halypiados herba & mercurialis cum oleribus cōcta & sumpta dolorem sedant. Ad idē, uetustū gallū exenteratum polypodij un: 2. & salis 3. reple & foraminee succo cū acetabulo uini uel mullæ ipsam ius potandū porrige, suauiter enim uentrem deducit, & dolorē sedat. Ad idem Coccugnidij purgati drach: 8. Aloes Diagridij, zingiberis ana drac: 4. Euphorbij, cymini, mastiches, salis ammoniaciana drach: 2. in puluerem redige, & cum succo coratidis actes inde catapocia informa, dabisq; cū opus fuerit ieiunis 11. post cænam.

Medicas

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 653.

A Loes Diagridij, agarici, ana drach: 4. Coccugnidiij
carnis purgate drach: 1. tere, & cum succo absinthij
catapotia informa & dabis similiter. Ad idem, Petroselini
Macedonici, Coccugnidiij, Cyperi, euphorbij, asari, agari
ci, granorum solis, Saxiphragæ ana drach: 4. Diagridij
quantum sufficit. Omnes species tere & cum succo absin-
thij catapotia informa da cū opus fuerit ieiunis 11. siue 13.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM.

Colide calida distemperantia.

Caput. 654.

F Arinæ lini seminis & hordei, ana æqualia pondera cū
oleo Chamæmelino coque, & calidum impone. Ad
idem. Recipe Cerae unc: 5. ouorum vitellos. 2. & farinæ
fabarum drach: 4. Olei Chamæmelini & Rosacei ana
drach: 2. Vitellos ouorum & farinam cum succo Lini se-
minis bene commisce, & sic Cerotum tepidum adde & re-
frigerari permitte, cumq; opus fuerit locis indolētibus im-
pone.

MEDICAMENTVM PHYSICVM AD CO-

lum. Caput. 655.

C Orallij incisi & triti coch: 2. aut 3. ieiuno per tridu-
cum potuida. Ad idē simi lupi pulueris coch: 1. cum
aqua tepida ieiunis porrige. Ad idem, modicum de inciso
umbilico nuper nati infantis in aurea armilla uel argētea
incluso, quem qui secum circumfert citra dolorem spirabit
Ad idem, antidotum Paulinum minus & Philonium &
r iij aliud

NICOLAUS DE COMPOSITIO

aliud antidotum cuius descriptio hæc est. Recipe Cardamomi seminis amomi spice nardi, malabathri papaueris albi seminis cymini Menthæ succi seminis asari ana drach: 8. Myrrhæ Troglodyticæ, ana drach: 4. mellis despumati quod sufficit da ad magnitudinem auellanæ cum Hydro melite frigide cyathis, 3.

MEDICAMENTVM AD EXICCANDAS
& Reprimendas Hemorrhoides.

Caput. 656.

Tassi aut intel
ligit Tassum
Barbatum quæ
uulgus medicorū
italicorū
tassum uocat
aut Tapsiam
herbam incen-
diariam aut
fortassis taxū:
quem Trans-
lator Tassum
uocat genere
neutro cap.
659. mox se-
quenti.

R Ecipe Maliterræ corticis Tassi aloes ana drach: 4. Piperis Saponis ana drach: 2. Petrolei, Ceræ mellis quantum sufficit, Componitur sic, Sapa cū melle musce-
lio & cera lento igni soluantur & sic terendorum puluerē
adhibeto & bene commisce tepidumq; impone, Ad idē,
Plimmythij, auripigmenti, corticis mali granati, ammo-
niaci, ana æqualia pondera in puluerem redige & cū sty-
race calamita & Terebinthina tempera & in panno indu-
ctum impone,

MEDICAMENTVM AD HEMORRHOIDES
Latentes. Caput. 657.

G Vmmi Hederæ saponem Gallicum panem sicum
incisum æquali pondere tere, & exinde magdalionē
duobus digitis longum informa & supone.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM
Hemorrhoidon. Caput. 658.

I N aquæ falsæ partibus 3. & uini 1. Castaneas duras cū
corticibus suis & suberi cortices, Pulegium & Tassum
&

NE MEDICAMENTORVM.

& malum ad perfectam decoctionē decoque, de superqꝫ
 patiens sedeat, & diu loca dolentia fomententur. Ad idē,
 oleum Laurinum malo cyclamino cōcauo immissum ad
 prunas calefactum sedicꝫ suppositum, quæ etiā inde frī
 cetur, compescit dolorem & sanguinis effluxum inhibet.
 Ad idem succus herbæ samluci potus & ipsa herba trita
 sphincteriqꝫ supposita hemorrhoides extra siue intra factas
 emendat. Ad idem policaria herba minuta cum melle Ro
 faceo trita & ano supposita idē præstat, & Pīas iridem
 factas emendat.

*Sphincter est ani musculus. Stringit autem & claudit rectum inte-
 stinum, ne inuitis nobis stercus aut flatus egrediatur. Est. n. musculus etiā
 ille uoluntarij motus instrumentum, ubi aliquid excernitur laxatus ubi sup
 primendum est, contractus Theophil. li. 2. ca. 5. Anatom.*

MEDICAMENTVM AD HEMORRHOIDES

Interne in ano factas. Caput. 659.

DE radice Iari pessum tribus digitis longum fac & se
 di suppone, si externe aliquæ apparuerint, ipsa radix
 trita & imposita reprimat. Ad idē, Iari radicē cum oui ui
 tello tempera & inde pilulas factas in sartagine oleo frige
 & patienti mane per quinqꝫ dies nouem da & cum 3. ac
 ceperit, phialam uīni bibat, rursumqꝫ alijs tribꝫ acceptis si
 militer faciat, & alijs trib. sumptis de uino bibat & sic uno
 quoqꝫ die nouē pilulas comedat, & post unā horā de suc
 co absynthij quantū poterit bibat, Ad idē superiori fomē
 to aut decoctione saluæ, patiens anū diu fomēter, & sic pul
 uerē corticis radicis tassī super hemorrhoides spargat, et si
 deest tassū, de ellebori et gallarū puluere similiter faciat & si
 obstructæ

*Iarum ponit
 pro Ara.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

obstructæ sanguinem emittere nequeat subtili phlebotomo aperiantur & si contigerit ibidem calorem fieri oleum Rosaceum in molybdino mortario cum pistillo eiusdem metalli tam diu exagitetur donec plumbi colorem referat, & inde bombacino tincto loca feruentia foueantur mirabiliter enim infrigidat & dolorem amputat. Ad idem in mortariolo plumbeo oleum Rosaceum & duos persicorum nucleos cum eiusdem metalli pistillo tere, & cū opus fuerit in alutam inductum locis dolentibus applicato Paulinum minus & cabellai antidotum ieiunjs in modū auellane siue post cænam cum uino tepido data, & dolorem mitigant & sanguinem sistunt.

MEDICAMENTVM AD TVMOREM & dolorem testium. Caput. 660.

Semen Hyoscyami cum uino tritum & instar cataplasmatidis impositum tumorem deponit. Psyllium tritum & cum aqua collectum & impositum idem pollet, & umbilicos prominentes reprimat, Ad idem, Rurha cū æquali pondere foliorum lauri trita & imposita tumorem testiculorum dispergit, Ad idem farina fabæ cum Oxymelite cocta & instar cataplasmatidis imposita tumorem testium & feruorem sedat.

MEDICAMENTVM AD TVMOREM Testiculorum ex uentositate. Caput. 661.

MAlua hortensis cum axungia trita & tepescata testiculisque in hanc inuolutis tumorem et uentositatem optime reprimat.

Medicamentum

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD VERRETRI TV

morem uel rupturas & pustulas. Caput. 662.

R Adicis Tassis & Sulphuraceæ, Saluæ, picis græcæ
ana æqualia pondera tere cum sufficienti Larido &
cum detriueris incantationem in fine medicamentorum
scriptam decanta. Ad idem lenticulæ farina cum oleo ro
faceo confecta & imposita uulnera purgat & cicatrizat
& ruborem amputat.

*Sulphuraceã
appellam Dẽ
tem equinum
Paul. ita utitur
in cap. de pleu
resi. S. Genuẽ
sis. Torinus
reddidit Sul
phuratam.*

MEDICAMENTVM AD VENTRIS VL

cera serpentia & phagedenica. Caput. 663.

H Erba uitriola cum oleo rosaceo trita & imposita te
pida proficit, sed facilius operatur si ipsi trituræ fa
rina triticea admisceatur, Ad idem seuum bouinum aqua
frigida nouies ablutũ & cũ succo Strichni partib. trib. &
olei rosacei quarta parte addita modico mastiche in mar
morea pila sufficienter tere & cum bene permixta fuerint
usui referua, cũq; opus fuerit locis patiẽtibus medicamẽ
tũ penna alline & loca frondibus rubi aut hederę cõtege.

*Murali herba lichenes curantur. Quæ Celso li. 3. authore Parthenice
et perdicũ etiã dicitur. Latini uero quia in parietibus nascitur Parietariã
nominat. Vulgus ob eũ quẽ in uasis uitreis abstergẽdis exhibet usum uitrio
lũ, nã et lichenas ui sua absterforia sanat. Leoniceus li. de morbo Gallico.*

MEDICAMENTVM AD SCABROSA VL

cera & difficulter cicatrizanda. Caput. 664.

S Epi unc: 3. cum aqua in qua cinis quercus subtilis des
Scoctus fuerit nouies abluti cum panis mediꝝ unc: 1. in
aqua infusa simul terantur & cum sufficienti succo herbæ
Diagaleæ in marmorea pila misceantur, cumq; opus fue
rit in panno inductum imponatur, & hoc medicamento
si scabiosus inunctus fuerit, & post triduũ ablutus in bals
neo mirabiliter sanatur.

*Intelligit micã
panis.*

s Medis

NICOLAUS DE COMPOSITIO
MEDICAMENTVM VT MVLIER CON-
cipiat. Caput. 665.

In phyalis uini optimi nouem, radice Mādragoræ ro-
tulas nouem, & fœniculi radice 3. ad tertiam bulli, &
per sacculum bene cola, & inde phala mellis addita no-
uies nouem granorum piperis puluerem insperge, iterūq;
aliquantulum bulli, cum autem in frigidatum fuerit tem-
pore menstruali per tres dies phalam unam mane pro-
pina, & in obscuro cubili diuersetur, remotis amicis præ-
ter unam quæ eam custodiat, Circa uero sextam horam,
pullus gallinaceus elixus cum puluere et aniso & modico
anetho conditus, simul cum uitis succo offeratur, quem
manducet & uitem ad facietatem; bibat uinū lene & mo-
dicum accipiat & uesperī concipiat. Maritus uero mane
& uesperī de Diamoron aut de Alexandrina Dimate ac-
cipiat, Ad idem in uini optimi phyalis nouem Salicis &
Elelisphaci ana perpurgata folia centena & mandragoræ
corticis rotulas 9. ad tertiam decoque, & abiectis herbis
succo phalam unam mellis adde, sicq; nouies nouē gra-
norum piperis & scrup: 9. Castorei pulueris admisce, &
lento igni modicum bulli, Cum uero in frigidatum fuerit
in cubiculo transigenti, & luce prima, mane per tres dies
phalam 1. medicaminis offer, & circa sextam horam eu-
chymum cibum comedat, & usq; ad uesperam quiescat.
Maritus autem utatur Diacameron et Dimate, & ita ge-
nerare conetur: hoc medicamentum non solū ad hoc pro-
dest, sed & Paralyfi patrē huiusmodi obnoxiiū percurat.

MEDICAMENTVM CONCEPTORIVM.

Caput. 666.

In

Videtur p uis-
tis succū aliud
intelligere q̄ ui-
num. In Syria
ca Galeni infe-
rius cap. 894.
bis ponit uitē
pro succo aut
cremore.

NE MEDICAMENTORVM.

IN phya: 9. optimi uini un: 6. de radice barbæ syluanæ,
ad medietatem coque, & colato succo mellis phya: 2.
& pulueris Cymini unc: 1. adde, & modicum bulli, & sub
dies mēsum mane semper phya: 1. propina, & uesper. In
decoctione ipsius herbæ sedeat, diuq; calefiat, deinde ex
marito concipiat. Hoc medicamentum arteticis proficit.
Ad idem tres spicas allij purgatas & acu punctas, in mus
celio optimo per diem totum infunde, & bombax in ipso
oleo infusus & inuolutus ori matricis supponat, & secūda
hora & tertia similiter. Si autē ad tertiā horā odor allij ad
os peruenerit, & de matrice aliquid albi emissum fuerit,
certum signū conceptionis est. Ad idem, Moschi, ambræ,
cinnamomi, Spicæ, ana scrup: 1. in puluerem redige, & in
coaguli leporis dra: 1. & Balsamo aut muscelio sufficienti
confice, & inde madefactum Bombacem ori matricis sup
ponat, Ad idem, Coaguli leporis, corticis mandragoræ,
ana drach: 3. Opij dra: 2. tere, cū melle despumato cōfice,
& mane in quantitate maioris auellane cū uino sumatur.
Semen Moschi quod in robore nascitur tritum & cū uino
sumptum, incipientibus menstruis & deficientibus pro
batissimum est. Cerui testiculorum puluis cum uino bi
bitus & fel capreoli suppositum idem præstant.

MEDICAMENTVM AD MORTVVM IN
fantem excutiendum. Caput. 667.

ELixatura Artemisiæ saplus pota Embryum exan
gue explodit, Secundas excludit, Astrictionem ma
tricis soluit, menstruis imperat, Succus eius myrrhæ mix
tus et matrici suppositus omnia supra scripta in effectu ap
parere facit. Ad idem lupini farina cum melle & myrrha

s ij mixta

NICOLAUS DE COMPOSITIO

mixta et supposita Abortum facit & menstrua prouocat.
Ad idem. Rutha sæpius comesta, & apozema eius epotum abortum facit, menses prouocat, colicq; dolores sedat,
Ad idem Calamintha trita muscelio madefacta et ori matricis apposita abortum facit, & mortuum fatum excludit, eius succus nouies potus menstrua deducit, & morbum regium emendat. Ad idem. Absinthium tritum et suppositum menstrua prouocat, & infusum eius sæpius assumptum idem præstat.

MEDICAMENTVM AD PARTVM ACCES-
lerandum & mulierem perpurgandam.

Caput. 668.

Borraginis succus cum drach: 2. Muscelij aut 1. Balsami potus utrumq; præstat. Balsami mundi drach: 2. aut 3. potæ mirabiliter operantur. Ad idem. Borragnis pulueris drach: 3. cum succo Ruthæ aut Porri epotas, nouimus experientia conducere. Ad idem succus Cicoreæ in potu sumptus easdem probe purgat.

MEDICAMENTVM AD SECVNDAS
eijciendas. Caput. 669.

IN Caldeario pleno aquæ Hordeacea palea Bulliat super aquam patiens sedeat, ita ut calor aquæ ad genitas illa recipiatur, ad hoc etiam picra, Theodoritum, Hypocistion cum Diagridio & Eldagmara optime faciunt.

MEDICAMENTVM VT MULIER NON
conciat. Caput. 670.

CAules accensos in menstruis suis extinguat. Ad idem Gagates lapis adligatur, pro amuleto.

Medica

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD MENSTRA

Prouocanda. Caput. 6>1.

DIptami drach: 1. Phu, Afari, radicis Meu acori ana drach: 2. tere, & in passi Cretici sextarijs 3. coque & cum opus fuerit mane sesquicyathum dabis Ad idem Radicem urticæ maris afari Cyperi, hyperici Epithymi, Polypodij, ana æqualia pondera cum uino ad medietatem coque, & inde mane & sero cyathum exhibe. Ad idem radicis Brancæ ursinæ, Artemisiæ, Ruthæ, Cicutæ, Matris Syluæ, ana fasciculum 1. in uini phya: 9. ad tertiam coque & cola & pulueris Rubeæ Constantinopolitanæ dra: 3. decoctioni adhibe & tepidum per dies 3. mane propina.

MEDICAMENTVM CAPVT. CCCCCCLXXII.

AD menstrua prouocanda quanq̃ longo tempore adstricta & ad mortuum conceptum excludendū. Reupontici, Casie fistulæ, Piperis, artemisiæ, Ruthæ, dauici, Diptamiana æqualia pondera in puluerem redige, & cum melle tempera & mane instar auellanæ cum uino tepido da. Ad idem succi Elenij partes. 2. cum succi Ruthæ parte. 1. nouies potæ, menstrua prouocant & partum expellunt.

MEDICAMENTVM AD PROFLVVIUM

sanguinis narium sistendum.

Caput. 6>3.

COrallij rubei, foliorum, Sinopidis caudæ hippocætæ, Boli, Thuris masculi, ana æqualia pōdera in puluerem redige & inde drac: 4. in succo pentaphylli ieiunis da, Succus caudæ equinæ cum uino potus profluvium
s iij coercet,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

coerces, & narium sanguinis fluxum compescit. Ad idem
seminis Hyoscyami & papaueris, macis, sanguinis Draco
nis Gypsi æqualia pondera in puluerem redige & inde se
munciam cum apozemate Turionum Rubi propina,
Pentaphyllon cum herba pedis pulli tritum in nares im
missum fluxum sanguinis prohibet: & profluuium matri
cis sistit, Boli & Caryophyllorum ana drach: 2. Idem pol
lent.

MEDICAMENTVM AD PROFLVIVM sistendum. Caput. 674.

COrnu ceruini usti & loti Kecrabræ idest Cardamom
mi Acaciæ, Gypsi, Hematitidis, Corallij, Opj, Ma
cis ana æqualia pondera subtiliter tere & cribra & exinde
serup: 4. cum succo Symphyti propina. Ad idem, Penta
phylon cum radicibus suis Ostreæ combustæ & inde drac
2. cum pusca aut uino ueteri propina.

Pusca barbaris medicis saepe pronitur pro aqua apposita acinis uinaceis
expresso iam musto. Et uetus Translator Serapionis ubi puscam Dios. &
Auicennæ citatam deprehendimus, pro pusca acetum & aquam reposuit
quod Oxycraton dicitur. Alexander. Trall de intemperie capitis Puscam
ex aceto confici testatur M. Syluaticus.

MEDICAMENTVM AD MENSTRA sistenda. Caput. 675.

COrnu ceruini usti & Corallij usti drac: 2. cum aqua
pluuiali bibedæ. Et uice pessarij de cymis absinthij
suppone: Symphyti decoctio idē præstat. Ad idem, arbor
ris Esculi & Quercus gummi cum pluuiali aqua potum
mirabiliter stringit. Ad idem: Cymas Lentisci & Myrthe
nigræ

NE MEDICAMENTORVM.

nigræ, Symphyti & Rusci, Gypsumq; tritum in uini optimi phya: 9. ad medietatem decoque & per 4. uel 5. dies phya: 1. patienti propina.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM

Ischiadicum seu qualiscunq; loci.

Caput. 676.

R Adicis arboris Ulmi corticem in aqua diutissime coque & cola deinde radicem in modum electuarij tenere & cum decoctione ipsa loca diu fomenta, postea impone. Ad idem. Recipe Cymini sicci seminis Lini sicci ana unc: 3. in puluerē redige, & cum succo mercurialis in modum, unguenti tempera & præfomentatis locis ex decoctione Pulicariæ minoris & Calaminthæ, & absterfis medicamentum illine & subtili Carminata lana intege & lana nam de medicamento illine applica iterum atq; iterum, Ad idem. terræ siculæ quæ Tifilia dicitur, Aloes ana unc: 1. succum herbæ mauræ & Fœniculi, & aceto confice & lenes ad prunas donec condensari incipiat decoque & tepidum illine & stupam appone. Ad idem Tartari uini seminis Cardami ana unc: 1. Thuris aloes ana unc: semis terere, & locis melle perunctis scriptum puluerem insperge et carpinata lana tege. Ad idem, Iridis radicis uiridis & torridarum frondium ana æqualia pondera tere & succum earum da bibendum ieiunis, fasciculosq; earum calefactas cum oleo locis dolentibus sæpius mutando impone.

Terram sigillatam puto locigendum esse.

Maurellan herbum Solastrum faciunt Macer strychnum.

MEDICAMENTVM AD IDEM

Caput. 677.

Cardami succus cum aceto & polëta mixtus & impositus dolorē Ischiadicū tumorem et duritiem tollit,
Puluis

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Puluis seminis eius loco calido melle peruncto saepius insper-
sus par beneficium praestat. Ad idem Calaminthae uiridis partes duae & Ruthae una trita & cum oleo calefacte & impositae opitulantur Cardamomum cum aqua tepida epotum idem operatur. Ad idem, artemisia cum acetone & axungia trita & imposita optime facit.

MEDICAMENTVM AD PODAGRAM

Calidam ex flaua bile generata.

Caput. 678.

Recipe Cerae unc: 5. Ouorum uitellos, 5. Olei Chamamelini unc: 2. & semis Fabae farinae unc: semis. Farinam cum uitellis ouorum diu in mortario misce dein de ceram cum oleo solutam adde & diutius confunde donec unum corpus fiat repone & utere frequenter mutando. Ad idem Psyllii semen in aqua infusum & cum farina hordei tritum & cum oleo Rosaceo & succo Strychni impositum mirabiliter dolorem mitigat. Ad idem, foliorum Hyoscyami, Lactucae, Portulacae ana aequalia pondera terere, & addita modica farina hordeacea, cum oleo Rosaceo attempera & impone, Lenticula aut Beta simul aut sigillatim trita & imposita, idem praestat. Ad idem foliorum papaueris, Intybi Plantaginis, ana equalia pondera bene trita, cum pulpa panis infusa aestate in aqua, per Hyemem in uino adiuncto oleo Rosaceo optime permisce & super impone. Ad idem Lycium cum Croco & succo Perdiciae dos tritum & illitum, egregiam uim sanandi habet. Ad idem, Lenticulae farinam cum mulla & oleo Rosaceo coque & impone mirabiliter adiuuat. Succus Acaciae cum Pusca illitus idem operatur.

Medicamentum

NE MEDICAMENTORVM.

MEDICAMENTVM AD IDEM.

Caput. 679.

IN mellis Attici libra 1. Rosarum succi unc: 4. ad spissitudinem coque, & ablato ab igne unius uncię puluerē Diagridij super adde, & inde iuxta vires ægri expende. Ad idem, Pulueris absinthij, Diagridij æqualia pondera cum rosaceo confice et catapocia informā, et exinde 7. uel 9. aut 11. iuxta vires ægrotantis deuoranda offeres.

MEDICAMENTVM AD PODAGRAM EX

frigido phlegmate factam. Caput. 680.

IN aceto acerrimo mixta origanum Saturegiam Calamintham in montibus collectam coque et cola, exinde dolentia loca fomenta frequenter in die, prohibet enim aliud renasci rheuma, & dolorem mitigat, Ad idem, In calida decoctione Crifonis urticę regalis Conij & Spargulę farinam de germania cum axungia porcina coque, & uelut cataplasma impone. Folia Vimi, Salicis & Fraxinę in lacte caprino & succo lini seminis cocta & imposita idem operantur, Ad idem, in uino subtili Fœni Græci & lini seminis coctę farinę partes tres, Lilij una, addito modico oleo Nardino aut Cyprino tepide imponantur, Barbascus angustiora folia habēs tritus & impositus dolorem infra paucas horas ita tollit, ut facultatem ambulandi restituat.

Crifson est agula Sisymbrij species q̄ Caradamine, idest, nasturciaria dicitur, non autē Senatio, sicut uulgus medicorum credit. Eurius Cordus.

MEDICAMENTVM AD DOLOREM ET

duritiem articulorum. Caput. 681.

CErę albę adipis anserini, Olei Populini ana un: 1. Lento igni dissolue & cola & seru: 5. Euphorbij pulueris admisce, cumq; opus fuerit utere, Pulegiū polentę

Spargulā sunt qui Rubeā minorem describunt, quoniam

rubea ad similes eius tamen

t adhis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

erescendo lon- adhibetur & inductum, tumoribus & podagricis dolo-
graudinem non ribus potenter obsistit. Ad idem, Brassicæ Ruthæ, Coris
adsequitur. In andri, axungia Sallitæ, ana æqualia pondera cum modis
greditur etiam. co sale diu tere, & cum sufficiente farina hordei subige, tes
Vng. Marcia- pidumq; locis dolentibus impone.
ton.

MEDICAMENTVM AD DLOREM PODAGRI-
cū siue ex frigido siue ex calido factū. Ca: 682.

R Adicis Lilij puræ non aqua ablute, seui Veruecini
ana unc: 2. simul tere & coque & cola, deinde ceræ
& olei ana unc: 1. solue, additoq; sufficienti puluere masti-
ches simul omnia misce, & alutē inducto utere. Succus
Hyoscyami plantæ pedis adhibitus, instar Cataplasmatris
tumores podagricos dispergit doloresq; mitigat. Eius se-
minis drach: 1. puluis in cyatho bibitus mullæ podagricis
& arteticis singulare remedium est.

MEDICAMENTVM PODAGRICVM.

Caput. 683.

R Ecipe lini seminis unc: 8. Colophoniz, guttæ Am-
moniaci, ceræ, lactis de uacca nigra, olei ueteris ana
unc: 3. seui taurini unc: 2. & semis, oua 4. Ammoniacum
in lacte infusum cum lini semine & ouis tere. Mox Colo-
phonij puluerem adde. Deinde in oleo ceram & sæuq;
ad lentū ignē soluta adiunge, commisce, & utere, Ad idē,
radix artemisiz præmansa & comesta intolerabiles poda-
gricorum dolores cum omni celeritate cohercet. Eadem
herba cum oleo subacta & imposita, neruorum dolorē &
tumorem mirifice sanat.

MEDICAMENTVM AD PODAGRAM EX
sanguine generatam. Caput. 684.

Sapæ

NE MEDICAMENTORVM.

SApæ partes tres & olei ueteris 1. simul misce, & cum lana ut supra impone, bene facit hoc cum causa altius infederit. Ad idem, Fœni græci, sulphuris uiui, Nitri ana æqualia pondera in puluerem redige, & in balneo cū cœperis sudare utere, & post hoc decoctionem corticis radicis salicis cum aqua rosacea aut myrtina faciam, capiti & toti corpori infunde, Ad idem, semper uiuum diligenter tere et cum uino rosaceo in quo mala granata decocta fuerint in alphita coque, & locis dolentibus impone. Ad idē Brassicæ folia in sapa cocta tere, & cum fece aceti & uitelis ouorū duobus subige, addito modico olei rosacei, cūq; opus fuerit locis dolentibus impone. Viscago quæ in piris aut auellanis inuenitur in uini phya: 9. ad tertiā cocta, & per 3. dies mane potata idem præstat.

MEDICAMENVTM AD OMNEM PODA.

gram & guttam. Caput. 685.

REcipe Hermodactylorum, Diagridij, Turbith ana drach: 8. Cinnamomi alypiados Herbæ seminis saxiphragæ, ana scrup: 7. Caryophyllorū, coccugnidiij, granorum solis ana scrup: 6. Galangæ, Spicæ colocynthidos ana scrup: 5 Epithymi, lapidis lyncis, cimini ana scrup: 4. Agarici, anisi, Orobi albi ana scrup. 3. Mastiches, Zingiberis, Euphorbij ana scrup: 1. Hęc omnia in puluerem redige, & inde scrup: 4. aut amplius secundum uirtutē egres sis ex balneo cum Hydromelite da, hoc enim Ileon soluit, lapidem frangit, & stranguriam tollit.

MICLETA CAPVT. 686.

PRoprie ualeat ad Hemorrhoides, & ad uentris torsionem & rugitum lienteria, & Dysenteria, & optima
t ij est

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

est omni solutioni uentris, medietas est libra: 1. Recipe Myrobalanorum citrinorum Indorum Kebulorum matorum assatorum ana drach: 2. & semis. Nasturcij drach: 2. Bellyricorum Emblycerum assatorum drach: 2. Cymini, anisi, ameos, carui ana sesquidrachmam, infusa in aceto die ac nocte dimittatur, & assata puluerizentur, tunc adde spodij Balaustiorum Summac Mastiches Gummi arabici ana drach: 1. & grana 15. fricentur omnia cum oleo rosaceo, & temperentur cum myrtino Syrupo, dentur cum aqua pluuiali, mane, in meridie, & uesperis.

MEL ROSACEVM CAPVT. 687.

Rhodomeli.

Gregi Rhodomeli uocant, conficitur ita ut in lib: 10. Galbissimi & purissimi mellis despumati succi recentium rosarum lib: 1. ponatur in cacabo ad ignem posito et cum bullire inceperit, uiridium rosarum forfice, uel cultello incisarum lib: 4. addantur, & bulliant ad consumptionem succi, interimque semper agitetur, & in fictili uase seruatum tempore non deterius sed prestantius redditur. Stomachum confortat, & mundificat, cum frigida, & constipat cum calida mundificat, datur mane & meridie, de eo conficitur Diamargariton Caryophylatum, & Rubea Trochiscata.

MEL VIOLACEVM CAPVT. 688.

Eodem modo conficitur. Quod ualet febriculis, cum tepida corpus humectat & relaxat, ualet ad siccitatem pectoris cum tepida.

NEPHROCATARTICVM MAIVS.

Caput, 689.

Congruit

NE MEDICAMENTORVM.

Congruit Illis quibus urina detinetur cum apozemate Milij Solis ad quantitatem auellanae epotū de Renibus ad uescicam lapides potenter expellit cum apozemate Saxifragae sumptum menstruis imperat cum decoctione Artemisiae, & coli tumorem sedat cum decoctione Costi. Recipe Lapidis Lyncis unc: 4. Croci orientalis unc: 2. & solis 2. Zingiberis, Euphorbij, Myrrhae, Libani, Vesicae Capri, lapidis in Hepate uel uescica porci inuenti, Cymini, Hyoscyami seminis, Macedonici seminis Citri ana unc: 2. Nardi Schoenanthus, Costi, Pyrethri, Casiae, Saxiphrae, Gummi Hederæ, Cypressi, Pilularum Baccarum Daphnidis, piperis nigri & albi, Ruthae seminis & iuniperi ana unc: 1. Balsami, Styracis, Sanguinis hyrcini struthij, acori, Asari, Phu, Meu, Aristolochiae longae & rotundae, Betonicae, Physalidos, Dauci, Petroselinii seminis Brucae ana unc: 5. & semis: Vrticae seminis solis 2. Succo Brusci & Asparagi ana solis 1. mellis quod sufficit. Dosis eius drach: 3.

NEPHROCATARTICVM MINVS.

Caput. 690.

AD Enphraxin Hepatis & ad eos qui urinam cum cruciatu reddunt: lapides in Vesica & Renibus potenter frangit & expellit. Recipe Caryophyllorum, radicis saxifragae, polypodij trygonis fimi, piperis nigri & albi & longi, Seseleos, Macedonici, Petroselinii asparagi seminis Leustici, Basilici & Citri seminis ana drach: 9. Balsami drach: 7. Mellis quod sufficit, Dosis eius drach: 3. ieiunius cum lacte. Cuius uirtutē si probare uolueris lapidē aliquem infra puluerem in ampulla uitrea nocte ac die recōde & inuenies contractum.

*Impressus co-
dex legit de re
nibus & Vesi
ca.*

*Pro capri
Impressus fal-
so fortassis pro
Vesica porci
Gorei legit.*

*Videtur in
hoc medicamē
to uncia ex-
pressa esse pro
drachma.*

*Solis non pro
sole sed fortas-
sis pro solido
accipiendum
uenit.*

*Per Trygonos
finum turturū
stercus intelli-
ge.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

NVCLITICVM MAGNVM.

Caput. 691.

PEculiare ad Ilīj dolorem, Nephreticis Stranguriōsis & quibus lapides in Renibus & Vesica sunt opitulatur, menstruis imperat & uentositatem matricis mirabiliter expellit. Recipe Euphorbij, Turbith, Myrobalani Citrini corticis, ana drach: 8. Cinnamomi Cyperi, alari ana drach: 6. Caryophyllorum, Zingiberis, Schoenāthus ana drach: 4. Albæ uitis, Costi Xilobalsami, Glycyrrhizæ, anthophali, xilocassiz, pyrethri, Meu, asparagi radicis Saxiphragæ piperis anisi Sinoni cymini Alexandri petroselinī, fœniculi, seminis Ruthæ agrestis, lactucæ, granorū solis ammeos, ana drach: 3. Mellis quod sufficit, dabis in modum auellanæ mane cum tepida, & si quis medicamentū sumere dedignetur obnauseam præscriptorū puluis drach: 3. addita Tragacanthæ drachma in muscelio aut nardino oleo soluta cum succo Tithymali confice, indeq; pilulas in modum Orobī informa & cum opus fuerit > . aut 9. siue 11. secundum uirtu. em post cenam cum apozemate Potypodij uel Parthenotidos deuorabis hoc enim ita expertum est ut sub una hora Ileon soluat.

NVCLITICVM MINVS.

Caput. 692.

OPrimum ad ulcera Renium & Vesicæ & dolorem ipsorum locorum facit & Cholicis & Stranguriōsis. Recipe Piperis albi drach: 2. Hyoscyami drach: 20. seminis cucumeris domestici, apij ana dra: 5. Croci, amygdalarum amararum, Conij, Lapatī, Fœniculi, ana drach: 3. Opij, Pyrethri, Euphorbij, ana drach: 1. Mellis quod sufficit, dabis sicut philonium antidotum.

Nestorianum

NE MEDICAMENTORVM.

NESTORIANVM MAGNVM.

Caput. 693.

QUod cōducit ad eos qui Thrombos, idest grumos Thronibus sanguinis mingunt & lapides in Renibus et uestica ^{quid.} habentibus subuenit & Colicis medetur. Recipe Carpopoli drach: 11. Folij Costi ana drach: 5. Casia, Myrrha, Asari, Petroselini, ana drach: 4. Zingiberis agarici, piperris, amomi, Seseleos, Sinoni ana dra: 3. Cinnamomi Dauci Cretici, ana drach: 2. Acori Cymini ana drac: 1. Mellis quod sufficit, datur mane & uesperī in modum auellanæ cum tepida.

NESTORIANVM MINVS.

Caput. 694.

HOclapidem in Renibus & uestica sine mora frangit & expellit, Dysuriam & stranguriam aperit & colicidolore compescit, Recipe pyrethri, seminis selini ana dra: 25. Petroselini drach: 12. agarici drach. 6. mellis quod sufficit, datur mane & Vesperī cum condito.

NOSOPHIGIVM CAPVT 695.

Accomodatū est ad dolorem lateris & optime ulcera Renum & uesticæ purgat. Recipe Nucleorum pini drach: 54. Saxiphragæ 36. Zingiberis, seminis Lini ana drach: 18. Seminis apij, drach: 13. & semis, Nardi, Cassia, Asari, Folij, Eringij, Dyprami, Baccarum lauri, seminis Ozymi ana drach: 9. Costi, Cyperi, Betonica, Petroselini ana drach: 4. & semis Mellis quod sufficit. Datur ad magnitudinem fabæ cum Mellicrato in balneo.

NERE CONFECTIO.

Caput. 696.

Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Recipe Ambrae orientalis uel occidentalis unc: 1. Ligni Aloes optimi drach: 3. Moschi scrup: semis Caphore grana 5. Conficitur sic, inueniatur caciola ad modum Caciae qua colatur Syrupus uel mel tamen non perforata & imponatur Ambra & super prunas liquefiat, liquefacta ab igne deponatur, & postea lignum Aloes puluerizatum subtilissime admisceatur, deinde addatur moschus diligenter malaxando manibus. Postremum Camphora unaquaque re per se puluerizata, postea diligenter malaxando manibus extendatur & cum infrigidatum fuerit frustillatim incidatur, ualet dolori matricis si mulier per inferiora fumum recipiat & est praeciosius incensum quod inter caetera reperitur, ualet etiam satis ad concipiendum.

OPOPIRA MAGNA CAPVT. CCCCCXCVII.

Quam sanctissimi uiri Cosmas & Damianus usurpant Guttam quae oculum, Labium & linguam ita diltemperat, ut si expedite sermonem non proferat aut non loquatur, curet. Et Paralyti gutturis, Brachij, manuum, crurum pedum & totius corporis optime medetur cum Apozemate Salviae, Costi, atque Castorei: contractioni neruorum subuenit, Epilepticis, Melancholicis & Maniacis cum decoctione thuris masculi auxiliatur, tussientibus & omnibus doloribus pectoris & Stomachi cum decoctione Calaminthae & Cymini, Hepaticis cum Apozemate apij & Eupatorii, Spleneticis cum decoctione Capparis & absinthij, Spleneticis cum apozemate Hyssopi & Pulegij, Illois cum decoctione Iridis & Macedonici, Calculosis cum apozemate saxiphragae & Ozymi, Colicis cum decoctione Polypodij & Parthenotidos, typice febrientibus

NE MEDICAMENTORVM.

bus cum apozemate pegani, Scruthij et pyrethri prodest,
& ad multas alias passiones corporis facit. Recipe Opij
Thebaici drach: 36. Cinnamomi, caryophyllorum, Nar-
di, Galangæ, croci, costi, zedoariæ, zingiberis, Xilobalsa-
mi, Reupontici, pyrethri, corallij, Tragacanthæ, myrrhæ
Troglodyticæ, castorei, opopanacis, piperis nigri & albi
& longi ana sesquidrachmam, Rasuræ Eboris, Elelispha-
ci, herbæ paralytis ana drach: 18. Balsami, moschi, xiloa-
loes, Schoenânthus, casæ fistulæ, Styracis calamitæ, masti-
ches, Confite Rubeæ, Galbani, Sagapeni, Laseris, melis-
loti, aristolochiæ rotundæ, Dracontij, asari, Ellebori ni-
gri, Meu, Peoniæ, Raphani, corticis peucedani, acori, mā-
dragoræ, Betoniciæ, Gentianæ, chamædryos, pulegij, cē-
tauræ maioris & minoris, celticæ & absinthij, proserpis-
nacæ, Brathei, capilli Veneris, Sponsæ Solis, Hyperici,
Vincetoxici, prassij, pegani, mille folij, calaminthæ, car-
damomi, carpobalsami, anisi, libystici, Hyoscyami radis-
cis, seminis lupini, pollinis, Orobi, Alexandri, Baccarum
lauri, marathri, Sileris ana drach: 9. Mellis quod sufficit.

Translatorem Nicolai constat hallucinatum fuisse in non paucis sim-
pliciū medicinarum nominibus efferendis. Sicut igitur pro Perdicio Per-
diciadem alicubi, & Latherida pro Latheris, Alypiada pro Alypo, ita
Parthenotida iam pro Parthenio puto pronunciare, de quo agit Diosco.
lib. 3. Leucanthemon etiam appellans. Caterum Neotericorū quidam Co-
tylam foetentem, nonnulli uocatā Matricariam hanc ipsam esse diuinant.

OPOPIRA MINOR CAPVT. 698.

A Supra scriptis sanctissimis uiris dictata. & a multis
sapientissimis confirmata. Facit cōtra omnes mor-
tíferas passiones, ut diateffaron, quæ quamuis in numero
v species

NICOLAUS DE COMPOSITIO

specierum minor superiori uideatur, tamen in operatione par existit. Recipe myrrhæ Troglodyticæ, Sylphij, Rasuræ Eboris, piperis, Gentianæ, aristolochiæ longæ, Ramni cocci, Saluiæ, chamæpythios, chamædryos, Diptami, centaureæ, absinthij, Vincetoxici ana drach: 36. Peoniæ drach: 27. Spicæ, zingiberis, anacardi, castorei, opopanax, piperis longi, opij, Ellenij ana drach: 9. Balsami, Moschi ana drach: 4. & semis, mellis quod sufficit, Datur in pondere auellanæ cum tepida.

OLYMPICVM MAGNVM. CAPVT. 699.

QUod auxiliatur cephalalgicis & ad guttam, paralyfin, & arteticis, tussientibus & asthmaticis prodest, nephresin & typica frigora emendat, tormina intestinorū & dolorem laterum placat. Recipe Cinnamomi, Spicæ, castorei, amaraci, eleliphaci, Gentianæ, Vincetoxici, Sulphuracæ, herbæ paralyfis, ana dra: 16. Opij dra: 14. Galangæ, zedoariæ, casia fistulæ, Glycyrrhizæ, croci orientalīs, Stryacis calamitæ, rubæ, Galbani, myrrhæ, carpobalsami, piperis nigri, cardamomi, amomi, petroselinī, macedonici, marathri, Sileris, peoniæ, Diptami, peucedani, mandragoræ corticis, ruthæ, acori, ana drach: 8. Balsami, folij, rasuræ Eboris, ossis de corde cerui, libystici, apij, Sagapeni, opopanax, Hyoscyami ana drach: 4. Xiloes, mastiches, Schoenanthus, reupontici, celticæ, piperis albi, anisi, carui, Sinoni ana drach: 3. Moschi, Ambrae, piperis longi, seminis basilici, ana drach: 2. Mellis quod sufficit, dabis in modum auellanæ cū aqua calida, in qua Calaminthe aut rutha decocta fuerit.

OLYMPICVM MYROLOGODION.

Caput. 700.

Hoc

NE MEDICAMENTORVM.

HOcutile est caput dolentibus & scotomaticis & paralyticis, atq; his quibus lingua resoluta est, aut aliud membrum: tumorem & debilitatem cordis aufert, peripleumonice & hepaticis subuenit, quotidianarios, tertianarios & quartanarios cum calida lenit, alios omnes cum mulla. Recipe cinnamomi, nardi, croci, piperis nigri ana scrup: 9. folij, Galangæ, zedoariæ, Glycyrrhizæ, casia fistulæ, Syracis calamitæ, Confite rubeæ, opij, Galbani, castorei, rasuræ eboris, Gentianæ, Elelisphaci, Betonicæ, amomi, cardamomicarpobalsami, piperis longi, Ruthæ seminis Fœniculi, petroselinij, apij, Lini, Stœchados ana drach: 4. & semis, ligni aloes, costij, Sœnanthus, opoponacis, Sagapeni ana drach: 4. Balsami dra: 2. Moschi dra: mediam, mellis quod sufficit.

OXYPORIVM DIANARDINVM.

Caput. 701.

VTilissimum ad dolorem stomachi, Vomitus sistit, appetitum prouocat, digestionem procurat, Hepaticis, Splenicis, nephreticis, & stranguriosis mire subuenit, interna uicia emēdat. Recipe nardi, cinnamomi, amomi, piperis ana drach: 12. Galangæ, zingiberis, anisi, seminis marathri ana drach: 8. Pyrethri, cyperi, carui, amei ana drach: 4. Mellis quod sufficit, Datur pondere auellanæ, febrientibus cum tepida, non febrientibus cum uino.

OXYPORIVM DIAPISTACION.

Caput. 702.

Optimum arteriacis, asthmaticis, Tussiculosis, peripleumonice, Stomachicis, nephreticis, colicis & stranguriosis.

Oxyporion uel

Oxyporon est medicamentum cito penetrans.

Quem in morbo dicit Actius lib.

9. ca. 23. Diacalaminthos compositionem appellat Oxyporia.

Vetatq; Oxyporia a cibo sumenda, ne crudum aliquid secum abducant, unde operetur obstructionem.

NICOLAVS DE COMPOSITIO

Stranguriosis. Recipe Pistaciorum Strobilorum purgatorum, Hyssopi, piperis ana drach: 10. Zingiberis, cyperi, Thymi, cardamomi, ana dra: 5. zedoaria, Iridos, Thymbræ, leuistici ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Datur in pondere nucis ponticæ cum decoctione Glycyrrhizæ.

OXYPORIVM DIACIDONION.

Caput. 203.

Prodest ad fastidium, digestionem, & acidum ructu, uomitum, nauseam & dolorem stomachi compescit, Recipe Succī malorum Cydoniorum, mellis ana libr: 2. Aceti in quo radices Fœniculi decoctę fuerint lib: semis, Maceris, caryophyllorum, zingiberis, piperis ana drach: 10. Cinnamomi, cymini, anethi, seminis macedonici ana unc: 4. Nucis myristicæ, carui, anisi, Seseleos ana drach: 3. Succus malorum & acetum, cum melle ad spissitudinem coquatur, & specierum puluere adhibito, in modum electuarij conficiatur. Datur uomitibus in quantitate maioris Auellanae, cum decoctione Menthae, cæteris cū uino.

OXYPORIVM DIACYMINV.

Caput. 204.

Quod facit ad omnem frigiditatem, dolorem stomachi, uomitum coercet, et ad tussim mirabiliter prodest. Recipe cymini pridie in aceto infusi & sicci dra: 10. Costi, zingiberis, piperis, foliorum pegani ana drach: 8. Galangæ, nitri, amaraci, menthae foliorum, ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Dentur de eo drach: 3. cum apozemate Calaminthes.

OXYPORIVM DIADACTYLON.

Caput. 205.

Opti

Actius li. 9. c. 27. propemodum hoc Oxyporion describit paulo tamen aliter.

NE MEDICAMENTORVM.

Optimum ad frigiditatem Stomachi & Vomitus, *Vide Actium*
 dolorem eius compescit, Appetitum iuuat, digesti *li. 3. ca. 90. qui*
 onem celebrat & malos rufus emendat, lumborum stus *appellat Oxy-*
 porein & grauedinem placat & Nephreticis prodest. Re *porium Dia-*
 cipe Dactylorum carnis excoctæ, drach: 15. Macis, Ca *phœnicō id est*
 ryophyllorum, Galangæ, Zingiberis, Amaraci ana dra: *ē palmulis, li-*
 10. Costi, zedoariæ, piperis, anethi, hedyolmi ana dra: *et aliam de-*
 nucis Myristicæ, Mastiches, Thymbrae, Anisi ana drach: *scriptionem re-*
 3. mellis quod sufficit, dentur de eo drach: 3. cum decocti *censeat.*
 one Calaminthes aut cum uino Myrtino.

OXYMELI IULIANI CAPVT. 706.

Vtilissimū arteticis & Podagricis & mirabiliter pingu-
 es humores & tenues mixtos qui in nodis uel ar-
 ticulis alius infederint, purgat & omnia membra quæ ex
 alio humore fuerint debilitata purgando confirmat, ita ut
 ad prioris officij usum reformata restituat. Recipe Aceti
 acris sextarios 10. mellis quod sufficit, tede pinguis libr: 1.
 Thymi, Coccugnidij ana drach: 36. Foliorum Ruthæ,
 origani, Alypiados, pulegij, acori, lathyridis, Ebuli cyma-
 rum, Canabis q. x. Sambuci mediani corticis, Scyllæ in-
 terioris, ana drach: 27. Iridos, Polypodij, Epithymi, Elles-
 bori, Ambaris ana drach: 18. Mandragoræ radicis aneti,
 ana dra. h: 13. & semis, Folij, Spicæ Nardi, Costi Reupon-
 tici, agarici, asari, Hyperici, Cymini, Anisi, Amomi, ana
 drach: 9. Omnes herbæ, radices, & semina præter ea quæ
 ad tritutam seruantur, per triduum in aceto infundantur
 & ad medietatem decocta colentur, & melle adhibito ite-
 rum usq; ad spissitudinem coquantur deinde lathyridis be-
 ne purgata, & uita, & Coccugnidij, Costi, Spicæ, nardi,
 v iij Agarici

*Ambaris id est
 ambra.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Vide Paulum
li. 7. ca. 5. et li.
3. ca. 13.

Agarici puluis adhibeatur, cumq; opus fuerit drach: 3. aut 6. aut 8. cum aqua tepida sumantur, alij uero uolentes medicamen fortius efficere, addunt Diagridij Costi pulueris ana unc: 2. sed si non adduntur, suauius assumitur.

OXYMELI ORIBASII CAPVT. 707

QUod praestat ad uitia pectoris ad Stomachi tumorem & dolorem & duritiem, tumores enim tollit et Diaphoresin facit superincurrentis humoris. Recipe acetum sextarios 2. Scyllae libr: 1. mellis sextarium dimidium, Staphisagriae, Myrrhae, Iridos Illyricae, ana drach: 9. scylla in aceto ad medietatem coquatur, & colato melle adhibito, iterum ad spissitudinem bulliat, posthac puluis terendorum addatur & exinde drach: 3. aut 6. siue 9. cum aqua tepida dentur.

OXYMELI CHRYSVSPERMATOS.

Caput. 708.

Hoc commodat Pleureticis, Ictericis et quibus in stomacho morsus & quasi a terebro perforationes ex Colico dolore fiunt. Tertianarios uero tertriduo interpolato acceptum incunctanter persanat. Recipe acetum sextarios 2. Mellis 1. Catapuciarum purgatarum drach: 36. seminis Chrysolochanae purgatae, drach: 26. Radicis seminis drach: 18. Sicidis radicis uiridis, Elaterij ana drach: 9. Species omnes praeter Elaterium tritas & in acetum biduo infusas ad medietatem decoque & per tenerum linteolum examumissim cola, deinde Elaterium in eodem aceto dissolve, & addito melle iterum ad spissitudinem lento igni bulli, cumq; opus fuerit drach: 4 aut 6. secundum egriuires

Radix intelli-
gitur Rapha-
nus quo nomi-
ne aliquoties
species nomi-
ne generis co-
pellatur.

NE MEDICAMENTORVM.

uires cum aqua tepida ieiunis exhibe.

OXYMELI ELLEBORITE.

Caput. >09.

QUod congruum est Maniacis, Melancholicis, Cephalalgicis, et ad Scotoma, idest uertiginem & aurium iurditatem. Quotidianarios & Quartanarios bis de cem interpositis diebus usurpatum in ordinē redigit. Recipe Aceti sextarium 1. Mellis dimidium, foliorum Ellebori uiridium cum radicibus drac: 54. Lacteridarum purgatarum, Sicidis uiridis radice ana drac: 18. Croci aphricani, Xilocinnami ana drach: 9. In Aceto Elleborum cū speciebus præter Xilocinnamum per diem & noctem infunde, & sic lenes ad prunas coque & diligenter cola, Post succum melle addito iterum ad spissitudinem bulli, dein de subtilissimum puluerem Xilocinnami insperge, cum q; opus fuerit drach: 4. aut 6. secundum uires ægrotantis ieiunis cum tepida propina.

*Dicere uoluit
ut opinor lathyridis purgat.*

OXHALME. CAPVT. >10.

Optima Epilepticis uice gargarismi adhibita, Asthmaticis, Ischiadicis & Arteticis salubris Phlegma dissoluens. Recipe Mellis heminas 10. Aquæ cotylas totidem, Salis heminas >. Aceti uiscidi cotylas, 5. Sal in aceto & aqua soluatur & melle adhibito ad spissitudinem coquatur, cumq; refrigeratum fuerit in uase condatur.

*De Oxhalme
cōsule Diosco
ridem li. 5. ca.
15.*

OLEVM NARDINVM CAPVT. >11

QUod cōtra multa humane salutis hostilia Vindicia nus medicæ artis didascal⁹ author subtilissima indagatione

*Vindicianus
medicus.*

NICOLAUS DE COMPOSITIO

gatione inuenit. Virtus eius calefactoria & relaxatoria est
Inunctum Cephalalgicis & Hemicranicis prodest, dolor
rem aurium cum pipere trito ueteranum aufert, Paralyti
cis & tremulis summum remedium est Artericis & poda
gricis inunctum furiosos dolores mitigat, antidotis & ele
ctuarijs, ad lapidem Renum & Vesicæ confectis admixtū
non uulgariter opitulatur, Matricis dolores suffocationes
& tumores pessarijs adhibitum et suppositum mirabiliter
sedat, Stranguriam & dysuriam cū tertia parte succi Ozy
mi per Catheterem clysterizatum absq; mora soluit & ad
multa alia facit. Recipe Olei Hispani unc: 5. Asphalti,
Myrrhæ, Nigelle uiridis, Spicæ ana unc: 6. Xilobalsami,
Caryophyllorum, Cyperi, Schoenanthus, Aristolochiæ,
Enulæ campang, ana unc: 3. Balsami, cinnamomi, calami
aromatici, Folij, carpobalsami, cassami, cardamomi, ana
unc: 2. Nucis Myristicæ, Stryacis, costi, casia fistulæ, Lab
dani, Phu, asari, amaraci, mastiches, Fascis Gallici, Sami,
Myrrhæ Syriacæ ana unc: semis. Confice sic. Asphaltum,
Myrrham, Enulam, Phu, asarum, carpobalsamum, Myr
rham, xilobalsamum, Sansuccum, particulatim tusa, et in
aqua sextarijs duobus die & nocte infusa oleo admisce, &
tandiu coque donec aqua consumatur, non tamen undi
quaq; ne oleum exardescat, cumq; refrigeratum fuerit, die
eodem accuratissime cola & species inijce, deinde cyperū,
Schoenanthum, aristolochiam, cassamum, Fascem Galli
cum, cardamomum, Folium, Nigellam, calamum, cassam
fistulam, Samum seorsim contusa & in uini sextario. i. die
bus tribus infusa ubi decoxeris eodē modo effueru facito,
oleoq; bene colato, species extermina, Tertioq; Phoebo,
Spicam, caryophyllos, Cinnamomum, Nuces Myristi
cas,

Cassenum le
git Simon &
alias li 2. po
nit pro seseli li
brouero 10.
p Keyfin qd
plurimi inter
pretantur esse
Ligusticum.

Reperiuntur
etiam alie con
fecturæ huius
olei, quas uide
re licet li. 5.
apud auicē.
Rasum li. 9.
ad Alman, in
cap. de dolore
Stomachi, &
Mesenterium.

NE MEDICAMENTORVM.

cas, costum, trita, in uini optimi Hemina una per biduum infunde, & superiori documento ad uini consumationem coque, & non colatum ab igne depone, & in parte ipsius olei, labdanum, mastichem, Styracem contusa cum balsami medicamine admisce, & ad lenes prunas aliquantulum bulli, spatula assidue agitando, ab igne depositum in ampulla breui foramine prædita conde, & diligenter obstrutura ne suauissimus odor expiret.

OLEVM MUSCELINVM CAPVT. >12.

Optimum ad omnem frigiditatem corporis potissimum uentriculi ad dolorem lateris dextoris inunctum & intro cum lingiberis, Galangæ, Diagridij drach: 1. pro pinatum summe opitulatur. Stranguriosis & colicis et ad omne neruorum uitium illitum optime facit, miscetur medicaminibus, Epithematibus & Emplastris quæ ad Stomachi & renum affectiones asciscuntur. Recipe olei pumici libr: 8. aquæ sextarios 2. Folij, Spicæ nardi, costi, mastiches, ana unc: 3. Styracis, croci, myrrhæ Troglodyticæ, casia, xilocinnami ana unc: 1. & semis, caryophyllorum, carpobalsami, Bdelij ana unc: 1. Moschi drac: 6. nucis Indicæ 4. Folium crocum, myrrham, xilocasiam, carpobalsamum, Bdellium, contusa & in aqua biduo infusa cum oleo coque usque ad consumptionem, & post infrigidationem unius diei gnauius cola, deinde Caryophyllorum, Spicæ, costi, nucis subtilissimum puluerem decoctioni adde, & in parte olei Styracem, mastichem, moschum contusa immitte, iterumque modicum bulli, & infrigidatum diligenter reconde, usuique reserua, calefacit enim refrigerata membra, & debilibus robur inducit.

Muscelinū dicitur à moscho. quē copiose recipit iacobus. Mālius ad Galenum cōpositorem refert. Pro oleo autē punico legit oleum cōmune.

x Oleum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

OLEVM CYPRINVM.

Caput. >13.

Arabes oleum
de Alcanna ap-
pellant. Iacob.
Mālius aliā de-
scriptionem et
longe compen-
diosiorem ha-
bet. Dio. quoq;
antiquis trans-
lator cap. 452
meminit eius
olei. Cyprum
uero Arabes
appellāt alcan-
nam.

QUod facit ad omnem guttā & inflationem intesti-
norum super lumen & pectinem inunctum, & ui-
ce pelsarij cum Bombace suppositum, Matricem confor-
tat & uicia eius emendat, super renes & spinam & usq; ad
iugulum super stomachum, præcordiaq; contra ignē an-
te duas horas accessionis inunctum, typica frigora coher-
cet. Recipe olei lib: 20. Aquæ libras: 8. uini odorati lib: 4
Cypri floris lib: 2. Cymarum Cypressi, Sanluci ana lib: 1.
1. Casiæ, xilobalsami, aristolochiæ, foliorū lauri ana unc:
2. Cymarum Myrti agni seminis Mastiches Bruti semi-
nis Foliorū citri, Schoenanthus ana unc: 3. Styracis Isau-
rici unc: 2. Confice sic, Florē Cypri, Iridos, cymas cypres-
si Sanlucii folia lauri & citri, Mantum agni semina con-
tusa, & in aqua pridie infusa ad medietatem decoque, &
sic oleum admisce, iterum ad consumptionem aque bulli,
cumq; infrigidatum fuerit, cola, & herbas eijce, & Ari-
stolochiam, casiam, xilobalsamum & semen lini semotim
contusa, & triduo in uino infusa priori decoctioni affun-
de, iterumq; lento igni usq; ad uini cōsumptionem bulli,
& iterum cola, ad ultimum in portuncula ipsius olei Sty-
racem & mastichem contusa & leni pruna soluta medica-
mini adhibe & aliquantulum coque, cumq; infrigidatū
fuerit in medicinali uase reconde, Habet equidem uirtus
tem calefactoriā & Diaphoreticā, ideoq; neruis & Splen-
ni utilissimum existit.

OLEVM STYRACINVM.

Caput. >14.

Quod

NE MEDICAMENTORVM:

Quod facit ad omnem stomachi dolorem, super stomachum & post spatulas inunctum, Hepaticis & pleureticis doloribus expertum est. Recipe Vini odorati sextarios 2. Olei Nardini libr: 1. Celticæ, aristolochiæ uiridis ana unc: 3. Aloes, mastiches, Sicydis radicis ana unc: 2. Styracis, melilori, absinthij ana unc: 1. Confice sic species omnes contusas & in uino per triduum infusas ad tertiam decoque, & Nardino supermisso, iterum pene ad usum consummationē efferuefacito & integra die refrigerari finito. Cumq; refrigerit cola, & diligenter conde, & usui reserua.

OLEVM SICYONIVM CAPVT. 715.

Aptum ad uniuersos dolores mitigandos, et ad rheuma desiccandum ad quemcunq; locum affluerit, & exochadias in tumore enatas desiccet, Podagricis autem ex frigore patientibus optimum est, & omnibus doloribus salubre. Recipe olei libr: 2. Sycidis radicis libr: 1. Scyllæ interioris nitri falsi pulueris ana unc: 4. Piperis, Euphorbij ana unc: 2. Opocissæ liquidæ ana unc: 1. Sicydē, Scyllam contritam cum speciebus præter opocissam per dies sex infusam lenes ad prunas decoque, ut olei duæ partes remaneant, et ab igne depositū accurate cola, & in portunculæ olei opocissam liquatam medicamini adde & cōditum usui reserua, uirtus ei Calastica et extenuatoria est, & ideo pingues humores in articulos infixos desiccando extirpat.

*Vide Dioscor.
li. 1. ca. 28. iux
ta finem.*

OLEVM AMARACINVM CAPVT. 716.

Oprime confert ad stranguriam & Cephalicas putredines ex Chirurgia factas desiccet & expurgat, nā

x ij & ues

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Anastomasin
legendum ar-
bitror.

& ueteres tumores cum inflammatione ipsis perunctis lo-
cis emendat, Dysuriam & stranguriam super pectinē in-
unctum soluit, Hemorrhoidas ueteres aperit, Anostofin
mātricis curat instar pessarij suppositum, menstrua & se-
cundas educit, lumborum & inguinum dolores lanis in
eodem intinctis & impositis tollit, & ad neruorum cōtra-
ctionem mire prodest. Recipe Olei omphacini sextarios
4. uini odorati sexta: 2. Amaraci unc: 4. Silymbrij floris,
myrthæ foliorum, Serpilli, abrotani, casia ana unc: 3. cin-
namomi, nardi, costi, calami, xilobalsami, carpobalsami,
amomi ana unc: 1. Species in subtilissimum puluerem re-
dactas in uino die & nocte infunde, & herbas bene con-
tusas admisce, & uino permixto per totam noctem simul
dimitte, Alio die mane oleum adhibe, & cum marcescere
ceperit, per septem dies desine assidue exagitando & cō-
miscendo, Octauo uero die lenes ad prunas ad consump-
tionem uini decoque, cauens ne oleum flammam trahat
accensum, cumq; refrigeratum fuerit diligenter & in am-
pulla uitrea conditum usui referua, habet enim uirtutem
calidissimam & malacticam anostomoticam & aromatis-
cam, & ideo appetitum excitat, digestionem celebrat &
debilia confortat.

OLEVM GLAUCINVM CAPVT. 717.

Glaucinum ap-
pellatur à glau-
cio quod reci-
pit. Olei autē
Glaucini præ-
parationem re-
quire apud Ae-

Quod confert ad diuersos dolores capitis, & ad do-
lorem ceruicis et scapularū, & ad tormina ex uaga-
bunda uentositate facta ad contrāctiones & ad debilitatē
neruorum bene operatur, arteticis & ad uicia matricis sin-
gulare remedium est. Recipe olei omphacini un: 70. uini
unc: 24. Glauci unc: 12. Spicæ, Sabinae, Meliloti, ana
unc:

NE MEDICAMENTORVM.

unc:3. Calami Aromatici, Costi, ana unc:2. Asphalti, cellitium li. 12. ca.
tica, ana unc:1. Species in puluerem redactas & herbas 44. quonia est
contritas in uino & oleo per quinq; dies infunde, sepe exa omnium præ=
gitando, sexto uero die lento igne ad uini cōsumptionem stantissimum.
decoque, cauens ne oleum ardeat, cumq; per dies duos re
frixerit, subtilissime cola, deinde conde usuiq; referua. Vir
tus est ei calida & malactica, proinde ad neruorum causas
& matricem optime opitulatur.

OLEVM IRINVM CAPVT. >13.

Quod usurpatur ad diuturnum catarrhum naribus
illitum Ozenas & putredines narium aufert, tinni
tum aurium cum aceto & ruta & amygdalis amaris com
mixtum & auribus iniectum tollit, Althmaticis gargaris
mo adhibito opitulatur uentrem tollit in mensura cyat:1.
acceptum & tormina intestinorum iniectum placat, tu
mores stericos & suffocationes uulue sedat, uice pessarij
suppositum ambobus menstrua educit, Hemorrhoidas
ueteres inunctum siue Colo iniectum aperit. Recipe olei
Sextarios 10. Aquæ 3. Radicis Iridis lib:3. & unc:4. Gi Crinon quid.
nidomestici idest Lili radicis unc:15. Cyperi uiridis radi
cis unc:6. Elenij unc:3. Ancusæ unc:2. Cinnamomi, asæ,
Spicæ, ana unc:1. Species in puluerem redactas radicesq;
contritas in aqua & oleo diebus quinq; infunde, & lenib⁹
prunis ad consumptionem aquæ decoque, ita tamen ne
ardeat oleum, & inde ablatum post diem integrum refri
geratum cola, & in uase conditum usui referua, Est enim
calidum & Lepteriticum & ideo tumores reprimat, & hu
mores pingues subtiliando consumit.

x. iij

Oleum

Leptopæon
appellat eo qd
extenuat, &
subtiliat cras
sos humores.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

OLEVM SABININVM.

Caput. 719.

Optimum Cephalalgicis, Maniacis, Melancholicis, Epilepticis, si raso capite ad solem aut balneum ex medicamine inungantur, Dolorem dentium calidum in ore retentum mitigat. Tetanicis, Emprostotonicis, Epistotonicis, ceruici, pectori, & scapulis cum lanis succidis impositum & fasciatum mire subuenit, Paralyticis, Arteticis, et Podagricis cum quarta parte Laurini Ceroti inunctum, opitulatur, doloribus & torsionibus præcordiorum & intestinorum ad ignem in unctum medetur, Nephresi ex frigido super Renes & pectinem in sole aut balneo sapidis inunctum remedio est, Celerius autem libidinem excitat, si ex eodem oleo manibus perunctis genitale malaxetur, Sed prouidendum est quia celebrata uenere tantum succumbens libidini iuuenula irritatur ut ab opere sine Encharismate aque recentis desistere nequeat: Cum bombase suppositum album humorem & menstrua educit & alia multa facit. Recipe Olei sextarios 6. Aquæ 2. Vini odorati, 1. Sabinæ tenerimæ, unc: 48. Pulegij foliorum Pegani foliorum Calaminthæ minutæ foliorum hederæ terrestris ana unc: 29. Iridis Illyricæ, Cyperi radicis sicydis & Euiscæ, radicis ana drach: 8. Calami Aromatici, Nardostachij, Costi Amari, Euphorbij, ana unc: 6. Cassiæ, Aristolochiæ, Nitri, Armiri, adarces ana unc: 2. Opobalsami, Labdani, Stryacis, Mastiches ana unc: 2. Caryophyllorum, nucis Myristicæ, Zedoariæ, Zingiberis ana unc: 1. Piperis, Cardami, Libystici, Anisi ana unc: semis. Confice sic. Sabinam, Pulegium, Peganum, Calamintham, Iridem Illyricam, Cyperum, Sicydem, Euiscum contusa,

NE MEDICAMENTORVM.

contusa, & Calami, Costi, Euphorbij, Aristolochiæ, Castiæ, Nitri, Adarces, Cardami, Libystici subtilissimum puluerem in oleo & aqua simul cum herbis diebus quinque infunde, & ter die & nocte exagita, Sexto deinceps die ad consumptionem aquæ coque, ne oleum capnion patiarur. Cumque infrigidatum fuerit diligenter cola, & postea Nardostachij, Caryophyllorum, nucis Myristicæ, Zedoariæ, Zingiberis, Anisi, Piperis puluerem per triduum in uino infusum & sæpius exagitatum decoctioni admisce, & iterum modicum decoque, spatula sine intermissio neagitando & cum infrigidatum fuerit, in minuto uase conde usque reserua Calasticum enim & Metasyncritum cum est & ideo frigidum dolorem temperat, & omnia membra debilitate fatigata, confortando renutrit.

OLEVM SCYLLITICVM.

Caput. 20.

Quod Metasyncriticum dicitur, Accomodatum est ad pectoris uicia & Stomachi frigiditatem, Hydropicis cum lana succida impositum subuenit, Pleureticis, & Illois & ad frigiditatem Vesicæ iuxta ignem inunctum, singulariter prodest. Nephreticis, Ischiadicis. & ad dolorem genuum & Podagræ cum tertia parte Muscelij, Ceroti supra dolentia loca inductum remedio est ante horam accessionis cum Peganini Ceroti mediaparte ad ignem per totum corpus illitum, planaque manu fricatum, donec patiens sudare cœperit, Typica frigora emendat, ex Chronico morbo debilitato si eodem usus fuerit renutritionem adfert. Recipe Olei sextarios 7. Scyllæ interioris

Metasyncritum cum Græci appellant medicamentum quod ex profundo humores euocat. Vide Actium li. 3. ca. 195

NICOLAUS DE COMPOSITIO

rioris unc: 3. Iridis Illyricæ, radicis Sicydis & Dracontij ana unc: 36. Populi oculorum mense Martio collectorū. foliorum Citri, foliorum Ligustici ana unc: 6. Herbas omnes contusas in oleo diebus 7. infunde, octauo uero die ad medietatem decoque sine intermissione exagitando, cūq; tepefactum fuerit exquiste cola & reconditum usui reserua. Calidissimum enim est & Diaphoreticum & ideo Tetanicis administratum sudorificum est.

OLEVM CAPVT. 721.

QUod appositum est ad Hemicranicum & Cephalicum cum dolore & si antiquissimus fuerit illitum extirpat & ad Periodicas et continuas febres optime succurrit. Recipe Olei sextar: 2. Aceti heminas 2. Viridis Ruthæ Hederae nigræ, Chamæmeli, Tereculæ, Artemisiæ, Liliorum, Rosarum ana unc: 6. Aristolochiæ, Gentianæ, Baccarum Lauri excoctarum, Myrrhæ ana unc: 1. & semis. Confice sic. Oleum cum aceto ad consumptionem aceti bulli, & herbas contusas in oleo biduo infusas ad medietatem decoque & cola, Postea Gëtianæ, Aristolochiæ Baccarum Lauri, Myrrhæ subtilissimum puluerem cum melle despumato collige, & decoctioni admisce, iterumq; lenes ad prunas decoque, exagitando donec commisceatur, & depositum ab igne reconde.

OLEVM CHALASTICVM.

Caput. 722.

Hoc conducit ad omnem perfrictionem pectoris & dolorem Stomachi, Pleuresin & Ileon inunctum emendat super pectinem lanis mollibus impositū & fasciatum

Tereuinculā
legit codex
scriptus. Cere-
uiocellum pu-
to scribendum
esse Elapho-
boscon dictum
apud Dioscor.
li. 3. ca. 73. Syl-
uaticus autem
Tremencolā
adserit esse her-
bā Tremulam

DE MEDICAMENTORVM

tum Stranguriam & Dysuriam soluit Cathetere per ure-
gam iniectum, lapides in uesica frangit cū succo Cichorij
potui datum mortuum fatum & secundas excludit, Cū
purpurea seta, aut lana marina in modum pessarij suppo-
situm menstruis imperat, & omnia matricis accidentia cō-
ponit, neruos & ossa dissoluta confirmat. Recipe Cypri-
ni Nardiniana libr: 1. Balsami, Olei muscelini, pulegini
ana unc: 4. Sanfucii foliorum unc: 3. Herbas fortiter con-
tusas in nardino oleo muscelino & pulegino octio diebus
infunde, Nono autem die addito Balsamo lento igne mo-
dicum bulli, & colatū optimo uase reconde, calidū enim
& odoratū est, & ideo debilia membra salubriter recreat.

*Chalao idem est quod remitto flaccesco uel languesco. Vnde Chala-
sticum medicamentum relaxatiuum remissiuum. Et lib. 7. de San. Tu. Ten-
sinae lassitudinis remedium est chalsis, idest relaxatio. Est enim illi con-
traria sicut duritie molliet.*

OLEVM CATHOLICVM CAPVT. 723.

Quod humores per uentrem purgat, cum Euphor- *Catholica her*
bi scrup: 2. Choerades, idest Scrophulas discutit, *bā quidam ap*
cum aloe drac: 1. Hydropicis medetur cū Diagridij Epi- *pellāt Chamæ*
thymi, Colocynthidos ana scrup: 2. acceptum splenem et *leā, idest Olea*
uentositatē tumentem per halitum celerrime discutit, sto- *stellum, & a*
machum Plethora repletum cum scrup: 3. Elaterij epotū *quibusdā Aly*
summa cum suauitate catharizat, Umbilico, Stomacho *piadem uoca-*
Summiniq; inunctum omnia supra scripta præstat. Re- *tam, Quā ho-*
cipe Olei sextarios 2. aquæ fontanæ heminam 1. Catho- *die uolunt esse*
licis spermatidis excocti libr: 1. Polypodij Quercini unc: *Mezercon.*
8. Iridis Illyricæ unc: 7. Radicis Actes corticis medianæ,
unc: 4. Tithymali tenerrimæ radicis corticis unc: 2. Her-
y bas

NICOLAUS DE COMPOSITIO

bas bene contusas, puluerem Catholicæ in oleo & aqua diebus quinque infunde, sæpius exagitando, sexto die lenes ad prunas, ad consumptionem aquæ decoque & fortiter cola, cumque refrigeratum fuerit, in uitreo uase conditum usui referua.

OLEVM PVLEGINVM CAPVT. 724.

AD multas passiones proficuum, calidum enim siccatium & resumptiuum est, & ideo ad dolores omnes ex frigore factos salutiferum est, & ad omnia membra debilitate fatigata, re corporatiuum esse probatur. Pulegij flores uase æneo duplici bulliant, Exinde sub torculari ponantur & fortiter exprimantur, qui succus uase uitreo excipiat. Est & alia pulegini olei cōfectio, quæ fit ad hunc modum. Pulegij florum libr: 4. in olei libr: 2. per tres dies infunde, & secundum supra dictum artificium uase duplici coquatur & exprimatur, Excipiaturoque uase uitreo & usui referuetur, quod licet debilius sit superiori oleo, non tamen minus pollet, ad omnia supra scripta percuranda.

Vas illud duplex Græci diploma & angion diplun appellant. Sicut Gal. li. 8. Methodi docet unguenta in uase duplici calefacere, repleto priori uase aqua feruente, in quod imponitur uas minus in quo sit unguentum. Nam si aliter calefiant unguenta uitiatur eorum uirtus. Extat alius locus 3. de alimen. ca. de Vuis et apud Diosco. li. 2. ca. de Medullis.

OLEVM PEGANINVM CAPVT. 725.

QVod singulariter prodest ad genuum, & inguinum dolorem, & ad podagram. Conducit etiam ad capitis & præcordiorum dolorem, ex sicco & calido ortum. Recipe Olei unc: 70. Ruthæ foliorum unc: 24. Sanfuci, Cymini

NE MEDICAMENTORVM.

Cymini ana unc:6. Herbas & Cyminum semotim tusa,
& in oleo dies quinque macerata in uase duplici coque, ex-
prime & reconde.

OLEVM POPVLINVM CAPVT. 726.

EXpedit ad capitis dolorem, arteticis, nephreticis &
podagricis, & ubicumque dolor fuerit. Recipe olei unc:
86. uini libr:4. Gemmarum populi tempore ueris colle-
ctarum libr:3. Gemmæ populi diutissime tritæ, & in uis-
no & oleo infusæ diebus septem quotidie exagitentur, octa-
uo uero die lenibus prunis ad uini consumptionem coquā-
tur, & fortiter colentur, & colatum uase excipiat.

OLEVM LAVRINVM CAPVT. 727.

Virtutem habet calefactoriā & malacticā, facit enim
ad capitis et aurium dolores, & ad omnes passionēs
neruorum & dolorem membrorum uniuersorum. In mas-
sum perterebratum immisum & ad lenes prunas calefas-
cium, Anoque suppositum siue iniectum Hemorrhoidum
dolorem placat, & ex eis fluentem sanguinem sistit. Sca-
brofis & pruriginosis iuxta ignem inunctum opitulatur.
Lauri baccae recentes & maturæ contritæ, & diu coctæ in
oleo exprimantur & colentur, cumque refrixerit illud pin-
gue quod supernatauerit penna colligatur.

OLEVM SCININVM CAPVT. 728.

Quod Lentiscinum uocatur, calidum malacticæ &
Stipticæ uirtutis est, Hordeola & furfures capitis,
lentigines & sordes faciei curat & clarificat, bonumque co-
lorem reddit, duritiem stomachi & aliorum membrorum
dolorem malaxat, Coeliacam & Dysenteriam inunctum
y ij siue

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Oleum lentisci
nū constat esse
duplex. Com-
positū & sim-
plex, quod ex
li. 1. Aetij faci-
le deprehendi-
tur.

siue iniectū optime stringit, Baccae Lentisci maturae col-
lectae, & modicum contusae in aqua coquantur, fortiterq;
colentur, cumq; in frigidatum fuerit illud pingue quod su-
pernatauerit colligatur & reconditum usui referuetur.

Hordeolum est abscessus paruus oblongus iuxta palpebram oculi, eo
quod grauo hordei similis est Crithe dictus. Appellatur etiā Posthia, quia
præputio similis existit, apud Celsum li. 6.

OLEVM AMYGDALINVM CAPVT. 229.

Quod prodest ad Cephalalgiam, aurium dolorem
tinnitum & surditatem iniectum, compescit: rugas
& lordes faciei cū Cerato Irino aut rosaceo detergit, Strā-
guriolis & lithiadicis super pectinem inunctum, aut per
uirgam immissum prodest. Matricis dolores, Phlegmos-
nas, suffocatiōes in modum pessarij suppositum mitigat.
Recipe olei libr: 5. Amygdalarum purgatarum unc: 24.
Amygdalae tritae, & in oleo triduo infusae, ad medietatem
coquantur, & colatum condatur & usui referuetur, Alia
confectura. Amygdalae amarae purgatae, & siccae in pila
diutius tundantur, & cum aliquantulo aquae diu subigā-
tur, & post 5. aut 6. horas iterum terantur, et manibus for-
titer exprimantur. Illud autem aquae quod supernataue-
rit, cochleari colligatur, hoc iterum iterumq; facito, donec
totam pinguedinem excusseris, quae sicut supra diximus
cochleari collecta condatur & usui referuetur.

OLEVM ANETHINVM CAPVT. 230.

Opitulatur caput dolentibus, & Hemicranicis arti-
culorum doloribus inunctum subuenit, Typica fri-
gora, Stomacho, Renibus & dorso iuxta ignem illitum
emendat, Matrici suppositum menstruis imperat, & oēs
calus

NE MEDICAMENTORVM.

casus eius componit. Recipe Olei unc: 36. anethi florum unc: 12. Tribus diebus, flos in oleo infundatur, quarto uero die lento igne parum coquatur, & diligenter succus eliciatur, iterumq; decoctioni foliorum Anethi unc: 3. addatur & ad solem suspendatur usuiq; reseruetur.

OLEVM CHAMÆMELINVM.

Caput. 31.

Salubre ad feruorem & dolorem capitis, Stomachi ulcra ex Cholerico, siue alio calore commota compescit articulisq; proficit & ad multa alia salutiferum est. Recipe Olei dulcis unc: 36. Floris Chamæmeli, mense Iulio colletilib: 1. Flos in oleo diebus Canicularibus in uitreo obstructo uase ad solem suspēdatur ad 40. Dies. Deinde cōseruetur in loco conuenienti.

OLEVM CROCINVM.

Caput. 32.

Virtutem habet calidam & interdum Narcoticam, et ideo Nephreticis naribus inunctum sæpius somnū infert, musculorum & Matricis factam duritiem in modū pessarij suppositum mollit. Recipe Olei omphacij unc: 36. Croci, Myrrhæ ana unc: 6. Opj unc: semis. Conficitur sic. Crocum tritum in oleo diebus tribus infunde, & sæpius exagita, & inde lenes ad prunas ad medietatem coquatur & coletur, ad ultimum Myrrhæ & Opj puluis medicamini addatur, & tamdiu exagitetur donec ad unā compagem reducatur & refrigeratum reconde.

OLEVM MYRTINVM.

Caput. 33.

y in

Virtutem

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Xeranticam
id est exiccantem.

Virtutem habet stipticam & xeranticam & ideo pur-
tridos humores capitis & dolorem emendat, cum
Mastiches, Boli, & farinæ uolatilis ana unc: 1. mixtum &
fronti impositum superciliarum & oculorum dolorem
arceat, & lippitudinem in eis ex Rheumatismo fieri nō per-
mittit, cum Camphoræ scrup: 2. Tragacanthæ 1. mamila-
lis inunctum æstiuos sudores male olentes dispellit, easq;
decenter distentas pristino decori reddit, Diaphoreticos
sudores & Coeliacos fluxus super Stomachum & totum
uentrem inunctum, puluere Oenantes & Acaciæ super-
sparsa astringit. Recipe Olei sextar: 5. Vini, 1. Myrthæ te-
nerrimæ foliorum libr: 2. Croci Orientalis, Oenantes,
ana drach: 10. Mastiches, Acaciæ drach: 8. Conficitur sic.
Folia Myrthæ in pila sine intermissione tundantur, & in
uino nocte ac die infundantur, altero uero die, oleo super-
misso, lenes ad prunas usq; ad uini consumptionem co-
quantur, deinde fortiter colentur, ad ultimum autem pul-
uis Croci, Oenantes, Mastiches, Acaciæ, inferatur ite-
rumq; lento igne tamdiu exagitando bulliat, donec opti-
me commisceatur & reconditum usui referuetur.

OLEVM MELINVM.

Caput. 34.

Vtile est ad tineas & furfures, capiti inunctum, Gyn-
giuas Rheumatizantes desiccet, et laxos dentes ore
retentum confirmat, Stomacho illitum, supersparsa pul-
uere Mastiches & Omphacij, Vomitum abscindit, & dia-
phoreticum sudorem constringendo sistit. Recipe Olei
libr: 6. Cydoniorum purgatorum libr: 4. Vini 2. Macis,
foliorum Lilij, ana dra: 6. Mastiches, Rosarum ana dra: 2.
Cydonia

NE MEDICAMENTORVM.

Cydonia tristissima i uino & oleo triduo infusa, diuq; exagitata ad uini consumptionem lento igne coquantur & fortiter colentur, deinde Macis, foliorum Lilij, Caryophyllorum, Acaciae, Mastiches, Rosarum puluerem admixtum, tamdiu molli igne bullias donec perfectius miscatur.

OLEVM MASTICHINVM.

Caput. 235.

AComodatum est ad omnem dolorem Stomachi, & scapularum prope ignem inunctum, ad dolorem Hepatis & Pleurae cum lanis succidis tepidum appositum optatam salutem adfert. Recipe Olei sextar: 2. uini odorati 1. Nardini olei 6. Celticae, Carnium Dactylorum, Mastiches ana unc: 2. Absinthij, Melilotiana unc: 1. Dactyli & species seorsum contusae, in uino & oleo tribus diebus infundantur, quarto deinceps die, lento igne tamdiu coquantur donec uinum consumatur, Postea succus elicatur, Ad ultimum uero Nardinum oleum decoctioni addatur & absolutum habebitur.

OLEVM SINAPINVM.

Caput. 236.

PRodest ad diuturnos dolores articularum, Spasmos & typica frigora in balneo inunctum emedat, & omnia membra ex frigiditate debilitata confirmat. Recipe Olei libr: 2. Vini libr: 1. Synapi lib: semis. Synapi puluerizatum in aqua & oleo diebus tribus infusum ad consumptionem uini coquatur, colatumque usui reseruetur.

Oleum

NICOLAUS DE COMPOSITIO
OLEVM SABININVM SIMPLEX

Caput. 737.

AD diuturnos dolores capitis & Hemicranei inunctum conducit & ad alios dolores corporis. Recipe Olei libr: 4. Sabinæ tenerimæ 2. Sabina contusa in oleo diebus tribus infundatur, quarto uero die ad medietatem coquatur & colatum usui referuetur.

OLEVM HEDERATIVM.

Caput. 738.

AD dolorem capitis ex calido inunctum proficit, scotomatico fronti & temporibus illitum medetur & gingiuis Rheumatizatis & propendenti uuæ retentum & gargarizatum subuenit, cum Cimoleæ drach: 1. Comixtum & naribus iniectum sanguinis fluxum inde factum sistit, Sanguinem de pectore aut Pulmone fluentem thoraci inunctum. Corallij, Mastiches, Cornuceri uini puluere supersparso potenter refecat. Stomachi & Hepatis, tertia parte olei Rosacei adhibita, ignitos Causi calores refrigerat, sudoresq; diaphoreticos reprimat. Re. Olei.

(Vul lupina interpretatur à quibusdam Staphis agria. Auerrons Solatrum. Plinius Cauclis dicit, nascitur in hortis uires habens refrigerantes & ad stringentes, omnibus nota, quam Greci Strychnum siue uuam lupinam uocant. Hæc syluaticus. Ceterum timerem hæc uerba in Plinio non reperiri. De Cauclide uero agit Diosco li. 2. cap. 128.) Lib: 6. Aquæ 3. Hederæ unc: 4. Symphyti, Polygoniæ, Portulacæ, uue Lupinæ, quinque neruiæ, Cymarum Rubi Amyli uitiū ana unc: 2. Opij unc: 1. Herbas contusas in aqua & oleo diebus quatuor infunde, quinto uero die donec aqua consumatur coquantur ita tamen ne oleum flammam trahat.

Exinde

NE MEDICAMENTORVM.

Exinde fortiter colentur. Ad ultimum autem in portione
cula olei opium solutum medicamini immittatur, optime
admisceatur & uase reconditum usui reseruetur.

OLEVM MANDRAGORAE CAPVT. 39.

Quod ad nimios dolores capitis proficit, & phrenes
ticis male dormientibus fronti illitum, & naribus
iniectum uehementer opitulatur, Pulsibus brachiorū &
plantis pedum illitum quocūq; modo uigilijs fatigatum,
celerrime obdormiscere facit. Recipe Olei libr: 5. Succ
malorum mandragorae, unc: 8. Papaueris hortensis capi
tum succi, unc: 6. Hyoscyami albi succi unc: 4. Violarum
tenerrimae cicutae succi ana unc: 2. Opij, Styracis, ana un:
1. Conficitur sic, oleo succi omnes immittantur, & per de
cem dies ad solem exponantur, undecimo uero die ad cō
sumptionem succi coquantur, cū in frigidatum fuerit co
letur, & in particula ipsius olei, Opium & Styrax soluta
medicamini ingerantur, & bene commixta in uase com
ditum usui reseruentur.

OLEVM ROSACEVM CAPVT. 40.

Virtutem habet frigidam & stipticam, & ideo ad do
lores capitis ex febre seu ex ardore solis optimū est,
Ardores autē & dolores quos uentericulus biliosis humo
ribus plenus sua uētositate in loco aut in parte capitis pro
gignit, cum aminei aceti quarta parte capiti & fronti illi
tum arcet, Tormina & dolores in stomacho seu intestinis
ex acredine acerrimae Choleræ illatos cū Mastiches drac:
2. & sufficienti cera in ipso solutis locis inunctum ipsis cō
primum emendat, ad Herysipelata utile est, quibus in su
perficie non apparent, & ad alia huiusmodi multa. Reci
pe olei Omotribeos abluti libr: 3. Rosarum libr: 1. Rosae

Aminea uua ē
ruberrima &
in uepribus na
scitur, qua fri
catur impetigo
et paucis dieb.
curatur Scrib.
Largus.

z ex uno

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Omotribes est
oleum crudum
ex immaturis
druppis ex =
pressum.

ex unguata in mortario diutissime trita, cum oleo in uase uitreo condantur, & ad solem per octo dies exponant, Nono autem die colentur, & eiectionis prioribus totidem nouellae contritae immittantur, iterumque octo diebus uas in apricum proponatur, circa nonum diem diligenter colentur, & eodem oleo alia eiusdem ponderis immittantur, & uas fortiter obturatum, diebus quadraginta soli exhibeatur, Transactis uero constitutis diebus in temperato loco usui referuetur.

OLEVM LILIORVM CAPVT. 741.

PAragoricæ & temperatae uirtutis est, ideo loca calore debilitata confortat ignem sacrum extinguit, cum seui & cera ana unc. i. in oleo solutis cacoeticis uulneribus, impositum medetur. Crurum Chronia ulcera quolibet modo, facta purgat, replet & cicatrizat, Doloribus Coli ex Dysenteria factis, Clysteri iniectum mire subuenit, tum moribus coxarum, tibiærum pedumque leuiter affricando, Diaphoresin facit, & ad alia multa proficit. Recipe Olei libr. 5. Liliorum libr. 1. Rosarum semis, Mastiches unc. 2. Croci orientalis 1. Lilij, rosarum, croci, mastiches puluis simul cum oleo in uase uitreo condatur, quod ad solē nouem diebus suspensum, decimo die lento igne coquatur, & colatum usui referuetur.

OLEVM VIOLACEVM CAPVT. 742.

PHreneticis non dormientibus cum tritici farina & Strychni succo subactū, fronti & temporibus impositum soporem infert. cyathi duo cum Euphorbij scrui. 2. porti, lumbricos mire excludunt, uolis manuum & plantis pedum illitum. Stomachi feruorem placat, cum succo portus

NE MEDICAMENTORVM.

portulacæ & aquæ cucurbitæ mixtum Hepati & præcor
dijs adhibuit intollerabiles Causi calores mitigat. Re
cipe olei libr: 8. Violarum libr: 1. Viola cum oleo in uase
uitreo conditæ per dies 30. ad solē suspendantur, post hæc
lento igni aliquantulum in uase fictili uel uitreo bulliant.
Post rursum decem diebus ad solem exponantur, deinde
reponantur.

OLEVM OENANTHINVM CA: 743.

Optimum ad reprimendos calores, & Diaphoretic
cos sudores capitis mitigat, est enim frigide & stip
ticæ naturæ, & imitatur rosaceum secundum vires suas. *Oenante est*
Recipe Olei omphacini libr: 3. odoratissimorum florum *Labrusca ui-*
Oenantes libr: 1. Oenante in oleo diebus tribus infun
datur & sæpius agitetur, quarto uero die uase uitreo con
datur, quod diligenter obstruendum per dies 40. insoleatur,
postea loco frigido conditum usui referuetur. *tis cum floret*
fructus, apud
Dios. li. 5. ca. 4
et li. 1. ca. 47.

OLEVM BOTHRACION SVMMVM.

Caput. 744.

AD Arteticos & Ischiadicos dolores, & ad intolerab
iles podagricorum dolores ita expertum est, ut triū
horarum spacio Aneticam opem illitum adferat. Recipe
olei libr: 3. Bothracorum capita tam diu in oleo bulliant,
donec dissoluantur, deinde ab his oleū diligenter expres
sum condatur & usui referuetur.

Botrachium Corrupte quidam dicunt pro Batrachio, Manard. lib. 7.
Pedem columbinū esse dicit. Ranunculum Translatores Dios. li. 2. c. 166.
appellant. Varietas enim macularum cineratio colore nonnihil ad colorē
ranarum accedit nigrarum et uiridium. Flammula dicitur Alij Apium ris
sus, alij pedem corninum uocant.

z ij Oleum

NICOLAUS DE COMPOSITIO.
OLEVM VVLPIVVM CAPVT. 745.

AD diuersos dolores corporis expertum maxime podagricos. Confectura eius hæc est. Vulpes integra intestinorum excrementis expurgatis tam diu contundatur, donec totius corporis ossa contritissima fuerint, deinde sufficienti oleo immisso ad ignem tã diu bulliat, donec membratim dissoluatur, & sic sub torcular pressorium posita, fortiter ab ea totus liquor extorqueatur. post hæc, Decoctioni radicis Sicydis libr: 1. tribus diebus infusa & bene subacta ad medietatem coquatur & coletur & pulegij tertiam partem diebus 8. infunde, deinde in Diplomate tribus horis coque, excola & uitreo uasereconde.

PACCHII ANTIOCHI HIERA SIVE DIA.
colocynthidos, siue Picra ad uniuersa corporis uitia. Caput. 746.

Recipit Stœchados, marrubij, chamædryos, agarici, colocynthidos singulorum denarios 10. Opopanacis, Sagapeni, petroselini, terræ mali, piperis albi ana denar: 5. Cinnamomi, nardi, spicæ, myrrhæ folij, croci ana denar: 4. In unū omnia ponderata contunduntur & cribrantur. Sed opopanax & sagapenum mortario teruntur, adiecto melle liquidissimo, deinde cæteris miscentur, quæ & ipsa recipere debent tātum mellis quantum satis est ad cōprehendenda & cōtinenda ea. Reponatur uase uitreo, & est prorsus sacrum medicamentum. Si quando autem efficaciore eo uoluerimus uti propter difficultatem naturalem uitiorum aut diuturnitatem, ut in furiosis aut epilepticis, uel lumborum perpetuum dolorem habentibus, podagra seuiori correptis, colocynthidos adijcimus ad superius

NE MEDICAMENTORVM.

perius dicta pōdera denar. 20. Opopanacis sagapeni ana
denar. 3. Quamobrem utraq; parata debent esse medica-
menta, ut cum opus fuerit usus alterutrius in promptu
sit.

ANNOTATIO IN PACCHII

Picram Scribonij largi.

Compositio hæc mirifica ad lateris dolorem siue cum febre siue sine
febre fuerit, non ignorata quidem ab antiquioribus propter effectus
sed præcipue à Pacchio Antiocho auditore Philenidis Catinensis usu illu-
strata. Fecit enim magnos quæstus ex ea propter crebros successus in uitis
difficillimis. Sed ne hic quidem ulli se uiuo compositionem dedit. Post mor-
tem autem eius Tyberio Cesari per libellum scriptum ad eum & biblio-
thecis publicis posita uenit in manus nostras quam antea nullo modo extra
here potuimus. Quamuis omnia fecerimus ut sciremus quæ esset. Ipse enim
clam componebat nec ulli suorum committebat: plura autem quam recipit
ipse met contundi iubebat pigmenta, fallendi suos causa. Hanc postea nos sci-
uimus, quæ ut sane & libello ipse fatetur non à se inuenta, sed usu exactio-
re comprobata ad quæ uitia & cum quibus & quemadmodum data pro-
ficere. Etenim non ignota ponderibus tamen antiquis aut adiecit aut detra-
xit. Et res quæ in hac compositione sunt nō utiq; conueniunt ad antiquas.
Interdum enim eorum quædam plures etiam numero accipiunt, atq; ideo
non idem præstant, cum interim hæc mirifica temperatura composita miri-
ficos effectus habeat. Facit autem non solum ad lateris dolorem sed etiam
ad plura uitia. Quamobrem semper habeo id compositum. Percurrā au-
tem quam breuissime ad quæ uitia & qualiter datum profit, ut etiam in li-
bello eius scriptum est, & ego magna ex parte iam expertus sum. Sanat
ergo morbo comitali correptos, furiosos, Scotomaticos, Cephalargicos,
Prodest data denar. 2. Pondere ex aquæ mulsæ cyathis, quatuor, cum re-
missi fuerint, Et si frequenter corripuntur post binas ternasue acceßiones
danda erit Antidotos Hiera, hoc nomen enim tribuit ei duas propter cau-
sas ut existimo. Vnam ne eius nomen uerum dicendo ostenderet quæ esset.

Pacchius anti-
ochus.

Philenides Ca-
tinensis.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Veratri opera
tio.

Ephialtē Gre-
ci quem nos In-
cubum Incubo-
nem & insul-
torē uocamus,
appellant.
Victoriatum ui-
detur Scribo-
nij sententia
ualere duobus
obolis hoc est,
scrupulo uno.
Tetanus quid.
Spasmus Cy-
nicus quid.
Notandum.

Dicitur enim à quibusdam picra quia amara est, à quibusdam Diacolocyn-
thidos. Alteram quo magis sub tanta specie nominis commendaret medica-
mentum. Sed si ex longo interuallo accessionibus uexabuntur, in remissione
dolorum sæpius dandum erit medicamentum. Ita enim aut ex toto remedio
est, aut certe minuitur quotidie impetus uirorum & sedatur, interuallaq;
maiora accipit & hoc ipso opportuniore sunt ad ueratri potionem, qua
maxime hæc uitia tolluntur. Dare autem his oportet secundum purgatio-
nem (bis enim aut ter spumosa & glutinosa deiciunt) ptisanæ cremorem,
holera lenia ex urtica & lapatho malua facta, torpedine interdum admix-
ta, & cum exiguo pane, aquamq; potui. Facit bene hæc compositio ad su-
spirium & ad uocis abscissionem & subitas præfocationes ex qualibet cau-
sa ortas, & ad eos qui sæpius existimantur ab Incubone deludi. Vsq; eo ta-
men uexantur, ut interdum uitæ periculum adeant (est. n. uitium non cō-
temnendum) utiq; in processu ætate. Quibus dandum erit medicamentum
proximo die eius noctis qua correpti sunt, cum interuallum à somno fece-
rint, & quod satis est ambulauerim, ex aquæ hyssopum aut marrubium ha-
bentis cyathis 4. uel 5. pond. drach: i. uel unius & uictoriati, pro ut res po-
stulauerit. Deinde post horas tres quatuorue cremor ptisanæ detur. Facit
& hoc medicamentum ad eos, quorum muscoli maxillares cum maximo
dolore tensi sunt, adeo ut aperire os nullo modo possint. Tetanum hoc ui-
tium Græci dicunt. Item facit ad deprauatam faciem in utram libet par-
tem, Cynicum spasmus hoc idem appellant, genus morbi. Præcipue ue-
ro ad pectoris & lateris dolores prodest ex qualibet causa factos, siue la-
tente & occulta siue manifesta, ut exitu, casu, conatu aliquo supra uires,
uel ponderis supra modum portatione, uel contusione, quæ frequenter gla-
diatoribus accidere solet in luctationibus, & eorum maxime sauciatis.
Nec minus arbore alta delapsis, uel scalis deuolutis, excussis à rheda uel
curriculo atq; ita tractis. Sed his, idest manifesta causa uexatis, cum aceti
cyathis tribus quatuorue danda erit amidotus. Illis uero qui ex occulta cau-
sa laborant ex aqua mulsa proderit. Præterea nervorum tensionibus miri-
fice

NE MEDICAMENTORVM.

fice conuenit. Quamobrem facit & ad tremulos & syderatione tentatos. utralibet, una enim ex contractione, altera cum remissione neruorum conspicitur, Paralyfin, hoc utrimq; uitium Græci appellant. Ad quod etiam cum correpti sum prodest ex aquæ mulse cyathis tribus quatuorue datum medicamentum denar, 1. Vel unius & uictoriati, admixto pondere uictoriati castorei, Prodest & ad Articularem morbum quem Arthriten uocant, ad spinam & totius lumborumq; dolorem: ex aqua mulsa datur ad uires cuiusq;. Item ad podagram benefacit: nam & in præsentia detractio- ne ipsa leuat & insuturum omni molestia liberat. Dimidio. n. celerius, sanantur qui acceperunt medicamentum, quam prius solebant. Duritias in mammis mulierum cum dolore consistentes, quas nullum medicamentum leuat, extoto imperpetuum interdum sanat, quas pleriq; medicorum insana- biles affirmant, Carcinomata & Cacoethes appellantes. Ad Stomachicos euidenter conuenit, cum sit uirosissimum medicamentum aduersus stom- achum, ne ad lenia quidem & simplicia medicamenta apte dispositum. Sed uidelicet in eiusmodi rebus potentior usus ratione est. Expertus enim unus quisq; intelligit stomacho quoq; hoc medicamentum eximie prodesse. Reme- diat enim eos quibus frequenter inacescit cibis, & eos qui assidue inflatio- nibus urgetur, uel dolore eius uexantur, aut assidue nauseant, aut saliuâ abundant, uel inedia consumuntur, stomachumq; ita solutum habent, ut ex eo uarios liquores subinde respuant consentiente capite, ut nullum genus ci- bi continere possint. Item ad bilem atram generantes, quos Melancholicos appellant, benefacit. Oportet autem non continentibus cibos secundum uo- mitum protinus oleo perunctis et diutius præesse fricatis dare medicamen- tum pond. denar, 1. ex aquæ cyathis tribus, deinde artus constringere, & interdum olfactarijs reficere, & cōmanducatione oliuarum contusarū, ea- rumq; rerum quæ stomachum constringere solent, interim subrectos recu- bātes, deinde cū deiecerint solutos uinculis rursus perungere & fricare to- tū corpus. Atq; ita uarietate apta ciborū stomachū proritare, ut halica ex mulso,

Paralyfis
quid.

Articularis
morbus.
Arthrites.

Experientia
quid possit.

Atram bilem
generans Stom-
achus.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Oua apala. mulso, malorum cydoniorum succo facto, uel ex granatorum per se malorum, uel si quos magis delectat ex frigida posca: secundum quæ apala oua proderunt, & intubi cocti uel crudi ex aceto. Item lactuca caules cum folijs ex posca decocti, conchula marina, purpure murices, peloria uolua pomorum, sorba mala orbiculata, scandiua, pyra, crustumina segnina olla reposita. Item uua ex olla. Hæc enim & huiusmodi quæ sunt confirmant stomachum, quibus & in sequentibus diebus uti oportebit paulatim ad consuetudinē progredientē, donec prope omni molestia ægri liberentur.

Stomachus Atonus.

Est stomachi uitium quod cum siccitate & ardore eius, & irrequietate & inextinguibili siti consistit, Atonon Græci uocant, ab eo quod exiccant omnem stomachi humorem. Scimus quosdam urnas aquæ bibisse, neque ideo sitim aliqua ex parte in presentia compescuisse. Ad hoc pond. denar. 1. uel uictoriat datum ex aquæ cyathis duobus frigida, ita prodest, ut facile abstinere ab aqua proximis diebus possint. Lienosis quoque ex posca, & iecinorosis duritiam habentibus diuinam ex aqua mulsa satis conuenit. Nec minus hydropicis quibus datur eadem ratione. Sed his per complures proderemus, dies oportebit ptisanæ cremorem sine ullo liquore dari. Prodest & Colochij, suo iussu inflato & cæteris intestinis. Futuras quoque uel iam factas uomicas iisdem partibus aut discutit aut celerius aperit. Item menstrua mouet mulieribus præparatâ pleque difficulter purgantur. Dandum autem erit his ex aqua medicamentum. In aqua decoquitur artemisia aut dictamnium. Etiam ad papulas & quos Scriboni. sacrum ignem, uel quam zonam uocant, bene facit ex aqua mulsa, detracto recenset esse prius sanguine si res postulauerit, ut & in alijs omnibus superius dictis faciendum est. Omnia enim auxilia adhibenda sunt, quæ ex usu prodesse eis & præcipue comperta habemus, quia facilius adiuta antidotus adiuuabit et effectus exhibebit. Illud utique credas, interim uelim mihi dum in alijs expertus persuasum fuisse, hoc medicamentum non solum non nocere stomacho, uerum etiam didisse in uersum oēs. reficere & confirmare eum supra omnem opinionem.

PASSI COLICA CAPVT. >4>

R Ecipit spicæ nardi, costi, piperis albi, nigri, longi, myrrhæ, opij, radicis hyoscyami, cinnamomi, asari, acori

NE MEDICAMENTORVM.

acori, thuris, seminis brassicæ, castorei ana dena: 12. Opopanacis denar: 10, stœchados, dauci, amij ana denar: 18. fefelis cretici denar: 24. Misce cum melle optimo, & exhibe sub pondere denarij unius.

ANNOTATIO.

Habetur & hæc compositio apud Scribonium, uidetur autem in litera una erratum, quoniam mirificam Colicā Iulij Bassi appellat, & prodit Iulij Bassi Colica. insequentia. Hæc cito leuat, deinde tollit inflationes coli, & omnis partis corporis. Facit & ad stomachi imbecillitates, & ad intestinorū Strophos ex aqua Hyssopum aut rutam decoctam habente. Item bene facit ad sanguinem et ex interiore parte. Non enim patitur latè fieri nec intus uulnus conuerti, sed cito supprimit sanguinem, & uulnus cogit coire. Dandū autem his medicamentum ex aqua polium coctum habente aut rutam. Prodest & torminosis, & cœliacis datum ex aqua centunculum herbam in Centunculus. coctam habente, quam Græci Gnaphalida dicunt, uel sorbam uel siliquam Gnaphalis. Syriacam. Datur tuto febricitantibus: sed cœliacis in ipso dolore prodest. Lienosis datur ex mulso uel passo aquæ mixtis. Eodem modo auxiliatur his qui sanguinem per urinā uel aluum reddunt. Mulieribus prodest quæ fluore sanguinolento infestantur, quod ῥῶν ἔσθῃς Græci dicunt, uel Rubens fluxus mulierum. ex partu abortiuæ, quæ residos uulnæ dolores habent, & in totum quibus supprimendus est fluor, aut ex aliqua parte corporis inflatio tollenda, uitreo uase seruat.

SCRIBONII LARGI COLICA.

Caput. 748.

CErui cornua sumuntur dum tenera sunt, quasi in tales breues diuisa: olla fictili componuntur, operculoque superposito, ex argilla undique circumdata, fornace uruntur, donec in cinerem candidum redigantur, atque in uase uitreo mundo reponuntur. Hoc medicamen in præsentia Colici doloris diuinū auxiliū. dolorem tollit, et in futurum remedio est, ne eū unquam repe-

Aa tat.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Alter codex
addit herbā pa-
ralysis.

Laseris, sanguinis draconis, coaguli leporis agni, capreo-
li, Vituli fellis sanguinis ursi, anatis, petrolei, ana drach: 4.
Mellis quod sufficit.

PETRI APOSTOLI ANTIDOTVM.

Caput. 250.

Optimū ad dolorem capitis & Hemicranei, tussē
& Catarrhum, pectoris & stomachi infrigidationē
febres omnes ex frigido natas percurat. Recipe Celtica,
drach: 14. & semis, cinnamomi, croci, costi, Glycyrrhizæ,
Libani, Myrrha, aloes, Sagapeni, peucedani, aristolochiæ
longæ & rotundæ, Gentianæ, origani, prassij, Hyssopi,
calaminthæ, pulegij, roris marini, Hyoscyami seminis &
Ruthæ agrestis, Alexandri, Fœni græci, Baccarum lauri
ana drach: 9. Nardi drach: 6. Mellis quod sufficit. Datur
in modum auellanae maioris febrientibus cum tepida, nō
febrientibus cum uino.

PAVLINI ANTIDOTVM MAIVS.

Caput. 251.

Paulinū Ecce-
gma diuersum
tamen ab illa
Nicolai descri-
ptione. Vide
apud Gale. li.
8. ca. 8. de Cō-
pos. secū. loca.

Maniacis, melancholicis, Epilepticis cum oxymelis
tebibitum prodest, Epiphoris oculorum si super
tempora in modum Emplastri positum fuerit, curat do-
lorem dentium si apponatur, aut super pulsum qui iuxta
auriculas est, plagellæ inducū adhibitum potenter au-
fert, et os foetidum sæpius sumptum odorem facit, tussie-
tibus medetur, ad uitium pectoris, seu uulnera stomachi
utilissimum est, uomitum & distemperantiam stomachi
adstringit, cardiacis, Ischiadicis, phthisicis, hepaticis, sple-
neticis & hydropicis opitulatur, Dysenteriam cum succo
polygoniæ datum abscindit, & omnem dolorem præcor-
diorum

NE MEDICAMENTORVM.

diorum cum absinthij uel calaminthe decoctione potum placat, calefacit enim, si super carbunculum aut mala nascentia in modum emplastri appositum fuerit, maturat, & rumpit, tumorem & dolorem deponit, et plagas omnium locorum maxime uerendorum mire sanat. Recipe Aloes scrup: 45. Croci, Costi, Anacardi, Agarici, Corallij, Myrrhæ, Ammoniaci, Terebinthinæ, Galbani, Sagapeni, Opopanacis, Confitæ, Stryacis calamitæ, Iridos, ana drach: 18. Opij, Olibani, Mastiches, Bdellij, Cozumbri, ana drach: 9. Balsami, Folij, ana drach: 6. Mellis optimi quod sufficit, Dentur ex eo pilulæ 7. aut 9. aut 11.

PAVLINI ANTIDOTVM MINVS.

Caput. 52.

TViscentibus ex pectore, Pulmone, Stomacho, Hepate, seu Pleura cum Apozemate Iridos & Thymi potatum, Colicis cum uino tepido medetur, sanguinem & dolorem Hemorrhoidum cum uino in quo cyminum infiectum fuerit, datum emendat, Typice febrientibus cum Apozemate Anacardi exhaustū auxiliatur. Recipe Cinamomi, Costi, Pyrethri, Myrrhæ, Castorei, Opij, Piperis nigri & longiana drach: 9. Mellis quod sufficit, datur in quantitate auellanæ febrientibus cum tepida non febrientibus cum uino.

Paulinum hæc Antidotū quāquam paulo aliter recenset Galen. li. 7. ca. 6. de Compos. secundum loca.

PANCHRESTVM MAGNVM.

Caput. 53.

AD multas ægritudines necessarium, Epilepticis cū tepida datur Rheumatizantibus gingiuis ferro scarificatis affricum, ita ut patiens os apertum teneat, & huius

Aa iij mor

NICOLAUS DE COMPOSITIO

mor foras decurrat proficit, sanguinem excreantibus cum
pusca frigida propinetur: Stomachicis cum aceto tepido
bibitum, Enphraxi Hepatis cum tepida, Ictericis cum ui
no optimo tormina & inflationes patientibus cum Apo
zemate Apij, seu Anisi, Dysenteriae cum condito aut ui
no, Calculo cum uino in quo cocta saxifraga & Asarum,
Stranguriae cum uino in quo grana solis coquantur, Men
struis restrictis cum Hydromelite, typice febricitantibus
ante horam accessionis cum mulla oblatum ipso die ab
imminente periculo liberat, morsum serpentum cum ui
no & melle acceptum, & plagis impositum medicatur.
Recipe, Opij Thebaici, drach: 30. Croci drach: 15. Sese
lei drach: 12. Calami Aromatici, Castorei Carpobalsami,
Cardamomi, Petroseliniana drach: 8. Zingiberis, Cassiae
rubeae, & siccae, Sagapeni, piperis albi, Hyoscyami, Selini
seminis Ruthae agrestis, Marathri ana drach: 4. Nardi,
Pyrethri, Meu, Euphorbij, Anisi, Trifolij acuti seminis,
Dauci Cretici ana drach: 3. Mellis quod sufficit, Datur
in modum fabae maioris aut Auellanae.

Trifolium enim
quidam Oxy-
triphylon ap-
pellant, ut te-
statur. Diosco
li. 3. ca. 114.

PANCHRESTVM MEDIVM.

Caput. 254.

Virtute fortissimum, Melancholicis & Spasmodicis cum
Hydromelite bibitum medetur, dentium dolorem
super dentes impositum, Asperitatem arteriarum cum
pusca lenit. Ad tussim siccam in modum oliuae dormitum
eunti prodest si detur: ad humidam uero cum Hydrome
lite, orthopnoicis & Dyspnoicis cum Pusca, Hepaticis
cum mulla decoctionis Anethi, Splenicis cum aceto
in quo

NE MEDICAMENTORVM.

in quo cappare decocti fuerint grauitatem aufert ita ut sublato impedimento flatus ad omne exercitium subeundum fiant apti. Hydropicis cum succo Cucumeris agrestis radice drach: 1. & aqua tepida Dysentericis cum Pusca aut apozemate Myrrhæ, Calculos cum decoctione Apij frangit & Dysuriæ atq; ei qui bibit uenenum cum lacte Asinino aut muliebri bibitum opitulatur. Recipe Cinnamomi, Croci, Galangæ, Opij, Myrrhæ, Galbani, Cozumbri, piperis ana unc: 2. Reubarbari, Nardi, Zingiberis, Pyrethri, Cassiæ, Xilobalsami, Opopanacis, Sagapeni, Ammoniaci, Libani, Pegani, Anisi, Hyoscyami, Amei, Selini ana drach: 9. Mellis quod sufficit, datur in modum auellanæ, aut secundum uirtutem ægrotantis.

PANCHRESTVM MINVS.

Caput. 55.

Simili Sottræ magnæ uirtute pollet cussientibus, Spthificis, Pleureticis, Celiacis, Dysentericis, Lientericis, & uitijs mulierum medetur, typice febrientibus celeriter auxiliatur. Recipe Opij, seminis papaueris albi ana drach: 4. Glycyrrhizæ, Castorei, Styracis, Hypocystidos, Lycij, anisi, Hyoscyami ana unc: 2. Mandragoræ drach: 1. Mellis quod sufficit, datur in modum nucis Ponticæ cum tepida.

Panchrestus confectio ab omniūga utilitate sic appellata, qualis fuerit antiquis, uide apud Galenum li. 7. ca. 6. de Compos. secundum loca.

POLITHAVMASTVM MAGNVM.

Caput. 56.

Quod

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Quod confert ad dolorem capitis & oculorum cruciatus, & ad dentium dolores, Asthma, Suspirium & ueterem tussim, Peripleumoniacis, Phthisicis & utriusque pectoris medetur, Stomachi superfluam humectationem exsiccat, grauedinem capitis alleuiat, Hemoptoicis cum apozemate polygoniæ aut quinq; neruiæ, Iliosis aut per os aut Clysterem iniectum salutem præstat, dolorem post partum placat, & superfluum purgationis sanguinem sistit. Recipe Myrrhæ drach: 18. Nardi drach: 17. Croci, Petroseliniana drach: 15. Sinoni drach: 12. Cassiæ, Opij, Hyoscyami ana drach: 9. Schoenanthus drach: 7. Consiatæ, Apij, ana drach: 6. Hedychroi Croco magmatis drach: 5. Castorei Seselei ana drach: 4. Amomi drach: 3. Mellis quod sufficit. Datur in magnitudine Auellanæ cum tepida.

POLYTHAUMASTVM MINVS.

Caput. 757.

*Polythauma =
stum hoc est,
Multæ admira
tionis medica=
mentum.*

Quod accomodatam est Epilepticis Melancholicis & his qui uigilias nimias patiuntur, ad catarrhum, anhelitum, Tussim & Peripleumoniam prodest, splenem ponderosum alleuiat & colorem bonum facit, tormentum intestinorum ex cholericis factum compescit, lumborum ex Colica dolorem & neruorum grauedinem mitigat & urinam prouocat & periodicis passionibus auxiliatur Recipe Opij drach: 6. Nardi, Croci, Costi, Myrrhæ, Selini, Sinoni, Hyoscyami, Petroseliniana drach: 4. Cassiæ, Mastiches, Castorei, Amomi, Seselei, Anisi, ana drach: 2. Reubarbari, Calami Aromatici, Asari, ana drach: 1. Mellis quod sufficit, detur in quantitate nucis pōticæ cum uino aut tepida.

Poly

NE MEDICAMENTORVM.

POLYCHRESTVM MAIVS CAPVT. 758.

Optimum adraucedinem uocis, cum infusione Tragacanthę ad arteriacam & tussē cum decoctione Harmonacię siue calaminthę, suffocationē pectoris & stomachi cum apozemate cymini paragonizat, nephreticis, coeliacis & colicis cum uino tepido datur. Re. Anisi drach: 27. Casiæ, pyrethri, glycyrrhizę, tragacanthę, dauci, hyoscyami ana drach: 18. Folij, nardi, croci, euphorbij, piperis, petroselinij macedonici ana dra: 9. Mellis quod sufficit, dosis est unius auellanę cū tepida mane aut uesperī.

POLYCHRESTVM MINVS CAPVT. 759.

Hoc non est parui pendendum propter paucitatem specierū ingredientium, melius enim operatur quā ea antidota quę ex multis speciebus cōponuntur, ad dolorē dentium cū succo Ptisanę, tussientibus cum mulsa frigida, Hepaticis cū uino & mulsa, Auriginosis, Hydropicis cū mulsa tepida, Dysentericis, nephreticis & paralyticis cū uino sumptum auxiliatur. Re. piperis albi, dra: 6. Croci dra: 5. Balsami, hyoscyami, petroselinij ana drac: 2. Nardi, casię fistulę, pyrethri, euphorbij, dauci ana dra: 1. Mellis quod sufficit, datur in quantitate auellanę cum tepida.

PANTOCRATEA MAIOR CAPVT. 760.

Oprima ad grauitatem capitis, tinnitum aurium emendās. Stomachicis, hepaticis & Splenicis, nephreticis & cholericis medetur. Recipe Cinnamomi, piperis, petroselinij, fœniculi, apij, amei, libyistici ana drach: 8. Caryophyllorum, zingiberis, seselei ana drach: 5. Galangę, aneti ana drach: 1. Mellis quod sufficit, datur ad quantitatē auellanę febrientibus cum tepida.

Bb Pantocrate

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Panaceā uero
describit Gale.
lib 7. cap. 5. de
cōp. secū. loca.
au. horitate An
tonij Musæ, cō
ira omniū rep
tiliū uenena et
plagas, spasmū
hydropem, fe
brem et suppa
rationes.

PANTOCRATEA MINOR CAP: 761.

Conducit caducis & stomachicis sanguinem spuens
tibus cum pulsa calida bibita, hydropicis & pleure
ticis cum mulsa prodest, opisthotonicis cū tepida, Nephre
ticis, calculosis & Stranguriosis cum mulsa, Claudicantis
bus cum pulsa, febricitantibus cum calida auxiliatur. Re
cipe piperis drach: 24. Rosarum drach: 22. Pyrethri dra:
16. Castorei drach: 13. Euphorbiij drach: 12. Balsami, fo
lij, seminis fœniculi ana drach: 6. Croci drach: 5. Carda
momi, dauci cretici ana drach: 2. Mellis quod sufficit, da
tur in quantitate auellanæ cum tepida.

PANTOCRATEA MINOR CATHAR
tica. Caput. 762.

Quæ cephalalgicis congruit, grauedinem & sonitū
auriū purgat, stomachi, Renumq; frigiditatem, &
totius corporis emendat, & Paralyticis proficit. Recipe
Alypiados dra: 55. Piperis, carui, libystici, amei, apij, pe
troselini, fœniculi ana dra: 6. Zingiberis, Seselei ana dra:
5. Anethi drach: 3. Mellis quod sufficit, datur in quantita
te auellanæ uel nucis ponticæ mane cum tepida.

PICRA GALENI CAPVT. 763.

Quæ prodest melancholicis, Epilepticis & scotom
maticis, ad uersionem stomachi, debilitatem & dos
lorem eius, frigiditatem & phlegmonem, Indigestionem
& aduersus calores & anxietatem ibidem factam salutaris
est, & Enphraxin hepatis & spleneticorum inflationē
perfecte discutit, Ictericis cum decoctione absinthij auxi
liatur. Viscerum & Hypochondriorum tormina, renūq;
distemperantiam, matricis casus emendat, & mensuris
cum

NE MEDICAMENTORVM

cum succo artemisiæ propinata imperat. Recipe aloes optimi drach: 108. Cinnamomi, nardi, croci, Schoenanthus, xilobalsami, casia fistulæ, mastiches, asari, rosarum, absinthij, amomi, ana drac: 9. Mellis quod sufficit, datur in modum nucis ponticæ mane cum tepida.

PICRA ALEXANDRINA CA: 764.

QUæ cephalalgicis & Hemicranicis salutifera est, lachrymas oculorum adstringit, pectoris frigiditatem & stomachi dolorem, Ictericos cum Diagridij scrup: 3. & apozemate apij pota sine dubio purgat, & colorem bonum reddit, Inflationes præcordiorum & uiscerum, Iliorum & renum maxime matricis cum coccugnidij scrup: 2. & Episthymi, 1. cum aqua decoctionis asari siue Betonicæ, propinata medetur ex longa infirmitate debilitatis vires reuocat. Recipe Aloes Hepaticæ drach: 2 1. Cinnamomi, nardi, croci, Schoenanthus, xilobalsami, casia, mastiches, asari, succi absinthij, carpobalsami ana drach: 3. Mellis quod sufficit, Datur in magnitudine auellanæ mane cum tepida.

PALLAS GERONTIS CAPVT. 765.

QUæ auxiliatur maniacis cum sanguine asini gargarizata, & cum passo potui data, cephalalgicis cum passo resoluta & fronti illita, & uino bibita prodest, ad Hemicranei dolorem cum aqua liquata & fronti imposita ad aurium dolorem cum melle aut passo soluta & tepida immissa ad rheuma oculorum cum passo aut albumine oui resoluta, & super oculos & frontem inuncta optima est, dentium dolorem circa illita tollit, Ad fauces Rheumatizantes & tuam cum aceto & uino gargarizata, tussim & omnem Rheumaticam passionem, cum mulla bibita emendat,

Bb ij ad mori

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

ad morsum serpentis uel cuiuslibet reptilis, & contra omnia mortalia medicamina, cum decoctione gentiane pota & in eodem loco illita salutaris est. Recipe Opj Thebais ci, Tragacanthæ, piperis albi, seminis mechonis, ana drach: 5. Fecis balsami drach: 4. Syracis, casia, rosarum, libanos tidos ana drach: 3. Nardi 2. & semis, Costi, Myrrhæ Trosglodyticæ, Bdellij, Irei, asari, pentaphylli, amomi ana drach: 2. Schoenanthus, casia ana drach: 1. & semis, croci, pyrethri, roris marini, anisi, fœniculi, ameos, cardamomi, Euphorbij ana drach: 1. foliorum ruthæ, seminis ozimi, Sulphuris uiui ana drach: semis, Mellis quod sufficit.

PALLADIUM CAPVT. 566.

Scotoma Græce idē est quod Verago latine, nec differunt, Appellatur etiam Scotodinia ab iisdem Græcis, ut prodit A. Benedictus li. 1. ca. 18. sue practica.

Quod commodat Scotomaticis cum succo Hypocistidos & uino amineo potatum Maniacis cū dolore prodest datum Epilepticis cum tepida, si priusquam accipiant uomant lachrymas oculorum fronti inunctum sistit, super dentes commotos & gingiuas inunctum eisdem confirmat & dolorē sedat, Synanchicis cū mulla & aceto gargarizatum tepide subuenit, & uocem rauā perditam ex antidoti drach: 2. & Tragacanthę totidem cum uini & mellis cyathis 4. sumptis prodest: ad Catarrhum cum mulla tepida, sanguinem reijciētibus cum pulsa per triduum mane & sero in pondere auellana accipiant, qui sicca tussunt cum ptisana & mulla, qui uero tussunt & reijciunt per triduum mane & sero in pondere Auellana accipiant. Opisthotonicis & Spasmosis cum mulla calida & aceto proficit, Singultientibus cum mulla, Hydropici in modum fabæ maioris glutiant, Dysentericis cum aqua frigida, Arteticis & Podagricis cum decoctione fascis Gallici, ad purgationem post partum, & secundas

NE MEDICAMENTORVM.

das cum butyro & mulla, Colicis cum tepida epotum.
 Elephantiosis cum æquali mensura uini & aquæ maris
 auxiliatur, Recipe Piperis drach: 20. Nardustachyos, Co
 sti, Calami aromatici, Tragacanthæ, Bdellij, Opij Thus
 ris masculi, Rosarum, Polij, Irei, Chelidoniæ, Meu, Eup
 phorbij, Ozimi seminis Hyoscyami ana drach: 10. Balsam
 i drach: 8. Myrrhæ drach: 5. Syracis Pistatorum, amo
 mi, apij ana drach: 4. Cinnamomi, Croci, Xilobalsami,
 Reupontici, Casiæ fistulæ & lignæ, asari, Gentianæ, Ari
 stolochiæ longæ, Ellenij, Dauçi Cretici, seminis Erucæ,
 ana drach: 2. Folij, Castorei, Pyrethri, Acori, Pegani,
 Cardamomi, Anisi, Petroselini ana drach: 1. Viniphaler
 ni & mellis quod sufficit datur in quantitate Auellanæ
 cum tepida.

Pastillos uarios quere inferius in Trochiscis.

PANACEA. CAPVT. 267.

QVæ congruit Synanchicis, & extemporali tussi &
 cebris uomitibus puris, Lapides in Rhenibus &
 Vetica frangit & Vreteras aperit, Tinesmon & Colicam
 patientibus succurrit, Periodicas passiones extirpat. Re
 cipe Opij, Opopanax, Libani, Myrrhæ, Cardamomi,
 Hyoscyami ana drach: 10. Sulphuris Iudaici drach: 6.
 Costi, Mandragoræ corticis, aristolochiæ, Euphorbij ana
 drach: 3. Piperis albi drach: 1. Mellis quod sufficit, datur in
 quantitate auellanæ cum tepida.

PAMPHYLACTICVM. CAPVT. 268.

DOlorem capitis aufert, Lachrymas stringit, dolorē
 uiscerum tollit, typice febrientibus opitulatur. Res
 Bb iij cipe

Panaciam lon
 giusculam lau
 datissimamq;
 require apud
 Actuarium de
 Compos. Medi
 camen. in cap.
 de Antidotis.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

cipe Myrrhæ drach: 18. Nardi drach: 16. Castorei, Croci,
Piperis albi ana drach: 15. Sinoni drach: 12. Anisi drach:
10. Opij drach: 8. Costi, Croco magmaris, Syracis Cala
mitæ, Afari ana drach: 4. Mellis quod sufficit. Datur in
magnitudine Auellanæ cum tepida.

PHILANTHROPVM MAGNVM.

Caput. >69.

Quod facit ad Enphraxin Hepatis & Splenis, dolo
rem Illij cum Diagyrdij scrup: 2. & Euphorbij 1.
Semel datum emendat Nephreticis & Stranguriosis sub
uenit, Calculos in Rhenibus & Vesica potenter frangit,
& fractos sine periculo expellit. Recipe Folij, Schoenana
thus, Cyperi, Afari, Euphorbij, Thymi, Petroselini, Ma
cedonici, Anethi, Milij Solis, Lapidis Lyncis ana drach:
10. Cinnamomi, Calami aromatici, polypodij, Physalis
dos melano piperis seminis Libystici, Petroselini urticæ
seminis Citri, Lithu spermatos, Bardanæ, baccarum hede
ræ ana drach: 8. Galangæ, Nardi, zedoariæ, Beronicæ,
phu, Meu, Asparagi, Cardamomi, Apij, Marathri semi
nis Erucae Sinapi Orobi albi & Rubei ana drach: 6. Ca
ryophyllorum, zingiberis, Costi, Casia lignæ, Pyrethri,
Celticæ, Myrobalani corticis Lybani leucopiperis Carpo
balsami, Carui, cymini, Baccarum Lauri, Sileris ana dra:
4. Olei nardini, Sambacini, Muscelini, & pulegini ana
drach: 3. mellis quod sufficit, detur instar auellanæ cum
aqua decoctionis alicuius herbæ Diureticæ.

PHILANTHROPVM MINVS.

Caput. >>0.

Vtile

NE MEDICAMENTORVM.

Vtile est Cephalalgicis, Arteriacis, Stomachicis, Hepaticis, Splenicis, Hydropicis, chordapsum quod Ileos dicitur cum diagrydij scrup: 2. datum in duabus horis emendat, Nephreticis unice medetur Colicis anesim præstat, Calculos ubiq; frangit & expellit, Ischiadicis & podagricis subuenit. Recipe Schoënanthus, asari, euphorbij, Petroselinij, Macedonici, Opij, ana drach: 9. Alij addunt granorum Solis, Saxiphragæ, Polypodij, similia pondera, mellis quod sufficit, detur instar Auellanæ cum tepida.

Chordios & Chordapsos à Diocle Carystio dictus est morbus Ileos, quo dolores in intestino gracili sentiuntur. Vide Actium li. 9. ca. 28. Alij de pecudibus tantum hoc nomen usurpant, quando uidelicet retentis intestinis ita distenduntur & in gyrum incuruantur ut aquam & cibum reuolare cogantur, & nonnunquam etiam media rumpantur.

PHILONIVM. CAPVT. >>I.

ORiginem trahens a doctissimo Philosopho platoni *Philo Iudæus*
cophilone Iudeo, iussim cum uino mulso oblatum *Tarsensis.*
emendat, peripleumoniam cum Hydromelite sanguinis
sputum cum polygoniæ succo, indigestionem Stomachi
& Vomitum cum pusca, dolorē Hepatis cum Oenome-
lite curat Splenicis & auriginosis cum Oxymelite sub-
uenit, Celiacis cū apozemate pegani, pleureticis, Ilios-
is, nephreticis & uesicæ Symptomatis cholericis medetur.
Re. Leucopiperis, Hyoscyami, ana dra: 20. casia fistulæ
dra: 6. seminis apij dra: 4. petroselinij. marathri, dauci cre-
tici ana dra: 3. croci drac: 2. Nardi, zedoariæ, pyrethri ana
dra: 1. Alij addunt Cinnami dra: 6. Euphorbij costi dra:
4. mellis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

4. Mellis quod sufficit, Detur in modum fabæ Aegipti-
tiacæ.

PHILONIVM MINVS.

Caput. >>2.

Scriptus co-
dex uidebatur
legere uncias
duas.

Quod confert ad dolorem & grauedinem totius ca-
pitis, Dyspnoicis, Tussietibus, Stomachicis & He-
paticis subuenit, fluxum sanguinis & uentris sistit & Cho-
lericis confert. Recipe Castorei, Opj, Pegani, melano pi-
peris, Hyoscyami, Dauci, ana drach: 6. Croci drach: 5.
Balsami drach: 2. Casia fistulæ, Pyrethri, Sagapeni, cel-
tica, Rosarum, Euphorbij amomi, apj, Petroselini ana
drach: 1. mellis quod sufficit, detur in modum auellanae cū
tepida aut cum uino.

PHILONIVM MAGNVM.

Caput, >>3.

Quod accomodum est Epilepticis & Scotomaticis,
dolorem totius corporis & Hemicrani curas. Sto-
machicis, Hepaticis, Spleneticis, Nephreticis colicis, ar-
reticis, Ischiadicis medetur. Recipe Selini drach: 10. cro-
ci, castorei, Opj ana drach: 9. myrthæ drach: 8. Piperis,
Petroselini ana drach: 7. Nardi, Schoenanthus, casia fistu-
læ, anisi ana drach: 6. costi, asari, Styracis, nitri, Sinoni ana
drach: 3. Macropiperis Amomi, Sileris ana drach: 2.
Mellis quod sufficit, dabis ex eo drach: 3. cum tepida aut
cum uino.

CAPVT. >>4.

Mirum ex tot descriptionibus Philonis Antidoti,
nullam cum Gal. concordare, qui illud sic explicat
Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

Recipe Croci denar: 5. Pyrethri, Euphorbii, Spice nardi
ana denar: 1. Piperis albi Hyoscyami ana uncias duas &
dimidiam. Opii denar: 10. Suscipiuntur & conficiuntur
cum mellis Attici tanta copia quanta sufficit. Respondet
fere omnia quæ in cap. de Antidotis prodit Actuarius
de philonio.

PHILONIVM MINVS CAPVT. >>5.

A Ccommodatum est Cephalalgicis, tussientibus &
peripleumoniacis, dolorem & uentositatem & En-
phraxim, Stomachi, Hepatis & Splenis emendat, nephre-
ticos, typos quotidianarios et quartanarios curat. Recipe
Cinnamomi, Opii, Melanopiperis ana drach: 18. Nardi,
Croci, Xilobalsami, Casia, pyrethri, Saliunca, Iridos,
Euphorbii, Castorei, anisi, petroselini, apii, alexandri, Si-
noni, Dauti, seminis Hyoscyami ana dra: 9. Caryophyl-
lorum dra: 6. Mellis quod sufficit, detur ad magnitudinē
auellanae cum tepida.

PHILOXENVM ACTVARI CA: >>6.

Potentissimum ad omnes affectus pectoris & pulmo-
nis, tussim antiquam & recentem colericos, peripleu-
moniacos & Empycos curat, & typica frigora emendat.
Recipe Syracis, myrrhae, zedoariae, zingiberis, Thymi,
Hysopiana dra: 2. Thuris, Galbani, pyrethri & Elenii,
pulegii, ambrae ana dra: 8. anisi, melanopiperis, marathri,
seminis ruthae, ana drach: 6. Mellis quod sufficit, detur in
modum nucis ponticae cum tepida aut cum uino.

PHILOXENVM VSVALE.

Caput. >>>

Cc Quod

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Quod prodest ad rheumata oris, tussim et ad pectus
& pulmonis ultia, peripleumoniacos, Empycos et
ad typice febriles. Recipe myrrhæ, Baccarum lauri ana
drach: 24. Zingiberis, glycyrrhizæ, libani, aristolochiæ
longæ & rotundæ, prassij, gentianæ, Hyssopi, calami, thy
mi, anisi, seminis ruthæ agrestis, ana dra: 2. datur in pon
dere auellanæ cum mulla.

PHILACTICVM MAGNVM VTILISSIMVM AD
tumorem et enphraxim hepatis dolorē eius placās,
& uentositatem expellens. Caput. >>8.

Recipe Aloes Hepaticæ, colti, Schœnanthus, pipes
ris ana drach: 9. Asari, Eupatoriij Seselei, petroselin
ni ana drach: 7. Croci, Myrrhæ ana drach: 2. Mastiches
drach: 1. & semis, anisi, drach: 1. Mellis quod sufficit. Do
sis eius drach: 3. cum tepida.

PHILACTICVM MINVS AD OMNIA SV
pra scripta, conuenit stomachicis, nephreticis,
Spleneticis. Caput. >>9.

Recipe Aloes drach: 14. Asari drach: 4. Eupatoriij
drach: 3. & semis, myrrhæ, Seselei ana drac: 2. Me
lanopiperis, petroselinī ana drach: 1. mellis quod sufficit,
detur in modum auellanæ cum uino ueteri seu calida.

POTIO CAPVT. >80.

Oprima ad dolorem capitis, sonitum aurium, caligi
nem oculorum, faucium tumorem, stomachi que
relam, & ad acerrimas febres. Recipe Aloes, ammoniaci,
colocynthidos, ana drach: 36. Diagridij, Sagapeni, opo
panacis, Galbani, absinthij ana drach: 27. Elaterij, casiae
fistulae

NE MEDICAMENTORVM.

fistulæ, Schoenanthus, agarici, salis ammoniaci, Hyperici, Sileris ana drach: 18. Coccugnidij, cinnamomi, Spicæ, cyperi, acori, laureolæ, ellebori albi, piperis nigri, albi, & longi, amomi, cardamomi, anisi, fœniculi, apij, olusatris, dauci ana drach: 9. Balsami, Ellebori nigri, caryophyllorum, costi, reupontici, Scyllæ coctæ xilobalsami, carpobalsami ana drach: 4. & semis, mellis quod sufficit. Datur ieiunio cum tepida.

POTIO CAPVT. >81.

P Rincipalis ad guttam & purgat cephalalgicos, Stomachicos, Hepaticos, Spleneticos, Nephreticos, & Stranguriosos, Ischiadicis, arteticis, maxime podagricis summum remedium est. Recipe Hermodactylorum, myrobalani chebuli, Turbith, Diagridij ana dra: 15. Cinnamomi, caryophyllorum, chamædij, Saxiphragæ, Brusci, asparagi, seminis anethi ana drach: 5. Galangæ, zedoiræ, Schoenanthus, asari, grandurum solis, petroselini, cymini ana drach: 4. zingiberis, aristolochiæ longæ, xilobalsami, lapidis Lyncis, piperis, libystici, orobi ana drach: 2. Agarici, myrrhæ, Euphorbij, cardamomi, anisi, citri & urticæ seminis ana drach. 1. Mellis quod sufficit, datur ieiunio in quantitate nucis ponticæ cum tepida.

POTIO VALIDA CONTRA OMNEM

guttā calidam uniuersorū membrorū
maxime pedum. Caput. >82.

R Ecipe Hermodactylorum, Mamiæ, Violarum ana scrup: 10. Diagridij, Casiæ fistulæ, Olei rosacei ana drach: 5. Myrobalani, Citrini, Chebuli, Tamarindorum,
Cc ij succi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

succi rosarum, seminis angurij, peponis ana dra: 3. Cinna-
momi, Caryophyllorum, nardi, seminis marathri, Scario-
læ ana dra: 2. Syrupi Rosacei quod sufficit, datur ieiunis
cum tepida.

POTIO EXPERTA AD ICTERICOS ET
decoloratos & debiles. Caput. >83.

R Ecipe Betonicæ, polypodij ana manipulos 3. agriz
monia, Violæ albæ & nigræ, Fragariæ maioris &
minoris, Cardui Benedicti & Communis, Chamedryos,
Sorbastrellæ, Herbæ Sanctæ Mariæ, pipinellæ, Centum
folij, Quinq; folij, Sabinæ, roris marini, Saluiæ, apij, Fœ-
niculi, petroselini, Cere folij, anethi, pastinacæ radiceis,
Brusci, asparagi, ana manipulum 1. Caryophyllorū, Cin-
namomi, Spicæ, Galangæ, zingiberis, piperis ana unc: 1.
Cōficiendi modus talis est. Herbas & radices tufas et spe-
cierum puluerem in uino & melle sufficienti nocte & die
infunde, Post hæc per sacculū destillando cola, & inde cū
opus fuerit in defectu lunæ patiens per septem dies mane
meridie & uesperis phyalam 1. accipiat.

POTIO EXPERTA AD ICTERICOS.
Caput. >84.

R Ecipe Oculi bouis florum unc: 6. Ciceris rubri un:
3. Piperis nouies grana nouem, Carenos integros
optimos tres. Confice sic. Flores contusos & Cicera inte-
gra & Carenos, & piperis puluerem in uini phya: 1 1. &
mellis 1. & semis, diligenter ad tertiam decoque & cola,
& deficiente luna per quinq; dies mane phyalam unam
propina.

Potio

NE MEDICAMENTORVM.

POTIO SACRA TVSSIENTIBVS PERI-
pleumonicis debilibus phthificis, &
ad omnia pulmonis Vitia.

Caput. >85.

R Ecipe Eleliphaci, amaraci, Calaminthæ, pegani,
Hyslopi, Serpylli, Colenæ, Roris marini, artemisiæ,
agrimonix, Sabinæ, Mille folij, pipinellæ, Violæ, Fragu-
læ, Glechonis, chamædryosana manipulum 1. Caryo-
phyllorum, antophylli, Cinnamomi, nucis Myristicæ, ga-
langæ, Nardi, Zedoariæ, pyrethri Glycyrrhizæ, Galix,
melanopiperis, macro piperis, reubarbari, anisi ana unc:
semis, Cymini drach: 4. Confice sic Herbas omnes contu-
sas in aquæ Rosæ libr: 1. & mellis: 3. ad aquæ consump-
tionem decoque & diligenter cola, & inde puluerem spe-
cierum appone, dabis patienti mane & uespero in quanti-
tate nucis ponticæ.

Fragulam ap-
pellat herbam
quæ fert fra-
ga. Hanc uul-
go Medici uo-
cant hodie fra-
gariam.

Galian uidetur
corrupte no-
minare quod
Diosc. li. 4. ca.
91. Gallion uo-
cat.

POTIO UTILISSIMA PERI PLEVMONICIS,
ex longa ægritudine tabefactis: carnes res-
ficit & Ictericorum colores emen-
dat. Caput. >86.

R Ecipe Radicis polypodij unc: 3. Radicis lingue cer-
uinæ, hepaticæ herbæ & pulmonariæ, ciceris erratis-
ci, radicis asparagi, Brusci, corticis agrestis cerasi, & pruni
Sancti Iohannis ana unc: 1. Foliorum Violæ, Fragulæ,
Maiozanæ, pipinellæ, Mille folij, Quinq; folij, Saluiæ,
Marrubij hortensis ana manipulum 1. cinnamomi, caryo-
phyllorum, antophylli, Galangæ, Nardi, Zedoariæ, Zin-
giberis, piperis nigri & longi, Glycyrrhizæ ana unc: Ses-
mis, pincam tenerrimam 1. Si autem patiens tussierit, lino-

Cc iij gua

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Cynoglossam guæ canis radicem & ungulæ equi foliorum Lauri & sa-
Græci appel- binæ ana unc: semis adde. Confice sic. Radices omnes, cor-
lant. tices & herbas, pineamq; integram in optimi uini phya: 30. ad tertiam decoque & cola, & postea mellis phya: 1. et
semis, cum specierum puluere decoctioni admisce, cumq;
opus fuerit patiens mane & uesperis phya. Vnam ex hau-
riat.

POTIO ARTIFICIOSISSIMA.

Caput. >87.

HAec ad dolorem capitis conducit, sanguinem oculorū purgat, & lusciosis uisum acuit, Stomachicos & obnoxios multis infirmitatibus releuat. Recipe Myrrhæ, costi, ana drach: 4. croci, casia, ana drach: 2. nardi, siy racis, castorei, Apij, Galbani, piperis nigri & longi & albi ana drac: 1. Mellis quod sufficit, datur in quantitate auelanæ cum tepida.

POTIO LAUDATISSIMA AD PUR- gandos omnes humores.

Caput. >88.

Saliunca potius legendū cē-
seo. Vide tamē
quæ super hoc
caput dicemus
in Paralipo-
menis.
Alter codex
addit Cozum-
bri Manipulū
unum.

CEphalalgicis, caliginosis, spleneticis, Ictericis, hydro-
picis, Arthriticisq; insigniter auxiliatur. Recipe Fœ-
niculi, Polypodij, Actes & chamæactes ana manipulum
1. Apij, Petroselinij, pastinacæ maioris radicis, menthæ ni-
græ, Salonicæ genestrellæ. (Genestrella est minor genestra habet
enim surculos breuiiores & fert florem album, Genestra uero croceum ui-
de Dioscor in Sparto, ita enim appellatur à Græcis genista li. 4. cap. 152.)
uiridium ana Manipulum 1. zingiberis, pyrethri, euphor-
bij, Mastiches, Piperis, coccugnidij, ana solidum unum,
Conficitur sic. Radices & herbæ in aqua aut uino sufficis-
enti

NE MEDICAMENTORVM.

ent in olla cruda lento igne ad tertiam coquantur, & for-
titer colentur, deinde mel sufficiens & puluis specierum
superpargantur, & iterum exagitando pusillum coquan-
tur, cumq; opus fuerit, tribus diebus continuis propine-
tur phyala 1.

POTIO AD SCROPHAS QVAE IN
alto corporis radicatae sunt, belle siquis
dem eas per secessum educit.

Caput. >89.

R Ecipe Brusci, Asparagi, Filiculæ, Violæ, Tithyma-
li, Iari idest Ari, Iridos, Dracontij, Radiculæ,

(Radiculam codex scriptus interpretatur idest Helleborum nigrum, Raphanum ta-
Ceterum Marcellus Struthion herbam Lanariam radiculam exponit in mē Latini ple
Dios. li. 2. Ca. 152. & lib. 2. Ca. 104. de Raphano.) Ellebori nigri, runq; appellat
Scyllæ Acori, Radicum Cymarum Oliuæ, floris Stœs Radiculam.

chados, herbæ Rosaginis. (Rosaginem & Fosaraki, sic enim le-
git S. Genwensis & utrumq; citat sed neutrum interpretatur Syluaticus
Rosaginem inquit esse speciem rosæ Caninæ. Et fuserachon Matrissyluam)

Idest Hypocistidos, Floris Orobi, Foseraginis, Vlmi cor-
ticis viridium ana manipulum 1. Euphorbii, piperis, Coc-
cugnidij, Cymini ana drach: 6. Conficitur sic. Radices &
Herbæ in uino sufficenti infusæ ad lenes prunas ad me-
diatatem coquatur, & diligentissime exprimantur & mel
le sufficenti adhibito iterum parum bulliant, postea pul-
uis teredorum admisceatur, cūq; opus fuerit detur phy-
a: 1. mane per triduum.

POTIO EXPERTA.

Caput. >90.

Ad

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Atonia est languor debilitas remissio & irretentio.

Ad guttam & paralyfin quæ oculum uel linguam corripunt, ad tussim & sitim ex catarrho factam, & ad eos qui ex plenitudine laborant in frigidatione rhenum & seminis atoniam patiuntur, Recipe calaminthæ minoris. Elelisphaci & amaraci cymarum ana drach: 45. Corticis Mandragoræ uiridis, drach: 23. Asphalti, antimonij, Opopanacis, Libani purissimi, Castorei piperis ana drach: 9. herbæ omnes & puluis specierum in mellis despumati phya: 2. & uini aminei odorati phya: 15. ad tertiam coquantur & fortiter colentur, & exinde patiens mane phya: 1. accipiat & custodiatur in domo undique clausa, omnique ex parte cortinis munita, custode quoque ipsum obseruante, ad ianuam ad sex horas. Circa uero septimam ciberetur pullo gallinaceo aut phasiani cum cymino condito & hoc tribus diebus continuus faciat.

POTIO AD RENOVATIONEM ET PURIFICATIONEM pulmonis, et ad debilitatem et consumptionem totius corporis. Caput. 91.

Recipe asparagi, Brusci, Vrticæ uiuæ, rosæ domesticæ, artemisiæ, rubi radice celsi anisi rosaginis corticis Sabinæ calaminthæ, ruthæ, Serpylli uiridium ana manipulum unum. myrthi, roris marini, Elelisphaci, chamædryos uiridium ana cymas quinas, piperis albi & longi, caryophyllorum, anthophylli, Nardi, Galangæ, zingiberis, costi ana drach: 2. cymini scrup: 1. conficitur sic, in uini albi & fortis phya: 30. pridie herbæ infusæ ad medietatem coquantur, & colato uino tres mellis phyalæ adhibeantur. Ad ultimum uero specierum subtilissimus puluis adposatur.

NE MEDICAMENTORVM.

natur, & cum opus fuerit de eo tepefacto mane & uesper
ri phya: 1. propinetur.

POTIO SALVBRIS HYDROPICIS ET
Spleneticis. Caput. 792.

EXimia ad eos qui lapides in renibus & uesica habet,
& ad omnes inflationes & tensiones præcordiorum
& uiscerum. Recipe Fœniculi, apij, alexandri, petroselin
ni, Ceresolij, raphani, Iridos, polypodij radicis, phu. meu,
artemisæ, alari, argimonix, saxifragæ, pipinellæ, hyslopi,
pulegij, nasturcij, Bruce, Elenij, Cynoglossæ, malux, mil
le folij, linguæ ceruinæ, Basilici, amaraci, Trifolij acuti,
Menthæ, Silymbrij foliorum, lapathi maioris & minoris,
corticis medianæ actes, Chamæactes ana manipulum 2.
Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, nardi, folij, co
sti, zingiberis, xilobalsami, Calami aromatici, Casiæ, Cy
peri, Piperis, Cardamomi Ammeos Siselei, Cymini, liby
stici, Sileris, Granorum solis, orobi, dauci, seminis Ruthæ
& urticæ ana dra: 3. Confectura hæc est. Radices & om
nes herbæ in uino amineo sufficienti triduo infusæ, mul
tumq; exagitando lento igni ad tertiam cequantur, colē
tur, deinde mellis Thymiani pro arbitrio succo adhibeat
tur, iterumq; aliquantulum coquantur. Postremum spes
cierum & seminum puluis adhibeatur, & per tres dies in
uase conditum sæpius agitetur. Quarto die strictius per
sacculum in optimo uase stillatim coletur, & inde patiens
mane in meridie & uesperiphylam 1, accipiat, optima
enim potio hæc est, & ad multas passiones proficua.

Thymianum
Mel appellat,
quod redoleat
thymū, quanq̃
Gale. li. 7. ca.
6. nō approbet
undiquaq̃.

POTIO CONCEPTORIA.

Caput. 793.

Dd Optima

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

Optima ad purgandā matricem ut mulier post multa tempora sterilitatis ualeat concipere foetum: recuperat etiam perditas carnes. Recipe Viscaginis Piri Vitaplae ana nodos synceros 350. Betonicae, pipinellae, artemisiae, ceruillae, linguae ceruinae. Mille folij, Quinq; folij, Violarum, Elelisphaci, argimoniae, agarici, Hyssopi uiridium ana fasciculum 1. Piperis nouies nouem grana, cuminum drach: 4. Caryophyllorum, cinnamomi, nardi, Galangae, nucis moschatae zingiberis, colti ana dra: 2. Conficitur sic, Nodi Viscaginis & Vitaplae bene abluti cum herbis omnibus in uino optimo sufficienti biduo infusi ad tertiam coquantur & colentur, & uino mellis despumati quantum sufficit addatur, exinde specierum puluis immittatur, Postea ieiunis mane, meridie & uesperis phya: 1. propinec, sed antea 3. aut. 4. pictulas oleo adipeq; frictas comedant quae recipiant, artemisiae, Ellenij, pegani, herbae uenti, barbae sylvanae, Elelisphaci uiridium ana drach: 8. farinae tenuissimae, & oui albuminis quantum sufficit, & sic ad ignem de tepescito medicamine phyalam accipiant.

Ceruinae linguam arbitror exponendi causa appositam. Ceruillam uide licet nihil esse aliud quam ceruinam linguam.

PILULAE DIABALANICAE CA: 794.

Optima ad purgandum caput, Cholericum aut Melancholico humore repletum, mitigant enim furiosos dolores in toto siue in parte capitis facto. & tumores faciei uel oris sedant. Recipe Myrobalani Chebuli, agarici, Caroi ana drach: 10. Myrobalani Indi Epithymi, seminis Marathri ana drach: 8. Mastiches, Euphorbij, Fumi terrae ana drach: 6. Diagridij secundum libitum. Conficiantur in modum Orobi cum succo Absinthij, & dentur de eis mane uel uespere.

Pilulae

NE MEDICAMENTORVM.

PILVLAE QVAE VOCANTVR HEP-
pramera. Caput. 795.

DEponūt humores spissos & malos de capite, uisum
oculorum clarescere faciunt, cataractas prohibent.
Recipe Aloes, Diagridij ana drach: 4. Colocynthidos,
epithymi Cretici, agarici, mastiches, absinthij ana drac: 2.
terantur et succo Strychni in quantitate ciceris formetur,
dentur ex eis 9. aut 11. mane uel uesperī cum uino.

PILVLAE ALEXANDRINAE CA: 796.

AD Hemicranium in dolore qui ex frigido humore
cōsistente in stomacho fiat & plethora ipsius, & ad
tumorem splenis. Recipe Euphorbij drach: 2. Aloes dia-
gridij, colocynthidos interioris, Bdellij Scithici, ammeos,
Nitri Alexandrini, Hellebori nigri corticis ana drach: 1.
Temperentur cum succo Brassicae aut citri ad magnitudi-
nem Orobi dentur ex eis undecim cū tepida, mane que
nō solū supra scripta, sed etiā Epilepticos optime purgāt.

PILVLAE DIAGALBANES CA: 797.

QVæ conducunt ad tussē maxime ex catarrho fa-
sciam. Recipe Galbani, myrrhae, Styracis, opij ana
drach: 9. Castorei, ammoniaci Thymiamatis, costi, croci,
succu glycyrrhizæ, & prassij ana drach: 4. temperentur cū
succo Myrrhae ad modum ciceris, & ex his quinq; siue se-
ptem euntibus dormitum dentur.

PILVLAE MELANOPIPERIS CA: 798.

PRobatae ad tussē & superfluitatem humoris. Reci-
pe piperis, Styracis ana drach: 8. Terebinthinæ, gal-
bani, Thii apyru, opij ana drac: 3. temperentur cū succo
Dd ij Apij

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Ap̃ij ad modum ciceris et ex eis 5. aut 7. euntibus dormitum dentur.

PILVLAE CYNOGLOTTICAE CA: 799.

Multum utiles ad acre & tenue Rheuma, plurimos enim noui quamuis longo tempore rheumatizantes his deglutitis esse curatos. Recipiunt myrrhē Troglodyticae, drach: 6. Libani, dra: 5. Op̃ij, Hyoscyami, Cynoglossae radicis ana drach: 4. temperentur cum Rhodostomate fingantur pilulae ad quantitatem Ciceris, dentur ex eis 5. aut 7. euntibus dormitum, faucibus enim rheumatismo dentiū & Hemoptoicis & uescicæ & Colo cōducūt.

PILVLAE ROSACEAE IOSEPHI CA: 800.

Ad siccam tussē & stomachi ardorem & sitim, & ad uocē ex calida distemperantia debilitatā. Recipe rosarum, nucleorum pyni, amygdalarū purgatarū, seminis papaueris albi ana drach: 8. zingiberis succi glycyrrhizæ, amyli, Tragacanthæ albæ, seminis Citruli, melonis purgati ana drac: 4. Op̃ij, dra: 1. Conficiantur cum penidijs ad magnitudinem Ciceris, denturq; de eis mane & uesperī cum frigida.

PILVLAE HYOSCYAMI AD TVSSIM

siccam & sitim. Caput. 801.

Recipe Tragacanthi albi, Citruli, Melonis, seminis Cucumeris domestici, ana drach: 8. succi Glycyrrhizæ et radicis eius, seminis Hyoscyami, et papaueris ana dra: 4. figurentur cū albumine oui ad magnitudinē Ciceris & siccantur ad umbrā, cūq; opus fuerit 4. ex eis paties sub lingua teneat, & quicquid humoris cōtrahit glutiat.

PILVLAE DIASAXIFRAGAE CA: 802.

Qua

NE MEDICAMENTORVM.

Q Værenes & Vesicam purgant, lapides in eis generatos frangunt & expellunt. Recipe Saxiphragæ, Piperis, seminis Basilicæ ana drach: 8. Nardi, Schoenanthus, Granorū solis ana drach: 4. Acori, Asari, Phu, Mei, Betonicæ, Dauici Cretici, Petroselinī, Mastiches, Tragacanthæ, ana drach: 2. Cum succo Cardami conficiantur ad mensuram orobi manibus perunctis Balsamo. Cumq; opus fuerit sumantur ex eis 9. aut 11. eunti dormitū cum apozemate Apij uel anethi.

PILVLAE ENNEADES.

Caput. 803.

V Alde aptæ ad omnes fluxus sanguinis & ad Celiacam & Dysenteriam. Recipe Elestri Lemniæ, phylidos, Gissamiæ, Gissasteros, Tragacanthi, succi Hypocistidos, Omphacij ana drach: 3. Confice. Cum pulsa in aqua ubi Myrtilus & Pentaphylli decocti sunt ad quantitatē orobi dentur ex eis 9. aut 11. mane siue uesperī cū apozemate Cichidos aut Siliquæ Græcæ.

*Terram Sami
am & terram
Sigillatam in-
telligit.*

PILVLAE MANTINAE UTILES AD

omnes fluxus. Caput. 804.

R Ecipe Mantiflorum, Symphyti Arsenici, Sanguinis Draconis, Hypocistidos succi ana drach: 7. myrthæ, Syracis, Galbani Opij, Croci, Piperis ana drach: 4. seminis Hyoscyami, seminis Papaueris, seminis plantaginis, seminis Syriacæ, seminis malorum Cydoniorum, seminis Foeniculi ana drach: 2. Conficiantur ad mensurā orobi cum succo Polygoniæ uel aqua infusiones Tragacanthi denturq; de eis 7. aut 9. eunti dormitum cum decoctione Hyssopi, aut Oenomelite.

Dd iij Pilule

NICOLAUS DE COMPOSITIO

PILVLAE DIAColocYNTHI-

dos. Caput. 805.

Opitulantur Cephalalgicis, Stomachicis, Ictericis & Hydropicis, Impetiginosis, Elephantiosis & podagricis. Recipe Diagridij, Aloes ana drach: 4. Colocynthidos, Mastiches ana drach: 2. Bdellij, drach: 1. Informentur ad quantitatem crobi cum succo Absinthij, denturq; de eis ieiunis 15. cum tepida post cibum cum uino.

PILVLAE. CAPVT. 806.

Contra grauedinem capitis et humores graues depnendos & lippitudinem oculorum & uisum retinendum & recuperandum & stomachum benepurgandum. Recipe Schoenanthus, Spicae, Xilo Casiae, Xilobalsami, Carpobalsami, agarici, asari. Rosa, Viola, Epithymi, absinthij, Colocynthidos, Turbith, Cinnamomi, alypiados, Croci, Stoechados, Mastiches ana drach: 1. Diagridij drach: 3. Aloes unctio, confice cum succo absinthij.

PILVLAE AVREAE. CAPVT. 807.

Opime purgant Stomachum, Hepar & renes, Scotomiam ex anatyriasi curant & uentositatem intestinorum suauiter expellunt. Recipe aloes hepaticae, Diagridij optimi ana drach: 10. Rosarum seminis apij, ana drach: 5. Anisi, seminis Foeniculi ana drach: 3. Croci, Colocynthidos ana drach: 2. Informentur ad modum ciceris cum aqua infusionis Tragacanthae dentur de eis uesperi 9. aut 11. cum mulsa aut Vino.

PILVLAE HIERE PICRE.

Caput. 808.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD menstrua prouocanda et Homorrhoidas aperien-
 das. Recipe Hieræ picre, Diagridij ana drach: 6.
 Turbith, Myrobalani, chebuli absinthij ana drach: 2. Epi-
 thymi, Castorei, aristolochiæ longæ, calaminthæ, reubar-
 bari, ammei ana drach: 1. Euphorbij, Salis gemmæ, schœ-
 nanthus, seminis Marathri, Cinnamomi ana drach: semis
 fiant cum succo calamynthæ ad quantitatem piperis den-
 tur de eis uesperi 19. siue 21. cum uino.

Videbatur co-
 dex scriptus
 habere uncia
 unâ nō drachs
 mam.

PILVLAE ENTEROCES-
 licæ. Caput. 809.

Conducunt ad uiria testium, Ischiadicis & Podagris
 cis profunt. Recipe Turbith, Diagridij ana drach: 6.
 Ammoniaci, Sagapeni, aloes Hepaticæ, Sarcocollæ, ca-
 siæ, anisi ana drach: 2. castorei, Sanluci, colocynthidos, ca-
 lami aromatici ana drach: 1. Formentur cum succo porri
 sectiui, ad quantitatem piperis dentur de eis 15. aut 19. ie-
 iunis cum tepida.

PILVLAE DIASICYDOS EX SEMINI-
 bus Cucumeris. Caput. 810.

Podagricis insigniter aptæ ad mitigandum dolorem
 & Rheumatismum prohibendum. Recipe seminis
 Sicydis, Hermodactyli ana drach: 8. Scammonij drach: 2.
 & scrup: 2. Aloes drach: 1. & scrup: 1. Fiant cum Hydros-
 melite ad quantitatem ciceris dentur de eis 11. aut 15. ie-
 iunis cum tepida.

PILVLAE ALEXANDRI-
 næ. Caput. 811.

Oprimæ Podagricis & arteticis, purgant enim uiscos-
 sos humores i articulis residētes, Recipe euphorbij,
 Colocyns

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Colocynthidos interioris Nitri ana drach: 36. Diagridij, Aloes Hepaticæ ana drach: 9. Alij addunt eiusdem ponderis Turbith, Efficiantur pilulæ cum succo Brassicæ aut Citri ad quântitatem orobi dentur de eis ieiunis 9. aut 11. cum tepida.

PVLVIS ISO THEOS METASIN-
criticus. Caput. 812.

Prodest eis quibus caput humidum est & ad Thoracem Lepram & Alphosin & Suspirium & quæcumq; passionem de capite uel Thorace generantur reprimat, Diaphoresin in omni materiæ procurat, plenitudinem desiccet, debilibus membris robur inducit, Cachexiam et pituitosos humores in articulis infixos digerit. Artetis, Podagricis expedit & hi qui hoc puluere utuntur podagræ & Ischiadi non fiunt ebnoxij, pruritus & impetigines & pilos subtiliat. Recipe Salis. (Sal cappadoticus est sal gemmæ. ita Simon tradit sed Syluaticus docet esse idem quod sal usuale.

Sal lacus mortui serap ca. 409. tradit esse amarum. Sal Tragesicum Syluaticus innuit reperiri à nobis non posse.

Pro Aphronitro matronico uidetur esse legendum Babilonicum de qua re uide syluaticum.) Cappadotici & communis & amari, & Ammontaci, & Nitrosi, & Trangesici nitri Alexandrini aphronitri, matronici pumicis adarces ana unc: 12. Lithu-
asiani, Stipteriæ nigræ, nardi, Celticæ, Ellebori albi & nigri, Strutij fecis uini ueteris siccæ Chamæleontis radicis, Sulphuris uiui Staphidis agriæ, sinapi, radicis peoniæ, cyperi, stipteriæ scissilis piperis, cimoleæ, agni spermatidis, bac-
carum lauri siccarum, Gallæ asianæ, Lupini farinæ, cymini, Pyrethri, Schœnanthus Libani, arsenici, Gummi, Iris
dos,

NE MEDICAMENTORVM.

dos, cucumeris agreſtis radicis ſicce praſſij ſicci, oſſis ſepiæ,
Fœni græci, igne combuſti, pulegij, Graminis ſiccæ, ana
unc:3. Folij unc:2. Sanſuci unc:1. Conſice ſic. Sales & ni
trum in olla noua lento igne frige, cætera ſicca tere, & ſi
mul omnia miſce, et in balneo cum ſudare cœperis utere,
& tunc per totum caput decoctionem ſalicis corticis in
aqua roſea & alphiſa & uino nocte aſperge, Hoc enim re
primit deſuper currentes humores, & Diaphoreſin facit,
& deſiccatur humores qui continentur in articulis, et robur
imbecilli membro præſtat.

PVLVIS KISSERIDIVS CA: 813.

VAlet ad pinguem hominem ſubtiliandum, & ad ſu
perſuam craſſitiem extenuandam, ita ut ex pingui
& nimis humido ad habitum exillioſum & ſiccioſum pa
tientem reducat. Curat etiam leproſos, zermoloſos, pruri
ginoloſos & ſcabioloſos, et ſi quis hoc uſus fuerit, a podagrico
uel artetico, ſeu ab alio dolore non moleſtabitur, quicūq;
hoc puluere fricatur in balneo poſtq; ſudare ceperint utā
tur diebus tribus interpoſitis, diebus aut quibus utiſ nū
lo alio unguento patiens imbuatur, & a pipere & ſaſamē
tis, & ab acribus omnibus abſtineat. Recipe nitri, aſari, ſa
lis aſſati, myrrhæ aſſatæ, ſulphuris uiui, opociffæ, Iridis Il
liriæ, ana drach:4. Baccarum lauri ſiccatarum, Sanſuci,
Ellebori albi, pumicis marini aſſati, Chameleontis nigri,
pyrethri, Sinapi, Gallæ Alexandrinæ, peucedani, polli
nis, Fœni græci, Orobi, piperis nigri, Struthij, Carda
momi, Marrubij ſicci, Elaterij ana drach:2. Hæc omnia
in ſubtiliſſimum puluerem redige, & uale uitreo conde,
& cum opus fuerit utere.

Kiſſeridiū ap
pellat author,
à Kiſſeride id
eſt a pumice q
ad cōponendū
hunc puluiſcu
lum aſſumitur
de quo conſule
Dioſc. l. 5. c. 79

Opociffam qd
ſonat ſuccū he
deræ. S. Genuē
ſis tamē innuit
eſſe Gummi he
deraceum.

PVLVIS ASCLEPIADEVS CA: 814.

Ee Quo

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Conditū expli
cauimus cap.
618.

Quo Constantinus Imperator utebatur, unde incolūmis uixit, usq; ad uite sue periodum, assidue nāq; datus cum Careno siue tepida, lunaticis & timidis proficit, ad refectionem sanguinis cum plantaginis decoctione ad dolorem & debilitatem Stomachi cū apozemate Sanī fuci aut Silymbrii, ad Hepatis tumorem & dolorem cum condito, uel amineo uino, Spleneticiis cum aceto ad lateris dolorem & Renum, cum Betonica seu Asari decoctio eadem hora succurrit, ad typos omnes cum Calamynthæ apozemate contra uenenum cuiuslibet serpentis uel scorpij cū uino ueteri propinatus subuenit. Recipe Folij optimi, Spicę, Casiæ fistulæ, Mannæ, Mastiches, Tragacanthæ, Myrrhæ, Aluminis, sanguinis Draconis, Aloes Hepaticæ, aristolochiæ longæ & rotundæ, Glycyrrhizæ, Iris dis Illiricæ, peucedani, Cyperi, Enulæ, Betonica, Fascis Gallici, Elelisphaci, absinthij, centauriæ, phu, Eupatorii, Hyssopi, meliloti anagallidis, Gentianæ, petroselini, Macedonici, platocymini, cardamomi, carpobalsami ana drach: 8. Hæc omnia in subtilissimum puluerem redigantur & usui referuentur, cumq; opus fuerit ex his drach: 2. patiens ieiunus accipiat.

PVLVIS DIAVLVLES, IDEST EX
Noctua confectus. Caput. 815.

Expertus ad asthmaticos & suspiriosos. & ad eos qui in peris pulmonis Enphraxim ex frigido phlegmate patiuntur. Recipe noctuam in olla rudi coctā uel exustam, & corium ex facie ceruina similiter ambustum, marucarum radicis albuci, caudæ equi radicis uistæ ana unc: 2. quorum puluis usui referuetur, Cumq; opus fuerit patiens

NE MEDICAMENTORVM.

tiens in balnei aere sumat mane drach: 3. aut 4. cū mulla,
aut aqua sub dio constituta, dentur diebus tribus in mens-
se, decem interpositis diebus, & cum de balneo egressus
fuerit, cooperiatur diligenter donec affatim sudauerit, &
sic nona hora cibetur, Abstineat autem a crassis carnibus,
& piscibus sine squammis & leguminibus omnibus.

PVLVIS ILLYRICVS OPTIME FACIENS

Dyspnoicis & suspiriosis. Caput. 816.

R Ecipe Iridis, Laureolæ, Meu, polypodij, Saliuncæ,
Cinnamomi, caryophyllorum, Spicæ, costî, ana in
puluerem redacta usui seruentur, & cū necesse fuerit inde
drach: 2. uel 3. cum uino offerantur.

PVLVIS DIAPENTE CAPVT. 817.

Hic Anesim præstat anhelosis ex frigido Rheumate
tussientibus. Recipe Colophonîæ drach: 30. Aly-
piados, polypodij ana drach: 15. Zingiberis, piperis ana
drach: 8. quæ omnia in tenuissimum puluerem redacta re-
seruentur, & inde cum opus fuerit in Apozemate Iridos
siue calamynt hæ drach: 3. ieiunis propinentur.

PVLVIS AD ENPHRAXIM ET VENTOSITA-
tem & dolorem Hepatis. Caput. 818.

R Ecipe Gentianæ, Eupatoriij, absinthij, zingiberis,
piperis, apiij, Fœni Græci, anethi, amygdalarū ama-
rarum, lupini, ana terantur, & usu expostulante drach: 3.
cum ammineo uino dentur.

PVLVIS PROBATVS AD SCLERIAN ET
ad Enphraxim Hepatis. Caput. 819.

R Ecipe Gentianæ, Petroselinî, anethi ana un: 3. Fœ-
ni græci, Cinnamomi, zedoariæ ana unc: 1. quorū
Ee ij pigmen

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

pigmentorū puluis tenuissime cribellatus condatur, cūq;
opus fuerit drach. 3. cum aqua tepida si febricitant dentur,
si non febricitent cum uino.

PVLVIS DIAGLECHONIS CAPVT. §20.

*Glechona gra-
ce maluit q̄ la-
tine pulegiū di-
cere de quo cō-
sule. Dios. li. 3.
ca. 31.*

AD frigiditatem & dolorem & uentositatem stomas-
chi, hepatis & splenis. Recipe Glechonis, Pegani,
Eleisphaci, zingiberis ana drach: 18. Caryophyllorum,
Galangæ, zedoariæ, ana drach: 3. & semis, carui, anisi, cy-
mini, libyistici, anethi, ana drach: 9. Gentianæ, prassij, aris-
tolochiæ rotundæ, piperis ana drach: 4. & semis, Cinna-
momi, croci, rasuræ Eboris, Baccarum lauri ana drach: 2.
quarum specierum puluis, tenuissime cribellatus condatur,
cūq; op⁹ fuerit inde drac: 3. cū decoctiōe anethi offeratur.

PVLVIS DIACAPPARON CAPVT. §21.

VEhementem dolorem splenis, & inflationem & tē-
sionem, duritiem & puncturam eius mirandum in
modum emendat. Recipe corticis radicis capparis drach:
27. Rumicis seminis drach: 18. Corticis radicis Tamaris-
cis drach: 9. Hæc omnia trita & in puluerem redacta con-
dantur, cumq; opus fuerit patiens drac: 1. cum aqua me-
dia nocte, uel quando bibere uoluerit accipiat, & in ipso
latere iaceat, manum sinistram sub capite reponendo dor-
miat, & postea tribus horis ieiunet.

PVLVIS DIAGIT VEL DIAME-

lanthiu. Caput. §22.

Mirabilis ad dolorem Ilj, lapides renum & uesicæ
plausibiliter confringit & expellit, Stranguriam
soluit & Dysuriam. Recipe Diagridij, Euphorbij, Tur-
bit ana drac: 12. Cinnamomi, Antophylli, zedoariæ, zin-
giberis

NE MEDICAMENTORVM.

giberis, Costi, Pyrethri, Schoenanthus, calami aromatici, Xilobalsami, asari, Cyperi, Betonicae, Git, Petroselinii, macedonici, saxiphragæ, seminis apiij, anisi, carui, Sinoni, platocymini, Marathri, Basilicis seminis, baccarum Lauri, Baccarum Hederæ, Phu, Meu, Aristolochiæ ana drach: 3. Horū puluis, subtilissime cribellatus in uase uitreo aut alio reponatur, cumq; opus fuerit dentur ex eo drach: 3. mane cum apozemate Mercurialis uel polypodij, Stranguriam & Dysuriam patientibus, cum aquæ cyathis 2. in qua pridie infusum est & decoctum semen Citruli, melonis, Cucumeris, & cucurbitæ addito Muscelij cyatho uno.

PVLVIS AD ILII DOLOREM ET LAPIDIS explosionem & stranguriam.

Caput. 823.

R Ecipe Diagridij, Turbit ana drach: 18. Cyperi, saxiphragæ, seminis ruthe agrestis, macedonici, seminis citri & Asparagi ana drach: 5. Cinnamomi, Nardi, Folij, Zingiberis, celticæ, ana drach: 3. Dabis ex eo drach: 3. uel amplius iuxta uirtutem cum mulla.

PVLVIS AD ILII DOLOREM ET VENTOSITATEM interiorum expertus.

Caput. 824.

R Ecipe Oxeos poros idest Esulæ radicis corticis, seminis citri ana drach: 12. Mastiches, Nardi, Schoenanthus, Diagridij, Euphorbij, casia fistulæ carnis interioris, corticis Myrobalani citrini, Polypodij, ana drach: 1. tere & cum opus fuerit ieiunis æstate drach: una, Autumno duas, Hyeme drach: 3. cum aqua tepida propina, &

Ec iij ante

NICOLAUS DE COMPOSITIO
anteprandium Balneum petat, & ad octauum usq; diem
a piscium esu abstineat.

PVLVIS ACCOMODABILIS DO-
lori ilij. Caput. 825.

R Ecipe Zedoariæ drach: 18. Galangæ, Lapidis lyn-
cis, Diagridij, Saxifragæ, Milij Solis, ana drach: 9.
tere & cum opus fuerit cum Apiano apozemate prebe.

PVLVIS AD ASTRINGENDVM SAN-
guinem superius siue inferius erum-
pentem. Caput. 826.

De Kecrabra
Vide ca. 828

R Ecipe Symphyti, Sanguinis Draconis, Kecrabræ
ana drach: 10. Hematitidos, Corallij, Cornu ceruis
niusti, ana drach: 8. Hæc omnia in puluerem subtilissimū
reducta uase uitreo condantur & cū opus fuerit inde dra:
2. uel 3. cum apozemate offerantur.

PVLVIS AD SANGVINEM REPRIMEN-
dum de naribus siue de aliquo uulnere
profluum. Caput. 827.

R Ecipe Pegani usti drach: 27. Anzorot, idest Sarco-
collæ, Matheke idest lythargiri, Sanguinis Draco-
nis ana drach: 9. quorum puluis in nares & uulnera im-
missus mire stringit.

PVLVIS HAEMATICVS AD SVpra
scripta. Caput. 828.

R Ecipe Sponduli marini usti, Gifasteros, Kecrabræ,
ana drach: 9. Spōgiæ nouellæ ustæ, Pumicis usti
ana drach: 7. Hemoptoicis cum aqua pluuiali medetur in
Licinio

NE MEDICAMENTORVM.

Licinio aspersus & uulneribus immixtus sanguinem fluentem arcet.

Spongiam marinam pro Spondulo legendū esse arbitror. Est enim spōgia marina uita commoda ad ea quæ adstringere & spissare oportet, teste Plinio.

Kacrabram legit Syluaticus & tradit esse speciem Vernicis subruffi. Vtitur Alsaharaius Tractatu 18. ca. 7. Practicæ.

Alibi cap. uide licet. 474. Nis colaus interpretatur Kacrabram, idest cardamomum.

PVLVIS TRAGICVS.

Caput. 829.

Laudatissimus ad Lapidem Renum & Vesicæ frangendum & Limositatem expellendam, Stranguriã & Dysuriam soluendã. Recipe Sanguinis Tragici, idest Hyrci ad disciplinam Dinamidiorū facti, uesicæ apri cū loco suo siccæ, sanguinis Polypiana drach: 27. Galange, Zingiberis, Pyrethri, Heleni, Pulegij seminis tribuli, petroselinii, Alexandriana drach: 18. Caryophyllorum corticis Gladioli, thymi, piperis albi, seminis urticæ, ana drach: 9. Hæc omnia in subtilissimum puluerem redacta reponantur, cumq; opus fuerit detur inde unc: 1. cum condito.

De sanguinis hircini præparatura cōsule Aetium li 11. cap. 12. & nihil de syderabis amplius. Vide in super. Paulum li. 7. ca. 11. circa medium.

PVLVIS AD LAPIDEM FRANGENDUM.

Caput. 830.

Recipe Saxifragæ, drach: 36. seminis Petroselinii drach: 18. Caryophyllorum, Zingiberis, Diagridij, Lapidis lycis, macedonici ana drach: 9. quorum subtilissimus puluis condatur, cumq; necesse fuerit drach: 3. dentur cū Apozemate Granorum solis, Costi & Asparagi.

PVLVIS HERMODACTYLICVS.

Caput. 831.

Vtiliss

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Vtilissimus Nephreticis. Ischiadicis. maxime podagricis. Recipe Hermodactylorum drach: 50. Diagridij, Turbit ana drach: 9. Caryophyllorum Zingiberis, Aristolochiæ longæ, apij, asparagi, Brusci, anisi ana drach: 4. & scrup: 2. Tenuissimus horum puluis seruetur, cumq; opus fuerit dra: 4. propinentur, febrientibus cum tepida non febrientibus cum mulla.

PVLVIS CÉPHALICVS.

Caput. 832.

Vide Epistolā
Medicinæ Ga
lenianæ instau
ratoris Iohan
nis Manardi
ad simonē gry
neum philoso
phum & Ora
torem eloquen
tissimum.

Lepida Chal
curomani squa
mam æris ap
pellant apud
Dios. li. 5. cap.
46.

Quo Exeon crates a Sorano accepto utebatur. Con fert ad omnia uulnera, maxime gingiuarum, si hu mida fuerint & syringiam patiuntur, ita ut a radicibus de tium fiat suppuratio, purgat etiam aliorum membrorum cacoetica uulnera, maxime Renum replet caua, ossa con tusa educit & callositatem amputat. Recipe Orobi rubei dra: 20. Irei drach: 10. Mannis lepidis calcu Aristolochiæ longæ ana drach: 5. floris æris, Thuris ana drach: 3. Hæc omnia sigillatim terantur, & cum opus fuerit ad omnia su pra scripta exhibeantur.

PVLVIS ROSEVS MIRIFICVS PODA gricis ex calido patientibus. Caput. 833.

Recipe Rosarum drach: 50. Diagridij, Glycyrrhi zæ ana dra: 15. Cinnamomi, succi Tithymaliana dra: 8. Dentur ex eo cum opus fuerit drach: 4. ieiunis cum te pida, in qua pridie infusæ & decoctæ fuerint Violarum drach: 8.

PVLVIS ANTHERAÆ.

Caput. 834.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM?

R Ecipe florum rosarum drach: 2. Myrthæ, aluminis scissi, Sandaracæ, arsenici, Balaustiorū, aristolochiæ rotundæ, Gallarum ana unc: 1. quibus tritis subtiliter & cribratis cum opus fuerit utere.

De Antheris

Vide Io. Ma

nardum lib. 4.

epif. 3. Celsum

li. 6. Dios. lib.

1. Gal. de Cō

pos. secun. gra

nera. li. 5.

PVLVIS ANTHERAE CAPVT. 835.

O ptimus ad exiccandam uuam & palatum ex calido rheumate affectum, Gingiuas tumentes reprimat, putridas purgat, & uulnera cicatrizat. Recipe Sandaracæ unc: 4. Rosarum unc: 2. Croci, aluminis scissi, Iris dis, Gallarū ana unc: 1. Cyperi unc: semis quibus in puluerem redactis ad supra scripta utere.

PESSARIUM QVOD APPELLATVR

Chrisonum. Caput. 836.

C onducens ad præfocationem matricis, dolorē eius computat & duritiā mollit. Recipe Terebinthinæ drach: 2. Adipis anserini, Castorei ana drach: 9. Croci, medullæ ceruinæ, Butyri, Fœni græci pollinis ana drach: 4. Vitellorum ouorum 2. Olei Cyprini & cerę quantum sufficit. Oleum, Terebinthina & uitella ouorum lento igni soluantur, Deinde medulla & butyrum admisceantur, & cum similiter soluta fuerint, puluis specierum adhibeatur, & tepidum depositū coagulari permittatur, cūq; opus fuerit plagellæ inductum supponatur.

PESSARIUM VTILE AD DVRTIEM

& ulcera matricis. Caput. 837.

R Ecipe Cera albæ drach: 27. Libani, lithargyri loti, pompholygos, Hyssopi, picis siccae, adipis anserini, medullæ ceruinæ, ana drach: 9. Olei rosacei quod sufficit.

Ff Lithars

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Lithargyrum in oleo coquatur donec mollescant, deinde
pix & cera immittantur, & cum liquata fuerint, adeps &
medulla addantur, & postea Pompholyx super spargat
tur, ad ultimum uero Libani & Hyssopi puluis imponat
quod in plagella ductū, tēpore cōpetenti supponatur.

PESSARIUM APERITIVUM AD PRO-
ptosim & duritiem & igneam Phlegmonē
Matricis. Caput. 838.

R Ecipe Adipis anserini drach: 36. Cerae drach: 27.
Crocī drach: 9. Ouorum duo albumina, olei Rosei
quod sufficit. Crocus cum albumine siue uitellis ouorum
in sole diutissime teratur, postea adeps triturā adhibeat,
& incessanter commisceantur, postremo autem ceram cū
oleo solutam medicamini adijcias, & tam diu terendo su-
bige, donec unum corpus fiat, & cum opus fuerit molli
Bombace exceptum supponatur.

PESSARIUM DIAMELILOTV APTVM AD
concipiendum, & oris matricis duritiem
molliendam. Caput. 839.

R Ecipe Olei cyprini, amaracini & nardini, medullæ
ceruinæ, adipis taurini butyri, ceræ, ruthæ ana dra:
20. Adipis anserini drach: 18. Melilothi, radicis Alteæ ana
drach: 9. Adipes, Medulla, Butyrum & cera lento igni
soluantur, & subtili linteolo colentur, diuq; agitando mis-
ceantur, & cum coagulata fuerint, tempore competenti
in balneo bombace exceptū supponatur medicamentū.

PESSARIUM DIANARCISSV.

Caput. 841.

Optimum

NE MEDICAMENTORVM.

Optimum ad concipiendum, & duritiem matricis malaxandam. Recipe medullæ ceruinæ, adipis anserini, ceræ ana drach: 100. Narcissi, croci, olei Irini, cypriani & Susini, mellis ana drach: 10. Mastiches, Terebinthinæ, Nardi, Syriaci, olei nardini ana drach: 9. Adeps, Medulla & cera cū oleo lento igni liquentur, & tenui linteolo colentur, Exinde Terebinthinā colatæ confectioni adhibeas, postea puluere pigmentorum ammixto coagulari sinas, cumq; opus fuerit plagellę inductum administretur.

De Susino uel
lilino unguen-
to Vide Dios-
li. 1. cap. 53.

PESSARIVM MOLYBDINON. CA: 842.

Ad menstrua prouocanda utilissimū est, Scrophas & cacoetica uulnera purgat, & ex ulcerib. profundis putredinem optime educit. Recipe olei ueteris, Salis floris, Lixiuæ sarmentorum ana drach: 100. Resinæ drach: 20. Nitri drach: 15. Propolidis, Molybdini, ceræ ana drach: 10. Lixiuia & Molybdinum cum oleo lento igni coquantur ad cōsistentiam, deinde ceram & propolida immitte, mox sal et nitrum, Vltimum uero resinam, & cum coagulatum fuerit, plagellæ inductum exhibeatur tempore cōpetenti.

Molybdæna est herba quedam quam Plinius li. 25. ca. 11. plumbaginē appellat. Hic tamen pro Molybdæna quæ est Galena Nicolaum usurpare existimo. Hæc nanq; est solius plumbi uel plumbi et argenti communis uena. Vide Plinium li. 33. ca. 6. & li. 34. ca. 10.

PESSARIVM IRINVM CAPVT. 843.

Ad menses muliebres ciendos, & ad humores e pectore excutiendos aptissimum. Recipe Iridos, nitri ana dra: 4. Pulegij, absinthij, ana dra: 2. Myrrhæ, pollinis
Ff ij orobi

NICOLAUS DE COMPOSITIO

orobi ana drach: 1. Olei Cyprini, Muscelij & mellis quod sufficit. Species omnes in puluerem redigantur. & cū mellis parte una & olei tribus pessaria mensuræ trium digitorum componantur, & cum necesse fuerint supponantur.

PESSARIUM DIASTAPHIDON AD MENSTRUUA prouocanda satis præcellens. Caput. 844.

R Ecipe Foliorum Ruthæ drach: 2. Staphidis, Chalcanthi, ana dra: 2. pulegij, Cardamomi ana dra: 1. mellis quod sufficit, confice sic, Folia Ruthæ, pulegium, & Staphidem simul diutissime tere, Cardamomi & Chalcanthi puluerē trituræ admisce, & cū melle pessariū ad longitudinē digitorū 3. informa. & cū opus fuerit suppone.

PESSARIUM MYRRHATVM AD MENSTRUUA prouocanda. Caput. 845.

R Ecipe Artemisiæ drach: 36. Piperis drach: 18. Myrrhæ, Serapini, ana dra: 9. & semis mellis quod sufficit, Myrrham & Serapinum diutissime tere, posthac puluerem terendorum admisce, & cum melle pessarium in magnitudine trium digitorum effingito.

PESSARIUM DIAGITTERIS CA: 846.

A D menses muliebres ciendos, et ad superfluum humorem phlegmaticum glutinosum de matrice excutiendum. Recipe Gitteris, Nitri ana drach: 2. Moschi scrup: 1. Gitteris farinam, & nitri puluerem cum succo artemisiæ aut felle bouis in quo moschus solutus fuerit tempera, & de molli bombace pessarium ad capacitatem loci compone, quod inde imbutum, cū opus fuerit suppone.

Gitter Translator Dios. antiquus nigellam & git facit. Simon differre parum uiribus opinatur, licet odore multum Syluaticus Gitter, idest git in seget

NE MEDICAMENTORVM.

in segetibus provenire semen exiguum & nigrum & medicine inutile, Nigellam uero quæ est Melanthion efficax esse ad ea quæ illi tribuit Diosc. li. 3. ca. 84.

PESSARIUM DIAPRASSON AD PRO-
fluuium sanguinis sistendum.

Caput. 847.

Prassion Marrubium prasson porrum dici nosse oportet, Nam discriminē hoc non aduertentes multi, & ueterum, & recentiorum in locis fere innumeris interpretati sunt alterum pro altero.

R Ecipe Succi prassorum drach: 52. medullæ Ceruicæ drach: 18. Adipis caprini drach: 9. Myrrhæ, acaciæ, Ceræ, olei Rosacei ana unc: 1. uini ueteris quod sufficit. Oleum & ceram lento igni solue, adipem & medullam cum succo & uino soluta confectioni adde & usque ad perfectam decoctionem bulli ad ultimum uero puluere Myrrhæ, & Acaciæ addito ab igne amoueatur, & usui referuetur. Cumque opus fuerit cum molli bombace pessarium aptum loco & medicamen inuolutum suppone.

PESSARIUM PENTAPHYLLI AD PRO-
fluuium sistendum utilissimum.

Caput. 848.

R Ecipe Pentaphylli, myriophylli, putidæ, Intybi, polygoni ana fasciculum 1. Coralli usti cineris, cornu ceruini, Boli, Acaciæ, Libani ana drach: 4. Olei Rosacei, aceti acerrimi & cere quod sufficit. Compone sic. Herbas in aceto die & nocte infusas, ad tertiam decoque & cola, Deinde oleum decoctioni adde, & tam diu bulli donec oleum extat, mox ceram immitte, ad ultimum autem pul-

Ff iij uerem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

uerem pigmentorum adhibe, & cum percoctum fuerit ab igne depositum coagulari permitte, cumq; opus fuerit ex lana ad competētiam loci compositam suppone pessum.

Herbam putidam usurpat etiam capite 898. in theriaca Alexandrina quam ego conijcio esse Cotylam foetidam siquidem haec ad Theriaces confectionem assumitur. Sunt tamen & olidae herbae coriandri, anagyridis, & vuluarie quae assimilis est sanguinarie ferè miro tamen foetore nares offensdens.

PESSARIUM DIABALANON AD
profluuium sanguinis mirificum.

Caput. 849.

R Ecipe Myrobalani, Chebuli Indi Alapsae ustorum ana drach; 6. Ferruginis, sanguinis Draconis, Thuris, Opij ana dra; 4. Succi Arnoglossae quod sufficit. Species omnes in puluerem redige, & cum succo Plantaginis collige, indeq; magdaliunculos informa, & cum opus fuerit suppone.

PESSARIUM DIAGALBANON VTI
lissimum ad menstrua prouocanda.

Caput. 850.

R Ecipe Galbani drach; 4. Gitteris drach; 3. Nitri fossilis drach; 1. Succu Mercurialis quod sufficit, Galbanum cum succo tere & puluerem gitteris & nitri adhibe, indeq; magdaliunculos informa & cum opus fuerit suppone.

PESSARIUM DIALOETICVM AD
Omnes astringentes passionēs.

Caput. 851.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

Recipe Aloes, Diagridij, Centaurij, Hellebori, Fimimuris, ana drach: 1. Fellis bouis quod sufficit. Omnia in subtilissimum puluerem redige, puluere cum felle collecto inde pessarium finge longitudinis trium digitorum, cumq; opus fuerit sedi oleo peruncto suppone.

PESSARIVM PEGANION.

Caput. 852.

Sacratum est Coli cruciatibus & omnibus doloribus intestinorum cuius uirtutem multi authores medici sunt experti. Recipe Diagridij drach: 2. Pegani agrestis, Epithymi, Ammios, Colophonix Nitrisalis ana drac: 1. Mellis, decoctionis Mercurialis quod sufficit. Puluerem specierum cum melle excipe & tam diu subige donec a pistillo segregetur sponte sua, & sic inde pessaria informa, cumq; opus fuerit suppone.

PESSARIVM LEVCOPIPEREVN.

Caput. 853.

AD Coli passionem magnificum, nam dolorem uno momento obtundit & Scybala, idest spherulas subducit. Recipe Piperis albi, nigri, salis æqualia pōdera, galbani quod sufficit. Puluerem terendorum cum Galbano excipe, & diu terendo commisce, cumq; opus fuerit, inde magdaliunculos informa & tempore competenti impone.

PESSARIVM TRION.

Caput. 854.

APoplexia laborantibus opitulatur eximie, Spleneticis, Nephreticis, & intestinorum doloribus. Recipe Diagridij

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Diagridij drach: 16. Nitri drach: 8. Castorei drach: 4.
Mellis quod sufficit. Confice sic puluerem specierum mel
le excipe & simul tam diu coque donec inspissetur ad pi
stillum, & inde pessarum informatum suppone.

PSILOTHRVM OPTIMVM ARTETICIS
podagricis & quibus necesse est opus atter
nuare superficiem. Caput. 855.

Recipe Libani, Mastiches, Lithi Asiani, (Lapis Asiæ
colore pumicis fistulosus friabilis, & non ponderosus lapis est uim
habens adstringendi & leuiter ex edendi. Vide Diosc. li. 5. capite 95.)

Halcyonium
autem A. Mu
sa spumam ma
ris esse demon
strauit de quo
uidendus est,
idem Diosc. li.
bro eodem ca.
90.

Pumicis assii, Alcyonij, Staphidis agriæ, Cimoleg, Helles
bori, Lithargyri, Amyli, Sanfuci ana drach: 28. Caryo
phyllorum drach: 9. Picis unc: 1. Quæ omnia trita & cri
brata, congruo uasi indita serua, & quotiescunq; uti uo
lueris apparabis ita: in sufficienti succo Ptisanæ aut oryze
unc: 4. Saponis Gallici solue & lento igne coque & supra
scripti pulueris cochlearia 5. adde & de calcis inextinctæ
usualis cretæ puluere unc: 6. appone. Ad ultimum uero
Arsenici & sandaracæ puluerē ana unc: 1. & semis adhibe
& lento igne bulli sæpius agitans, si uero probare uolue
ris, num coctum sit satis, pennam impone & si dissoluitur
coctum est, tepefacto eo in balneo super patientis mēbra
illine, & ne ablrat donec diutius affiatum patiens ita suda
uerit interdico.

PSILOTHRVM LEVCOTICVM.

Caput. 856.

Psilothrū est
depilatoriū si
ue pilos denu
dās medicamē
Competit Stomachicis, Arteticis, Podagricis, & ad
Comnia uitia ex Rheumatismo diuturno oborta. Re
cipe auripigmenti unc: 3. amyli, Cimoleg, pumicis usti,
Sandar

NE MEDICAMENTORVM.

racæ, Stipteriæ, libani, lapidis Asi, Staphidis agriæ, Elebori albi & nigri ana unc: 1. Hæc omnia contunde, & subtilissimo cribro excernito & in ampulla reponere. & cū opus fuerit, in aqua decoctionis radicis uisci, aut radicis Maluæ agrestis, Saponis Gallici ana unc: 5. dissolue, & postea calcis uiuæ pulueris unc: 4. supra scripti pulueris unc: 2. auri pigmenti unc: 1. commisce, & lento igne decoque, cumq; decoctum fuerit tepesfactum patiens in balneo iam dicto artificio utatur.

QVADRIMERON. CAPVT. 857.

Alleuiat asthmaticos ex catarrho tussientes, stomachi frigiditatem & dolorem. Coctionem procurat, & debiles renes confortat. Recipe Elenij drach: 12. seminis Marathri unc: 9. Piperis unc: 6. Cimini unc: 3. Mellis quod sufficit, dabis mane siue uesperis cum uino.

QVADRIMERON. CAPVT. 858.

Optimum tussientibus, peripleumonicis, Empycis. Recipe Styracis, Galbani, Myrrhæ, Opij, ana unc: 2. mellis quod sufficit, datur uesperis, tussientibus cum tepida, non febrientibus cum uino, quod si uolueris ex eo pilulas facere, tempera cum aqua pluuiali, in qua decocta fuerit saluia & rutha.

QVADRIMERON FACIENS PERIPLEU-
monicis tussientibus, pleureticis & Empycis.

Caput. 859.

Recipe Thymi, Iridis Illyricæ, ana drach: 4. Carniū Daſylorum, piperis ana unc: 2. Mellis quod sufficit. Detur febrientibus cū tepida non febrientib. cū uino.

ROSATA ANTIQVA. CAPVT. 860.

Gg Cons

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Conducit ad febrem stomachi & fastidium, cardiacis & uomentibus subuenit, pulmonem recreat, & eos qui ex longa ægritudine extenuati sunt carnosos reddit. Recipe rosarum unc: 8. cinnamomi, croci, ana unc: 6. Galangæ, Glycyrrhizæ, libystici, Dendrolibani ana unc: 2. caryophyllorum, Spicæ, costi, zedoariæ, zingiberis, pipæris, cardamomi, apij, aquæ roseæ, confitæ, ana unc: 1. Thiu apyru unc: semis, mellis quod sufficit, datur in quantitate castaneæ cum aqua frigida.

ROSATA NOVELLA. CAPVT. 861.

Confert ad prime calori & siccitati, Stomachi, Cordis, Hepatis, & pulmonis, sitim compescit, & uomitum abscindit, Debilitatem stomachi, astringit laxa, Cardiacis subuenit, sudorem Diaphoreticū reprimat, ex chronica infirmitate debiles recreat. Recipe rosarum, Glycyrrhizæ, Saccari ana drach: 24. Cinnamomi unc: 6. Caryophyllorum, Nardi, Galangæ, zingiberis, nucis moschatæ, zedoariæ, Styracis, cardamomi, apij, ana unc: 1. Mellis despumati quod sufficit, datur cum apozemate frigido.

RODOPISTON. CAPVT. 862.

Conuenientissimum debilibus, & Cardiacis, & febrilentibus, stomachicis, peripleumoniacis, hepaticis & Splenicis proficit, ueros Tertianarios addita drachma Diagridij ante horam accessionis subito liberat. Recipe rosarū unc: 8. Cinnamomi, Saccari, Glycyrrhizæ ana unc: 4. Caryophyllorum, Galangæ, Macis, Spicæ, zedoariæ, croci, Sandali albi & rubei, Spodij, Tragacanthi, ana unc: 1. & semis, anisi, cardamomi, basilici, Fœniculi, portulacæ, cucurbitæ, citruli, seminis peponis ana unc: 1. Cāphora

NE MEDICAMENTORVM.

phoræ drach:1. Rhodomelitos quod sufficit, dentur ex eo drach:2. mane & uesperī cum frigida.

Camphora Græca caphura dicitur, est arboris Indicæ gummi uel lacryma. Sub hac arbore centū homines adumbrari possunt. Probatur hoc pacto, superponatur pani calido, si humectetur non factitia est, sin minus, factitia est. Symeon Sethi Medicus Antiochenus.

RVBEA CROCOMAGMATICA. CA: 863.

HAec tussim ex acri rheumate cū succo prisanæ sumpta compescit, anatropan & catatropam & sputū sanguinis cum succo plantaginis, uel decoctione mentæ bibita adstringit, calorem acutarum febrium & periodicarum sine rigore cum Rhodostomate aut pluuiāli aqua placat, uigilantibus ex phrenesi & ex pneumatosi, soporē & quietem conciliat cū decoctione uiolarum oblata. Recipe Cinnamomi, Glycyrrhizæ, seminis papaueris ana dra:2>. Croci, rosarum, Hyoscyami & apij seminis ana dra:18. Nardi, Violarum florum ana dra:9. Caryophyllorum, Styracis optimi, opij Thebaici, ana dra:4. Crocomagmatis, Hedychroi, Myrrhæ, anisi ana dra:2. Rhodomelitos quod sufficit. Dosis eius drach:3.

RVBEA CROCATA. CAPVT. 864.

HAec est experta phthificis ex catarrho factis, plethoriam, pectoris & pulmonis emendat, periodice febrientibus ante paroxysmi horas bibita succurrit, magis tamen Tritæicis. Recipe croci orientalis & Hortensis ana dra:13. & semis, Baccarum Daphni excoctarū dra:9. Styracis rubeæ, dra:5. & semis, opij, Glycyrrhizæ, cardamomi, anisi ana dra:4. & semis, Mellis quod sufficit. Datur in modum nucis ponticæ, mane uel uesperī cum tepida seu uino.

Gg ij Russa

NICOLAUS DE COMPOSITIO

RVSSA MAGNA. CAPVT. 865.

HAec a multis probata est melancholicis, antique & recens tussientibus & althmaticis, stomachicis, peripleumoniacis, Empycis & Cardiacis, Dysenteriam sistit, Quotidianos, Tertianos & Quartanos typos sine dubio tollit. Recipe Croci, Opij ana drach: 12. Cinnamomi, Casia fistulae, Euphorbij, Castorei, libani, Myrrhae, Mastiches, Cozumbri, pyrethri, Celticae, aristolochiae, Gentianae, Iridos, peucedani, piperis albi, anisi, Hyoscyami, Datici, Selini, petroselini, Sinoni ana dra: 2. Mellis quod sufficit. Detur in modum auellanae cum tepida.

RVSSA BASILII. CAPVT. 866.

Constantinus
Caesar.
Basilii medi-
cus.

HAc utebatur Basilii medicus in pallatio Constantini imperatoris, Opitulatur phreneticis & tussientibus, Splenericis, Ilios & Dysentericis. Recipe piperis longi, Hyoscyami ana drach: 20. Opij drach: 10. Cinnamomi drach: 5. Croci drach: 5. Cozumbri, apij ana dra: 3. Euphorbij, pyrethri, ana drach: 1. Mellis quod sufficit, datur in modum auellanae cum tepida.

RVBEA FEBRILIS OPIATA. CA: 867.

OMnibus febribus antehoram accessionis bibita re, medio est. Recipe Myrrhae, Thuris, anisi, acori, Iridos, ameos, baccarum lauri, croci orientalis, petroselini, Hyoscyami, apij, opij, mandragorae, seminis meconis ana unc: 1. mellis quod sufficit.

SOTERA MAGNA. CAPVT. 868.

QVae saluatrix interpretatur, si cum aqua mulla bibatur, capitis antiquum dolorem tollit, syluestrem Phrenesin placat, Epilepticis & Melancholicis subuenit, aurium

NE MEDICAMENTORVM.

aurium, oculorum, dentium dolorem mirifice sedat, mulierib; lacte soluta & per aurem iniecta cum tepida sumpta Dyspnoicis & Asthmaticis medetur, Tussem antiquam & recentem tollit, Stomachum uomiturientem & ex singultu & dolore laborantem sanat, Peripleumoniā et pleuresim, Hepaticq; tensionem curat, Ictericos ex abundantia fellis ruffi purgat, & ad pristinum colorem reuocat, Sanguinis sputum cum oxymelite sumpta uel decoctione poligonie siue Plantaginis sistit fluxum uentris abscondit brachiorum & coxarum dolore mitigat, & eis qui ex dolore dormire nequeunt mirificum somnum inducit, Artericis, Ischiadicis & podagricis necessario datur, ad serpentium morsum cum mulla propinata prodest, Quartanarijs utilis est, si ea propter longam aegritudinem utantur. Recipe Styracis optimi, drach: 20. Apij drach: 20. Costi, Myrrhæ, Opij, Petroselini Macedonici ana drach: 18. Selselei drach: 16. Piperis nigri drach: 15. Cinnamomi, Nardi, ana dra: 13. Schœnanthus, Sinoni, Syriaci, Anisi ana drach: 12. Castorei drach: 9. Reupontici drach: 8. Crocomagmatis, Asari ana drach: 6. Piperis albi drach: 5. Idrocridrach: 3. Amomi, piperis longiana drach: 2. Alij ponunt Croci drach: 16. Mei, Iridos ana drach: 6. Casia drach: 4. Mellis quod sufficit Datur in modum Auellanae.

SOTERA. CAPVT. 869.

QUæ accomodatissima est Phreneticis, Cephalalgicis, Epilepticis & omnibus caducis, dolorem capitatis aufert, somnum inducit & mulieribus ex matrice Epilepsiam patientibus proficit, Oculorum aurium & dentium dolorem mitigat, uomitum & dolorem uel Dysenteriam sistit, Hydropicis, hepaticis, & Spleneticis subuenit, Gg iij omnem

Paulus li. 7.
ca. 11. hanc soteram integre
habet pro sino-
no sinonem le-
git.
Videtur Hedy-
chroi legendū
esse. ex Paulo.

σώτερα quæ
si seruatrix et
non soteria dici-
tur Græcæ.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

omnem angustiam placat, ut de profundo mortis ad pristinam sanitatem perducatur, febres omnes & morsum anisimalium percurat. Recipe Croci drach: 25. Myrrhæ, Castorei, Opj Anisi, Olusatris, Selini ana drach: 18. Piperis drach: 15. Schoenanthus drach: 14. Cinnamomi, Nardi, Costi ana drach: 13. Sinoni Syriaci, Seselei ana drach: 12. Phu drach: 9. Croco magmatis, Asari ana drach: 6. Gummi, Xilocasie, Reupontici, Amygdalarum Cardami, petroseliniani ana drach: 3. Iridos, Ruthæ agrestis, piperis longi ana drach: 2. Mellis quod sufficit, datur in quantitate Castaneæ cum tepida seu cum uino.

SOTERON. CAPVT. 870.

Quod sacrum est ad crudelitatem & angustiam Stomachi, Hepatis, spleneticis, pleureticis & latus dolentibus subuenit, Colicum dolorem placat & periodicas febres emendat. Recipe Syracis, Asari, Coccugnidij, Amomi ana drach: 5. Cinnamomi, radice peoniae, ana drach: 4. seminis ruthæ agrestis, apij, seselei, ana drach: 3. Aristolochie longæ drach: 2. & seminis, Myrrhæ, Opj ana drach: 2. Schoenanthus, zingiberis ana drach: 1. & seminis mellis quod sufficit. Datur ad quantitatem auellaneæ cum tepida seu uino.

SOTERON ALEXANDRI.

Caput. 871.

Quod prodest cephalalgicis, hemicranicis, monopalgicis ac lachrymosis, humidam & recentem tussim paragonizat, plethoram stomachi, hepatis Enphraxim, et splenis scitrosin urinam proliciendo eliminat, nephreticos dolores & colicorum & tenesmi peculiari uirtute exterminat, & typice febrientibus ante paroxysmi motum more solito

NE MEDICAMENTORVM.

resolito subuenit maxime Tertianarijs cum tepida obla-
rum. Recipe Styracis Calamite drach: 29. Cinnamomi,
Hedychroi, Croco magmatis, Asari ana drach: 18. Croci
drach: 15. Opij, Costi ana drach: 14. Nardostachij, Schœ-
nanthus, Casia fistulæ, Amomi, Macis, Sileris montani,
anisi, Piperis nigri ana drach: 6. Piperis longi, seminis pe-
troselini ana drach: 4. Myrrhæ Troglodyticæ drach: 3. Ca-
storei, seminis apij ana drach: 2. mellis quod sufficit datur
in modum auellanæ cum uino seu calida.

SOTERON OPLONGIMENVM.

Caput. 872.

QUod bene facit phreneticis & demoniacis, pleures-
ticos et dysentericos liberat, ad paralytim utilissimū
est & rigoribus typicis sine mora subuenit, & ad diuersos
dolores corporis summū remediū præstat. Recipe opij
drach: 6. Balsami, Spicæ, Cinnamomi. Castorei, Mandra-
gore, Dauci seminis Amomi, Hyoscyami ana drach: 4.
Croci, Costi, Galbani, Casia, Piperis albi & longi ana dra-
ch: 2. Mellis quod sufficit, datur in modum fabæ Aegyptiæ,
cum calida, si autem patiens debilis fuerit, minor quantitas
offeratur.

STEPHANIA MIRABILIS. CAPVT. 873.

Faciens ad eos qui cibos non continent, ad lateris do-
lores proficit, saminis quæ sanguinis fluxum superne
aut inferne patiuntur cum decoctione Intybi siue planta-
ginis auxiliatur. Recipe Absinthij, Dauci ana drach: 4.
Styracis, Myrrhæ, Opij, Croci, Anethi ana drach: 3. Cin-
namomi Castorei ana drach: 2. Mellis quod sufficit. Da-
tur mane & uespere in quantitate fabæ Aegyptiæ cum te-
pida.

Sclirv

Faciens ad dolorem Stomachi, sanguinem uomentibus, Dysentericis, Nephreticis & Arteticis atq; Ischiadicis subuenit, Recipe Styracis, Cinnamomi, Spicæ, zingiberis, Euphorbij, Myrrhæ, Pyrethri, Cynoglossæ, Hyoscyami ana drach: 3. Olei Nardini & petrolei albi, ad cōficiendas species quātum sufficit, Detur mane cum aqua calida per triduum, diebus duobus interpositis reiteretur usq; ad integram sanitatem, abstineat, patiens a carne & a uino in cubiculo degat non sub dio, non enim sola ad scripta prodest, sed Asthmaticis, & Suspiriosis peculiariter medetur.

STAPHIDENA. CAPVT. 875.

Optima ad distemperantiam Hepatis, & ad debilitatem & Enphraxim, Humores crudos in uentre & Hepate coaceruatos digerit & robur conciliat, Recipe staphidis pinguis enucleata, drach: 156. Terebinthinæ drach: 15. Cinnamomi, Croci, Bdellij ana drach: 4. Schoenanthus, asphaltiana drach: 3. Calami aromatici, Spicæ, myrrhæ ana drach: 2. Cassiæ drach: 1. Vini heminam. Mellis quod sufficit. Confice sic. Staphidem pridie in uinum infusam, cum Bdellio diutissime tere. Terebinthinam uero cum mulla solue, & in puluerem specierum in mortario simul omnia terendo commisce, & cum opus fuerit dabis ex eo drach: 2. uel 3. cum tepida, hoc auxilium unice expertum ad distemperantiam Hepatis & dysenteriam, Vna enim passa natura congruit Hepati.

Vna passa.

SYNCELLI MICHAELIS CATAR-

ticum, Caput. 876.

Quod

NE MEDICAMENTORVM.

QUod facit ad lateris dolorem & renum, coli dolorē & uesicæ emendat. Recipe Turbith, Saccari ana drach: 16. Diagridij drach: 8. Zingiberis, pyrethri, Saxiphrage, piperis longi & albi, amomi, Selini seminis, Salis lucidi ana dra: 5. Mellis quod sufficit, dentur ex eo drach: 3. uel 5. ieiunis cum tepida.

SAL SACERDOTALIS. CAPVT. 878.

QUO utebant Sacerdotes in diebus Helix propheta, propter dolorem capitis, caliginem oculorum, & dentium dolorem, phlegma capitis, & Stomachi, Tussim & anhelitum emendat. Os odoratum reddit, & corpus humanum incolume seruat. Recipe Salis communis unc: 16. Cinnamomi unc: 4. Cimini unc: 3. Zingiberis, amomi, pyrethri, ammei, piperis, Sileri, Saturegiæ, Hyssopi, origani, pulegij, ana unc: 1. Quæ omnia tere, & in quouis cibo utere.

SAL MARCELLI. CAPVT. 879.

EXperimento clarum, ad omnes humores & dolores capitis, phlegma de Cerebro educit, abundantiam fellis aptissime emendat, Hydropicos curat, Ischiadicis, Artericis & podagricis prodest. Recipe Salis Ammoniaci, costi unc: 12. Piperis nigri unc: 4. Cinnamomi, caryophyllorū, Galangæ, zedoariæ ana unc: 3. Hyssopi, Thymi, origani, caroi, anisi Apij, petroselinī, libyistici ana unc: 1. & semis, tere & exhibe ex eo cochlearia 2. ad prandium uel ad cænam, & si uolueris Catarticum facere cum mulsâ dabis additis Diagridij scrup: 2.

SAL CATARTICVM. CAPVT. 880.

Hh Quod

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Quod purgat caput & caligines oculorum, aurium
dolorem tollit, Paralyticos curat, & omnes humo-
res euacuat. Recipe Salis ammoniaci drach: 6. Diagridij,
Euphorbij ana unc: 2. zingiberis, piperis, cymini, ammei,
apij, Sileris, petroselini ana unc: 1. tere, & inde drach: 3.
cum uino aut mulsa dabis.

SAL CATARTICVM. CAPVT. 881.

Vtile ad purgandum Stomachum, Hepar, Splenē,
Hypochondria, & intestina ex malis humoribus si-
militer & uentositatem. Recipe Salis ammoniaci, Dia-
gridij, Euphorbij, ana unc: 2. Cinnamomi zingiberis, pi-
peris, cymini, anisi, Foeniculi ana unc: 1. tere, & inde dra:
2. cum uino dissolue atq; exhauri.

SYMPASMA. CAPVT. 882.

Ephelides.

Contra lentiginem & Ephelides solis. Recipe Iridis
Illyricæ, drach: 18. Nitri Alexandrini, Hellebori al-
bi ana drach. 6. quæ contunde & tere, & in balneo cum
sudare coeperis loca passa eodem puluere perfrica.

SYMPASMA AD DEFECTIONEM ET
Tensuram Stomachi & uomitum.

Caput. 883.

Recipe panis usti drach: 16. Baccarum lauri, thuris,
rosis marini Pulegij, ana drach: 3 Mastiches, absini-
thij, Sinapi ana drach: 2. hæc omnia tere, & Stomacho
melle inuncto puluerem asperge & deliga.

SYMPASMA AD SANGVINIS FLUXVM
interaneorum. Caput. 884.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe amyli, aloes, omphacij, Gallarū, seminis plātaginis, roris Syriaci, Myrrhæ siccæ ana drach: 4. subtiliter tritis pectori & dextro lateri aqua tragacanthę peruncto insperge.

SYMPASMA AD DESICCANDAS HVmeccas carnes, & tumores Hydropicorum. Caput. 885.

R Ecipe Euphorbij, Nitri, Salis ammoniaci, Tartari, Sinapis, Baccarum lauri ana drach: 6. quibus tritis patientem oleo dulci in balneo perunctum suauiter manibus donec persudauerit frica.

SYMPASMA AD REPRIMENDVM DIAPHoreticum sudorem. Caput. 886.

R Ecipe Thuris, mastiches, acaciæ, floris Myrrhę gal-larū Syriacū ana in puluerem redige, & membris sudantibus Tragacanthi cremore humectatis supersperge.

SYMPASMA AD REPRIMENDVM ISCHIA-dicos dolores. Caput. 887.

R Ecipe Tartari, Sinapis, seminis Nasturtij, ogi opip-gani seminis lauri baccarum ana drach: 4. quarum puluis tenuissime cribratus patientibus membris melle perunctis inspergatur & deligetur.

Suffumigia quere superius inter fomenta.

SYRVPVS ROSACEVS APTVS AD CALO-rem febrium, & siccitatem & tussim.

Caput. 888.

R Osarum aquæ libr: 6. Saccari libr: 4. Camphoræ drach: 1. Saccarū in roseam aquam ad modum mul-tæ temperatā, in stagnato uale lenes ad prunas decoque, Hh ij donec

Sympasma idē est quod latine cōspersio. pas-so nanq; latine significat spar-go, tingo, & edo. Vtitur eti-am multū C. Aurelianus. Sympasmatis in libro Chro-nion.

Aut Pegani aut Origani se-mē uidetur di-cere.

Oegi Simon Arabicum esse docet, significa-req; idē quod Acorus.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

donec inspissari cœperit, deinde albumen oui decoctioni adiunge, & cum spumare cœperit, spumam auferas, sæpius exagitando, cumq; percoctus fuerit Camphorā puluerizatam adhibe, & uase uitreo conde, & cum opus fuerit in quatuordecim unc: aquæ unc: 1. Syrupi commisce & patienti propina, si uero uolueris probare, utrū coctus sit in marmore guttā medicaminis effunde, & si non disfluit absolutus est.

SYRVPVS VIOLACEVS CAPVT. 889.

HVme fiat & sicce febrientibus subuenit & constipatis uentrem malaxat. Recipe aque uiolaceæ libr: 4. Saccari libr: 2. & semis, Camphoræ scrup: 2. coquatur secundum disciplinam rosacei.

SYRVPVS ACETOSVS. CAPVT. 890

O Primus ad Causum, & Tertium typum infrigidat & digerit, calidos humores in stomacho cogerstos, uomitum ciet cum aqua calida propinatus. Recipe Saccari libr: 10. Aquæ fontanę libr: 7. Aceti acris 2. Succici Acidi mali granati, & succi immaturarum uuarum, troxime succi, & Tamarindiana libr: 1. Damascenorū libr. mediam, Camphoræ drach: semis. Tamarindos & Damascena in aqua biduo infunde, tertio uero die lenes ad prunas ad tertiam decoque & diligenter exprime, deinde Rhodostoma, acetū & succos decoctioni adiunge, ibiq; saccarū instar mulsæ solue, & lento igni ad perfectam decoctionem bulli ad mellis consistentiam Camphorā puluerizatam adhibe tepefactio, & cum opus fuerit cū aqua tepida patienti offer.

Syrupus

NE MEDICAMENTORVM.

SYRVPVS PROFICIENS TABIDIS
Phthificis & sicce Tussientibus.

Caput. 891.

R Ecipe aquæ fontis libr: 6. Saccari libr: 4. Zingiberis libr: 1. Violarum unc: 6. Tragacanthæ, seminis cucurbitæ, cucumeris ana unc: 2. Succī Glycyrrhizæ seminis papaueris albi & maluæ ana unc: 1. In aqua species omnes nocte & die infunde, Exinde ad medietatem decoque & cola, Postea decoctioni Saccarum manibus fricansdo commisce, & coque secundum artificium & fac Acetosum syrupum.

SYRVPVS CONDVCENS FRIGIDITATI
Ventriculi acido ructui & hypochondriorum uentositati. Caput. 892.

R Ecipe Aquæ calidæ libr: 20. Mellis libr: 10. Passularum enucleatarum libr: 1. Calaminthæ, Menthæ ana unc: 2. & semis, Zingiberis, anisi, Mastiches, Marathi seminis ana unc: 1. & scrup: 3. Folij, Cassiæ lignæ, Xilobalsami, Cyperi ana unc: semis Ligni aloes, Caryophyllorum, Cinnami, Galangæ, Nucis Myristicæ, Croci, Asari, Cardamomi, Piperis nigri & longi ana drach: 2. Species omnes præter ultimam receptionem in aqua pridie infusas ad medietatem decoque & diligenter cola, deinde melle addito iterum sufficienter decoque, Ultimæ receptionis speciebus puluerizatis & ammixtis spatula agitando commisce.

SYRVPVS PORICATVS. CAPVT. 893.

C onfert ad febres Stomachi & Hepatis, ad sitim, uomitum & uentris fluxū. Recipe Aquæ fontis li. 15.
Hb. iij Saccari.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Saccari Libr: 5. Succi Mespilorum mali Punici & malorum Acidorum, succi immaturarum uuarum, ana libr: 1. Sandali albi, Spodij, Sumach, Berberis, myrtilli succi ana unc: 4. Rosarum unc: 2. & semis Species omnes contritas in aqua & succo Mespilorum ad tertiam decoque & cola, deinde saccharum cum cæteris succis decoctioni admisce & iterum sufficienter decoque & uitreo uase conde, deinde cum opus fuerit unc: 1. cum Rhodostomate uel pluuia li aqua post cænam patientibus propina.

THERIACA MAGNA GALENI.

Caput. 894.

Confert passionibus grauissimis totius humani corporis, Epilepticis, Apoplecticis, Scotomaticis, Cephalalgicis & Hemicranicis, Raucedini, Pectori, Arteticis, Asthmaticis, Hemoptoticis, Ictericis, Hydropicis, & Peripleumoniacis, Ilios, in intestinis uulnus habentibus, Nephreticis, Colicis, Calculosis, menstrua, Mortuum foetum expellit, Lepras uarias, frigus periodicum et cunctas passiones Chronicas emendat, contra omnia uenena & serpentium morsus & omnium reptilium ualet, Est autem diuersa eius dosis pro diuersa qualitate & quantitate unius cuiusque passionis omnem defectionem & sensum releuat, Cerebrum, Cor, Hepar & Stomachum confortat, totumque corpus custodit incorruptum. Recipe Trochiscorum Scylliticorum drach: 48. Piperis longi, drach: 36. Trochiscorum Tyri, Trochiscorum Diacoralli, ana drac: 24. Xilobalsami drach: 14. Opij, Agarici, Rosarum, Irisidis, Scordei, seminis Rapæ syluestris, Cinnamomi, Opop balsami

NE MEDICAMENTORVM.

balsami ana drach: 10. Reubarbari, Spicæ, Costi, Croci,
 Schoenanthus, Zingiberis, Casia Ligneæ Syracis Ca-
 lamite Myrrhæ, Terebinthinæ, Thuris masculi, Calamin-
 thæ, Diptami, Stœchados, Polij radicis pentaphylli, pe-
 troselinij, piperis albi ana drach: 8. Foliij, Gummi Arabi-
 ci, Chalcanthi usti, Sagapeni, terræ Sigillatæ seu Boli,
 Succij Hipocistidos, Celticæ, Acori, Chamædryos uel
 Chamæpycheos, Gentianæ, Meu, Carpobalsami, apij,
 Amomi, Marathri, Carui Syluestris, Seseleos, Nasturcij
 Seminis Anethi, Hyperici, ana drach: 6. Mumia, Castor-
 rei, Opoponacis, Asphalthi, Galbani, Centauræ mino-
 ris, aristolochiæ, Dauci syluestris ana drach: 3. quæ terena-
 da sunt tere, & gummi in uino liquefacta cum puluere
 & melie sufficienti commisce, & repone, detur in quantita-
 te auellane cum tepida, apoplecticis, stomachicis, cephalal-
 gicis, Hemicranicis, ad raucedinem uocis & constrictionē
 pectoris cum melle aut Tragacanthæ, ita ut teneatur in
 ore, asthmaticis cum decoctione Elelispaci, Hemoptois-
 cis ex pulmone & pectore laborantibus, cum Pusca, ad
 ueteres passionēs cum apozemate Hyslopi, Ictericis cum
 decoctione asari, Hydropicis cum Oxy saccara, Peripleus-
 monicis cum uittæ Marrubij, Illois cum apozemate apij,
 Vulnera in intestinis habentibus cum apozemate grano-
 rum solis, Nephreticis, colicis, calculosis cum apozemate
 apij syluestris uel domestici, arteticis cum uittæ pegani ad
 Venena & menstrua educenda & foetum, cū uino cocto
 & mulla in aqua ubi decocta sit myrtus uel ozymum, ad
 frigus periodicum, & ad cunctas passionēs cum tepida.
 Trochiscos syluicos confice sic.

Scyllis

NICOLAUS DE COMPOSITIO.
SCYLLITICI TROCHISCI COMPO-
sitio. Caput. 895.

Scyllam integram diuide & in massa farine fermenta-
tae in furno allato, deinde abiectis corticibuscus me-
dium in mortario contere & tantundem farinae orobi in
lauiorem contusi melle aut uino tempera, si deest orobum
appone tantundem panis aphri subtilissime triti, et exinde
Trochiscos informa & in umbra sicca.

TROCHISCI DIACORALLIV.
Caput. 896.

Recipe cinnamomi, Myrthi, amomi, Papaueris ana
unc: 4. Schoenanthus croci ana unc: 2. Calami aro-
matici, Xilobalsami, casiae lignae, Mastiches, polij. phur,
Asari, Flectios idest pedis columbinii ana uuc: 1. Ex his
omnibus puluerē facito, & Throchiscos solidi unius pon-
dere informa.

THERIACA ANDROMACHI.
Caput. 897.

Congruit Vmbraticis & phantasticis, Maniacis, me-
lancholicis et Epilepticis, Asthmaticis, Dyspnoicis
& Enphraxi pectoris & Pulmonis ex catarrho tussientis
bus & his qui ex Melancholico sanguine uel Cholericō
putrido, corde tristantur aut timent, Anatropam & cata-
tropam stomachi patientibus & sanguinis sputum cum
Polygonij uel arnoglossi decoctione, Hepaticis & splene-
ticis, paralyticis, & tremorem totius corporis siue partem
habentibus, cum uino in quo pridie castoreum infusum
fuerit & decoctum aufert. Arteticis Ischiadicis & podag-
ricis

NE MEDICAMENTORVM.

gricis cum apozemate Elelispaci, superfluis mensibus cum succo Ambrosiæ uel Oxyreo, eamq; sæpius accepta sterilem reddit, ad serpentum & scorpionum & uenenarum animalium morsus cum succo Menthæ oblata, & uulneribus cum austero uino soluta & iniecta. Galenus li. primo de Antidotis carmina Andromachi de hoc Antidoto recitat quæ Ioannes Ginnterius ita latina fecit. Et quanq; Gale. trochiscos Scyllinos in duplo pondere assumit. Andromachus tamē, illis pares facit trochiscos Theriacales & hedychroi, sic pergens, fac de cadastris utriusq; duas, & quatuor æque pastilli drachmas pondere cōnumeres, tot piperis calidi, meconis, magmatis adde, magmatis hedychroi par modus iniicitur, bisq; rosæ senis siccæ folia ingeris inde drachmis, cōiunges Irin & Illyricā. Hoc glycyrriza modo nec nō opobalsama odora, Scordion & dulcis semina Buniados. Sed myrrha & costus, crocus binas accipient triadas. Casia & Nardus Indica aglaia thus piper atrū dictamnus, rheon, marrubiū, Stœchas, zingiber, Terebinthina, calaminthe, petroselinū, pentaphyllon singula eodē pondere. Polij dra: 4. Stryacis, Chamæpityos, Meu, Amomi, Nardi gallicæ, Crete lemme, phu, chamaedryos, malabathri, chalcitidis, anisi, gētiane, hypocistidos, carpobalsami gummi, marathri, cardamomi, acacie, hyperici, Sagapeni, Thlaspios, ammios, Sefelios ana dra: 4 castorei, aristolochiæ radicis, Bituminis Iudaici seminis dauici, opupanacis Galbani, Centaurij, ana scro: 3. Subigant omnia multo salerno quæ succos præferunt, lignosa res atq; melle excipiens, atq; Antidotū theriacā conficies. Per Aglaia autē nonnulli Acorū intelligūt, quidam thus album, Galenus nihil, sed Epitheton esse iuris &c.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

THERIACA ALEXANDRINA. CA: 898.

*Varias appella-
lant nonnulli le-
ticulas et Ephe-
lides, idest ma-
culas faciei so-
le exustas.*

Optima ad omnes lepras varias, & Elephantias & impetigines ad serpentium morsum, & omnium uenenatorum animalium, ad tumorem regij morbi in aceto uel forti uino soluta & illita, prodest artericis & podagris cum aceto & lutheo oui adhibita, uenenatis plagis cum uino albo & modico oxymelite superposita medetur: de tium dolorem cum aceto & oleo tepido in ore retenta tollit, & febres cum aqua tepida paragorizat. Recipe Trochisci Alapsi, & Trochisci Laccæ ana unc: 6. Confectio- nis Tyri, zedoariæ, Herbae serpentinae, radicis dracontij, Diptami Cichne, & seminis iunci, gitteris, Butyri, ana cardii, Ellebori nigri ana unc: 1. Antidoti Miristionis, aristolochiae longae & rotundae, Centaureae maioris & minoris, Scyllae in fermento coctae, ana unc: 4. Gentianae, cornu ceruini, Stipteriae, polij, mandragorae, peucedani, myrrhe, corallij, asari baccarum lauri, ossis de corde cerui, ana unc: 3. Antidoti Eisdrae, Hedychroi, crocomagmatis, argimoniae, Sabinæ, calaminthes, Thymi, pentaphylli, herbae putidae, alosanthus ana unc: 2. Mellis quod sufficit. Confice sic, Butyrum cum melle coque, & in puluerem specierum commisce, & usui reserua, dabis ex eo drach: 2. uel 3. febrientibus cum tepida, non febrientibus cum uino.

*De herba pu-
tida, Vide cap.
844.*

TROCHISCI ALAPSI. CAPVT. 899.

*Credo Gummi
Arabici legen-
dum esse.*

SVmac Arabici libr: semis, Comuni drach: 4. in aceto fortissimo diebus tribus infunde, quarto die in mortario contunde, deinde adhibito alapsae librae subtilissimum puluerem, diu terendo commisce, donec ceroti spissitudinem habeat, & exinde Trochiscos informa.

Trochis

NE MEDICAMENTORVM:

TROCHISCOS IACIS. CAPVT. 900.

SVmac Arabici unc:4. in aceto per diē infusus in mortario tere, & adde tenuissimi pulueris Iacis unc:5. & Mannæ Thuris 2. & contunde, donec inspissetur, fac Trochiscos.

TROCHISCI THERIACI. CAPVT. 901.

QVere serpentem Alsum, idest fortissimum cursorē de mense Iunio aut Iulio uel Augusto in siccis locis uersatū, & in farina hordei ad solem per dies 15. eū expone, ut omnibus fere putredinibus exuatur, & sic præcidatur caput, & cauda reliquum excorietur, & intestinis abiectis aqua dulci lauetur, & in olla noua coquatur, donec caro a spina discedat, & carniū uncias 5. uel quantum libebit cū Balsami unc:1. in mortario terendo commisce, cui addes Iacis unc:5. Gummi Arabici in aceto macerati unc:3. & exinde Trochiscos informatos ad umbram sicca. Vide Actiū li. 17. ca. 90. Tyrū Arabes appellant hūc serpentem Latini Viperā, et tradit Actius recipiendā esse foeminā ab initio æstatis, statim post Veragiliarū exortū

Iacem uidetur appellare panem purum aridum recentem, quem omnes ad hos Trochiscos assumūt, quanq̃ Iacis ut exponit Syluaticus ē Tragacantha.

THERIACA ANTIOCHI. CAPVT. 902.

AD multas probata est agritudines, & Antiochus rex exhibuit eam puero suo quem diligebat. Congruit Nephreticis, Colicis & Stranguriosis, Lapidibus Rhenum & uesicæ, quos non solum frangit, sed etiam expellit potenter, Cōuenit uenenatorum animalium mortui, & humoribus melancholicis, quibus mulieres tristantur. Recipe Opij drach:28. Croci.6. Costi, zingiberis, Spicæ, Casia, Afari, Struthij, Elenij, Aristolochiæ, Benzoini
Ii ij tonicę

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

*Arecutho gra
ci appellant,
nos Iuniperu.
Vide Dios. lib.
I. ca. 88.*

tonica, Pulegij Saxifragæ, Roris marini, Centauræa mi-
noris Prælij, Polij, ruthæ agrestis, piperis albi, petroselinij,
Arceutidos, Seminis urticæ, Cymini Aethiopici, Bacca-
rum laurina drach: 2. mellis quod sufficit, Alij duplicant
pondus opij. Detur in modum fabæ minoris non febric-
tibus cum tepida.

THERIACA NICOLAI. CAPVT. 903.

Valeat ad omnes ægrotudines, capitis dolores pectoris
& tussim, ad Stomachi, Hepatis & Splenis, Res-
num, Coli, & ad frigiditatem intestinorum, Hypochondri-
orum, Illorum ad tormina & uentositates, ad Calculos
solos & Stranguriosos, & Venerem excitat. Recipe zingib-
eris Cinnamomi, Costi, Spicæ, Folij, Cassiæ fistulæ, Sty-
racis, Thuris masculi, Myrrhæ, Galbani, Terebinthinæ,
Sagapeni, copopanacis, asphalti, castorei, aristolochiæ ro-
tundæ & longæ, Iridos, agarici, acori, Hyperici, Diptami,
Gentianæ, calaminthæ, marrubij, croci, Succij Glycyrrhi-
zæ, piperis albi & nigri, carpobalsami, cardamomi, amo-
mi, anisi, petroselinij, Seselei, dauci, seminis rapæ, Scor-
deon radicis, seminis Iunci floris ana drach: 4. mellis quod
sufficit. Detur in modum Aegyptiæ fabæ cum tepida nõ
febrientibus cum uino.

THERIACA DIATESSARON. CA: 904.

Hæc præcellit uirtutes Theriacarum aliarum, quas
drat tussientibus, Hemoptoicis, Empycis, Peripleu-
monicis, Pleureticis, Stomachicis, Hepaticis, Splenetis-
cis, Ictericis, Dysentericis, Stranguriosis, Moribus ra-
biosi ursi, canis & quorumlibet aliorum uenenatorum. Re-
cipe Myrrhæ, Aristolochiæ rotundæ, Gentianæ, Baccarum
Lauri

NE MEDICAMENTORVM.

Lauri excoaratarum ana unc: 12. Alij addunt Fœni græci, Nigellæ Zedoariæ, ana unc: 4. Diptami, Chamædryos, Pegani, ana unc: 2. Mellis quod sufficit. Datur in modum auellanae ruffientibus cum decoctione fœni græci Hemoptoicis cum Apozemate Balauftiorum, Empycis, cum decoctione Apij, Peripleumonicis cum Vitte marrubij, Plethoræ Stomachi cum apozemate Absinthij, Hepaticis cum decoctione Eupatorij, Spleneticis cum vitte capparis, Ictericis cum aqua Cicis, Dysentericis cum decoctione Gallarum & Myrthæ, Stranguriosis cum apozemate Granorum solis, & Macedonici, contra morsum uenenatorum animalium & malos fungos cum mulla imponitur.

Vitte rursum
appellat Trāf
lator succum
aut decoctum
alicuius medi-
caminis simpli-
cis.

TRYPHERA PRO HVMORIBVS atribilarijs. Caput. 905.

MElancolicis, omnibus passionibus capitis, Cordis, Stomachi, & Hypochondriorum quæ ex Melancholica & Cholera rubea affata sunt apposita. Recipe Myrobalani Citrini, medullæ casia fistulæ, ana unc: 12. Myrobalani Kebuli & Indiana unc: 3. Viola unc: 2. Mastiches anisi, Olei Rosacei, ana unc: 1. seminis Fœniculi unc: semis, Syrupi quod sufficit qui. Recipit Saccari, aquæ ana libr: 6. Polytrychi, Buglossæ uiridium ana unc: 3. Corticis fœniculi radicis unc: 2. Radicis Troximæ, seminis Lactucæ ana unc 1, Herbas et semina Lactucam nocte et die in prædicta aqua infusa ad tertiam lento igne coque & cola, & medullam casia fistulæ diu manibus fricando in præscripta decoctione dissolue ad lentam ignem donec spissari ceperit, cola, & in eo Saccharum in puluerem redactum

It iij solve,

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

solue, & rursum coque, postea huic puluerem specierum in mortario cum oleo Rosaceo manibus fricando permisce. & decoctioni adde, donec ad spissitudinem electuarij redeat, bulli, & usui referua.

TRYPHERA SARRACENICA.

Caput. 906.

MElancholicis, Maniacis, Visui ex Cholera rubea assata turbato, Stomacho, Hepati Spleni, Et Hypochondrijs distemperatis, Ictericis, manuum pedumq; caloribus congruentissima. Recipe Sacchari libr: 2. Myrobalani Citrini Corticis, Medullæ Casiæ fistulæ, Tamarindi ana libr: 1. Chebuli, Mannæ ana unc: 6. Indi uolarum ana unc: 5. Anisi marathriana unc: 2. Mastiches, Macis ana unc: 1. Belliricorum Emblicorum ana unc: 1. Syrupi Violacei quod sufficit. Dosis eius drach: 3. semel in hebdomade uesperis sine Diagridio mane cum Diagridij. Scrup: semis.

TRYPHERA ISAACI. CAPVT. 907.

Isaacus medicus uetustissimus. Trypherarum descriptiones undecim prodidit li. 10. ca. 35. sua præcos.

STomachum & Hepar confortat & digestionem, corpus calefacit, Colorem bonum reddit, Ventositatem Hemorrhoidum expellit & uenerem proritat. Recipe sacchari drach: 30. Olei amygdalini drach: 8. Amygdalarum Turbith, Sesami ana drach: 3. Cinnamomi, Caryophyllorum, myrobalani Citrini & nigri, Chebuli Emblici, benen albi, Mastiches, Cyperi, anisi, Piperis nigri Cardamomi, ana drach: 2. Reubarbari, Menthæ, Basilici ana drach: 1. & semis mellis quod sufficit. Datur in modum Auellanae cum tepida.

TRYPHERA MAGNA. CAPVT. 908.

Auxiliatur

NE MEDICAMENTORVM.

AVxiliatur dolori Stomachi ex frigiditate & cum accepta fuerit, statim patientem ad sudorē prouocat, Phreneticis & mulieribus quæ ex Melancholia de matrice infomes sunt, Rheumaticis, Peripleumonicis & qui excernunt excrementa cum sanguine utilissima est, Ascarides & Lumbricos educit & menstrua prouocat cū mufa data. Recipe Opij unc: 2. Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ, Spicæ, Zedoariæ, zingiberis, Costi, Styracis Calamite, Calami Aromatici, Cyperi, Iridos, Peucedani, Acori, Mandragoræ, Celticæ, Rosarum, Piperis, Anisi, Apij, Petroselinii, Fœniculi, Macedonici, Dauci, Hyoscyami, seminis Ozymiana unc: 1. Mellis quod sufficit.

TRYPHERA MINOR.

Caput. 909.

Dicata est frigiditate pectoris & Stomachi, Empycis, Pleureticis, & puncturis quæ per uagantem uentositatem oboriuntur & somnum prouocat. Recipe Celticæ Mandragoræ, peucedani, Acori, Iridos, piperis, Anisi Marathri, Apij ana unc: 1. Alij addunt seminis Ozymi unc: 2. Opopanacis unc: 1. Mellis quod sufficit, Dabis post cœnam cum uino & melle.

TRYPHERA EMETINA.

Caput. 910.

VOmitum, Celiacam, Dysenteriam, hemorrhoides & menses deprimit. Recipe Ferruginis dra: 10. Myrobalanorum Chebulorum Bellyricorum Emblicorum in regulis calidis ustorum drach: 5. Olei Rosacei, Caryo-

Emeton greci
uomitū appella
lant unde uide
tur Tryphera
hec Emetina
uocanda.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

*Scedenegi est
hematites la-
pis sanguine-
us. Simon Ge-
nuates.*

Caryophyllorum, Macis, Sumac, scedenæ, ana drach: 1.
Cinnamomi, Gallæ, Sanguinis Draconis Bdelij Masti-
ches Cardamomi, ana drach: semis Syrupi Rosacei q. s. do-
sis ad quantitatem Auellanæ cum succo Polygonij. Alij
addunt ferruginis drach: 5.

TRIA SANDALI. CAPVT. 911.

Prodest ad dolorem Hepatis ex Calido ad Ictericos
rum colorem & ad omnem calidi aтем interaneorū,
similiter & ad sitim. Recipe Diagridij in cydonijs cocti
drach: 2. Saccari, spodij, Rosarum Babilonicarum ana
drach: 9. sandali albi & Rubei & citrini, succi Glycyrrhis
zæ seminis angurij, ana drach: 3. Reubarbari croci Orien-
talis ana drach: 2. Camphoræ drach: 1. & semis, syrupi Gi-
leui quod sufficit. Dosis eius drach: 3. cum repida.

TRIA SANDALI ALTERVM.

Caput. 912.

Ad dolorem stomachi & Hepatis & phthisim, mor-
bum regium & ad omnem præcordiorum calorem
conducens. Recipe sandali albi, Rubei & citrini, Rosarū,
saccari ana solidos 4. Reubarbari, spodij, succi Glycyrrhis
zæ, seminis portulacæ ana soli: 3. amyli, Gummi arabici,
Tragachanthi seminis citruli, Melonis, cucumeris, cucur-
bite, ana solidos 2. Camphoræ drach: 1. Syrupi Rosacei
quantum sufficit. Alij pondus Rosarum quadruplicant,
dentur de ea mane & meridie drach: 3. cum Rhodosto-
mate seu frigida aqua.

*De differentia
Cucumerum,
quos greci Si-
cya & angu-
ria vocant, &
de cucurbita
q: Grecis colo-
cynthis dicitur
uide Symconē
Sethi medicum
Antiochenum.*

THEODOSION. CAPVT. 913.

Vtile his qui subito angustias patiuntur, Epilepticis
Melancholicis, amentibus, Demoniacis, antiquis
doloribus

NE MEDICAMENTORVM.

doloribus capitis, pectoris, & his qui ex coarctatione
malorum humorum in stomacho, uentre, hepate, & sple
ne angustias & dolorem patiuntur. Hydropicis & Ictericis,
Nephreticis, Colicis, & qui totum corpus grauatum
habent, male sudantibus, & uicijs quæ in corpore incog
nita sunt, & mulierum casibus, Podagricis, Ventribus in
duratis daf in uere & autumnio semel aut bis, iuxta uires
hominis. Recipe aloes, capparis ana drach: 36. Chamæ
dryos drach: 28. Agarici, drach: 18. Cinnamomi, Croci,
Diagridij, reupontici, colocynthidos interioris, asari, mas
tiche, ana unc: 12. Xilobalsami drach: 8. Acori piperis
albi, ana drach: 7. Nardi, costi, zingiberis, Schoenanthus,
Chartæ combustæ, Meu, Gentianæ, piperis nigri & lon
gi, ana drach: 6. Amomi dra: 3. Mellis quod sufficit. Da
bis drach: 2. aut 3. cum mulla tepida.

THEODORETOS EVPORISTOS MAG
na Sorani. Caput. 914.

VAlet ad omne uitium capitis, Cerebri & oculorum
ad melancholicos, Lethargicos, Rheuma capitis, ad
arteriam asperam, ad uocem clarificandam, anhelosos, Si
tibundos, e Thorace laborantes, ad Stomachicos, Peri
pleumonicos, phthisicos, hepaticos, hydropicos, Splene
ticos, Ictericos, pleureticos, nephreticos, colicos, paralyti
cos, arteticos, Ischiadicos, podagricos, menses retentos, &
ad omnes mulierum casus. Recipe aloes hepaticæ drach:
36. & scrup: 2. Cinnamomi, chamædryos, acori, ana dra:
36. Croci, casæ, reupontici ana dra: 27. Agarici dra: 18.
Nardi, costi, mastiches, asari, Silphij, Scyllæ assæ, ammo
nia ci, Bdellij, Hellebori nigri, Hyperici, Epithymi, poly
K k podij

Theodoretos
interpretatur
diuinū munus
licet S. Genuē
sis in Prologo
scribat Theo
doretō dictam
esse à Theodo
ri Prisciāni no
mine, qui libr:
6. rerū medici
naliū posterita
ti transmisit, et
hanc antidotū
primus cōpo
suit.

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Theodoreton
ex Anacardijs
& alteram ex
Aloe, & tertiam
ex aceto
mulso appa-
rat. Vide apud
Actium li. 13.
cap. 112. 113.
114.

podij, succi Brassicæ, piperis albi & longi ana drach: 18.
Schoenanthus, zingiberis, Myrobalani, Colocynthidos,
Smyrnes, Sagapeni, opopanax, castorei, absinthij, aristo-
lochia longæ, petroselini, Gentianæ, amomi, ana drac: 9.
Diagridij, piperis longi ana drach: 4. Mellis quod suffi-
cit. Dosis drach: 2. uel 3. cum mulla, & si uolueris Cata-
potia facere ex drachmis pulueris 15. & ex eis porriges ie-
iunij 13. aut 15. supra cibum uero 7. aut 9. accipiant.

THEODORETOS EVPORISTOS
Aegyptiaca. Caput. 915.

O Pitulatur Cephalalgicis, Scotomaticis & Lethar-
gicis, arteriæ asperæ humectæ, uoci debilitatæ, do-
lori & frigiditati Stomachi & phlegmati nimio in uentri-
culo, Spleneticis, nephreticis, paralyticis, mensibus adstri-
ctis & matricis uitij. Recipe agarici drach: 20. Aloes dra:
15. Diagridij, asari, casia lignæ, ana drach: 6. Costi, cha-
mædrios, Epithymi ana drach: 5. Spicæ dra: 3. & semis,
opobalsami, cinnamomi, calami aromatici, mastiches ana
drach: 3. Schoenanthus, xilobalsami, Euphorbij, piperis
albi & nigri, Gentianæ, carpobalsami ana drach: 2. Reu-
barbari drach: 1. & semis, myrrhæ, amomi ana drach: 1.
Mellis quod sufficit. Dabis ex eo drach: 3. cum mulla.

THEODORETOS EVPORISTOS
minor. Caput. 916.

PVrgat Phlegma & Choleram & uentositatem Sto-
machi, Hepatis, & omnium interaneorum casus ma-
tricis & menses restrictos. Recipe Cubebarum drach: 9.
Caryophyllorum drac: 7. Opobalsami, nucis myristicæ,
Reubarbari, Folij, Spicæ, Croci, xilobalsami, alæ, casia,
agarici

NE MEDICAMENTORVM.

Agarici, calami aromatici, Epithymi, mastiches, Iridos, carpobalsami, meu, phu, piperis nigri, albi, & longi, ana drach: 3. Mellis quod sufficit. Dosis drach: 2. cum Dia gridij & Euphorbij scrup: 1. mane cum tepida.

THEODORETOS ANACARDINA. CA. 917.

Vtilissima est ad capitis uertiginem, obliuionē, alie nationem, rheuma capitis, uisum obtusum, surditatem & aurium tinnitum, ad frigiditatem & imbecillitatē stomachi, & angustiam & cordis defectus, ad pulsum & timentes citra causam, ad hepaticos, ictericos & male coloratos, spleneticos, nephreticos, ad uesicæ nocumenta, ad difficilem partum & proluuium sanguinis, ad causas matricis, & sterilitatem, similiter & ad debiles & extenuatos. Recipe aloes unc: 12. Iridis, casia ana unc: 6. zingiberis, anacardi, carpobalsami, ana unc: 4. Folij, spica, myrobalani purgati, meu, epithymi ana unc: 3. caryophyllorum, schoenanthus, reupontici, mastiches ana unc: 1. Mellis quod sufficit.

THEODORETOS EX ACETO

apparata. Caput. 918.

Quæ Recipit radicis Fœniculi corticis purgatæ bene ablutæ libr: 9. aceti sextar: 6. Confice sic. Cortices concisos per dies septē in aceto infunde. Octauo uero die lento igne ad tertiā decoque & cola. Radices in mortario contere, & iterū in aceto infunde & ad tertiā bulli, ab igne ablata exprime, deinde succo quatuor partes mellis adde, iterūq; ad mellis spissitudinē decoque, & cū tepidū fuerit puluerē specierū admisce. Dosis drach: 3. cū tepida. Radices autē colligantur mense Maio, quia ante tempus hoc humectæ sunt, & post Maium nimium aridæ.

Kk ij Theod

NICOLAUS DE COMPOSITIO

THEODORETOS ANACARDINA CA. 919.

A Domnes causas absconditas, totius corporis maxime capitis, & Epilepsiā, suspiriosos, & ad omnia uitia pectoris, ad eos qui non digerunt, sed Stomachi & intestinorum dolorem patiuntur. Prodest Hepaticis, Spleneticis, pleureticis, nephreticis, colicis, phthisicis, Hydropticis, Ictericis, Decoloratis & fatigatis toto corpore, ex morbo conualescentibus, ad sterilitatem mulierum, & ad tardam purgationem, præfocationemq; matricis, ad uentrem purgandum, typos quotidianos, tertianos, quartanos. Recipe aloes drach: 40. agarici drach: 24. Diagridij, costi drach: 8. Cinnamomi, croci carei pontici, casia, mastiches, acori, Gentianæ ana drach: 6. Nardi, xilobalsami, anacardi, chamædryos, asari, phu, meu, piperis nigri & longi, ana drach: 4. Schoënanthus drach: 2. Mellis quod sufficit. Dosis drach: 1. aut 2. uel 3. cum mulla.

THEODORETOS ANACARDINA

alia. Caput. 920.

Haec memoriam ablatam reuocat, & sensus ex Lethargia impeditos acuit, caput, stomachum, & omnia membra ex frigidityte debilitata corroborat & calefacit, & uentositatem expellit. Recipe penidij dra: 20. Cinnamomi, Galangæ, Spicæ, zingiberis, mastiches, anacardi, calaminthe, origani, radicis Eringij, anisi, ana drach: 6. Menthe drach: 4. Caryophyllorum, costi, pyrethri, Thuris, castorei, Tapsiæ, cyperi, piperis nigri & longi, cardamomi ana drach: 3. Ligni aloes, nucis Moschatæ, Folij croci, asari, casie lignæ, calami aromatici, apij, ameos ana drach: 2. Olei amygdalini, & mellis quod sufficit, Dabis drach: 2, aut 3. cum tepida.

Theos

NE MEDICAMENTORVM.
THEODORETOS EX MELLE ANA-
cardino. Caput. 921.

Perfanat Lethargum, curat Melancholicos, Phlegma-
ticos, hæmorrhagicos, & arteticos. Recipe sacchari dra-
20. Chebulorum Emblicorum, Belliricorum piperis ni-
gri & longiana unc: 10. Zingiberis, mellis anacardi ana
drach: 3. Caryophyllorum, Castorei, Stryacis, ana drach:
3. uel 5. Chamæmeli, cyperi, Baccarum Lauri ana drach:
3. Mellis quod sufficit. Dabis drach: 1. aut 2. Anacardi te-
rantur, & in aceto sufficienti diebus septem infundantur,
Octauo die lento igne ad medietatem coquantur & per
lintheolum colentur, sex uero quæ remanet siccetur, & ubi
requiruntur Anacardi in hunc modum præparentur. In
succo uero mel sufficiens ad spissitudinem coquatur & ubi
queritur mel Anacardinum de eodem melle recipiatur.

Anacardorum
preparatio.

Mellis Anacar-
dini confectio-
ra.

TROCHISCVS AMAZONIVS.
Caput. 922.

Dolorem capitis sanat cum Amineo uino solutus &
fronti illitus, cum aceto tritus & temporibus inun-
ctus, & auri iniectus dolorem aurium tollit cum Galba-
no & Lacte Celsi solutus & in cauernas dentium inditus
dolorem ipsorum aufert, Stomachi angustiam & Acidis-
tatem & omnes dolores interaneorum potus sanat cum
uino ueteri bis aut ter, Hepar & splenem calefacit, & om-
nes dolores cum uino absinthato potus extirpat, Dysen-
tericis cū decoctione Syriaci roris (Syriaci rorē Rhun appellat
Sumach Arabice uocatum, Vide Manardum de literarum commutatione
in dictionibus Rhous floris et roris Syriaci.) Colicis cum apoze-
mate Myrthæ medetur. Recipe Croci Castorei, Myr-
rhæ

Pastillorum et
Emplastrorū
atq; malagma-
tum differētiā
pulchre & co-
piose prosequi-
tur C. Celsus
li. 5. cap. 17.

Kk ij rhæ

NICOLAUS DE COMPOSITIO

rhæ Troglodyticæ, seminis Hyoscyami ana drach: 6. Sty-
racis, seminis apij, Dauci, ana drach: 4. Anisi papaueris
ana drach: 3. Nar Opij, ana drach: 2. Succ Mandrago-
ræ, Piperis albi ana drach: 1. Aquæ pluuiæ quod suffi-
cit ex friatis cum aqua drachmeos Trochiscos informa &
Balsamo perunge in umbra exicca.

TROCHISCUS AMAZONIUS ALIUS

Quem Galenus composuit.

Caput. 923.

Describitur
hic pastillus à
Paulo Aegine-
ta li. 7. cap. 12.
fol. penultimo.
Et apud Tral-
lium in cap.
Medicinarum
Ventriculi fri-
gidi.

AD imbecillitatem & anatropam & dolorem stoma-
chi cum calida uel sapa potus ad Cacochymiam,
Spienticis cum Oxymelite ad colicos cum frigida, Dy-
sentericos cum uino myrtino, Torminosos & Celiacos
cum decoctione absinthij, ad Diaphoreticos sudores cum
Rhodostomate & ad casus mulierum. Recipe Myrrhæ,
Absinthij ana drach: 6. Cinnamomi apij ana drach: 5. pi-
peris anisi ana drach: 3. Castorei Opij drach: 2. Aquæ
quod sufficit ex friatis, Drachmeos Trochiscos informa
& in umbra sicca.

TROCHISCUS ANICETVS.

Caput. 925.

Somnum præstat, indigestionem & Aciditatem Sto-
machi tollit, typice febricitantibus ante duas horas cū
Apozemate Pegani, prodest in morbis uesicæ cum uino
& melle summitur, Matrici cum apozemate Pegani, &
cum apozemate artemisæ. Recipe Styrcis, Dauci, Se-
minis Seselei, Hyoscyami, anisi, Selini ana drach: 8. Cro-
ci, Opij ana drach: 6. Castorei, Zingiberis, Spicæ, casia,
Lemnie Sphragidis, Mandragoræ, Folij, ana drach: 4.

Vini

NE MEDICAMENTORVM.

Vini quod sufficit ex friatis cum uino drachmeos trochiscos informa & in umbra sicca.

TROCHISCVS AMYGDALINVS.

Caput. 926.

Faciens ad chronica ulcera aurium & ad surditatem.
Recipe Vrinæ apri, Liquaminis Pontici, (Ponticum liquamen, Muriam & garum intelligit ex thynni piscis & aliorum sanie falguginem factam. Vide Barbarum & uirgil. Marcellū super ca. 119. li. 5. Dioscoridis.) Fuliginis ana drach: 20. amygdalarum amararum drac: 17. Nitri Alexandrini drach: 12. Myrrhæ, Libani, castorei, Opij, croci, succi prassij ana drach: 4. Olei amygdalini & acetosi quod sufficit, tere omnia cum oleo & aceto, Trochiscos drachmeos informa, & in umbra sicca & usu exposcente cum oleo roseo distempera & auribus iniice.

TROCHISCVS AMYGDALINVS

alius. Caput. 927.

Optimus ad dolorem aurium & grauem auditum.
Recipe amygdalas amaras purgatas 20. croci, seminis apij ana drach: 4. Galbani, libani ana drach: 3. Myrrhæ, aphronitri ana drach: 1. acetī quod sufficit. Galbanū cum aceto tere & puluerem specierum insperge, & trochiscos informa & usu expetente cum oleo Roseo dissolue, et in aurem instilla.

TROCHISCVS IATROCEPHALVS AD

capitis dolorem & rheuma oculorum

appositissimus. Caput. 928.

Ichtyocollæ,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

IChtyocollæ, Taurocollæ, Libani, myrrhæ, castorei, mā
nis, Sinopidis Galbani ana drach: 1. Tapsiæ obolum
unum, succi Absinthij quod sufficit, tere & cum succo tro
chiscos informa unde frontem & tempora inunge.

TROCHISCVS IATROCEPHALVS
minor ad capitis Dolorem.

Caput. 929.

REcipe Libani, Aloes, Myrrhæ, ana dra: 4. Euphor
bij, Amyliana drach: 2. Aceti quod sufficit. Conste
ce & utere.

TROCHISCVS HEMICRANEVS AD
hemicranæ dolorem. Caput. 930.

CRocomagmatis drach: 9. Euphorbij chalcanti, ana
drach: 2. castorei drach: 1. aceti quod sufficit, ex his
tritris & cribratis cum aceto Trochiscos informa, cumq;
necesse fuerit oleo Mastichino imbutos fronti appone.

TROCHISCVS HEMICRANICVS MINOR
pro dolore hemicranæ. Caput. 931.

REcipe apij, Mechonis, Laseris, Euphorbij Peuced
ni ana, aceti quod sufficit, ex his tritris & cribratis cū
aceto Trochiscos informa quos cum succo papaueris aut
lacte mulieris paratos fronti impone.

TROCHISCVS OPHTHALMOCATARTI
cus ad dolorem & tumores & lippitudines
oculorum. Caput. 932.

REcipe lycij, croci, Opij, aloes, Myrrhæ, Florum ros
sæ ana omnium, uini albi & aceti quod sufficit, ex
contritis

NE MEDICAMENTORVM.

contritis Trochiscos informa, usu poscente distempera,
cum albumine ouorum & extrema loca perunge.

TROCHISCVS OPHTHALMOCATARTI-
cus, ad dolorem capitis, & rheuma & las-
chrymas oculorum. Caput. 933.

R Ecipe libani, mastiches, myrrhæ, farine gutteris ana
drach: 8. Sanguinis draconis, boli, croci, stipteriæ
ana dra: 5. Aquæ tragacanthi quantum sufficit, e quibus
tritris cum aqua Trochiscos informa, cumq; necesse fuerit
cum albumine oui distempera, & ex illa parū unde rheu-
ma decurrit usq; ad dimidium capitis impone.

TROCHISCVS DIABESARA. CA. 934.

A Ptus ad tumorem uuæ, et rheumatismum gutturis
cum pulca gargarizatus, & asthma & Synanchen.
Recipe Gallas asianas 8. Spicæ, amomi, ana unc: 6. Co-
sti, cineris recentis pullorum hyrundinis ana unc: 3. Cas-
siæ, crocomagmatis, rosarum siccarum ana unc: 2. Croci
unc: 1. & semis Cinnamomi, Besare, schoenanthus, stiptes-
riæ scissilis, Iridis Illyricæ, anisi, apij, amei ana unc: 1. Sape
quod sufficit, tere omnia & drachmeos Trochiscos infor-
ma & in umbra sicca & utere.

Besara & Be-
sasa superius
enucleatum re-
quire.

TROCHISCVS DIACASTOREI. CA. 935.

Q Vi facit ad uulnera aurium, & Hyperfarcidion in
aceto solutus & iniectus: ad polypos, cum aceto il-
litus. Recipe Sinopidis ponticæ unc: 12. Eruginis aris,
castorij, aluminis scissi, myrrhæ, fructus malignanati ana
unc: 2. Thuris masculi, aloes croci, ana unc: 1. Alij addūt
sulphuris uiui unc: 4. Vintueteris quod sufficit. Harum

L1 species

NICOLAUS DE COMPOSITIO

specierum puluerem cum uino tempera & Trochiscos in forma, quibus cum opus fuerit utaris.

TROCHISCVS AVREVS. CAPVT. 936.

Vtilis ad uulnera aurium & Verreiri, & ad neruos incisos, sordida ulcera, fracturas ossium & nuda ossa Syringas & profunda uulnera sine Eschara purgat, replet & cicatrizat. Recipe Sinopidis unc: 8. Thuris. Aluminis scissi ana unc: 4. floris unc: 3. Gummi unc: 1. aceti quod sufficit, Ex tritis Trochiscos informa, & in umbra sicca, cumq; opus fuerit cum oxymelite tempera & utere.

TROCHISCVS DIASPARAGV OPTIMVS
ad sanguinis sputum & dysenteriam, & omnes fluxus. Caput. 937.

Recipe succi asparagi unc: 6. Lycij, apij, succi menthae, ana unc: 4. Chamædryos unc: 2. Balaustiorū, reupontici, cymarum rubi, acanthi ægyptiacæ, anagallis, dis radicis, hypocistidos succi hyoscyami ana unc: 2. Cinnamonomi unc: 1. Rosarum siccarum dra: 6. Succis serpentariæ quod sufficit, tere omnia & cū succo Trochiscos informa & in umbra sicca, q̄s mane & sero cū uino exhibebis.

TROCHISCVS AVSTERSVS. CAPVT. 938.

Hemicrani dolorē cū aceto solutus et illitus, phreneticos obsopit, cum succo perdicij dissolutus & auribus instillatus, & fronti inunctus dolorē oculorū curat, Tussim humidam cum tepida datus, Defectionē stomachi cū pulsa, uentris fluxum cum rhodostomate, omnia uulnera interaneorum cum succo phthisanæ, typum quotidianum, tertianum & quartanum cum tepida sumptus ante horam accessionis emendat. Recipe seminis hyos

NE MEDICAMENTORVM.

hyoscyami, casia fistulæ, dauci, petroselini macedonici, anadrach: 6. Amomi, radicis corticis mandragoræ, castorei myrrhæ, piperis albi, anisi, amei, opij, lemnia sphragidis, ana drach: 4. Vini ueteris quod sufficit, ex quibus tritis Trochiscos drachmeos informa et in umbra sicca et utere:

TROCHISCVS ELIODES. CAPVT. 939.

Qui conducit anhelosis tussientibus, ardori stomachi, siti, & feбри, uomitui nimio cū aqua frigida potus, fluxui uentris & dysenteria cum succo myrrhæ. Recipe Cinnamomi, Selini ana drach: 12. Anisi, drach: 6. Myrrhæ, opij, piperis ana drach: 4. Costi drach: 2. Aquæ quod sufficit. Hec omnia tere et cum aqua Trochiscos informa, quos in umbra siccabis.

TROCHISCVS ANODINVS. CAPVT. 940.

Cum aqua tepida potus & fronti illitus cōsopit, tussi & plenitudini pectoris & catarrho & nausæ cōducit, hemoptoicis, stomachicis, pleureticis, dysentericis, hemorrhagicis & calculosis. Recipe styracis, castorei, dauci Creici ana drach: 5. & scrup: 1. Croci, opij, hyoscyami, petroseliniana dra: 4. Galbani, myrrhæ ana drach: 1. Aquæ pluuiæ quod sufficit, quibus tritis & cribratis cum aqua Trochiscos informa & utere.

TROCHISCVS DIADAPHNV COCCON.

Caput. 941.

Faciens ad Catarrhum & tussē, angustiam pectoris & pulmonis cū uino potus, ad apostemata, & ad coxarum dolorē. Re. baccarū lauri unc: 2. Sagapeni, opoponacis, gentianæ, piperis albi ana unc: 1. aquæ quod sufficit. Opoponacē in aqua una die & nocte infunde, postea in mortario eliqua, & puluerem specierū adde & Trochiscos informa.

Ll ij Tros

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

TROCHISCUS PTOLOMEI. CAPVT. 942.

*Lomentū Cre
ta appellatur,
qua fullones in
albis poliendis
uestibus utun-
tur. Medici po-
nūt pro farina
fabacea, & nō
nunq̃ pro pane
ex fabis confe-
cto.*

Valeat ut Theriaca ad omnes typicas febres, cum decoctione pegani, ad frigiditatem pectoris & dolorē Stomachi, cum apozemate absinthij, ad uenena & uenenatarum bestiarum morsus. Recipe orobi lomentī drach: 25. Radicis Brusci drach: 15. Ruthæ agrestis unc: 12. seminis trifolij acuti unc: 8. Croci, Sagapeni, Myrrhæ, laseris, cymini Thebaici, Serpylli, radicis Erucæ ana drach: 6. Opij papaueris ana drach: 4. Vini Aminei quod sufficit, & puluerizatis cum aqua Trochiscos informa.

TROCHISCUS DIAOROBV. CA. 943.

*Pinna, idest lo-
bo.*

Cephalalgicis conducibilis, maniacis, melancholicis, epilepticis, scotomaticis, tremulis, paralyticis ex melancholia, stomachica & hypochondriaca. Recipe muscelæ hepatis, gallorum testium, castorei, antimonij, myrrhæ, sagapeni, orobi, costi, pyrethri, diptami, corticis mandragoræ, elelisphaci, pegani, amaraci, nitri, piperis longi, opij, ana drach: 4. De prima pinna hepatis asinæ de ultimo dextri testiculi arietis, sulphuris uiui, opopanax, galangæ, thuris, terebinthinæ, asa, aristolochiæ longæ, chamædryos, nucis moschata, anacardi ana drach: 3. ungulas quæ inueniuntur in genibus equorum, duas, faucis leporis combustæ, hyrundinum cineris, lemnix sphragidos, agarici, epithymi, macedonici, apij seminis meconis ana drach: 2. Oxymelitos quod sufficit. Hæc omnia trita & cribrata cum oxymelite confice, & inde Trochiscos informa, & Moscho Balsamoq; dissoluta perunctos ad umbram exsicca, quos mane & uesperis cum oxymelite propinabis sumendos.

Trochi

NE MEDICAMENTORVM.

TROCHISCVS THEODOSII IMPE-
ratoris. Caput. 944.

C Eliacis, Dysentericis inferne uel superne iniecius
conducit. Recipe Omphacij dra: 11. Myrrhæ dra:
10. Mororum immaturorum drach: 9. Colti, Hypocistis
dos succi, Gallæ ana drach: 8. Aloes, Aluminis, Croci, Ro-
sarum, Reupontici, Eupatoriij ana drach: 6. Cinnamomi,
Arsenici, Chartæ combustæ, Asbesti, Sandaracæ, cortis
cis mali granati, ana drach: 4. Opij Castorei, Spicæ ana
drach: 3. Aceti quod sufficit, e quibus tritis & cribratis cū
succo & aceto Trochiscos informa & cum opus fuerit cū
uino myrtino epota, cum uino & aceto forti tres solutos
për clysterem iniice.

TROCHISCVS DIASPERMATON

Alexandri. Caput. 945.

F Aciens ad tussim cum mullâ exhibetur, & ad uomi-
tum, & nauseam cum aqua absinthij ad infrigidatio-
nem & dolorem Stomachi & interaneorum cum mullâ
ad Diaroeam cum succo Orizæ, ad Dysenteriam cum
Apozemate Rosarum ad profluuiū cum decoctione leni-
tisci. Recipe Seminis Hyoscyami, Opij, Sidiorū ana dra: *Quia Plinius*
9. Florum Rosarum Croci, Gallarū Asianarum ana drac: *testatur Gallas*
4. Apij, anisammi, Fœniculi, Papaueris ana drach: 1. *in Syria &*
aquæ quod sufficit. Opium in aqua infunde & cum pul- *Aegypto copi-*
uere specierum Trochiscos informa. *osius proueni-*
re.

TROCHISCVS DIASPERMATON.

Caput. 946.

A D uigilias nimias cum diacodio datus ad defectio-
nem Stomachi cum febre cum calida, sine febribus

LI iij cum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

cum uino; Dysentericis cum apozemate Balaustiorum.
 Recipe Seminis Hyoscyami, ammei, dauci, Opij, petroseliniana drach: 18. leuistici drach: 10. Marathri, Apij, ana drach: 9. Croci drach: 2. Seminis Mandragoræ Myrthæ ana drach: 1. Aquæ fontanæ quod sufficit. Opium in aquam infunde, & sic cum puluere trochiscos drachmicos informa.

TROCHISCUS CROCODES ALEXANDRI. Caput. 94.

Cum aceto & oleo Roseo solutus & fronti impositus Cephalalgiam aufert ad aurium passiones cum succo perdicij herbæ solutus & tepidus infectus, Ad dentium dolorem ammixto Galbano, & cum supra scripto succo solutus & in cauernas dentium missus dolorem mitigat, fluxum narium ex catarrho curat, uenam propendens cum tepida gargarizatus exiccat, ualet ad tussim cum Sapa ad dolorem & frigiditatem & indigestionem, & acidius cum decoctione origani, ad Hemoptoicos cum uino & cyatho aceti & aquæ, ad Celiacos, Dysentericos ad omnes fluxus & tormina intestinorum cum Apozemate forbarum uel Rubi, ad uesicæ dolorem cum tepida, ad Hemorrhoidum, ad matricis fluxum cum aqua Myrthæ, ad typice febrientes cum frigorebus per horam ante accessum datus. Recipe Seminis Hyoscyami drach: 8. Croci, Styracis, Apij, Anisi, Opij ana drach: 4. Dauici Cretici drach: 3. Castorei Myrthæ ana drach: 2. Aquæ quod sufficit. Opium & Myrrham cum aqua dissolue, postea Styracem admisce, & Trochiscos informa.

Tro

NE MEDICAMENTORVM.

TROCHISCVS CROCODES MINOR.

Caput. 948.

A Domnes fluxus sanguinis uentris & intestinorum ad typicas febres quæcuncq; infestant cum frigore, quotidianas, Tertianas & Quartanas, Recipe Cinnamomi, Opj, Selini, Styracis, Mandragoræ, Croci ana drach 4. Spicæ, Marathri syluestris seminis, Costi, Libani, Reus pontici, Anisi ana drach: 3. Myrrhæ drach: 1. Mulsæ quod sufficit, e puluerizatis cum mulsâ drachmeos Trochiscos informa & balsamo aut Laurino inunctos sicca, febrientibus cum tepida non febrientibus cum uino porrige.

TROCHISCVS DIACORALLION

Alexandri. Caput. 949.

C onfert ad Hemoptoicos, Hemorrhoeicos, & ad superfluum sanguinem undecuncq; fluat, ad Dysenteriam & Diabetem (Diabetes urinae profluuium est uelox assumptorum potuum transitus redditus omnibus quæ bibita sunt nihil à qualitate sua mutatis, Quæ ægritudo etiam Dipsacos dicitur quia uehementer sitiunt Diabetici Paulus li. 3. cap. 45.) ad Gonorrhoeam. Recipe Gummi, amyli, Libani ana drach: 5. Hypocistidos, Balsamum laustiorum ana drach: 4. Acaciæ, Myrtæ drach: 3. Rosarum foliorum, Opj, Coralli, ana drach: 2. Seminis rosarum drach: 1. Psyllij apozematis quod sufficit, quibus tritis & cribratis cum apozemate drachmeos Trochiscos informa cum decoctione Pentaphylli detur unus.

Vide Trochiseos ex electro apud Paulum li. 7. ca. 12.

TROCHISCVS DIACORALLION.

Caput. 950.

Vtilis

NICOLAUS DE COMPOSITIO

VTilis ad fluxum narium, oris, Coli & Ventrís, & ad menses nimios. Recipe Gummi, Libani, amyli ana drach: 3. acaciæ, seminis Plantaginis ana drach: 1. apozematis Psyllij quod sufficit, Opium cum apozemate solue & cum puluere Trochiscos informa.

TROCHISCVS DIALECTRV ALEXANDRI. Caput. 951.

VAlet Hemoptoicis, Empycis, Dysentericis, & diabeticis uitijs. Recipe Electri uel succi Nili (Nili succum appellant Arabes Karaben & succinum. Serapio. n. in capite Haur, quod dicit esse arborem Karabe quæ nascatur ad Nilum fluium cuius gummi congeletur ibidem, uoceturq; tum alapton tum Karabe. etc.) Maturi, Iridos, Croci, Mastiches ana drach: 85. Psyllij congelati drach: 44. Opij drach: 4. Psyllij, idest pulicaris herbæ decoctionis quod sufficit, Epuluerizatis cum decoctione Trochiscos informa.

TROCHISCVS DIAPHYSALIDOS Alexandri. Caput. 952.

SAlutaris ad Renum & Vesicæ passiones, ad eos qui cum urina mucilagines uel sanguinem reddunt, Lapidés frangit, & de Renibus & Vesica expellit, ad Vreteras & Vesicam uulneratam cum lacte mulieris, uel asinæ aut sapa cum Syringe injectus ad Stranguriam & dysuriam. Recipe Physalidos grana 24. seminis lapathi drach: 13. Seminis Cucumeris domestici drach: 12. seminis fœniculi drach: 6. amygdalarum amararum drach: 4. Nucleorum pini, Hyoscyami albi, opij, Conij seminis ana drach: 3. Sapa quod sufficit. Opium cum sapa dissolue & cum puluere specierum

Halitacabus à barbaris Alceæ cengi dicitur, quæ est secunda species solani apud Dios.

NE MEDICAMENTORVM.

specierum drachmeos Trochiscos informa, & cum apozemate apij utere.

TROCHISCVS DIAPHYSALIDOS

minor. Caput. 953.

Aduitia renum & uesicæ, ad stranguriam & dysuriam. Recipe Physalidos grana 25. Seminis cucumeris domestici drach: 12. seminis Hyoscyami dra: 6. Foeniculi drach: 4. Nucleorum pini, croci, lapathi, seminis papaueris ana drach: 3. Sapa quod sufficit, Ex horum puluere cum sapa drachmeos Trochiscos informa, & dra: 1. cum decoctione apij dabis, & per uirgam cū Sapa in qua decoctæ fuerint bacca hederæ iniijce.

et appellatur à similitudine tunicle, qua continetur physalis, idest, Vesicatoria.

Diaphysalidos maior describitur à Paulo li. 7. c. 12. fol. ult.

TROCHISCVS DIABALAVSTION

Alexandri. Caput. 954.

Conueniens Celiacis, uomentibus, dysentericis, lientericis, diabrosiacis, & ad omnes fluxus sanguinis. Recipe Balaustiorū, acaciæ, hypocistidos, terræ Samiæ, glechonis, gisasteros, opij, ana, succi plantaginis quod sufficit, Ex contusis cū succo Trochiscos informa, dabis unū mane & uesperi cum aquæ cyathis. 3.

Anastomosis est reueratio uenæ uel arteriæ propter acrem qualitatem. Diapedesis, idest diffultatio fit quando sudoris uice transcolatur sanguis tunica rarefacta & sanguine tenuato. Anabrosis fit per corrosionem, quâdo humor erodens, aut externe medicamentū igneum, uenam aut arteriam erodit & aperit &c. Vide li. 5. Methodi. ca. 2.

TROCHISCVS CHELIDONIVS

Alexandri. Caput. 955.

Salubris asthmaticis, tussientibus, empycis, peripleurismonicis, Celiacis, dysentericis, intestinorum uulneris

Mm bus

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Simō citat hos
Trochiscos, et
nominat Tro-
chiscos Clodiū
uel Elidion.

bus, & sanguinem egerentibus. Recipe Spicæ, Croci ana
drach: 8. Tragacanthæ, opij, myrrhæ, lycij, acaciæ, hypo-
cistidos, chelidoniæ, piperis, ana drach: 3. Aloes, libani,
anisi, iridis, rosarum siccarum, ana dra: 2. aque quod suffi-
cit. Ex his tritis & cribratis cum aqua Trochiscos effinge,
& dabis unum cum uino Myrtino euntibus dormitum.

TROCHISCVS ANDRONIVS. CA. 956.

APtus ad auriū ulcera sordida uel sanguinolenta cū
oxymelite tepido solutus & iniectus ad polypos na-
riū cum aceto liquatus, ad Cacoetica uulnera & Syringes
cū uino, & ad impetigines & oxyrea & omnia humē-
tia uulnera deficcat. Re. Sinopidis ponticæ dra: 12. Cas-
storei, myrrhæ, eruginis æris, balauſtiorū, aluminis scissi,
ana dra: 2. Aloes, Croci, Thuris masculi ana drach: 1. uini
ueteris quod sufficit. Alij addunt sulphuris uiui drac: 4.
Ex leuore horum inde drachmeos Trochiscos informa,
cum apozemate Myrthæ per Clysterem exhibebis.

Vide Paulum
li. 7. ca. 12.

TROCHISCVS PHAVSTIANVS. CA. 957.

AD dysenteriam & uulnera intestinorum, & omnes
fluxus uentris. Recipe Asbesti extincti, arsenici ana
drach: 5. Chartæ combustæ dra: 4. Sandaracæ drach: 2.
Vini quod sufficit, e contritis cum uino Trochiscos infor-
ma, cū uino dabis, & cū apozemate myrti Clysterizabis.

Asbeston tum
hic, tum alibi
in hoc authore
nō lapidē As-
bestū, sed Cal-
cem uiuam,
aqua nō extin-
ctam intellige,
Vide Dios. li.
3. cap. 97.
Celsus li. 3. ca.
20. describit et

TROCHISCVS ANDRONIVS. CA. 958.

Congruens fistulis & sordidis uulneribus, hyperfari-
cosi, dysentericis et omnibus fluxibus uentris. Reci-
pe Atramenti futorij drach: 16. Aristolochiæ longæ dra:
12. Balauſtiorū dra: 10. Aluminis, myrrhæ, tragacanthæ,
thuris, cocodos uiridis ana drach: 4. Sappæ quod sufficit,
e quibus cum sapa drachmeos Trochiscos confice, ad dys-
enteriam

NE MEDICAMENTORVM.

ſenteriam & fluxum cum uino ad Cacoetica uulnera, & ad alia omnia cum oxymelite & aceto diſſolues & illines.

TROCHISCVS ADSTRICTORVS. CA. 959.

AD omnes fluxus uentris & Cacoetica uulnera. Re. Chartæ combuſtæ dra: 10. Calcis extinctæ libani ana dra: 5. Stipteriæ ſciſſi, lemnij ſigilli ana dra: 3. Sandaracæ, omphacij, ana drach: 2. Vini quod ſufficit, e contritis cum uino Trochiſcos informa, quos cum decoctione Balauſtiorum offeres, & cum uino Clifterizabis.

TROCHISCVS SPLENIDIEN ALEXANDRI. Caput. 960.

VALIDUS ad duritiem & uentofitatē ſplenis, & diuerſaſcius intemperies, Quo prior et melior non inuenitur. Recipe Splendidion, radicis Capparis corticis, lepidos ferri, Spicæ matris foliorum ana drach: 18. Myrobalani drach: 10. Thymi dra: 8. Pelecinī dra: 5. Stœchados dra: 4. Scolopendriæ abſinthij ana drach: 3. Oxymelitos quod ſufficit, Ex his cū oxymelite drachmeos Trochiſcos informa, quos cum oxymelite exhibebis.

TROCHISCVS SPLENIDIEN MINOR. Caput. 961.

AD omnes paſſiones ſplenis tumorem & duritiem. Re. myrobalani, ſtœchados ana dra: 10. Gutte amomiaci dra: 9. Radicis Capparis, myricæ, ſplendidij, ſquæmæ ferri ana dra: 6. Pelecinī dra: 5. Scolopendriæ abſinthij ana dra: 3. Oxymelitos qd ſufficit. E tritis cū oxymelite trochiſcos cōforma, q̄s cū oxymelite epotādos dabis.

TROCHISCVS MELANCHOLICVS

Alexandri. Caput. 962.

Mm ij Ad

p Cocode the
re tragacātha
habet, capitula
mali punici:
Actius li. 8. ca.
40. alios paſtil
los Andrōi ad
ſcribit. Paulus
li. 7. ca. 12. pro
tragacātha ha
bet Miſy, cro
cum & croco
magma.
Splendelion le
git S. Genuen.
Aſplenon her
bam quā cerui
nam linguā uo
cāt, puto Trāſ
latorem intel
ligere. De qua
Vide Dioſ. li. 3
cap. 142.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

A D stomachum & omnes passiones splenis, ad spas-
mata, puncturas & uentositatem. & mulierū pas-
siones ex Melancholia obortas. Recipe Costi drach: 5.
Corticis radicis capparis, ammoniaci, Irei, ana drach: 4.
& semis, opopanax, peucedani, nardi, diptami, ana dra:
4. Myrrhæ drach: 1. uel 2. Oxymelitis quod sufficit, Etrū-
tis cū oxymelite Trochiscos effice, & cū oxymelite utere.

TROCHISCVS ALEXANDRI AD SCLIA
rosin hepatis, & inflationem & dysente-
riam. Caput. 963.

R Ecipe anisi, apij asari, amygdalarum amararū pur-
gatarum, absinthij ana drach: 4. Aquæ quod suffi-
cit, ex his cū aqua Trochiscos facito & cum frigida utere.

TROCHISCVS CESARIVS AD EFFLVXVM
& retentionem capillorum. Caput. 964.

R Ecipe axungie un: 12. Styracis, labdani, croci, ami-
moniaci aristolochiæ uiridis ana drach: 4. Myrrhæ,
rosarum siccarum ana drac: 1. Vini quod sufficit. Terēda
terantur, Aristolochiam in uino diebus septem infunde,
deinde cum cæteris in mortario terendo cōmisce, postea
Trochiscos informa. & in umbra siccatis, & cum uino &
oleo myrtino dissolutis, totum caput perungito.

TROCHISCVS THERMOPOEVS. CA. 965.

A D rheuma capitis, ad frigiditatem pectoris, & totis
us corporis utilissimus est. Re. Cinnamomi, myr-
rhæ, piperis longi & nigri, cymini, selini, seselei, anethi, ma-
rathri, scenigræci, nigellæ, roris marini, saluæ, sabinae, nepi-
tæ, ana drac: 3. Apozematis marrubij quod sufficit, etru-
tis cum apozemate drachmæos Trochiscos forma, & cum
tepida utere.

Tro

NE MEDICAMENTORVM.
TROCHISCVS CALCULOSVS.

Caput. 966.

EXquisite lapidem confringens et dolorem Illi, Stranguriam & Dysuriam soluens. Recipe Cinnamomi, Caryophyllorum, Galangæ Corticis Aloes, Piperis; granorum solis, seminis Olusatris, Citri, Selini, Seminis Maluæ domesticæ seminis cucumeris amari. Melonis & Cucumeris, Petroselinii, dauci Vrticæ seminis, Radicis capparis, Struthii Lapidis Gagatis, Maluæ Visci radicis, Saxifragæ ana drach: 1. Aquæ quod sufficit, excontusis cum aqua Trochiscos informa & cum Vino utere.

TROCHISCVS DIAMOSCHV COM-
positus ad diaphoreticos.

Caput. 967.

Recipe Abrotani drach: 1. & semis, Confitæ mundæ, Croci, lapidis Gagatis, Myrrhæ Sulphuris uiui, Piperis, seminis Ruthæ agrestis ana drach: 1. Oxymelitos quod sufficit, E contritis cum oxymelite Drachmeos trochiscos informa & cum uino ieiunis bibendos præbe.

TROCHISCVS EXPERTVS AD DO-
lorem Renum & Coxarum.

Caput. 968.

Recipe Sene, Turbith, ana drach: 3. Sarcocollæ unc: 2. Diagridii unc: 1. Rosarum drach: 4. Mastiches drach: 2. decoctionis radicis Thymali quod sufficit excontusis cum decoctione drachmeos Trochiscos informa, & utere cum calida.

TROCHISCVS PANCHRE-

stus. Caput. 969.

Mm ij

Prodest

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Prodest ad uigilias in febribus, utilis Vomentibus, Cardiacis, Nephreticis Ischiadicis mane & uespere datur ad Ephemeris, & Hæmitriteos ante duas horas accessione bis exhibitus, Tertio uero sudorem prouocat, & per Diaphoresin maliciam febrium extirpat. Recipe Meconis, anisi ana unc: 4. Hyoscyami unc: 2. Syracis, Glycyrrhizæ, Casiæ, Mandragoræ, ana unc: 1. Oxymelitos quod sufficit, Ex puluerisatis cum Oxymelite trochiscos informa & utere cum tepida.

TROCHISCUS DIALECTRV.

Caput. 970.

Valeat ad Ozenas & uulnera narium, solutus cum aceto ad ulcera Renum & Vesice, cum apozemate Myrrthæ aut Rosarum. Recipe rosæ grana 18. Spicæ, croci cellicæ, Sesami, asari, dactyli, ponti tribuli ana drach: 8. Eletri lapathi ana drach: 8. Opj drach. 6. Vini quod sufficit, ex his cum uino trochiscos informa & utere.

TROCHISCUS MVSÆ.

Caput. 971.

Ad putrida uulnera & pustulas & Colpos, idest sinus cum Sapa solutus & illitus, ad fluxus uentris cum decoctione Sidiorum. Recipe Balaustiorum drac: 4. crocomagmatis drach: 3. aloes, croci, Myrrhæ, aluminis, chalcanthi, ana drac: 1. Oenomelitos quod sufficit, ex tritis cum oxymelite fac trochiscos.

TROCHISCUS HIPPOCRATIS.

Caput. 972.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD Periodicas febres cum decoctione Nepitæ siue Pegani ad Spleneticos nephreticos. Recipe Aristolochiæ longæ, Serpylli ana drach: 6. Bryoniæ albæ Libani notidos radicis, Iridos, Panacis radicis, Seminis trifolij, ana drach: 4. Zingiberis, Castorei, Opij, Cymini, Erinogij radicis acori albi ana drach: 4. Viniausteri quod sufficit. E contusis cum uino drachmeos trochiscos fac & cum tepida utere.

TROCHISCVS HEPATICVS ET ICTERICVS. Caput. 973.

Recipe amygdalarum purgatarum, absinthij, asari, anisi, apij, æqualia pondera aquæ quod sufficit, hæc omnia cribrata confice & trochiscos informa, cumq; opus fuerit cum uino dabis.

TROCHISCVS NESTOREVS. Caput. 974.

VAlens Hepaticis dysentericis, lientericis, Celiacis et omnibus fluxibus. Recipe Hypocistidos drach: 27. Roris Syriaci drach: 13. & semis hyoscyami drach: 18. castorei, acaciæ, ana drach: 14. Styracis, Myrrhæ ana drach: 5. Macis Croci opij Betonice ana drach: 1. Succ Plantaginis quod sufficit, quibus tritis cum succo drachmeos trochiscos fac & utere cum decoctione arnoglossæ.

TROCHISCI RVBRI DE STYRACE ad Catarrhum sistendum & Rauim uocis sumouendam.

Caput. 975.

Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

R Ecipe Passularum contritissimarum unc: 1. Glycyrrhizæ drach: 6. Xilaloës nucis Moschatae, Cinnamomi ana sesquidrachmam, Styrcis Calamite scrup: 6. Boli Armeni drach: 3. Saccari unc: 15. liquati in aquis be tonicæ, & florum uiolarum ana quod sufficit fiant pastilli rotundi.

Trigonius dicitur ab angulis tribus. Aesculapius li. 9. cap. 48. addit apij seminis Vnicas quatuor & pro succo arnoglosse, subigit ingrediētia reliqua medicamina sola aqua.

TROCHISCUS TRIGONIVS ANODINUS. Caput. 976.

AD Nephreticos ex febre uigilantes, ad ardorem stomachi, Hepatis & Splenis, Tertianarios quos una potione curat, ad Paralyticos, Ischiadicos & Podagricos dolores. Rec. Hyoscyami unc: 4. Anisi unc: 2. Opij unc: 1. Succiarne glosse quod sufficit, Ex contritis trochiscos fac & cum frigida utere.

TROCHISCUS HEPTAGONVS UTILIS ad omne rheuma capitis & omnes fluxus Ventris. Caput. 977.

R Ecipe Opij, Myrrhæ, Croci, Rosarum, Anisi, Hyoscyami, Selini ana drach: 2. uini Myrtini quod sufficit, Ex horum leuore cum uino drachmas Trochiscos facito.

TROCHISCUS NEXORRATI AD OMNES typicas febres quotidianas tertianas & Quartanas. Caput. 978.

R Ecipe Hyoscyami albi, succi Glycyrrhizæ, ana drag: 6. Opij, Papaueris domestici seminis ana drach: 4. Castorei drach: 2. Anisi, Confitæ ana unc: 1. & semis, croci, corticis Mandragoræ, ana drach: 1. decoctionis quod sufficit,

NE MEDICAMENTORVM.

sufficit, ex tritis cum decoctione drachmeos Trochiscos confice & utere ante horam accessionis cum tepida.

TROCHISCVS HEDYCHROVS QVI AD

Sotiram requiritur. Caput. 979.

R Ecipe amomi drach:6. Cinnamomi, Folij, Croci, Myrrhæ, Casiæ ana dra:3. Spicæ, dra:2. Opobalsami, Costi, Schoenanthus, Calami aromatici, xilobalsami, asari, phu, ana drach:1. & semis, mastiches, marathri ana drach:1. Amaraci dra:semis, uini ascaloni quod sufficit, ex puluerizatis cum uino Trochiscos fac, & cum fumo Styrtis exsicca.

TROCHISCVS HEDYCHROVS CROCO-

magmatis. Caput. 980.

R Ecipe amomi drach:36. Casiæ dra:18. Spicæ dra:16. & semis, Folij dra:6. & semis, Asphalti, Costi, asari, phu, ana dra:6. Croci dra:5. & semis, xilobalsami, myrrhæ, mastiches, amaraci ana dra:4. Vini ascaloni quod sufficit, ex puluere horum cum uino Trochiscos cōstabis.

TROCHISCVS AD LVMBRICOS ET ASCA-

rides, & omnes uermes aut Bestiolas in

corpore generatas. Caput. 981.

R Ecipe Myrthi, farinæ lupini, rasuræ cornu cerui, be tonicæ, seminis Caroi, anethi, seminis Gitteris. Trochiscos Diani, & Trochiscos Diaorodon quere superius in litera D in confectiōe Diamargariton.

TROCHISCVS DIAMANTHV. CA. 982.

R Ecipe lilij radicis uiridis scrup:45. Balsami, Spicæ, Caryophyllorū, nucis myristicæ, Costi, Casiæ, Calami, Saliolæ, Salis Cappadotici, amomi, labdani muscæ, lij ana scrup:3. Mastiches scrup:2. Styracis Myrrhæ ana

Nn scrup:

Videntur hic nonnulla deficere.

Cassamum est Cyclaminus, id est panis porcinus. Saliola est Cētaurium.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

Scrup: 1. Mantis florum **scrup: 6.** Confice sic, Lilij radices in uino coctas, in modum electuarij tere, & sic cum cæteris speciebus commisce, deinde cum Balsamo & Muscelio drachmeos Trochiscos informa, & ad umbrā desicca.

TROCHISCVS DIAREV. CAPVT. 983.

R Ecipe Reu, opobalsami, folij, spicæ, croci, myrrhæ, amomi, libyistici ana **scrup: 4.** Cymini, olei uiolacei ana **scrup: 3.** Moschi, ambreg, ossis de corde cerui, ana **scrup: 1.** Ex tritis cum Balsamo & oleo Violaceo & uino albo drachmeos Trochiscos informa & sicca in umbra.

TROCHISCVS LICHENICVS AD impetigines. Caput. 984.

R Ecipe auripigmenti, chalcanti, aluminis, sulphuris, asphodeli uiridis Bryonię thuris, seminis urticę, sinapi ana **drac: 6.** Lactis labullæ quod sufficit, E quibus tritis, cum lacte Trochiscos informa, cumq; necesse fuerit cum aceto solutum locis patientibus impone.

Labulam scribit Genuensis, & tradit esse speciẽ, Tithymali.

VIRTVS DEI. CAPVT. 985.

Ita Herophilus medicamentum dixit, Manus dei sunt si rite adhibentur, et nihil sunt ubi peram administrantur.

Cephalalgicis medetur, hemicranicis, paralyticis, stomachi doloribus, cardiacis, lipotomicis, renum doloribus, urinæ retentæ, & mensibus immodicis. Recipe antimonij abrotani ana **unc: 12.** Esbrii **unc: 5.** Rosarum, hyssopi, ana **unc: 4.** Cinnamomi, Thymi ana **un: 2.** foliorum caryophylli, galangæ, nardi, zedoariæ, xilocinnami, zingiberis, glycyrrhizæ, labdani, mastiches, cymini, melanopiperis ana **unc: 1.** Styracis **unc: semis,** moschi solidi pondus mellis despumati quod sufficit, Dosis eius **drac: 3.** cum uino seu tepida mane uel uesperi.

Esbrii idem Genuensis Saluiam appellare solitos prodit Aromatarios bars

NE MEDICAMENTORVM.

Barbaros, quosdā uero florē Saluie. Matheus pferā maioranā ēē decernit.

VSIANA SAPIENTVM BABILONIORVM

& Constantinopolitanorum. Caput. 986.

Conducit ad dolorem Ilij, angustiam & fastidium,
ad lapides renū & uesicæ, quos frangit & expellit,
ad stranguriam & dysuriam. Recipe petroselini dra: 18.
Galangæ, antophylli, spicæ, zingiberis, cyperi, meu, saxi
phragæ, polypodij, diptami, seminis lappæ matoris, semi
nis cardamomi, macedonici, seminis cicutæ, artiodos ana
drach: 18. Cinnamomi, hedere seminis & citriana drach:
4. & semis, mellis quod sufficit. Dabis instar auellanæ ad
dolorem Ilij cum decoctione polypodij ad lapidem cum
saxifragæ uel cum citriapoze mate.

VSIA. CAPVT. 987.

Ad stomachi inflationem, pulmonem & aliorū ui
scerū instar fabæ ægyptiæ, hydropicos, calculosos,
colicos, typice febrientes ante horam accessionis cum te
pida data ad uenena & angustiam. Recipe reubarbari uel
pontici drach: 62. Piperis nigri albi & longi ana dra: 31.
& semis, acori drach: 27. xilobalsami, hyoscyami ana dra:
22. & semis, meu drach: 18. zingiberis drach: 14. & semis,
caryophyllorum, saxifragæ ana drach: 13. & semis, cinnam
omi, tragacanthæ, mastiches, irei, thymi ana dra: 9. thu
ris, napel, ana dra: 6. & semis, spicæ, opij, euphorbij, casia,
amei, cardamomi, seseleos, selini, celticæ, anethi, ana dra:
6. Costi dra: 5. & semis, panacis, petroselini, asari, ana dra:
4. & semis, aloes dra: 4. Balsami dra: 3. crocomagmatis
dra: 2. & semis, folij, galangæ, croci ana dra: 2. Meu Atha
mantici drach: 1. & semis, cyperi drach: 1. Mellis quod
sufficit. Dabis in magnitudine auellanæ cum tepida.

Nn ij Vsa

Arceuthō gra
ci Iuniperū ap
pellant, ut est
apud Dios. li. 1.
ca. 88. Serapio
autem lib. 6. in
confectione de
Larina grana
Cedri uel Iuni
peri Arciodes
uocari adserit.

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

VSIA AD OMNES PERIODICAS FEBRES

Tussientes, & Empycos & Colicos, Ca. 988.

R Ecipe libani dra: 27. Opij dra: 20. Terebinthinæ, Cozumbri, Myrrhæ, Tragacanthæ, Croci, Costi, Pineæ mundatæ ana dra: 18. Syracis dra: 9. Cinnamomi, Spicæ, Hermodactylorum ana drach: 4. & semis, caryophyllorum, celticæ, galbani cochlearum ana dra: 2. Piperis albi & longi ana drach: 1. Mellis quod sufficit. Dabis in quantitate auellanæ cum tepida.

VALENS ADMIRANDVM. CA. 989.

C Onducens ad omnia supra scripta, Ad Althima ex catarrho tussientes, ad frigiditatem & dolorem stomachi, ad fastidium, ad digestionem, ad enphraxin hepatis & splenis, ad lumbricos & uesicæ casus, ad stimulandā Venerem. Recipe Cinnamomi, Spicæ, Amomi, Helenij ana dra: 12. Galangæ, zedoariæ, anisi, fœniculi ana dra: 9. caryophyllorum, cyperei, seminis erucae, piperis ana dra: 4. Ligni aloes, nucis myristicæ, croci, seminis basilici ana drach: 1. Mellis optimi quod sufficit. Dabis in quantitate nucis cum tepida.

VICTRIX THAVMASTICA. CA. 990.

A D sitim & calorem stomachi, peripleumoniam, phthisin, Ad hepaticos, diaphoreticos, nephreticos & acute febrientes. Recipe rosarum Babilonicarum dra: 36. Violarum, amyli, saccari, rhodostomatis ana dra: 28. Ligni aloes, cinnamomi, caryophyllorum, spicæ, spodij, amidi, ana drach: 6. seminis portulacæ, cucurbitæ, citruli, melonis, seminis lactucæ, ana drach: 4. camphoræ drach: 1. Mellis Rosei quod sufficit, dabis mane aut uesperis, uel quando uolueris cum frigida.

Violatum

NE MEDICAMENTORVM.

VIOLATVM MAGNVM AD STOMACHI:
cos hepaticos Phthificos, Cardiacos & assu-
due febrientes & sitibundos.

Caput. 991.

R Ecipe Violarum drach: 36. Rosarum, Glycyrrhizæ
ana drach: 21. & Tragacanthæ, 1. Saccari, rhodo-
stomatis ana drach: 9. Reubarbari, Ligni aloes, cinnamo-
mi, Caryophyllorum, Spicæ, Spodij, amyliana drach: 6.
Seminis Portulacæ, Cucurbitæ, Citruli, Melonis, lactus
cæ seminis ana drach: 4. Camphoræ drach: 1. mellis rosei
quod sufficit. Dabis sicut proximam.

VIOLATVM MINVS AD SVSPIRIVM
& defectionem Stomachi & Hepatis &
ad febrem. Caput. 992.

R Ecipe Violarum, rosarum, Glycyrrhizæ, Saccari,
Caryophyllorum ana drach: 18. Ligni aloes, Cinnamomi,
Spicæ, Spodij, Croci, ana drach: 9. rhodostoma-
tis, Mastiches seminis Basilici ana drach: 4. Mellis quod
sufficit dabis ut supra cum frigida.

VNGVENTVM MARCIATON MAG-
num. Caput. 993.

AD frigiditatem & dolorem capitis, pectoris & Sto-
machi, ad Sciron Hepatis, & splenis, ad Illij dolo-
rem, ad Paralyticos, arteticos, Ischiadicos, Nephreticos et
podagricos, & ad omnes dolores, ad tumores, duritiem,
Spasmodum & Febrientes ad ignem uel solem inunctum.
Recipe Cerae albæ libr: 9. Olei sextarios 6. Roris marini
foliorum Lauri ana libr: 2. & semis, Amaraci libr: 2. Es-
Nn iij brj,

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

brj, fabina, Balsamita, ozymi, Elelisphaci, polij, calamin
thes, artemisia, Enula, Betonica, branca Vrsine, herbe
uenti, pimpinella, argemonia, absinthij, herbe paralytis,
Herbe sancte marie, cymarum Sambuci, herbe crassula,
semper uiua, Mille folij, chamaedios, centauree, centum
nerua, Fragule, Quinq; folij, Herbe tetrahit ana libr: 1.
& semis, radicis Euisi, cymini, myrte anali: 1. fœnu gręci
libr: semis, Butyri unc: 5. Vrtica, Viola, papaueris rubei,
Menthe Sarraçene & alię Menthe, Lapathioli, Polytrich
chi, Carduncelli, Matris sylue, marathri, herbe moschate,
Alleluia, lingue ceruine, crispule, Camphorate, styracis,
Medulle ceruine, adipis Vrsini & gallinacei, ana unc: 3.
Thuris unc: 2. Olei nardini unc: 1. Herbas tritas diebus
octo in uino infunde, octauo die lento igne pene ad con
sumptionē coque & oleum adde, simulq; omnia tam diu
coque, donec succi herbarum absumentur, deinde cola &
abiectis herbis styracem adhibe & cum modicum bullie
rit ceram inde, cumq; liquefacta fuerit ab igne remoue &
puluerem admisce & cum coagulatum fuerit uase co
ditum usui reserua.

Herba uenti maior est parietaria minor est consolida minor florem pur
pureum habens.

Herba sancte marie est persicaria punctis nigris aut rubris distincta.

Centum nerua est plantago maior. Manlius.

Tetrahit est herba iudaica hoc est Orobus.

Herba moschata est rostrum Ciconie.

Carduncellum Simon citat ex hoc Vnguento, sed non explicat, Manli
us autem Carduum benedictum ita uocari scribit, quem tamen esse putat
Erigeron apud Dios. a latinis senctionem nominatum.

Camphorata est Abrotonum syluestre.

Crispula traditur esse Buphthalmos & Cotyla Fatida.

Vnguentum

NE MEDICAMENTORVM.

VNGVENTVM MARCIATON VSVALE.

Caput. 994.

AD podagram frigidam siue calidam, Paralyticos, Artericos, Nephreticos, Ischiadicos & ad omnia uia & dolores neruorum. Recipe Foliorum Lauri, lib: 3. Ruthæ libr: 2. & semis, Amaraci libr: 2. roris marini, libr: 1. & semis, Foliorum Myrthæ libr: 1. Es brj, Balsamite, Ozymi ana drach: 6. Butyri unc: 5. Stryacis, Medullæ ceruinæ, Adipis ursini & gallinacei, ana unc: 4. Mastiches unc: 3. thuris unc: 2. & semis, Olei nardini unc: 1. olei oliuæ & ceræ quod sufficit Herbas contusas diebus quinque in oleo macera, sexto die lenes ad prunas tãdiu coque donec succus consumatur, deinde cola, & abiectis herbis medullas & adipem liquatas appone et spatula exagitando ceram adijce & liquatis puluerem terendorum admisce, deinde ab igne depositis oleum Nardinum infunde & agita donec redigatur in idem corpus, postea uase conditum usui referua.

VNGVENTVM AGRIPPÆ REGIS IYDEORVM quod tanti momenti est, ut nemini subditorum communicari sustinuerit uiuus.

Caput. 995.

AD omnem imbecillitatem neruorum, ad tumores ad dolorem totius corporis. ad uentrem induratum ad Stranguriam. Recipe Bryoniæ libr: 8. Sicydis libr: 4. Scyllæ libr: 2. Olei Leuci, & ceræ albæ quod sufficit, Radices Bryoniæ & Sicydis ablutas eneo cultro incide & disces octo in oleo repone, tertio die lento igne coque, donec herbæ discedant. & per sacculum fortiter cola, abiectisque herbis ceram adde & liquata conde & usui referua.

Olei Gleucini
legendū puto.

Vnguentum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

VNGVENTVM BRYONICVM AGRIP

pæ aliud. Caput. 996.

Hoc frōri inductum capitis medetur dolori, Nephre-
ticis, Tumoribus & doloribus ad ignem inunctum
Stranguriam & dysuriam prelotis renibus & genitalibus
ex decoctione apij & macedonici, ad ignem inunctum sa-
nat. Recipe Olei libr: 6. Bryoniæ 3. Cera 1. coque sicut
præcedens, Habet enim vires similes per omnia.

VNGVENTVM CALASTICVM DIAL

theæ. Caput. 997.

AD dolorem & inflationes Stomachi, ad omnem du-
ritiem viscerum, & ad eos qui ex macronosis lassitu-
dine laborant & omnes dolores, nervos affectos ad perio-
dicas febres iuxta ignem inunctum, ad frigiditatem Vesi-
cæ, super umbilicum & pectinem impostum, ad omnia
membra secundum rationem ex frigiditate laborantia.
Recipe Aquæ sextarios 15. Olei libr: 6. radices euiscii libr:
4. seminis lini, Fœnigræci, ceræ ana libr: 2. Scyllæ, Colo-
phoniæ, resinæ ana libr: 1. Terebinthinæ, Galbani, Gum-
mi Hederæ, ana unc: 4. radices & semina per triduum aque
infunde, Quarto die lento igne in vase æneo stagnato ad
consumptionem aquæ decoque, & fortiter per linteolum
cola, deinde in succi libr: 4. oleum funde, & ad consump-
tionem succi decoque, iterum cola, dein ceram adde, lique-
factisq; gummi adhibe, postremum colophoniæ pulverē
& resinæ reperfactum repone ad usum.

VNGVENTVM DIACISSON CAPVT. 998.

AD durities, inflationes & dolores viscerum maxime
Stomachi, ad podagricos & arthricos dolores & ar-
ticulorum

NE MEDICAMENTORVM.

teulorum durities, ad uitia neruorum & musculorum, & horum contractiones. Recipe aquæ, olei ana libr: 10. Cypressi pilulas 25. Herbae Sabine uiridis, roris marini, euis sci radicis corticis pini, colophonæ ana libr: 1. Opocissæ, baccarum lauri uiridium ana unc: 6. Fœni græci sextariū 1. Alij galbani, terebinthinæ, medullæ ceruinæ ana unc: 3. adiungunt. In aqua omnes radices & herbas & Cedri pilas & baccas lauri cōtusas diebus tribus infunde, quarto die ad tertiam decoque & cola, deinde adde oleum, & donec aqua cōsumatur efferuefacito, deinde mel & gummi in oleo soluta adijce. Postremo opocissam & colophoniam appone, & coagulatum in stagnato uase reconde.

VNGVENTVM LYSIPONIVM AD OMNES

diuturnos morbos stomachi, & renum &

neruorum. Caput. 999.

Recipe Cerae, olei ueteris ana libr: 1. Terebinthinæ unc: 6. Piperis un: 5. Olei laurini, amaracini, cyprii, glucini, ana unc: 3. Ammoniæ, opopanacis, terebinthinæ, medullæ ceruinæ ana unc: 2. Castorei, Euphorbii ana un: 1. Ceram cum oleo lento igne solue. Adhibe olea medullas & gummi soluta. Vltimo puluerem terendorū, & coagulatum uase reconde.

VNGVENTVM CHAMAEMELINVM CA. 1000.

AD dolorem capitis, ceruicis, pectoris, lumborum et coxarum, ad periodica frigora ante horam accessio nis ad ignem inunctum. Recipe florum chamæmeli, libr: 4. Florum pegani lib: 2. Arthemisiæ, abrotani, ana lib: 1. Olei & cerae quod sufficit. Herbas tritas in oleo dieb. novem infunde, decimo die lento igne coque, & cola, abieciſq; herbis ceram immitte, & donec liqueſiat bulli, tepidum reconde.

Oo Vnguento

NICOLAUS DE COMPOSITIO

VNGVENTVM TELINVM. CAPVT. 1001.

AD dolorem capitis oleo roseo solutum & illitū ad
dolorem stomachi, ad arteticos, Chiragicos, Ischia-
dicos, podagricos. Recipe Galbani, terebinthinæ, resinæ
pituinæ, medullæ ceruinæ ana unc: 6. olei Sicyonij, nar-
dini, selini, hyssopi, ceroti, opocissæ, opopanax, mandra-
goræ succi artemisiæ & lapathi ana unc: 3. & semis, lycij
Indici unc: 2. & semis, sanguinis turturis, thuris ana unc:
1. & drach: 7. Adipis leonis un: 1. & semis. In uas stagna-
tum omnia simul infunde, & ad ignē de lignis uitis deco-
que, semper agitando, deinde per sacculum cola, & coa-
gulatum repone.

VNGVENTVM DIALIPON CO

lumbare. Caput. 1002.

AD paralytim & apoplexiam, & ad omnes neruorū
passiones & contractiones, & ad omnem guttam.
Re. aluminis, ceræ, picis, sebi taurini, asinini, resinæ san-
luci, elelisphaci, pegani, pulegij, arthemisiæ, betonice, ara-
gemoniæ, uerbenæ, calaminthes, minoris pulicariæ, cas-
chrei, sabina, barba syluestris, branca ursinæ, & plantæ
leonis, herba paralytis, chamædryos, cardami, eruce agre-
stis ana lib: 1. Medullæ ceruinæ, terebinthinæ, ammonias-
ci ana unc: 6. Galbani, opopanax styracis ana unc: 4.
Thuris, mastiches, nitri, piperis, sinapi ana unc: 2. Olei
quod sufficit. Vulpem cū oleo tam diu coque, donec car-
nes ab ossibus recedant, deinde ab oleo extersam, in pila
contunde, & rursum decoque, postea fortiter per sacculū
cola. Herbas autem bene contusas in oleo supra dicto ad
triduum infunde, quarto die lenes ad prunas, usq; ad per-
fectam decoctionem efferuefacito, Mox cola, & abiectis
herbis

Barba Sylue-
stris est planta
go aquatica su-
pra aquas emi-
nēs per omnia
similis planta-
gini nisi quod
carcat neruo-
sus lineamētis.

NE MEDICAMENTORVM.

herbis solubilia lento igni in succo resolue, & cum tepescant teredorū puluerē adde, & coagulatū totū reconde.

VNGVENTVM CICONIATVM AD PA.

ralyticos arteticos podagricos, & ad omnes dolores, Caput. 1003.

R Ecipe olei libr: 30. Cera, Colophonix, Sebitaurini, olei laurini ana lib: 2. olei lentiscini, medullæ ceruinæ, adipisursiniana libr: 1. Galbani, Terebinthinæ, ana unc: 4. Ciconiā uiuā implumē, quā in Caldario cū oleo lento igni rā diu coque, donec carnes ab ossibus recedāt, & ab oleo sublatam in mortario contunde, rursū in oleo bulli, postea per sacculū fortiter cola, & abiectis reliquijs ceram appone, qua liquata gummi & medullas & adipēs in oleis dissoluta decoctioni adiunge, & cū tepescant, puluerē Colophonix inijce, spatula agitando deinde repone.

CICONIAE PINGVEDO MIRABILITER curans omnem guttam. Caput. 1004.

R Ecipe Ciconiam non implumem impone in ollam foraminibus plusculis in fundo perforatā, superne uero argilla circumlitam & obturatam, suppone huic alteram ollam itidem circum probe obstructam, quas camis no accenso immittes, donec pinguedo extillet uniuersa.

VNGVENTVM KYNARION

magnum. Caput. 1005.

AD Maniacos, Melancholicos, Epilepticos, capiti illitum ad paralyticos, nephreticos, & Ischiadicos, ad torporem membri ex paralyfi ad ignem illitum, sensibilitatem enim restaurat, & frigora periodica emendat.

Recipe Sebi Kynarij lib: 1. Piperis, Salis ana unc: 9. Ce

Oo ij pas

NICOLAUS DE COMPOSITIO:

pas rubeas 9. nucis myristicæ, costi, pyrethri, zingiberis, euphorbii, nitri, labdani ana unc: 2. Olei pulegini, pegarini, raphanini, sinapini, scyllitici, sicyonii, ceræ pinguis, ana unc: 1. Sal & ceram & adipem in mortario in modum electuarii subige, & terendorum puluerem cum oleis & ceram solutam adhibe, & inde magdaliones informa, & in duos anseres immitte, & sic ad ignem appone, Succū qui primus sanguineus promanabit, neglige, succedentē in uase collige tam diu, donec aliquid destillat, quo liquor re ad solem uel ad ignem utere ut dictum est.

VNGVENTVM KYNARION

minus. Caput. 1006.

Cynarij, id est
catelli.

AD maniacos, melancholicos, epilepticos, si raso capiti sæpius inungatur, Ad frigiditatem stomachi, renum & crurum. Recipe adipis Kynarij lib: 1. Salis Piperis ana unc: 9. Cepas 9. Puluerem salis cum adipe & cepas contunde & commisce, & inde Kynarium repletum tam diu ad calentes prunas ignes appone, donec aliquid extillat.

VNGVENTVM EX CATELLO AD PODAGRICOS dolores ita expertum, ut decumbens incedere possit, cum primū illeuerit ipsum. Ca. 1007.

Recipe minorem Catulum excoriatum pinguem simul cum ossibus contritū axungię salis ana unc: 6. Ceræ unc: 2. Kynarion pingue 1. Confice sic. Catulum cum axungia subigendo commisce, & inde Kynarion reple & consue, post ad uiuas prunas appone, Laticem profluentem collige & serua.

VNGVENTVM PERSICVM. CA. 1008.

Ad

NE MEDICAMENTORVM.

AD dolorem & contractiones neruorum ad lumbos & patientes Syriam siue ex calido siue ex frigido. Recipe olei persici unc: 6. Medullę Asini, succi Strychni, nigri fructus arborum unc: 4. Medullę equi, adipis Vrsi, Phocę Catti, Vulpis ana unc: 1. Mastiches, Thuris ana drach: 6. Omnia simul tusa præter Libanum & Mastichen lento igne coque, & per sacculum cola, deinde puluerem terendorum adhibe & probe admixtum uase conde.

In inflammatio partium circa cerebrum & eius panniculos in infantibus Syriasis est. Concauum sit cerebrum & concauicum pallore oculi, accedit totius corporis ariditas Paul. li. 1. ca. 13. Syrones autem appellant præthici scissuras capillorum quę ex illorum siccitate sunt, pro inde raro in pituitosis & humidis locum habentes.

VNGVENTVM AD PODAGRAM.

Caput. 1009.

Recipe Olei unc: 4. Colophonię, Nitri, Terebinthi nę, cerę, Medullę ceruinę, Sebi Taurini, Confite, Amianti, Gummi Lentisci ana unc: 1. Confice sic, Solubi fa cum oleo & cera solue & puluerem terendorum adhibe & coctum reconde.

Amiantus est lapis qui in Cypro reperitur ut extat apud Diosco. lib. 5. cap. 100. Consideret uero lector, num Amante legi possit, quod Syluaticus interpretatur uitrum coctum, uel testas ouorum ex quibus pulli in nido eruperunt significare posse. Tertium significatum quære inferius cap. 1039.

VNGVENTVM AD OMNES DOLORES.

Caput. 1010.

Oo iij Recipe

NICOLAUS DE COMPOSITIO

R Ecipe Elelisphaci, Pegani, Sabinae, Abrotani, Illae, Pimpinellae ana manipulum 1. Myrrhae, Libani, Mastiches, Seui, Ceræ ana uncis semis olei Lentiscini quod sufficit. Herbas omnes in oleo biduo infunde, tertio die lēto igne coque & cola, postea Seuum adde, mox puluerē terendorum & probe mixta reconde.

VNGVENTVM AD TVMORES COXARUM & aliorum membrorum

Caput. 1011.

R Ecipe Cymarum sambuci, Verbenae ana fasciculos 2. Brathē, Herbae Sancte Marię ana fasci: 1. Cymarum rubi fasci semis, Ceræ unc: 3. Mastiches Thuris, Seui ana unc: 1. Colophoniae drach: 3. Olei quod sufficit, Herbas tritas in oleo coque & cola, deinde ceram & sæuum adde, & liquefactis puluerem admisce, coagulatumq; reconde.

Fortassis Architas Tarentinus hic legendus in telligetur.

VNGVENTVM ISCHIADICON QVO ANTONIUS ARCHITAS utebatur ad omnes dolores & frigidas passiones totius corporis.

Caput. 1012.

R Ecipe Cucumeris agrestis poma triginta, Ceræ, sulphuris uisui, Terebinthinæ Diptami ana unc: 6. Euphorbij unc: 2. Pyethri, Saxifragæ, Tapsiæ, Caroi, Adarces ana unc: 1. Olei ueteris sextar: 1. Poma in oleo sufficienti coque quibus abiectis ceram adde, deinde Terebinthinam, postea puluerem terendorum & belle mixta reserua.

VNGVENTVM AD NERVORVM CONTRACTIONS & dolores. Caput. 1013.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

R Ecipe Cerae unc. 24. Olei unc. 18. Butyri unc. 6. vitellos ouorum 7. Colophoniam, Ammoniaci ana unc. 4. Mastiches unc. 3. Seminis lini, Thuris, Adipis anserini, ana unc. 2. Oleum cum succo lini aliquantulum coque, deinde vitellos adde, dein ceram post Butyrum & Gummi & adipem postea terendorum puluerem & bene commixtum repone.

VNGVENTVM PARALYTICORVM ET
syderatorum quos morbos inueteratos intra 60.
dies curat recentes autem intra dies
decem. Caput. 1014.

Sphacelon quidam appellant in loco per gangrenam ita uitiato ut iam sensu carere incipiat syderationem, quemadmodum extat apud Paulum li. 4. ca. 19. Sed quomodo accidat arborib. Vide apud Theophrast. li. 4. ca. 16. de his plant: Leoniceus uero & G. Copus alicubi Apoplexiam transferunt Syderationem.

R Ecipe Olei Gleucini, Marathri Alexandrini ana unc. 12. Cerae unc. 6. Euphorbij unc. 2. Adarces unc. 1. & scrup. 3. Pyrethri, Piperis albiana unc. 1. Ceram cum oleo solue deinde puluerem adhibe, misce & recondere.

VNGVENTVM VINDICIANVM AD AR-
thriticos & dolores omnium mem-
brorum. Caput. 1015.

R Ecipe Olei ueteris lib. 15. Cerae lib. 3. Saturegie tenerae, ruthae uiridis foliorum Herbae uerbenae cum radice sua ana unc. 6. Baccarum Lauri maturarum

NICOLAUS DE COMPOSITIO

Vindicius au-
thor huius un-
guenti.

rum sextar: 2. Cymini sextar: 1. Vini quod sufficit, Cym-
num, Baccas & herbas contusas in uino diebus tribus in-
fusas lento igne pene ad consumptionem seruefacito &
cola, postea ceram adde & dissolue ad ignem.

VNGVENTVM MAGNI PRECII IN CV-
randis ulceribus putridis profundis
& tumentibus. Caput. 1016.

Discutit ossa fracta & putredines & noua carnes
plet, facit etiam ad tumores & contusiones & liuor
res ex ictu, & ad contractiones si ad ignem sapius inunct
tum fuerit. Recipe cedria, olei, Axungia ueteris, seui por-
cini, Ceræ ana unc: 3. Radicis Euisci, unc: 12. Radicis Cu-
curbitina, Cymarum rubi, Aloes, Libani, Mastiches ana
drach: 4. Aceti quod sufficit. Herbas omnes & radices in
aceto pone, ad consumptionem decoque, & cola, deinde
cedriam, Oleum, Ceram, & Axungiam & sæuum deco-
ctioni adde & bulli donec acetum consumatur, & rursus
in mortario cola, deinde puluerem terendorum admisce
& subige, cumq; coagulatum fuerit reconde.

VNGVENTVM CANTHARIDVM APO-
crusticum. Caput. 1017.

Cantherium a-
pocrystum.

AD desiccandos malos humores, in quocunq; loco il-
litum fuerit, attrahit enim humorem facta Vesicu-
la, quod si maius efficere studeas, adipem Porci adiunge,
congruit ad dolorem frontis per Antispasin, super aures
inunctum, ad Ischiadicos podagricos super locos affectos
inunctum. Recipe Ceræ, Resina pituina, olei ana unc: 6.
Cantharidum unc: 3. Auripigmenti unc: 2. Hellebori
unc:

NE MEDICAMENTORVM.

unc:1. & semis. Succiflammulæ unc:semis. Aceti quod
sufficit, puluerem terendorū in mortario cum aceto tere,
terā cū oleo immitte liquatam, & omnia probe cōmisce.

VNGVENTVM APOCRVSTICVM

Diasbestu. Caput. 1018.

AD zermosos, alphos & leprosos. Recipe ceræ, olei,
cantharidum, lixiuij ana unc:2. Asbesti, Arsenici, *Asbesti, idest*
Chalcanti, Saponis Gallici, Gummi Hederæ ana un:1. *calcis non ex-*
Puluerem terendorum cum lixiuia tere, deinde ceram cū *tinctæ.*
oleo soluta admisce.

VNGVENTVM APOCRVTICVM AD LA

pides Gypseos podagricorum. Caput. 1019.

AD poros & callos eorundem, uel in quocunq; loco
corporis citra ferrū eximendos, ad apostema & ali
as durities similiter aperiendas. Recipe lixiuia primæ a
saponario un:20. uel 30. Olei ueteris unc:21. Aphroni
tri, terebinthinæ, saponis Gallici, ceræ, ana unc:6. Pulue
ris nitri, auripigmenti, calcis inextinctæ ana unc:2. Pul
uerem aphronitri cum lixiuia & oleo coque, deinde saponem adhibe, postea terebinthinam, mox puluerem terend
orum, & ab igni subductum reconde.

VNGVENTVM LEPTOCARYON APOCRV

sticum ad poros eorum qui delicato sunt

corpore. Caput. 1020.

Recipe olei ueteris unc:11. Ceræ. 10. Aphronitri, terebinthinæ, ana unc:6. Leptocaryon, saponis galli
ci ana unc:4. Mellis 3. Solubilia lento igne eliqua. *Leptocarya sunt nuces pō-*
tocarya cum sapone & uitellis ouorum optime trita ad
de in mortarium effunde, & mixtis puluerem aphronitri *tice quas uoca-*
insperge. *mus auellanas*

Pp Vnguent

NICOLAUS DE COMPOSITIO
VNGVENTVM CVIVS BENIGNITATE
fretus penis distenditur. Caput. 1021.

R Ecipe olei laurini unc: 3. Ceræ drach: 4. Caudarum Scingi, piperis ana drach: 2. Galbani, opopanacis, castorei, euphorbii, sinapi, ruthæ agrestis seminis, seminis ericæ, saryrionis ana drach: 1. Solubilia cum oleo solue, posthac puluerem terendorum admisce, coque, & quādo uolueris inde uestperi renes fricabis.

VNGVENTVM AD DESICCANDA, RE=
plenda, cicatrizanda ulcera. Caput. 1022.

R Ecipe olei, picis ana unc: 12. Colophonix, Seui, ceræ albæ ana unc: 6. Gummi Aperis: unc: 4. Mastiches, libani, myrrhæ, galbani, aloes ana unc: 1. Picem cū oleo coque & cola, deinde seuū & cerā adde, postea gummi, deinde puluerem terendorum, & diligenter cōmisce.

Apetis uel Apens legēdum præ se ferebat. codex scriptus hoc quicqd sit diuinandū dotis relinqmus

VNGVENTVM NIGRVM AD PURIFICATI-
onem plagarum dolorem & tumorem. Ca. 1023.

R Ecipe olei lib: 1. Seui ceræ ana unc: 6. Picis unc: 3. Saluix Sisymbrii, lentisci sabinæ, aunci, ruthæ ana manipulus 6. Herbas cum sauo contusas, cum oleo coque & cola, deinde ceram adde, postea picem, qua liquata iterum cola & reconde.

Aunci quoq; cū inflexo api ce depictum erat quod cuius modi simplex medicamentum sit deprehēdēt acutiores.

VNGVENTVM AD REPLENDAS ET CI-
catrizandas plagas. Caput. 1024.

R Ecipe absinthii, seui, saluix ana unc: 12. Ceræ unc: 8. Ruthæ, herbæ uenti ana unc: 6. Cymarum rubi unc: 3. Picis un: 1. Galbani, resinæ, ana un: 4. Gummi hederæ, colophonix, thuris, mastiches, aloes, sanguinis draconis, ammoniaci ana drach: 2. Herbas cū seuo contritas cum

NE MEDICAMENTORVM.

cum oleo sufficienti coque & cola, deinde gummi appone, & cum liquata fuerint reconde.

VNGVENTVM AD OMNES PLAGAS QVAS
purgat, replet & cicatrizat. Caput. 1025.

R Ecipe axungia ueteris, olei, seui, ana unc: 12. Cerae
unc: 4. Gallicentri, herbae Sancti Pauli, Scolcode
ana unc: 3. Colophonice unc: 2. Millefolij, herbae uenti,
saluia, sileris, pegani ana un: 1. & semis, mastiches, libani,
aloes ana un: 1. Herbas cum succo & axungia contusas
in oleo coque & cola, deinde ceram adhibe, qua dissoluta
terendorum puluerem admisce & reconde.

VNGVENTVM AD PLAGAS REPLENDAS
& cicatrizandas. Caput. 1026.

R Ecipe Seui colati un: 12. Colophonice un: 6. Cerae
unc: 4. olei phya. 2. Libani, mastiches myrrhae ana
un: 1. Ceram & seuum cum oleo solue & cola, deinde pul
uerem admisce, quod coagulatum reconde.

VNGVENTVM AVREVM AD VVL-
nera cesim infixa. Caput. 1027.

R Ecipe olei unc: 8. Cerae un: 4. Mastiches, aloes he-
patice, Croci ana un: 1. Elelisphaci, pegani, herbae
Camphoratae ana manipulum 1. Herbas cum sauo tri-
tas in oleo coque, deinde ceram adde, postea puluerem te-
rendorum mixta reconde.

VNGVENTVM ALBUM AD VVLNERA
tibiurum & uerretri, & aliorum locorum in-
flammata ulcera. Caput. 1028.

R Ecipe absinthij unc: 2. Lithargyri un: 1. Mastiches,
Thuris ana unc: semis. Olei Rosei partes 3. Aceti
Pp ij unc:

NICOLAUS DE COMPOSITIO

unc: 1. Puluerem specierum in mortario marmoreo cum oleo & aceto perpetuo die subige. & nocte tota in pila mitte, die sequenti ad solem indefinenter commisce, & in uasereconde.

VNGVENTVM DIASTRYCHNV CA. 1029.

AD siccanda, replenda, & cicatrizanda ulcera, & ad tumores uulnerum reprimendos et calores refrigerandos. Recipe olei rosei unc: 12. Seu iarietis colati unc: 12. Vini aminei, succi Strychni, ana unc: 6. Spumæ argenti, mastiches ana unc: 1. Seu in oleo ad solem diu agitando in marmorea pila solue, deinde puluerem terendorum admisce, & cum seuo sufficienti & oleo die solido agitando commisce & reconde.

VNGVENTVM DIACRINON, IDEST E
liliorum radicibus. Caput. 1030.

AD plagas tibiarum & mamillarum quæ cū tumore & feruore fiunt, & ad uestionē ex aqua calida seu igne factam cum aqua decoctionis radicū ulmi, seu cū oleo leonis solutum & illitum. Recipe lilij domestici, radicū purgatarum un: 12. Seu iarietis recentis uel axungię porcinae unc: 6. Olei rosei quod sufficit. Radices lilij cum seuo aut axungia in modum electuarij in marmorea pila tere, & cum oleo integro die commisce, uesperti desiste & reconde.

VNGVENTVM SAMBVCINVM AD VSTIO
nem aquæ calidæ, aut ignis. Caput. 1031.

Recipe olei, seui recentis, tenerimarum sambuci frondium ana unc: 4. Aquæ quod sufficit. Seu in tritu cū oleo & aqua solue. & frondes inditas lento igni coque, postea

NE MEDICAMENTORVM.

postea in mortario simul omnia diu terendo commisce & cola, succum uero colatum in uase collige & reserua. Ad idem. Decoctio corticis ulmi, & decoctio oui inuncta, & capita raparum cum recēti adipe in aqua decocta, trita & imposita multum pollent.

VNGVENTVM PURGATIVVM LICINIO

Inunctum replens omnia caua ulcera.

Caput. 1032.

R Ecipe Galbani, Ammoniāci, Opopanacis, Sagapēni, Terebinthinæ, Asæ, Bdelli, Betonicæ, Styracis Calamitæ, Styracis rubei, Thuris, Mastiches, Myrrhæ Castorei, Diptami, Myrthi, Agarici, Hellenij, Symphyti, Pollinis hordei, seminis Hyoscyami, Succu Conij, Succu Mandragoræ & Hederæ arboreæ, ana, unc. 1. Cerae, seu uis taurini, olei quod sufficit. Terenda terantur, ceram cum oleo solue & cola & admisce, deinde puluerem terendorum, & serua.

VNGVENTVM AD ERYSIPELATA ET

ad omnia cacoetica uulnera.

Caput. 1033.

R Ecipe Rasuræ medianæ corticis Vitis albæ libr. 2. Olei Lilini quantum sat est, Medullæ ceruinę unc. 1. Mastiches, Libani, Costi, Hellenij, ceræ ana unc. semis, Lithargyri, Thiū apyru, Auripigmenti ana scrup. 5. Oleum & uitis rasuram in olla noua coque donec uitis rasura siccetur, & cum uiti aut medulla & cera adde & postea puluerem terendorum & belle mixtum reconde.

VNGVENTVM CATARTICVM PURGANS

phlegma & melancholiam. Caput. 1034.

Pp iij Recipe

NICOLAVS DE COMPOSITIO

R Ecipe Polypodij, radicis Tithymali uiridium Biyo
nia, radicis Sicydis, Scyllæ interioris uiridis cera
ana unc: 1. Diagridij, Euphorbij, Coccognidij, Fellis tau
rini ana unc: 4 olei quod sufficit. Radices, & Herbas cum
coccognidio trita in oleo sex diebus infunde, septimo die,
lento igne decoque & cola, Deinde fel & ceram adijce &
spatula rite commisce, Postea puluerem diagridij & Eup
horbij adhibe, decoque, & reconde, cumq; uti uolueris
Stomachum et Vitalia diutius fomenta deinde ad ignem
inunge, & sex horis a cibo abstine.

VNGVENTVM DIAPOPVLEON AD OM
nes dolores & tumores qui fiunt ex calida
causa. Caput. 1035.

De huius My
racopi natura
consuli Ioan.
Manardum li.
1. Epistola 5.
& Gal. li. 4. de
Vale: Tuen.

R Ecipe Oculorum Populi lib: 4. Foliorum Hyoscya
mi, Solatri, Cymarum rubi tenerrimarum, Semper
uiuæ, Bardanæ radicis, Cotyledonis, Lactucarum, Vio
larum ana unc: 6. Axungia Porcinæ recentis lib: 6. uel
quantum sufficit. uel ueruecis loco eius aqua bene ablute,
Axungias & terenda commisce iterum cum axungia con
terantur, & magdalionibus factis octo dies seruentur, &
nono die ad lentum ignem in tenui uino coquantur, po
stea per sacculum colentur, & abiectis herbis nocte solida
dimittatur liquor, mane quicquid coagulatum supernata
uerit uase reconde.

VNGVENTVM FVSCVM APPOSI
tissimum ad mundificandum.

Caput. 1036.

Recipe

NE MEDICAMENTORVM.

Recipe Colophoniz unc: 6. Mastiches unc: 2. Libani unc: 2. Ceræ unc: 6. Olei lib: 6. Seu i porcini li: 1. quod aqua frigida ablue, solutum prout mundare poteris in aquam frigidam superspargatur & sic mundatum adiungatur. Oleum in olla ad ignem exiguum liquetur, deinde seuum apponatur, post ceram adde qua liquefacta, ceterorum puluerem appone, diutiusq; coque & reconde.

VNGVENTVM ANODINVM.

Caput. 1037.

Adomnes febres, & ex Melancholia uigilantes, & ad eos qui ob dolorem alicuius membri dormire nequeunt temporibus illitum. Recipe Violarum succi mandragoræ, seminis Hyoscyami, papaueris hortenſis uiridis um capitum ana unc: 12. Cicutæ, Sirychni radicis Lactucæ, Ceræ, ana unc: 6. Opij drac: 2. Mastiches unc: 1. Oleo Violaſeo uel communi duodecim diebus infunde, deinde ad prunas coque donec herbæ coquantur & cola, poſtea tritum Opium inde, mox ceram & reconde.

VNGVENTVM DIAPOMPHOLYGOS.

Caput. 1038.

AD exiccanda Eryſipelata uulnera ſordida & ad ſananda tibiæ ulceræ aliorumq; locorum concaua uel diſſipata replet, refrigerat & cicatrizat. Recipe Olei Roſacci, ceræ albæ ana unc: 6. Vux lupinæ fructus Succus quod ſufficit, Pſimmythij unc: 2. Plumbi uſti, & loti Pompholygos uel ſpodij libani puri ana unc: 1. In oleo cerâ lento igni liqueſac & ab igne ſubductis ſpecierum puluerem

NICOLAUS DE COMPOSITIO

puluerem adde & in marmorea pila diutius commisce sœpius supra scriptum succum superfundēdo, cūq; per quinque aut sex horas ad solem cum pistillo subacta fuerint in loco frigido coaguletur, si quid succi supernatauerit abijciatur & lintheo inductum locis uulneratis impone.

VNGVENTVM AD OMNES MACVlas faciei & lentigines & Morpheim.

Caput . 1039.

Iaron pro Aro
intelligit.

R Ecipe Mellis albilissimi colati unc: 24. Succi Cyclasmini unc: 2. farinæ fabæ Nigellæ, Sinapi, Tartari, ana unc: 1. & drach: 2. Succiradicis uiticellæ purgatæ, radicis Iari, radicis Cucurbitinæ, fructus Sicydis, succi Fœniculi, ana unc: 1. Crystalli, Salis gemmæ, Amentū

(Amentum est gypsum coctum uidiq; gypsum coctum ad unguentum citrinum. Coquitur autem imponendo gypsum super ignem tam diu donec albū reddatur, quæadmodū fieri solet in alumine Rochæ. Iacob. Manlius.) dulcis & falsi, Umbilici marini, Coralli rubei & albi ana drach: 2. In uase succos cum melle & puluere Sinapi, fabæ, nitri & tartari simul commisce & diebus canicularibus uiginti ad solem suspende, & ebullientia ligneo mistro agitata, Vigesimo die puluerem cæterarum specierum adde, & rursus ad dies decem soli expone, Tricesimo uero die resconde, cumq; mane in unxeris post tres horas faciem sapone aut pane in aqua infuso ablues, in balneo usus eius erit etiam postquam plurimum sudaueris, ubi similiter ablues, cutem enim subtiliat & colorem bonum facie.

VNGVENTVM AD VARVLOS ET AD ephelides in facie. Caput, 1040.

R Ecipe Hermodactylorum uiridiū unc: 6. Ariradicum uiridiū unc: 4. Lactis profici, Tartari optimi

NE MEDICAMENTORVM.

mi ana unc:2. Mellis albi quod sufficit. Hermodactylos & Iarum in mortario tere, & cum melle infunde, mortariocommisce, & in uase fictili lento igniculo decoque, deinde inde saponē adde, liquefac & coque agitando, postea lac, & tartari puluerem adde, & ad spissitudinem decoque, mox reponere: & mane abluta facie cū saponē & aqua calida patientibus locis inunge, & iterum in meridie lotam faciem cum præscripto saponē & aqua calida inunge, uesperi ablue, fac hoc interpollatis diebus usq; ad occiduum.

*Proficui est si
cus syluestris
apud barbaros*

VNGVENTVM MORPHEATICVM ET

Variaticum, ad faciei sorditiem, & ad scabiem corporis totius. Ca. 1041.

R Ecipe Cedriæ rufæ unc: 10. Olei luniperi unc: 3. Gummi hederæ & auripigmenti ana unc: 2. Nitrimenti falsi, Salis gemmæ, Tartari ana un: 1. Aluminis scissi, sulphuris uiui, succi Cyclamini ana unc: semis, Cedriam & oleum & succum, lento igne ad consumationem succi decoque, deinde terendorum puluerem adde & coque. In balneo aut ubi sudare poteris patientia loca fortius perunge, per duas aut tres horas non cessando affricare, & cum sudare coeperit, caue ne in oculum influat, & cum detergere uolueris, adipe porcino patientia loca durius frica, & aqua tepida ablue, Hoc fac ter in mense tribus diebus per uices interpositis.

VNGVENTVM AD MACVLAS SORDIDAS

& zermas & ad uarios. Caput. 1042.

R Ecipe Cedriæ unc: 6. Arsenici, Sandaracæ, Scyllæ ana drac: 2. Chalcanthi, Ellebori nigri ana dra: 1. & semis, specierum puluerem subtilissime tritum cum Cedriæ

Qq dria

NICOLAUS DE COMPOSITIO

dris in mortario commisce, deinde uase eneo stagnato les-
nes ad prunas seruefacito, post hac conde, usu expetente
cola & Sabanis asperis frica, postea inunge, cauens ne lo-
ca sana attingat. Hoc bis in mense fac, & post triduum ab-
unctione defer patientem ad balneum.

*Sabane legit Simon, & tradit Arab. balsamentum esse ex pisciculis
sallitis, & nucibus aliquibus speciebus, et oleo conflatum. Ceterum Saba-
non Oribas. teste de cura mensium restrictorum, est pannus asper abster-
sorius, quo uice strigilis in lauacris utuntur homines.*

VNCTIO AD FLVENTES IMPETIGINES, ET
ad humorum ebullitiones, quæ fiunt in toto cor-
pore, præsertim in cruribus cum tumore & uesi-
culis uelut per totum corpus diffusis, quæ
cūq; ruptæ fuerunt apparent exigua
uulnuscula. Caput. 1043.

R Ecipe Cedriæ, saponis ueteris ana unc: 5. Fuliginis
un: 3. Aluminis scissi un: 2. Sulphuris unc: 1. Sapo-
nem cum Cedriæ in mortario terendo cōmisce, mox pul-
uerem terendorum adiunge, & ad solem toto die agita,
uesperi autem reconde, loca affecta prius oleo laurino aut
Iuniperino foue, postea perunge semel in die donec per-
sanentur, & cum opus fuerit uino mulso ablue.

VNGVENTVM AD ERECTIONEM VER-
retri quo Fusus author utebatur. Ca. 1044.

R Ecipe olei unc: 6. Mellis, cere, gutteris, pyrethri ana
unc: 2. Myrbæ, sulphuris, scyllæ interioris uiridis,
piperis, coccignidij ana drac: 1. Scyllam diutissime tere,
dein ceram cum oleo resolutam et mel adde, post hac pul-
uerem terendorum admisce & conde, quo renes & uirga
ad igo

NE MEDICAMENTORVM.

ad ignem imbuantur, priusq; amplexui operā dabis, Gu-
stabis autem subscriptum medicamen. Recipe feminis he-
deræ nigræ, chamæmeli, turionum lentisici ana drach; 2.
Piperis drach; 1. Facies drachmeos Trochiscos cum uino
& cum decoctione ciceris dabis, assumes non distento uē
triculo, bibesq; uinum diureticum.

VNGVENTVM AD PLAGAS SORDIDAS.

nomas tibiarum suppullulantes ne profer-
pant ulterius. Caput. 1045.

Recipe Mali Styracis unc; 3. Aloes Fellis taurini, *Sic legebat Co*
Stimmi ana drach; 1. Mellis olei aceti quod sufficit, *dex scriptus,*
malum bene tritum cum uino & felle commisce, & ad *Attamen con-*
solem expone, deinde cum melle & oleo & aceto efferue- *iectione & di-*
facito, & ab igne depositum reconde. *uinare licet,*

VINVM ACETOSVM QVOD PARA-
tur in Lesbo. Caput. 1046.

In media maturitate colligunt uuas & reponunt ad fi- *Sic legebat Co*
nem uindemiæ, postea calcant exprimunt & colligunt *Attamen con-*
uinū in uase nouo fictili, & exponunt soli diebus aliquot, *iectione & di-*
Virtus huic uino est stiptica & eustomacha, indigestionis *uinare licet,*
bus subuenit, solutum nimis stomachum astringit, præ- *Mali Assyriū*
nantibus fastidium tollit, torminibus medetur, omnibus *esse legendum.*
morbis bibitum succurrit, & hoc uinum uetustate reddis- *quod est mali*
tur longe laudabilius. *Medicū, a no-*
stris Citri ma-
lum appellatū

VINVM DE SILIQVIS ET
mespilo. Caput. 1047,

Similem habent confectionem sicut supra scriptum,
Sprædita sunt uirtute stiptica, & stomachum & rheu-
ma interaneorum compescunt.

Qq ij Vinum

NICOLAUS DE COMPOSITIO.

VINVM HYSSOPITE. CAPVT. 1048.

Confert ad Thoracis & ad pulmonis uitia, tussim antiquam compescit, asthmaticis subuenit, dolorē laterum & dysuriam aufert, frigora periodica prohibet, mēstruis imperat.

VINVM ELLENIVM. CAPVT. 1049.

Elenij sicci unc: i. liga in lintheolum immitte, in sex urceos multi, & post tres menses utere, stomachi dolorem compescit, urinam prouocat, uitij Thoracis medetur.

VINVM DAUCITE. CAPVT. 1050.

Radicum Dauci tritarum drach: 6. in urceum unū multi immitte, & post tres menses utere, dolorem laterum & renum tollit: Hepaticis, Dysuricis & Stomachicis & inflationibus opitulatur.

VINVM ELELISPACITE. CA. 1051.

Pondus nō cōgruit.

Accipe Elelispaci obulos 8. & mitte in urceū multum, sanguinem reijcientibus, tussi, & lateris dolori, Contusis, ab alto delapsis subuenit, nec non & mēstruis cessantibus.

VINVM CATARTICVM. CA. 1052.

Elleborum nigrum, & diagridium radicibus uitium supponitur in mense Martio cum succū terræ uites hauriunt, Et uinum quod ex uitis exprimitur laxatiuum est, & haustum uentrem purgat, & Abortum facit.

VINVM CYDONITE VEL MALINVM.

Caput, 1053.

Malorum Cydoniorum purgatorum incisorū minas 12. in amphoram uini multi immitte, & post triginta dies purgato uel colato utere. Est autem alia cōfectio

NE MEDICAMENTORVM.

fectio qua e cōtulis & expressis in sextar: mellis i. succi sextar: 10. conijciuntur & reponitur. Stipticum est Stomachum & uentrē adstringit Dysentericis, Hepaticis & Nephreticis & Dysuriæ medetur.

VINVM PIRORVM. CAPVT. 1054.

Confice sicut Cydonite & pira non admodum matura recipito.

VINVM PVNICVM. CAPVT. 1055.

Mala granata contunde, exprime & coque ad tertiam Rheumati interaneo, febrientibus & Dysentericis opitulatur & Stomachum & uentrem stringit.

VINVM PALMARVM. CAPVT. 1056.

Carnium maturorum dactylorum libr: 10. Si cupias dulce fieri 15. cum musti amphoris 5. in fictili uase perforato & obturato diebus 25. serua. Postea aperto foramine altero uase excipe, uirtus est illi suaui & stiptica, Rheumatismis utilis, Stomachicis, Hæmoptoicis & Cœliacis sed sepius potum dolorem capitis ciet.

VINVM MYRTITE. CAPVT. 1057.

Myrti nigri folia, Cacumina & baccas contunde & in decem Heminas musti amphoras tres immitte, decoque, eliqua. & repone, Pirenas (Pirenas Simon ex Auctoritate Demosth, prodit esse pustulas similitudine mellis humore plenas, quod si uerum est, Nicolaus hic intelligit Meli cerides, quæ sunt huleera quorum contentum est ueluti mel, sicut atheromatum ueluti seuum et steatomatum uelut pulicula. Methodi 14. ca. 12.) capitis & Achoras et Exanthemata inunctum curat, fauces & gingiuam gar-

Qq iij garizando

NICOLAUS DE COMPOSITIO

garizando sanat, similiter & aures saniofas, superfluos humores uel sudores. Aliter conficitur ita. Myrtus contunditur & exprimitur, multi uero siccant Myrtum in sole & tundunt & inde libr: 1. Cotylas aquæ 3. admiscunt & uini austeri totidem & postea exprimunt & reponunt, uirtus est ei stiptica & Eustomacha, Rheuma uentris & Stomachi, Vulnere interaneorum curat, capillos inficit.

VINVM MANTINVM. CAPVT. 1058.

M Anthum sicca in sole, deinde heminas duas terens in amphoram musti immitte & post decem dies eliqua & repone, fastidium tollit, Celiacis & Dysentericis opitulatur.

VINVM ROSACEVM.

Caput. 1059.

R Osarum siccaturum heminam purga & contunde, & in linteolum deliga & immitte in musti sextar: 20. & coopertum sine tribus mensibus & post eliquans repones, datur ad febres, uentriculi dolorem, cruditatem, Rheuma uentris & Dysenteriam. Fit etiam de succo qui Rhodomeli appellatur, hoc aspredinem arteriarum lenit & febrientibus opitulatur.

VIRION AD DENTES LAXOS ET

ad rheumatizantes gingiuas.

Caput. 1060.

R Ecipe Galangæ, Pyrethri, Amianthi, Zingiberis, Costi, Cinnamomi, Stipteriæ scissilis, Spicæ Caryophyllorum, Saluincæ, Tarrari, Colenæ ana unc: 1. mellis quod sufficit, affrica hoc gingiuis & dentibus.

Virion

NE MEDICAMENTORVM.

Hæc duo Antidota & Viria & Ziria appellat codex scriptus ut cum
q; autem sit præsens utilitas eorum est æstimanda & amplectenda potius
quam nomen clatura.

VIRION ALIVD AD IDEM.

Caput. 1061.

R Ecipe Ossis astagiæ unc: 3. ossium Dactylorū unc:
2. Macropiperis, Pyrethri ana unc: 1. auripigmenti
unc: semis, mellis quod sufficit, frica dentes & gingiuas.

XERION ANTIDOTVM AD CONFOR-
tandum stomachum admodum
amœnum. Caput. 1062.

R Ecipe Cinnami drach: 15. Opj, Piperis, Pyrethri,
Euphorbji ana drach: 2, mellis quod sufficit.

XERIOPHILON AD FRIGIDVM STO-
machum nephreticos & stranguriosos.
Caput. 1063.

R Ecipe Petroselinī Macedonici, Struthij, ana drach:
34. Asparagi seminis drach: 23. Piperis drach: 15,
Xilocasiæ drach: 12. Elenj, Zingiberis, Cymini, Glecho-
nis, pyrethri, Cnici, Asari, Costi ana drach: 4. Trifolij semi-
nis Sanfuci, Spicæ, ana drach: 2. Mellis quod sufficit.

XERIOPHILON MINVS AD ILIOSOS
nephreticos & omnia vitia Vesicæ,
ad stranguriam & Cruciatum
Vrinæ. Caput. 1064.

R E. herba macedonicæ, semi. apj, petroselinī, anethi,
semi. urticę, salis ozymi, caryophylatę, citrariæ, semi.
melonis,

NICOLAUS DE COMPOSITIO

melonis, Citruli, Cucurbitæ, Carpobalsami, Anisi, amomi, Ameos, radicis Bruscinæ, ana unc: 1. Galangæ drach: 2. Spicæ drach: 1. Omnia simul contere & conijcæ in aque fontis sextarios 6. & coque donec reliqui sunt sextarii 3. Cola & adde mellis libr: 2. & iterum coque parum, Bibatur inde cottidie circa phyalam unam.

ZOPYRI ANTIDOTVS AMBROSIA NOMINATA quam Zopyrus Ptolemæo regi composuit ad mortale Venenum dolorem Stomachi Hepatis & splenis. Caput. 1065.

R Ecipe Zingiberis drach: 5. Croci drach: 4. & semis, Casiæ, Costi ana drach: 4. Cinnamomi dra: 3. Schoenanthus drach: 2. & semis Piperis albi dra: 1. & semis Thuris drach: 1. Mellis quod sufficit. Dosis eius in modum fabæ maioris cum aqua calida.

C. Celsus ponit eandem descriptionem Lib: 5. Cap: 23. et addit Myrrhæ & Cardum Indicam. Meminit Zopyri Scribonius Cap: 169. & 173. & medicum Gordiensem appellat & Zopyrion prolixius quam aut Celsus aut Nicolaus depingit.

FINIS LIBRI DE COMPOSITIONE
medicinarum secundum loca. Ni
colai Alexandrini Medici
Græci Vetusissimi.

Index

INDEX MEDI

CAMENTORVM OMNIVM QVAE NI

colaus libro suo complexus est.

A Cerum Scylliticum. 135.
Acharistos Antidotus. 5. & 6.
Acopum decameron. 89.
Acopum quid sit. 89.
Acopum diopubalsamu. 90.
Acopum uiride. 91.
Acopum diacastru. 92.
Acopum Chloron. 93.
Acopum diacissu. 94.
Acopum diahalosanthus. 95.
Acopum Ischiadicon. 96.
Acopum Diadaphnidon. 97.
Acopum pentameron. 98.
Acopum hygieinon. 300.
Adamanti Emplastrum. 307.
Diaæron. 291.
Dia Aloes Epithema. 323.
Alipta Moschata. 368.
Aloetica tria Philagrii. 423. & sequen-
tibus.
Alopetia curat. 479. 480. 481. 482. 483.
Amblyopia curatur. 508.
Ambrosia Antidotus. 58.
Anacardinum mel. 921.
Anacardorum præparatio. 921.
Anacollizantia medicamina. 504. &
sequenti.
Dianethu Emplastrum. 302.
Andronis Antidotus. 52.
Angelocalon. 72.
Anhelitus scetibus. 76.

Anodinum Antidotum. 39.
Antidotum adstrictorium. 32.
Antidotis quando utendum. 57.
Antimoron. 73.
Anthera. 834. 835.
Antiochi Pacchij hiera. 746.
Antidotus Philonis. 642.
Dianthus. 226.
Apollonij Laodicensis Antidotus. 11.
Apostolicum Emplastrum. 285.
Arguorum Antidotus. 2.
Archii hiera. 427.
Ariobarzanum Emplastrum. 298.
Aromaticum Electuarium. 253.
Arteriaca Andronis. 59.
Arteriaca Scribonij. 70.
Arteriaca ad raucedinem. 71.
Arteriaca hypoglossis. 71.
Arteriaca Asclepiadis. 71.
Arteriaca Galeni. 401.
Arteriacum Electuarium. 257.
Articulorum durities & dolor. 681.
Arthriticorum Electuarium. 254.
Asclepiadeum Antidotum maius. 10.
Asclepiadeum Antidotum minus. 11.
Asclepiadeus puluis. 814.
Asius lapis. 237.
Asthmatici curantur. 161. 255. 259.
591.
Athanasia. 7. & 28.
Athanasia minor. 8.

Rr Atha

INDEX

Athanasia Mithridatis. 8.
 Athanasia Oribasij. 8.
 Aurea Alexandrina. 1.
 Augustini Antidotus. 12.
 Aurelij Antidotum. 9.
 Aurium tinnitus. 56. 524. & sequens
 tibus.
 Aurium dolor. 516.
 Aurium ulcera. 517. 537. 540. 584.
 Aurium uentositas & surditas. 518.
 Aurium Enphraxis. 519.
 Aurium constipatio. 520.
 Aurium dolor calidus. 521.
 Aurium dolor frigidus. 523.
 Aurium apostemata. 537. 538.
 Aurium suppuratio. 539.
 Aurium uermes. 541.
 Aurium sanguis. 542.
 B.
 Barbari Antidotum. 102.
 Barbarion Antidotum. 105.
 Barbaræ Classis Emplastrum. 293.
 Barbarum Emplastrum. 293.
 Basilicum. 103.
 Basilij ruffa. 866.
 Bechicon Asclepiadeum. 113. 114.
 115.
 Ben Pontica. 304.
 Bestianum Antidotum. 305. 306.
 Dia Befara. 222.
 Blanca maior, media, minor. 99. 100.
 Borboton Antidotum. 107.
 Botanicon Antidotum. 109.
 Dia Bulbon. 219.
 Buphagon Antidotum. 110. 111.
 Diabutyrum magnum. 168.
 Diabutyrum minus. 170.

Diaburzon Epithema. 325.
 C.
 Calistri Antidotum. 126.
 Calculosorum Electuarium. 274.
 Dia Calaminthes. 177. 179.
 Caput purgantia. 278. 280.
 Capitis dolor. 148. 149. 354. 501. 502.
 503.
 Capitis dolor frigidus. 355. 787.
 Capilli generantur 487. & inde.
 Capilli nigri. 493. 494.
 Capilli rubri. 496. 497.
 Capitis tremor. 474.
 Cardiacorum suffumigium. 345.
 263.
 Caryophyllatum quere Garyophyl-
 latum.
 Careni confectio. 140.
 Dia Caryon. 221.
 Dia Cassias. 214.
 Catarrho subuenitur 125.
 Cataplasmata. 144. & inde.
 Cataplasma Aureum. 151.
 Catagmaticum Emplastrum. 295.
 Catarticum Cetinum. 432.
 Catarticum Archonticum. 433.
 Catarticum Galeni. 434.
 Catarticum melancholicum. 435. 436.
 Catarticum Imperiale. 437.
 Catarticum Surrentinum. 438.
 Catholicum. 442.
 Cataraætæ curantur. 509.
 Cauterium. 1017.
 Cephalicum magnum. 117.
 Cephalicum Iustiniani. 118.
 Cephalicum Strophologium.

319.

Cepha

MEDICAMENTORVM.

Cephalicum Leticadium. 120.
 Cephalicus puluis Sorani. 832.
 Dia Cerafeon. 217.
 Ceroma. 286.
 Ceruffæ Emplastrum. 305.
 Chara poeum. 127.
 Dia Chelidionon 222.
 Choerades curantur. 789.
 Cholericus fluxus. 622. 624.
 Chryfoon Epithema. 324.
 Dia Chloryzon. 197.
 Chryfun Antidotum 55.
 Cicatrices nigræ dealbandæ. 572.
 573.
 Ciconiæ pinguedo. 1004.
 Dia ciminum, quære diacyminum.
 Diacitru magnum. 182.
 Diacitru minus. 184.
 Dia citrinon. 184.
 Dia cissu. 216.
 Climax hermetis 121.
 Climation. 122.
 Climax Alexandrinus. 125.
 Climax Mercurialis. 124.
 Climax Botanicus. 125.
 Clysteres aliquot. 443. 444 &
 inde.
 Dia Codion Galeni. 198.
 Dia Codion Citonos. 199.
 Colica Largi diuinum auxilium.
 748.
 Colica Bassi. 747.
 Colicorum remedia. 14. 38. 649. 650.
 651. 652. 653. 654. 655.
 Collyrium Trypheron. 152. 153.
 Collyrium diaameron. 154. 155.
 Collyrium Polydeucos. 156.

Collyrium Diarhodon. 157.
 Collyrium Macharion. 158.
 Collyrium diapompholygos. 159.
 Conceptoria medicamina. 665. 666.
 793.
 Coniugatorum inter se odium curatur. 553.
 Conditum Calda. 129.
 Conditum. 128. 618. 131. 132. & inde.
 Conditum uiride. 133.
 Cophonis Electuarium 310.
 Copton Medicamen. 603.
 Dia Costu. 201.
 Crocatum medicamen. 564.
 Crocata rubra. 564.
 Crocomagmatica rubra. 563.
 Dia Curcuma. 231.
 D.
 Damara maior. 248.
 Damara minor. 249.
 Dia Damascenon. 227.
 Daudis regis potio 211.
 Dia Daphnidon. 317.
 Dia Cydonion. 166. 167.
 Dia Cyminum. 172. 174.
 Dia Cydonion tonicum. 327.
 Deliuros Electuarium 212.
 Dentifricia ad scabros dentes. 238. &
 inde.
 Dia deca 321.
 Dentium uermes. 343.
 Dentium dolor. 556. & inde.
 Diamargariton 160. 163.
 Diacameron. 161. 162.
 Diacomeron. 162.
 Diamilac. 281.
 Diadalsalia. 289.

R r ij Dia

INDEX

Diadiphtamu. 290.
 Dropax Sorani. 234.
 Dropaces 235. & inde
 Dyspnoicorum curatio 162. 210. 254
 Dysenteria. 627. 628. 629. 630.
 E.
 Emplastrum Catagmaticum. 295.
 Empyrorum curatio. 592.
 Enneapharmacum 294.
 Epilepticorum remedia. 14. 124. 135.
 338. 339.
 Epaticorum remedia. 14.
 Errhina medicamina. 498. 499.
 Esdra magna. 246.
 Esdra Hispana. 247.
 F.
 Faustinum maius 336.
 Faustinum minus. 337.
 Faucium putredo. 565.
 Faucium uulnera 566. 567. 568.
 569. Synanche.
 Faciei tumor. 571.
 Faciei rubor. 574.
 Faciei rhagades. 575.
 Faciei lentigines. 576. 578. 581.
 Faciei barauli. 576.
 Faciei suggillata. 578.
 Faciei nigredo. 579. 580.
 Faciei morphea. 581.
 Facies lucida & nitida redditur. 582.
 583.
 Febrium cura. 72. 352.
 Fluxus rubeus mulierum. 747.
 Foetum mortuum expellentia. 667.
 Fumigia. 338. 339. &c.
 G.
 Galiamoschata. 367.

Galactinon magnum 369.
 Galactinon minus. 370.
 Galbanes maius. 375.
 Galbanes minus 376.
 Dia Galanga. 232.
 Dia Galbanes Emplastrum. 365.
 Garyophyllatum magnum. 365.
 Garyophyllatum minus. 366.
 Gargarismi plures 385. &c.
 Geinon Mercurio sacrum. 364.
 Gema Epilepticorum 378. 379. &c.
 Gentiana magna. 373.
 Gentiana minor. 374.
 Git puluis. 821.
 Glechon puluis. 820.
 Gloriosum Electuarium. 377.
 Glycea maior. 371.
 Glycea minor. 372.
 Guttæ curationes 781. 782. 790.
 H.
 Hadriani Antidotus 3. & 4.
 Hæmagogum. 74.
 Hæmoptoicorum cura. 123. 136. 137.
 585. 586. 587.
 Hæmorrhoidon suffumigium. 347.
 Hæmorrhoidon dolor & sanguis ni
 mus 361. 656. 657. 658. 659.
 Hebdoecæ Epithema. 320.
 Helenæ Augustæ Antidotus 13.
 Hemieraneidolor. 721.
 Hepatis durities & inflammatio.
 601. &c.
 Hepatis dolor. 604.
 Hepatis phelgmone 606.
 Hepatis Enphraxia. 607. 608.
 Hidrotopoeon Olympicum 393.
 Hidrotopoeon Heliotropum 394.
 Hidroz

MEDICAMENTORVM.

Hidrotropoeon somnificum. 395.
 Hidrotropoeon stomachicum. 396.
 Hierapicra. 405. 428. 430.
 Hieraruphi. 406. 412. 413. 414. 431.
 Hieragal. fortissima. 407.
 Hieralia Gal. 408. 409.
 Hieravindiciana. 416.
 Hieraloetica. 417.
 Hieracolocyntidos. 418.
 Hierarchigenis. 419.
 Hieraiusti. 420.
 Hierasclepij. 421.
 Hieraphilagrii. 422.
 Hieriosephi sacerdotis. 426.
 Hierapicra Constantini. 429.
 Archiera. 421.
 Hierapacchij. 446.
 Hierologodion Empodiston. 410.
 Hieralogadij. 411.
 Hierologodion Theodoret. 415.
 Hydronicorum remedia 34. 82. 619
 & inde. 729.
 Hydromaliconfectura. 142.
 Hydragogon diascolles. 397.
 Hydronicra. 398.
 Hygia. 391. 392.
 Diahyssopu. 209.
 Diahyssopu Ceratum. 321.
 Hypochysis curatur. 505.
 Hypocapnium medicamen. 588.
 Hypocorion medicamen. 623.
 I.
 Ictericia 80. 783. 774.
 Icosihepra medicamen. 364.
 Idrium. 404.
 Ilion dolor 83. 824. 825. 635. 639.
 &c.

Illyricus pulvis. 816.
 Immortale Antidotum. 28.
 Intestini prolapsus 362. 631. 632.
 Dia Iridos. 229.
 Ischiadicorum cura. 49. 50. 676. &c.
 Isotheos magna. 399.
 Isotheos minor. 400.
 Isotheos Colica Nicostrati. 399.
 Isotheos pulvis. 812.
 Iulij Bassi Colica. 747.
 Iustinum Hæmoptoicum. 402.
 Iustinum Renale. 403.

K.

Katartica quære in Catarticis.
 Klysteres aliquot quære. 443. 444. &c.

L.

Lapidem frangens pulvis. 830.
 Dialacca magnum. 183.
 Dialacca minus. 185.
 Dialachan. 183.
 Lapsana. 10.
 Laxatiua aliquot medicamenta. 460
 &c.
 Leticans Electuarium. 312.
 Leuisticum quære in Libystico.
 Lexipyreton Epithema. 328. & inde.
 Libysticum medicamentum. 465.
 Dia Libani. 213.
 Ligusticum quære in Libystico.
 Linguae mala pustula. 570.
 Lysoponon. 456. 457.
 Lichialis remedia. 36. 275.
 Lithontripon magnum. 453.
 Lithontripon minus. 454.
 Litrophilon magnum. 458.
 Litrophilon minus. 459.
 Lixopyriton cataplasma. 149.

Rr iij Lons

INDEX

Lonperion. 455.
 Lumbricorum remedia. 57. 334.
 Lumborum frigidorum cura. 42.
 Lunaticorum antidotus. 17.
 M.
 Magnites medicamen. 473.
 Magnificum medicamen. 474.
 Maniacorum antidotus. 17.
 Dia Machyr. 215.
 Dia Manna. 233.
 Dia marathru. 218.
 Dia Mannes emplastrum. 301.
 Matricis durities & dolor. 360.
 Marcelli Narcoticum. 478.
 Macropiperinon 477.
 Medicamentum omnes morbos curans. 746.
 Medicamentorum compositioni tria necessaria sunt, in prologo.
 Medicinarum compositarum utilitas. ibidem.
 Melancholicorum curationes. 55.
 75. 251. 252. 256.
 Dia Melilothu Epithema. 319.
 Mel rosaceum 697.
 Melanthij pulvis. 822.
 Medicamenta manus dei sunt. 985.
 Dia Melon quere dia milon.
 Menses trahentia mulierum. 74. 87.
 348. 349. 357. 358. 671. 672.
 Menses adstringentia 350. 351. 359. 675.
 Membrum uirile quere in pene.
 Messalinæ Emplastrum 292.
 Mercurio sacrum medicamen. 364.
 Michaelis Synzelicatarticum 876.
 Micleta. 686.
 Dia Miconium. 195. 196.

Dia Milon. 191. 193.
 Mistaconos Epithema 322.
 Mithridatum duplex. 466. 467.
 Morborum omnium medicamen 746.
 Lobaric medicamen. 478.
 Dia Moron Batu. 223.
 Morenetij antidotum. 475.
 Musa Aphra. 294.
 Musa Machca. 468.
 Musa Ennea 469.
 Musa Prosperiton. 470.
 Mysterium duplex 471. 472.
 N.

Narium Polypi. 552. 553.
 Narium fluxum restringendus. 554.
 555.
 Narium uulnera. 584.
 Nephreticorum remedia. 37.
 Nephrocatarticum. 689. 690.
 Nere confectio. 696.
 Nestorianum. 693. 694.
 Nileon medicamen. 613.
 Noctuae exustae pulvis. 815.
 Nosophygium. 695.
 Nucliticum. 691. 692.

O.
 Oculorum sanguis. 340. 512.
 Oculorum caligo. 510.
 Oculorum cæcitas. 511.
 Oculorum tumor. 512.
 Oculorum pruritus. 514.
 Odium inter coniugatos. 355.
 Oesypus. 321.
 Oleum nardinum. 711.
 Oleum muscelinum. 712.
 Oleum Cyprinum. 713.
 Oleum de Alcanna. 713.

Oleum

MEDICAMENTORVM.

Oleum Stryacinum. 714.
 Oleum Sycionium. 715.
 Oleum Amaracinum. 716.
 Oleum Glaucinum. 717.
 Oleum Gleucinum. 717.
 Oleum Irimum. 718.
 Oleum Sabininum. 719.
 Oleum Scylliticum. 720.
 Oleum Chalafticum. 722.
 Oleum Catholicum. 723.
 Oleum Puleginum. 724.
 Oleum Peganinum. 725.
 Oleum Populinum. 726.
 Oleum Laurinum. 727.
 Oleum Scininum. 728.
 Oleum Amygdalinum. 729.
 Oleum Anethinum. 730.
 Oleum Lentifcinum. 728.
 Oleum Chamæmelinon. 731.
 Oleum Crocinum. 732.
 Oleum Myrthinum. 733.
 Oleum Melinum. 734.
 Oleum Maffichinum. 735.
 Oleum Sinapinum. 736.
 Oleum Sabininum fimplex. 737.
 Oleum Hederatium. 738.
 Oleum Mandragoræ. 739.
 Oleum Rofaceum. 740.
 Oleum Liliorum. 741.
 Oleum Violaceum. 742.
 Oleum Oenanthinum. 743.
 Oleum Botracion. 744.
 Oleum Vulpinum. 745.
 Olympiacum duplex. 699. 700.
 Omphacomeli. 143.
 Opocaryon. 563.
 Opopira. 697. 698.

Dia Orobon. 181.
 Oxyrocium. 287.
 Oxyporion dianardinum. 701.
 Oxyporion diapiftacion. 702.
 Oxyporion diacydonion. 703.
 Oxyporion diacyminu. 704.
 Oxyporion diadactylon. 705.
 Oxymeli luliani. 706.
 Oxymeli Oribafij. 707.
 Oxymeli Chryfufpermatos. 708.
 Oxymeli Helleborite. 709.
 Ox halme. 710.
 Oxycraton. 674.
 Oxyrheuma curatur. 272.
 P.
 Pacchij Hiera. 746.
 Pallas. 765.
 Palladium. 766.
 Pamphylacticum. 769.
 Panacea. 767.
 Panchrefa tria. 753. 754. 755.
 Pantocratea triplex. 760. 761. 762.
 Parotidum cura. 543. & inde.
 Partum accelerantia. 668.
 Paulinum triplex. 749. 751. 752.
 Penis ulcera uel tumor. 662.
 Dia Pente. 225.
 Penuclæ aperiendæ. 551.
 Dia Penidion triplex. 192. 194.
 Diatrion Peperion. 169. 171.
 Dia leucu Pipereon Emplaftum. 303.
 Peripleumonix cura. 785. 786. 791.
 Pelfaria decem & feptem ab. 836. ufq;
 da 854.
 S. Petri antidotum. 750.
 Phylacticum duplex. 778. 779.
 Philantropum duplex. 769. 770.

Philad

INDEX.

Philagrius. 220. 600.
 Philonium 642. 771. 772. 773. 774.
 775.
 Phagedenica ulcera. 663.
 Phaustinum quere Faustinum.
 Dia Phoenicon. 204. 306. 318.
 Phthisis cura. 590.
 Philoxenium duplex. 776. 777.
 Picra Galeni 763.
 Picra Alexandrina. 764.
 Pilulæ uariæ à cap. 794. usq; ad cap.
 810.
 Dia Pipericos. 205.
 Plirifarcoticon 250.
 Pleuritis cura 35. 84. 150. 279. 633.
 634.
 Podagra frigida 51. 680. 682. 683.
 685.
 Podagra calida. 52. 73. 678. 679. 684.
 Polyarchium. 313. 314.
 Polypom quere in Narium Polypo.
 Polychreston 758. 759.
 Polythamaston. 756. 757.
 Portiones medicæ uariæ. 780. &c.
 Profluuium sistendum 673. 674.
 Dia Præliu. 164. 165.
 Dia Prunorum 227.
 Psilothrum 855. 856.
 Psylliticum Eclegma 311.
 Dia Psimithiu. 305.
 Dia Pisanes Epithema 226.
 Pusca. 136. 137. 674.
 Pulueres uarii. 812. &c.
 Pythagoræ Antidotus. 26.
 Dia Pyrethru 173. 175.

Q.

Quadrimeron 857. 858. 859.

R.

Regius morbus in Ictericia habetur.
 Renum frigiditas curatur. 43.
 Renum cura 54. 273. 277.
 Renum calculi 638. 639. 640.
 Renum pus. 641. Vlcus 642.
 Renum inflammatio 645. 644.
 Rhodomeli. 142. 687.
 Dia Rhodon uaria 160. 188. 189. 190.
 Rhinoticum Epithema. 333.
 Rhodopiston. 862.
 Rosarum succi Electuarium. 309.
 Rosarum puluis. 833.
 Rosata Vetus. 860.
 Rosata Nouella. 861.
 Rubra. 863. 864. 867.
 Russa duplex. 865. 866.

S.

Sal sacerdotale 878.
 Sal Marcelli. 879.
 Sal Catarticum 880. 881.
 Sanguinem sistentia 260. 261. 826.
 &c.
 Sapa 139. 442.
 Dia Satyrion. 280.
 Tria Sandali. 911. 912.
 Sanguinis hirci puluis. 829.
 Scotoma curatur. 16.
 Sclerophilon. 874.
 Secundas expellentia 669.
 Dia Sene. 230.
 Sitis extinguitur. 88.
 Sireum quomodo fiat 442.
 Sotira 868. 869.
 Sotiron 870. 871. 872.
 Dia Spermaton. 207. 315. 316.
 Splenis dolor & tumor. 81.

Splenis

MEDICAMENTORVM.

Splenis, debilitas, durities, dolor &c.
609. 610. 611. 612. 613. 614. 615.

616. 617. 618.

Sterilitati mederi. 47. 48.

Sterilem quæ faciant. 670.

Staphilidena. 873.

Stephania. 875.

Stomachi malis consulitur 265. 266.

268. 267. 272. 269. 271. 272. 274. 299

599. 600. 356. 593. 594. 595. 596.

597. 598. 746.

Stranguria. 643. 274. 41. 86.

Succi rosarum Eclegma. 309.

Dia Sulphur. 186. 187

Surditati succurritur. 528. & sequen-
tibus.

Sympasmata. 882. 883. 884.

Dia Sycaminon. 224.

Syruporum genera uaria. 888. & se-
quentibus.

T.

Testiculorum dolor & tumor. 363.

660. 661.

Thion apyrôn. 11.

Diathiu. 187. 220.

Dia Thymu. 203.

Dia Thymbras. 206.

Theodosion. 913.

Theodoretus sextuplex 914. 915. 916.

917. 918. 919. 920. 921.

Theriaca multiplex. 894. 897. 898.

903. 904.

Tineæ curantur. 341. 485.

Trochisci diaui. 160.

Trochisci Herodis. 202.

Trochisci ex tragacantha. 228.

Trochisci Scyllini. 895.

Trochisci Diacoralli. 895.

Trochisci Alapsi. 899

Trochisci laci. 900.

Trochisci Theriaci. 901.

Trochisci Amazonij. 922. 923.

Trochiscus Anicetus. 925

Trochiscus Amygdalinus. 926. 927.

Trochiscus Iatrocephalus. 928. 929.

Trochiscus hemicraneus. 930. 931.

Troch. ophthalmocatarcticus. 933.

Trochiscus diabesara. 934.

Trochiscus diacastori. 935.

Eodem ordine require Trochiscorū
aliorum triginta genera.

Tragicus puluis. 829.

Trypherae sex. 905. 906. 907. 908.

909. 910.

Tussis curatio. 77. 125. 258. 342. 539.

V.

Valens. 989.

Venerea. 42. 43. 276. 335.

Venus cohibetur. 44. 451

Ventriculi tumor. 79.

Ventris fluxus. 625. 626.

Vesica laborans. 38. 54. 644.

Viantina confectio. 138.

Virtus Dei. 985.

Victrix. 990.

Violatum. 991. 992.

Vini genera plurima require 1046.

1047. 1048. & sequentibus.

Virion. 1060.

Vlcera serpentia. 663.

Vlcera scabra cicatrizanda. 664.

Vlules puluis. 815.

Vnguentorum genera prope quins

quaginta require. 993. & sequentibus.

S: Vomis

INDEX

Vomitiva. 282. 283. 331.
 Vomitum curantia. 284. 332.
 Vix quatuor. 288. 986. 987. 988.
 Vteridolor. 46.
 Vva curatur. 137. 344. 362.

Z.

Diazingiberos. 176. 178.

Diacimis. 297.

FINIS INDICIS MEDICAMENTORUM.

INDEX ALTER DIFFICILIU VOCULARU, QUAE IN HOC OPERE SUNT EXPLICATAE BREVISSIME.

A Chores Melicerides & Sticas tomata. 10.
 Aste & Chamæacte. 446.
 Adarce 90. 137.
 Adeps servatur in prologo.
 Agapis lapis. 246.
 Alapsa. 247. 245.
 Alexandrum. 21.
 Amianthum. 1039.
 Alphos. 407.
 Alphon. 149.
 Alkekengi quære in Physalide.
 Aypias 82.
 Alypon Aypiadon quid vocet. 383.
 Amantum Amentum 1009. 1039.
 Ambaron ambra. 17.
 Ampelitis terra. 289.
 Anastomosis Anabrosis. 954.
 Anatymialis. 117.
 Anatrope. 127.
 Andrachne. 45.
 Antidotus quid sit. 8.

Anthophylli. 161.
 Anterion. 589.
 Apoquima. 289.
 Apozema 75.
 Arthrites. 476.
 Arceuthis 247. 902. 986.
 Armoracia. 571.
 Ahus lapis. 855.
 Asbestos 957. 1018.
 Asplenos. 960.
 Atonia. 790.
 Atramentum scriptorum. 74.

B.

Barba sylvestris. 1002.
 Barauli. 576.
 Batrachium. 744.
 Banda Lenocadon. 427.
 Baucia. 42.
 Bitumen Iudaicum. 452.
 Bisara. Besara. 222.
 Blactæ bizantiæ. 163.
 Blanca. 99.
 Botrachium. 744.
 Bothryon. 158.
 Branca. 87.
 Brassica sylvestris habet in Lapsana.
 Bruscus. 647.
 Brathy bratheon 5.
 Buboculū et Buphtalmū quære 443.

C.

Caballus marinus. 246.
 Cacrabra. 828.
 Calculosi. 85.
 Camphora. 32. 862.
 Caphura. 32.
 Camphorata. 993.
 Cantabrum. 444.

Cardas

MEDICAMENTORVM.

Cardamine. 680.
 Carabe. 951.
 Carduncellus. 993.
 Cassamum. 711. 962.
 Castorium 554.
 Catheter. 644.
 Catharina. 378.
 Catholica herba. 723.
 Centum neruia 993.
 Centunculus. 747.
 Cenchry. 247.
 Cera uirginea in Prologo.
 Ceruilla. 793.
 Chalasticum. 722.
 Chrysolachanon. 331.
 Cici. 196.
 Cicida. 215.
 Cissaris. 813.
 Cissos. 219.
 Citruli. 85.
 Colena 146. 352.
 Commeon. 38.
 Commidion. 19.
 Conion. 39.
 Colocasia. 145.
 Confita. 246.
 Conisalos. 286.
 Coscinon. 77. 128.
 Cotyla foetida. 697. & in Crispula.
 Cotyledon. 31.
 Crispula. 993.
 Crisson. 680.
 Crithe. 728.
 Croton 196.
 Cucumis 85.
 Cucurbitinus. 581.

D.

Daphnos, daphnu cocci. 247.
 Daphnides. 29. 54.
 Dendrolibanus 100. 226.
 Desfrutum. 75.
 Diabetes. 949.
 Diapedesis. 954.
 Diploma. 724.
 Dracontium 347.
 Duella. 1.

E.

Eluchasemus in Prologo.
 Encathisma. 68.
 Ephelides. 576.
 Ephialtes. 364. 746.
 Epiphora. 156.
 Ericis carpos. 631.
 Experientia quid possit. 746.
 Exochades. 291. 714.

F.

Faba Aegyptia 148.
 Flores quomodo seruent in plogo.
 Foraminea herba. 652.
 Fragula quid. 785.

G.

Gagates. 37.
 Galbanum. 296.
 Garum. 74.
 Genestra genestrella. 788.
 Gennabari 289.
 Gesamia. 247.
 Git, gitter. 846.
 Gifaster. 155.
 Glechon. 87.
 Gnaphalis. 747.
 Golene. 246.

H.

Halcyonium. 755.

S ij Hall

INDEX

Halicacabū quære in physalide & ca.

952.

Heliopolis. 121.

Hippofeta. 117.

Hordeolum. 728.

Hypochyma. 289.

Hypopyon. 386.

Hyflosum hygron. 90.

I.

Iacis. 901.

Iris 107.

Itea. 147.

K.

Keration quære **Ceration.**

Kissos. 216.

L.

Labula. 984.

Laureola. 54.

Leberis. 556.

Leucanthemon. 697.

Lepis Chalcu. 285. 832.

Leucoion. 160.

Libanus. 213.

Liquamen ponticum 926.

Lithos demonis. 246.

Lithospermon. 3.

Lonperion. 455.

Lomentum. 942.

M.

Machyr. 215.

Macis. 623.

Maciana mala. 318.

Mabatematicum. 749. 246.

Malum assyrium. 1045.

Malabathrum. 749.

Manna. 80.

Manthus. 95.

S. Mariæ herba 993.

Matricaria. 697.

Maurella. 676.

Mellis bonitas in prologo.

Mel thymum redolens. 792.

Mel hymetium. 80.

Mel hybleum. 80.

Melan. 74.

Melanthium 74. 347. 846.

Mercedem exigere oportet. 5.

Meta syncriticum. 719.

Mezereon. 54.

Millepedas quære in **Onis.**

Molybdæna. 842.

Molybdos. 602.

Monopagia 406.

Mofchata herba. 993.

Muria. 926.

Muralis herba. 663.

Muscelina herba. 146.

Muscelinum oleum. 91. 712.

Myocephalon 158.

N.

Naphta. 452.

Neheremisch. 312.

Nenochâ. 172. 273.

Nere 86.

Nerij flos. 246.

Nili succus. 951.

Nisculos quære in **Onis.**

O.

Oegi. 887.

Oenanthe. 318.

Oua hapala. 578. 746.

P.

Pæanizin. 363.

Panchrestos. 7554

Paras

MEDICAMENTORVM.

Paragorizo. 145.
 Paremprosis. 153.
 Paracollefis. 289.
 Paralyfis. 746.
 Parietariam quære in murali.
 Parthenium. 697.
 Physalis. 39.
 Philenides Cannensis. 746.
 Pirena. 1057.
 Piperitis. 426. Pituina. 236.
 Platocyminum. 352.
 Pneumatofis. 121.
 Posthia. 728.
 Polygonon. 130.
 Polygonaton. 42.
 Pterygion. 386.
 Prismata 290.
 Propoma. 75.
 Propolis in prologo.
 Pyrites. 307.

R.

Rhamnus. 647.
 Rhodoftoma. 151. 153.
 Ricinus. 195.
 Rosago 789.
 Rogerius dux, & Robertus Viscar-
 dus. 308.
 Ros Syriacus. 246. 884. 922.
 Rubra minor. 680.
 Ruscus. 647.

S.

Sabanum Sahanum 1042.
 Saliola. 982.
 Sabina. 5.
 Saccizin per faccum colare. 378.
 Sapo gallicus. 506.
 Scingus. 208;

Scara. 565.
 Scedenegi. 910.
 Scotoma. 766.
 Scordion. 100.
 Seidia. 426.
 Secacul. 42.
 Selinon. 5. 14.
 Seruitor in prologo.
 Sefeli. 46.
 Sextula. 1.
 Sinonum hic accipitur pro Sinone.
 868. 207.
 Sol quid sit barbaris. 40.
 Sphacelos. 1014.
 Spaticus. 410.
 Spargula. 680.
 Spasmus Cynicus. 746.
 Sphincter. 658.
 Spongia marina. 827.
 Styrax Isauricus. 592.
 Staphyloma. 158.
 Stipteria. 74.
 Strobyli. 200.
 Strophii. 119.
 Succinum. 951.
 Sulphuracea. 662.
 Syriasis Syrones. 1006.
 Syderatio. 1014.
 Sycaminea mora. 224.
 Sympasma. 885.
 Sympythios. 364.
 Sympoptica medicamina. 220.

T.

Tarathit. 252.
 Tetrahit. 993.
 Tetanus. 746.
 Tibapyrum. 211.

S. iij. Tarios

INDEX MEDICAMENTORVM.

Turiones. 959.

Tyrus. 901.

V.

Varia. 898.

Vas duplex. 724.

Vertigo. 766.

Venti herba. 360.

Victoriatu. 746.

Vitis. 665. 904.

Vindiciu. 416. 711.

Vina Aminea. 388.

Viticella. 561.

Vitriolum. 663.

Vmbilicus Veneris. 31.

Vngula asini, & equi. 122.

Vua Aminea. 740.

Vua lupina. 738.

Vxifur. 246.

X.

Xyris. 31.

Z.

Zainbaca 448.

Zalia. 289.

Zerma. 53. 407.

Zopissa. 289.

FINIS DVPLICIS IN-
dicis totius operis.

ADOLPHI OCCONIS IVNIORIS

Ad Candidum Lectorem Epigramma.

Vndecies centum Nicolaus pharmaca mista

Præscripsit medecis arripienda bonis.

Cætera quæ passim referunt exotica libri

Quid sane quæso commoditatis habent?

Sunt etenim incerta & nostris incognita terris,

Quædam ut sint omni testè probata carent.

A certo nunquam desleat limite cursum

Quisquis Apollineum nomen habere uelit.

